

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann
Coloniae Agrippinae, 1712

Libri VI. Pars 2. Continuata. Reliqua de Sacramento Pœniteniæ, Item De Sacramentis extremæ Unctionis & Ordinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

Index Tractatuum &c. & Questionum. Q. 330. Quid addendum sit circa titulum Or. dinationis. Q. 331. Quid addendum sit circa Tempora, interstitia & locum Ordinationum. 1492. Q. 332. Quid addendum fit circa ætatem ordinandi. Q 333. Quid notandum fit circa proclamationem, tonsuram & habitum ordinandi ; Item circa adscriptionem ecclesia. 1506. Q. 334. Quid fit dicendum circa preces vel Missas, quæ in Ordinatione injunguntur ab Episcopo. Q. 335. Quid notere debeat Neopresbyter consecrans cum Episcopo. 1508. Q. 336. Quandonam legi debeat alia prima Mista. Q. 337. Quid denique circa Ordinantes & ordinatos fit notandum. 1510. LIBRIVI.

PARS II. CONTINUATA,

Reliqua de Sacramento Pœnitentia,

Sacramentis extrema Unitionis & Ordinis. The state of the s

CAPITIS II.

De Ministre Sacramenti Poenitentia. wasterful printed the service of the printed of the

and the contract of the contra

Thing he was a second to the own of

DUBIUM III.

po

OII

ter

Sac fit,

EA

dir

off

fco fco

tur pre Vic

hal

pre

pro diff

Co

rio tan

do PL

Hat

lo

Dr.

79.

122

92.

01.

12-

li ;

06.

vel

tur

07.

ter

08.

ma

9.

88

10.

15 M

288期

EHE

· EDI

cial

图别

CHANGE OF THE PARTY OF THE PART

1310

Testal

TION

四年

3 41

为一温

SAYDI

UII.

DUBIUM III.

1548.

Quid & quotuplex jurisdictio Confessarii, & unde eam habeat?

D Esp. Est auctoritas aliqua in alium ut subdicum, in quem, in foro interno, accipit» potestatem, distinctam à potestate Ordinis :* hægenim datur per Sacramentum Ordinis, &» omni Sacerdoti, nec tolli potest: illa per ex-» ternam concessionem Ecclesiz; necomnibus" Sacerdotibus, potestque ab iis tolli ; ac nisi ad. » fit, invalida estabsolutio. Ex Trid.feff. 14.6.7." Est autem duplex, Ordinaria & Delegata, Or-» dinaria est, quam habent ii, qui ex vi proprii» officii curam animarum habent, ut Papa, Epi-» scopus, Parochus (huc revocantur Archi Epi » scopi, erga subditos suorum Episcoporum,* tunc tantum , quando actu visitant) Archi » presbyteri, Archidiaconi, Prælati religionum," Vicarius perpetuus Episcopi vel etiam Paro.» chi. Delegata dicitur, quæ legitime datur ab» habente ordinariam; idque vel tacitè, vel ex ... presse, ut à Papa pro tota Ecclesia, ab Episcopo» pro Diœcesi, à Parocho pro Parochia : hoc» discrimine, quod Papa possit dare invitis Epi » scopis & Parochis, non contrà. Ac licet exte » rior jurisdictio expiret morte delegantis, non" tamen hæc interior, nisi successor revocet, ut» docet Sanch. Sua. Nav. Kon. contra Sylv. & Vafq > p Lay.l.5.t.6 c.10.n. 22. porrò hujusmodi pote » statem delegatam absolvendi quemcunque à quibuscunque peccatis,in articulo seu pericu » lo mortis, (hac enim pro codem sumunture Iom. VI. Kkk

po

po

di

ro

q

ne

ce

na

H

III

11

21

Fi

ab

de

ta

re

12

CI

ju

di

PI

qu

CC

min jure, ut vid. Dian.p. 3.t. 4.R. 57. & 72.) habet mex jure communi quivis Sacerdos, etiam exocommunicatus & degradatus, fi alius defit: »Quodaddo, quia præsente Parocho vel pro-"prio Sacerdote, id non posse, docet Vasq. Bon. »Kon. Regin. &c. comm. licet contrarium proba->babile putet Dian.p.1.t, s.R.5.& p.4.t 4.R. 167. Dex Ang. Hen. Commit.& Sa. confirmatque »Tamb.de exp.conf.l.3.6.7. Ex consuerudine, quivis toleratus absolvere potest à venialibus, & »mortalibus aliàs confessis. Ex privilegio, reli-»giosi Mendicantes quosvis fideles absolvere »possunt, juxta tenorem suorum privilegiorum. Ex concessione Ordinarii directa, qui »cunque Sacerdos approbatus, cui id ille com. mittit: Denique ex Indirectais, qui audit eum "qui habet potestatem eligendi Confessarium mquales funt 1.Ex jure, Episcopi omnes, eth ha Ptantum titulares: item superiores Episcopii mit Archiepiscopi, &c. item Prælati iis inferio mres,exempti, it Abbas exemptus, (non tame *Abbatissa,) Generalis, Provincialis Prior, (falwis tamen privilegiis Ordinum)v. Dian.p. 4.1 #4.R.1. & 2. 2. Ex consuetudine, Cardinales » (qui etiam domesticis de Confessore provi-»dere possunt) item pastores, imò multis locis vetiam cæteri Sacerdotes fæculares, ut doce »Vulent. Sa, Suar. d. 27. s. (Religiosi tamente nentur eligere tales, quales illis permittun »statuta)item & Reges & Principes, (quorum stamen privilegium ad familiam non exten-»ditur) denique domestici Pontificis. 3. Ab shomine eam habent, quibus five Pontifex shive Episcopus, five Parochus concessit. Und presolpes. I, Qui

De Ministro Panit. 883 bet I. Qui haber porestatem delegatam , non" expotest eam subdelegare alteri, cum diversa sit" elit: potestas utendi jurisdictione, & eam delegan-" rodi. Excipitur. 1. nisi hoc ipsum concessum sit." Bon. 2. nifi fit delegatus ad universitatem causa " barum, nt v. g. fi cui committeretur officium pa." 167. rochi absentis, vel minorennis; talis enim ali. 30 que qua exercitia jurisdictionis alteri, ex præsum » 1111pta voluntate Ordinarii, subdelegare posset," s, a non tamen integrum officium v. Layman. celi II. Cum jurisdictio respiciat subditos, exer-" vere ceri in eos potest, tam à delegato, quam ordi " 310 nario, quocunque loco fuerir, ut docet Sanc." Henr. Suar.in 3.p.tom. 4.d. 28. feet. 1. & 7. & alii. * qui om. III. Probabile est, quod absoltus in articulo" um mortis, non teneatur se postea fistere superio. » um ri, vel alteri pro reservatis (nifi hæc habeant" ifin annexam censuram) ut docet Nav. Suar. Mer. » Fill t.7.n.288. Bon.d.5.9.7.p.1.n. 13. quia directen pu absolutus fuit, contra Hurt. v. Dia. p. 4. t. 4." rio R. 199. 197 61 IV. Improbitas aut inscitia proprii Sacer. » (faldotis non dat jurisdictionem alteri, ideoque» 4.1 talicasu expectandum est, aut ad superiorem" ales recurrendum: Si tamen ignorantia effet tan-" 'OY ta,ut confessio illi facta foret invalida aut illi.» ocis ocel

dotis non dat jurisdictionem alteri, ideoque tali casu expectandum est, aut ad superiorem recurrendum: Si tamen ignorantia estet tan ta, ut confessio illi sacta foret invalida aut illi cita, neque esset alius privilegiatus aut habens jurisdictionem, licere alteri confiteri, docet liurisdictionem, licere alteri confiteri, docet liurisdistionem, licere alteri confiteri liurisdistionem, licere alteri confiteri liurisdistionem, licere alteri confiteri, docet liurisdistionem, licere alteri confiteri liurisdistionem, licere alteri confite

nte

tun

rum

. Ab

Und

. Qui

V. Etfi graviter peccare possit proprius, fi »neget suis facultatem adeundi alterum, modò presumere possit eos juste perere, fi tamen minjuste neger, probabilius videtur, cos invali-"de ab alieno absolvi, ut docet Sotus, Suar. Lay. metfi non improbabiliter, Sylv. Henr. Mal. Palud, "Richard. Tol. & Dian. Refol. 79. putent, quod avalide, præfertim fi fine periculo falatis, fama »& fimili, non licear suo proprio.

» VI. Cum jurisdictio acquiratur ratione do. omicilii vel quati domicilii, veletiam actuali »habitationis; hinciis, qui duobus locis ha. bent domicilium, vel quali, poslunt utrobi oque abfolvi, ut scholares, milites, mercatores. ≈item vagi & peregrini postunt absolvi à paro ocho loci, in quo versantur, vid. Layman, hi thice of moralicered century 20 Valq. & 6.

» VII. Valide absolvie is, qui audit confel shones præsente vel sciente, & non contradi »cente Ordinario, v. g. Episcopo vel parocho »cui constet eum aliunde non habere jurischoctionem, quia tune prælumitur tacité cam dare; sufficit enim, ut recte docet Fill. & Fag præce 22. l. 7. cap 2. facultas interpretativa & pra-» fumpta, modò præfumptio fundetur in fignis, oquæ indicent consensum præsentem, ut fit in »cafu polito, (uti etiam v.g. fi parochus , qui mjam absens est, alias fignificaveric id fibi gra-»tum elle) nam existimatio de futuro consensu svel ratihabitione, quod scilicet, quando refeiverit, futurus lit contentus, non sufficit, quis »confensus futurus non dat jurisdictionem

pr

pid

qu

du

qu

CO

ab

CU

no

113

-ve

cæ

Su

pr

ha

op

Su

cti

00 cal

lu ha

rai

-11

nat #10

qu

CO

ne

Ita H

De Ministro Panie. 885 pro tempore præsente, quo datur absolutio." vid Dia. Ref. 68 Sanch. de mat. l. 3.d. 35. Bec. Kon so qui addit peccare, si de consensu dubitans in-" cipiat audire. VIII. Peccat, qui absolvit cum jurisdictione dubia , nifi neceffitas urgeat; qualiseft v. g." quia pænitens diu non est confessus, vel deber» communicare, necalius adelt, tunc enim licite» absolvit cum conditione hac, fi possum; &» cum onere (eth Salasm 2.tr. 8.d. 1.hoc onus" nonagnoscat) alias iterum confitendi haben » ti jurisdictionem certam. Expedit autem tunco vemale aliquod adjicere, à quo directe, & à » cæteris indirecte faltem, absolvatur, Ita Regin, ">

næ.

nim

, fi

odò

nen

Lay.

lud,

aòd

ma

do-

STIE

ha.

bi

168

TO

hi

fel

di

ho

di.

da-

ræc.

ræ-

1115,

tin

QUI

ra

nlu

Ci.

uia

em

oro

Suar. Kon. d. 8. dub. 6.n. 45. Quòd si tamen ex»
probabili ratione dubium resolvat (nimirum»
habere se jurisdictionem) etsi cum formidine»
oppositi, absolute absolvit licitè, ùt docet»
Suar. Prap. Lug. d 19.n.49 tum quia tunc pra.
ctice & moraliter est certus; tum quia Papa»

co casu dat facultatem, uti & in sequentibus"

lum coloratum, putatur aliquis esse Pastor, seu» habere jurisdictionem, qui non est, ob censu » ram, vel alium desectum. Bon.d. s. q 5. s. 2. p. 3. n.» 11. Dta. R. 22. Quad etiam, si desit titulus colo-» ratus, probabile esse docet Dia. R. 122. ex Pon » tio, Molfes. & Sand. Item p.2.t. 2. misc. R. 43. si» quis bonâ side tali consiteatur ... Verùm id » communiter ab aliis negatur.

ne, aut bonâ fide absolvit, aut nescit pote-"
statem suam revocatam, ut habet Sylv. Nav."
Henr. Mald. in 2. p. q. 9. a. 5. Sanch. 1. mor. l 2. "

Kkk 3 cap.

»cap. 9. num. 35. Sal. Vasq vid Dia.p. 1. t. 13. R. 1.

3. Quando secundum probabilem senten
»tiam judicatur quis habere jurisdictionem, &

»Sacerdos sequitur savorabilem Bon.l. c. Quia

»quando communis est error, Ecclesia dat ju
»risdictionem, propter publicam utilitatem

pp.Suar. Dian.ll.cc. Lugo à n. 28. » IX. Nemo tenetur unquam parocho conpfiteri, ne quidem in Paschate Lug. &c. cum Dian p 8.t.1.R. 88. Quare parochi frustra noplunt, ut parochiani confiteantur Mendicantibus, etiam in Paschate, cum habeant privile. rigium pro omnibus Christi fidelibus. Suar. Kon. "Henrig. Reg. Zerol.ca.15.9.3. & comm. apud Bon. ad.4.91.s.p.ult.adeout, qui docent confessos »Regularibus, etiam in Paschate, teneri iterum readem confiteri suo parocho, fiant suspecti de »hæreli Dia.p. 4.t. 8 R. 102. & alii. Vi tamen husijus privilegii non possunt absolvere eos reli-»giolos aut religiolas, qui non habent facultavtem extra suum Ordinem confitendi, ut ex »communi notat. Rodr. & Comp. privil. Societatii. »V. absolutio S. 1. & ex his Lay.hic, quia privile ogio generali non censetur derogari consuetu-» dini vel statuto particulari , nisiid exprimapetur. Usus tamen fert, ut regulares peregrinanotes ex præsumpta voluntate Superiorum, h Dordinis socium non habeant, à quovis alio, vetiam sæculari, absolvantur, exceptis reserva-»tis: in quæ si religiosi Societ. extra domicili-

»neralium c. 6. n. 6. & Laym. hic.

X. Quòd si Superiores Regularium Moniamlibus sibi subjectis (idem est de Monialibus
mlubjectis Episcopo) non concedant aliquoties

sum incidant, videant ordinationes Præp. Ge-

111

tu

CI

sl

0

ti

31

ti

A

t

1

3

H.I

1

3

1

-1

- 12

De Ministro Panit.

in anno alium Confessarium, potest & tene 22
tur illis eum dare Episcopus: quòd si nec is fa. 22
ciat, ipsæ eligere possunt. Quint.t. 3 s. 26.ex De. 22
clar. Cardin. apud Barbos.

20

. 1 .

ena

,00

uia ju-

em

-ITC

um

no-

nti-

ile-

Lon.

Bon.

Hos

um

ide

hu-

cli-

Ita.

XSC

atis

rile.

etu.

ma-

an-

, 1

elio,

rwa-

cili-

Ge.

nia-

ibus

oties

in

ADDENDA.

O Uaft. 221. Quid praterea notandum sit circa 1549. / jurisdictionem. R. feqq. S. 1. Jurisdictio hic, eli jus dicendi seu ferendi sententiam Sacramentalem circa pænitentem fibi confessum. Et probabilius videtur, quòd subjectio fidelium & jurisdictio Sacerdotum nuncimmediate habeatur jure ecclesiastico, ita ut Christus hanc potestarem commiserit Ecclesiæ dandam Sacerdotibus, uti tenent Sot. Ledesm. Suar. Valent. Con. Lug.d. 15. f. 2. Castrop t. 23. p. 13. Avers. q. 16.f. 2. Arr. d.39.n.6. & erudite Sylv. in Res. Cas. post p. 1. Orat. 2. contra S. Anton. Nav. Ang. Vafq. Becan. Amic. qui putant à Christo tribui cum potestate Ordinis : nam 1. si jurisdictio sit à Christo, non apparet, quomodo Ecclesia possit eam limitare vel tollere, uti non potest tollere poteflatemOrdinis ad consecrandum, inferior enim non potest tollere potestatem à Superiore datam. Si dicas, Ecclesiam facere,ut fideles non maneant subditi, contrà est, nam si jurisdictio sie data Sacerdoti à Christo, ergo à Christo est superioritas illa Sacerdotum supra fideles, er hocipso fideles constituti sunt subjecti sacerdotibus, non enim potest esse horum superioritas fine illorum subjectione, ergo Ecclesia non poterie impedire illam subjectionem fidelium. 2. Sicuti potestas jurisdictionis invenitur in Parocho non Sacerdote fine potestate Ordinis, Kkk 4

ita videtur conformiùs dici, quòd potestas Ori dinis reperiri possit sine potestate jurisdictionis. 3. Potestas Ordinis consistit in charactere ipso, potestas autem jurisdictionis in deputatione extrinseca Ecclesiæ seu collatione cujusdam Superioritatis in ordine ad usum clavium circa subditos.

tione sua immediate accepisse à Christo jurisdictionem: succedentes tamen Sacerdotes habuerunt à Petro vel abejus successoribus, Suar.
& Arr. d. 30.n. S. Putat quidem Barb. De off. Episc. p.1.tit. 1.c. 1.n. 7. omnes Apostolos in ultima cœna esse à Christo ordinatos Sacerdotes,
solum autem Petrum esse ordinatum Episcopum, qui reliquos ordinarit Episcopos, & pro
sententia cicat Turrecrem. Bellarm. Henriq., sed
non invenio sundamentum: hinc satetur ipsemet postea à n. 31. omnes Apostolos accepisse
immediate à Christo suam potestatem jurisdictionis, attamen subordinatam dispositioni
Petri.

re jurisdictionem suam mediante Papa, alioquin neque solus Petrus dici potuisset petra, super quam fundaretur tota Ecclesia, neque Papa posset sibi reservare casus invitis etiam Episcopis, quod tamen facit, Bellarm. De Pontif. 1.4.c.2. Barb. à n. 18.

\$ 4. Confessarii Ordinum Mendicantium & aliorum exemptorum, qui cum ipsis participant in privilegiis, habent immediate à Papa jurisdictionem in quosvis Christi sideles, supposit à tamen approbatione Episcoporum, ubi hac requiritur, & obtenta etiam facultate suo-

Lilli

rur

15

bet

SU

de

qua

qui

& f

bit

5

vel

ven

plic

con

ceff

fup eft c

nati

fed.

abfo

mit

Juni

Bon

& re

con

jus

Cap

Ron

[1mi

H

Om C-

Uw Ha

20

3. S=

2 .

ZY. -

Ia.

8,

3-1 0

d

24

0

Sal

11

all

10

13

CI

m

200

BU

N

2

1

9

rum Superiorum, secundum dicta num. 1520. 1546., uti pluribus probant Chassaing De priv. Regular.t. 5.c. 2. prop. 4. Avena f. 9. 6. Septimo.

6. 5. Quoad venialia, quilibet Sacerdos ha- 1553. ber jurisdictionem in Religiosos Societatis JE-SU, Suar De Relig T.4. tr. 8.1.2.c. 16.n. 1. Et hoc declaravit Mutius Generalis anno 1633., quamvis Claudius Generalis diffuadeat, tum quia poteit elle mortale, quod apparet veniale & fic non absolvitur, tum quia Regula præscribit non confiteri alteri quam suo ordinario.

S. 6. Probabilius est jurisdictionem vi, metu vel fraude extortam sufficere ad valide absolvendum, quia concessio manet voluntaria simpliciter, Sanch. Con. Leff. De just. 1. 2. c. 17. n. 37. contra Dicast.d. 10.n. 181. Nec obstat, quod concessio jurisdictionis sit quadam donatio, qua supponit titulum perfecti voluntarii, nam non est opus, ut in omnibus sequatur naturam donationis, qua dominium rei suz transferatur, fed hic fatis est este voluntariam permissionem absolvenditales suos subditos, ad quos permittens fimul retinet omnem priorem fuam jurifdictionem.

5. 7. Jurisdictio in poenitentes non potest 1555. acquiri solà consuetudine, uti expresse declarat Bomifacius VIII. Cap. Si Episcopus 2. De pœnie. & remiss. in 6. Si tamen confuetudini accedat consensus saltem tacitus Superioris, jam vi hujus confensûs datur jurisdictio : & ita per consuctudinem acquiri jurisdictionem asseritur Cap. Cum contingat. 13. De foro compet. Cap. Romana. 5. De sent. excomm. in 6. Cap. Duo simul. De off. ordin. & in Trid. fest. 22.c. 3. De retorm. Non sufficit autem consensus interpre-Kkk 5

tatte

tativus vel prudenter præsumptus, quem daret aut certo creditur daturus Superior, fi rogaretur : neque etiam sufficit ratihabitio de futuro danda, Lugo d. 19, à n. 21. sed requiritur consensus de præsenti existens & aliquo signo manifestatus, quale est juxta communem cum Aversaf. 4. S. Sexto, fi Superior videat vel sciat simplicem Sacerdotem audire confessiones & non prohibeat, quando fine incommodo poffet, qui enim tacet in his, quæad ipfum pertinent, & inquibus deberet ac posset contradicere, consentire videtur, secundum Reg. 43. Juris in 6. Peccat tamen Sacerdos, qui incipit audire confessiones necdum existente confensu Superioris, quia invalide audire incipit, quamvis postea accedente consensu Superioris videntis & non contradicentis valide absolvat, Côn, apud Dian. p.3.t.4 R. 68.

CUI

cui

fac

pr

ra

m

le

210

qu

Sadi

li

Ca

0

A.

V

po

tec

ne

qu

ve

fic

qu

di

m

ba

m

1556. §. 8. Ex dicto tacito consensu Ordinariorum possunt existentes extra suam parochiam
alibi consiteri, & Parochus aut Sacellanus approbatus potest audire confessiones alienorum
parochianorum infra suam parochiam accedentium non requisito accedentium Parocho,
quia Ordinarii vident hoc sieri & silent, Sot.

Suar. Vafq. Moya d. 7.9.2.1 9.

ministret Sacramenta ad subsidium seu requisitionem aliorum Parochorum, subsidium consistit in eo, quòd proprius Parochus ipsemet deberet administrare ex officio, si foret præsens: Requisitio autem sit per eos, qui advocant quod hi in casibus Parocho absente, ejus nomine sacere censentur. Deinde hæc clausula, Ad Pastorum subsidium & requisitionem, datur procuta

De Ministro Panit. 891 cura subsidiaria, & addirur ad excludendam curam principalem , co fine, ut habens talem facultate, in cafu, quo denominaretur ad curam principalem, sub pœna nullitatis ante investituram pro illa principali cura se etiam novo examini fistat.

et

2 0

1 -

3. 1-

at

&

[-

1-

1-

3.

110

n.

3 118

st,

0.

m

P.

m

C-

10,

ot.

de

1

n.

le-

15!

1 2

10.

121

ro LLLA

S. 10. Ille, cui in particulari jurisdictio de- 1558. legatur, debet habere noticiam illius delegationis libi facta, alioquin invalide operatur, quia non censetur concedi , nisi acceptetur. Sanch. Con. Aversag. 16. f. Si tamen toti Ordini religioso data esser jurisdictio, Sacerdos talis Religionis reiplaillam haberet & valideex ca operaretur ; quamvis melciret le habere quia Ordo acceptasser pro ipso, Lugo d. 19. n. 17. Similiter fi Confessarius putans se habere potestatem absolvendi ex uno tirulo, eam ex isto titulo non habuerit sed exalio fibi jam ignoto, valide absolvit, quia implicite intendebat facere, quantum posset, ex quocumque titulo poller, Lugo n. 18.

Q. 222. An quivis Sacerdos non tantum pro ar- 1559. ticulo sed etiam pro periculo mortis habeat jurisdictionem. Bt. S. 1. Articulus mortistum dicitur effe, quando mors moraliter certa proxime instat, uti fi quis ex morbo vel vulnere ad extrema devenerit, ita ut inde credatur infallibiliter meriturus : item fiex sententia Judicis sit morte afficiendus. Et articulo mortis hic zquivalet, fi quis fit in proximo periculo perpetuz amentiz, Sylvius post p. 1. Orat. 1. Periculum mortis tum dicituresse, quando sub dubio vel timore probabili expectatur mors , uti in prælio , in morbo vel itinere periculofo, in longa navigatione maritima. Item in periculo mortis sunt Banni-

112

d

ti, qui à quoeumque impuné occidi possunt, non tamen, qui ad triremes damuantur, quia non semper est periculum proximum, Sanch. in Decal. l. 2. c. 13. n. 3. contra Sa. Itemilli, qui intra pessiferos debent agere, Aversa q. 16. s. 3. Chapeau. De cas. reserv. p. 1. c. 7. Stoz. l. 2. n. 65. Item mulier partui vicina, experta in partubus periculum viræ, Sanch. n. 1.

bati, irregulares, excommunicati vitandi, hæretici, apostatæ, degradati, possunt quoscum que sideles à quibuscumque peccatis & censuris absolvere pro articulo mortis, uti clarè habet Trid. sess. 14. De pæn. c. 7. & communissima cum Aversasuprà, quia potestas absolvendiest data ad salvandas animas, ergo restringi non debet, ubi extremè periclitaretur anima. v. Syl. pium Orat. 2.

risdictionem in solo periculo mortis docent Sot. Can. Covarr. Valent. & alii. E contrà habere probabiliùs docent Gl. Adr. Palud. Silv. Med. Nugn Suar. Vasq. Côn. Sanch. Laym. Lug. cum Aversa suprà, & optime Sylv. Orat. 1. & 2., quia in Jure quoad hancrem pro eodem sumuntur periculum & articulus mortis, Cap. 29. Si qui suadente, 17. q. 4. Cap. Eos qui, De sent. excommin 6. Et Ecclesia, pia mater, non præsumitur velle exponere aliquem periculo probabili damnationis.

mortis adfit habens jurisdictionem, longe communior & probabilior fententia est cum Sanch. n. 7. Carden, in 2. crist d. 2. n. 424. contra Stoz. suprà, Sporer. n. 725. Dianam p. 1. t. 5. R. 5.

quòd

que

Car

qui

Vol Ex

Sac

qui

do

alte

let

tun

qui

Qu

Sac

tio

hui

nea

vat

147711

ter.

nec

CEI

601

cur

2.1

tus,

dix

ER X

non

éc a

5

De Ministro Pænit. 893 guod alius absolvere non possit, utlex Jure Canonico probat Aversa suprà. Et ratio est, quia tum non est necessiras, & Ecclesia tantum voluit consulere necellitati, ne quis periret. Excipiunt recte Sanch. Sylv. Chapeav. filimplex Sacerdos jam inceperit audire confethonem, quia jurisdictionem legitimam habebat, quando incepit, & illa non exspirat per adventum alterius, cum res non fit amplius integra. S. 5. Siiste alter habens jurisdictionem nol 1563.

nt,

113

.10

ш

. 3.

55.

Sel C

0.

132

m ris

150 174

cit

on 7/1

麗

110

re ed

m

112

ur

2425

na.

ur ili

lo

gè

m

ra

50 d

let absolvere, effet idem, arque fi abeliet, & tum reipla effet necessitas, posserque absolvere quivis Sacerdos, Henriq. Sanch. Dian. Avers. Quod extendunt etiam ad casum, quo adellet Sacerdos in alia, sed non in hac diceceti jurisdictionem habens, verum in hocultimo calu tutior est & sequenda sententia Suar, dicentis hunc, quamvis alienz diœcesis, esse przferendum in danda absolutione. Ad quid autem teneatur, qui ita in necefficate absolvitur à refervatis, diceturan. 1693.

Q. 223. Quandonam jurisdictio Confessarii 1564. amittatur aut impediatur ratione censurarum vel aliter. B. S. 1. Sacerdos excommunicatus & non toleratus privatus est omni jurisdictione, bine nequidem à venialibus valide absolvit, nin constitutum in articulo mortis. E contrà excommunicatus toleratus valide absolvit, lecundum communem cum Carden in 2. crifi d. 2. n. 450. Sed illicité, nisi requisitus & contritus, secundim dicta l. 6.p.1. n. 215., ubi n. 211. dixi, quandonam licitè requiratur.

§. 2, Quamvis Parochus excommunicatus, 1565. nontoleratus, (imò & degradatus, juxta Bonac. & alios contra Laym. & alios) quamdiu non est

privatus parochià, possit dare potestatem assistendi Matrimonio sui parochiani, uti habent plurimi cum Leur, in Foro benes, p. 1. q. 435. n. 7. eò quòd assistere Matrimonio non sit actus jurisdictionis sed tantum testimonii: tamen non potest alteri delegare jurisdictionem audiendi confessiones suotum, quia delegare jurisdictionem est actus jurisdictionis, quam talis excommunicatus nec licitè nec validè exercet, Suar, Barb. Leur, q. 434. n. 6. contra Sylv. & Armil.

fponsalibus, Parochus tempore interdicti prohibeatur administrare Sacramentum Pœnirentiæ asiis quam moribundis, nund tamen per Cap. Alma mater, De sent. excomm. in 6. potest etiam sanis administrare non excommunicatis nec specialiter interdictis, qui etiam non suerint ullo modo causa interdicti lati, alioquin deberent priùs satisfecisse aut præstitisse cautionem, Covarr. Suar. Henriq. Sayr. Ugol. Barb. Leur

Supra.

folvat excommunicatum à peccaris, prinfquam absolutus sit vel absolverit eum à censuris saltem excommunicationis, quia Ecclesia graviter præcipit, ut excommunicatus nullum, nequidem Pœnitentiæ Sacramentum suscipiat, Suar. Sporer n. 632. Hinc ubi prudenter timetur, ne excommunicatio adsit ob aliqua peccata graviora, sic dari debet absolutio, Ego te absolvo ab omnivinculo excommunicationis, in quantum possum 65 tu indiges: Deinde ego te absolvo à pec-

catistuis &c. Et quainvis poenitens postea priùs,

recordetur se fussie in excommunicatione, rectè ab hac absolutus est, quia voluntas Confes-

farii

far fet

d. 1

fi

fol

pr

n.

cti

pe

co

lar

pe

tal

no

rer

qu

mo

m

fin

Cr:

fçi

ca

m

fic

ne

ab

fu

fe

ca

40

ſ.

78

67

De Ministro Panit. 895 sarii fuit tollere excommunicationem, si adesfer, nec requirebatur accusatio illius, Con. Lugo d. 16. n. 623. Arr. d. 35. n. 14. Sporer n. 634. Imò fi Confessarius volens agere quantum potest sola illa verba dixeric, absolvo te a peccatis, putant probabile esse Suar. Tamb. De confest. 1. 3. c. 10. n. 57. Stoz. I. 2. n. 82. & 84. Sporer n. 635. quòd etiam à censuris absolvar, quia in absolutione à peccaris videbitur includi absolutio ab omni eo, quod è peccato nascitur. Et quamvis regulariter præmitti debeat etiam absolutio à suspensione & interdicto, non foret tamen morrale illam postponere, cum hæ duæ censuræ non privent usu passivo Sacramentorum, Sporern. 632., quamvis Stoz n. 84. recte notet illis, qui interdicto causam dederunt, per Cap. Alma mater suprà, prohiberi susceptionem Sacramenti Pænitentiæ priusquam ab eo interdicto fint absoluti.

S. S. Si quis etiam toleratus accedat ad Sa. 1568. cramentum Ponicentiæ suscipiendum, conscius suæ excommunicationis, absolutio extra casum necessitatis est invalida, quia accedit malafide, & de novo peccans. E contrà fi bona fide accedat ignorans suam excommunicationem, S. Anton. Silv. Vafq. & alii 20. dicunt non absolvi valide, quia cum sit ab Ecclesia przeilus, videtur sublata jurisdictio omnibus Confessariis respectu illius, donec ab excommunicatione absolvatur: Caj. tamen Nav. Suar. & alii 40. apud Carden. cum Sporer n. 633. Aversa q. 15. I. 1. Lugo à n. 613. Arr. n. 12. Diana p. 3. t. 4. R. 78. dicunt valide absolvi; quod Dicast. d. 8. n. 67. docet etiam de excommunicato non tole. rato, quia præsumi non debet Ecclesiam sustu-

liffe

H.

ins

n.

tus

en

ан-

14-

alis

et,

nil.

De

.0-

n-

per

elt

tis

ue-

uin

10.

ur,

ab.

am

al-

VI-

ne.

at,

nea

ca-

aba

272=

-390

ius,

IC-

fel-

aru

Lib. VI. Pars 11. 896 liffe eam jurisdictionem , cum id nullibi dicatur , neque effet ad bonum fidelium , qui non recordantes excommunicationis possent tota vità, bona fide suscipere Sacramenta, & tamen nunquam accipere gratia, quod de pietate Ecclesiæ præsumi non potest. Quidquid sit de hoc, S. 6. Certum est in casu urgentiffmæ necessitatis, v. g. ad vitandam gravem infamiam, scandalum, periculum mortis, posse excommunicatum excommunicatione etiam refervată fuscipere Sacramentum Pœnitentiæ imò & Eucharistiz, nam Rubrica Missalis dicit excom. municatum priùs sub Missa recordantem illius posse pergere, si sine infamia vel scandalo non polfit abitinere, nam Ecclesiæ prohibitio non obligat, quando est moralis necessitas hoc faciendi & moralis impossibilitas non faciendi, Sup qualis tum est. 5. 7. Extra casum urgentem necessitatis, f am 1570. per excommunicatum non flet, quominus aberre folvatur, & jam satisfecerit, aut fi fit impotent fufc satisfacere, docent Angel. & alii secluso scandalo posse petere Sacramentum Pœnitentiæ & absolvi, quia desint esse contumax, ergo non videtur privandus tam necessario Sacramento: ctro quam sententiam Carden. reputat probabilem, iten sed melius contradicunt Silv. & alii cum Aperfa ung dicente esse certum, quia licet requiratur contumacia ad incurrendum, non tamenad permanendum in excommunicatione, in quailli- hab citus est usus passivus Sacramentorum. Quandonam per prohibitionem audiendi Suar

confessiones censeatur tolli vel suspendi jurisdictio, dixin. 1470. 1546. 1547.

Q. 224. Quid disendum sit in casu, quo Confes-

farius

far

1ux

5

rio

tibi

XI

me

tis

mu

die

te,

mi

ne.

THE

lis,

illa

7. 27

diff

exp

Gire

6

nite

lici

De Ministro Pænit. farius dubitat vel tansum probabiliter putat se habere juris dictionem in panitentem vel in ejus peccatum. Be. \$1. Intali mera probabilitate no est Confessa. rio licitum absolvere, nisi aliunde accedat certitudo practica, uti constat ex prop. 1. ab Inn. XI. damnata, quia hicagitur de valore Sacramenti, quòd fic exponeretur periculo nullitatis, uti explicatum est in l. o. p. 1. à n. 104. Et multò minus licitum erit absolvere, si jurisdidio sie merè dubia absque positiva probabilitate, nifi in utroque casu excuser necessitas proximi, in qua dari debebit abfolutio sub conditione, secundum dicendan. 1770. 1572. Quando jurisdictio est verè probabi- 1572. lis, plures possum accedere causa, qua reddant illam practice certam , & intereas causas sunt mecessitas proximi, uti jam infinuatum est. 2. Suppletio Ecclesiæ in errore communi vel etiam in casii practicæ probabilitatis æquivalentis errori communi. 3. Si alias administratio vel absusceptio Sacramenti Pœnitentiæ fierer nimis difficilis vel odiosa fidelibus, qua omnia fusè explicara funt l. 6. p. 1. an. 110. usquead 120. Girca illum autem , qui scit se habuisse jurisdi-VIdionem, & nune dubitat, an adhue habeat: to item circa illum, qui dubirat, an jam habeat & unquam habuerit, videri possunt dicta ibidem erfa on- n. 120. 9. 3. Si gravi peccato, ad quod confessarius 1573. off. illi- habet probabilem rantum jurisdictionem, pcenitens addat leve, ad quod certò est jurisdictio, endi Suar. Sanch. Lugo d. 19. n. 33. Diana p. 2. 1. 13. ris- R.2. Carden. d. 2. an. 385. Banholtzer n. 103. di=

cunt certum esse, quod Confessarius valide & fef- licite absolvat, quia Sacramentum nulli expo-

Tom. VI.

12-

on tâ

en G-

DC,

16-

m,

u-

atâ

Lu-

m.

1US

on

OII

fadi,

, 11

eni

an-

ed

em,

arius

Lib. VI. Pars 11.

nitur periculo nullitatis, nam peccato levi di mo recte dimisso, saltem indirecte remittetur gra qui ve; nec ponetur obex gratiæ. Attamen Gobi tie t. 7.n. 120. recte dicit in tali dubio non effe pro pot cedendum fine aliqua necessitate, quod etian Ge dixi p.1.n. 109. Imo Dicast d. 10. nu. 199. red gra notat per hoc fieri posse injuriam poenitent tion fi prudenter præsumatur non esse contenti pen aut non fuille confessurus tali Confessario no &c. habenti certam jurisdictionem, sic enim expo nol nitur saltem periculo obligationis peccatui con fuum grave iterum confitendi pro absolution hoc directa.

Q. 225. Quid consendum sit de facultatibus, qu lis à dicuntur à Sede Apostolica concessa Confessariis S gatt cietatis JESU. R. Facultates variæ circumfi con runtur, imprimis aliquæ sub nomine Prima, Pro cunda, Tertia facultatis, à R. P. Ruidio Provit mo ciali recognitæ anno 1638. & concessæ pro n am gionibus septentrionalibus. Deinde quæda simp aliæ, tum propriæ tum communes aliis Regul Suar ribus, quæ an omnes adhuc valeant, colli § poterit ex seqq. Sub finem referam aliquas fi fessi cultates, quæ Sacerdotes concernunt.

S. 1. Religiofi Societatis non possunt lich mus aut valide uti privilegiis, facultatibus &c. al Men Sede concellis, nifi in quantum à Præposito Ge dicti nerali fuerint illis communicatæ, Gregori nes, XIII. in novo Compendio privil. v. Communia plis tio S. 5. Hoc Compendium insertum est Institu fubi to, Pragæ ex Decreto 8. Congregationis XIV nem impresso anno 1705. & multa habet diver Plat à Compendio antiquo, unde caute intelligend S. funt Auctores, qui sæpe respondent ex antiqui Chri

Compendio, & fallunt, nisi ista conveniant cun les

tasi

appi

De Ministro Panit. i di movo. Hujus novi Compendit Frafatio fic habet : gra Juxtalitteras Apostolicas nullius privilegis seu gra-Goba tie hactenus concesse vel imposterum concedende usus pro potestin Societate licitus esse, nisi per solius Prapositi cian Generalis communicationem.... Porronullis alus red gratiis & privilegiis, quacumque etiam communicatent tione Societats nostra illa competant, qua in hoc Comente pendio comprehensa non sint, ulli unquam uti licebie no &c. Itaque ut sciamus, an hæc vel illa facultas expo nobis competat ex vi privilegii vel specialis atul concessionis Apostolica, recurrendum est ad tioi hoc novum Compendium, in quo si talis facultas non habeatur, censeri debet non usurpabi. s,qu lis à nobis; si habeatur, nec postea ei sit derois S gatum, valide & licité eo modo utemur, quo imfi concessa est vel communicata. Quando autem na, Professis Societatis dicitur concedi aliqua ejusovi modi facultas, per professos intelliguntur etio n am illi Sacerdotes, qui tria vota etiam tantum eda simplicia emiserunt, dummodo reliqua adfint, gul Suar. De Relig. T.4.tr. 10.1.3.c. 5.n.4. S. 2. Non possumus audire sæcularium con- 1576. oll as fi fessiones ubivis locorum, sed debemus prins esse approbati ab Ordinariis locorum, ubi audilich mus,uti constat ex dictis à n. 1505. Et quamvis c. 2 Mendicantes nobiscum accipiant à Papa juriso G dictionem ad omnium fæcularium confessioegorii nes, tamen non possunt audire in alienis temunia plis, nisi de consensu eorum, quibus templa Ritu subsunt, id enim prohibitum esse ad confusio-XII nem & pacis turbationem vitandam, testatur iver Platel. p. 5. n. 886. gend S. 3. Non possumus absolvere quoscumque 1577. tiqui Christifideles undecumque venientes, nam si Moniat cun les sint, debemus ad has audiendas esse priùs nove LII 2

Lib. VI. Pars II.

priv

Con

ferv

mo

mai

tur

ees,

non

cafu

quo

lego

non

nan

icor

reie

nec

poff

fecu

Bull

tere

fiaft

9.1.

Bull

quo

non

fun

bos

irre

tas

pie

5

9

specialiter approbati ab Ordinariis locorum, quibus audimus, uti constat, ex dietis n. 150 Vide tamen dicta num. 1527. Et fi fint R gulares, five viri five fæminæ, qui fecu dum Statuta sua non possunt confiteri e tra Ordinem, invalide absolvuntur à nob Compendium v. Absolutio post S. 1. Suar. supri 8.1.2.c. 16., apud quem, utì & in Comp. S. 1 Pontifices declararunt per voces illas, Qu eumque Christisideles, non intelligi Regular Quod etiam valere pro Germania, nec suffi re privilegia, nifi secundam tenorem Con tutionis Clementis X dixin. 1533. De facult absolvendi Nostros à variis peccatis, hal Comp. S. 8. & fegg. Et quis absolvere possit Aros apostatas, habet v. Apostata S. 1. & fe Non possunt autem Nostri, per se loquen confiteri nisi nostris Confessariis à Socie defignatis, v. Confessarius S. 4.8c 5. Nequiden Jubilæis, v. Absolutio S. 15. De hoctamen vi

1578. quæ dixin. 1464.

9 4. Non possumus absolvere à pecc Papæ reservatis in Bulla cænæ, uti ostende à n. 1618. Casus Bullæ cænæ dabo in 1.7. num hic autem à n. 1613 explicabo, quandonam sus aliqui censeri debeant non reservati Pap

1579. ideoque postimus ab eis absolvere.

fir, lectione librorum prohibitorum, qual fertur in Comp. v. Absolutio §.7. & 8. Item fact tas absolvendi diripientes bona naufragoru vel eos qui contra prohibitionem Bullæ co aliquem absolvissent ab aliquo casu dictæ Blæetiam cessant, uti ostendetur à n. 1618. aliunde revocatæ sunt, quia erant vivæ vo pris

De Ministro Pænit. 901 privilegia, quæ revocata esse fatetur Prafano Compedii: Et videri possunt, quæ dixil, 1. à n. 850. 150 6. 6. Possumus à casibus in Bulla cœuæ re - 1780. it Ri servatis absolvere in partibus infidelium reecu motissimis, exquibus non datur recursus Rorie mam, Comp. v. Absolutio S. 5. Nechocrevocanob tur per Bullas annuas, id enim sciunt Pontifiapri ees, & sensus omnium est Romæ, quod ed se S. non extendat revocatio. Quid circa eosdem Qu casus Bullæ & alios possint Superiores nostri alar quoad Nostros absolvendos, habetur §. 10. & iffi con seqq sed videri debent dicenda n. 1622. S. 7. Etiam in casibus extra Bullam cœnæ 1581. ult non possumus absolvere à quibuscumque peccatis, ha nam non poslumus absolvereà reservatis Epifice Icopo, uti dicetur n. 1628. Necab illis, quæ libi & fe refervant Superiores aliorum Ordinum, imd en neca mortalibus illorum Regularium, qui non Cie possunt confiterialicui extra suum Ordinem, ien fecundum dicta n. 1577. IV I 6. 8. Possumus absolvere à peccatis extra 1582. Bullam cœnæ Papæreservatis, & consequeneca ter etiam à sententiis, censuris & poenis Ecclende fiafficis ex illis refultantibus, Comp. v. Absolutio un §. 1. Quænam autem reserventur Papæ extra ami Bullam cœnæ, infinuabitur n. 1610. Pap 6. 9. Facultas dispensandi cum externis 1582. quoad jejunia vel usum ciborum vetitorum, pol non invenitur in Compendio. Superiores poluzl funt dispensare cum Nostris circa jejunia & cifact bos vetitos, Comp. v. Dispensatto §. 6. oru 6. 10. Facultas dispensandi cum externis in 1984. cœ irregularitate ex defectulenitatis; Item faculæBI tas concedendi externis usum librorum prohi-18. bitorum non inveniuntur in Comp. Generalis VOI potuit LII 3 pri

Lib. VI. Pars II.

902 potuit per Bullam Gregorii XIII. dare Nostris licentiam ad libros hæreticos legendos;& Provincialis ad prohibitos, Comp. v. Libri prohibiti 5. 1, & 2. fed post 5. s. dicitur postea factam es fe à Greg. XV. & Urban. VIII. universalem revocationem facultatis legendi & habendi libros prohibitos.

6. 11. Confessarii Societatis possunt commutare omnia vota etiam jurata, dummodo commutatio non fiat in præjudicium tertii; Exceptis ultramarinis, Petri & Pauli de Urbe, S. Jacobi in Compostella, Castitaris & Religio. nis, Comp v. Commutatio S. 1. Provinciales dispensare possunt cum ingredientibus Societatem, in voto Religionis alterius, etiam firi. ctioris. Superiores & Confessarii nostri ordi. narii possunt Nostris relaxare quælibet juramenta, fi fiat fine præjudicio tertii, v. Confessa. rius §. 6. Generalis potest legata commutare ex uno usu ad alium, v. Commutatio §. 4. De commutatione votorum possunt plura, etiam re

millive, viderian. 1459. S. 12. Aliqui putarunt Regulares posse per Bullam, dispensare in votis, sed fatetur Peliz, tr.8.c.3.n. 141. id non effe certum; nec de hot aliquid haber Comp. Addunt alii cum Quintanadv. & Mendo diff. 1.n. 77. Confessarios Regulares gaudentes privilegiis Mendicantium posse per Sullam dispensare in omnibus votis, in quibus de potestate ordinaria possunt Episcopi : putatque Gobat tr. 10.n. 632. id competere illis, quibus Superiores nostri commiserint, l'ed eriam de hoc nihil reperitur in Comp. Nec valerillatio à commutatione ad dispensationem, cam hæc plus dicat : Et saltem Regula.

3.68

res

pol

uti

Pap

[co]

tur

vel

rio

re f

Con

dar

dun

con

niui fatto

iup legi

cun tun

tam

tùn

feri

hab nica

faci

ın e

plu

der

lèp

rat:

adl

9

5

De Ministro Panit. res non poffunt dispensare in illis, in quibus pollunt Episcopi in casu urgentis necellitatis uti dixi in 1.3.p. 1. nu. 563., ibi enim consentit biti Papa, tacitè eligens industriam persona Epief. fcopi. 0= S. 13. Quando litteræ Apostolicæ dirigunros tur ad Confessarium, Magistrum in Theologia vel Canonibus, Superiores poliunt Confesiam. rio nostro non graduato ab Oratore electo dado re facultatem exequendi tales litteras, Comp. v. 11 : be, Confessarius 6. 1. S. 14. Possunt Provinciales per se vel alios 1588. 10 dare facultatem Nostris dispensandi ad peteneles dum debitum cum iis, qui consanguineum vel 16tri. confanguineam fui conjugis post Matrimonium carnaliter cognoverit, Comp. v. Dispendi. (at10 6.7. ra-9. 15. Quamvis Fr. Lugo, Lez. Peyr. Mendo 1589. 11ax fuprà, Burgh. cent. 2. caf. 56. & alii putent privie ex legium dispensandi ad perendum debitum m. cum illis, qui ante Matrimonium habebant vore tum castitatis, adhuc vigere apud Mendicantes, tamen in Comp. v. Dispensatio S. 8. pro co tanper tum citantur vivæ vocis oracula, adeoque cen-122. seri debet revocatum, usquedum probetur 100 haberi per Bullam, & út tale nobis commuum nicari. Re-6. 16. Compendium nihil habet de speciale um facultate absolvendi cos, qui majores Ordines tis, in excommunicatione fulcepillent; aut cos,qui pl. plures Canonicatus vel Beneficia curata poliipe. derent: Nec ad dispensandum in fructibus maiselè perceptis cum illis, qui per fimoniam ignomp ratam obtinuerunt Beneheia; aut cum alus, qui ılaadhuc funt sub patria potestate, ad retinenda ıla. LII 4 tanres

rig

0-

Lib. VI. Pars II. 904

tantisper Beneficia simoniace illis procurata ; Nec de speciali facultate ad rehabilitandum ex. ternos ab omni genere irregularitatis, præter eam, quæ per homicidium, mutilationem, bigamiam, defectum natalium contracta est: Nec ad dispensandum aliquando cum sanctimonia. libus, ut possint vel sine habitu vel extra sui Or. dinis clautira remanere Necad dispensandum cum his, qui invalide contraxerunt Matrimo. nium non servată formă Tridentini apud iplos recepti, ut possint hac non servata illud secreto revalidare: Nec ad dispensandum cum illis, qui ignorantes contraxerunt cum impedimento criminis; unde censendum est nos facultates eas non habere, donec conster unde. Quo modo Superiores possint Nostrorum irregularitates tollere, habetur in Comp. v. Dispensatios 4. & fegg. An postimus absolvere ab excommunicatione, suspensione & interdicto Episcopali, vide dicenda n. 1628.

1591. 6. 17. Quando Generalis noster initio su regiminis revocat facultates, gratias, privilege ab antecessoribus suis concessa, non intelligitu de facultate absolvendi, dispensandi; necd usu indulgentiarum pro liberanda anima d aliis similibus, sed illæ solum revocantur, qui bus quasi dispensabatur in observatione Regularum, quæque ad gubernationem & religio; sam disciplinam spectant, ut est facultas dand accipiendi, retinendi apud se pecuniam, utend

figillo privatim &c.

1592. 5. 18. S Congregatio anno 1648. de mandato Innoc. X., occasione controversiæ intel Episcopum Angelopolitanum & Patres Societatis JESU inter cætera resolvit sequentia P

n

7

jı

P

(

ti

n

r

11

r

21

A

æ

r

d

it

S

E

8

V

त

9

V

De Ministro Panit. 905 uti referunt Manigart in praxi pastorali pag. 1146. & Synodus Colon. anni 1662. pag. 178. Patres non possunt eligere Conservatores ex vi privilegiorum, fi Episcopus urgeat observationem Decretorum Indenennin iis, in quibus per Trid. vel Papam exempti subjiciuntur Episcopi jurisdictioni & correctioni. (Quomode alias Patres possint eligere Conservatores suorum jurium & privilegiorum, habetur in Comp. v. Confervator) Patres affirmantes se habere con traria privilegia, tenentur ea exhibere, nec tenetur credere Episcopus. Si verba privilegiorum fint obscura & ambigua, soius Papa pro interpretatione est adeundus, utiletiam declafavir Clemens X. n. 1508. relatus. Omnia Patrum privilegia redacta funt ad terminos Con-Stitutionis Greg. XV. Informabili. Patres gravati ære alieno, vel ad ratiocinia, vel testamentorum executores possunt conveniri coram Ordinario, li non nominaverint Confervatores intra tempus habile ab Ordinario præscriptum. Si Episcopi pro tuendis juribus cathedralium Ecclesiarum coram Judice competente agant, &c. Patres non possunt recurrere ad Confervatores Si Regulares non approbati, confessiones audiant, vel concionentur sine benedictione aut licentia potelt Episcopus immediate agere contra illos & remediis juris coercere, etiam procedendo ad censuras. Si è Patribus quis aget contra Episcopum maledictis, scripto vel facto, deber puniri à Superioribus, & de punitione certior fieri Episcopus: Si Superiores negligant punire, potest Episcopus juxta Trident. feff. 25.c. 14.De Regul. Si autem profugerit ad aliam diœcesia, servanda Constitutio LII 5 Clem.

ta:

ex.

eter bi-

Nec

mia.

Or.

dum

mo.

plos

cretò

llis,

nen.

ulta

Quo

gula-

t10 §

Epi-

o fu

rlegu

gitu

a d

, qui

legu

igio

andi

tend

man

intel

ocie-

entia, utl 906 Lib. VI. Pars II.

Clem. PIII. Suscepti muneris ratio. Prædia rustica &c. quæ spectant ad Patres, non gaudent privilegiis Collegiorum : neque tempore paschali possunt in his ministrare Eucharistiam ibi laborantibus: neque aliàs quibuscumque etiam famulis suis ministrare Baptismum, extremam Unctionem, aut affistere Matrimonio: Patres habentes apothecas quarumcumque mercium, macella & fimilia, non possunt quidem prohiberi, fi tamen extra Collegia dent notoriè per hoc scandalum populo, prohiberi possunt ab Episcopo. Conservatores Societatis ex vi Bullæ Gregorii XIII Aquum reputamus, polfunt in manifestis injuriis & violentiis etiam per censuras & pænas ecclesiasticas procedere contra Vicarios generales Episcoporum. Multa ex his statuit etiam S. Congregatio, approbante Greg. XV.& Urb. VIII.uti refertur Tomo 4.Bul. larii post Constitionem 18. Greg. XV. ubi etiam habentur sequentia: Regulares exempti, quibus cura animarum non incumbit, non subjacent Episcoporum jurisdictioni in his , quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nil cum in Sacramentis personis sæcularibus administrandis iidem Regulares delinquunt. Facultates per Constitutionem Greg. XV. Infcrutabili, non conceduntur Episcopis in personas nullius diœcefis: Nec conceduntur Prælatis habentibus jurisdictionem quasi episcopalem. Quando Episcopus admonuit Superiores, ut amoveant Confessarium vel administratorem bonorum apud Moniales, fi Superiores id non faciant, possunt id facere Episcopi, nec tenentur causam reddere Superioribus Regularibus.

6.10.

gra

De

tan

tr.

ad

der

on

nai

Tru

Bul

De

Ale

rog

fed

tur

fio

gre

5. C

De

gari

rit ,

ribi

fen

affi

qua

ma Sod

tiæ

pili

5

De Ministro Panit. ica 6. 19. Ex dictis constat nos non posseuti 1593. gratiis vel privilegiis, quibus Trid. feff. 25. c. 22. V1-De Regul. derogat, Comp. V. Conc. Trid S. 3. Puali tant autem Castrop. tr. 27, pu. 13, n. 13. & Gob. -00 fatr. 9. n. 719. hoc intelligi tantum de illis, quæ adversantur contentis in illa sessione, neque am derogationem odiofam effe extendendam ad res omnia in Trid. contenta: Sed hoc nos non juvat, 'C1nam quoad omnia derogat faltem Bulla Pu IV. em Irid. addita. Docet quidem Suar. De legibus 1. rie S.c. 18. n. 18. ranquam probabilius, quod nec int Bulla Pu deroget, nisi secundam ea, quibus de-VI rogatur expresse per decurfum Trid. , fed Arr. 01-De legibus d. 33. n. 8. & Du Bois ad prop. ab am Alex. VII. damnatas n. 161. melius dicunt deere rogare quoad omnia reipfa opposita Trid., alioilta quin Bulla quoad illud punctum nihil efficeret nte ul. fed ageret actum à Trid. S. 20. Quando aliqua facultas nuncreddi- 1594. am tur vel conceditur contra Decreta Tridentini, ous ent

5. 20. Quando aliqua facultas nuncredditur vel conceditur contra Decreta Tridentini, non requiritur derogatio circa Trid., si concessio manu Papæ fuerit signata, Pius V. & S. Congregatio apud Garc. De Benef. p. 4. c. 5. n. 34. p. 5. c. 8. n. 87. Barbos. in Collectan. ad Trid. sess.

De Reform. c. 21.n.2.

ranifi

ed-Fa-

ru-

nas ha-

em.

ut

em

lon

ten

gua

10.

§. 21. Quamvis Clemens VIII. apud Manigat pag. 1100. & in Syn. Colon. pag. 77. statuerit, ut nullæ Confraternitates etiam à Regularibus erigerentur vel aggregarentur sine confensu Ordinarii &c. Constitutio tamen illa non afficit nostras Congregationes vel Sodalitates, quarum Indulta omnia postea iterum confirmavit per Bullam Greg. XV., uti habet Comp. v. Sodalitas §. 7. Praxis tamen habet, ut Indulgentiæ primò Romà acceptæ non promulgentur, piss subscriptæ ab Ordinario.

15950

908 Lib. VI. Pars 11

possume in suis sine benedictione, in alienis autem templis sine licentia Episcoporum prædicare, Trid, sess. 5. c. 2. Clemens X. suprà n. 1504.

Quòd si Episcopi contradicant, Nostri nec in nostris nec in alienis templis possume prædicare, Comp. v. Prædicatores. Per Bullam Gregorii XIII Vigore &c. quæ refertur in Instituto pag.

82. possume Nostri tantum tonsurati publice prædicare.

S. 23. De facultate Sacerdorum Societatis 3597. ad applicandas Indulgentias altaris privilegia. ti, dixi hìc anten. 526. Ad publicandas & lucrandas plures alias Indulgentias etiam in Miffionibus, à n. 1357. 1361. ad transferendas In. dulgentias cum feito S. Xaverii, n. 1357. 1376, Ad legendum Officium & Missam De S. Ignatio semel de septimana, dixil. 4. n. 1248. Ad legen. dum Officium & Miffam in festis nostrorum Beatorum, ibidem n. 1249. & hic n. 375. Ad le. gendam Missam in privatis Oratoriis & altan portatili, hìcàn. 273. Ad legendam Missam an re auroram vel post meridiem, n. 225. 229. Ad benedicenda paramenta Mille & campanas, n 353.406. Possuntque Superiores nostri recon ciliare nostras ecclesias, cemeteria & Oratoria polluta, Comp. v. Ecclesia S. 2. Et possumus in templis nostris omni die, quo aliàs licitum ell, ministrare Eucharistiam, excepto die Pasche, Comp. v. Eucharistia S. 1. pro quo etiam aliam declarationem retuli l. 6. p. 1. n. 637. De facultare eodem die binandi Missam nihil habet Compendium , sed videri possunt dicta n. 238.

Sedes Apostolica concedit Episcopis cum potestate com

97

te

De Ministro Poenit. 909 municandi aliis. R. Episcopi in Germania accipiunt multas facultates, quas alioqui non habent, v. g. absolvendi ab hæresi, dispensandi in variis rebus. In fine, datur facultas communican. A. 84 di aliis Sacerdotibus illas facultates, in totum vel in parte, sed subdieur, Et prædictæ facultates tantum concessa intelligantur ad quinquennium. Quaritur, an Episcopi vi talis facultatis communicandi, possint alteri Sacerdoti ad plures quam quinque annos, aut etiam in perpetuum communicare tales suas facultates. Posse, suadetur /. quia verba illa, prædictæ facultates tantum concessæ intelliganiur ad quinquennium, videntur respicere tantum facultates à Papa concellas Epilcopis, non autem ab Episcopis communicandas aliis, nam nihil dicunt de communicandis, ergo refirictio ad quinquennium videtur cadere tantum super concessionem Papz, & non super communicationem ab Epilcopis faciendam Conf. nam facultas communicandi, cum fic privilegium & beneficium Principis, eli ampleinterpretanda, nec plùs restringenda, quam verba sonent, ergo com detur facultas communicandi absolute fine verbo ullo restringente ad quinquennium, dicendum est esse facultatem communicandi ad quodcumque tempus, prout Episcopis videbitur expedire. 2. Quando Episcopus dicit, Titius sit ad quinquennium Vicavius meus cum potestate approbandi Confessarios, Titius vi hujus potestatis potest approbare in perpetuum, ita ut quamvis potestas approbandi non sit perpetua, tamen approbatio sit perpe. tua: ergo cum Papa dicar, Episcopus habeat ad quinquennium facultatem absolvendi ab hæresi cum potestate hancfacultatem communicandi, poteris com.

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

on au-

di-

04.

ca-

orn oag.

lice

atis

gia-

lu-

Mif-

In-

376

atto

gen.

rum

dle-

Itan

an

. Ad

S, M

con

orn

15 111

n eft,

chæ,

liam

cul-

abet

238

guas

com

nuni

communicare in perpetuum ; itaut, quamvi potestas communicandi non sic perpetua, tamen facultas communicata fit perpetua. 3. S Episcopi ipsimer tantum acciperent facultaten v. g. absolvendiab hæresi, & non potestaten dandi aliis facultatem absolvendi ab hæresi ergo tale privilegium erit inutile in Germania in qua Episcopi per se non absolvunt. E contri Episcopum non posse ulli communicare ejus modi fasultatem, nifi ad quinquennium, qui ipse eam habet, suadetur 1. quia Episcopo da turtantum potestas communicandi suam fa cultatem, neque enim ullo verbo plùs infinua. tur in Rescriptis, sed Episcopus habet suam tan tum ad quinquennium, ergo. Conf. nam communicare est facere aliquid fibi & alteri commune, ut nempe etiam alter hochabeat, quod iple haber, ergo fi Episcopus extra quinquen nium non habeat, necalter per ipsum habebit 2. Si Episcopus posser istas facultates communicare in perpetuum, cum inter illas fit, Dispen fare intertio gradu pro Matrimoniis contrahendis cum pauperibus, ordinare extra tempora &c. posset has aliasque, etiam ultima die quinquennii, quo eas habet, communicare in perpetuum multis Sacerdotibus per totam diecesin suam dispersis,ita ut hi in perpetuum habituri essent facultates, quas nequidem Ept scopus habebit, est autem inauditum, quòdullus Episcopus unquam ita communicârit; & est incredibile, quod ita communicare postit, alioqui ferme frustra, teneretur singulis quinquenniis petere confirmationem talium facultatu aliis communicandarum, quia fatis multos haberet in sua dicecesi, qui dispensarent, ergo.

Ad 1.

601

qu fer

CO

eff

Cie

fin

ab

mi

tal

Ep

nic

no

dal

bit

de

nic

cul

gui

Sac

mun

gitu

eft

Infe

rit

que

mu

futt

mæ cui (

pote

part

dùn

De Ministro Panit. Ad 1. in oppositum pater ex dictis, quia To mvi communicare fignificat hoc , nec patitur plus, , ta quàm quod dixi in prima ratione hujus ultimæ 3. 5 sententiæ. Ad 2. pater disparitas nam aliunde atem constat vicariis, etiamsi ipsimet approbati non atem essent, & ad unicum diem futuri essent in offiefi cio Vicarii, concedi ab Episcopis potestatem 21114 fimpliciter approbandi & dandi facultatem ntra absolvendi in perpetuum, & non tantum comejus municandi facultatem absolvendi, quam fortè quo talis Vicarius haberet. Ad 3. n. seq. quia si ipsis da Episcopis non daretur, non possent commu-1 fa nicare, nemo enim communicat, quod ipsemet ıua. non habet. Quod Conf., nam etiam Episcopis tan datur facultas binandi Missam, quamvis ipsimet ombinare non soleant: quòd autem Episcopis ipsis om. detur facultas illa cum sola potestate commuuod nicandi, & non detur potestas concedendi faiencultatem binandi, pater ex verbis, quæ subjunebit guntur : Quod si hanc eandem facultatem altere mu. Sacerdoti juxta potestatem inferius apponendam comoen. municare visum fuerit, serio ipsius conscientia injuntra gitur &c. Quod autem est de hac facultate idem poest de aliis, cum Indultum non distinguat. Hinc, Inferes 1. Si Episcopus facultates suas habuee in rit per triennium, posse alicui communicare tantum per biennium : si habuerit ad quinquennium minus uno die, posse tantum communicare ad unum diem. 2. Si Episcopus in futurum provideat, ut omni quinquennio Romærenoventur facultates suæ, poterit eas alicui communicare pro tempore vitæ suæ, per potestatem communicandi partim præsentem partim futuram; ad eum modum, quo fecundùm dictal. 3.p. 2. num. 605 possum nune pro

die

am

lum

Epi-

ul-

8

Hit,

ıın-

cul.

tos

0. 11. 912 Lib. VI. Pars 11.

tunc donare Titio aliquid, sub conditione, si sequente anno crescat, ita ut purificat a conditione absque novo consensu meo donatio illa transeat in absolutam. Hæc disputata sint in utramque partem, nam totum pendet a mente & voluntate Sanctissimi tales facultates concedentis: cam autem in multis agatur de valore Sacramentorum, merito debent Ordinarii à S. Sede petere declarationem, ne Sacramenta exponantur periculo nullitatis.

1599.

DUBIUM IV.

Quidsitreservatio casuum, & quis habeat potestatem reservandi & absolvendi ab iis.

DEsp. I. Reservatio hac est negatio jurisdictionis circa aliquod peccarum. Ac cer rtum eft in Ecclesia potestatem este, quadam »peccara reservandi, à quibus inferiores Conofessarii non possint absolvere, ut sic subdit melius dirigantur & absterreantur à peccaus »quorum difficilem remissione vident : quanaquam, nifi graves caufæ fint, non debeat quivis.neque qui potest, quidvis facilà reservare, neque difficulter veniam dare absolvendi preservatis, ne alioqui cedat in destructionem, "quod debebat in ædificationem. Porrò etfl oquivis ordinarius potestatem habet reservan »di, in Parochis tamen consuetudo eam abroogavit. vid Suar.d.30. f. 5. Lug. d. 15. f. 6. 5. 3. Unde poresolves.

I. Cùm non sit obligatio consitendi veniaplia, ca frustra reservantur (etsi fortals è possint possintem à Papa,) ideoque sola mortalia, caque

101

noi

ra,

lint

nec

pro

pro

Pra

fun

bitt

grei

qua

der

fall

con

nim

vul

perf

ciali

mer

fupe

dus

ritas

rius

pera

non

fam

velo

vere

De Ministro Panis. non nifi externa, graviora, opere confumma. 33 ta, prudenter refervantur: Unde Clemens VIII." statuit, ut Prælatireligionum, fi quidem ve -lint, undecim tantum casus reservare possint," nec plures fine consensu Capituli generalis" pro tota religione, vel Capituli provincialis" pro Provincia: Quod tamen de culpa tantum" & non censuris intelligendum est, potest enim" Prælatus aliquid præcipere sub excommuni » catione fibi reservata. Casus autem Clementis» sunt sequentes. 1. Apostasia à religione, etiam retento ha " bitu. 2. Nocturna ac furtiva è Monasterio e » grellio. 3. Veneficia incantationes & fortile » gia 4. Proprietas contra votum paupertatis, qua sit peccatum mortale. 5. Furtum mortale" de rebus monasterii. 6. Lapsus carris volun » tarius, opere confummatus. 7. Juramentum» cer falsum in Judicio legitimo. 8. Procuratio," confilium vel auxilium, ad abortum fœrûs a." nimati, etiam effectunon secuto. 9. Occisio vel» vulneratio, seu gravis percustio cujuscunque" personæ. 10. Falfificario manus, vel figilli offi-" cialium monasterii. 11. Malitiosum impedi." mentum, retardatio aut apertio literarum à33 are, superioribus ad inferiores, vel contrà. II. Is, qui confitetur refervatum, mitten." em, dus est ad superiorem, (suadebit tamen cha » etfi ritas, imò aliquando coget, ut iple Confessa. an rius,tacira persona & casu, à superiore veniam" 10 petat absolvendi.) Quòd si superior adiri-Inde non possit, & fir causa urgens, v. g. timor in » famiz vel scandali ex omiffione confessionis» nia-Ent

velcommunionis, tunc potest inferior absol-» vere à refervatis, cum onere, ut pœnitens fess

Iom. VI. Mmm polica

, fi di.

illa

u-

nte

on:

va-

na.

ra-

po-

C18-

ani

on

dill

ICIS

an

ul.

li à

que

non

Lib. VI. Pars II. postea superiori sistar : Quod etiam verum el quamvis casus censura reservatam annexa »habeat: Porrò eo casu peccata non reserva rantum confiteri, sufficere putant probabilin >> Sotus, Corduba. & Gab. Anton. Palaus, Dian. ton 32.t.4.R.104. & Lug.d.14. de Euch. num. 86. no "improbat : S. Thom. tamen Suar. & alii com di »cent omnia effe confitenda, quod tutius eft. III. Si superior injustè neget facultatem d »folvendià reservato, posse abalio Confes rio, etiam directe absolvi, affirmant Hem. »Dia.p. 2.t. 4. R. 29. esse probabile: Sed resti ≈negat. Lay. l. 3. tv. 9. cap. 13. Lug. d. 20. àn. 23 noi IV. Peccant superiores 1. Si fine justa cau "difficiles se præbeant in concedendis licem abí ∞pro absolutione reservatorum, Quint. t.3. fi ten 313. ex Fag. Kon. & alii 10. Etfi ex negatione ren meatur grave subditi detrimentum, peca per ⇒contra charitatem & justitiam, Lugo, Dia. p. fol nor mt. 6. R. 56. · V. Si Superior Confessario Regularium uté whoe deputato neget facultatem absolvent me Confessarius autem judicet debere conced "potest is pro ista vice absolvere, Avers. cap. ofec. 5. Lug. f. 4. referens fic declaraffe Cleme can stem VIII. haberique in quarto tomo Bullan qua Bulla 26. Urbani VIII. & Quint f. 11. dicens no gen ∞esse dubium ea de re: additque ex alus 7. pr shabile effe, idem poffe, fi vero Religiofo, pi aba mit "docto & prudenti (licet non ex defignatist ode facto) neget, Dia.part. 3.t.2.R.126.p.6.t.6. 3056. & part. 9.t. 3. R. 15. ex Pellizario (quivi nane widem esse, si poenitens ipse petat) & aliis. In Quint. loc.cit.censet probabile, quod idem fit pollit, li superior adiri nequeat, & urgeat ten

pu

fin

3.t.

do

ter

1.6

vel

Suj

ten

fici

tio

8. 6

alte

quia

De Ministro Panit. pus celebrationis vel communionis, v. g. quia» fine nota non porest abstinere, cum alii omnes" communicent. Ibid. ex Trull. & alus 6. Dian. p." 2.t.2. R. 26. VI. Nihilominus certum est, posse aliquan." do Superiorem justis de causis negare faculta » tem,& cogere subditum, ut ad se veniat Lug." l. c. Nam si ex casu reservato grave scandalum" vel damnum communitatis timeatur, potesto Superior negare absolutionem, donec pœni »

73 e exal

rva oilin

2. ton

no.

n.de est.

ma

fell enr.

ecti

1.23

cau

ent

3.1

net

BCCE

a.p.

umi

rend ced

ap,1

leme

Han

18 110

, pl

atiso

t.6.1

Im m fie

tren PI

tens per se vel Confessarium Superiori det suf-» ficientem notitiam ad illud evitandum, alias» non est satistutus, nec dispositus ad absolu-" tionem: Quare si Confessarius eo casu urgeat» absolutionem, debet is attendere, ut pœni-» tens obligationi suz satisfaciat in adhibendo» remedio communi malo vel damno, fi fir ejus» periculum, quia nisi hoc faciat, non potestab » folvi, non ex defectu Jurisdictionis, sed quia-

non est dispositus : Ad hoc tamen requiritur," ut & obligatio ponitentis certa sit, & alia re-media adhiberi non pollint. Suar.to. 4. de rel. 1.33 8. 6.5.n. 10.

VII. Peregrinus, quoad reservationem, judicandus est juxta dicecesim, in qua versatur, in» qua, quæ reservata fint, discant Pattores ex A-> gendis, aut consuetudine:

VIII. Superior auditis solis reservatis potes?" abaliis absolvere, & reliqua inferiori com-" mittere, ex caula urgente; qualis tamen non» est multitudo negotiorum, ut docet Suar. Fer." nand. & Fill. sed alia gravior; tum quia etiam» 11 VI occupatissimus potest dare facultate adeundin alterum, cum onere postea comparendi, tum" quia integritas confessionis est de jure divino."

Mmm 2

Lib. VI. Pars II. » IX. Qui à superiore absolutus est à reserva ris, potestabiisdem postea absolvià quovi bus "quia non sunt amplius materia necessari car »Confessionis. X. Qui bonâ fide confitetur, nesciens suu »casum esse reservatum, vel Sacerdotem can ore potestate circa illum, validè quidem abso witur, cum onere tamen comparendi, Praps run militer fi Confessarius probabiliter credit no meste reservatum (esto revera sit) valet able 7.R »lutio. Le Dian.p.9.t.9.R. 29. XI. Qui confitens habenti potestatem ord Res mariam delegatamve in reservata, oblitus minculpabiliter reservatum, potest illud poll »confiteri etiam inferiori, & absolvi. Quode pro vam valet (faltem fi prior habuerit potestate ordinariam) etiamfi prior absolutio obi »dispositionem, vel alium defectum ponite otis invalida fuiffet. Ratio, quia intendit abst "vere quantum potuit, ergo saltem sustulit sfervationem, quod heri potuit absque Sau mento. vid. Prap in 3 p.q.9.d. 4. nu. 24. Mai sotom. 3. d. 30 f. 3. Dian.p. 4 t. 4. R. 124. Resp. II. A reservatis absolvere poteit. ∞Ipse reservans. 2. Ejus in spirituali jurisdica one superior. 3. Cui ipse delegavit. 4. Sacerd sinferior, quando superior adiri non potelt og. à reservatis Papæ absolvere potest Epile spus eos, qui Romam ire non poliunt. Resp III. Extra periculum mortis, (dequ sov. dicta dubio superiori) nullus inferior per »& directe absolvere potest, nisi ex jure velp wilegio concedatur. Dicitur I. Perse: quia de indirecta, &P "accidens, colligitur ex dictis. DI

I

27.

lun

fic

chi

162

nite

qui

que

pro

SIV

ren

lius

d. 2

M

De Ministro Panit.

Dicitur II. Nisi &c. quia in casibus Papali-30 tovil bus absolvere potest Episcopus, per se vel Vi-» carium quando sunt occulti, ut docet Nav. 6,00 ffari 27. Unde resol.

Mendicantes ex vi juris communis non pof » sunt absolvere à reservatis Episcopo, quia uta can fic non habent potestatem majorem Paro-» abfo chis, & privilegium, quod circa hoc habue » runt, sublatum est decreto Urbani VIII. Anno it no 1628. Excipit tamen Averf. cum Dia part. 8. t.> 7.R.71. Eos calus, qui Episcopis à jure tantum» reservantur.Imo Quint tom. 1.t. 3. 14 affirmat, ord Regulares adhuc posse absolvere, sicut antepof decretum, eò quòd hoc in Provinciis non lita promulgatum, quod Dia.p.9.t.6.R.51.nonau. ode det probare, nili ad Episcopum non pateat» state recurlus; tunc enim ab ipfi refervatis posse ab -> solvere, ficut possent à Papæ reservatis, Gran. abli Dia p.5 t.14. R. 58. v. etiam Prap. q 19 d.1.

Resp IV. Si Confessarius dubitet, an pœ-" nitens lapfus fit in mortale reservatum, fin quidem dubium sit positivum, potest (se » quendo opinionem probabilem, & judicando» probabiliter non elle refervatum) absolvere:» Si verò dubium fit negativum, posse absolve-» renegant aliqui, ut Arm. Cord. &c. Probabi-» liùs affirmant Suar, Fill. Henr. Hurt, Bon. Lug."

d. 20. a n. 17.

erva

fuu

ap.s

able

tust

obi

nite

uliti

Saci

Mail

eft.

dia

cerd

tell

Epilo

dequ per

rel pr

, & pl

D10

ADDENDA.

Uest. 227. Quid præterea sit notandum circa 1600. potestatem reservandi peccata. Br. Hoc tantum, quòd illi omnes possint reservare, qui habent potestatem ordinariam conferendi jurisdictio-

Mmm 3

nem, possunt enim illam delegare aliis vel plenè vel restrictè tantum, Dicast. d. 11. n. 4. Unde posset etiam Parochus reservare respectu illius, cui à Parocho debet delegari jurisdictio, Mai, Vasq. Dicast. contra Suar. Busenb. & alios.

reservatio. R. S. 1. Reservatio potissimum est duplex, pænalis & medicinalis. Pænalis est, quæ sit in odium & pænam alicujus peccati. Medicinalis, quæ sit propter bonum sidelium, vel ob rectam gubernationem alicujus communitatis.

S. 2. Putat Gobatt. 7. n. 260. tum effe pæna. 1602. lem , si habeat censuram annexam ; medicinalem, fi non habeat censuram annexam : Castrop t. 2. d. 1. p. 17. n. 8. vocat pænalem, per quam delictum ipsum specialiter prohibetur vel punitur ; medicinalem , per quam delictum non specialiter prohibetur vel punitur, sed tantum fimpliciter reservatur : Hoc videtur certum, reservatio supponat delictum & addatur et suppositione illius commissi, tum esse pœna lem; è contrà tum effe medicinalem, finon sup ponat delictum, sed ponatur velut medicim præservativa, ne delictum fiat vel repetatur, d ideo videtur dicendum, quod reservatione omnes, quæ de facto dantur, fint fimul medicinales.

indirecte: Directe fit, cum quis jurisdictionem Confessarii, quam restringit, habet sibi subordinatam, uti Episcopus Parochi sibi subjecti, quam ideo directe potest ab eo auferre, suspendere, restringere. Indirecte fit, cum quis jurisdictionem Confessarii non habet sibi subordinatam

natami

nat

tan

tan

nin

iffi

fer

noi

chic

tor

de fa

cior

fell.

mia

fint

ex v

pol

Lug

tra

lia

606

mei

refe

n. 1

da

18.

Cle

tion

coel

cac

ade

va :

nan

6.

De Ministro Panit.

natam, eò quòd hic non sit ejus subditus, suum tamen subditum eidem subjicit quoad aliqua tantum peccata & non quoad omnia, in hoc enim casu subditus hujus Episcopi non subjicitum isti Confessario quoad illa peccata, qua sibi reservat site Episcopus, adeoque hic Confessarius non potest ab iis absolvere, cum careat jurisdictione in pænitentem, respectu istorum peccatorum.

Q. 229. Quanam peccata reservari possunt, vel de sacto reserventur. By. S. 1. Reservari possunt atrociora quadam & graviora delicia, uti habet Trid. sessir quadam & graviora delicia, uti habet Trid. sessir qui a licèt multis aliis modis deleri pos-

0-

de

18,

al.

Mit

cit

ft,

Ae.

vel

ni-

na-

na.

rop.

lam

pu.

non

mur

n,

r ex

ena

Cup

cini

r, a

one

edi.

e vel

nem

bor-

ecti

pen

uris.

rdi

tami

业型

de facto reserventur. R. S. 1. Reservari possunt atrociora quadam & graviora delicta, uti habet Trid. nialia, quia licet multis aliis modis deleri posfint, tamen secundum dietan. 1549. per Sacramentum pænitentiæ remitti non possunt, nist ex vi jurisdictionis dependentis ab Ecclefia, quæ posser eam negare vel limitare, Suar. Con. Fill. Lugo, Dicaft. d. 11. n. 26. Averfa q. 17. f. 2. contra Vasq. Multo magis reservari possent mortalia negative dubia, quia secundum dicta à n. 606. est obligatio confitendi illa : de facto tamen non solent reservari nisi certo mortalia, ce reservatio, cum sit odiosa secundum dicenda n. 1684. ftricte est interpretanda nec extendenda ad casum dubium, Suar. Hurt. Lugo d. 20. n. 18. Dicaft à n. 88. Aversa suprà. Nec obstat, quod Clemens VIII. 9. Jan. 1601. prohibueritablolutionem à casibus etiam dubie contentis in Bulla cœnæ, nam 29. Nov. 1602. in alio Decreto de re eadem omisit illa duo adverbia, clare & dubie, adeoque videtur revocasse prius Decretum Viva ad 3. prop. Alex. VII. n. 9. Pelliz, apud Dianam p. 10. t. 14. R. 8. Sanch. tamen in Decal. 1.1. 6. 10. n. 74. putat peccatum in dubio refervaris Mmm 4

920 fi pro co fit præsumptio fori externi quia ex ha videtur esse possessio pro certitudine delia fed alii, saltem in ordine ad forum internum hanc limitationem non addunt. Quid auter dicendum fit . fi, quando peccatum dubium el absolvatur, & postea superveniat certitudo, d ceturn. 1693.

\$605. §. 2. Quamvis nunc non reserventur pecci ta, nifi in aliquem actum externum prodeam ideoque postit quivis approbatus absolven v. g. ab hærefi mere interna, tamen referva possent peccata merè interna, uti reservanu Papæ vota aliqua merè interna, v.g. castitati quamvis enim Ecclesia non judicet de merein vernis, tamen secundum dicta n. 1549. jurisd ctio ad absolvenda etiam merè interna concu debet ab Ecclesia, quæ negare posset vel limin re, Suar. Vasq. Sanch. Aversa, Lug. Dicast. n. 1 Chapeav. p. 1. c. 6. Mendo d. 1. q. 4 !Quandona autem peccatum internum dicatur prodirei actum externum, diceturan. 1649.

1606. 6. 3. Peccata etiam occulta, refervantur, I constabit ex dicendis n. 1609. & 1627. Quidal tem hic dicatur occultum, publicu, notorium deductum ad forum contentiolum dicam at 1656, Quod fi alicubi reservetur peccatun tantum publicum, & detur illius absolutio quando adhue est occultum, postea autem fit publicum, quid tum fit faciendum, dican num. 1694.

Q. 230. An incurrat reservationem qui ignora ıllam esse peccato suo annexam. R. S. 1. Si reservi tio effet pure poenalis, negant incurri Sanch. D Matr.1.9.d.32.n.18. Caftrop.t.2.d.1.p.17. num. Stoz l.z. n. 59. & alii, quod Lugo d. 20.n. 11. Gi

2.7 bal

COL

les

anı

VII

tra

CHI

poe bit

Ha

det neg

nal

no Du

qui

Sec

ma

dic

pol

fer

pae

dic

Paj

Qu mo

dia

qua

pol

Sen

folu

pub

De Ministro Panit. e. 7. n. 360. Diana p. 10.t. 14. R. 8. vocant pro- vide Sover x ha babile, tum quia tafis poena videtur imponi p.3. k.O.n. >35. lica contemptoribus legis aut contumacibus, quarum les non funt , qui igno cant legem vel poenam uten. annexam, tum otiam quia h lex vei pœna fit innel vincibiliter ignorata, non videtur voluntariè 0,0 transgressus talem legem, prout poenalis eit, chm de ca non cogitaverit, ergo nec erit talem ecca poenam promeritus, que ordinarie non est deeant bira tali peccato, sed per accidens est annexa. rere Hæc sentencia procedit ex suppositione, quod L ASI detur refervatio pure poenalis, quod n. 1602 . entu negavi Tamen, atis §. 2. Quamvis reservatio non lit pure pœ- 1608. èm nal's fed fimul medicinalis adhuc purant aliqui isdi nonincurriab ignorante, quod Quintanado, 7000 Diana, Burgh. cent 3. cafu 31. vocant probabile, mitt quia semper videtur esse pœna extraordinaria: 7. 21 Sed absolute tenendum est cum communitinar ire ma,incurri quod clarum effe & in praxi notum dicit Aversag. 17.f. 1. putantque Hurt & aln oppolitum esse improbabile, quia per talem re-Ir, U tervationem, que potius est medicina quam dal ptena, absolute & antecedenter tollitur jurisiua dictio à Confessario, propter bonu commune. 1 21 Q. 231. Quid addendum sit circa casus reservatos 1609. atun Papa, prafertim per Bullam cana. Bl. legg. 6. 1. tio Quamvis nulli casus reserventur Papæ, nisi fint n fil mortales & inactum externum prodeaut, utl ican dictum eit à num. 1604. tamen reservantur, quamvis fint plans occulti, uti patet ex his pro-MOTA politionibus ab Alex, VII. damnatis: Tertiz erva Sententia asserens Bullamcænæ solum prohibire abh. D folutionem hæresis & alsorum criminum, quando um.

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

. Go

817

publica sunt, & id non derogare facultate Tridentini,

Mmm 5

in qua de occultis criminibus fermo est, vifa & tolera igno ta eft. Quarta. Prælati regulares possunt in foro con tini i scientia absolvere quoscumque saculares ab haresto quai culta & ab excommunicatione propter eam incurs Bull Et doctrinam his dammatis propositionibu tabo contrariam optime firmat Du Bois super illa næ propositiones, qui videri potest.

1610.

S. 2. Cafus extra Bullam coenæ refervati Pa tùm pæsunt plurimi, & quotidie fiunt plures pe rore speciales Constitutiones, que etiam his tempo spec ribus emanant : v. g. nunc reservatur Papæ ex mat communicatio lata in illos, qui propositionen 1.2. aliquam ex damnatis ab Alex. VII. Innoc. XI rene Alex. VIII. docuerint , defenderint vel de e adm tractaverint, nisi forsan oppugnando. Antiquo peco casus fuse enumerat Filliu. tr. 14. Brevius Cha est v peav. De caf. referv.p. 1.c.5 q. 1. Brevissime ple mal rosque Busenb. 1.7.c.2.d.4.a.3. De violenta ma tern nuum injectione in Clericum plura habet Bu tra f senb. ibidem, ubi etiam aliqua addam. De simo hære nia dixi 1.3.p.1. à n.214.220. De duello, & a incu illud quoquo medo, etiam solo aspectu con pofi currentibus, dixi ibidem àn. 843.847. Dene VII gligentibus denunciationem hominis susped festa de hæresi, vel Sacerdotis occasione confessio num num follicitantis ad turpia, dixi 1.2.n. 215.216

S. 3. A cafibus Papærefervatis extra Bullan nexa cœnæ absolvere possunt Confessarii Societati rese JESU, secundum dieta n. 1582. Quid pol 1. C. fint alii Regulares, peti debet ex illorum pri P.3.

vilegiis.

5. 4. Bulla cœnæest Decretum, quod Papi nam omni anno die coenz Domini, sive Jovis sando &c. renovat, per quod fert censuras & reservatio tio nem in quædam crimina. Auctor Bullæ cons tion

igno

5

Quo

De Ministro Panit. elen ignoratur; copit autem ferriatempore Marcon tini V. anno 1420. Et declaravit Pius V. antiquam durare ufque ad promulgationem novæ. suff Bullam conz dabo ad longum 1.7.n. 1. Hic noiibu tabo aliqua circa præcipuos casus in Bullæ cœilla næ contentos. 6. 5. Reservatur in ea, hæresis formalistan- 1613. i Pa tum, per quam quis cum pertinasia tuetur ers pet rorem agnitum; unde abillis, qui non habent 100 specialem facultatem, absolvi possunt hæretici z ex materiales, quales dari etiam in Germania, dixi nen 1.2. n. 94. quamvis forte per neglectum inqui-

Al rendiautalio modo pecearine mortaliter non le e admittendo fidem , talis enim casus, licec fit que peccatum mortale contrafidem, tamen non Cha est verè casus Bulla, chim non fir harefis forple malis, Eridem en de eo, qui absque errore inma terno negat fidem, quamvis enim peccet con-: Bu tra fidem & pro foro externo prafumatur effe mo hæreticus, tamen pro foro conscientiæ non &a incurrit pænas nee refervationem hærefi imcon pofitam, communis cum Viva ad prop. 2. Alex. ene VII. & De Jubil. q. 11.a. 1.n. 7. Au autem maniped festans suum dubium in fide; incurrat, dicetur Mio num. 1651.

216 6.6. Casus omnes reservati Papæ habentan- 1614. llan nexam excommunicationem, & propter hanc reservantur, Sanch.in Decal.l.2.c.8.n. q. c. 11. n. pol 1. Chapeav.c.4. Aversa q. 17.f. z. Callrop. er. 4. d. 4. pri p.3. Gob. t.7.11. 360. Viva De Jubil. q. 11. a. 1. Quod certum videtur de cafibus Bullæ coenz, Papi naminitio semper ponitur, Excommunicamus nde Ce. & tum in fine Bulla additur, quod abfoluatio tio aprædictis sementus, nempe excommunicacens tionis, refervetur foli Pontifici, ergo refervan-

gno

Lib. VI. Pars il.

tur propter illam censuram : hinc si peccan non sciverit censuram esse annexam, aut de ill non cogitarit, quando peccabat, non incum censuram , ergonec reservationem, à talibi enim pœnis excusat ignorantia & inadverten tia,utì dixi l.1. à n. 767. & præter ibi citatos do cent Aversa f. 1. Tamb.in Decal.l. 1.c. 2. §. 10.11. Stoz 1.2.n. 60. Atque idem eft, fi propter metur vel quamcumque aliam caulam non incurn tur censura , tum enim etiam non incurren reservatio papalis, Suar. De poen.d. 29.f. 2. n. 11 Sanch in Decal.1.2. c. 8.n. 3. & 5. Tamb. De cafit ferv. c. 5. §. 1. Diana p. 9. t. 6. R. 13. Castrop. Gol & Stoz Suprà, Dicalt. De poen.d. 11. àn. 19. 1 quamvis ignorantia legis fit vincibilis & moi taliter culpabilis, dummodo non fit crassa, al huc probabile est excusare à censura, secundin dictal. 1.n.770. & dicenda de censuris. Aliude de casibus reservatis ab Episcopo vel Przla regulari, etiam habentibus annexam cenfi ram mens enim horum est, ut quamvis non! curratur censura , peccatum maneat reserv tum, censuram enim addunt, ut reservatio gravior & difficilior, Tamb. & Stozn. 61.

Bullam cœnæ, quoad libros, quibus hæresisis spersa est & non ex professo defenditur, no esse in eo rigore receptam in Germania, ade que lectionem talis libri non esse verè casu

Bullæ reservatum.

datur facultas generalis absolvendi, à quibun peccatis & censuris, non intelligentur reservan uti habet communis, quia specialiter excep requirunt specialem concessionem. Quand

add

add

Rolle

Ugol

fup

ceni

mu

exco

Bul

Sani

deci

enii

mit

ablo

der

trac

dub

caft

facu

rius

pecca

fulp

tur,

cati

Iari

cult

ablo

refe

am

tate

139. Wag

Epil

9

De Ministro Panit. additur generaliter, etiam areservatis Sedt Apo-Rolica, non intelliguntur cafus Bulla coena, Ugol. Suar. Sanch. c. 12. n. 13. Chapeav. p. 1. c. 4. Viva suprà, quia etiam talis facultas generalis non censetur se extendere ad ea, quæ specialiter eximuntur. Quando additur generaliter, ab omni excommunicatione Papæ reservata, ac etiam à casibus Bulle cane, si non fiar expressa mentio de facultate absolvendi etiam ab hæresi, adhuc dicunt Sanch.n. 10. Lugo d 20. n. 162. Gregorium XIII. declarasse hanc non censeri concessam , ficuti enim hærefis maxime speciali refervatione eximitur , ita exigit specialem & expressam pro absolutione facultarem, quod operose persuadere nititur Viva: Sed alii in hoc ultimo contradicunt; & Tannerus d. 6,n, 123. dicit non elle dubitandum pro Germania, quòd concella ad cafus Bullæ cœnæ etiam intelligatur ad hærefin & lectionem librorum hæreticorum, cum illius facultatis ulus in Germania fir maxime nrcellarius & ferme unicus. Si detur facultas ad omnia peccata & censuras, per censuras non intelligitur suspensio, sed tantum illæ censuræ, intelliguntur,quæ per le impediunt absolutionem à peccatis, Aversa s. 7. Nec intelligitur ulla irregularitas, utì dictum est n. 1458. 6. 9. Trident. fest. 24. c. 6. De Reform, dat fa- 1617. cultatem Episcopis quoscumque sibi subditos

§. 9. Trident. sess. 24. c. 6. De Reform, dat sacultatem Episcopis quoscumque sibi subditos absolvendi à casibus occultis Sedi Apostolicæ reservatis, etiam ab hæresi, & consequenter etiam à reliquis casibus Bullæ cœnæ: quana sacultatem perdurare dicunt Dicast. De cens. d. 3. n. 139. Tann. n. 121. & alii. Hinc inferunt cum Wagnereck apud Gob. n. 371. litt. B. obtentâ ab Episcopis hac sacultate, quæ ipsis jam est ordi-

paria

can e illi

um

ibu

s do

.11.9

etun

irri

retu

1, 11

11.10

Gohi o. I

100

, a0

du

1dt

Ela

enit

nII

ervi

t101

icui

fisin

adeo"

alui

once

bufil

rvatt

cepl

add

Lib. VI. Pars 11.

naria, etiam nos posse ab istis casibus occul gurt absolvere. Sed (præterquam quod hoc fit ta grati tum ad casus occultos) quia gravitumi Aud per res cum Suar. De cenf. d. 21. f. 3. n. 5. Sanch 11. à n. 26. Aversa g. 17. f. 6. referunt Romai cisum esse, quod facultas illa revocetur perf gulas Bullas cœnæ, fecundum ea, quæ n. feq. cam & consentit Viva ad prop. 3. Alex, VII 4. non videmur tuto posse ex hoc fundamen procedere. Solent tamen Episcopi Româpel re & obtinere ad quinquennium speciales! cultates absolvendiab hæresi & cæteris cash Bullæ cœnæ, etiam quando publici funt, qu etiam pottint aliis communicare, lecundum! cta à n. 1598. Ac fimiles etiam facultates habe Nuntii Apostolici pro tempore suz Legation quas etiam possint aliis committere, à quibu nobis communicetur vel committatur facult absolvendi ab hæresi & aliis casibus Bullæ, tu

gula

ferv

nuar

greg.

rum

bus

Urb

larib

bus

Bull

AOCE

Bull

cult

trafi

abfoli

& fa

dit,

11cimi

bufvis

altera

Apost

ciales

res &

sumqu

tibus .

tionibi

& edit

in aliq

sius poj

DIS VE

procedemus: De cætero. 1618.

6. 10. Videtur dicendum cum Aversag. f. 6. quod à cafibus, qui verè sunt Bullæ cœm abiolvere non potlint ulli Regulares, per fell quendo, quia facultates qualescumque in concessa sive quomodocumque communicati ad absolvendum ab hæresi & casibus Bullæ o næ, omni anno revocantur per promulgati nem novæ Bullæ, privilegium enim, quod nu læ facultates censeantur revocatæ per Bulla cœnæ, quæ in futurum emanabit, erat tantil vivæ vocis, & revocatum est per Urbanum VII uti fatetur novum Comp. nostrum privilegio rum v. Bulle cane G. 2. Et respective ad alio etiam Mendicantes declaravit S. Congregatio [il eodem Urb. VIII. 7. Nov. 1628. uti refert Man

De Ministro Panit.

næi

eq.

VII

men

pel

lest

afib

394

ime

abe

ion

but

сши

, tu

9.1

œm

Sel.

e fi

icat

æ ca

gatio

Inu

ıllan

ntùn

VIII

egio

alio

Van 80

ccul gurt in Praxi pastorali pag. 1122. & fatetur Bonaitta gratia in Summula Regul. v. Abfolutio pag. 177. Aud per confirmationem privilegiorum apud Regulares datam vel forte dandam post Tridentinum, non revixisse facultatem absolvendi à reerf fervatis in Bulla cona, utpote que tollatur per annuam ipfius Bullæ publicationem. Et eadem S. Congreg. 15. Junii 1647. approbante Innoc. X. iterum declaravit id esse conforme Constitutionibus factis de mandato Clementis VIII. Pauli V. Urb VIII., utirefert Mang. pag. 1156.

Objectes. Varii Pontifices concesserunt Regularibus facultatem absolvendi ab hæreli & casibus Bulla cœna, & simul privilegium, ut per Bullam cœnæ non censeatur talis facultas revocari. Speciatim fulus III. 22. Oct. 1552. per Bullam, Sacræ Religionis dat Societati JESU facultatem quoscumque a casibus haresis & alus contra fidem, & consequentibus censuris quibuscumque absolvendi: confirmans autem omnia privilegia & facultates à quocumque nobis concessas addit, Illis perpetuæ & inconcuffe firmitatis robur adjumus, illaque inviolabiliter observari, & sub quibujvis derogationibus, revocationibus, suspensionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac litteris Apostolicis, etiam quasvis clausulas generales vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores & infolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quasumque verborum forma & expressione in se continentibus, ac Cancellariæ Apostolicæ regulis seu constitutionibus Apostolicis, quomodolibet pro tempore factus Ceditis, ullo unquam tempore comprehendi, aut eis in aliquo derogari seu ea revocari aut alterari nullatenuipoffe. Similes confirmationes dederunt nobis vel aliis alii Pontifices, quas communicamus a

mus, utiretulil 1. n. 857. B. Hæ conceffion hif omnes non obligant sequentes Pontifices, q ean æqualem cum prioribus potestatem habent, Nu revocant forma, qua volunt, dummodo full nos cienter fignificent mentem fuam etiam adm rev aliofque Regulares extendi, hoc autem fecui dum dieta n. 1464. sufficienter fignificanty lan hoc , quod in fingulis Bullis cœnæ dicant tol Ge porestarem absolvendi quibuscumque Ecclesiaste fer Sæcularibus , & quorumvis Ordinum etiam ment alic cantium ac militiarum Regularibus, etiam Episcon li pel alia majori dignitate præditis. De privilegi autem subjungitur. Quæ omnia, quoad hoc, ! rum omnium tenores, ac si adverbum, nihil penu omisso insererentur, præsentibus pro expressis haba tes, penitus tollimus & omnino revocamus. Hinci de infert Mendo diff. 1. q. 5. censeri deberen vocata omnia etiam remuneratoria &c. om um Regularium privilegia, quantum Bullaco næ concernunt. Videri possunt dicta l. 1. an. 8/

cur

am

lun ftat

qui

ho

pri

VO

pul

ide Ge

bro lis,

acc

ran &c

qui

poi

cer

no fita

ob

ali

Instabis. Sitalis facultas tollatur per quam bet Bullamannuam , frustra data effet abil Pontificibus scientibus quotannis emana eam Bullam : hinc etiam Sixtus V. & Cleme VIII. renovationi Bulla expresse addiderum nisi in privilegus casus in Bulla contente expresse con cederentur, quam conditionem sequentes Pon tifices, qui omittunt, videntur subintelligent inquit Layman. R. n. seq. nam valet pro tempo re vitæ talis Pontificis. Sixtus autem & Clema specialiter favebant Regularibus, hinc addide runt claufulam illam ipsis faventem , quan cum reliqui Pontifices omittant, utanturqu verbis universalibus, quæ comprehenduntet am casus per privilegia Regularibus concessos

De Ministro Panit. fion hisub Bullam conærevocantem cadunt. Sub s, q eam tamen non cadunt facultates, quas Papa ent, Nuntiis vel Episcopis concedit ad certos anfull nos, nam dantur cum voluntate przyeniendi adm revocationem talis Bullæ emanaturæ. S. 11. Putarunt Becanus, Perlinus & alii Bul- 1619. [ecui intp lam cænæ non esse receptam in quibusdam nttol Germaniæ locis; & speciatim de Bavaria id assiam serunt Tann. & Laym. 1.1.tr. 5.p. 2.c. 5.n. 2.quoad ment aliqua. Quod etiam de aliis locis dicunt multi iscon cum Marchantio in Tribun. tr.2 tit.4.q. 8., etiileg am ideo, quia deest sufficiens illius apud popuoc, lum promulgatio. Sed ex dictis l. 1. n. 579. confat ad obligandos per cam omnes fatis este, haba quod Romæ promulgetur, & alibi constet de nen hoc & de calibus in ea contentis. Confessarii eren autem, præfertim Regulares, qui uti deberent mo privilegio absolvendi, satis sciunt de Bulla reláco vocante, cum in domibus corum debeat effe 2.85 publice exposita. S. 12. Laym. Perkin. Gob. & alii docentetiam 1620. am

abill ideo posse Nos & quoscumque approbatos in Germania absolvere ab hæresi & lectione librorum prohibitorum, quia hinc non est facilis, imò plerumque est moraliter impossibilis accessus ad Papam, ob sumptus magnos, jacturam rei domesticæ, molestias & pericula viæ &c Neque ideo est obligatio scribendi Romam, quod aliqui volunt, nam quamvis id facile fieri posset, tamen tenent satis multi cum Dicast. De cenf.d. 3.n. 57. & Castrop. cr. 4.d. 4.p. 3. \$ 5.n. 7. id non esse opus, præsertim cum litteræ fint expositz periculo publicationis. Nec propterea est obligatio accedendi Episcopum, quod eriam aliqui volunt, nam ad Episcopum remittimur

Nnn

10m. VI.

ana

lemu

erun

secon

Pon

igert

mpo

lemen

dide

quan

urgu

nt ett effor

Lib. VI. Pars II.

pro solo casu percustionis Clerici, uti notal que Suar, Mol. Sanch. in Decal. l. 2. c. 13. n. 9. Com illi est, nam quia difficilis est Romam recursus, ide no Papa in his partibus dat Nuntio Apostolico pri Episcopis specialem facultatem aliis commi alia nicabilem ad cafus Bullæ cœnæ, ergo certu videtur ex mente Papæ non omnes haberefi cultatem illam.

mi

12 Box

n.

om læ

ex

fer fati

fid

ria.

dat

no Ecc

Sup

CTH

ipfi

rit,

&i

cid

mn

tat

im

fol

pri

àn

ifta

ve

na

1.7

§. 13. Gob. tr. 7. an. 355. docet calus, q valde frequenter contingunt, non folere refe vari, præsertim Papæ, & inde infert lectione librorum prohibitorum in Germania non el refervatam. Idem etiam dicit Laym. de hære quæ in his partibus nimis frequens elt. Com est 1. nam hæresis formalis, quæ sola reservi tur, non est ita frequens. 2. Casus etiamm diocriter frequentes reservari possunt Papa uti quibusdam Episcopis reservatur homi dium, percuffio Clerici, furtum facrilegum, to tè etiam ideo, ut frequentia emendetur. 3.Cl tum est ex praxi Romana, item diœcela multis locis, etiam pro Germania reservi

hærefin. S. 14. Dubitant aliqui, an omnibusil non obstantibus possint saltem Prælati Reg lares suos subditos absolvere ab hæresi occul & aliis occultis calibus Bulla coena, namqui quid jure communi possunt Episcopi cum suis subditt possunt Prælatiregulares circa suos, Suar. De Relig t.2.1.2. C.39. t.4.1.2.C.15. Vivaad prop. 4. All VII. Et prop. 4. damnata, quam retuli n. 160 solum loquitur de absolutione sæculariu, hin Bonagratia suprà pag. 162. multis contend posse. Sed dicendum non posse, quia Bullaco næ exsommunicat omnes hæreticos, quocum

De Ministro Panit. 931 otal que nomine censeantur, & tum absolutionem Conn illius aliorumque casuum reservat soli Romas,ide no Pontifici, derogando quoad hocomnibus icol privilegiis quorumcumque, etiam Episcopalivel nmo alia majori dignitate præditorum, ita cum pluriertu mis aliis Suar. Sanch. c. 11. n. 7. Diana p. 3. tr. 2. R. refi 122. Viva suprà Mendo q. 4. dicens sententiam Bonagratiæ non ampliusesse probabilem. §. 15. In articulo, veletiam secundum dicta 1623.

n. 1561, in periculo mortis possunt Sacerdotes omnes absolvere à quibusvis catibus etiam Bulla cœna, quia tum nihil refervatur, utì conftat n el ex Trid feff. 14. De poen. c. 7. Attamen tum ob-Com servanda sunt hæctria, 1. Ut detur cautio de satisfaciendo parti læsæ, vel pignoratitia vel fervi fide justoria, vel si hæ sieri non postint, juratoria. 2. Ut fiat juramentum de obediendo mandatis Ecclesiæ: per quod tamen non imponitur nova obligatio servandi quæcumque præcepta Ecclesiz, sed illud solum, quod absolvens vel Superior injunxerit, nempe ne iterum illud crimen patret. 3. Utabsolvendus juret per seipsum componere coram Papa, quando poterit, ut nempe opportuna medicina adhibeatur & imponatur satisfactio debita, alioquin reincidat in excommunicationem , ita quoad omnia Sanch.c. 13. àn. 17. Ubi àn. 31. adhuc notat sequentia, 1. Supradicta onera tum tantum imponi, quando ratione necessitatis datur absolutio, non autem si detur in Jubilæo vel ex privilegio, nisi expresse injungatur. Vide dicta àn. 1453. 2. Qui v. g. destitutus usu rationis ista præstare non potest, est nihilominus absolvendus. 3. Quamvis Confessarius non imponat ista, valet absolutio: ita etiam Aversaq. 17. 1.7. in fine. Nnn 2

9 9

refe

one

aerti

m m

apz

omi

m,fo

3.CI

cefa

erva

15 1

Regu

CCU

n qui

ebditt

Relig

Alex

1609

, hin

tend

laca

ocum

S. 16. Si extra periculum mortis aliudi impedimentum perpetuum vel diuturnum quominus habens reservatum, per seipsum! fiftat Papæ, v.g. quia est impubes, senex, par per, pateretur grave aliud damnum, Abb. A char. Felin. Angel. Nav. Sil. Tabien. Covarr. Henri Suar. Ugol Castrop. Carden. in 1. crisi d. 80. n. 4 Dicalt. d. 11.n. 265. dicunt posse absolvi ab En icopo suo: (Viva n. 7. & alii contra aliospi tant etiam ab alio inferiore, fi non detur recu fus ad Episcopum) & confentit Sanch.num. excipiens solam hæresin, putat enim prohi teneri Romam recurrere per procuratore vellitteras, sed exceptionem illam rejiciu Castrost, Dicast. n. 268. Aversa f. 5. id enim En Scopo conceditur in jure Cap. Eos qui. Cap. M. Geres. Cap. Quamvis. Cap. De catero. De sent. el comm, fine ulla distinctione. Quod fi adiri pol set Nuntius Apostolicus, Nav. Con. Bonac. Ly Dicast. n. 266. negant esse obligationem hu adeundi, quia ficuti Episcopus, ita etiam Nu tius id potest per delegationem Papæ: è cont alii cum Aversa s. 5. dicunt adeundum Nu tium, quia specialiter constitutus est in part bus, ut sit loco papa, & Cap. Quampis. dicin tum posse pænitentem absolvi, quando non poss adire Pontificem & Legatum.

pis reservatos. R. seqq. S. 1. De jure commun reservatos in omni diœcesi, resert Disast. De censur.d.3. à num. 222 sed Chapear. p. 1. c. s. q. a concludit nunc tantum esse hos duos, nemp crimen incendiarii & peccatum, ob quod se leunis pænitentia est indicenda, quod tame munc etiam non amplius est in usu: unde Fil

13

21

nu

ab

fe

pr

Bu

to

Cis

nu

pe

Et

ad

ali

A

00

E

et

pa

8

Ca

200

200

Ca

tl

d

d

7

d

F

De Ministro Panit.

233
21.7.n.273.absolute dicit nullum casum de jure
nunc esse reservatum Episcopis.

absolutione à censuris, ut Episcopi paucos, eosque tantum, quos ad Christiamem disciplinam referendam reservandos judicaverint, refervent; Et in declaratione ejus dem Decreti prohibetur, ne sibi supersuè reservent casus Bulla cœna autalios Sedi Apostolica reservatos: iterumque monentur de reservandis paucis iisque atrocibus criminibus, uti refert Fill. num. 280.

5. 3. Certum est Episcopos sæpe reservare 1627.
peccata occulta, Chapeav. suprà, Gob.t.7.n. 397.
Et quando reservant peccatum simpliciter sine
addito, intelligitur etiam occultum, nist aliud
aliunde resciatur, de quo consulendæ propriæ
Agendæ. Quandonam autem casus censeatur

occultus, dicetur à n. 1656.

iud

num fum

c, pall

. A

-Ienn

11. 4

ib Ep

ospi

recu

m.3

roh

torti

iciu

n Ep

o. Mi

t. ex

ripo

· Ly

hu

Nu

cont

Nun

part

icitu

n pote

Episo.

mum

1. DI

5.9.2

empl

od fo

amei

e Fill

5. 4. Nulli Regulares possunt fine licentia 1628. Episcopi absolvere à casibus ipsi reservatis, etiamfi absolvere possent à quibuscumque Pa. pæreservatis, uti declaravit Clemens X.n. 1508.2 & Alex. VII. damnans hanc 21. prop. Mendicantes possunt absolvere à casibus Episcopts reservatis non obtentà ad id Episcoporum facultate. Quod Viva ad prop. 12. Alex. VII. extendit etiam ad casus, quos Papa vel jus commune aut consuetudo reservat Episcopo, de quibus n. 1617. est dictum, sed in hoc valde probabiliter contradicunt Aversa alique supra 30. Auctores apud Th. Hurt.t.1.tr.5.R.17. nam videtur elle sermo de calibus, quos iplimet Episcopi libi reservant: Hincaliqui cum Pelliz. tr. 6. c. 2. n. 59. dicunt Mendicantes posse absolvere à casibus, quos non Nnn 3

non ipse Episcopus sed Synodus reservat En scopo, sed in hoc melius contradicit Viva, que enim reservat Synodus, cui præest Episcopu reservatipse Episcopus. Putant tamen Gob. 374. & Sporer n. 747. Episcopos scientes, qui Mendicantes in Germania absolvant à casibi fibi reservatis, & non contradicentes, hocipl censeri tacitè consentire, sed credo commun ter contradicere. Similiter non possunt Regi lares absolvere ab excommunicationibus, qui Ordinarii sibi specialiter reservant, quia pou starem illam sustulit Paulus V. apud Pelliz.t.81 3. f. 2. subs 2.n. 85. quidquid contradicat Dia p.3.t.2.R.13. Addit tamen Pelliz. adhuc pol nos absolvere à suspensione & interdicto En scopali, quia Paulus V. tantum loquitur de ex communicatione, quo nomine non venius istaliz censurz, sed de hoc nihil invenio Comp. nostro, & Aversa q. 17. s. 6. universalite dicit non posse à censuris ab Episcopo reserva tis. Quid in Jubilæo sit dicendum, vide n. 1451

5. 5. Si idem casus sit reservatus Papæ & E 1629. piscopo, qui potest tollere reservationem Pi palem, non ideo semper potest Episcopalen quia Papa relinquit casum Episcopi in statt quo, Dicatt. De poen d. 11.n. 160. Peccata auten impuberum, id est, masculorum ante 14. &fe mellarum ante 12. annum, que aliàs essente servata Papæ, tum reservantur Episcopo, committentes usu rationis perfecto polleant De cætero, v. g. incestus puerorum, quiper fectum usum rationis necdum habent, nemin eft reservatus, etiamsi pueri post pubertaten priùs confiteantur, Palud. Cajet. Chapear. p. 1.c.6

q. 4. Vide dicendan. 1691.

ali

ca

id

to

fie

ce

Q

fil

à

tù

id

ra

ap

tii

ni ul

pr

fc

m

in

fol

19 cl

C

p

91 di

te

te h

ti

De Ministro Panit.

6. 6. Quamvis Episcopus dicat se concedere 1638. alicui potestatem absolvendi ab omnibus peccatis, imò & omnem potestatem suam, non ideo censetur concedere ad casus sibi reservatos, nisi mens ejus aliunde conftet, sed debet fieri de his specialis mentio, quia specialiter excepti sunt, Nav. Dicast. De censur. d. 3. n. 228. Quando autem dat facultatem ad omnes casus fibireservatos, non ideo dat ad casus Papales, à quibus absolvere potest Episcopus, sed tantum delegat ad suos, nisialiter exprimat. Nec ideo dat ad censuras fibi reservatas, quia censura non est casus reservatus sed pœna illius Nav.

apud Aversam q. 17. 1.7.

t Epi

, quo

COPU

Gob.

,quò

catib

Ocipi

mun

Regu

s,qu

poll

t.t.81

Dian

pol

o Epi

de ex

niun

1101

alite

erva

1454

: & B

n Pa

alem

ftatt

uten

& fe

ntre

0,1

eant

i per

min

atem

1. C. O.

5.6

S. 7. Reservatio Episcopalis habet vim tan- 1631. tum intra diœcesin reservantis, hinc si peregrinus habens reservatum confiteatur in diecefi, ubi non est reservatum, potest ibi à quovis approbato absolvi fine onere fistendi se suo Episcopo, uti declarat Clemens X. n. 1508., qui tamen excipit casum, nisi eosdem panitentes noverit in fraudem reservationis ad alienam diæcesin pro absolutione obtinenda migraffe, tum enim Episcopus ipfius non censetur consentire. Et ibidem declarat , fi casus sit reservatus in diecesi , in qua Confessarius audit, talem peregrinum non posse absolvi fine facultate hujus Episcopi, quod certum est, si talis casus sit reservatus in diœcesi tam pœnitentis quam Confessarii:si autem calus non fit reservatus in diæcesi pænitentis , sed tantum in diœcesi Confessarii, de hoc casu nihil expresse declarat Clemens, nam tantum loquitur de veniente cum casu in sua diœcesi reservato: plerique tamen cum Suar. Lug. Con. Bordon. Marchant. Aversa f. 3. putant Con-Nnn 4

936 Lib. VI. Pars 11.

Confessarium hic non posse absolvere & Diam dicit esse rem claram, quia Episcopus huju dicecesis directe sustulit illi jurisdictionem respectu talis peccati; quamvis Fagund. & Stozi 2. n. 64. putent posse absolvere, tum quia reservatio sit ab Episcopo nonnisi in bonum propriz dicecesis, ergo nonnisi circa peccata suo rum dicecesanorum, tum etiam quia Confessarius viatorum absolvit per jurisdictionem al Episcopo viatoris ex recepta consuetudine de legatam. Si tamen sigeret hic quasi domicilium tum subjiceretur stiam huic Episcopo, & debe ret judicari secundum leges hujus dicecesis.

m

fo

P

20

&

Ci

Ci

ri

tl

E

e.

E

b

P

CO

i

P

Je pæn. d. 11. à n. 244., quòd diæcefani etiam extra suam diæcefin existentes incurrant reservationem per suum Episcopum annexam per cato, quod alibi committunt, quamvis reservatum non sit in loco, in quo committunt, qui ad bonum commune diæcesia spectat, ut sub diti, ubicumque sint, abstineant ab ejusmod criminibus: de quo quamvis videatur dubitat Stoz suprà, tamen certum videtur, quòd post reditum in diæcesin suam non possint à tal peccato absolvi nisi ab habente potestatemin

1633. §. 9. Pœnitentiarii, qui in cathedralibuseccelefiis exponuntur ad audiendas confessional loco Episcopi, habent potestatem in omnes cassus & censuras Episcopales, Chapeav. c. 4. Declaravit autem S. Congregatio, teste Dicast. n. 237. Episcopum posse deputare sibi aliquem Confessionam cum eadem auctoritate, quam ipse posset in sibi subditos exercere, Quod Dicast. n. 273. etiam extendit ad Vicarium Episcopi. Vide tamen dicenda n. 1687.

De Ministro Panit. 937 6. 10. Manet reservatio casuum, quamvis 1634. moriatur Episcopus, qui reservavit, fi succesfor non revocet, est enim per modum statuti perpetui, Chapear. c. 5. in fine. Tum autem censetur casus definere esse reservatus, si Episcopus edat novum catalogum casuum reservatorum, & aliquem omittat : & tum definit refervatio casûs antea commisti, non tamen excommunicatio, quæ absolutione indiget : unde à contrario, si Episcopus ponat novum casum reservatum, qui hunc antea commifit, non potest line Episcopi licentia absolvi, nisi aliud colligatur ex verbis, quia jam sublata est jurisdictio respectu illius; attamen excommunicatio non ligabit, si annexa sit, quia hæc non imponitur nili peccatis committendis, Bordon. Aversa suprà. S. 11. Si Episcopus fic statueret, volo, ut qui hoc 1635. commiserst, non possit à me absolvi , sed peccatum & censura sitreservata Papæ, illud peccatum non ideo effet refervatum Papæ, fed Episcopus pof. iet ab eo absolvere, Rayn. in Heter. Tom. 16. s. 1. pu.9.n.34. Talis tamen casus videtur fore Episcopo ipsi refervarus, quia à reliquis efficaciter sustulisset jurisdictionem. Q. 233. Quinam casus sint ab Episcopo reserva- 1636. ti in Coloniensi & alus vicinis diecesibus. B. In Coloniensi reservantur sequentes, uti habetur in Synodo anni 1662. pag. 71. Apostatia. Homicidium voluntarium. Incendium eccleiiæ. Sodomia. Raptus virginum. Incestus cum conlanguineis aut affinibus in primo aut secundo

gradu, aut cum fanctimonialibus. Adulterium manifeltum. Injectio manuum violenta in Parentes cum latione. Blasphemia magna serióque prolata, Veneficium. Sortifegium. Liga-

Nnns

rans

ulm

n re-

tozl

eser.

org.

suo. essa.

n ab

de. um

ebe

1CAL

riam

eser.

pec.

eser. qui

Sub-

10di

tare

poll tal.

nin

sec.

nes ca.

cla.

37.

on-

et in

am di-

10

tura & omne maleficium, quo impeditur acu matrimonialis in conjugibus. Perjurium manifestum. Et quamvis per adulterium manifestum, & perjurium manifestum, infinuetur reliquireservari, quamvis sint occulta, tamen Vinum De Sacram.t.7.c. 11. q. 11. testatur casus occultos hic non reservari.

1637. In Moguntina.

In Agenda anno 1696.impressa reservantu tantum tres sequentes, etiamsi sint occulti: 1 Homicidium voluntarium. 2. Stuprum vio tum. 3. Crimen incendiariorum.

1638. In Trevirensi.

1. Enormis blasphemia in Deum vel San ctos in loco publico. 2. Abusus Hostia, sac Chrismatis, Olei sacri vel cujusvis rei sacran ad fortilegium, divinationem, incantationen aliosve magicos usus. 3. Perjurium Clerici at tactis & Evangeliis in judicio. 4. Crimen in cendiarii, excisio notabilis segetis, arborum fru giferarum, vitium & vinearum, ex odio tern aut communitatis. 5. Crimen falsariorum tan monetæ quam litterarum seu instrumentorum publicorum. 6. Sodomia, bestialitas, congres fus cum dæmone carnalis. 7. Commixtio Sa cerdotis cum filia spirituali. 8. Homicidium voluntarium quantumvis occultum : & adhor tatio, ex qua commissum est homicidium, Depulsio fœtûs sive animati sive inanimati. 10. Percussio Parentum enormis. 11. Matrimoni um à sciente, conjugem suam aut alterius contrahentis adhuc vivere, initum.

Notandum est autem, quod etsi quis generalem à reservatis his absolvendi facultatem accipiat, tamen ordinarie excipiantur septimus,

ut

uti

val

fol

be

qui

lic

3.

na

gr

8

ta

pl

ne

te

A

C

91

(

De Ministro Pænit. uti & gravis percussio Clerici, quæ etiam reser. adu vataest, quapropter à duobus his casibus abma. solvere non potest nisi cum facultate speciali. antie liqu' 16390 In Paderbornensi. Agenda impressa Neuhusii 1687. Titulo , mitte Ordo ministrandi Sacramentum Pænitentia, fic haccu bet. Casusin hac diecesi Episcopo reservati sunt sequentes. 1. Crimen incendiarii. 2. Sacrilega Calicum & Monstrantiarum ex ecclesia surreptio. ntu 3. Homicidium & infanticidium tam prolis natæ quam fœtůs animati. 4. Incestus in primo V10 gradu & congressus cum Moniali. 5. Sodomia & cum brutis congressio. 6. Desforatio violenta virginum & earundem raptus. 7. Omne ex-San plicitum cum dæmone pactum & grave per vefact crati nencium illatum damnum. Praxis hoctempore, quo scribo anno 1711., nen habet, ut dicti casus etiam occulti censeantur ci at 111 refervati. fru 1640. In Monasteriense. A multis consequenter Episcopis antehac teru refervata est fola percuffio Clerici. Quidnam prætam terea reservetur, docebit nova Agenda Parun grel storalis. o Sa In Osnabrugense. 1641. Acta Synodalia Ecclesia Osnabrugensis pag. lium 242. ex Synodo ultima Mindæ celebrara in hor Octobri 1632. hoc modo eos referunt Decreto n. 9 1. 10. 13. De Sacramento Poenitentia. Casus Clerico-OIL rum Nobis reservati : Fornicatio cum filia ipirituali five confessionis. Concubinatus publicus. COII. Confessionis revelatio. Furtiva susceptio sacroru Ordinum fine debita licentia & dimifforeraacrialibus ab alieno Episcopo; aut cum notatus censuris quispiam Ordinem suscipit , aut fine nus uti

1: |

Lib. VI. Pars II.

940 Ordinibus celebrat ministratve. Casus lascorum reservati Nobis: Matrimonium contractum cum alia, conjuge adhuc vivente, scienter aut clan. destine, non servata forma Concilii Tridenti. ni. Machinatio in mortem conjugis, morte fecutà. Casus Clericorum & laicorum communes no fervati Nobis: Homicidium voluntarium, facto præcepto, confilio, vel confensu deliberan commissum. Sacrilegium in re vel in persona Incestus cum consanguineis vel affinibus in gradu à Concilio Tridentino definito. Adulte rium. Raptus. Procuratio abortus vel sterilita tis. Incendium ecclefiarum, domorum aut fe getum, malitiose factum. Pollutio ecclesia, cœmiterii, sanguinis vel seminis estusione. Violatio libertatis vel immunitatis ecclefiaftica Item veneficium, fortilegium, divinatio, incantatio cum pacto dæmonis expresso vel implicito; & abusus Sacramentorum & sacrarum rerum ad superstitiones & artes magicas. Ab his cafibus fi quis Confessarius cujusvis Ordi nis fine facultate, scripto à Nobis data, aliquen absolvere attentârit, excommunicationis per nam ipso facto subeat.

Tempore, quo scribo, anno 1711., praxil habet in diecefi Ofnabrugenfi, ut cafus occult

non censeantur reservati.

\$642.

In Hildesiensi.

In Synodo diœcesana 12. & 13. Aprilis 1652. Casus reservati: Veneficia, incantationes, sortilegia. Hemicidium voluntarium. Percussio propriorum Parentum deliberata. Stuprum cum violentia. Raptus. Incestus cum confanguineis aut sanctimonialibus. Bestialitas. Sodomia, Procuratio abortus animato fœru, etiam

effedu

eff

टी।

ri

8

in

la

PI

al

Vá

lu

5.

Cil

EI

fi

1

fti

pi

CC

ni

pi

ni

CI

1

b

C

ſa

VI

ti

q

De Ministro Panit.

esse du non secuto. Perjurium in judicio sacum Blasphemia enormis. Crimen incendiariorum. Reiteratio Baptismis, Confirmationis & Ordinis tam activa quam passiva. Violatio immunitatis aut libertatis Ecclesiasticz. Violatio sigili confessionis. Fassiscatio litterarum publicarum. Conjugis machinatio in mortem alterius conjugis. Abusus Sacramentorum ad vana & superstitiosa.

mum

cum lan-

nti-

5 YES

cto

rato

ls ip

Ice-

lita.

tile-

12

Vio.

102

III=

ım.

ומנוי

Ab rdi-

1em

pæ.

axis

ulti

5521

or-

110

um

an-

do

am

eau

In Leodiense.

1. Hæresis. 2. Apostasia. 3. Homicidium voluntarium. 4. Injectio manuum in Parentes. 5. Machinatio in mortem conjugis. 6. Veneficium. 7. Maleficium. 8. Incantatio. 9. Procuratio abortûs. 10. Prolis oppressio. 11. Stuprum five violenta defloratio virginis. 12. Raptus. 13. Matrimonium contradum post votum castitatis aut in gradu prohibito scienter, vel priore uxore adhuc vivente. 14. Incestus cum consanguineis aut cum virgine sacra seu Moniali professa. 15. Concubitus contra naturam, putà Sodomia & ejus generis graviora crimi. na. 16. Fallitas circa monetam. 17. Fallitas circa litteras alicujus Przlati inferioris Papa. 18. Solenne perjurium. 19. Publica enormis blasphemia in Deum aut Sanctos, 20. Infignis contumelia illata sacrosanctæ Eucharistiæ aut sacris Sanctorum Reliquiis. 21. Abusus sacrosanctæ Eucharistiæ & sacrarum Reliquiarum vel etiam facræ Scripturæ ad exercitium artium magicarum. Hi casus reservantur, etiam quando funt occulti.

Anno 1697. 12. Martii prodiit impressum Leodii, sub titulo: Instructiones summariæ pro Confessariis &c. ubi notantur isti casus, & in fine

addi-

1643.

142 Lib. VI. Pars 11.

additur: Noverint autem nemini quantumvis pote statem habenti absolvendi à casibus Nobis reservais, veniam esse concessam, ut absolvere possit ab hæres, apostasia & homicidio voluntario: item à casu complicis in materia venerea, idest, à peccato mortali externo in materia venerea cum pænitente perpetrato,

1644. In Ruramundana.

1. Hæresis interna signo externo manifesta ta. 2. Apostasia à fide, à Religione & ab Ordin reipsa exteriùs perpetrata 3. Publica & enormi blasphemia aut contumelia in Deum vel Sanctos 4. Simonia realis. 5. Maleficia, per quæ ma. leficus pacto expresso vel implicito cum damone, immediate vel mediate scienter inito, alicui in anima, corpore, fama, honore, rebus & aliis quibuscumque reipsa nocet 6. Homicidium voluntarium reipsa factum; & fi sit Clerici, Sedi Apostolicæ est reservatum. 7. Injectio violenta manûs in Patrem, Matrem, horum majores, vitricum & novercam. 8. Incestus in primo confanguinitatis vel affinitatis gradure. ipsa commissus: item qui cum mulieribus religiofis professis fit 9. Sodomia cum eodem fexu, bestialitas & alia ejusmodi nefanda aut graviora contra naturam scelera reipsa consummata. 10. Incendium ecclesia, domorum, frugum aut aliorum ex proposito factum. 11. Peccata mandantium, consulentium, auxilium & favorem præstantium in hæresi, homicidio, incendio, maleficiis supradictis. 12. Crimen falsarii, si scripturæ sint publicæ, ùt Regis, Principis, Magistratûs, Judicis de publico tractantes 13. Violatio ecclesiastica libertatis & immunitatis.

Advertendum est, quòd in hac diœcesi Rurzmundana nullus Confessarius, extra mortis pe-

ricu-

ric

vei

qu

CO

ho

rel

ru

ho

Ep

ful

ho

me

Co

cri

fu

pt

fe

gi

Gr

Ca

an

E

Ita

fir

po

C.

ać

टी

P

te

m

SI

De Ministro Panit. riculum, licet alias habeat potestatem absolvendi à reservatis, absolvere possit à peccato vatis, quolibet mortali externo contra callitatem; crel complicem in eodem secum peccato, necad com. hocficapprobatus; necabfolvere point ab hærefi ; neque à casu lascivorum conventiculorum juventutis utriusque sexus, fine expresia ad hoc ab Ordinario obtenta licentia. Q. 234. An Regulares subjaceant casibus ab 1645. Episcopo reservatis. R. Regulares non exempti subjacent; exempti non subjacent, quia quoad hoc non subsunt jurisdictioni Episcopi. Si tamen Regulares exempti, v g. Moniales habeant Confessarium non exemptum . huic sublata erit jurisdictio & potestas absolvendi à tali cafu, adeoque calus commissus à Moniali exempta censebitur reservatus respectu talis Confestarii; nisi tales exempte haberent privilegium, ut per quemcumque approbatum polunt ab omnibus catibus absolvi, Sylvius p. 1. v. Casus reservatus casu 2. Novitiorum peccata etiam manent reservata respectu Confessariiab Episcopo approbandi, Aversag. 17. s. 1. Q. 235. Quænam notanda sint circa ejusmodt 1646. casus ab Episcopis reservatos, Br. seqq. S. 1. Per apo-Stafiam intelligitur defectio à vera fide ad hærein. Per relapsum in hæresin intelligitur relapsus posthærefin publice ejuratam, Azor. T. 1. I. 8. c. 14. Per homicidium videtur etiam intelligi actio occifiva, v. g. vulnus lethale vel porreclum venenum, propter quod sequitur mors. Per sodomiam Tambur. in decal. 1. 7. c. 7. §. 6. intelligitillam solam, quam committit agens seminando in vase præpostero masculi, cum enim refervatio ut materia odiosa, secundum

pote

ex-

ato.

elta.

dine

mi san.

mą. dæ.

ito,

bus IICI-

erictio

um

SIII

re.

eli-

XU,

10.

ata.

aut an-

em

10,

li

12-

10-

224

000

vel

Arı

ren

av

in

m

tat

fec

fort

Tar

qui

nife

que

v.g

bri

anı

pol

fue

abı

2. F

res

una

publ

not

der

inf

trai

xili

De

tan

con

cur

dicenda p. 1684. restringi debet, adeoquein telligenda est sodomia perfecta propriè dica Alii intelligunt quamcumque sodomiam per. fectam, five fit patientis five agentis: Chapeav. 2. c. 15. intelligit omnem sodomiam propri dictam; uti & Arfdekin T. 2. p. 2. cr. 2. c. 3. 5. 1 dicens etiam intelligi bestialitatem & congres fum cum dæmone. Per sacrilegium, secundum Gob. t. 7. n. 364. intelligitur violatio loci faci effulo sanguine aut semine vel surto patrato Aliqui putant etiam intelligi violationem per Ionz facrz, sed communius negant alii. Quan donam polluatur eccleha fanguinis vel femini estusione, dictum est his n. 255. & an. 181 Quandonam violetur libertas & immunita Ecclesiastica, colligitur ex dictis l. 4. à n. 1381 1389. Per incendium procuratum intelligit Arfl etiam procuratum à mandante, effectu fecuto ille enim proprie dicitur incendiarius : anette am qui confilio vel auxilio remote concurrum dubitat. Per stuprum intelligitur defloratio vitginis sub cura Parentum constitutæ, pervin facta; aut etiam secundum Chapear. c. 11. facti precibus importunis, falfis promiffis vel dola Per raptum intelligitur abductio invitæ virgins cum intentione peccati, aut etiam Matrimonii five quis per se abducat sive per alium, inqui Arfd. Per incestum, non intelligitur cum affinibus, nili exprimatur, sed cum solis consanguneis, si adfuerit copula perfecta cum seminatione in vase naturali, Arsdek. Per Sanctimonialem intelligitur quælibet Religiosa in Ordine approbato professa. Per injectionem manuumpiolentam in Parentes intelligunt Chapean. & Arla stiam trusiones pedum, projectiones lapidum

De Ministro Panit. vel aliarum rerum, verberationes medio inicta: strumento, v. g. gladio, fuste: & nomine Parentum putat Chapeav. venire etiam avum & aviam, imò & novercam & vitricum, quamvis in hoc dissentiat Arfd., nisi exprimatur : attamen non intelligitur pater & mater uxoris: putatque Arsdek. non requiri læsionem gravem sed satis este fi fit mortaliter peccaminosa. Per sortilegia intelligit Laym. exercitium magiæ: Tann. divinationem : Arfd. fi quis per sortes aliquid futurum vel occultum exploret. Permanifestum perjurium putat Gob. intelligi perjurium, quod fit in judicio, vel falsum tellimonium in eo datum. Si refervetur peccatum ex essuetudine v.g. blasphemia non est reservatum, fi fiatin ebrietate vel inadvertenter ex consuetudine etiam mortaliter culpabili; nec fi semel aut bis fiat post ultimam cofessionem advertenter ex consuctudine retractata: si tamen fiat v.g. quinquies ab ultima confessione, Homob. & Aversa q. 17. s. 2. putant incurri reservationem : Quando plures proferuntur uno impetu, computantur pro una, Diana p. 10.t. 14.R. 69. Blasphemia, ut sit publica, debet esse prolata saltem coram sex, qui non fint de familia, Vidal. Diana R. 68. Plura videri possunt apud Chapeap. tota p. 2. §. 2. Quando reservatio fertur simpliciter in facientes crimen, communiter cam non contrahunt mandantes, consulentes, faventes, auxilium ferentes, nifi id exprimatur, Nav. Viva De Jubil q. 11.a. 1. Chapeav. p. 1.c. 6. q. 4. Postea tamen p. 2. c. 3. q. 2. n. 9. dicit illum, qui mandat,

consulir aut fert auxilium homicidæ, etiam in-

currere reservationem, quia statutum, quo ma-

000

leficium punitur , secundum Bartolum ligat etiam

Tom. PI.

ie in.

per-

av.p.

pri

5,31

grel

dùn

face

rato

peruan

11111 281

nital

384

grad

1110 eti

uni

VII.

VIII

adı

olo

ginis

anil,

quit

ini-

gul-

t10-

alem

ap.

D104 irfd.

um Vel

absolute verum manet, quòd, si jura none primant, per facientes non intelligantur man dantes &c. Dicast. De censur.d. 2. n. 126. Add ex Navarro Chapeav. p. 1. c. 6. q. 7. si feratur etia in dantes consilium, auxilium, favorem, debe intelligi de iis, qui efficaciter hoc faciunt, he est ita, ut sine illo concursu consilii, auxilii, si voris, crimen commissum non suisset. Si umen zquè primò & principaliter feratur dantes consilium, auxilium, favorem, hi incur runt, etiamsi effectus non sit secutus, quia pro hibitio sub reservatione tum tendit in mas tiam consilii, auxilii vel favoris.

fut

rel

tin

qu

ho

no

lui

14

fel

pro

fac

gni

fall

Du

alic

Die

cili

fin

ho

ftet

neg

CILL

ext

Eti

àn

car rab

reti

hæ

est

leg

5

munt aliquid facere, non cadit in illos, quie metu vel alio affectu, præter superbiam & con temptum, faciunt: Si autem addatur in eos, quie facentes hoc vel illud, non incurrunt illi, quie cerunt tale quid ignorantes, Chapeav.

O. 236. Quandonam peccatum internum dia tur prodire in actum externum. Be. S. 1. Ut hochi secundum dictan. 1613. debet ante omnia sup poni peccatum quod dicitur reservari, ibi ib ternè adesse: Ut autem dicatur prodire in actum externum, non sufficit quomodocumque ma nifestari externè, sed requiritur, ut illa manist Ratio censeatur in ratione peccati externi elle mortalis, Sanch. in Decal. 1 2.c. 8. Dicaft. d. 11. n. 74. Lugo d. 20.n. 15. unde fi quis ex gravi 0. dio interno leviter percutiat Clericum, non incurrit reservationem: Item si volens melidi edoceri dicat se hactenus non credidisse Deum esse Trinum, aut se ex ignorantia hactenus elle in hoc hæreticum & fortsfis fore etiam pro futuro,

De Ministro Panit. futuro, non censetur externe manifestare hærefin, cum hocipfo tignificet fe non habere pertinaciam, Sanch. Dicast. an. 79. fi tamen ita loquens reipla paulò modeftiùs vellet proferre hoc, quod interius judicat, aut ita loqueretur non magis affectus ad idem quam ad errorem suum, esset hæresis externa, Lugo De side d. 14. n. 24. 6. 2. Si quis in somno vel ebrietate mani- 1650. festet hæresin suam, non ideo hæresis censetur prodiisse in actum externum, quia locutio tum facta non estactus humanus, nec sufficiens signum veri animi hæretici, cum plurima etiam falsa inaniter effutiantur à tali homine, Sanch. Dicaft. à n. 8 3. 6. 2. Qui externe fignificat se dubitare de 1651. aliquo articulo fidei, secundum Sanch.n. 13. externè manifeltat hærelin internam, secundum Dicast. à n. 53, non manifestat : sed facile conciliantur, dicendo, liaffirmative dubitet, id est, fi internè judicet articulum fidei esse dubium, & hoe judicium internum sufficienter manifester, fore externam hæresin: si autem tantum negative dubiter, id est, si suspendat omne judicium, non fore hærefin internam, adeoque nec externam, quamvis manifestet suum dubium: Et in re consentit Fiva q. 11.a. 1.n.8. S. 4. Recte norant Sanch. & alii apud Dicaft. 1652. à n. 60. posse esse circumstantias, ut comedere carnes die vetito, non genuflectere ante Venerabile, aut facere id, quod faciunt alii, quia hæretici funt, fit sufficiens externa manifestatio hæreseos internæ, Qui tamen internè hæreticus est, & alterius hæresin cum sua communem legit in libro vel describit tanquam alienam, 000 2 non

qui

One

ma

Add

etian

lebe

, ho

lii, fi

Sin

turi

ncui

a pro

mal

pral

quie

COD

10,80

ui ft

t dica

c fia

(up

01 10

aun

ma-

nife.

i elle

11.1

71 0

non

eliùs

eum

effe

pro

uro,

948 Lib. VI. Pars II. nonideo est externè hæreticus, quia perho non manifestat suam hæresin, Az. & alii cu

Dicaft. n. 82.

S. 5. Utactus internus, quo quis intend fornicationem, censeatur prodire in actumu ternum, non sufficit , qued ex affectu inten mortaliter turpi scribat litteras ad aliquami fine inducendi ad lapfum, filitteræ de fe no fignificent illam intentionem mortaliter m lam, Sanch. & alii cum Dicaft.n. 45. Et unive faliter, non sufficit, si figna externa fint de sem differentia, quæ non satis manifestent peca tum internum, nisi per circumstantias suffic enter ad hoc determinarentur, Vasq. Az. Say Dicajt. n. 46. & 86. Hinc fi quis per cifras fibile li cognitas manifestaret suum peccatum inte num, non ideo censeretur peccatum human modo externe manifestarum, nisi antea alia communicaliet fignificationem ejulmodi e frarum, Dicast. à n. 47. addens tamen n. 52. inter amatios fuiffet conventum, ut geltat rubri lemnisci esset signum invitandi ad tu pem actum, gestando talem lemniscum sutto enter manifeltari externè actum internum, m ex aliis circumstantiis sciri pollit, nonadem præcise finem assumptum esse rubrum illu lemniscum.

1654. S. 6. Putat Dicast. n. 87. si quis per equitationem intendat & causet in se pollutionem non ideo luxuriam internam manifestatu externè, quia equitatio est medium de se indiferens & non malum, sed oppositum omnim tenendum est, uti dicetur n. 1670.

5. 5. 7. Si pollutio ipla in se directe sit reserve

plan

pla

rar Di

tur

fen

pe

pe

fur

erg

ter hæ

nu

CUI

lux

nu

on

tal

fi e

for

CU

rei

to

ter

or

ali

ro

CO

in

cu

9.

22

G

De Ministro Pænt. plane inadvertenter, secundum Suar. De Juerho ram. 1.3.c.3.n. 6. Sauch. in Decal. 1.1.c. 16. n. 47. 11 CUI Dicast. de Juram. d. 2. n. 185. non ideo incurritur refervatio, quia tales actus externi non centend sentur in se reservari, nisi quando in se sunt. ıme peccata, saltem denominative, quando aurem ntern seguuntur plane inadvertenter, non sunt in se peccara, nequidem denominative, sed tantum e no sunt effectus peccati, uti dictum est l. 5, à n. 23. r mi ergo. E contrà fi reservata sit omnis luxuria interna, quando prodit in actum externum, fi e fein hæc luxuria interna prodeat in actum externum per poliutionem etiam inadvertenter lecutam, videtur incurri reservatio, quia talis luxuria prodit externè per actum, qui hic & nune est proprius & connaturalis ejus effectus, omnis autem caufa censetur manifestari per talem suum effectum sibi coexistentem. Unde li ex luxuria interna prins habita, postea v. g. in somno oriatur talis pollutio, non videtur incurri reservatio, quia talis pollutio, quamvis reipla lequatur ex peccato interno antea habito, tamen censetur per accidens sequi, aut faltem non este sufficiens ejus manifestatio, cum ordinarie possit & sæpe soleat oriri etiam ex alia caula naturali. An autem delectatio morofa circa objectum turpe, fiad hanc fequatur commotio venerea, censeatur hocipso prodire in actum externum, dicetur n. 1672. Q. 237. Quandonampeccatum dicatur publi- 1656. cum, notorium, deductum ad forum contentio fum. Re. §. 1. Tum censetur publicum, fi in communi. tate vel vicinia, vel etiam in domo constante faltem decem personis, notum fit plerisque, uti pluribus explicatum eft l. 3.p.z.n.1219.& l.4.n. 000 3 786.

ami

nive

pecci

inffic

San

ibile

Inter

man

alia

di o

52.

eltau

l tu

in Affici

n, m

d eun

illun

uita

nem

atam

indif.

mino

erva

uatil

plan

786. Putat autem Andreas à Matre Dei Carme lita Salmantic. De Privil. Regul. c. 4. pu. 1. n. 21 publicum distingui à notorio, & hoc dici notorium, quod coram majore parte communitat factum est: E contrà si ad notitiam communtatis alio modo pervenerit, dici tantum publicatum seu factum publicum, famosum, man festum, sed non ideo esse notorium: hæc tame distinctio vix servit pro praxi in hac materia nam delictum, sive sit illo sensu notorium si tantum publicum, censetur simpliciter nones occultum.

1657. §. 2. Ut delictum sit publicum, requiritu ut non tantum actus; qui est delictum, sit publicus, sed etiam, ut publicum sit, quòd talis actus sit delictum, sic enim sieri potest, ut excommunicatus publicè ministret Sacramenta, quano scitur esse excomunicatus, quamvis actuipsius sit publicus, delictum non est publicus. Nav. Sayr. Sanch. Barb. Sa. Loth Tr. 1.9.1.2.3.

fed in alio loco, in quo petitur absolutio, sitad huc occultum, nec detur periculum prox mum, quòd in illo publicetur, Avila & alii cum Sanch. in Decal. L. 2. c. 11. n. 20. dicunt hic cen seri occultum, prout opponitur publico, qui revera hic non scitur: Contradicunt tames probabiliter Suar. Castrop. Loth. suprà, quia quod umo loco est publicum, simpliciter est publicum, nec potest dici absolute non publicum, et go nec potest dici simpliciter occultum.

1659. §. 4. Si reus sit accusatus & citatus à Judica Ricc. Henriq. Avila, Sanch. dicunt delictumeju hocipso esse deductum ad forum contentiosum, quia citatio est primus actus judicii, §. sinal

Inflit

Inf

ter

rui

ne

rar

CO

Tu

CLL

Sai

tus

EU1

fia

tui

va

di

te

no

CE

ba

A

141

ce

bi

Su

fa

å

pu

20

C

Te

fe

De Ministro Panit. Instit. Depanatemere litigantium. Sed probabiliarme ter contradicunt Lancell. Barb. Loth, qui requi-.n. 2 runt litis contestationem, saltem per executionote nem citationis, aut per comparitionem Rei comitan ram judice,uti in fimili dictum est L. 4. n. 529. mun 5. 5. Si Titius & Cajus simulidem delictum 1660. publ commiserint , & solus Titius fit ita citatus ad man Judicem, delictum Caji non ideo dicetur dedutame ctum ad forum contentiofum, Nav. Castrop. eria Sanch. n. 21. Loth Supra. m fi §. 6. Si reus fit in foro contentioso absoluone tus, delictum ejus non ampliùs per hoc cenfetur publicum, Suar. Sanch. Barb. Loth. Idem eft, iritu in acculator per annum taceat, quia talis tacipubl turnitas arguit defectum probationis & æquisachu valet absolutioni, Barb. Loth. Quod verum effe mm dicunt Sanch & Loth contra Suar, quamvis anqui tecesserit semiplena probatio, quia quando hæe acti non fit plena, reus manet in posseitione innoicum centiz. Si autem delictum fuerit in judicio probatum & punitum, adhuc dicunt Henrig. Sanch. loce Avil. Regin. definere esse publicum, quia cum fit ad jam satisfactum sit authoritati Judicis, videtur Korc cestare publicitas istius fori: sed in hoc probai cun bilius contradicunt Mascard. Tiraq. Menoch. C Cell Suar. Bonac. Castrop. Loth suprà, quia licet judici qui fatisfactum fit, tamen cum delictum fit juridice ame & juste publicatum, est & manet simpliciter quod publicum jure. ubli Q. 238. Quid addendum sit circa casus reserva- 1862. n,er tos apud Regulares. R. seqq. S. 1. Undecim casus Clementinos, quos folos propria auctoritate dice relervare fibi posiunt Superiores regulares, renejui tert Bujenb. n. 1600., circa quos addam aliqua ntio. an. 1669, ubi explicabo, quid intelligatur per

apolta-

000 4

3.

final

infilt

152 Lib. VI. Pars 11.

apostasiam à religione, per lapsum carniste Quamvis autem Suar. Fill t.7. n. 276. Busenb se prà & alii dicant Superiorem adhuc posses excommunicatione sibi reservata prohibe alium casum, qui non est inter Clementine quia tum non reservatur culpa sed censurata tùm: tamen Sanch. Sylv. & alii multi cum sersa q. 17. s. 2. probabiliùs contradicunt, qui sic agitur contra mentem Clementis, cùmenia absolutioni à culpa debeat præmitti absoluti à censura, nullo modo consuletur infirmita subditorum & ita à S. Congreg. decisum est reservature su la censura decisum est reservature.

qui

qua

fe (

jur

C. 2

De

din

eft

fel

or

rei

fio

fus

no

ri,

adi

tui

Et

ide

Ma

nib

CU

eft

rit

n.

qu

gu

de

3 (

du

quia

refert Lugo De poen.d. 20.n. 47.

1663. S. 2. Regularis exemptus non potest sin speciali facultate Sedis Apostolicæ absolvi cafibus Ordini refervatis, nisi à Superiore veld consensu Superioristalis Ordinis, Suar. DeRe lig.tom.4.tr. 10.l.3.c.4.n. 21. Hinc licet Nuncil Apostolicis detur specialis facultas absolvend ab omnibus cafibus reservatis, etiam per Bul lam cœnæ, tamenid intelligitur de casibus, quantim Sedi Apostolicæ reservatis, nam Pul V. utì habetur in compendio Privil. v. Apostasias 1. concedit, quod apostata à Societate JESI absolvi nequeat, nisi à Romano Pontifice ve Superiore Societatis : & alii Ordines exempt habent simile privilegium, aut hocipsum participant: hinc scio recentissime duos Nuncios Apostolicos debuisse petere & obtinuisse Roma specialem facultatem absolvendi Religiosos cujus. cunque Ordinis, etiam à censuris & casibus Superioribus suis reservatis, in casibus tamen occultis. Si Episcopus,& non Superior religiosus, habeat pote statem absolvendià reservatis Papæ, probabiliter poterit exemptus absolvi ab Episcopo,

De Ministro Panit. quia non deber esse deterioris conditionis nisa quamalius, & rationabiliter interpretamur efnb [He fi se exemptum tantum in his, in quibus lubditur jurisdictioni Prælatorum fuorum, Suar.tr.8.1 2. hibe tino C. 23. 11. 3. 6. 3. Communis sententia habet ex cap.fin. 1664. a tan De pan. & remiss. Superiorem regularem or-1 4 dinarie posse in hac materia circa le, quod pott, qui est circa alios, adeoque posse fibi eligere Conenin oluti fessarium, à quo absolvatur à reservatis. Dixi mita ordinarie, propter dicenda n. 1680. 1682. 2 el 6. 4. Certum est contra Fagund. Superio- 1665. rem regularem non prohiberi audire confes-7 fin fiones subditorum, etiam non habentium calvi fus reservatos, nam Clemens postquam dixit reldi non obligari subditos ad confitendum Superi, addit, Nist quando peccatum aliquod reservatum e Re admiserint autiplimet subditi sponte aut proprio motuid ab eis petierint, Dicast. De poen.d. 11.n. 115. rend Et quidem pro Societate JESU declaravit 18,11 idem Clemens nou prohiberi Superiores, fi fint Magistri Novitiorum, uti habetur in Ordinatio-Pull nibus Generalium c 5. An autem Novitius incurrat refervationem casuum Ordinis, in quo est, dixi L.4.n. 64. & partem affirmativam meritò probabilem dicunt Suar. & alii cum Dualt. n. 123. Potestque videri etiam Aversa q. 17. f. 1. quinegativam partem tenet, vel potius distinguit, dicens absolvi non posse à Confessario deputaro à solo Ordine, attamen absolvi posse à Confessario per Episcopum approbato. Claudius Generalis anno 1614. prohibuit doceri, quod nostri Novitii non in currant. 6. 5. Recte docet Lugo d. 20.n. 236. in dubio 1666.

fubdi-

an expediat, vel Superiori licitum fit concedere

000 5

nell

Bul

/las ESU

eve

mpti

par-

€108

omā 1741-

er10= Epi-

ote

abi-

10 , ALLIA

954 Lib. VI. Pars 11.

subdito facultatem confitendi alteri, poti inclinandum esse in mitiorem partem pro sub dito: additque hæc verba S. Thomæ: Prala qui sunt nimis solliciti, ut conscientiam subditoru per consessionem sciant, multis laqueum damnation insiciunt, & per consequens sibispsis.

tate JESU reservatos. R. seqq. §, 1. Post Decretum Clementis VIII. nequidem Generalis port reservare aliquod peccatum authoritate sub nisi supposità discussione & consensu Congregationis. Lugo, Dicast. d. 11. n. 120. Quamvis autem Congregatio provincialis reservare no possit, cùm careat jurisdictione, tamen id possent Congregationis provincialis, Dicast. d. 112. & 119. Etiam adhue licebit Superioribu determinare poenitentias graves quibusdan peccatis, etiam non reservatis, à Confessami imponendas, que subditos ab hujusmodi per petrandis cohibere possint, Ordinationes Gemetationes cohiberes possint de control de control

rahum c. 5. n. 7.

2668. §. 2. Præter 11. cassus Clementinos in Societate reservatos, quos n. 1600. refert Busenhareservantur specialiter in Societate, 1. Perjurium & falsum testimonium in judicio vel extra. 2. Furtum & usurpatio alicujus seu appropriatio rei contra votu paupertatis in ca quantitate, quæ efficiat peccatum mortale. 3. Lapsus carnis voluntarius. & quidquid est contra votum castitatis, quod in actum externum prodeat. 4. Inobedientia expressa, qua quis assenhanolle se parere. 5. Seditio in Superiorem divisio à capite, in grave nocumentum Societatis. 6. Detractio same boneque existimatione.

DI

mis

frat

ter

effe

cep

exp

tine

fio

tun

cat

De

ner

lia

var

alic

pol

rali

Su

vat

me

fim

per

hal

nui

nea

ten

à

rec

firm

dit

LI

H

Re

De Ministro Panit. 955 nis aliorum, & discordiarum seminatio inter fratres. 7. Impedimentum excludens è Societate reticuisse in examine, vel in illo mentitum esse, unde grave damnum oriri possit. 8. Acceptio seu missio litterarum absque licentia expressa, quæ scilicet acceptio vel missio contineat rationem peccati mortalis. 9. Transgreffio votorum simplicium , quæ professi emittunt post professionem. 10. Censuræ seu peccata, quæ in nostris Constitutionibus, Bullis vel Decretis annexam habent excommunicationem. Hzc omnia,cum manifeste erunt mortalia & in actum exteriorem prodierint , refervantur superiori domûs vel Collegii, & ab alio, nisi de expressa ipfius licentia, absolvi non possunt. Ita verbotenus in Ordinationibus Generalium c. 5. ubi c. 6. datur instructio, quomodo Superiores se habere debeant, si pro casuretervato absolvendo petatur ab eis facultas.

oti

o ful

calan

torun

action

Som

ecre

ote

fui

agre

sau

not

pol

CON

. an

ribu (dan

Taril

Gent.

enb.

erju-

pro-

uan.

plus

rod-

Terit

m à

nil

S. 3. Per apostasiam à Religione inter Cle- 1669. mentinos refervatam intelligitur, 1. propriiffime, fi quis deliberato animo, relinquendo in perpetuu vitam religiosam, fugiat, & dimittat habitum. 2. Si discedat à Religione animo nunquam redeundi ad illam, eth habitum retineat. 2. Si dimittat habitum, etfi tantum ad tempus manere velit extra Religionem; ficuti à fide apostata dicitur, etsi habeat animum redeundi aliquando ad fidem. 4. Qui post vota fimplicia in Societate JESU edita ab hac recedit, est apostata, uti declaravit Paulus III. Bulla Licet debitum & Pius V.Bulla Aquum reputamus. Hine Bannez 2. 2. q. 12. a. 1. dicens recedere à Religione, in quâ emittitur votum simplex tantum, non elle apostasiam, corrigendus est.

50

956 Lib. VI. Pars 11.

5. Apostata est, qui è causis non veris, fraude acti dimissionem obtinuit, aut ex causis qui dem veri justis gravibus que delictis sed e à intentione par tratis, quò facilius dimissione extorqueret, uti des ravit Congregatio VII. Dec. 22. n. 4. Attam non esse apostatam, qui proprià Religione de sertà transitabsque ligitima licentia ad laurem, tenent Cajet. Arrag. Nav. Sa, Valent. L. Sanch. in Decal. L. 6. c. 8. n. 8. qui a simplica non recedità Statu religioso: Contradicita men probabiliter Suar. De Relig. Tom. 4 til L. 3. c. 12. n. 16. qui a invalidè assumit laxiora ergo reipsa deserit omnem Religionem.

118

etia

equ

mo

nor

fial

fett

mu

obl

ut

fe li

dici

vis

fen

Cor

om

acti

len

hor

que

Her

pfit

fi fi

etu

in k

det

nai

te,

9.1

fit

næ

int

Ad

alt

1670.

5. 4. Per lapsum carnis voluntarium open consummatum, quiest inter Clementinos, telligitur, non sola copula carnalis sed etia pollucio, Suar. Sylv. p. 1. v. Casus reserv. cal. Gob. Tr. 7. n. 677. merito dicens effe certus Putar quidem Diana p. 11. Tr. 2. R. 61. laplu carnis non censeri consummari per distillation nem, sed etiam in hoc contradicit Gob. n. 611 quia eft vera effusio seminis, quamvis nondu ita perfecti. Quòd fi pollutio proveniat exfli delectatione interna absque omni actu aut m dio externo, Sporer in Tyr. Sacram. p. 4. n. 311 332. Coriol. & Kiene apud Dian. p. 4. Tr. 4.1 61. putarunt per Clementem non reservari, qui ut dicatur lapsus opere consummatus, videu requiri, ut procuretur per medium externum v. g. per tactum aut saltem per externum sentbilem conatum; Sed absolute tenendum estop positum, quia quoties peccatum pervenitat pollutionem, actus externus cenfetur in sualpt cie consummatus, S. Tho. 2. 2. q. 154. a. 11. Sun fuprà L. 2. c. 18. Sylv. suprà Dian. p. 3. Tr. 2. R

De Ministro Panit. 957
118. Gob. n. 678. Si quis tamen vovisset cavere etiam causas per accidens pollutionis, & v.g. equitando eam sibi causaret, peccaret quidem mortaliter per illam pollutionem, attamen non videtur incurrere reservationem, quia, nifialiud aliunde constet, mens reservantis censetur tendere in pollutionem secundum communem statum illicitam & non ratione privatæ obligationis, qua quis eam sibi interdixit etiam itt secuturam ex causis per accidens alioqui de

se licitis, Gormaz De act. hum. n. 178.

acu

peril

pen dec

tam

nee

Jaxii

it. L

licitu

tr.

1310

open

os,I

call

rtun

latio

1.68

ndun

x fol

t m

· 319

, qui

detu

num

Centi-

ft op

nit at

a Ipe

Suat

. 2. R

1

S. 5. Per Clementem non reservantur impudici aspectus, tactus. locutio, lectio, quamvis de se fint mortalia externa , quia non cenfentur lapfus carnis opere confummatus, Suare Corrol. Dian. suprà contra Turv. Attamenista omnia reservantur in Societate, quando tales actus habent malitiam externam de se mortalem, id eft, quæ censeretur mortaliter mala in homine soluto, lecundum dicta n. 1649. elletque index internæ voluntatis mortaliter malæ, Henrig, Gran. Dian. p. 4. tr. 4. R. 163. ac reicriplit Mutius Generalis 9. April. 1644. Aliudeft, h heret v. g. tactus manus muliebris aut alpeetus vultus illius, qui de se indifferens est accipi in bonam vel malam partem, quamvis procederet à voluntate interna mortaliter mala, nam non ideo esset casus reservatus in Societate, Suar. Corsol. & rescriptit Claudius Generalis 9. Nov. 1608. Recte tamen notat Caftrop. Supra, ti tali etiam levi tactu vel aspectu velles foeminæ de hoc satis consciæindicare tuum actum internum mortaliter malum, fore refervatum. Addit Prapositus etiam fore, si quis inhoneste alpiceret feeminam vicinam, ita ut hoc notaretur cum scandalo. 6.6.

1671.

pre

qua

etia

6.1

dic

tel

cul

men

din

dar

cor

VIE

pra fior

fer bus

Ver

dul

Cal

len ma

for

tun

do

ver

con

ner

que

ink

§. 6. Siad delectationem morosam, vel deliderium turpe, sequatur commotiospi tuum & partium genitalium, aliqui putam hocipso esse casum reservatum in Societal quia est mortale, quod prodit in actum exte num graviter oppolitum caltitati, & Societ reservat, quidquid est contra votum castitatis, qui in actum externum prodit. Alii negarunt, iu quia aliàs debuissent in societate reservario. mnes delectationes internæ, cum naturali habeant semperadjunctas tales commotions tum etiam quia hoc non reservatur, quod m teneor in confessione aperire, sed secundin dicta n. 128. non est opus hoc addere in confe fione. Alii distinxerunt, putantes esse reservi tum, fiexterna illa commotio fit in se volin vel in eam subortam positive consentiatvo luntas, hic enim videtur habere locum ratt primæ sententiæ: negarunt autem, fi non fitt le volita, neque in eam positive consentiation luntas. Interrogatus à me de hoc casu aliqui Revisor Romanus, respondit 25. Febr. 1701 his verbis. Quod spectat casum propositum, supo eo confulut, quos hic noram doctiffimos & harumit rum peritissimos, una omnium sententia, cui meim adjungo, hæcfuit, nonessereservatum. Quodintelligitur, etiamfi talis commotio effet in fevolita. Judicarunt tamen omnes tactum ventreum aut distillationem sequentem ex delette tione interna esse reservaram. An autem inculrat reservationem, qui fine propria delectatio. ne interna concurrit proxime, v. g. per tactum, ad pollutionem alienam, colligi debet ex di-Ais L. 4. n. 155. ubi defendi sententiamaffirmativam.

5.9.

De Ministro Panit. 959

6. 7. Reservatur testimonium falsum, quo 1673. proximus graviter læditur, quamvis non fit juratum. Item gravis violatio paupertatis : quæ quandonam fiat, & speciatim in Societate, dixi L. 4. an. 104. 136. Icem seminatio discordiarum etiam inter externos, secundum illud Properb. 6. v. 19. Qui seminatinter frattes discordias, quod dicitur detestari Spiritus S., ubi per fratres invario telliguntur omnes, qui juncti esse debent vinculo charitatis. Per reticentiam autem impedi-TOTA menti excludentis à societate, intelligitur impedimenti essentialis : attamen reticentia impedimenti secundarii etiam reservatur per secundam partem illius septimi casus, quia circa hoc committitur mendacium, quod potelt elle graviter perniciosum. Ita quoad omnia Castrop suprà. Necobstat, quod ingressurus, ante admisfionem non estet subditus Societati, nam est reservatio impropriè dicta, per hoc, quòd omnibus Confessariis nostris tollatur potestas absolvendi à tali peccato, Lugo in Resp. mor. L. 4. dub. 16. n. 11.

6. 8. Quod quartum casum attinet, putat 1674. Caltrop. Supra, omnem inobedientiam formalem esse mortalem, nec in illa dari parvitatem materiz, quod verum est, siadsit contemptus formalis authoritatis in Superiore, uti explica. tum eft L. 5. à n. 242. hinc fi dicas, etiarn quando materia est levis, te nolle obedire, & non declares te folum nolle in haç materia, in aliis verd paratum esse obedire, line dubio absolute contemnis Superiorem & incurris refervationem, uti recte Lugo De poen. d. 20. à n. 28. estque perinde, quibus verbis utaris, dummodo in his circumstantiis sufficienter significent vo-

lun-

Vel

o Ipu

Itaru retatt

exte

OCIEN

, 94

, tu

raim

dno

ndu

onfe

Cerva .

rolin

at vo

ratil a fitti

at vo

liqui

1707

[upo mit

mean

din-

e vo-

ene

ecta-

CUL.

-0116

tum,

x di-

Hir-

5.91

luntatem non parendi, tum enim importabe veri eundem contemptum Superioris vel obedie curi tiæ. Quod fi internuncio indicanti voluntate tene Superioris dicas, nolo parere, ordinarie eia hoc incurretur refervatio, quia ficuti Superiori prii bet per internuncium, fic ei respondetur inn par ternuncio, Lugo suprà, & in Resp. dub. 11 2. Præterea in Congregatione VII. Decreto 44 cen habetur, Cum propositum fuesset, standumne essen con dinationi P. N. Claudii dicentis reservatum casa cuji effe, si quis Fratrum diceret Ministro aliquid jubent den ticet non præcepto, nolo facere, censuit Congregat non huic ordinationi vel declarationi standum esse: rela con samen loct hujus explicatione prudentiæ Patris A quò stri Les & Castrop. putant non esse mortale nol bea le obedire Superiori, quia indocus est &im cas prudens, vel tibi offensus, dummodo ea inobe ut m dientia nec Superiori nec aliis declaretur, ali & si effet gravis cotemptus & injuria contra iplum lis, Si autem Frater dicat, non obediam, non incid por in reservationem, quia tantum casus dicentis dun nolo obedire, intelligitur expresse reservatu pro Mutius 1617. 20. Martii.

S. 9. Quoad acceptionem vel miffionemli den terarum continentium rationem peccatimot talis, putat Castrop. incurri reservationem, et amfi Superior consenserit, quia illa licentia Superioris est irrita, cum licentia respicere debat tantum licita & honesta: sed oppositum videtu probabilius, nam verba restringuntur ad conditionem fi fiat absque licentia expressa. Quodi quis litteras tales miserit, sed casu non pervenerint ad eum, cui missa sunt, putant aliqui non incurri reservationem, quia quando effedus, quem legislator principaliter volebat ca

veri,

feat

run

xan

tem

tra:

tes

tur

que

plu

VO

De Ministro Panit.

rabu veri, secutus non est, præsumitur noluisse inoedie curri pænam, videtur autem principaliter inntau tendi, ne alter recipiat tales litteras, quia per ècia hoc, quod præcisè mittantur, non incurritur rior principale nocumentum. Quod confirmantà rinn pari , nam Nav. Con. Hurt. Dicast De censur. D. ub. 1 2. n. 129. Diana in Comp. v. Censuran. 6. do-441 cent, quamvis Greg. XIII. prohibuerit sub exesten communicatione latz sententiz, ne Religiosi n cala cujusdam Ordinis scribant ad Moniales ejusubem dem Ordinis, tamen fi quis scribat, & epistola regal non perveniacad Monialem, nonincurriexrell communicationem : ita illi : Sed contraett, ris A quod in Ordinatione prostudies superioribus prohiend beamur docere hanc 21. prop. inter Theologi-&im cas: Nonnulla peccata, que reservantur in Societate, inob ut machinatio in superiores, seminatio discordiarum , all & similia , licet attingant gravitatem peccati mortaplum lis, non sunt reservata, nisi sequatur effectus. Ratio ncid potest esse, quia quando Reservantes non adenti dunt, effectu secuto, censentur reservare culpam, vatu propter malitiam de se aptam causare talem effectum, quæ tota polita est, etiamsi per accimi dens non sequatur effectus.

§. 10. Vota simplicia Professorum, quo-1,eti rum violatio est reservata, sunt. 1. Non relaxandi paupertatem. 2. Prælaturam vel dignitaia Suebest tem non ambiendi intra Societatem. 3. Nec exdetui tra Societatem. 4. Deferendi utrosque ambientes, etiam non professos, Si quis promoveaconuddli turextra Societatera, audiendi confilia & exequendi, fi judicaverit meliora. Referuntur pluribus in Epitome Instituti p. 3. c. 3. s. 4. Et de voto non ambiendi, videri possunt, quæ dixi I.4.an.162. Excommunicationes in Societate Iom. VI. Ppp refer-

mor

erve-

liqui effe-

at ca-

veri,

reservatz enumerantur in Instituto Pragzi fi p presso volum. 1. pag. 663. & segg. Easdemy fift cis refert Caftrop. supran. 11. Et præcipue co per cernunt electionem Generalis, profugienta Societate, impugnantes Inftitutum, utenteso que externorum ad dimissionem alicujus: quos fest mnes casus fuse explicat Castrop tr. 16.d. 5. is a

1678. S. 11 Quod attinet ad absolutionem abil cia refervatis, imprimis certum est quærendi soc esse aliquam directam ab illis absolutionen del quæ dari potest à solo Superiore vel de ejus que centia; hine in Ordinatione pro studiis Superin der bus prohibemur docere hanc 23. prop. im pat Theologicas: Is , qui à reservato peccato pro " bus cognito ex necessitate aliqua indirecte est absolum fac non tenetur deinceps se Superiori sistere, nec per sen teg per alium, sed manet simpliciter absolutus, & simi gre lo onere quærendi directe à reservato absolutione Co

1679. Deinde Ordinationes Generalium c. 6. fic haben res De iter agentibus quando ad aliquem Socies vin tis locum divertunt, aliter judicandum eft,qu Pra nempe potest à reservatis ordinarius locil us Confessor absolvere, aut si is haberi m politic, quiliber alius Societatis Sacerdos appro batus, aut fi is quoque desit, etiam externu In omnibus tamen his casibus cum onere obligatione, ut se sistant postmodum Superio ri suo, ad quem ituri vel redituri sunt, eiquem alteri de ejus licentia confiteantur. Si verò cidat, ut aliquis tanquam hospes sit in aliquo Collegio, diu tamen ibi moraturus (puta spatto unius aut alterius circiter menfis) si is eo tem pore in casum aliquem reservatum incideret poterit ac debebit absolvi à Superiore illu loci, in quo est, vel de illius licentia, tanquan

pot

cul

ipf

tue

tur

fter

tur

Itat

Li,

tui

m

ge

eè

De Ministro Panie. aga i fi proprius effet ejus subditus, sine obligatione emp fistendi se Superiori ejus loci, ad quem propriè

ue co pertinet.

iente

ternu

nere o

perio

queam erò ac

aliquo

fpatio

o tem

deret

e illiu

quan

Superiores locales possunt absolvi per 1680. ntes quemcunque ex ordinariis suæ domus Conquos fessariis. Quod si alium ex suis subditis malint, d. 5. isabsolvet cum onere præsentandi se Provinnabil ciali. Provinciales autem absolvi possunt à suo rendi focio, à Superioribus localibus seu eorum ad id onen delegatis, à Confessariis ordinariis domûs: ejus quo jure etiam gaudent ipfius Socii. In Refiupern dentus millionibusque fixis, in quibus è nostris p. im pauci morantur, jusidem illarum Superioripro " bus conceditur, quod Rectores habent quoad Colum facultatem absolvendi per se seu delegandi, inbersen tegrà tamen illis concessione manente Confine greg. VIII. Decr. 25. pro parvis domibus, qua utions Confessarius potest absolvere pænitentem à reservatis, cum onere se præsentandi Provinocie vinciali, fi brevi fit in ejus domum discessurus. off, ou Præterea fi Superior ex urbe abierit, vice. Præocil politus aut vice- Rector ab eo dictus habeat facultatem absolvendiàreservatis, qualem & erind appn ipse Superior. Quod si nullum suc loco substituerit, etiamli per unam seu integram diem futurus sit absens, nec consuli possie, is, qui Minifter eft & domui tunc præest, facultatem habet tum absolvendi tum delegandi hanc poteitatem.

Adextremum, ut omnes eximantur scrupu- 1681. li, & majori cum fiducia ac libertate procedatur, cum Confessarius bona fide dubitat, an mortale sit, quod proponitur ab eo, etiamsi ex genere suo reservatum sit, potest absolvere, licet hujusmodi dubitatio exignorantia proce-

Ppp 2

dat:

dat: Sed neque postea, si animadverterit ma festé suisse mortale, repetenda erit conses bona siquidem & vera suit absolutio, Hucusa Ordinationes dicta.

adju

Hen

p.1. am

ferv

pac

run

effe

dick

Sed

2. I

effe

fici

feri

bab

pof

q. 1 rati

feff

dia

dici

pro

340

cati

rali

CUI

no

fel

ter

put

5

9. 12. Ex dietis n. 1680. infert Dicast. pœnit. d. 11. n. 288. quamvis Provinciale Superiores locales in Societate, non possimi designare quoscunque Confessarios pro al lutione à suis reservatis, attamen posse designere alios etiam non Societatis Sacerdotes, subditos suos absolvant à reservatis, quial potestas non invenitur ullibi esse restricta, n ximè cum possit etiam extra Sacrament tolli reservatio.

Societate non reservari peccata dubie mon lia: Hinc casus murmurationis dubius, qui declaratione Claudii Generalis erat reservan nunc cessavit, Tamb. De cas. Reserv. c.7.

Q. 240. Quid præterea notandum sit circi 1684. servationem & absolutionem à reservatis. B. le S. 1. Potestas ordinaria absolvendi à resen tis est favorabilis & late interpretanda, datur ob commune bonum : & idem eft det legata, quando datur non expressis persos absolvendis; fi autem detur his expressis, Arice interpretanda, quia non censeture nisi pro bono privati, Castrop. tr. 3.d. 4.p.11.11 Et consequenter si potestas absolvendià rest vatis detur Confessario in gratiam Confessar eft large interpretanda: fi in gratiam pœnitt tis, firicte, Sanch. De Matr. 1.8.d. 2.n. 6. Tamb. Sacram.L.1.c.9.§.1. D. 13. Reservatio est firit interpretationis, cum enim videatur habit

De Ministro Panit. adjunctam rationem pænæ, est odiosa, Suar. man nfell Henrig. Sanch. in Decal. I. 1. c. 10. n. 74. Chapeav. cufe p.1.c.6. Herings d.6.n.7. contra Bonespei : Et etiamideo n. 1604. dixi in dubio, an calus fit reservatus, censeri debere non reservatum. aft. S. 2. Reservatio etiam fine causa facta à Pa- 168 53 iale pa est valida, quia jurisdictio omnium inferiolinti rum ab eo pender. Si autem ab Episcopo vel o ab aliis fiat fine causa, Ang. Sot. Vasq. & alii putant efig esse invalidam, quia Trid sess. 14. De poen. c.7. 5,1 dicit Episcopos reservare poste, non in destruulah ctionem sed ædificationem: & idem est de aliis. ta,n Sed Suar. Con. Bonac Fill. tr. 7. n. 279. Lugo d. 20. f. enti z. Dicalt. De poen d. 11.n. 13. probabiliùs dicunt esse validam, quia licet consulatur, ut semper uitu fir in ædificationem, tamen non negatur potemon stas tollendi jurisdictionem. , qui S. 2. Henrig. Rodrig. Castrop. t.23.p.18. S. 1. 1686. cryan putarunt, fi Superior fine justa causa neget inferiori potestatem absolvendi à refervato, procirca babile este quod inferior cam habeat , sed oppositum tenendum est cum Bonac. Laym. Aversa z. [0] resen q. 17. s. 4, quamvis enim neget illicité, non est 1 , 91

ratio cur invalide, nisi inferior ille esset Con-Adel fessarius ordinarius Regularium, secundum dicta n. 1600. in Resp. 1. n. 5. Quando autem dicitur haberi vel dari facultarem pro illa vice, probabilius est cum Lugone contra Dicast. à n. eture 346. fic intelligi, quod detur, vel pro illis peccatis, pro quibus petitum est, vel pro illo moàrele raliter tempore, prout colligi debebit ex cir-1fellan cumitantiis Adduntque Bordon. & Aversa hoc cenite nonintelligi pro una vice tantum, sed Contellarium Regularem posse eundem pæniten-A Arid tem toties absolvere; quoties relabetur, & Su-

Ppp 3

perior

perfor

lis,

11.11

mb. D

r habt

adju

perior rogatus facultatem neget : sed in his contradicunt Homob. & A. Tamb. apud Dinne

p. 3.t. 2. R. 126.

folvendi à reservatis cum facultate eam si delegandi, potest alteri subdelegare, à quot am ipse absolvatur, si in reservatum incidat, habet communis cum Aversa s. 7. contra si si autem habeat potestatem per seipsum tam absolvendi, adhuc putant aliqui eum posse alio à se subdelegando absolvi, quia non de esse deterioris conditionis quàm alii: quod rum est de Episcopis, secundum dicta n. 163 propter declarationem Sacra Congregation sed saltem quoad alios Aversa S. Quinto. id m rito non admittit, quia dum dicitur, per seipsim negatur potestas substituendi alium.

5. 5. Si Confessarius, qui commiste reserve 1688. tum, petat à Superiore facultatem, v. g. hisve bis, Petitur facultas pro aliquo, ut absolvi possitan servato, Diana & alii cum Aversa dicunt vi col cessionis posse perentem absolvi, quia Superi consentit vage, non determinando Consello rium vel pænitentem. Quod fi Superior lim tiam istam daret determinate Confessario pl tenti, vi illius absolvi non posset. Et quodso cietatem JESH attinet, Lugo & Dicaft.n.351 recte notant mentem Superiorum noneste," hoc unquam serviat Confessario ita petentil centiam, quia Societas præscribit, ut cui Supe rior committit, sit talis, cui merito commit possit, ergo cum nulli committat nisi petent supponit hunc fore Confessarium & nonell ipsummet reum.

1689. S. 6. Secundum dicta n. 1154. ordinani

peccal

peo

fer

rio

fic

pra

que

diti

fer

add

rea

ref

Di

An

per

tan

ide

da

lap

rei

ali

fis

dit

in

me

ric

pr.

ca

eti

da

Co

at

Ct

21

De Ministro Panit. 967 inh peccat Superior, fiabsolvat aliquem à solis re-June servatis & pronon reservatis remittat ad inferiorem, quia vix potest esse rationabilis causa fic dimidiandi confessionem. Habet autem praxis & communis sententia cum Aversa s. 5., quod Superior possit non tantum quando subditus est in itinere, sed etiam alias, delegare inferiori potestatem cum absolvendi à reservato, addito onere, ut reus postea coram se compareat, non obligando directe ad iteratam illius reservati confessionem, nam S. Th. & alii cum Dicast. d. 11.n. 194. docent contra Adr. Suar. Ang. & alios, nequidem Ecclesiam posse independenter à consensu subditi imperare iteratam ejusdem peccati confessionem, sed saltem ideo, ut Superior intelligat de medio ad emendationem præscripto aut provideat contra relapfum. Et hanc obligationem postea comparendi este sub mortali, docent Suar. Lugo, Con. & alii cum Dicaft.n. 209. Addit Aversa f. 7. 5. Octavo fi Superior concedat licentiam sub certa conditione, fieri posse, ut hac neglecta absolutio sit invalida, quod colligi poterit ex præsumpta mente & verbis concedentis : Si tamen Superior taxârit pœnitentiam injungendam aut præceperit præmitti fatisfactionem vel faltem cautionem de ea præstanda, si Confessarius iste etiam per malitiam neglexerit, ordinarie validam fore absolutionem.

§. 7. Qui habet potestatem in reservata,absolvere potest ab illis etiam tempore Jubilæi anni Sancti, quia hæc opinio, quamvis non fit certa, tamen est communiter recepta à sapientibus, ergo fi coram Deo fit forte falfa, est error communis cum titulo putativo, nempe ex pri-

Ppp 4

ma

ni

100

datju

a Gu

tan

offe

de

odi

164

tion

d m

esplan

Cerva

IS YE

lit an

i cot

perm

nfelle

licen

io pl

od So

11.35

He, I

ntil

Supe.

nmitt

etent

onell

inari

peccal

vilegio Papæ & approbatione Ordinarii, en si forte desit jurisdictio, ad Ecclesiam specta supplere, secundum dictal. 6. p. 1. à n. 112. & hoc casu id docent Lugo d. 23. à n. 144. Cardin 2. criss d. 2. n. 155.

puberes non incurrere casus reservatos, sin non incurrunt censuras, tamen reste contra cunt alii cum Lugo d 20.11.10. Aversa q. 17.6 nisi aliud exprimatur, reservatio enim non censura nec purè pæna sed magis medicim

quâ æquè indigent impuberes.

1692. S. 9. Si quis post obtentam licentiam in rum committat reservatum, fi petitio fuitde terminata ad certa refervata jam commilli patet licentiam non extendi ad alia. De cate judicandum est secundum præsumptam me tem & verba concedentis, Aversa f. 7. S. Sext Hinc fi fuerit peritum , ut posset ponitente aliquem absolvere à reservatis, facultas exten detur etiam ad posteriora reservata post of tentam facultatem commissa, Lugo, Tamb. St. Dicast. n. 345. Gob. t. 7. n. 710. Quod verumel quamvis pœnitens ex confidentia illius gram fæpius peccaster, Sporer n. 765. Et universalite prætercitatos n. 1451. docent Sanch. Regin.Li go, Bonac. Beja p. 2. caf. 28. Dicaft. n. 254. Aveil S. Septimo contra Covarr, fi quis ideo committa reservatum, quia jam est Jubilæum, quia haba privilegium, ut absolvatur, &c. posse nihilo minus absolvi, quia tale peccatum nullibi exce pitur. Vide dictaibi n. 1451.

1693. §. 10. Cùm peccata dubia non reserventul secundum dicta n. 1604., si propter dubium absolutio sit data à non habente potestatemin

relev

ref

cer

cel

tat

du

fei

ob

ca

ve

fe

fu

te

CO

At

ri

CC

SI

re

ca

fi

11

n

ni d

V

q

L

p

De Minifiro Panit. reservata, & postea innotescat peccatum fuisse certo reservatum , fireservatum erat propter censuram, Lugod. 20. à n. 20. recte dicit sublatam este reservationens, quia censura in calu dubio ordinarie absolute tollitur: è contrà fi reservatum erat ratione sui, videtur remanere obligatio se fistendi Superiori, quia sicutifi in casu necessitatis aut si quis bonâside per inadvertentiam fuisset ab inferiore absolutus, reservatio non esfet sablata, quia jurisdictio erat suspensa, ita & hic: quod maxime valet in sententia, quam tenuin. 615., nempe eum, qui confessus est mortale tanquam dubium, is poflea resciat fuisse certum, teneriadhuc confiteri tanquam certum. Nihilominus probabiliter contradicunt Sa, Hurt. Portel, Rafler, Sporer n. 724 Gob. n. 358. Dicast n. 99, quia ex voluntate Superiorum, quamdiu peccatum est dubium, relinquitur jurisdictio, ergo fi tum deturabfolutio, tollitur refervatio. neque poltea elt causa, cur semel sublata redeat. Et ideo etiam fi quis in articulo vel periculo mortis, aut virtute Jubilæi vel Bullæ absolutus fit à reservato, non est obligatio se posteatistendi Superiori, nisi forte ratione censura annexa, secundum dicta n. 1623., quia per talem circumstantiam vel privilegium relinquitur jurisdictio, per quam absolute tollitur reservatio, Suar. Sanch. Dicast. De censur. d. 3. n. 195. Aversa q 17. s. S. 11. Si quis in diœceli, in qua reservatur 1694. ihilo peccatum, quando est publicum, absolvatur à excl peccato adhuc occulto per Confessarium non habentem potestatem ad reservata, si peccaentur tum postea fiat publicum, est & manet directe ablolutum fine obligatione iterum confitendi refer Ppp 5

, ere

ped

2.80

Caro

nti

fice

atrao

7.6

1000

icina

m in

uitde

nilla

cæten

men

Sext

enter

exten

It ob s Sta

mel

gratu

Calite

in.Lu

Averla

mitta

habe

bium

emi

970 Lib. VI. Pars 11.

aut se fistendi, quia peccatum co temporeno erat reservatum, necà Confessario erat sublat jurisdictio: per hoc tamen non eximitur à po testate fori externi, si annexa erat censuram alia poena. Similiter si homicidio annexa situ fervatio, & aliquis ante mortem fecutam à no habente potettatem in reservata absolvatur peccato lethalis vulnerationis, quamvis aliqui putent mentem refervatis elle refervare action nem occifivam, cum qua moraliter est conjun cta mors, tamen cum hæcactio morte nonk cuta reipsa non sit homicidium, reservati non videtur eò extendenda, unde cum fit dire ctè absolutus, non indiget alia directa absolutione ab eo peccato nec tenetur se sistere, How rio. Fagund. Herinx, Diana p. 8.t. 7. R. 85. Averli q. 17. f. 2. Dicaft. De poen. d. 11. n. 195. Cum tamen homicidio annexa sit irregularitas, ha poRea incurrerur, secundum dicta l. 1, n. 618 Et idem plerique dicune, si censura esser anne xa, de quo in l. 7. quando de excommunication ne. Quod fi tale peccatum ante publicationen vel mortem secutam effet remissum per solam contritionem, probabilius est, quod secut publicatione vel morte superveniat reservatio, quia quamvis culpa non amplius exiltat, quando illi effectus sequuntur, tamen cum per catum illud adhuc debeat directe absolvi, hat potestas absolvendi jam sublata est ordinaris Confessariis : Quod magis valet, si ante secutum talem effectum culpa effet retractataper solam attritionem, quidquid in contrarium dicant Homob. Bordon. Aversa q. 10. f. 2. in hnc.

fervatum in confessione apud illum, qui habuit

pote-

po

CC

n

C

Z.

n

n

6

2

17

De Ministro Panit. potestatem saltem delegatam ad reservata,

quamvis absolutio fuerit invalida, v. g. defectu doloris, reservationem esse sublatam habet communis cum Lugo d. 20. n. 113. Dicast. d. 11. n. 124. Herincx, d. 7. n. 26. contra Arriagam, E contrà fi refervatum inculpabiliter omilit, præter citatos n. 1449. docent Covarr. Can. Ledesm. Nav. Regin. Arr. Leff. Tamb. Lugo n. 85. Herinx n. 30. Gob. t.7. n. 377. fublatam effe refervationem. Limitant Gabr. Ang. Sylv. Rofell Bonac. it absolvens intenderit eam tollere, sed absolute id dicunt Busenb. & alii 20. graves Auctores cum Aversa q. 17. 1. 8. & Vivaq. 11. 2. 4. & 6. quamvis non intenderit erpresse, quia saltem implicité ac virtualiter vult facere, quod potest, atqui potest tollere reservationem peccati etiam non cogniti, ergo. Hoc extendit Lugo n. 106. etiam ad confessionem invalidam: alii etiam ad facrilegam, quia extra confessionem etiam à delegato Confessario tolli potest reservatio, ex vi potestatis, quam delegavit Superior: Sed contradicunt iterum Arr. & alii. Dicaft. fatetur has sententias este valde probabiles, attamen n. 141. cum Suar. Præpos. & aliis tenet non tolli refervationem, si nulla fiat mentio refervatorum nec adfit politiva intentio illam tollendi, quia tum non videtur fatisfieri intentioni refervantis, que est, ut reservatum directe Subjiciatur clavibus, sicque ratione reservationis explicatæ medicina conveniens imponatur ab illo, qui in reservata habet potestatem. V. dictan. 1452. & 1475.

§. 13. Si pænitens, nequidem quando con- 1696. fitetur, sciat suum peccatum este reservatum, Gob. t. 7. n. 360, permittit absolvi, & contenut

Spo-

1101

blatt

à po

'a au

it re

non

turi

High Cio.

1140. nle

vatio

dire. folu-

Hen-

lver/a

Cum

hat

618

nne

at10.

nen

olam

CUITA

rva-

stat,

pec.

has

arus

ecu-

per

ium

ine,

re-

buit -910

20

ip

ipi

fe

fe

fer

qu

fer

5

k

CO

pr

po

R

al

ti

m

fa

pe

pr

fp

ca

1

tores

mentum Pœnitentiæ. §. 14. Obligatus postea comparere coran Superiore, nonteneturante Missam vel Communionem, sed satis est, si prima commod occatione, Leff. in Auct. v. Absolutio casu 5. Satisfacit autem, fi postea coram delegato vi alio privilegiato compareat per se vel alium, Stoz 1.2.n.74. Quod fi aliquis ob impedimentum non pollit per seipsum adire Superiorem, Carl Valent, Henrig. Azy Sanch. Tamb. Dicast. n. 270. Sto. n. 69. Sporer n. 750. Viva ad prop. 7. Alex. VII. n. 8. dicunt non teneri ad ipsum recurrrere per Procuratorem vel litteras, aut ipfum ad feadvocando, tum quia est obligatio personalis, à ipse in individuo dicitur teneri adire, tumenam quia isti alii modi comparendi sunt extraordinarii vel periculosi, ergo ad illos nonest extendenda lex odiosa; quæ sententia de non necessario tum recursu ad Papam communis est,secundum dicta n. 1624., quia Papa tum concedit Episcopis: è contrà probabilius videtur cum Suar. Bon. Lugo, Zambr. Aversa q. 17.1.5. recurrendum esse ad Episcopum vel alium Superiorem per Procuratorem vel per litteras, Episcopi enim & alii Superiores id non concesserunt aliis, & quod quis facit per ProcuraDe Ministro Pænit.

273

tores vel per litteras, censetur facere per seipsum; imò hoc est facilius, quàm adize per seipsum, nec est periculum nisi remotum manifestationis.

5. 15. Quid facere debeat ille, qui habet reservata, & communicare debet, attamen Confessarium non habet, qui possit absolvere à reservatis, habet Busenb. n. 600. relatus, potestque videri Aversa q. 17. s. 9. accurate referens

iavi

15 CO.

den fun

veni.

com

1 100

1612

acra.

ram

om-

. Sa.

ım,

nun

Card, Stox

VII

pet

ad.

9 04

ett.

tra.

nest

non

tum ide-

1.5.

Su-

as ,

on-

ira-

DUBIUM V.

sententias & Auctores.

1699.

Quod sit officium & que obligatio Confessarii.

Resp. I. Munus Confessarii est absolverendispositum, & non alium; item curare recetitudinem istius judicii, præsertim quandon coeptum est; & reos juvare, ac monere, cum prudentia tamen. Ratio primi, ne sit injurius poenitenti. Ratio secundi, ne siat sacrilegus.» Ratio tertii est eadem; & quia debet curare, ut absolutio sit essicax. Unde resolves:

I. Etsi interdum utiliter disferatur absolu » tio, etiam ejus, qui potest licite absolvi, id ta-men rarò, nec ferè nisi de pœnitentis consensur faciendum, quia potest vergere in grave ejus e periculum vel damnum. v.Dian p. 1.t. 4.R. 35. »

II. Absolvendus est qui adhæret sententiæ» probabili; quia est dispositus.

III. Moraliter ei constare debet de bona di
spositione pœnitentis; aliàs absolvendo pec
cabit mortaliter.

IV. Non licet absolvere, 1. Qui nullam præ » bet materiam: qualis tamen non est, qui post» abso-

974 Lib. VI. Pars II.

V. Rudiores ordinarie juvandi sunt, nissis mincapaces instructionis, vel ob poenitentium multitudinem sieri non possit, nec videau expedire, ut dimittantur; vel sint peregrini, qui mox communicare & abire debeant, tum menim, si alioqui bonâ side agunt, & temposi mangustiz vel poenitentium multitudo longum mexamen vel instructionem non permittat, ossumen vel instructionem non quâ scilicetam odicis aliquibus peccatis absolvatur, cum ones oredeundi ad confessionem pleniorem.

VI. Si Confessarius notet pænitentem igno prare aliqua necessaria ad hoc Sacramentum, prenetur eum instruere, & admonere officis, quantum sieri potest; v. g. si nesciat illa, qua precessirate medii sunt ad salutem necessaria, predebet ea docere: item obligatus ad ponen podum odium, ad restitutionem honoris, samz praut bonorum, aut ad occasionem peccatorum prollendam, aut amovenda vel reparanda posandala, aliave damna, quæ intulit; aut ad presentes, ad denuntianda delicta, vel delinquen presentium; & denique si quam censuram in precentium; & denique si quam censuram in

CU

tar

rea

25 IX

AV

tia

fla

ful

igt

ne

to,

fp

gr

fri

po

of

po

eti

op

qu

tui

ob

CH

fi (

tu

pr

à (

QI

te

er

pl

til

De Ministro Panit.

975
currerit, &c. tenetur ea de re monere & hor.

tari ad satisfactionem, quam si recusent, nega re absolutionem, quia alioqui se ipsorum cri
minum participem & sacrilegii reum faciet,

Aversa q 16 s 12.

VII. Tenetur monere eum, qui ex ignoran ria vincibili & mortaliter culpabili est in malor
statu, quia aliàs nec ipsi nec Sacramento con
sultatu, quia aliàs nec ipsi nec Sacramento con
sultatu promite si indispositus. Si verò si ignorantia sit invincibilis, v. g. si bonà si de te

ato

reff

tuge

anter

n pra

iemi

nmu

endu

ifi fin

ntiun

eatu

grini,

tunc

pors

gun

tat,

em,

t au

nere

gno

ım,

Heil,

quz

ria,

nen-

amz

rum

anda

it ad

ndi-

len.

mo-

in-

fulet, cum poenitens sit indispositus. Si veròs ignorantia fit invincibilis, v. g. fi bonâ fide te neat rem alienam, aut fit in matrimonio irri. » to,tenetur quidé monere & instituere, quandon fperatur fructus , nectimentur incommoda» graviora: quæfi prudenter metuantur , aut» fructus non speretur, non tenetur, imo non" potest; (excipit Lug.d. 22.n. 24. nisi filentium" efficiat bono communi) quia debet bonum» pœnitentis procurare, ac consequenter licitè» etiam suadet, ut secundum suam ignorantiam. operetur, v. g Cajæ,ut reddat debitum Titio," quem invincibiliter credit suum esse mari » tum,cum non fit vid. Sanch 1.2.de mat.d. 38. Neco obstare, etiamsi sit in præjudicium tertii parti » cularis, air, Lug. & Tamb de exp. conf. l 2.c.4. Hinco fi Confessor prævideat pænitentem non resti.» tuturum, fiipsi detegatur nullitas tituli, quem» pro se esse putet, non esse illi talem nullitatem» à Confessario non interrogato detegendam." Quod fi tamen pænitens ipfe dubitet ac roget," tenetur dicere veritatem, (quia tacere, effet» errorem approbare) prudenter tamen, non» plus dicendo, quam rogatur, v. g si roget Ti » tius, an post vorum simplex castitaris matri-» monium contractum valeat, possitque acteneatur reddere debitum, respondeat, quod»

976 Lib. V1. Pars 11.

»fic, tacendo obligationem non petendi debit

op. Lay. hic & Lug.l.c.

» VIII. Quando Confessarii Principum, Prz. "latorum, aliorum que Magnatum sciunt ipso non fatisfacere officio, v. g. circa collationen »Beneficiorum, electionem ministrorum, sub-»ditorum gubernationem, circa eleëmofym vex bonis Ecclefiasticis faciendas, &c. Regula priter tenerur Confessarius monere poenites ortem de sua obligatione: alias si absolvit, sui »humeris peccata illa imponit, & cœcusce ocum ducens ambo in foveam inferni cadunt "Ratio, quia in talibus rard est ignorantiain »vincibilis: raro item contingit, ut illa fecum "non adferant scandalum in subditis, astimat oribus illa licere; vel certe non afferant damni »commune: Si tamen videat ignorantiamelle vinvincibilem, neque ex illa fequiscandalum vaut damnum commune; contrà verò admo "nitionem fore in majus malum pænitentis "aut allaturam scandala vel incommoda, potseft secundum paulo ante dicta, distimulare, nil minterrogetur, Lug. n. 27.

» IX. Si etiam poenitens teneretur (licet sub
peccato mortali) ad aliquid adeo difficile, us
non crederetur tunc aquo animo accepturus,
o. alia vice melius suscepturus, posset prudens
o. Confessor tunc illum relinquere in bona side
o. excusante à peccato, & monitionem differse
o. in tempus opportunius, ne territus à confesointe abstineat, gravius que detrimentum in-

ocurrat. Tamb. c.14. Lug. n. 27.

» X. Minus recte dispositus excitandus est ad »dolorem & propositum emendationis, pro-»posita peccati sceditate, bonitate Dei, & peri-

culo

cu

tui

me

qu

ut

pe

di

un

Be

hic

ten

pœ

pec

rib

fita

de

Pra

def

ma

tur

no

gill

ten

cac

abi

1.9.

Roc

Spe

ad

De Ministro Panit. culo damnationis, &c. Item remedia oppor 33 tuna præscribenda contra peccata futura. Resp. II. Ut Confessarius licite hoc Sacra." mentum administret, debet esse in gratia, alio " qui peccabit mortaliter : Item debet effe talis," ut per hoc non exponatur proximo periculo" peccandi mortaliter. Pars prior constat ex di-" clis de Sacr. in genere. An verò audiens plures una quafi vice morali, tot numero peccata" committat, alii negant, ut Rodr. alii affirmant,33 Bon, hic. Pars posterior pater. Unde resolvitur" hic cafus; Confessor conscius sibi peccati mortalis,33 tenetur, antequam audiat, vel faltem absolvat" ecum pœnirentem,iple confiteri, vel conteri de fuo" manpeccato: Si tamen vocatus improvisò ad mo-35 mnv ribundum recolligere se tam subitò non pos 33 fit ad contritionem eliciendam, (vel bonâfi 35 de putet se elicuisse) non peccat absolvendo" lmo. Prap. Lug. Tamb. 1.3. cap. 2. S.3. Resp. III. Si malè absolvit, committendo" defectum ellentialem, v g. ii non protulit for- 33 mam, vel absolvit à reservatis, vel non subdi-22 tum, tenetur inducere ad repetendam confes.» honem, fi fine scandalo, infamia, fractione fi » gilli, & nocumento suo postit: fi minus, non urus, tenetur. Si non absolvit à censura, potest ab» dens eadem (fi, vel quando habuerit potestatem) » absolvere absentem Bon. de cens. in communi d.30 Ferre 1.9.3. p. 6. ex Suav. Fill.t. 11. c. 10. q. 6. Regin. Nav. 15 nfel-Rodrig. Si non interrogavit sufficienter numerum," speciem vel alias circumstantias, regulariters At ad ad nihil tenetur, nifi ad poenitentiam agen 35 prodam: monere enim extra confessionem nons peri-19m. VI. Qgq debeta culo

lebin

Prz.

ipio

nem

fub.

fym

gula

nicen.

, fui

s coe.

dunt

lain.

n ellt

alum

itis,

pot.

e,nili

t fub

e, m

fide

1111-

Lib. VI. Pars II. 978

odebet , cum judicium sit finitum. Si tan oredeat ad confessionem idem poenitens, »bet moneri de defectu commisso; quia oui has confessio non erit integra, cumqu alam non sit debite confessus.

qua

tre dir

lex

rat

£1, 1

pto

fe, fer

[pi

re.

tei

A

ve

gr

CO

ex

ra

ill

A

lin

rii

di

do

m

fi

u

lu

Y

Dixi, si non intervogavit : quia fi positived monteneri confiteri numerum, species, "debet monere, fi fine gravi scandalo & de mento potest; quia est causa, quòd altern »ceptum grave (scilicet confitendi illa pu

">ta) violet. Lugo d. 22. s. 3.

Si neglexit monere de restitutione, meat, siquidem comode potest, (vel in con »fione, vel extra: obtentâ prius ab ipiove »câ verò negatâ, ad nihil ultrà teneri di 33 Tamb.cap. 8. ex Sanc. contra Suar.) quiatt otur ex charitate: finon commode potell »commendet. Lay.l.s.t.6.c. 9. Henr. Suar. 30 Merc.in 3.p.q.9.a.1. Dian p. 3.t.4.R. 87. Qui »tamen (ex gravi seu mortali culpa, conti soalterius,) dixisset, eum non teneriad rem stionem, vel aliter (v. g. opinionem fall »persuadendo) esset causa esticax, cur non stituat, vel aliunde detrimentum accipiati ovel alius, tenetur ipsemet restituere, nihi »neat tempestive, priusquam poenitens fiati »potens, quia actione sua fuit injusta caulat mni. Si verò fine gravi culpa id fecit, tenti sonihilominus monere poenitentem, fi comm ode potest; alioqui ipse obligabitur, sicutu ∞priore. Si non commodè porest, excusabill D. Suar. Kon d 8. dub. 17. Bon. Dia. to. 2. tr. 2. mf 201. Lug.n.61. & Supra hb. 3 tr. 5. cap. 2. dub. 1.1 salu 12.

Quæres. Quæ & quanta fit obligatio Co

ofeffarii audiendi poenitentes.

De Ministro Panti. Resp. I. Quivis Sacerdos (etiam simplex,32) i tam ns, o quando non est alius paratus) tenetur in ex-33 uiaal trema necellitate, v. g. in periculo mortis audire & absolvere volentem confiteri. Ratio estiin qu lex charitatis. Resp. II. Parochus, & quivis Sacerdos cu. » vedi ratus tenetur audire confessionem sui subdi » 168, 1 ti, non tantum in casu necessitatis, aut præce-» Se de pto cofessionis urgente, sed etiam (saltem pers term ie, vel alium) quoties poenitens id rationabili-32 a per fer petit; v.g. li lit in gravi aliqua difficultates spirituali, vel velit promereri Jubilæum, &c.33 e , 1 quia tenetur ejus bonum spirituale promove » 1 COD re Suar. Vasq. Lug. &c. Si tamen nimis frequen 30 O VE ter, vel intempeltive peteret, excularetur, " ri do Aversa. q. 16. s. 11. Quod si etiam semel tantumo ula tt vel bis negaret, aut differret, non peccaturum teff, graviter; oblevitatem materiæ, docet Suar.» uar. contra Bon admittitque, Aversa l.c. si non petato . Qua ex urgenti occasione, v. g. solennis festi, &c. 20 ontri Resp. III Quotiescunque pænitens ex me-» rem ra devotione vult confiteri, Parochum tenerizi n fall illum audire , contra Sylv. Regin. &c. docets rnon Azor. Suar. Kon. Bon. Molf. Lug. &c. Sed rectes piat limitat, Aversa. l. c. fi non adfint alii Confessa-" nih riidelegati, & Parochus non legitime impe." s fiatil diatur. aulad Resp. IV. Reliqui Sacerdotes per se loquen-" , tenti do, non tenentur audire confessiones; si tacomm men audire coperint, tenentur absolvere, niicutt fiquid obiter, neque possunt remittere ad ali- 20 a Cabill um, quia pœnitens eo ipso habet jus ad abso. » 2.711 lutionem, nec potest fructu & gratia Sacra-" ub. 1.1 menti privari , Averf. l. c. to Co Q q q 2 A D-

ADDENDA.

241. Quid præterea not and um sit circa of gationes Consessarii. B. seqq. S. 1. Confessariis habet quadruplex munus: 1. est Ministrices gerens Christi. 2. Est Judex. 3. Est Medeus. 4. Est Doctor: quæ omnia constant extra sessaria processaria proc

obligatur ejus partes implere : hinc 6. 2. Quia Confessarius est, 1. Ministervia Christi gerens & immediate concurrens : gratiam, debet follicitè, fideliter, reverentel digne ministrare hoc Sacramentum. 2. Quiat Yudex, debet providere, ut confesho fiat rell ac præfertim integre: Item tenetur scire qua nam peccata fint mortalia quænam venali quandonam specie vel numero distinguanti Item dare vel negare absolutionem, proutpo nitens est dispositus. Item injungere satissi ctionem proportionatam. 3. Quia est Medica debet scire & suggerere media apta pro cavill dis peccatis, præscribere pænitentias medio nales, dehortari à periculis relapsuum. Certi, m quir, S. Tho. Opusc. 65. De cautelain Contell eum videamus Medicos corporum quotidie & ligili libros physicales & medicinales corporum, inquibil docentur curare corpora moritura, magna stultitia s non legere libros Sanctorum medicinales animarum, in quibus docemur curare animas in æternumvictural. majus est damnum unius anima qu'im inenarrable hum corporum. 4. Quia est Doctor, deber intruere in rebus ad animam pertinentibus.

1.3.

in ad

tet

pro

ali

Sa

ne

du

10

me

tia

Ec

fin

1771

cra de

fec

tei

pr

bi

CU

A

no

fu

8

G

De Ministro Panit. 6. 3. Plerasque obligationes illas exposui 1702. in hoc l. 6. p. 1., nam à n. 54. dixi eum obligari ad formandam intentionem debitam pro conrea of ficiendo Sacramento. An. 84. ad aliquamat-Confe tentionem circa opus, quod agit. An. 91. ad Ainifi procurandum in se statum gratiæ. A n. 133. Med aliquando teneri ministrare Sacramentum. A n. 149. peccare, fi simulet administrationem ex Tr drup Sacramenti. An. 122. etiam peccare, fi extra necellitatem adhibeat materiam vel formam s Col fuscipi dubiam. A n. 127. fi ministret indigno. A n. 104. etiam peccare, fi in administratione Sacramenti, ubi agitur de valore, sequatur sentener vict tiam tantum probabilem relicta tatiore, nifi ens a Ecclesia supplere postit & velit, uti ibidem àn. enterd Quiat 111. exposui, Denique à n. 123. dixi non licere t real fine causa iterare formam Sacramenti. Que omnia ctiam hic applicari debent Ministro Sare qua cramenti Pœnitentiz. Plura autem, quæ facere nialia debet prudens Confessarius, proponentur in antu sequentibus: & universim hoc dici potest, quod ut pa teneatur scire & adhibere speciales industrias Catish acmodos agendi cum diversis pænitentibus 1edicus prout horum dispositio & necessitas postulacaven bit, id enim spectat ad executionem muneris, nedici cujus obligationem Confessarius in se suscepit. erte,111 An aliquando teneatur loco pœnitentis, qui onfell r legent non potest, denunciare aliquem, dicam n. 1958. §. 4. Pænitens reciprocæ obligationi non 17037 e quibus latisfacith, 1. si piè & sancte non disponat se ad titia ti susceptionem hujus Sacramenti. 2. Si perarronarum, gantiam moneri non velit, aut monitus perviicturas: arrablcaciter obmurmuret. 3. Si media emendationis truere luggesta non acceptet vel non exequatur. 4. Si lanis confiliis & doctrinæ per Confessarium 5.3. Q99 3 pro-

propositz se non accommodet : que omni

di

fo

te

tic

di

ab

in

di

ti

qu

ad

r

Ja

1

91

n

R

r

R

pluribus explicabuntur in seqq.

Q. 242. An Religiosi censeri debeant apti con fessionibus audiendis: & quis absolute censeri debia bonus Confessarius. R. S. 1. Jansenista negant Re ligiosos censeri debere aptos, imprimis qui statim absolvunt , ideoque confessionesill factas dicunt debere cenferi communiter faci legas: sed hoc damnavit Alex. VIII. secundin dicta n. 125. Deinde, quia nimis parvas poni tentias injungunt, sed hoc eriam damnaun est ab eodem Alex. VIII. secundum dicta num 1263. E contrà pro Religiosis sunt hæcargo menta valentiora: 1. quia corum doctrina ple rumque est major & tutior, nam dant se magi & per Superiores attinentur ad fana dogman 2. Plerumque major est illorum virtus, cuin tione status & mediorum student impension 3. Experientia docet directionem Religiolo rum magis prodesse ad perfectionem & fand tatem consequendam.

\$ 2. Ille est absolute bonus Confessaring recte implet munus suum, qui ponitenten benigne excipit, patienter audit, prudenterinstruit, suaviter arguit, prout tempus & necessitas exigit: quandoque timore concutit, semper spe erigit, continuo amore virtutis apper spe erigit, continuo amore virtutis ap

cendit.

1796. Q. 243. Quinam Confessarii mereantur nomul fansenistarum, Rigoristarum, Laxorum, Benigno rum. R. S. 1. Janseuistæ sunt, 1. qui defendum aliquam ex 5. propositionibus in fansenio da mnatis. 2. Qui defendunt propositiones illa non contineri in libro qui dicitur, Augustim fansenii. 3. Qui sincerè, ex animo & absqui distin

De Ministro Panit. distinctione juris & facti nolunt subscribere formulario præscripto ab Alex. VII. & Clemente XI. ideoque non damnant 5. illas propositiones in sensu libri fanjenii, Clemens enim dicit Ecclesiæ illudi & hæresin silentio foveri, dum quis ipsam fansenii doctrinam interiùs abjicere & corde improbare detrectat. 4. Qui in administratione Sacramenti Pœnitentiæ aut directione fidelium utuntur regulis fundatis in aliqua ex 5. propositionibus in fansenio damnatis , quales sunt , homo peccatetiam in hoc, quod aliter facere non potest. Confitendi sunt actus & motus de se graviter mali, si voluntarii fint, quamvis fiant sine ulla libertate indifferentizi&c. Ratio, cur omnes ifti merito dicatur Jansenista, hæc est, quia secundum Breve Innoc. XII. Nuper, ad Episcopos Belgii datum 6. Febr. 1694. illi recte dicuntur Jansenistæ, quos constat esse suspectos, quod tenuerint aut teneant aliquamex 5. propositionibus damnatis, atqui omnes illi manifelte suspecti sunt, quòd aliquam ex his propositionibus tenuerint imò & adhuc teneant : hinc speculativa istorum hominum Theologia est Jansenismus, moralis autem est Rigorismus in Jansenismo fundatus. De illis reche scribit Francol. in Præfat. ad Clericum Rom quod soleant Patres jactare plurimum , pontifices aftimare parvi, recentiores Theolo. gos nihili facere: Patribus, utiab ipfis exponuntur, deferre obsequium verum; Pontificibus, simulatum ; reliquis doctoribus, neutrum. S. 2. Rigoristæsunt, 1. qui sequuntur doctri- 1707. nas alias ab Ecclesia ob nimium rigorem reprobatas, quales sunt multæ Bajanæ & pleræqueab Alex. VIII. damnatæ, v. g. hæ, Ignoran-Q99 4

omni

te con.

debes

nt Re

s qui

esilli

facri-

ndun

pœn

atun

num

argu

aple

magil

matt

HILL

nfiù

giolo

and

ariu

enten

erin

celli

, fem-

IS 20:

nomell

nigno.

dunt

10 da-

illa

eftenul

blqu

liftin

984 Lib. VI. Pars 11.

tia invincibilis juris natura non excusatapu cato formali. Non licer fequi opinionem w inter probabiles probabilissimam. Satisfalli est præmittenda absolutioni. Per praxin mo absolvendi ordo pœnitentiz est inversus.Com municare non debet, qui necdum habet amo rem Dei purisfimum. Omnis actio humana, que non est Dei dilectio, peccarum est. 2. Q sequuntur doctrinas, quamvis forte necdun expresse damnatas, attamen indiscretas velhu manæ infirmitati non accommodatas, quale funt, Absolvi non debent, qui ordinarie confi tenturReligiosis, nisi totius anterioris vitæ con fessiones repetant. Quoties quis relabitur fignum est antea caruisse vero dolore vel proposito, hinc debet priores confessiones repetere. Poenitentiæ imponendæ sunt secundum rigorem antiquorum canonum Etiam pro 00 cultis peccatis ponitentia publica sunt peragendæ, Semel fornicatus debet ad minimum per dies quadraginta jejunare. Etiam primavi ce confitens mortale ordinarie non est moxab solvendus. Contritio debet esse dolor non tantum appretiative sed etiam intensive summus. Dispositus non est ad absolutionem, in quo amor Dei castus non prædominatur supra omnes alios affectus actuales & habituales. El obligatio jejunandi etiam ante 21. annum, & tenentur etiam pueri, quantum possunt.

ab Ecclesia ideo reprobatas, quia nimiùm savent libertati humanæ, quales sunt propositiones plurimæ ab Alex. VII. & Inn. XI. damnatæ, v. g. hæ, Peccata in confessione oblita non tenemur in sequente confessione exprimere,

Come-

C

ca

lil

G:

V.

23

do

m

pi

At

fe

ta

fu

re

go

he

du

rit

Çr:

te

lic

ur

Tc.

VE

ni

flu

ta

A

21

fi

De Ministro Pænit. Comedere ob solam voluptatem non est peccatum. 2. Qui sequuntur doctrinas faventes libertati humanæ contra legem Dei vel Ecclefiz, non nixas gravibus motivis ab authoritate vel ratione petiris, qualis elt, Monachi cantantes in choro non tenenturad jejunium. 6. 4. Benigni funt, qui ex gravibus motivis 1709. petitis ab authoritate vel ratione sequentur doctrinas faventes libertati, quales funt : Extra materias Sacramentorum licitum est segui opinionem minus probabilem & minus tutam. Attritio sufficit cum Sacramento. Qui aliquid fecitiine plenaadvertentia ad maltiiam mortalem, non peccavit mortaliter. Post commisfum mortale non est obligatio statum pænitendi. Ex dictis, Colliges 1. Jansenistas communiter esse Ri- 1719. goriftas, sed non semper contrà: unde reprehendendi funt illi, qui quem audiunt esse rigidum, statim vocant Jansenistam. 2. Eos immeritò dici Rigoristas, qui in administrandis Sacramentis, quantim pollunt, tutiora & pœni-

Colliges 1. Jansenistas communiter este Rigoristas, sed non semper contrà: unde reprehendendi sunt illi, qui quem audiunt esse rigidum, statim vocant Jansenistam. 2. Eos immeritò dici Rigoristas, qui in administrandis Sacramentis, quantim possunt, tutiora & pœnitentibus utiliora sequuntur, quamvis difficiliora sint: id enim reprehendendum non est;
unde sicuti est dicacitas popularis eos vocare
scrupulosos, qui conantur exactè & persectè vivere, ita dicacitas maligna est eos vocare Jansenistas aut Rigoristas, qui meliora & securiora
suadent, dummodo discrete siat, & Sacramenta per hoc non reddantur sidelibus odiosa. 3.
Aliquem posse esse Rigoristam in uno & laxum
aut benignum in altero: dicendus autem erit
simpliciter talis vel talis, ab illo, quod plerumque & it plurimum sequitur.

2. 244. Quanam geveration observare debeat 1711.

tapu

sfadii

Com.

amo

ana

cdun

elhu

quale

conh.

tur,

pro

repe.

ndun

000

pera-

mum

lâ VI

x ab.

non

, 111

upra s. Est

2 0

inas

1 fa-

t10=

ate,

te-

me-

Confessarius in audiendis confessionibus. Re. sequ. Antequam incipiat audire, imploret gratian Spiritus sancti, formet que intentionem absolvendi: & quia quando que absolvere, quando que sub conditione debebit absolvere, poul initio formare hoc modo; sic volo absolvere, sicuti exiget dispositio poenitentis.

his verbis: Dominus sit in corde tuo & in labiistui, ut bene consitearis peccatatua, in nomine Patris Filii &c. Si pænitentem non noverit, coneu intelligere, quando ultimò sit confessus, namid multum juvat ad directionem & intelligendum statura conscientiæ: ordinarie autemnominquirat in ejus nomen, vel quis sit, nisi hor necesse sit ad intelligendam speciem alicuju

peccati, quod conficetur.

S. 3. Recensentem peccata, si opus sit, juve 1713. interrogando, secundum dicenda à n. 1745. I autem narret impertinentia, historias inutile domesticas querelas vel negotia, abrumpat d cendo opus non esse enarrare illas circumstantias, satis esfe, fi fic breviter dicar speciem & nu merum, terinjuste affect uxorem gravibus contumhis, tacendo occasionem & causam contume liarum. Quandoque sermonem aliò divertat, petendo an non hoc vel illud aliud peccatum fecerit. Si incipiat aliorum peccata detegent starim moneat, ut de aliis taceat, ne detrahat, " pro se confiteatur. Si nimis crasse & minus pudice quadam peccata explicet, doceatur honestius ea eloqui, ne alia vice sibi & Confellario faciat scandalum.

1714. 6. 4. Quando aliquid omittit, quod necessario addi deberet, si ex scripto consiteatur.

Con

Co

mo

eui

tui

CO

ut,

do

m

fin

in

tel

ob

111

qu

in

Gt

fe

gr

8

ti

ja

u

De Ministro Panit. 989 Confessarius starim interroget, ne postea memoriaexcidat, tum enim non est periculum eum turbandi: si autem de memoria confiteatur, putetque Confessarius se posse postea recordari, mente retineat circa quod præceptum fit,& expectet usque ad finem,ne interrumpendo confundat memoriam pænitentis. Si tamen Confessarius per experientiam sciat le in fine solere oblivisci, & maxime fi nimis multa interroganda cumularentur, præftat ftatim interrogare , quam postea debere ponitentem obligare ad moleftiorem repetitionem omnium antedictorum: expedit tamen priùs audire, quodnam peccatum dicere voluerit post illuda in quo non satis se explicabat, ut postea poslit reduci ad cursum suæ narrationis, v. g. aliquis fic confitetur, fect furta gravia, ettam die festo neglexi Missam: dum audit hoc, fest furta gravia, permittat, ut incipiat dicere, ettam die fello &c. tumque suaviter interpellando petat, quoties fecerit grave furtum, & fi dicat, v.g. ter: reducat illum ad filum narrationis, dicendo, jam perge, ubi incipiebas dicere, de die festo, sic enim redit ad ordinem narrandi peccata, prout ca inter examinandum mandarat memoriæ. 6. 5. Si poenitens afferat aliquid enorme, 1715. Confessarius caveat, ne ulla det figna admirationis vel indignationis, sic enim deterret à detegendis reliquis: & reprehensionem, si quæ necessaria fit, differat usque ad finem confessionis. Caveat etiam figna manuum vel pedum aliofque motus corporis, nam circumstantes

colligere aut saltem suspicari possunt ad talia sigua dici graviora delicta, ficque frangitur figil-

um.

9.5.1

atlan

ablob

ndo.

DOLE

lvere,

itent

ts truly

trist

netur

nam

ligen

2 11011

fi hor

CUIU

juve

15.81

tiles

et di

ftan-

k nu

ume

ıme.

rtati

tum

gere

at, a

s pu.

ho=

ella.

ecel-

atur,

Con

9.6.

CC

re

16

ne

CO

ef

m

tu

tis

m

ni

C

fu

Ta

De

Ill

qu

CO

pra

dif

ad

ne

pr

de

an

fin

tia

ac

ne

ri

6. 6. Specialiter tenetur cavere Confessi 1916. rius, ne inter audiendas confessiones dormi ter, distrahatur, aut omnino obliviscatur pen catorum, antequam injunxerit poenitentiam nam si omnino nihil percepisset de aliquo per cato, deberet statim interrogare, alioquin qui in fine futurum esset æquale dubium de omni bus, pœnitens teneretur omnia bis dicere, Lu go, Dicast. Diana p. 3. t. 4. R. 109. Si autem Cen. fessarius aliquid de peccato intellexit, poteriti fine circa illud petere, uti jam dictum est. Quel si ex nota sibi conscientia poenitentis polli præsumere id, quod non percepit, esse quidle ve, nec possit fine turbatione vel molestiape nitentis interrogare, potest tacere & absolver, Stoz 1. 2. n. 88. Addit Gob. t. 7. n. 239. fi Confel sarius per experientiam sciat aliquem non committere mortalia, & solere se accusared mendaciis, posse absolvere, etsi ob distractio nem non sit memor ullius peccati confessi, sel pro praxi debet aliquid in specie exprimi. Quò si absolută totă confessione Confessarius nullius peccati fit memor , & moraliter certus! non fuisse nisi venialia, jubeat repeti ultimum & absolvat.

1917. S. 7. Quando vis pænitentiam imponere, non est opus te habere distinctam memoriam omnium auditorum, sed sussicit consusanoi tia status pænitentis, quæ in eo consistit, ut saltem memineris plura diversæ speciei mortala esse dicta, eaque in numero satis frequenti tum enim judicare potes hunc esse peccatorem solito graviorem, adeoque majore pænitentiadignum, Arr. d. 35. an. 30. Ills. n. 152. Lohn. Si tamen ita esses oblitus omnia, ut nequidem

De Ministro Panie. confusam peccatorum noticiam haberes, tenereris per paucas interrogationes repetere cognitionem aliquam status conscientiz pœnitentis, attamen cavendo, ne reddas confessionem odiosam & nimis gravem poenitenti. E contrà si jam imposueras pænitentiam, non est necesse, ut quando absolvis, etiam confuse memineris peccatorum vel pænitentiæ impofitæ, sed satis est recordari este confesium & latum esse de eo judicium, status enim pænitentis crat recolendus tantum in ordine ad formandum de eo judicium & ad taxandam pœnitentiam, quod jam ante factum elt; neque Confessarius absolvir à peccatis distributive sumptis, sed collective ab omnibus simul, Suar. Tann. d. 6. q. 7. n. 136. Arr. n. 15. & 28. Tamb. De conf. l. 3. c. 2. n. 8. Steph. t. 5. d. 5. n. 211. Illf. fuprà. 6. 8. Magnus defectus est in ponitentibus, 1718. qui post enarrata peccata, dum Confessarius

6. 8. Magnus defectus est in pænitentibus, qui post enarrata peccata, dum Confessarius eos admoner, media se emendandi suggerit, præit in actus virtutum & doloris, sponte aliò distrahuntur, solliciti, ne fortè sint aliquid obliti aut non satis expresserint, & nequidem satis advertunt, quæ pænitentia injungatur: Et monendi sunt, magis saborandum esse de dolore præsentium & emendatione suturorum, quàm de nuda expressione præteritorum, dummodo antè se examinârint humano modo, & peccata sincerè adixerint, prout occurrebant conscientia: reliquum committant Deo, & attendant adadmonitionem, pænitentiam, absolutio-

nemà Confessario dandam.

§. 9. Etiam magnus defectus est in Confessariis, qui nimis citò deproperant confessiones,

1719

maxi-

fella

ormi

r pec

tiam

o pec

mn.

Con-

ritin

2000

offi

idle

pæ

vere, nfel.

non

rede

Clio-

2uòd

nulus lit

num

iere,

riam

oti-

faltalia

tum [oli-

âdi-

i. Si dem

con

990 Lib. VI. Pars 11.

maximè solliciti, ut multos audiant. Sapit ter Gerson p. 2. num. 32. De arte audiendi Con sessi, consid. 3. ait, Eligibilius est paucos audrecon plete, quam multos impersecte.....mallem name si curatus essem, multorum disserre consessiones pascha, etiam ubi quidam non redirent, quam qui cacus cacos seducerem dum pro vere absolutis ipsim recte absoluti se gererent. Et S. Xaverius, consum bus non sestinatam sed diligentem navandam opera censebat, monens ut praoptarent consessiones paucrite sactas audire, quam multas temere properata Tursellinus in vital. 6. c. 17.

1720.

S. 10. Dixi n. 652, non expedire, ut ver absolutionis alte proferantur; & n. 653 din an capite tecto vel detecto, & quo ritum nuum danda sit absolutio : Si autem pænien non esset rite dispositus, non liceret verbat solutionis proferre sine intentione absolvend uti dixil. 6. p. 1. à n. 149. Itaque deberet fign ficare poenitenti eum non absolvendum, sciat se proptereadem peccara deberealiavii petere absolutionem; ut tamen circumstant non advertant negatam esse absolutionem, cat submisse alia verba, v. g. precationem, M fereatur tui &c. Benedicat te Deus omnipotens Pail & Filius &c. formando crucis fignum supa eum, hoc enim faciendo non simulat formaliter, cum non intendat decipere adstantes, se tantum permittat eos decipi, intenditautem bene precari & benedicere : Neque etiam propriè simulat materialiter circa administrationem Sacramenti, sed circa alia verba indiffe renter se habentia ad absolutionem. An autem liceat sic agere, etiam inscio poenitente, dicam n. 1889. Id maxime cavendum, ne Confessaè

fe

10

d

1

De Ministro Panit.

rius poenitentem, præfertim gravia confessum, è confessionali egredientem respiciat vel oculis prosequatur quali nosse voiens Denique S. Xa. verius suprà monebat Confessarios, ut postea seipsos examinarent super confessiones auditas, ut quæcumque in alienis peccassent confessionibus,

explarent fuls.

Sapie

di Con

erecon

dimme nespy

imqui

1pjim

afitem

Орета

раши

erata

Verh dixi

um

mitten baab

vend

fign

7,0 å vid

tanti n,d

1, MI

Patt **fapet**

mali , led

utem

proatio-

liffe.

item

cam

ella-KILLS

Q. 245. Quis modus & ordo sit servandus à Con- 1721. fessario, ut pointentem recte disponat ad validam absolutionem. R. Dispositionem pro Baptismo tradit Trident. seff. 6. c. 8. potestque Poenitentiæ accommodari, ad hanc enim requiritur ad minimum similis dispositio: sic autem habet: Disponuntur ad ipsam justitiam, dum excitati divina gratia & adjuti, fidem ex auditu concipientes, libere moventur in Deum, credentes vera effe, quæ divinitus revelata & promissa sunt, atque illud inprimis, à Deo justificariimpium per gratiam ejus , per redemprionem, quæ est in Christo & ESU, & dum peccatores se esse intelligentes, à divina justitua timore, quo uttliter concutiuntur, ad eonsiderandam Dei mesericordiam se convertendo, in spemeriguntur, sidentes Deum libi propter Christum propitium fore, illumque tanquam omnis justitiæ fontem diligere incipiunt, ac propterea moventur adversus peccata per odium aliquod & detestationem, hocest, per eam pænitentiam, qua ante Baptismum agi oportet : Denique dum proponunt suscipere Baptismum, inchoare novam vitam & servare divina mandata. Ex his verbis,

Colliguntur seqq. 1. Ut Sacramentum Poeni- 1722. tentiæ fit validum, prærequiruntur actus fidei & spei, uti pluribus declaratum est l. 2. à n. 14. Et horum actuum defectu multæ confettiones sunt invalidæ, quia multi accedunt, qui nihil sciunt de motivis sidei aut spei. 2. Specialiter

gredere debet pænitens remissionem pecan der rum ex meritis Christinobis fieri , ideoquet fini eisdem Christi meritis candem sperare. 3. h pro nitens debet incipere diligere Deum tanqua just omnis justiciæ foncem : quibus verbis multi est confirmatur sententia ad valorem Sacramen bor prærequirens actum, qui fit amor faltem co cupiscentiæ & positiva conversio ad Deumm geri quam finem ultimum : ideoque ad prudente duc Confessarium pertinebit, suggerere motivat fequ sujus dilectionis erga Deum, per quamable los vendus redeat ad illum, à quo se averterate ad il peccatum,imò expedit suggerere motivatian quid perfectæ contritionis, ut tanto cum major moi fructu suscipiatur Sacramentum. 4. Cum Con inne fessarius sæpe præire debeat in istos omn in A actus, ante omnia necesse est, ut ipsemet difin pura che noverit motiva fidei, spei, attritionis, con mer tritionis, charitatis: formulas istorum actum infe dedil. 2. àn. 153., quisque pro suo gustu sail præ proponet fimiles.

Q. 246. Quomodo panitens practice disponipole mot sit ad dolorem de peccatis. R. S. 1. Quamvis adult lit g ordinarie præsumi possint habere doloreme mon peccatis, ideoque opus non sit de hoc rogare, æqu uti notant Lohn. & alii cum Illf. n. 240. tamen nire expedit, ut Confessarius plerosque excitetal nim dolorem & propositum, suggestis pro utroque rum motivis secundum capacitatem poenitentium: mne & quia non omnes eisdem motivis permoven. piur tur, debet Confessarius omnis generis motiva ferv in promptu habere, & prout visum fuerit op. rior portunum, jam hoe, jam illud proponere.Mo. pec tiva autem illa funt universim quatuor , pane, quas peccata merentur; pramia & bona, qua

dit i

hm eju

De Ministro Pænit. demerentur; turpitudo, quam in se habent, in-

oque finite Derbonitas, cui opponuntur. Audacibus 3. Po proponenda funt motiva pœnarum, timoris, nqui justitize Dei: ingenuis motiva honestatis, quæ nulti est in virtute : timidis motiva præmiorum &

ame bonitatis Dei.

m con S. 2. Motiva, que magis particulatim sug- 1724. mu geri posiunt, per que poenitentes tandem adente ducanturad contritionem de mortalibus, sunt ivad sequentia. 1. Unicum mortale detraxit angeable los, creaturas perfectiffimas, à summo cœlo ratm ad imatartari, fine speredemptionis aut veniæ: etia quid tu non mereris homo vilissime post tot najon mortalia ? 2. Mortale unicum ab Adamo priùs 1 Con innocente commissium induxic miserias omnes omm in Adamum totumque genus humanum : & tu difin putas te tot peccatorum pænis non oppricon mendum? 3. Unicum mortale meretur omnes Aum inferni pœnas: cogita earum magnitudinem,ac facil præcipuè æternitatem: minimum malum evadit intolerabile, si sit æternum. 4. Quodvis mortale occidit animam spiritualiter, quia toladult lit gratiam, quæ sola est vita animæ : si fugis emd mortem corporis, cur non magis animæ? hæc gare, æquè irreparabilis est atque illa, nisi te præveamen niret miseratio Dei, qui juste negare posset, fr tetal nimis sæpe repetas; & certo negabit, si numer oque rum tibi præfinitum impleveris, hinc time otium: mne velut ultimum. 5. Mortale facit mancioven pium diaboli, cui se submittit peccans : Horres otiva servitutem apud Turcas, hæc pejor est & miseit op. rior, quamvis non ita sentias. 6. Mortaliter e.Mo. peccans coram Deo vel de eo non dolens, est mene, fimilis homini in faciem maledicenti alteri, qui que ejus vitam haberer pendulam à filo, quod Tom. FL. eme-Rrr

994

posset omni momento præscindere & in zu tal num barathrum devolvere: Quanta hæcelle æte meritas! 7. Unicum mortale te privat om ren jure ad coelestem gloriam, reddit te indignu no omnibus graciis & donis : si tantopere su vin jacturam temporalium, cur non magis ætern rita rum & spiritualium? 8. Omne mortale item titt crucifigit Christum, quia ponit causam, propu cen quam crucifixus est : propter solum mort tur Christus affixus est Cruci & occisus, quia n ner tanta malitia satisfacere non poterat nifi De pre ipfe. 9. Deus Filium suum unigenitum moi ipfa tradidit, ut tolleret peccatum: hinc colligem lita litiam, quia plus odivit peccatum, quamam ejui ret vitam Filii. 10. Mortale facit Christi fu bile guinem carere fructu, evacuari Paffionem,m fun rita contemni, gratias despici. 11. Moni Ser Deum ipsum destruit, quantum in se est, nam, ræ eo tollit rationem finis ultimi, quem ponin ma creatura, hanc complectens abjecto Deo. 11 con Mortale est summe inhonestum & turpe infe mo quia deordinat à prima Regula omnis hone Ben que est sanctiffima Dei voluntas ; ideoque! me damnabilis inobedientia & transgressio zu offe nælegis Dei. 13. Mortale est summa ingrai noi tudo contra Deum benefactorem, creatorem hi? redemptorem, conservatorem, ac etiam zu tan na præmia offerentem. 14. Est summa inju tale ria, quia honorem & gloriam per omnesadio sun nes nostras Deo debitam suffuratur, & confe tale crat mundo, carniaut diabolo. 15. Eft rebel fe t lio contra Deum, cujus se dominio vult subm De here, imò cui hostilitatem indicit. 16. Estsum det ma infania , cum sciatur in æternum perdet pro corpus & animam, & tamenametur. 17. Mon con De Ministro Panit.

995

in zu tale dæmoni tradit animam tuam, quam Pater ecelle æternus fibi adoptarat in filiam, Filius in foroit om rem, Spiritus S. in sponsam. 18. Mortale inhodignu norat omnes perfectiones divinas, justiciam e fu vindicativam, quam non timet humana temeztem ritas: benigniffimam misericordiam, quâ abuitem titur detestanda iniquitas: æternam benefipropi centiam, quam non agnoscit ingratifilma ereamore tura: integerrimam fanctitatem, cujus imagiuia p nem deturpat foedissima anima macula: suifi De premam potentiam, quam facit fibi fervire ad n mot ipsam Dei offensam & contemptum : immenigem fitatem infinitam , peccando contra Deum in mami ejus præsentia & conspectu: sapientiam inestaisti su bilem, cujus consilia, quantum in se est, evertit: em,mi summa majestatem, coram qua contremiscunt More Seraphini contra quam infurgit viliffimus ternami ræ vermiculus : pulchritudinem amabiliffi. ponii mam, quam despicit præ fæda creatura : in-Deo. | comprehensibilem bonitatem, cui præfertur e inse momentanea voluptas. 19. Times & amas Rehone gem tuum, Dominum tuum, Patrem tuum; & oquet merito, quia justi funt; punire te possunt, si eos o att offendas ; benefaciunt tibi ; de se digni sune ingrai non offendi sed amari, quia boni sunt. Et quid ntoren hi? quid creatura omnes respectu Dei? nemo n zu tam Pater est,quam Deus. 20 Peccatum morna inju tale eft fummum & unicum malum, quod Deo esadio summe bono fieri potest. Conclude, quia morconft tale tibi eft ita malum & damnofum ; quia in t rebt fe tam malum est & turpe ; & maxime quia subm Deo summe bono est ita malum ac displicens, Affum derestare illud & dole de illo extoto corde, ac perden propone firmiffime nunquam illud posthac . Mon committere.

Rrr 2

5.3.

12

996 Lib. VI. Pars 11.

boi

ran

del

iter

dol

ma

CIL

pol

1pa

fun

VIt

lexi

Dei

me

var

faci

Dei

bor

fera

bor

ben

fim

ipfo

mn

bili

ho

nul

do

infi

Aiti

Ips

mu

me

Vis

fimilibusque motivis unum vel plura propinere secundum necessitatem, capacitatem dispositionem pænitentis, ut hunc adducate dolorem etiam persectum. Praxes bonassitatem gerit etiam Sporer De pæn. à n. 244. Primatex turpitudine peccati, pro honestis & ven cundis. Secunda ex metu gehennæ, pro quiba libet, maximè timoratioribus. Tertia ex me pænarum, pro honestioribus, præsertim ten pore morbi, infortunii, adversitatis. Qua iterum ex metu pænarum, pro sceleratis vali insipidis & insensatis, quas non exseribo, que superioribus.

typo publico palfim habentur.

S. 4. Si poenitens otium habeat & fit capi 1726. confiderationis, perpendat Dei in se bonin tem & beneficentiam hoc modo. 1. Pateratu nus ab zterno dilexit me, creavit in tempon ad imaginem suam & ad finem tam sublimer beatitudinis æternæ, tot donis naturæ &gn tiæ dotavit, omnes creaturas, seipsum quoque imò & meipsum mihi dedit & reddidit, hatt nusque conservat & fovet. 2. Filius Dei prom de colo descendit, tanta passus, ex tantism malis fuso suo sanguine redemir, eodem la guine & corpore suo me pascit, fratremm vult suum esse & regni sui cohæredem. 3. Spiri tus S. me in Baptismo sanctificavit, ad fidema Ecclesiam veram prætot aliis adduxit, innumeris donis suis, illuminationibus, piis mothe bus dignatus est: & quot alia particularia, quot alia mihi incognita beneficia fecit Deus? All non hæc omnia sincerissimi amoris ergamt funt argumenta? Ita me amavir Deus, sciplo beatus, meî non indigens. Et quid ego tantz

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

De Ministro Panit. 997 i ex bonitari, quid canto amori rependi? Conferam hæc beneheia cum ingratitudine mea & viprop debo causam este, cur meipsum accusem, deteatem neatt fter ingratitudinem tantam cum intenfilfimo dolore. 4. Postquam mea culpa gratiam primamin Baptismo acceptam perdidi, non abje-1mat cit me benignishmus Deus, quamvis merito potuillet, fed cum posset æternum damnare, spatium pænitendi dedit, mon semel sed sæpius: fumma milericordia & longanimitate expectavit me , ut redirem , invitavit promiss, allexit inspirationibus : verè mecum sincerè egit Deus & paternum in me amorem habuit, qui me fibi hostem perdere noluir sed sanare & salvare. Quid ego fecissem tali hosti meo? Quid facit hosti suo homo potensulcisci? Non ita Deus. Concludam in Deo debere effe infinitam bonitatem, quæ illum ad fic parcendum & miserandum commoveat : dolebo itaque de tanta bonitate offensa, 5. Quamvis Deus tanta mihi beneficia non contulisset, adhuc tamen dignissimus erat, quem non offenderem, nam in feipso essentialiter & eminentissime continet omnem rationem omnis boni propter seamabilis & expetibilis, ita ut nulla sit in creaturis honestas, nulla pulchritudo vel jucunditas nulla perfectio, bonitas, amabilitas, quæ modo infinite perfectiori non sit in Deo. Ipseest infinita Majestas, magnificentia, sapientia, justiria, misericordia, sanctitas, pulchritudo. Iple est summa & infinita perfectio. Iple summum & unum bonum est, nam nemo bonus nisi solus Deus. Itaque quamvis nec pœnatimenda nec præmium sperandum esset; quamvis nulla nobis beneficia fecisset; quamvis quo-Rrr 3

asim

c ven

uibil c ma

n ten

Quan

valo

, 91

capa

mitt

æter

nogr

men

k gri

upc

acto

OM

1S III

fan-

m mt

pill

må

ינותמ

oti-

lour

An

a mt

iplo

ring ollo

998 Lib. VI. Pars 11.

ad corpus & animam essemus in nihilum red gendi, tamen Deus propter se & propter in nitas persectiones suas dignissimus erat nond fendi, sed à me omnibusque creaturis om modo possibili coli. Digna erat ejus Majesta quæ non contemneretur: digna justitia, qua non irritaretur: digna omnipotentia, qua mon irritaretur: digna omnipotentia, qua abuterer ad peccatum, digna pulchritudo, m sericordia, bonitas, quæ semper amaretur. De leo igitur, quia tanto bono tantum malum se ita graviter displicui, ac propono cava possibac.

1727.

§. 5. Motiva, quibus pœnitens adducipo est ad dolorem de ventalibus, funt, 1.0mm veniale est malum pejus omni alio hujus mu di malo : hinc nec unico mendacio licitume ser omnia mundi mala avertere, nequideme mnes damnatos ab inferno liberare. 2. Moje Deo gratissimus ob levem distidentiæ culpan exclusus est à terra promissionis': levis Bahli mitarum curiofitas cæde 70. viroru de populo & 50000. plebis; levis Ozæimprudentiamo te repentină; levis vanitas Davidis in numb rando populo peste & morte 70000 est punit Anima, Dei sponsa, existens in gratia haben unicum veniale, non admitteretur ad confe dum Dei : imò post remissum veniale quoa culpam, dehet pro illo pænas sustinere inacet bissimo igne purgatorio. 3. Veniale non alfert quidem de se gratiam, attamen facit perculum & est occasio amittendi : Unicum ve niale impedire potest seriem gratiarum adua lium, quarum una deficiente homo damnabi tur, alioqui salvandus. 4. Veniale tollit respectum Majestati divinæ debitum: venialiter per dif

act

gra

poi

ult

faci

Ve

am ftai

no

fitu

mil

ide

nif

MOI

dic

tur

rio

tiai

nit

ria

110

CX

pri

nif

ab

pr

Ec

CO

ab

De Ministro Panit. cans non vult Deum tollere, attamen vult si displicere: Dæmoni potids quam Deo vult ista actione placere. 5. Omne veniale est magna ingratitudo, inobedientia, injuria contra Deum, cui gloriam fuffuratur: est abusus divinæ omnipotentiæ: est aliqua aberratio seu deflexus à fine ultimo. 6. Deus odit veniale, & hoc debet esse satishomini, qui cogitat Deo æternum frui. Veniale Deo summe bono malum est, Deo fumme digno semper & omni possibili modo amari, coli, honorari, displicet, & ideo detestandumest. Detestare igitur, dole, propone non committere imposterum. Q 247. An communiter debeat judicari dispo- 1728. situs, qui consitetur aliquod mortale prima vice commisum. B. Negant Jansenistæ & Rigoristæ multi

cum Opftraedt in Pastore bono p. 4. c. 6. §. 1. n. 4. ideoque inquiunt, absolutio dari non poterit, niliforte accideret casus miraculosæ converkonis aut esset articulus mortis, quod magis dicunt, il mortale sepius repetitum confiteretur: 1. quia Christus ad hoc instituit Confestarios, ut disponerent peccatores ad pœnitentiam, hoc autem frustra secisset, si illi communiter venirent bene dispositi. 2. Quia necessaria pœnitentis dispositio regulariter cognoles nonpotest, nisi ab effectu, qui est probata per experientiam vitæ emendatio. 3. Sic fuit ulus primitivæ Ecclesiæ, in qua nemo absolvebatur, nih qui multo tempore Sacerdotum opera ad absolutionem esset præparatus. Sententia ista prorsus rejicienda est, quia praxis communis Ecclesia contraria est, nempe ponitentem communiter rectè judicari dispositum & posse absolvi, qui prima vicè confitetur aliquod

Rrr 4

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

redi.

er inn.

nonof

omn

a jestas,

e, quz

uânon

do, mi

r. Do.

ım feci

cavere

ici pot

Omne

s mun-

um el.

dem o

Moyles

ulpam

Bethla.

opulo,

a mor

nume

ounita.

habens

onspe-

quoad

nacer-

on au-

t peri-

m ve-

actua-

nnabi.

respe-

er pec.

cans

1000 Lib. VI. Pars 11.

mortale, nisi quid speciale obstet: Et hæc prantest certissima regula operationis, secundin dictan. 1230. Ad 1. rationem in oppositum, nego Christum voluisse disponi pænitentes quando inveniuntur sufficienter dispositi. A 2. Non prærequiritur emendatio, uti constant dictis n. 1231. Ad 3. Causa disserendi absolutionem in primitiva Ecclesia erat circa pæntentes, qui sidei mysteria aut etiam modu consitendi non satis sciebant, ideoque pri instruendi erant, quod sunc communiterm cessarium non est.

eft

liu

bei

auc

mo

lap

tar

CO

fit,

cer

pri

fue

mo

utì

in

po

111

car

cill

tan

eni

tur

qui

im

fer

fue

tio

A

& in

re

tia

15

Q. 248. An frequens relapsus semper sit signum quod antea defuerit dolor vel sirmum propositum: I quænam universim sint signa veri doloris & propositum. Re. Frequentem relapsum esse signum, quò defuerit dolor aut propositum, tenent Jank nistæ & Rigoristæ plurimi cum Opstraedt in Pt store bono p. 4.c.6. §. 3. sed certum est id no esse universaliter verum:

gnum, quòd defuerit dolor aut propositum nam rectè dicit Lugo d. 14. n. 160. Qui essicato ter proponit & seriò rem aliquam, quamal unde moraliter implere potest, non ita sacil obliviscitur statim sui propositi, sed saltempa aliquod tempus perseverat, & difficiliùs va rariùs cadit. Quod potissimium verum est, nova vehementior tentatio vel occasio periculosior non intervenerit.

gnum, quòd defuerit dolor vel propositum.

Probatur, alioquin quoties pænitens relaberetur, toties obligaretur ad repetendas omnes priores confessiones tanquam invalidas, quod

De Ministro Panit. 1001 est contra praxin & communem sensum fidelium; imò dum confitemur sola veniglia, habemus dolorem & propositum, alioquin non auderemus petere absolutionem, & tamen moraliter certi sumus nos in ea frequenter relapsuros. Ratio à priori est, quia relapsus est tantum fignum, quod voluntas facta sit inconstans & jam fit immutata, quod facillime ht, utl experimur, quamvis maxime ferio & fincerè aliquid voluerimus, ergo ex relapfu imprudenter colligitur, quòd voluntas antea de: fuerit. 2. Potest esse verus & prædominans amor Dei, quamvis statim polt sequatur lapsus, uti patet in angelis & primis Parentibus; item in S. Petro, qui habuit fincerum & efficax propositum non negandi Christum, erat enim in gratia, que non stat cum voluntate peccandi, & tamen statim postea ad vocem ancillæ negavit. 3. Non est major obligatio vitandi peccata antiqua quam nova, ad omnia enim debet se æqualiter extendere propositum, imòfacilius est vitare nova quàmantiqua, quia consuetudo & habitus vitiosi magis impellunt ad antiqua, sed ex eo, quod quis afferat nova, nemo prudenter judicat, quod defuerit dolor vel propositum in priore confesfione, ergo nec ex eo, quòd afferat antiqua. 5. 3. Quamvis multi Patres , spesiatim S. 1748. Aug. & Greg. apud Volpilier Tom. 4. tr. 1.c. 2.a.3. & 4. Item S. Bern, in meditat. c. 4. n. 3. Alb. M. in Paradiso animæ c.39. videantur dicere, quod relapius fit fignum, quòd præcedens pænitentianon fuerit vera,tamen Rayn.in Heter. Tom. 15.p.1.f. 1. pu. 5. recte oftendit hanc non fuiffe corumentem, sed tantum voluisse elle signum Krr 5 incom-

oraxi

ndin

ntes,

1. 1

Rate

ofole

ngo

prii erm

gnum

n: E

poli

quoi

ank

nP

1101

ue li

musi

1cad

na

acil

npu

is vel

1,1

rich

A fi

tum.

ere

nnes

uod

inconstantis & mutatæ voluntatis, ideoque hortabantur, ut per constantiam finalem in proposito securam redderemus nostram po. nitentiam. Quotidie peccantibus, inquit S. Aug. ad Masedon. nunquam per pænitentiam venia dem. gatur. De util. pœnit. c. 2. ait, Est quædam pæni. tentia, quæ quotidie agitur in Ecclesia pro peccani ventalibus: quod autem dicitur de venialibus, valet pariter de mortalibus, pro quibus facilior est dolor & propositum. S. Basilius apud Auctorem viz mediz pag. 297. ait, Non fumus Angelised homines, qui & cadimus & resurginus, idque sæpenumero eadem hora. Th. De Kempis De imitat. Christil. 1.c. 22.n. 6. ait, O quanta fragilitas humana, quæ semper prona est ad vitia! hodit confiteris peccatatua, & crasiterum perpetras confes. sa: nunc proponis cavere, & post horam agis, quasim. hilproposusses. S. Greg. Homil. 30. in Evang. In quorundam corda venit Deus & mansionem nonfacit, quia per compunctionem quidem Dei respectum percipiunt, sed tentationis tempore hocipsum, quo compuncti fuerant, obliviscuntur, ficque ad perpetranda peccataredeunt, ac si hac minime planxissent. Idem manifeste significat Rituale Romanum De Sacram. Pon. dicens, In peccata facile recidentibus utilissimum fuerit consulere, ut sæpe, putasemelm mense vel certis diebus solennibus consiteantur, & s expediat, communicent: ubi supponit, quamvis relabantur, rectè confiteri.

Obji. 1. Scriptura dicit, Exfructibus corum cognoscetis eos, ergo ubi fit relapsus. non fuit dolor efficax, inconstanter, n, constanter, c, sed n. requiri efficacaciam constantem, sicuti enim gratia verè remittit peccatum, quamvis gratia sepe non sit

De Ministro Panit.

constans sed abjiciatur, ita dolor: relapsus autem non probat sistam suisse voluntatem emendandise, sed tantum probat esse mutatam.

Obji. 2. Secundum SS. PP. vera panitentia est, mala praterita plangere & plangenda iterum non commutere, ergo ubi sit relapsus, non suit vera panitentia. R. Ista est vera panitentia, necesiaria ad Sacramentum, n, necessaria ad perseverantiam sinalem, c.ant., ergo ubi sit relapsus, non suit vera panitentia, necessaria ad sacramentum, n, necessaria ad perseverantiam si-

nalem, c. confeq. Patres enim verbis illis figni-

ficant pænitentiam, quâ perseveramus usque

oque

m in

pœ.

Aug.

dene-

pæni-

ccatis

bus,

faci.

apud

umus

imus,

us De

e fra:

hodie

onfes.

fim.

g. In

m a.

Etum

, quo

tran-

Jent.

n De

tibus

nelin

8/1

myis

murc

do-

con-

Hca-

è re-

n lit

con-

adfinem & tandem salvamur, non autem illam,qua justificemur in Sacramento.

Inst. 1. Qui iterum committit stenda, ille secundum SS. PP. est potius irrisor quam pœnitens. Be cum S. Th. 3 p. q. 84. a. 10. ad 4. Ille tantum est irrisor, qui dum pœnitet, committit stenda: quòd autem aliquis postea peccet.... non excludit, quòd prima pænitentia vera suerit, nunquam enim veritas prioris actus excluditur per actum contrarium subsequentem, sicut enim verè currit, qui postea sedet, ita verè pænituit, qui postea peccat. Simili prorsus modo loquintur Magister 1. 4. dist. 14. S. Bonav. in 4. dist. 14. p. 1. d. 4. Biel in 4. dist. 14. q. 3. alique passim.

Inft. 2. Qui per duos dies caret febre terrianâ, si die terrià in illam relabatur, non debet censeri fuisse liber ab illa, ergo etiamsi aliquis per breve tempus non peccet si brevi post peccet, non debet censeri fuisse liber à voluntate peccandi. R. n. conseq. febris terriana consstit in dispositione habituali causante in die tertia novum accessum, voluntas peccandi non con-

fiftit

004 Lib. VI. Pars 11.

sistit in ejusmodi dispositione habituali causante peccatum, sed in actuali volitione, quaest peccatum: unde in hoc est similitudo, quòd sicuti se habet sebris causans novum accessum febrilem, ita suo modo se habeat habitus peccandi causans novum peccatum, sed in his est dissimilitudo, imprimis quòd habitus peccandi sive inclinatio ad repetendum peccatum non sitipsummet peccatum, deinde quòd isti habitui peccandi possit resisti per liberam voluntatem non peccandi. Verbo, licèt per penitentiam non tollatur habitus sive inclinatio ad peccatum, tamen per illam tollitur peccatum, quia pænitentia est dispositio ad gratiam, que tollit peccatum.

Obji. 3. Qui vere absolutus est, accipit gratiam, & cum ea omnes habitus supernaturales, qui non sunt otiose, sed conferunt sirmitatem, promptitudinem & delectationem in opere, quomodo ergo de illis, qui terum statim relabuntur, judicabimus habere illos habitus? Ita Werlensis in Pseudopæn. c. 1. a. 3. n. 2. B. Malè supponi, quòd habitus supernaturales dent facilè posse, nam tantum dant simpliciter posse, uti suppono ex Scholastica, hinc cum gratia & habitibus supernaturalibus manet prior inclinatio naturalis habituu vitiosorum.

bere sincerum dolorem & propositum, non est opus, ut credatur non relapsurus, quia propositum non sonsistit in hoc, quòd pænitens non sit ampliùs peccaturus, sed in eo, quòd nunc habeat talem voluntatem non peccandi, ut cum ea, quamdiu permanebit, stare non possit voluntas peccandi, uti iterum dicamn.

1822. Hinc Gerson tr. 8. super Magnisicat par-

11

de

L

GA

31

CC

P

ag

fe

QI

na

de

CL

00

de

tu

ga

m

Rá

de

De

no

m

De Ministro Panit. 1005 tit. 2, merito reprehendit eos Confessarios, qui ponitentem interrogant, Credistu, quòd postmodum nunquam cades intale peccatum? Respondeat, inquit, ego fragilis, formido lapfum, non tamen volo nunc nec eligo casum: de futuro misericordia Deime commendo, deprecans, ut me custodiat à peccato. Quod si ceciderit fragilitas mea, deprecor, adpiciat, utresurgam.

ulani

æeft

poup

flum

pec-

is eff

canmuss

d isti

VO-

pæ.

atio ecca-

iam,

lam, e funt

me utte.

sha=

n. 2. rales

CIECU

cum

anet

um. ha-

non

-010

tens uòd

ndi,

non

mn. -15c

tit.

§. 5. Signa sufficientia sinceri doloris sunt, 1734. 1. Si pœnitens dicat se statim post peccatum, autin concione, esse tactum dolore & statuisse confiteri. Item se diu proposuisse confiteri, & post multam luctam tandem resolvisse. 2. Si agnoscat & dicat se esse magnum peccatorem, aut ab initio graviora peccata confiteatur, aut se jam accuset de peccatis antehac voluntarie omiffis.3. fi sponte veniat & confiteatur gravia & occulta peccata. 4. Si confiteatur sollicitè etiam numerum & minutas circumstantias conans facere, ut omnia bene intelligantur. 5. Si desideret magnam poenitentiam, aut illam alacriter suscipiat : si sua sponte proponat vitare occasiones, injurias aliis ultro condonet; desideret, ut complices peccatietiam convertantur, optet pati ad fatisfaciendum Deo offenfo; gaudeat se à Deo puniri, ut ei satisfaciat; dicat, malle se mori, quam posthacita peccare &c. Ratio horum omnium est, quia si debeat judicari, quod confireatur ex Dei motione, etiam debet judicari habere dolorem & propofitum, Deus enim non moverer ad confirendum, fi non daret prærequifita, atquitalis, deber judicariconfiteri ex Dei motione, nisi aliud maniselle constat, incredibile enim est, quod ex motivo naturali vellet se ita confundere, pec-

cata

2/5

cata occultissima aperiendo & se offerendo ad quamvis pœnam pro satisfactione: neque hot est à natura, quæ ilta sugit, ergo est ex Deimo. tione. Dixi, nisi aliud manifettè constet, nam si nisilominus nollet restituere ablata, deserre occasiones proximas, adhibere media necessaria, aliunde constaret deesse dispositionem necessariam.

ho

m

fai

di

tel

bo

riu

que

riu

pri

did

Ch

be

au

qu

id

C

Q

be

ni

A

ut

fru

Cir

pre

pro

die

1735. S. 6. Aliquis putavit signum deficientis do loris esse, si prenitens subrideat, dum ad confitendum accedit, sed recte negat f. Sanch in Select. d. 31.n. 8., qui enim est hilaris animi, communiter subridet in quibuscum que action

nibus, etiam feriis.

1736. 6. 7. Serio proposito obstant quandoque occulti pravi affectus, quos in anima sua reinent poenitentes, & se habere experientur, fift coram Deo & in conscientia interrogent, v.g. an in occurrerent ordinariz occasiones, non manerent parati hoc vel illud agere aut negligere, admittere injustum lucrum, rediread consortia, pericula &c. U: propositum sielerium, debet voluntas ab his esse actu aversa, ita ut ii nunc adesset occasio repetendi ista, nulla ratione admitterent illorum desiderium velin eis complacentiam. Præterea, inquit Com. à Lapide in Epitt. Jacobic. 2. v. 13. multi retinent principia politica vitiola, v. g. injuriam talione vindicandam; duellum, fi offeratur, acceptandum, ne honor perdatur; in conviviiscuilibet ad æquales hauftus respondendum &c. hæc nunquam deponunt, ne in confellione quidem : hincad explorandam dispositionem animi & propositum non peccandi de cætero potest aliquando interrogari, v. g. nobilis, qui

De Ministro Panit.

1007

se accusat de acceptato duello pro salvando honore suo, an, si iterum esset in eadem aut simili occasione, adhuc vellet acceptare: item sartor vel alius mechanicus, qui consitetur se die sesto serviliter laborasse, ne sucrum amitteret, an, si rediret similis occasio, iterum laboratet &c.

Q. 249. Quas sententias sequi debeat Confessarius. Et universim, an debeat potius esse benignus quamrigidus cum panitentibus. Bl. S. 1. Confessarius tenetur sequi eas sententias, qua sunt, im-

doad

e hoc

mo-

nam

erere

cessa.

n nc.

s do

con-

ch. in

mini,

Ctio-

oque

reti-

V. g.

non

egli-

read

a, Ita

nulla

relin

orn. a

nent

lone

CCC-

CUI-

occ.

ione

nem

tero

, qui

rius tenetur fequi eas fententias, quæ funt, imprimis pro valore Sacramenti, uti conitat ex dictis l. 6. p. 1. à n. 104. Deinde, qua sunt pro majori utilitate pœnitentis, agit enim vices Christi, qui hoc Sacramentum instituit eo fine, ut profit ponitentibus. Præterea fi possit, debet sequi tutiores, nam fine justa causa velle se aut ponitentem exponere periculo erroris, quantumvis materialis, est imprudentia: unde si pœnitens oftendat se paratum ad sequendum id, quod est probabilius vel tutius, tenetur Confessarius, per se loquendo, eum dirigere secundum opiniones probabiliores & tutiores. Quomodo autem Confessarius possit aut debeat aliquando se accommodare opinioni pœnitentis, dixi I. 1. à n. 443. potestque videri Aversa hic q. 16. s. 12. qui in omnibus consentit.

§. 2. Non potest universaliter determinari, utrz opiniones, benignz an rigidz, hic & nunc fructuosiùs teneantur, sed attendendum est ad circumstantias, prudentia enim dictat, ut utar probabili & minùs rigida, ubi non videtur prosutura rigidior: E contrà ut utar rigida, ubi sine incommodo sieri potest, secundàm jam dicta. Et præscindendo ab opinione rigidiore

1737

1738.

vel

velbenigniore, si pœnitens velit dirigi secundum opinionem suam probabilem, & Consessius sit in opposita quamvis probabiliore, Confessarius tenetur eum post audita peccan absolvere, uti ostendi l. 1. à n. 443. pro quasententia Vindex Gobati ad prob. 26. nominatima adductis locis refert 65. graves Authores, cum enim sit dispositus, posità confessione habe jus ad absolutionem, ergo.

tic

pe

ta

cir

tu

tio

rer

tur

do

cie

per

jun

ant

noli

agg

pol

pro

fest

red

ma

roll

mis

\$1//19

gant

lem

mer

peccato

per sunt veriores, nam plurimærigidædamna tæsunt inter Bajanas, & inter alias proscriptas ab Alex. VIII. damnatæautem ab Alex. VII.& Innocent. XI. non debent dici benignæsed lazz,

fecundium dicta àn. 1708.

S. 4. Quamvis, per seloquendo, tutius à melius fit operari hoc, quod volunt rigida fententiæ, attamen periculofius est asserere obligationem operandi secundum rigidas, au semper velle tanquam ex obligatione secun dùm has operari, utì dixi l. 1. n. 475. & pluribu evincit Vindex Gob. p. 1. obs. 4. à n. 10., sic sen tentia benigna dicit licere moderate vinumbi bere extra mensamin die jejunii, rigida dut non licere, patet autem pallim plura peccan oriri, fi opinio rigida teneatur, quam fibeni gna, nam per benignam homines aliqui reddentur minus bonised nullus malus, Econtil per rigidam aliqui reddentur meliores fed plurimi mali, quia spectată fragilitate humana crebris occasionibus, proclivitate ad bibendum, plurimi bibent & legem existimatam transgredientur. Unde qui universaliter urgere volet ubique sententias rigidas, ille se & alios exponet periculis proximis innumerorum

De Ministro Panit. 1000 peccatorum, tenendum enim erit effe obligationem statim poenitendi post peccatum : rea petendas esse Horas canonicas , fi cum distradione lecta fint : peccari mortaliter, si in mortali recitentur Horæ ; Similiter fi die festo in mortali affistatur Missæ: confitendas esse omnes circumstantias aggravantes : peccatore quantumcunque contritum teneri ante ministrationem cujusvis Sacramenti confiteri : doloremsufficientem pro confessione debere este non tantum prædominantem sed etiam dius turnum & intenfilfimum : tot dolores eliciendos, quot conficeris peccara: omnia opera fas cienda esse ex motivo charitatis erga Deum superomnia dilectum: conjuges debere abstinereabusu Matrimonii diebus processionis, jejuniorum, Dominicis, Sabbatis, tribus noctibus ante Communionem &c. Et hac est imponere jugum super cervices hominum, quod neque Patres nostrineque nos portare potumus; Act. 15. suntque tales similes exploratoribus Num. 13. qui exaggerantes difficultatem vincendi gigantæum populum Palæstinæ, terruerunt Israelitas & prope conjecissent in desperationem. Manisestumetiam est per talia religionem nostrant reddiintolerabilem, & Sacramenta odiolissima: Hinc Gerson De vita spirit. p. 3. lect. 4. coroll. 10. ait. Fit, ut per tales affertiones publicas ni. ontra misduras, generales & strictas, prasertim in non cerd plutissimis, nequaquam eruantur homines à luto peccato. mana, ium sed in illud profundius, quia desperatius, immeribengantur. Et quod pessimum est, Rigorismus ille natam lemper crescit, uti recte expendit Francol. iti urge-Cler. Rom. p. 2. d. 10. n. 25. sieque fit, ut Sacra-& amenta paulatim reddantur moraliter impoliorum Iom. VI. ccato. SSS bilig:

ecun.

nfes.

ore,

eccata

a fen-

timå

, cum

habe

fem-

mna.

riptas

711.8

laxx,

ius &

æ sen-

obli-

, au

ecun.

iribus

c fen

ım bi

a dicit

eccata

beni

i red-

Lib. VI. Pars II. 1010

bilia: unde possumus sic argumentari, Chri ftus instituit Sacramenta ea intentione, ut à f. delibus pro omni tempore susciperentur, ergo noluitilla, que juste deterrent ab illis hoctem. pore suscipiendis, atqui praxis Rigoristarum juste deterreret ab illis hoc tempore suscipien

in

CO le

tit

nı

Se

Iti

dis, uti ex dictis patet, ergo.

1741.

S. 5. In praxi debet Confessarius potius elle benignus quam rigidus cum ponitentibus nam 1. Apost. ad Galatas 6. monet, Fratte, etsi præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, po, qui spirituates estis, hujusmodi instruite in spirituleni. tatis, considerans teipsum, ne & tu tenteris. 2. Often din. 1256. ex mente S. Chryf. S.Th. Gerson. Trin, & aliorum, facilius esse Deo rationem redden de benignitate quam de rigore. 3. Sapientissi. mi viri quos refert Francol. De discipl pæn.tow 1.3., inter quos funt SS. Anton. De Padua, Raym, De Pennaf. Th. Scot. Nic. Tolentinas, Capistranus &c. fuerune benignishimi. B. Humbertus Do. minicanorum Generalis, quem Bzovius ad annum 1274. à sanctitate & prudentia plurimim commendat, in glossa prologi constit. sui Or dinis litt. I. dicit, quod fructus animarumim pediri foleat per nimiam austeritatem in confiliis & opinionibus, terrentur enim ex hoc homines in tantum, ut salutem negligant : idcirco relaxan. da est, quantum fieri potest, austeritas, & agendum benigne cum hominibus, quia sic melius trahuntural Salutem, cum fententiæ mitiores tenentur. Hæc refe runt & approbant ex eodem Ordine Nider in Confol. timoratz confc.c. 11.& Mercorus p. 1 a. 9. Similiter S. Greg. Naz. orat. 26. circa finem hortatur Sacerdotem, ut cum poenitente lenizer & humane agat, neque ut durus & rigidus Me.

De Ministro Panit. 1011 dicus. Similiter S. Petrus Damiani serm. 58. Confessarius habeat in voluntate compati, & nitatur aliquid detrahere severitati, imitans dulcedinem Domi. ni. S. Odilo Abbas fuir in Sacramento Poenitentiz administrando summe mansuetus, & le ideo reprehendentibus dicebat, Ettamfi damnandus sim , malo tamen de divina misericordia quamex duritia & crudelitate damnari: Ribaden. in Flore \$S. p. 2. die 1. Januarii. Petrus Blesensis 1 De poen. & satisf. sub finem ait, Christus peccatorem blande suscipit, tu peccator qua præsumptione eum despicis & repellis? vis sub certis sinibus limitare misericordiam Dei, cujus misericordia non est finis: paterfamilias largus est , & avarus est dispensator. Quid scis, si jam lachrymis & contritione mundatus ell? liberatus est forte ipso proposito conficendi. 4. Leges tam Canonicæ quam Civiles volunt in dubiis benigniora esse sequenda, uti retuli 1. 1. n. 596. & 826. quia nempe id convenit bono communiad impedienda peccara, L. 18. ff. De legibus, Benignius leges interpretandæ sunt, quo voluntas earum conservetur. Idem passim consulung SS. PP. & Doctores, S. Antonin. 1. p. summæ tir.13.c. 20. de confc. Reg. 7. Interduram & bemonam circa præcepta sententiam, benigna est potius cateris paribus interpretatio facienda. S. Bernard. Senenf. Tom. 1. fer. 2. post Dominic Quinquag. ferm. 3.a. 2.c. 1. in fine, Secundum Scotum & Hostiensem, quando sunt diversa jura & opiniones, quæ tamennon sunt contra Deum & bonos mores, cæteris paribus humanior præferenda est. Scriptura ipsa Exech. 34. v. 4. improperat istis severis Pastoribus populi, Cum austeritate imperabatis eis. Ratio autem est, quia severitas confidentiam impedit, & facit, ut pœnitens multa reticeat, potius vo-588 2 lens

Chri

it à f.

, ergo

c tem.

tarum

ipien.

ùs elle

tibus

Fratre

0 , 004

ru leni.

Olten

n. Trut,

eddere

entiff.

n.toto

Rayille

transh

us Do-

ad an-

rimum

ui Ot

ım im-

n con-

homi-

laxan.

dumel

ntur ad

c refe

der in

5 p. 3

finem

e leni-

us Me. dicus,

lens conscientiam vulneratam retinere, quam Confessarii acerbitatem sustinere. Speciaum benigne agendum esse cum omni peccatoreei que disposito statim dandam esse absolutionem, dicunt Nav. Med. Lop. Tol. Polanc. Sayr. Graf. Suar. Rodriq. Côn. Regin. Laym. Bonac. Lug. Candid fo. à S. Th. Avers. Mald. Merc. Sylv. Yfamb. Abel. quorum locos & verba refert Francol. DeDiscip pæn. l. 3. c. 7. Intellige ordinarie propter dicen-

Vi

fp

da

îl:

cu

Ib

im

in ill

pl

da à n. 1764.

Obji. 1. Deus non recepit Adamum & Evan in gratiam, nisi post fletus & labores plurium fæculorum: Nec Achabum 3. Reg. 21. 27. nili postquam operuit cilicio carnem suam jejunavitque & dormivit in sacco: Nec Ninivitas Jone 3.6. nil postquam etiam Rexindutus est sacco & fedit in cinere. Hoc innuit Apostolus ad Hebr. 6. Impossibile, id est, valde difficile esse enovari al pantentiam, qui post Baptismum lapsi sunt: Hint Trid. Seff. 14.c. 2. ait, Per Sacramentum Pointentie fine magnis nostris fletibus & laboribus, divinaid ext gente justitia, perpenire nequaquam possumus. Similiter loquuntur SS. PP. R. 1. Si argumentum valet, ergo qui post Baptismum incidit in primum peccatum cogitationis, non potett fatim absolvi : Item non erit satis , sincere dolere, confiteri & per Indulgentias satisfacere pro pœnis, quod est contra commune judicium Ecclesiæ, & illud Ezech. 33. v. 12. Impietas impil non nocebit ei, in quacumque die conversus fueritab impietate sua. Aliter quoque factum est in Dans de, Petro, filio prodigo & aliis innumeris. R. 2. Adam, testibus August. Iren. Tertull. apud Suar. De opere 6. dierum 1.4.c.9 n.8. statim aut paulo post justificatus est: Similiter Achabo & Ni.

De Ministro Pant. nivitis statim condonata est culpa. Apostolus secundum S. Chryf. S. Ambr. S. Th. 3 p. 9 8 4.2 10. ad i tantum vult peccatorem non posse renovari per iterationem Baptismi. Trid. & SS PP. tantum dicunt fine istis non posse perveniri ad plenam condonationem culpæ & pænæ. speciatim Patres communiter pro concione dabant admonitiones ad perpetuam ponitentiam , non volentes esse de necessitate Sacramenti, sed de utilitate fidelium. Instabis 1. SS. Th. De Villa-nova, Carolus Borrom. Salefius, Xaverius tenuerunt rigorem in Sacramento poenitentia. R. Tenuerunt, ubi circumstantiæ suadebant : de cætero disereram eorum benigtatem legere potes apud Francol. d. S.in Cler. Rom. Inft. 2. Quid Ecclesiam Domini hodie perdit, nisi Confessariorum & Pastorum blandiens adulatio, leniens demulcensque assentatio? inquit S. Th. De Villa nova fer. 6. post Domin. 4. Quadrag. R. Ibidem explicat, de quibus loquatur : Hec, inquit, contra quosdam Confessarios nostri temporis pie impios & impie pios dicta sint, qui ne consitentem aliquantisper contristent, illum in sua nequitia manere permittunt: At quanto melius effet ad modicum contultare,quam æternum damnare? Loquitur ergo de illis,qui ex respectu humano tacent & quærunt placere pœnitentibus, non arguentes quando & quomodo deberent. Obji. 2. Benignitas illa non est secundum 1742. antiquos canones. B. Canones antiqui, saltem aliqui,non erant præcepta, sed directiones: nec trant omnes pro tota Ecclesia, nec prosense per,uti constat ex dictis à n. 1254. Sicuti medicinamarte determinata, non omnibus competunt sed SSS 3 parlanda

quam

ciatim

reel

lutio

.Graff

andid.

Abelli

Difcip,

dicen-

Evan

urium 7. nisi

avetque

6. nili

dit in

· Im-

part ad

t:Hinc

id exi-

Simi-

in pri-

Aatim

olere,

e pro

icium s impii

teritab

Daple

Re. 2. I Suar.

r pau

255714

1014

priamvoluntatem sequentis sed scientiam medicine, ita pænæ satisfactoriæ in Canone determinatæ non competunt omnibus, sed variandæ sunt secundumarbitrium Sacerdotis divino instincturegulatum, S. Thin supplem q. 18.a.4. Et Hugo de S. Victore L. 2. De Sacram. p. 2. c. 12. Etiamsi aliistemporibus aliquando non ita suisse, & nunc aliter esse, quam sundemonstretur, non tamen cogitare debemus, quesi levite aliqua factum sit, ut nunc aliter teneatur & aliun institutum sit, quam suit, sed quod tunc oportebat sta salubre suit, ut sic teneretur & sic juberetur, nunc autem alia esse tempora, & aliud esse congruum sut mecessarium saluti humanæ. Videri potest etiam Francol, p. 2. d. 7. in Cler. Rom.

Inft. Saltem consuli deberent Concilia, SS. PP. & Antiquitas, nec esset procedendum ex opinationibus recentium Theologorum. R. Hoc folutum estel. 1. an. 461. ubi ostendinon posse ex Conciliis & PP. resolvi omnes casus, uti docte oftendit etiam Abelly in defension recentium Cafistarum, cujus compendiumtradit Francol. De Discipl. poenit.1.3.c.7. S. 25. nam SS. PP. ordinarie tantum in genere loquuntur, v g. in genere reprehendunt choreas : è contrà sæpe opus est, cum Recentioribus considerare objecta secundum naturam suam, item tecundum varias circumstantias , quibus hica nune substant, nam nemo dicet, nunquam !cirum este saltare, ergo utiliter & necessario consulendi sunt recentes Theologi bene distinguentes ista. Contra illos, qui ad sola antiqua attendunt, recte dicit Ludov. Granat. 1. 1. Ducis peccat. p. 2. In assimandis rebus non sem. per ad antiquitatem est respiciendum, multaname 19

to

tl

De Ministro Pante. 1015 que que optima, non ita pridem inventa sunt: Hinc non omne, quod antiquum eft, eâ fola ratione eit optimum. Obit. 3. Qui sequitur benignas opiniones, 1743. non fequitur tutiores, ergo exponit Sacramentum periculo nullitatis. R. n. confeq. quando enim Confessarius prudenter judicat pœnitentem esse rite dispositum, certum est posse absolvi, & fic absolvunt viri sanctilhmi & prudentiflimi; eftque illa praxis Ecclefiæ, quæ facit certitudinem moralem. Obji. 4. Illa praxis benigna facit, ut pœnitentes hic non satisfacientes pro pœnis peccatorum, longe diutins ardeant in Purgatorio. R. n. aff. nam apud benignos fæpius fulcipiuntur Sacramenta, & cum illis fæpius obtinentur Indulgentia, hac autem funt media meliora & certiora satisfaciendi pro pœnis. Inft. 1. Saltem ifta praxis benignior facit, ut

Inft. 1. Saltem ista praxis benignior facit, ut opera poenitentiz, quibus hic majus meritum & major in coelo gloria responderet, multum negligantur. R. Merita illa compensantur per majores gratias ex opere operato causatas per frequentiora Sacramenta, gratiis autem illis majoribus respondebit major gloria. Adde, quòd plures jam ad poenitentiam adducantur & salventur, qui rigore olim deterriti manebant impoenitentes aut desperabant, uti testantur Concilia apud Francol. in Cler. Rom. p. 2. d. 11. n. 5.

Inst. 2. Utiliorem suisse rigorem, probavit experientia, nam tum minus dominabantur scelera in Clero & populo. R. Oppositum evidenter ostendit Francol. à n. 8. quamvis enim rigor sori externi, quo etiam inviti astringi-

Sss 4 mur,

n pro-

icina,

æ non

im at-

S. Th

e L. 2.

us ali

m fuit,

Le levi-

aliter .

ebat &

, nuns

im the

etiam

a, SS.

um ex

m. R.

di non

afus,

ntione

m tra-

. nam

untur

con-

nfide-

em fe-

shica

am li-

effario

ne di-

a anti-

1. 1. 2.

ne sem.

a name

Wennes

1016 Lib. Pl. Pars 11.

mur, sæpe prosit, nonitarigor fori interni quod sideles subtersugere possunt, & adquo

A

ri

fu

01

re

ar

in

di

be

te

in

re

Go

M

for

ÇO

la

foli voluntarii accedunt. Ex dictis,

1744. Colliges. Rigorem sic esse temperandum, un non degeneret in laxitatem, uti etiam notavi l. 1.n.510. Rectè S. Bonav. Torn. 7. l. 2. comp. Theol. verit. c. 52. Cavenda est conscientianima larga & nimis stricta, nam prima generat prasum prionem, secunda desperationem: item prima dicitse pe malum bonum, secunda è contrà bonum malum item prima sepe salvat damnandum, secunda è contri

damnat salvandum.

1745. Q. 250. Quid notandum sit circa obligationem & moduminterrogandipanitentem. Bt. fegg. & 1. Confessarius tenetur aliquando interrogat poenitentem, Mag. S. Th. Nav. Suar. Averfag. 16. f. 11. Tann.d. 6. q. 7. 11. 95. Stoz 1. 2. 11. 101. & alii communissime contra Med. Sot. Henriq. Vasq. Sa, qui putant nonteneri interrogare eum, qui se examinavit, nisi quando cederer in detrimentum tertii; quod etiam Lohn. putat probabile; sed puto esse improbabile, & Castrop. pu. 19 S.2. n. 3. merito dicit oppositum sibieste certum, nam Cap. Omnis 12. De pæn. & remill. dicitur, Sacerdos sit discretus &c. diligenter inquirens & peccatoris circumstantias & peccati. Idem probat ex variis Conc. Tann. n. 96. Ratio autem est clara, quia Confessarius, 1. est Judex, ergo debet cognoscere causam sive peccata omnia, quæ pænitens tenetur ejus sententiæ subjicere, fæpe autem, fi non interroget & adjuvet, non cognoscer omnia, quia pœnites nescit explicare species nec addere numerum, ergo. 2. Elt Doctor, ergo tenetur etiam hic poenitentem instruere, ut prout obligatur, peccata enarret

De Ministro Panit. 1017 2. Est Minister Sacramenti & vices agens Chrinterni Riergo debet procurare, quantum moraliter dquod potelt, imprimis ut ponatur integritas materialis Sacramenti, quam Christus requisivit: um,u Deinde ut satisfiat juri quod habet Deus offennotayi fus, ut si remittere debeat omnia peccata, etiam comp. omnia, prout præcipit, exponantur. Hinc Geranimy æfum. sontr. 8. Super Magnificat partit. 2. postquam icst fareprehendit eos, qui nimitim interrogant, etitalum: am eos carpit, qui nihil, sed dicunt, Nihilintercontri rogabo, sest peccata sua, dicat illa, si vult: Sic dimittit institus, lie verecundos latere facit in peccatis suis, non tronem utens clave scientia qua data est ad apertendum, cum discretione tamen, secretas anima plagas. Concludit 9.9.1. RayninHerer. Tom. 16, f. 1. p. 9, n. 1, & 2, non deogare bere Confessarium adeo emungere pœnitenexlaq. 01, å tem, ut eliciat languinem, attamen teneri indenriq. terrogando juvare, ut integram faciar confeltionem. ogare deret 6. 2. Quisquis sit, qui deficit in confitendo 1746. integre, elt interrogandus, nec ibi habendus putat astrop. respectus personarum, quia Christus, inquit Gob. c. 7. n. 5 5 6. non condidit pro Principum vel bielle Magnatum confellionibus peculiarem Theoemill. logiam, sed voluit eos eadem lege teneri. Gerinqui: Jon p. 2. num. 32. in Opusc. De arte audiendi Idem

confess. cons. 20.ait, Sentiat alius, quod voluerit, ego coram Deo testor, me plures talibus remediis induxisse ad confessionem, qui fatebantur nunquam, etiaminarticulo mortis fuisse talia dicturos cuic umque: laudabant tamen Deum totis visceribus gratias agentis, quod ita se aperuerunt.

9. 3. Non teneris interrogare, fi scias pæni- 1747: tentem scire, quid requiratur ad validam confelionem, Burgh.cent.2.caf.17. & alii. Confe-

SSS 5 quenter

utem

ergo

nnia,

cere,

non xpli-

. Eft

ntem

arret: 3. Ef

1018 Lib. VI. Pars II.

quenter Religiofi, Clerici aliique przeipue in Theologia versati non sunt facile interrogan. di, nisi manifestum sit omitti vel non sait discerni aliquid necessarium: & si forte vir ejus modi doctus, qui in aliis peccatis addit circum. stantias & numerum, in uno aliquo ea omitta, communiter przsumi potest, quod vel com mittens ad talem circumstantiam non adverterit, vel non sciat numerum, vel salrem non apprehenderit ut mortale. Aliud est, si omnia promiscue fine circumstantia & numero dice. ret, aut fialiunde effet vehemens prælumptio, quod ex inadvertentia vel ignorantia omitteret aliquid necessarium, tum enim esset interrogandus, Lohner. Et quamvis non judicetut elle absolute opus, tamen sæpe utile est interrogari, imprimis cos, qui necdum sciunt integre confiteri,ut discant, fi forte alia vice talem ma litiam contrahant : Deinde illos, qui suo tempore confessiones audituri sunt, ut discant alios confessuros aptè interrogare.

1748. §. 4. Docent Suar. Vasq. Burgh. suprà Ills. n.
125. Confessarium non teneri interrogare;
quando advertit pœnitentem, qui noveratse
examinare; adhibuisse ad hoc moralem dise
gentiam. Addunt Lugo d. 16. à n. 589. Tamb. De
Meth. conf. l. 3. c. 9. n. 10. Ills. n. 120. Confessa
rium non teneri exactiùs înterrogare; quam
pœnitens teneatur se examinare, id est, non nis
more humano; ne odiosum reddatur sacra
mentum; præceptum enim Confessionis materialiter integræ non obligat; ubi integritat
haberi non potest sine gravi molestia, & incasu, quo confessio redderetur odiosa, hinc dicunt Lug. Gob. Lohn. non valere illam conse-

dù

exa

fle

lik

Ite

ru

ni

eff

VO

TI

bu

fo

fat

CO

De Ministro Panit. 1019 quentiam, fi hoc vel illud interrogarem, difinctius intelligerem hoc peccatum, ergo teneorinterrogare, uti etiam non valet fecundùm Ills., si hic homo adhuc una hora se examinaret, cognosceret plura peccata, ergo ad hoc tenetur : multæ enim causæ excusant ab

exactiore cura: sed cavendum, ne potitis absterreat respectus humanus quam prudens ti-

mor reddendi Sacramentum odiofum.

puè in

ogan-

a fatis

rejul rcum.

nittat

com

dver-

11 110n

omnia

dice.

ptio,

mitte-

ıntericetui

terro. ntegte

m ma tem!

t alio

Ilf. n.

gare,

eratle

n dili

mb.De

nfessa.

quam

onnib

Sacra'

is ma-

gritas

in ca-

ne di-

conie-

quen-

6. 5. Caute procedendum in peccatis carna- 1749. libus, ut non instruat ponitentem ad peccandum, inquit S. Th. Opuse. 65. De cautelain Confess. Item ne Confessarius ipse , maxime si adhuc juvenis sit, scandalum pariat, vel de seipso suspicionem faciat, inquit Gob. Ubi autem opus, utatur verbishonestis. Si pœnitens neget cogitationes, plerumque opus non est interrogare de operibus, nisi apud rudes, qui putant cogitationes non esse peccara. Si fateantur cogitationes, interrogari possunt de desideriis, & annon saltem voluissent peccare, si potuissent vel fuissent aufi. Tum de colloquiis turpibus, aspectibus, tactibus, quos fi fateantur, quærendum, an non forte aliquid adhuc pejus fecerint : fi enim fic noninterrogentur, sæpetacebunt, credentes satis esse, quod in genere aliquid dixerint vel dederint occasionem interrogandi. Quoad confessiones juvencularum mulierum monet S, Th. supra, ut Sacerdos non immoretur inquirendo motus membrorum & usus, quia ubitalis esca jatet, antiqui hostis stimuli non desunt ad tentandum. Regulariter puellam confitentem lapsium non interroget de circumstantia virginitatis, quia probabile est non mutare speciem : nec confitentem incestum interroget, in quo gradu fue-

rit,

rit, nam rard est in primo, & probabile estalin non disterre specie: nec facilè interroget comp ges de debito conjugali, sed si prudenter suspectur, quò dillud deneget, quarat, an interi sint unanimes, si maritus est, an sidem seve uxori; si uxor, an marito præstet obedientiam & si Rei sint, sic facilè erumpet. Præstat, inque Côn., aliquando Sacerdotem minus perfecte peccaum intelligere, quàm sibivel illi aliquod scandalum causa re. Et Angel. ait, Consitetur multer se cognitamin tra vas debitum, non quære, in quo ergo loco velque modo, tales enum sunt potius contaminatores quam Consessores, quitalia quarunt: excipe, nisi prasumi posser sodomia: vide Dianam p. 3. t. 4. R.99

6. 6. Discrete interrogandum, nonquid quid possibile, sed quod probabile est penitentem fecisse. Hinc interrogandum conve nienter ad cujusque statum, sexum, ætatem naturam, negotrationem &c. ideoque mini interrogandusæger, quam sanus, ne nimin fatigetur: magis rusticus quam civis, quiam diores minus sciunt confiteri: magis, qui alon go, quam qui à parvo tempore est confession, aut qui plura, quam qui pauciora solet affert, quia hic faciliùs recordatur. Ordinarie interro gari potest ponitens rudior, 1. Quando ultimò fit confessus. 2. Annihil omiserit in prioribu confessionibus 3. An pænitentiam explevent 4. An vivat in odio, occasione peccandi, te tentione alienorum. Et universim restedent debet Confessarius in quovis ferme peccato peccari posse octo modis, qui speciem diversam habent : 1. Cogitatione morosa, sedele Stando in illo. 2. Defiderio illud committendi,

saltem fi potuisset vel ausus fuisset. 3. Actuiplo,

com-

ject

op

Sal

fe }

tiai

cer

per

mo

14.

pra

do

din

inte

ti,

De

ner

abu

De Ministro Panit. 1021 committendo. 4. Verbis vel aliissignis dando occasionem scandali circa tale pegcatum. 5. Pofitive inducendo alium ad peccatum. 6. Coope. rando. 7. Non impediendo, cum posses. 8. Approbando seu laudando factum ab alio. 6. 7. Confessarius potest, per se loquendo, 1751. prælumere, quòd pænitens apprehenderit objedum, sicuti secundum se malum est, proinde opus non erit interrogare, qua mente vel cum qua conscientia secerit, Laym. Gob. t. 7. n. 337. Sape tamen ex circumstantiis persona potest

estalin

Conju

er fulii

111terf

a Cerve

entian

1nqu

eccatus

n cauja

tamex

pel que

resquan

prali.

1. R.99.

n quid-

t pæni-

conve-

tatem,

minu

imiim

uia ru.

ialon

fellus

fferre,

nterro.

ultimò

oribui

everit

di, re-

Jectert.

eccato

diver-

e dele-

tendi,

u iplo, com-

aliud præsumi, uti si homo aliàs innocens dicat se habuisse delectationem in venerea cogitatione, est interrogandus, an voluntarie, an malitiamadvertens: è contrà fi assuetus venereis diceret se quæsivisse delectationem sensibilem, interrogandus effet, an non advertiffet faltem periculum consensûs in veneream. Et in ejusmodi casibus recte negat Sanch. De Matr. 1.7. d. 14.n. 15. sufficere, si Confessarius nitatur solis præsumptionibus, præsertim ex verbis, quando potest facile interrogando habere certitudinem. An Confessarius, si v. g. Sacerdos confiteatur se peccasse contra castitatem, debeat interrogare, fueritne memor sui status vel voti, dictum est in 1. 5. n. 55.

5. 8. Episcopi Belgii Bruxellis congregati in 1752 Decreto ad suos 23. Apr. 1697. Sapienter monent: Complicum nomina Confessarius non inquirat, nequidem sub prætextu, quod velit aut possit eis prodele non obesse: multo minus confessione pænitentis abutatur ad instituendam complicis denunciationem vilaccusationem, neque hos committat, ut ad complicis Superiores scribantur litteræ anonymæ, multo minus à se subscriptæ: nec denique factat quicquam;

unde

unde vel panitens vel complex aliquod gravamene cipiat, cum ipsum peccatum & nomen compliai per inadvertentiam pointens expresserit, cadata sigillo una cum peccato pænitentis. Posse tame pænitentem nominare complicem, fi necapu alium Confessarium, necaliter possit integri confiteri, docent S. Th. opusc. 12. q. 6. S.B. nav. S. Anton. Suar. Vasq. Lugo d. 16. f. 7. alique 20. gravillimi auctores apud f. Sanch. d. 8. n. E contrà oppositum tenent Arm. Nav. Mal. Bann. Diana & alii, quia conservatio famz, il quam complex jus habet, videtur exculare quidquid fit de hoc, recte docent Sot. Leant, Bann, Dian. Lug. Aversa q. 18. f. 7. & aliicum Mendo d. 10. q. 6. fi gravia damna timeanur complice, & ponitens non poffit ea impedit, fed folus Confessarius, teneri Confessarioma nifeltare complicem, (quod fecundum didan 1144. expedit heri extra confessionem) qui cum teneatur ea impedire, & aliud medium desit, ad hoc tenetur. Quod si pœnitens spondeat impedire per seipsum, & Confessarius prodentem habeat causam dubitandi, an id fadu rus fit, non potest cogere, ut manifestet complicem, attamen differre potest absolutionem, donec renunciet se fecisse, utilidem AA. docent. Vide dicenda àn. 1958.

ti

C

25

753. §. 9. Si Confessarius sciat poenitentem commissis peccatum, quod tamen jam reticet, imò etiam negat, ordinariè absolvi non potest, nis prudenter præsumi possit esse alteri confessus aut non apprehendisse esse mortale, 7. Sanch d. 8. Diana p. 3. t. 4. R. 105. Ills. n. 127.

1754. S. 10. Si incidat dubium, an prior Confeserius satis examinarit poenitentem, presume

De Ministro Poenie. feciffe, nisi clarè deprehendas oppositum, quia est possessio pro priore Confessario, quòd officium suum bene fecerit,nec delicta præsumuntur, Gob. n. 321. Quomodo specialiter examinari possint homines variæ ætatis & status, dicetur ad dub. feq. Quomodo autem practice juvari possit pœnitens, ut integre confiteatur quoad numerum, dixi à n. 921. Catalogi peccatorum per ordinem Præceptorum Dei & Ecclefiæ videri poffunt apud Polancum in Append. ad Director. &

amena

nplias

cadate tame-

ecapm

mtegn

6. S.B.

alliqu

. 8. n.g.

D. Mu.

næ, a

culare

Leans, lii cum

antura

pedirt,

10 ma-

dictan

nup (c

edium

s sponus pru

factu

com. onem

A. do-

1 com-

et, imo ft, nih

nfessus

anch d

onfel-

æfume

fecil-

Veronin Man. Sodalitatis. Q. 251. An Confessarius aliquando teneatur 1755. docere vel de rebus aliquibus admonere panitentem. B. Teneri, uti paret ex officio Doctoris: hinc 6.1. Sipenitens culpabiliter aliquid ignoret, id eft, quod teneatur & postit scire, Confessarius debereum docere, five fir ignorantia juris five fa-&i, five juris divini five humani, quia tum est indispositus ob culpam istius ignorantiz, Aversaq. 16. f. 12. Arr. d. 43. n. 14. Indeautem colligitur, quod ignorantia fit culpabilis, fi ponens actionem in tali materia habeat remorfum conscientiz, ne peccet vel se periculo peccandi exponat, & tamen negligat inquirere aut le

certificare §. 2. Homines bene educati & frequenter 1756. confitentes, prudenter supponuntur scire ca, que ad salutem sunt necessaria necessitate medii: ubitamen esset prudens ratio dubitandi, teneretur Confessarius ante omnia docere illa, quzad fidem & spem pertinent , quia fine illis dolor non est supernaturalis, secundum dicta l. 2.2n. 14. ubi à n. 30. dixi, quomodo quis pratice induci pollit ad credendum : & an. 118.

Lib. VI. Pars II.

quomodo ad sperandum: & à n. 146. quomo do ad Deum super omnia amandum.

17976

1758.

1024

S. 3. Confessarius non tenetur , per felt quendo, potius quam quivis alius specialin docere poenitentem necessaria necessitate pra cepti, suppositis enim illis, quæ ad valorema folutionis prærequiruntur, videtur agerepat tes Doctoris, tantum in illis, que ad peccant ad obligationes inde secutas pertinent, Lohn Nectenetur ponitentem adjuvare in alisobl gationibus implendis, alias teneretur cumillo ad restitutionem aut satisfactionem concum re. Et ita etiam nontenetur Confessariusips accedere Superiorem ob casum reservatum pænitentis, aut loco iphus aliquem denundare, fienim non possit poenitens ipse, excusaur fi possit, hac obligatio est personalis, Tamb. Di conf. l. 3. c. 9. n. 13. Notat tamen Suar. Confe farium quandoque ad talia teneri ex charitate fi poenitens iple pollit quidem absolute, atta men magnam difficultarem habeat, & Confe farius possit facile ac magis utiliter.

9. 4. Si advertat poenitentem putare aliquid quod aliquando facit, esse peccatum, quodumen peccatum non est; vel esse mortale, quod est veniale tantum, debet dedocere errorem, ne ob conscientiam erroneam pergat sic peccare. Si poenitens putet aliquid non esse peccatum, quod peccatum est, per se loquendo tenetur Confessarius monere: speciatim monendus est laborans ignorantia turpitudinis, que in mollitie reperitur, si cam committat, nam vix est ignorantia invincibilis; & quamvis esse se tamen prudenter judicari potest admonitionem profuturam, ubi è contrà ignari hujus

malitiz

bi

Sa

ta.

ra

10

di

\$10

Su

cit

pa

ob

in

pe

tar

pe

utì

Si

rer

im

ne

De Ministro Panit. malitiæ facilè alios seducunt; aut pellimum habitum induunt, quem postea difficillimè emendant. Etiam monendus eft, qui sæpe jurat per Sacramenta vel per res sacras, quia plerique talia habent pro blasphemia & gravi inhonoratione Dei ac rerum Sacrarum. Dixi, per se loquendo, nam licet Thyrsus Gonzal. De opin. prob. diff. 14. c.ult. & Eliz. fufiffime L.6. c. 20. dicant semper esse admonendum, eò quòd non videatur dispositus ad absolutionem, niis sie paratus implere omnem Dei legem, attamen Suar Vafq. Laym. Sanch. Con. Castrop. tr. 23.p. 18.n. 7. Aversa q. 16. S. 12. Dian. p. 3. t. 4 R. 80. Gorm. p. ilisiple 2.n.363. aliique 48. gravillimi Authores, quos citatis locis refert Vindex Tabernæ ad prop. 13. unciapag. 39. & 80. dicunt peraccidens non fore ulatur obligationem admonendi, fi ex admonitione mb. De timeatur gravius malum, uti fi prævideatur ex Confel infirmitate formaliter peccaturus, cum nunc ritate per invincibilem ignorantiam materialiter tantim peccet, nam minus malum elt millies peccari materialiter, quam semel formaliter, inquit Arv. n. 24. Estque hæc sententia S. Aug. uti refertur Cap. Si quis autem, De poen. dift. 7. Si scirem tibi prodesse, non te admonerem, te non termem: atqui proderit, fi non admoneatur, quia orem; ideo non peccabit formaliter: unde cum pœpeccanitens pro nune sit rite dispositus ac paratus peccaimplere omnem Dei legem, quam cognoscit, do tenecellitas nulla est, ut ei lex ista explicetur, quam onenpravidetur mutata voluntate transgresiurus, s, que hocenim effet ponere illi scandalum. Objt. 1. Pastores tenentur de talibus monere communitatem, quamvis prævideant alimon! quosideo formaliter peccaturos, ergo & Conhujus Iom. VI. Ttt nalitiz

Liomo

r felo

cialite

te pra

ema

ere pan

ceatad

Lohner

is obli-

umille

Curre.

vatum

, atta

Confel

liquid

od ta-

quod

, nam

vis el-

Lib. VI. Pars II.

fessarius. 2. Dissimulatio Confessarii est mon approbatio, quia poenitentes persuadent !! hocesserectum, quodà Confessario non m prehenditur. R. ad 1. n. conseq. Pastor respin communitatem, quam Deus absolute vult in ftrui & cognoscere legem, maxime cum main pars communitatis speretur obtemperatural reliqui habituri fint exemplum ante oculos quo confundantur & corrigantur. E cont Confessarius respicit tantum privatum hom nem, cui tum magis obesset, & nulli prodeste admonitio. Imò notat Rayn, in Heter.tom.il f. 1.p. 9. n. 12. etiam Doctorem publicumve concionatorem, qui tenetur generatim carpett vitia, posse aliquando ob scandalum pusillo rum publicam admonitionem differre in alim tempus, quo futura est opportunior. Ad 2.n.il semperesse, sed loquor de circumstantia, " qua taciturnitas Confessarii nullo modo cen setur este approbatio mali sed mera physia permillio, qualem etiam Deus habet.

5. 5. Quamvis Bufenb. & alii, quos fecun sum I. 3. p. 2. n. 1351. absolute dicant Confessi rium quà Doctorem teneri dicere veritaten pænitenti, fi interroget, attamen limitant Tam. Dicaft. Stoz I.z.n.131 nifi veritas ejusque cognitio esfet illi aut alteri gravins obfutura, secun dùm jam dicta, putant enim tum posse Contel· farium diffimulare, atque fi non audivisset all oblitus esset respondere, vel etiam dicere, nol elle opus illum jam scire hoc: & in re videntur consentire Aversa suprà Sanch. & Lugo apud Arr. n.2 1. in talibus enim circumstantiis dicert veritatem, effet gladium illi in manum portigers, quo fe vel alium fauciaret, faltem gravilli nife

quam

qua

åq

Tan

eme

pug

lofu

dia

fella

dia

Libe

hne

Soco

0,10

THS,

tes,

anin

mer

De Ministro Panie. It tacin 1029 quam facturus sit, si ignoret. In dubio autem, ent fil an profutura an obfutura sit admonitio, comnonn paranda est utilitas dubia cum damno dubio, respice & quod præponderat, eft eligendum, Arr.n. 24. ult in Tamb. c.5,n.9. alique communiter. major 6.6. Etiam debet Confessarius suggerere me- 1760. tura,4 dia poenitenti, per que hoc vel illud peccatum culos emender: speciatim monendus est, ut primò contri pugnet contra illud, quod est maxime scandahom losum, periculosum aut radix aliorum. Remeodeffe diapro quibufvis peccatis practice suggerunt om.16 Arfd. Tom. 3. p. 5. c. 1. Stoz I. 1. p. 4. àn. 13. & l. umyt 2. àn. 135. ubi optime instruit, quomodo Concarpen fessarius excitare possit poenitentem, partim pufillo. per exempla partim per breves sententias. Vin aliud derietiam possunt Polanc. in Append. ad Di-2.11.10 rect. & Bufaus in Panario, ubi suggerunt remeia, II dia contra peccata Capitalia: item Costerus in lo cen Libello Sodalitatis: Fornarius in directorio sub phylia inem : Regin. De prudent. Confest. c. 19. Petrus Soto in methodo confessionis: Aliqua collifecutu gam post n. 1825. Francol. De discipl. poenic.1.3. nfelle c. 10. n. 12. merito conqueritur de Confessaritatem tiis, qui ex tædio vel timore humano pænitenit Tann tes, præsertim in dignitate constitutos, non cogni admonent de gravitate peccati, nec de periculo fecun anima, neque increpant, suaviter quidem atta-Confel. menfortiter, italibere peccantes. Met aut § 7. Si Confessarius advertat poenitentem 1761. e, non habere notitiam peccati alieni ex quo imminet videngrave damnum alteri, uti, si sciat quosdam esse capud in periculis seductionum, quas fine suo incomdicere modo impedire possir, monere deber, absolvi portinonposse, nisi velit congruo modo rem maravills nifestare illis, ad quos spectat corrigere vel imquam TEE 2 pedi-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

pedire, charitas enim graviter obligat, uttun peccata proximi impediat. An autem & quo modo possit manifestare fine incommodo, ju dicabit prudens Confessarius. Vide dicas

1752. & dicenda n. 1958.

Q. 252. An Confessarius semper teneatur, au possit credere panitenti. B. S. 1. Confessarius non semper tenetur credere ponitenti dicenti f habere dolorem & propolitum, quia Innoc. Il damnavit hanc 60. prop. Pantenti habention. suetudinem peccandi contra legem Dei, nature am Ecclesia, etsi emendationis spes nulla appareat, nui negandanec differenda absolutio, dummodo ore proferat se dolere & proponere emendationem. Ratioel, quia quando multoties fefellit fidem , nihl emendavit, præscripta emendationis medi non adhibuit, prudenter timetur, neidhata defectu finceri doloris aut firmi propoliti, qui qui seriò & efficaciter proponit aliquid, quoi moraliter implere potest, non folerita facile tam citò, tam sæpe deserere suum propositum fed saltem per aliquod tempus in eo perseve rat, & difficiliùs vel rariùs transgreditur, erge De consuetudinario plura dicentur à n. 1819.

S. 2. Confessarius ordinarie potest & debe credere poenitenti, S. Th.in supplem.q. 8.4.5.ad 2. In foro confessionis creditur homini & pro se & contrase. Idem habet opusc. 12.9.6 Quodl.1.1 2. Glossa in Cap. Significasti. 18 De homicidio, la pænitentia cuilibet est credendum, quia non est ven mile, quod aliquis sit immemor sua salutis. Idem docent Nav. Delr. alique communissime cum 7. Sanch.d. 8 .n. 1. Ratio jam est infinuata,quii nemo ita præsumitur salutis suæ esse imme mor, ut ubi quærit remissionem culpæ, novam

culgam

in

唐

ab

In

u

De Ministro Pænit.

culpam admittat, quam admitteret, fi exercità percipiens se non fincere dolere vel non firme proponere, diceret se ita dolere & proponere: quod maximè tenere deberent illi, qui ubique inculcant charitatem, quæ omnia credit, omnia (perat, omnia sustinet. Hinc S. Carolus Borrom. in Inftruct. Paftor. p. 2. C. 17. ait, St probabiliter fibe Confessarius persuadeat posse se fidem prima vel secunde à panttente sibi promissioni facta dare, quòd scilices occasionem auferet, poteriteum promissionis intuitu

ab Colvere.

at tum

& quo الر ول

lictan

uy, au

usnon

enti k

106. XI

enticon.

turani

t, neces

re proft-

tio ell,

, min

media

d fiatex

iti, qui

, quoi

a facilt oficum

erseve

r, erge

1819.

& debet

8.2.5.20

ra se 8

odl.1,2

idio, h

est verili

. Idem ne cum

ata,quii

imme.

novam culgam

2 253. An absolutio sacramentalis aliquando 1764. possit vel debeat differri. R. S. 1. Confessarius potest ex causa rationabili differre absolutionem quamvis pænitens videatur nunc este dispositus Bann. Suar. Lugo, Graff. Henriq. Sanch Sayr. Sa, Aversa q. 16.f. 12. Carden. in 2. crifi d. 39. àn. 4. contra f. Sanch. eujus sententiam Diana vocat improbabilem. Ratio est, quia hoc potest esse utile pænitenti, tum ad incutiendum majo. rem horrorem peccati, tum ad magis probandam hrmandamque ejus constantiam contra relaplus, tum ad concipiendum interea meliorem dolorem & solito firmius propositum, tum denique ad attinendum illum, ut mediis emendandi fibi suggestis diligentiùs utatur: & hocfacit Confestarius quà Medicus, sicuti enim illipotest imponere media præservativa, quæ judicat esse oportuniora, aut præexigere impletionem alicujus satisfactionis, ita etiam dilationem absolutionis ad octo vel etiam plures dies: licuti enim Ecclesia reservans aliqua peccata vult pœnitentem quamvis dispositu non absolviab unoquoque, ita meritò non absolvuur, quamvis dispositus, si Confessarius judi-

Ttt 2

cet

1030 Lib. VI. Pars 11.

cet ei melius effe non absolvi : Ego sane dum possum, inquit Arr. d. 38. n. 40. me aliquoties un aliquibus juvenibus hoc remedio ufum, & feliciterm bi illud successisse. Nec obstat 1. quod pæniten dispositus habeat jus ad absolutionem, nam nonideo habet jus ad absolutionem suamfu. tim accipiendam, ficut nec catechumenus Baptismum statim accipiendu, sed tum, quan. do judicio Confessarii maxime ipsi expedire Nec 2. quod interea careat gratia & Commu. nione, per quam acquireret vires ad emendanda peccata, nam ista supplentur per alias utili. tates, & postea melius dispositus majores acipiet gratias. Est tamen cavendum, ne tali nege tur absolutio, quando exponeretur periculo moriendiabsque illa, aut quando fine notanon posset omittere Communionem, aut si propterea privaretur Indulgentiis, quas alio tempore lucrari non posset.

re absolutionem, tum nempe, quando advertit, vel se non habere potestatem absolvendid reservatis, quæ pænitens affert, vel pænitentem non esse satis dispositum, uti 1. si nonstinstructus in illis, quæ scire debet, nam Innoc. Aldamnavit hanc 64. propositionem, Absolutions capax est homo, quantumvis laboret ignorantiamysteriorum sidei. 2. Si prudenter dubitetur de dolore vel proposito, uti n. 1762. dictum est, necue cessitas exigat nune absolvi : unde si consueudinarius veniat semper cum eisdem peccatis, aut si neglexerit omnia media sibi præscripta, neque nunc det specialia signa pænitentiæ vel

sperandæ emendationis, absolvi non potelli

uti nec tum, si sæpe consiteatur, & tamen nihil

ti

De Ministro Panit.

emendet, cùm facile posser, est enim moralizer impossibile, inquit A. Perez d. 3 e. 4.n. 64. hominem sepe consiteri cum vero dolore & serio proposito, simulque semper relabi, quando sacilis est emendatio. Alium casum, quo disserenda absolutio, dabo n. 1809.

§. 3. Quamvis olim publicis peccatoribus pro foro externo, & à pænis ecclesiasticis, ordinarie dilata sit absolutio usque ad sinem pænitentie peracte, tamen in foro interno à culpis statim, vel paulò post absolvebantur, uti

diem

les cum

eniteu

, nam

mus ad

quanediret

mmu.

endan.

is utili-

es acci-

i nege

ericulo

ta non

fi pro.

o tem-

differ.

adver.

endi

eniten.

nonli

100.XI.

utions

my/te-

dolo-

ec ne-

fuetu-

catis,

ripta,

iæ vel

potelt;

n nihil

emen-

proforo externo, & à pœnis ecclesiasticis, ordinarie dilata fit absolutio usque ad finem peenitentia peracta, tamen in foro interno à culpis statim, vel paulò post absolvebantur, uti ostendit Francol.in Cler Rom.p. 1.d. 11. an. 11. Hinc Catech. Rom. de Sacram. Poen.c. 11. ait, St audità Confessione judicaverit, neque in enumerandis peccatis diligentiam, neque in detestandis dolorem pcmtenti omnino defuisse, absolvi poterit. Et causam addit, quia Sacerdoti maxime verendum, ne semel dimili amplius non redeant. Hinc notant Laym. Castrop. Stoz l. 2. n. 107. fi pænitens bona fide accellerit & edixerit peccata, Confessarius autemadvertat elle indispositum, teneri, quantùm potest, disponere, quia causa judicii Sacramentalis coptaest, ergo si, quando commode potest, non perficiatur, infertur grave onus poenitenti, & non levis injuria Sacramento.

Huic communi doctrinz contradicunt Rigoristz, inter quos Opstraedt De conversione peccatoris q. 2. dicit peccatores tarde per 4. gradus esse perducendos ad veram poenitentiam secundum praxin antiqua Ecclesiz, in qua erat multo tempore status sentium, qui non ingrediebantur sed ad fores tempsi plorabant. Deinde audientium, qui post auditum verbum Dei excludebantur tempso. Postmodum sub-

Ttt 4 bantur,

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

1032

bantur, ut eis manus imponeret Episcopus turnque excludebantur templo. Denique con sistentium, qui ad certum locum templi rest manebant usque ad sinem, sed ad certum tem pus abstinebant Eucharistia: sic, inquit, ducide bet peccator, quamvis enim desierit illa exterior disciplina Ecclesiæ, interior tamen spin tus manere debet. Idem susè urget q. 3. & c. addit absolutionem etiam ad plures annos est quandoque differendam, quamvis advertatu adesse amorem prædominantem, uti notati q. §. 3. Simili modo suos Curatos instruum Jansenistæ: & pro hac praxi adducunt van argumenta, nam,

1. S. Ambrosius 1. 2. De pæn. c. 9. ait, Normuliideo poscunt pænitentiam, ut statim sibixida Communionem velint, hi non tam se solvere cupum quam Sacerdotem ligare suam enim conscientiam non exuunt, & Sacerdotis induunt, cui præceprum est no lite dare Sanctum canibus. R. Non improbat praxis mox absolvendi, si pænitens judicetur dispositus, neque enim dispositus appellatur cansimo 1.4. De Sacram. c. ult. vult frequenter recurri ad Sacramenta Pænitentiæ & Euchatistiæ, sic enim habet, Si quoties cunque essunditur sanguis Christi, in remissionem peccatorum essunditur, de beo illum semper accipere, ut semper mihi peccatadi mittantur: qui semper pesco, semper debeo haben medicinam.

2. S. Carol. Borrom. in Instr. past. p. 2. c. 15. aits Est præterea consultum absolutionem disserve, dont evidens appareat emendatio in iis, qui tametsi dican ac polliceautur, quòd se eximent peccato, tamen Confessario probabilem faciunt metum, ne contrarium contingat. Be. Cùm dicat esse consultum, non

d

711

46

eli

(e)

Y

m

da

46

fti

00

pr

Q

ni

pl

De Ministro Panit.

dicit sieri debere sed posse, ubi ita videtur utile pænitenti, & hoc etiam dixin. 1764. Quòd
autem adversariis non saveat S. Carol. ostendit
Alex. à S. Theresia in tempestate novissima art.
19. & 20. qui art 22 explicat ad longum reliquos textus, qui contrarii videntur.

Сори

ue con

rejed

m tem

lucide la exte

n fpin

. dec.

os ell

ertatu

10tate

Aruum

it varu

Now.

ibi veda

cupium

am non

est no

praxio

dilpo

саны

iter re

ichati tur fan

itur, de

catadi

habert

, done

i dicant

n Con.

trarium, non

dick

3. Synodus Gebennensis p. 4. tit. 9. c. 5. ait, Va. m presbyteri se faciles exhibent in danda peccatorum remilla, modò peccatores spondeant emendationem & elongationem à peccandi occasione proxima ... diligenter inquirendum est, num idem non sæpius promiferint. Et addit , quod per facilitatem absolvendi pereat tum presbyterorum tum pænitentium multitudo infinita. S. Tho. De villa nova Concione inferia, 6. post Dominicam 4. quadrag. ait Vadat & concubinam e domo pellat, pecuniam alienam restituat &c. & tunc ad Confessarium redeat & absolvatur : hic rectus est ordo , hunc ordinem ne transgrediaris. Simili modo loquitur Institutio Chriitiana Moguntinentis de satisfactione 6 1. BL. Synodus loquitur de iis, qui sunt in proxima occasione peccandi, nec volunt deserere, quos etiam nos dicimus non esse absolvendos. S. Tho. etiam vult non absolvendos, si prudenter prælumi non polht, quod serio & efficaciter proponant suas illas obligationes adimplere. Quod fi poenitens antehac fefellerit, neque nunc appareat speciale motivum credendi, quod moraliter certo fit post hanc vicem adimpleturus, etiam nos dicimus non esseabsolvendum.

4. Bellarm. Concione 8. in Domin. 4. Adventus ait, Siverè cum Deo ingratiam redire desideratis, debetis primum diu & multum in amaritudine anima peccata praterita recogitare: Deinde ea lar-

Ttt 5

215

1034 Lib. Vl. Pars 11.

gis & diuturnis imbribus lachrymarum abluere &, Nec enim, inquit, effet hodie tanta facilitas peccan. di , si non etiam tanta facilitas absolvendi. Ibidem Conc. 9. fic exclamat. Quam multiveniuntoni peccatis, in qua jam millies ceciderunt! & venium pridie velipso die summa celebritatis, & statimvolum expedire, quase hoc negotium esset ludus puerorum: nonne hi Deum non placare sed irridere poluisse vidin tur? B. Non negamus utile esse diu & multum se ad veram pœnitentiam præparare, seddin. mus non semperinegandam esse absolutionen dispositis, quamvis se intra breve tempusdisposuerint. Item agnoscimus Confessarios quandoque effe nimis faciles, fed dicimus Janfeniftas effe nimis difficiles : medium eft tenendum, ut nec indulgentia palper, nec rigor de. terreat. Multa quidem exempla nimiz indulgentiæ refert Pædagogus Christianus Tom. I. p. 2. c. 14. §. 2. & Aveugle ferm. 25. pro Dom. 4 post pascha, sed Alexan. à S. Theresia art. 19. 24. 26. affert non pauciora luctuosa exempla dilatæ absolutionis. Similia habet Harts, Pastor in Ranft , in difq. Theol. De figillo n. 146.4 191. Leander à Murcia in Disq. I. 2. d. 1. R. 14. II. 3. appellat ad suam & aliorum experientiam, contestans hanc ordinariam dilationem abso-Jutionis non esse remedium, sed medium, quo pœnitens in ruinam adigatur , vel odiolati reddatur Confessio. In dispensandis Dei donii, inquit S. Leo Epist. 91. non debemus effe difficiles, nec accusantium se lachrymas gemitusque negligen, cum ipsam ponitendi affectionem ex Dei credamus inspiratione conceptam.

5. Opstraedt q. 2. sic argumentatur: Conversio peccatoris est mutatio cordis ab amore præ-

domi-

na

fic

\$T

p

ie

pl

io

po

n

CI

C

CI

ft

n

91

9

m

te

PI

it

De Ministro Panit. 1035 dominante creaturz ad amorem przdominantem Dei, atqui hoc non potest tam citò fieri.Q. 3. c. 7. dicit tum priùs elle veram converfionem, quando aliquis per facta contraria retractavit priora crimina : neque credi debet penitentibus, inquit §. 3. quamvis le seriò doiere dicant, quia non norunt statum animæ suæ, neque discernunt motus proprios, quia sæpe puniuntur cacitate à Deo. Addit c. 8. f. 1. non ideo judicari debere aliquem esse capacem absolutionis, quòd jam abstineat à peccatis, quia potelt abitinere ab eis ex puro timore gehennz, aut spe commoditemporalis, fine amore prædominante Dei, tum autem non est sufficiens dispositio ad absolutionem, ergo. Re. Convertio Magdalena, Zachai, Latronis in cruce, aliorumque infinitorum citò facta est: Filius prodigus ad se reversus citò indutus est itolâ primâ. Si dicas verbis S. Bernardi, hæcesse non tam exempla quam miracula: Contracft, quia illa priora sunt exempla, quibus similia quotidie hunt. Quam autem verbis illis S. Bernardt infideliter abutantur Jansenistæ in hac materia, de qua non loquitur S. Bernardus, oftendit Libellus dictus praxis solida à n. 131. Deinde Ecclesia vetus & nova habuit habetque praxin mox absolvendi, utì dictum est, n. 1230, ergo Ecclesia judicat conversionem non fieri itatardè. Idem tenuerunt plurimi SS. PP. apud Firlandt in Concord. triumv.c.5. & apud Alex. a S. Theresta art. 11. inter quos S. Cyprianus c. 7. De cœna Domini, S. Ambr. apud Baronium Tom. 4. ad annum 375. S. August, in plalmum 63. ait, Nunquid consilu corrigendi & mutandæ vitæ mala in bonam non est locus, non est tempus? nonne

re St.

eccan.

msbic

tonul

entun

polum

OTHIN:

viden-

ultum

dici-

onem

is dif-

Tarios

s Jan-

enen-

ndul-

om. I.

om, 4

t. 19.

mpla

Paftor

46.0

14.11

tiam,

ablo-

, quo

osa ei

donus,

ficales,

igere,

damus

nver-

præ-

Lib. VI. Pars II. fives , hodie fit? nonne fives , modo fit ? Eccedant loquor, mutacor, & factum eft. L. 2. contra Cu. scon. c.9. ait, Sive ad bonum sive ad malum parvoma mento animus commutatur. Similiter loquiturs Chry fost. Hom. de B Philogomio, & Hom. 27.11 c. 9. Genelis. Quod autem Deus peccatora prompte in gratiam recipiat, clare ex scriptum & PP. oftendit Alex. a S Therefta art. 12. & an 21. demonstrat idem docuisse S. Francis. Sale. fium: unde fic formari potest argumentum: Al veram conversionem non requiritur nisidolor de Deo oftenso & propositum non peccandide cætero, sed hæc citò habere possumus, ergo. Prob. min. quia gratia Dei non deest, qui ulto offert & ad poenitentiam invitat. Deinde habe mus infinita motiva eliciendi talem dolorem & propositum, ergo. Rationes Opstraedt non urgent, nam ad hoc, quod dicit de amore pradominante & timore gehennæ, responsument quando de attritione : Prudenter autem przfumi non potest, quod quis ex metu puremturali diu abstineat à peccaris occultis & internis. Præterea ad judicandum, quod verall conversio, non requiritur retractatio per facti contraria, uti constat ex dictis n. 1732. Et panitentes oppositum in se experiuntur, quio mnes non sunt exceecati à Deo, sed sæpe valdt illuminantur, quando ad pœnitentiamacco dunt. Neque ullus est Confessarius, quilapt non advertat poenitentem, dum primo contitetur, sic esse dispositum, ut serid doleat & proponat. Et emendatio subsequens probat fuille verum dolorem & propositum : ex eo autem; quòd forte sequatur relapsus, concludi non potest defuisse verum dolorem vel propositum, utì dixi àn. 1729.

De Ministro Panit.

cce cim

a Cri.

roo mo.

liturs.

. 27.10

piote

iptum

& art.

m: Ad i dolor

indide

ergo.

ii ultro e habe-

lorem

dt non

re prz.

um ett,

m prz-

ure na-

einter-

veralit er facta

Et pæ.

quio.

m acce.

uilæpt

conh.

& pro-

at fuille

autem;

idi non

ropoli

1037

6. Quamvis certus fit Confessarius poeniten- 1768. tem habere dolorem & propositum, tamen dicunt Jansenistæ differendam esse absolutionem, ut dilatione perculsus magis absterreatur & melins se disponat. R. Dixin, 1,764, aliquando esse hoc utile, sed non est semper : hais enim hujus dilationis erit, ne poenitens relabatur, atqui ad hoc plus sæpe juvat absolutio, uti expresse docet S. Th. in suppl. q. 25. art. 1. ad 4. tum ob auxilia gratiæ, quæ confert Sacramentum, & quibus potett melius muniriablolutus: tum quia pia exercitia ab efficacitate Sacramenti habebunt majorem vim, eruntque Deo gratiora & efficaciora, utpote facta ab amico Dei , & ex Christi institutione inerit eis major vis satisfactoria: tum etiam quia spes est ulurum ferventiùs mediis præscriptis, nam dilatio multos offendit, qui non redeunt, sed redduntur obdurati. Denique ut recognolcamus, inquit Harts n. 146. quis ejusmodi rigoris sit fructus, hanc mihipastor doctus & S. Carolt non mediocris discipulus retulit historiam : Cùm, inquie, casu obviarem rustico parochiæ N. inter colloquia interrogavi, quomodo va. let Pastor vester, & quomodo se gerit in Confelhonali? respondit rusticus, tempus paschale habet usque ad ultra Pentecosten : diebus paschalibus non habet communicantes sibi confellos quatuordecim: ego tamen prima vice obtinui absolutionem, verum oportet, ut scias diabolice mentiri, si cupias absolvi. Recte acconcludit Carolus ab Assumpt. in pentalogo diaphorico c. 7. Scimus aliquos, qui dilatione absolutionis à reincidentia & peccandi consuetudine liberanfuere: seimus alios, qui dilatione absolutionis à pos-

INIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

1028 Lib. VI. Pars II.

pantentia totaliter recesserunt: unusquisque secundum lumen sibi datum, Poenitentia administret Sacramentum. S. Aug. & S. Th. 3.p.q. 80 a. 10 ad 3. ajunt, saciat unusquisque, quod secundum sidem sum pie credit esse saciendum: sed ut recte siat, precibus assiduis està Deo impetrandum.

1769. Q. 254. An & quando possit aut debeat Comfessarius poenitentem absolvere sub conditione. R. Dixi 1.6.p. 1. à n.78. an licitum sit conditionem, & qualem apponere formæ Sacramenti, qua hic recoli debent. Ibidem n.83. dixi, an sufficiat conditionem si apponatur, mente retineri Hic

adde fegg.

S. 1. Absolutio regulariter danda est absolutè, uti colligitur ex dictis c. 6.p. 1. à nu. 128. iu quidem ut Confessarius ordinarie absque justa causa sub conditions absolvens, secundam Castrop. & Stoz I.2.n. 85. peccet mortaliter. Ne. que semperest justa caufa, quia vel judicium Confessarii de dispositione poenitentisest moraliter certum, vel probabile, vel dubium : Sl certum, danda est absolute: si probabile veldubium, communiter judicandum est in favorem pænitentis, & resolvendum, quod absolutent danda, quia etiam in his dubiis melior est conditio possidentis, pænitens autem facta confelhone acquisivit jus ad absolutionem, ergo illo privari non debet per subortum qualecumque dubium de dispositione. Si tamen Confessarius nequeat se resolvere sed pergat dubitare, fi causa sit, curabsolvat, absolvere tantum potest sub conditione, Sporer nu. 6221 & alii.

quandocunque est necessitas vel obligatio il

lius

lin

LUI

fu

Go

181

CIE

00

lut

po

ter

fut

cer

le,

Si

fee

an

Sin

po

11

du

ter

CO

eff

ab

re

m

be

di

ne

De Ministro Poenit. lius danda, & periculum faciendi Sacramentum nullum, fi detur absolute: tales autem ca sus sunt varii, uri notant Dicast. d. 5. num. 81. 8c Gormaz p.2.n. 220, uti 1. fi dubires, an pænitens jam confessus habeat usum rationis sufficientem ad peccandum. 2. Si dubites, an per confessionem data fit materia sufficiens abso. lutionis: tum tamen melius est petere certum peccatum ex priorivita. 3. Si pœnitens non potuerit vel noluerit fateri alia peccata præterquam dubia. 4. Si dubites de dispositione sufficiente pænitentis jam confesti. v. g. an fincerum dolorem vel propofitum efficax habeat, an integre fit confessus, ed quod neget mortale, quod probabiliter putas eum commissife. 5. 8. 112 Sidubites, an antea formam bene expresseris e justa secundum dictal 6.p.1. an. 123. 6. Si dubites, ndùm an pœnitens, qui confessus est, adhuc vivat. 7. . Ne. Simoribundus sit absolvendus, qui nune nulla icium pollit dare ligna doloris, utì dictum est à num. mos 1156. Ratio horum omnium est, quia in ultimis n: Si duobus cafibus exigit charitas, ut optimo moel dudo consulatur saluti proximi: in prioribus auorem tem, habet præterea pænitens jus aliquod per utè lit confessionem acquisitum ad absolutionem, t conelique in possessione illius juris, quamdiu non conprobatur esse incapax vel indignus, ergo talis absolutio debet dari, qualis dari potest sine irjualereverentia Sacramenti, quæ salvatur, si detur amen conditionata, ergo. Recte tamen addunt oergat mnes, utabsolvere possis sub conditione delvere bereeffe prudens dubium circa illa, quod etiana 6220 dixil.6.p. 1. 2 n. 129. §. 3. Siponitens afferat sola dubia venialia, 1771, itio ; neque sit prudens timor de mortali, Sporer nu. io ila lius

(ecuna

ret Sa.

ad 31

2 Juam

cibus

t Cona

c. R.

nem,

qua

fficial.

i Hic

folu-

ergo

Lib. VI. Pars II.

da

rit

ne

mu

bei

56. putat nequidem sub conditione absolven dum, alioqui fore irreverentiam, cum nulla necefficas, nam fi doleat de illis venialibus, n mittentur per hunc dolorem & benedicio nem Sacerdotis: si non doleat, malè daren absolutio: Neque videtur pænitens hic haben jus ad absolutionem, ed quod non det mate riam certam aur necessariam. Alii tamen con cedunt absolutionem sub conditione, utidia tur n. 1797. Quòd fi lucrari deberet Indulgen tias, recte absolvitur sub conditione, ne fon illis privetur, cum probabile fit confessionen requiri inter opera pro Indulgentiis, uild Aum est n. 1414. De absolutione puerorumd cam n 1797. De absolutione rudium, àn. 1801 de

Q. 255. Quid dicendum sit de illis Confessarii qui cogunt pænitentes, ut sibitantum confiteantur. vel De illis recte dicit Rayn. in Heter. Tom. 16.6.1 dir pu. 9. n. 35. Ad invidiam, perinde ac sponfi, conci nit piscunt : quas semel rexerunt animas, E utapu por alios peccata exonerent, graviter ferunt acvidenti rei infanire , quæ est indignissima , ut quam mitissimil cui cam, agendiratio. 7. Sanch. d. 29. n. 4. ait, Su tis Confessariorum non pauci tyrannice in hoc sibiusus poi pantes libertatem à Christo animabus exhibitam. Me eni ritò Regula 20. Sacerdotum in Societate JESI fol dicit, Si quis uni confiteri solitus, ab eodemalim de Confessarium adeundi facultatem petierit, veltann ita petità adierit, id sibigratum esse Confessarius benige tis oftendat. Et monent AA. communiter cum Bi ter fco d. 7. f. 7. n. 172. Confessarios non debereil res arctare poenitentes, quia quamvis sit valdett te pediens semper uni confireri, tamen relinque da est libertas, ne detur occasio facrilegiis, chi infirmos pœnitentes sæpe pudeat aliquid fate

De Ministro Panie. Colven apud ordinarium , ne innocentiæ nomen pernullali dant: ideoque etiam Trid. fell. 25. De Regular. ous, it c. 10. statuit, ut Monialibus, præter ordinaediction rium Confessarium, bis aut ter in anno concedaretu daturextraordinarius, quo expedit eas uti, fehaben cundum dicta n. 1534. Q. 256. An & quomodo Confessarius teneatur 1773. t mate corrigere errores & supplere defectus in administratioen con iti dice ne Sacramenti Panitentia commissos. B. Cum Condulgen fessarius gerat vices Christi, tenetur procurare ne fort tum valorem & integritatem Sacramenti, tum lionen etiam utilitatem poenitentis : possunt autem utid multierrores vel defectus intervenisse, & derumd bent divertimode corrigi vel suppleri, uti jam n. 1801 declarabitur: S. 1. Si quis audierit confessiones, & postea 1774. efe Tarill antur. resciat se non fuisse valide baptizatum vel or-. 16.1.1 dinatum, tenetur, fi potest, procurare, ut poei, com nitentes mortalia eadem confiteantur habenti Jutapu potestatem: Si autem tantum dubitet de valovidenti resui Baptismi vel Ordinationis, non tenetur cum gravi incommodo hoc procurare, sed sait, Sm tiselt, quod sciat suum poenitentem ab eo temsibille pore confessum este vel confessurum alteri, sic tam.Mt enim etiam à prioribus peccatis indirecte abte JES folvetur, Gob in Exp. tr. 2. n. 439. Quod fi invalilemalim de absolvisses, etiam existens verus Sacerdos, veleam ita ut absolutio nequidem in veniale poenitenus benige tis caderet, & probabiliter putares poenitencum Bi temnon ampliùs confessurum, tenereris erroebereil remcorrigere, alioquin exponeres poenitenvaldet tempericulo damnationis. §. 2. Si postaliquot horas recorderis te non 1775. linquen giis, cit redeabfolvisse, & iterum occurras poenitenti, ditte velle eum absolvere: Imonon videtur

ablo-

Inn. VI.

Vuu

uid fatel

3bm

Lib. VI. Pars II.

du

COI

rec

dol

unc

fact

Lug

absolute necessarium, ut hoc illi dicas, qui tamdiu censetur retinere voluntatem habende absolutionis, quamdiu eam non accepit, (in Lug. Arv.d.44.num.8. Aversa q. 16.f. 13. conti Suar. Vafq. Fill. Hine Gob. & Spor.n. 616. laudan Sacerdotem illum, qui memor non datz abio lutionis de peccato dubio, quod muliereipo confessionem proposuerat, cum Communic nem peteret, priùs cam submissè absolvit: Im Stozl.2.n.175. putat posse tacere & absolver occurrentem etiam post aliquot dies, quamdi confessio & absolutio illa censetur adhucfatt re unum totum morale: Quod fi rationabilim timeretur, ne poenitens interea in mortaleelle fetie lapsus, moneri deberet petita venia, velexpe risa ctari, dum iterum veniret ad confessionem. per

1042

S. 3. Improbabile non est , quod docen pen Nugn Suar. Fill. Turr. Hurt. Merat. Merc. Laym. | con 5.t.6.c. 14.n. 15. Lohn. Arfd. Confessarium poli qua etiam extra confessionem non petita venil imò etiam renuente pœnitente loqui & mont nite re eum de defectu commisso in confessione, unun enim locutio videtur spectare ad perficiendu nal Sacramentum, quod inceptum eft & nondu fite integre completum. Et hoc quidem recte affir tune mant Arr.n.12. Stoz n. 182. Si Confessarius vi moo invalide vel omnino non absolverit, diem 8.nu enim poenitenti ipfi, quod non absolverit, no vel eft manifestare delictum : Aliud est, fi dicereta 23. teri, tum enim ingeneraretur opinio indispoli dun tionis in poenitente & peccati gravis. Si tamel gati validam absolutionem dederit, Valent. Bons tan Lug. Diana, Regin Aversa q. 18. s. 6. Ills. 11. 250. SM illu n. 194. longè probabiliùs putant non licere, nil can petità & obtenta venia, loqui de illis, que co

De Ministro Pænit. dunt sub sigillum , quia Sacramentum jam > qui benda completum eft. Cón, §. 4. Sipoenitens non recte à te absolutus 1777. contra redeat ad confessionem apud te, & adhuc utaudan cunque sis memor peccatorum, dicei, nonne æ ablo doles & rursum te accusas de omnibus, quæ reipol unquam mihi confessus es? Si affirmet, absolve munio tacito tuo priore defectu, non enim teneriste vit: Im confundere, cum nullum damnum oriatur poosolven nitenti, & confessio per talem repetitionem fiar uamd sacramentalis, si fortè antea talis non fuisset, ucfatt Lugo, Tamb. De conf. 1.3. c. 2. Gob. n. 441. abilim §. 5. Siante absolutionem recorderiste non 1778. aleelle fetisinterrogaffe speciem vel numerum, teneel expt risadhuc facere: Si postabsolutionem, dum nem, pænitensadhuc flectit, quid tibi faciendum fit, docen penderabilia quæstione, an liceat de rebus in Laym. confessione auditis loqui cum poenitente, im poli quamdiu adhuc flectit, de qua dicam n. 1980. venia §. 6. Si bonâ fide positive deobligasti pæ 1779. mon nitentem à confessione integra specierum vel ione, umeri, aut si poenitens putavit se non obligaiendu rialiud dicere, quia tu bona fide filuisti, regulanondul riter ad nihil te obligat Fill.rard Lugo & Aversas Reaffir tunc scilicet, quando non esset grave incomgrius vi modum, quod communiter fore putat Tamb. c. , dicen 8.nu. 3. cum saltem adfit rubor in retractando rit, not vel monendo: & idem dicunt Suar. & Arr. pu. ceretal 23. licet peccasses omittendo monitionem, dispos dummodo positive non dixeris, non esse oblii tame gauonem talia confitendi: quòd fi dixiffes, pu-. Bons tantposse etiam extra confessionem dedoceri 50. Sm illumerrorem, in genere dicendo, si tale peccere,nil catom committratur, esse hoc vel illo modo que confitendum: sed melius est peti veniam lo-Vuu 2

Lib. VI. Pars Il. quendi extra confellionem, aut faciendum! in confessione, si redeat.

tit

of

pe

eji

5. 7. Si bona fide & absque culpa deoli 1780.

gasti pænitentem à restitutione, quando cam tenebatur, vel obligafti, quando non tem batur, per se loquendo non teneris compens re damna causata,uti dictum est 1.3.p.2.n.il attamen cognito errore ex justitia reneris monere pænirentem, secundum dieta ibida n.353. E contrà fi ex ignorantia vincibili vele malitia positive deobligasti poenitentem in ftitutione, vel obligafti, cum non teneretur, # neris ipse restituere tertio aut compensare per nitenti, nisi consilium illud tuum revoces apu pœnitentem, utì habet communis cum Buful Supra, Arr. à n. 15. Avers. S. Atverd. Carden. 2.crifid.23.n.141. Et in eo casu, quo alius Con fessarius tenetur restituere, etiam tu tenen quamvis fis Religiosus, fi pecuniam habeas, habere possis, quod restituas, fine notabilin infamia vel incommodo: poteris autem ! bere, sià Superiore vel alio petas in genere usum necessarium & pium, aut si priùs vove restituere sub conditione obtinenda veniz postea dicas te ex voto vel pietate velle de alicui. Ratio autem est, quia fuisti causa esta & injusta damni, ergo teneris compensare, w tertio in defectu poenitentis, vel poeniten ipsiin defectu tertii.

S. 8. Si non positive deobligasti à restitution 7781. ne, attamen ex ignorantia vincibili velcu culpa gravi purè tacendo neglexisti monere, ideo poenitens non restituat , Gabr. Silv. Moli Laym. Nav. aliique multi cum Moyat. 3. d.74 4. putant te adhuc teneri restituere, & confe

De Ministro Panit. tit Leff. 1. 2. c. 13. n. 77. fi fis Parochus, quia ex dumel officio tenebaris admonere, & sic tacendo aquivalenter dicebas non teneri restituere: deob quod maxime valet, fi studiose ideo tacueris, ndo # ne pænitens obligationem fuam sciret & restion tem tueret, quia in hoc casu alter habebat jus, ne mpenl pertalem dolum fraudaretur. De cætero fi non . n. 184 ideo tacueris, attamen exignorantia vincibili neris a ibide & cum culpa gravi, docent Suar, Valent. Az. Sas Sanch. Fill. Rebell. Con. Mald. Bonas. Arr. n. 16. ili vela Averf. G. Recle. Bufenb. relatus 1. 3. p. 2. n. 20. em an Diana, Lugo aliique plures apud Moyamte non etur, th fare pe teneri restituere, quia ex justitia erga tertium nontenebaris admonere aut positive impedire ces aput ejus damnum, sed ad summum ex charitate, 1 Busen arden. i latio autem solius charitatis non inducit obliius Congationem restituendi : Mendo d. 6. q. 6, merito 1 tenens dicit utramque sententiam esse probabilem, beas, at posterior tamen, uti communior est, ita etiana abilita videtur probabilior. item h 6. 9. Sitemere, vel non præmisså pro inve- 1782. eneres mendo domino sufficiente diligentia dixeris rem dari posse pauperibus, si pœnitens dederit; is vova mhilominus ad huc tenebitur domino, uti dixi veniz, 1.3.p. 2. n. 97. & iterum à n. 420. In defectu auelle da la ettica tem poenitentis tu teneberis, secundum dicta fare, W hicn. 1780. §. 10. Si dixisti Matrimonium esse validum; 1783. ceniten cumesset invalidum, votum esse invalidum, cum effet validum &c. corrige saltem per aliestitutio um, finequeas per teipsum, talia enim de se i vel cui non sunt materia sigilli, nisi forte manifestata onere, lp. Moin untob peccatum explicandum:ideoque revela-. 3. d. 7.4 upollunt, nisi constet ponitente nolle, Lohner. k conten § 11. Si alicui nimis gravem poenitentiam 1784: VVV 3 impo-

imposuisti, quam prævides omittendam cum periculo peccati gravis, non potes ei minorem imponere, nisi petita venia loquendi, aliqui violas sigillum.

m

po

in

fe

fe

qL

ca

CII

Ta

re

tè

te

re

ſe,

n

n

1785.

§. 12. Rectè docent Suar. Vasq. Lugod. 21. à n. 57. Confessarium, licèt culpabiliter commiserit errorem vel desectum, non teneri, per se loquendo, ad ejusmodi admonitionem pro corrigendo, quando timetur scandalum au detrimentum grave proprium vel alienum item si sequeretur gravis ossensio poenitentis, uti habent Con Bonac. Spor. n. 610. imò Avers & Burgh. cent. 2. cas. 60. putant ob solam confusionem & infamiam apud poenitentem subeundam excusari Confessarium, dummodo probabiliter puter poenitentem adhuc seme rite confessurum, uti n. 1774. infinuatumest.

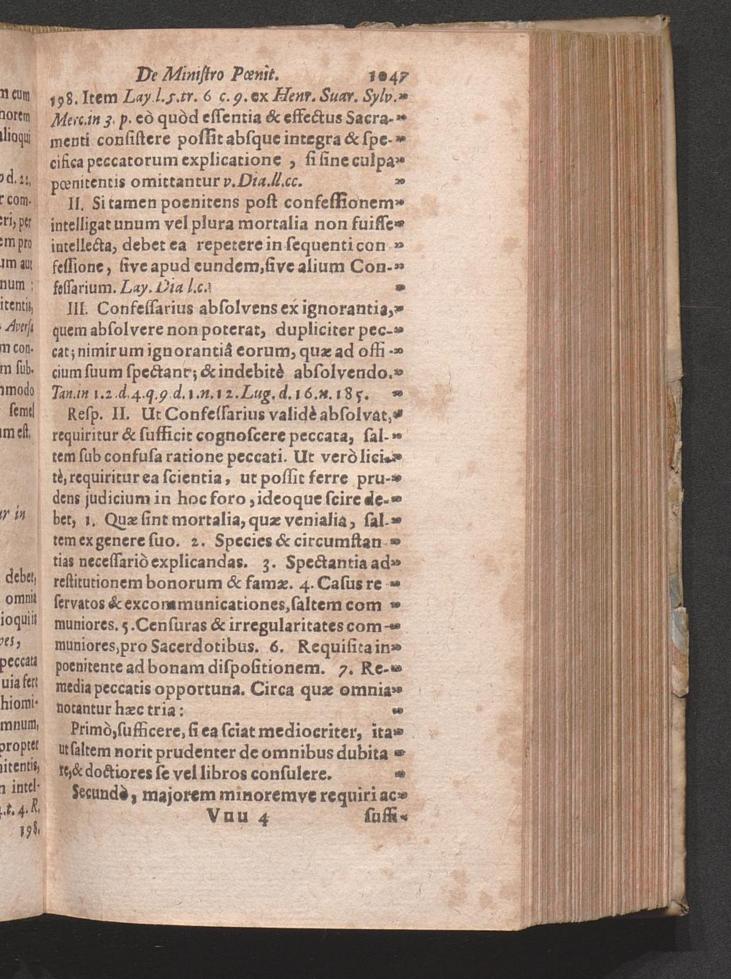
1786.

DUBIUM VI.

Que scientia & prudentia requiratur in Confessario.

RESP. I. Ut Sacerdos rite absolvat, debet, quantum moraliter sieri potest, omnis peccata ponitentis intelligere, quia alioquis pfrustra teneretur recensere. Unde resolves,

"I. Peccat, qui absolvit eum, cujus peccata per negligentiam non satis intellexit; qui aste per negligentiam non satis intellexit; qui aste pententia incognità causà: Validam nihiomi nus esse absolutionem sive propter somnum cantum, vel linguam impeditam prenitentis, se since hujus tamen culpa) aliqua non intel plexerit, docet Dia.p.3.t.4.R.109. & p.4.t.4.R.

Lib. Vl. Pars 11. 1048 "fufficere fcientiam, pro diversitate locorum b 2& poenitentium, Bon.d. 5.9.7.p.4. §. 2. Tertio graviter peccare, tum eum, quifin »fufficienti scientia huic muneri se ingerit; tun veum, qui talem fine necessitate constituit, aut. sein possit corrigere, tolerat, Laym.c. 13. Bon. f 3)l.c. Lugo, Underesolves: I. Si poenitens advertat Sacerdotem non »percipere peccati gravitatem, teneturillum »monere se peccasse mortaliter. " II. Qui sciens prudens confitetur ei,quen »scit suam conscientiam dijudicare non poss, renetur confessionem repetere, apud perition rem, quia graviter peccavit fic confitendo. Resp. III. Prudentia requiritur, tuminin "Aructione, monitione, curatione poenitentis orum in interrogatione. Et quidem si pruden meter judicet integre effe confessum, v. g. qui d "bene instructus potest & solet adhibere dil a ogentiam debitam, non tenetur quicquamin oterrogare; alias tenetur, ut habet communit p » (Dia.tamen p.2.t.15.R.7. ex Nav. & Valeront 1 "gat esse mortale, non examinare aliquamen a ocumstantiam ex oblivione, vid. etiam Lug. 1 f 22.) quia tanquam Judex debet curare inte l "gritatem judicii, & tanquam medicus, ut mol wbi & vulnera perfecte detegantur : cavendo minterim, Primo. Ne examen fit curiosum, d mon necessariis, unde Confessarii existimatio »Sacramenti dignitas, & poenitentis profedu minuatur. Secundo. Ne fit indifcretum,utvg »de iis, quæ moraliter certum est à tali non so »lere committi ; vel ex quibus discat peccari »poenitens; vel de inverecundis inverecundi wyel de numero nimis anxiè, fi ex dictis probibilite

De Ministro Panit. 1049 hiliter aftimari postit. Tertio. Ne fit intempe-" muroso ftivum; & finatur priùs se explicare, quantum" porest, ne importunitate terreatur. Quod verò» qui fine quidam monent, expedire, ut poenitens inter» rit; tum conficendum non interrumpatur, Id Lug. nu.» uit, aut. 15. universim non probat, præsertim, ficon » 13. Bon. festionon sit brevis, quia facile aliqua exci.» dunt memoria. Unde resolves: temnor I. Si Sacerdos advertat, poenitentem, etiam» urillum post sufficientem diligentiam peccatum ali-» quod aut circumstantiam necessariam omit." ei,quen tere, probabilius ac verius est, per se loquen -> on polit do,teneri interrogare, etfi neget Sa. V. Confef-" peritio. endo. for, & Medin. docens, si diligenter examinatans aminim conscientia unius sit oblitus, non teneri Con » nitentit fessarium illud revocare in memoriam, nisis pruden cedat in damnum proximi, quod Vafq. q. 93." g. qui dub.7.n.3. videtur dicere esse probabile, verumpo ere dille alirejiciunt, vid. Lug. fect. 2. II. Etfi Confessarius, cui evidenter constat» quamin mmuni peccatum poenitentis, quod tamen ipfe negat," Valeront non debeat illum absolvere, quando verd exm uamcir aliorum relatione vel suspicione id habet," n Lug. ! standum sit poenitentis confessione, cum inare inte hocforo, tam pro quam contra se fides ha » s,ut mot beatur: Suar. to.4.d.32.f.3.Fag p.2.l.6.C.4.n.38.30 cavendo citatià Dia.p.3.t.4.R. 105. in utroque tamen» fum, d casuprudentis Confessarii est, 1. Caute & àn istimatio longe, tum propriùs interrogare. 2. Si nihilo » profectu minus neget, prudenter judicare, an non po » tuerit oblivisci vel confessus esse alteri , vel» im,utv.g inon fo putare non esse peccatum, vel simili de causa: at peccart excusari, ita ut debeat absolvi, Dia.l.c. ex Syl. » Nap. Tol. &c. 3. Si peccatum iliud norit ex conerecundi Itllione complicis, non uti illa scientia, nisi inm is probabilite Vuu 5

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

1050 Lib. VI. Pars 11.

orgenere quærendo, an non aliud conscientian orgravet, & excitando ad majorem contrito ornem, ob periculum indirectæ revelationism oretsi complex dederit veniam, ob periculum orsendali, v. Lay. c. 14.

"III. Interrogationes in materia castitation, or debent esse paucæ & cautæ, ne vel occasionen or det investigandi aut traducendi confessione or aut ignorantem doceat, aut offendat, aus ovel illum periculo exponat. Ac si hæc times, opotiùs pati debet aliquid deesse integritationes pati debet aliquid deesse integritationes pati debet aliquid deesse integritationes or autre cogitationes, non opus est progrediado opera: rudiores tamen cogitationes negant opera opera opera de opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado opera opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado. Opera rogati fatentur, quò dillas non opus est progrediado.

ADDENDA

1787. Ovest. 257. Quid præterea notandum sit and Cientiam & alias pirtutes in Confessario requi sitas. R. seqq. §. 1. Scientia summa non requiritur, imò per accidens sæpe est minus utilis quam mediocris conjuncta cum naturali judicio a praxi, qui enim ita subtiliter volunt omniare vocare ad apices theologicos, szpe seiplosa alios implicant scrupulis aliisque difficultatibus: unde præstat hic se accommodare ad " fum Ecclefix & aliorum prudentum Confella riorum. Notatque recle Arr. d. 43.n. 2. contra Tann.d.6.q.9.n. 96. majorem scientiam requir ad audiendas confelhones hominum indodo rum quam doctorum, quia hi possunt suas iph actiones distinguere & obligationes cognofcere. 5.21

De Ministro Panit. 1051 6. 2. Putant Llamas & Stoz I. 2.n. 16.ad hoc 1788. ientian munus satis doctos esse illos , qui integram intritio. Summam casuum diligenter legerint vel atten-Опіва te audierint explicari. Quod fi quis de feiplo riculum dubitet, fistat se Examinatoribus ab Episcopo vel Superiore constitutis, qui si eum satis scire Stitati. judicent, potest acquiescere, & cum fiducia in afionen Deum aggredi functionem, quamvis omnium ellioni maximam & gravissimam , Stoz suprà, Spor. , auth num. 787. timea 6. 3. Anteomnia tenentur Confessarii o. 1789. regrita mnes accuratissime scire, imprimis quemodo negan. diado

expropriis motivis eliciendi fint actus fidei , spei, charitatis, attritionis, contritionis, debent enim sæpissime pænitentibus præire in illos actus. Motiva fidei, spei & charitatis explicavi inl.2. à n. 30. 118. 146. ubi etiam oftendi modum practice inducendi ad illos actus. Motiva attritionis & contritionis explicavi hic à num. 722.736. ubi etiam àn. 1723. oftendi modum practice inducendi ad illos actus. Deinde eriam accurate scire debent Confessarii, quandonam & quenam peccara distinguantur numero & specie, uti etiam fusè explicavi hic à num. 922. × 946.

§ 4. Debet Confessarius hic & nunc in praxi 1790. habere reflexionem ad principia universalia, quæ didicit, videndo an recte applicet, & sæpe interrogare alios doctiores & expertos. Quantumcunque autem se doctum esse quis putet, non expedit tamen ex tempore statim resolvere implicatos casus, præsertim qui impedimenta Matrimonii, simoniam vel restitutionem concernunt, sed dicendum poenitenti, ut det tempus considerandi, sicenim cavebuntur er-

rones,

egant

las non

n. hiccap

fit circa

to requi

equiri-

squam

icio à

miare.

iplosa

cultati-

e ad III

nfella

contra

require

idocto.

uasipli

cogno-6.20

1072 Lib. VI. Pars 11.

rores, qui se pe siunt, & poenitens ipse postes melius acquiescet, cum alioqui se pe adhucmaneant scrupuli, si ita subitò & non datis rationibus siat resolutio: que admonitio, inqui Tann. n. 95. est presertim indoctis Confessaria maxime necessaria, qui eò considentius quandoque a quibuscunque absolvunt & in quibuscunque dispensant, quò ob imperitiam minus dubitare norunt.

rium debere scire sententias plures, quæ vert probabiles sunt, circa materias morales, ed quòd sæpe, ubi non agitur de valore Sacramenti, non possit nec expediat pænitentes dirigere secundum unicam doctrinam, tam parum quam Medicus possit omnes unica medicina sanare, sed pro diversitate subjecti & circumstantiarum debet has aut illas applicare, attamen observare debet hoc, quod dixi n. 1737.

6. 6. Præter scientiam necessaria est Confessario, imprimis mansuetudo, quâbenigne excipiat oranes, uti Confessarios magnopere hortabatur S. Xaverius apud Turfellinum I. 6. vitæc. 17. &c. 11. refert, quanta fueritejusco. mitas gravitati conjuncta: Et ratio est, qual durus fit, vel terrebit pænitentes, qui ideo pec. cata graviora non aperient, vel faltem nimiùm aggravabit onus confessionis, quod de seet fatis grave. Afflicti femper funt confolandi, innocentes suaviter excitandi, duri autem peccatores, quarnvis aliquando terreri debeant propolità severitate judicii divini & rigore pœnarum æternarum, attamen debet abesse omnis mordax vel contumeliosa objurgatio: Cogitet Confessarius se Christi personam gerere

De Ministro Panit. qui peccatores om des benigne semper excepit, cujus exemplum dedit pater ille in Evangelio, qui hlium prodigum post consumptam cum meretricibus substantiam benevolentissime recepit. Necessaria quoque Confessario est patientia, imprimis cum mulieribus, utì diceturn. 1890. Deinde cum scrupulosis, qui longas sæpe confessiones texunt, cademque decies repetunt fine causa. Item cum recidivis, cum quibus sæpe putabit se frustra laborare, sed utiliter laborat, fi vel semel unum peccatum impediat. Præterea cum rudibus, qui sæpe velut trunci stabunt, necea, quæ dicentur, capere velle videbuntur, cum tamen vel non poilint exflupiditate ingenii, vel ita hæreant ex aliqua turbatione nimiaque reverentia: cum talibus benignissimè agendum, excitando ad fiduciam, docendo necessaria, præeundo in pios affectus. Denique Confessario necessaria est charitas, qua serio & indefesse quærat emendare pænitentes, eisque prodesse in salutis æternæ negotio, aslumptis etiam in se pœnis pro illis. §. 7. Confessarius debet per prudentiam 17932 scire se discrete infinuare, ut omnibus omnia fiat : Exemplo sie S. Xaverius, de quo Tursell. in vital. 6. c. 10. ita scribit. Inferebat se militum lascivientium circulis, ludentibus de industria supervemebat, se illorum lusibus & consuetudine delectari simulans. Si quis ejus interventu verecundiaque desisteret à lusu, comiter eum ad vitæ hilaritatem revocabat, se quoque talis oblectationis studio teneri, milites utique Monachorum ritu vivere non debere : si nulla intercederet injuria divini numinis, satius esse ludere ac jocari quam detrahere de aliis aut quidpiam patrare flagitii Ultro etiam aliis pellicum amore implica-

poster

c ma-

ratio-

Inquit Hariis

quan-

ubus.

minus

rfessa.

e vere

, eò

amen.

rigere

parum

dicina

atta-

737.

Con-

nigne

opere

6. VI-

us co.

quia li

o pec-

miùm

feelt

di, in-

secca-

t pro-

ocena.

omnis

Cogi-

rere;

1054

1794.

tis ad prandium aut conam condicere, super mensan familiari sermone illato probare apposita fercula, 4 famula, quæ illa tam scite condivisset, percunctani, rogitare hospitem, ut eam accerseret, collaudatamque de solertia in cibis condiendis dimittere, sat habensm præsentia viam sibi ad destinata fecisse Siperlustrans domumincidisset in hospitis pellicem, quanam illa mulier, & cujus esfet, sciscitabatur, seque omnia, que videret, probare infinuabat, occasionem reibent gerenda captans Si quem nactus erat formofa an. cillæ amore captum, huic mulierem commendare, inde percunctariex hospite, cur si amaret, cum utriusque dedecore concubinam quam honeste conjugemhaben onallet? ita mali causă în remedium vorsă flagitia mutabat nuptus. Sin autem mulier deformis erat, rogi. tabat hospitem, Satisne sanus esset, qui adeo desormem famulam in deliciis haberet? Alias, qui multarum ancillarum amoribus irretiti tenebantur, alid adoriebatur via: quærebat primum, cur domitantum alerent ancillarum gregem, quæ nullum peneusum haberent alium, nisi ut dominorum rem familiarem perderent, domesticum ocium contentionibus rixifque turbarent: quòd si omnes dimittere aut non possent aut nollent, magnopere monebat, ut certe unam aliquam missam facerent : inde intermissis aliquot diebus reversus amice instabat, ut alteram, deinceps ut reliquasomnes dimitteret, præter unam, ita paulatim perditos homines demptis omnibus peccandiillecebris ad hone-Statis Salutisque viamrevocabat &c. Aliquid circa prudentiam Confessarii addam n. 1932.

Q. 25%. Quidobservare debeat Confessarius putrorum. R. seqq. S. 1. Meritò viri prudentes gravissimam in his audiendis dissicultatem apprehendunt, longè enim facilius est expedire adultos quam pueros, quia sæpissimè dubium estin

bne.

De Ministro Panis. 1055 pueris, an & quomodo reipsa peccârint, an habeant actus ad absolutionem prærequisitos. Es ut me exfolvant hoc ultimo dubio, inquit Gob. t. 7. n. 455. interrogo, cur venerit ad confessionem, nec desisto. donec dicat se vere credere, quod qui nolunt confiteri sua peccata, puniantur à Deo: Econtrà qui recle confitentur, ventant adcalum. Ut autem eliciam ex iis verum & formalem actum fider, ex quo debet prosedere dolor necessarius ad pænitentiam, quærere soleo, utrum putet Deum posse falli aut fallere; si neget, urgeo, ergo credis omnia esse vera, quæ Deus unquam dixit? Respondet, credo: laudata ejus side consirmandus est recte sic facere, Deum enim mentirinon posse, ed quod sit veracissimus: tumque scitu necessaria eis proponenda sunt, si putentur ignorare. 6. 2. Expedit pueros quamvis necdumab- 1795. folutionis capaces audire, ut fic instruantur & assuescant, Laym. c. 5. n. 7. Ideoque utilissimè laborat Confessarius, si jam paulò capaciores doceat, quomodo debeant confiteri, mane furgere, vesperi incumbere, conscientiam examinare circa cogitationes, verba & opera. 6. 3. Leffius in Auct. v. Confessio casu 6. putat 1796. pueros tum elle capaces absolutionis, fi sciant, quid mali eventurum fit malis, quid boni bonis. Gob. in Exp. t. 4. n. 118. dicit in Germania puellas non ante octavum, pueros verò post nonum & dimidium priùs communiter videri capaces peccati mortalis : sed recte notant Laym. & Sporer n. 525. non ex sola ætate sed multò magis ex ingenii & educationis qualitate esse hoc colligendum. Addit Teretius apud Gob. M. 452. si pueri pudefiant de mendacio aut de aliqua impudicitia commissa, si laudent obedientiam &c. inde recte colligi, quod fufficien-

mensam

la , de

inctan,

tamque

sbensin

perlu-

uænam

ommia,

reibene

of an.

re, inde

rzusque

habere

ia mu.

, rogia

defor-

nulta-

alti

antum

eusum

liarem

ocifque

ent aut

1quam

reper-

uas o-

erditos

hone-

circa

us puea

s gra-

ippre-

adul-

nest in

Lib. VI. Pars 11. 1096

te ratione utantur, quantumcunque parvalu co ætatis. Notat etiam Gob. n. 454. multum prod. gli effe ad cognoscendam maturitatem puero me rum confitentium, fi Confessarius attendata fue vultum & gestus eorum, nam si digitis ludan alie clathris, ficonfitens respiciat alios extracon fur fessionale, fi nugetur cum rosario vel pilcola da

fignum est exiguæ maturitatis.

S. 4. Quando dubitatur, an puer sufficies ve tem usum rationis habeat, Leff. putat nonell tai absolvendum, nifi in morte & in Paschate Gil fin dicit secure absolvi posse sub conditione: na pos non posseabsolute absolvi, recte docent Bath art & Schild. t. 6. c. 5. S. 1. contra Caram. reverenti à p enim Sacramenti postulat, ne exponatur pen. & culo nulliratis. Quod si puer non afferatmi peccata levissima, præsertim sub dubio, &s ve gna doloris etiam fint dubia, dixi n. 1771.4 fin quos velle, tantum dari benedictionem, Laym ten tamen Dian. Schild. suprà putant etiaminho ton casu poste absolvi sub conditione, nec esse opu poc differre, quamvis commodè posset sieri. po

S. 5. Pueri sepe peccant venialiter tantim erg quamvis materia sit gravis, quia hoc, quoda qui ciunt, tantum in confuso apprehenduntes De malum, nonadvertentes ad gravitatem mall. De tiæ, Boff. Teret. Gob. n. 458. E contrà aliquando Se peccant mortaliter in eis que de se sunt levis re quia per parentes vel alios causata est eiscon mi scientia erronea de aliquo tanquam gravi,quod sin de se leve est, & ad hoc dignoscendum quan an doque interrogari possunt, an per hoc velille Ad plane putarint se infernum mereri.

5. 6. Examen puerorum potest esse; andil. mi genter diebus festivis audierint Missam , vell nit

COL

in .

De Ministro Panit.

arvali contrà garriverint in templo. An parentibus n prod. glisque Superioribus fuerint inobedientes. An puen mentiti. An cognomina dederint aliis. An irati endata fuerint, rixati. An pugnaverint, percusserint ludan alios. An illuserint senibus vel aliis. An aliquid tracon furatifint. Si Confessarius advertat puerum auilcolo dacioremesse, interrogare potest de petulantiis in lecto vel alibi exercitis. Si has fateatur, de ufficien verberationibus mutuis in nudo corpore, de nonell taftibus. Primæ seductiones puerorum suntà ate. Gil similibus collusionibus, denudationibus corne: ma porum &c. Gerson p. 2. Num. 32. in Opusc. De ent Bard arte audiendi confess. consid. 17. aic, Utinam mala verenti à pueris tam diligenter consiterentur, quam sciuntur

tur peri. Taguntur ab eis!

feratui S. 7. Si Confessarius judicet puerum absol- 1800. o, &f vendum, adducere debet ad dolorem hoc vel 771.16 simili modo. Q. Fili, quò deveniunt post morn, Layn tem , qui peccant? p. Ad infernum vel Purgaminho torium. Q. Quid ibi patiuntur ? R. Gravissimas esse opu poenas ignis. Q. Possesne talem ignem ferre? potesne jam digitum in candela tenere? Quid si tantum ergo totus ardere deberes & tam diu in igne? Et quods quis detrudit hominem ad tales pœnas ? Bc. duntest Deus. Q. Agnoscisne etiam te offendisse illum em mali Deum, qui ita potest punire? R. Agnosco. Q. iquando Sed quid nabis boni fecit Deus? nonne creavit, nt levis, redemit suo sanguine, dedit omnia, quæ habeeiscon mus, & vult etiam cœlum dare, ubiæternum avi,quod fimus beati? Nunquid ergo Deus erat dignus m quan amariate & non offendi? utique erat dignus. velille Adde: Et quamvis ista non essent, tamen Deus inseeft dignissimus amari, quia inipso est oandil mnis pulchritudo, omnis perfectio, omnis bon, vel mas, hinc propter se dignissimus est non ofcon Tom. VI.

fendi.

fendi. Itaque jam ex corde dole, quòdilla offenderis, & dic mecum: O Deus amabilifime, doleo, quòd te judicem meum, quòd te fummum benefactorem meum, quòd te fummum bonum meum unquam offenderim, a propono cavere imposterum omnia pecca Nunquid ita? Et ideo te accusas de omnim tuis peccatis? R. Accuso. Dic ergo propen

etic

ten

illa

fo c

pri

lim

fre

& C

CILL

pol

fed

req

ado

dia

cun

cog

Cati

Exa

circ

rog

fur

star

jan

fell

hit

dar

Aug

apt

illis

do

mi

att

tentia &c.

1801. §. 8. Confessarius inculcet pueris hom
rem peccati, quia nempe reddit animamum
pem & deformem instar dæmonis: gratiava
reddit speciosam instar Angeli. Præterea ingerat timorem Dei, qui instar solis ubique presente est & vider o mnes malas cogitationes, a
peccata mortalia vult igne æterno punire:
contrà qui pios & probos amat sicuti silios, de
ipsis bona in hac vita, & postea in cœlo æterno.

nam gloriam,

Q. 259. Quid observare debeat Confessarius add lescentum & juvenum. R. segg. S. 1. Multa qui de pueris dicta sunt, etiam his possunt applican maxime fi Confessarius non habuerit eosa put ritia fibi confitentes. Habità occasione, impri mis itudiose inculcet, quod peccata, de quibu timor est vel dubium, an fint mortalia, non im reticenda ex pudore, alioquin nullum pecatum remitti, fed committi novum & grandi facrilegium: Nec causam esse pudoris, cum Confessarius sciat infirmitatem hominum, " obligetur strictissimo silentio, & tanto plum æstimaturus fit, quanto majore confidentiati ga eum utentur : E contrà fi reticeant, nihilo minus toti mundo manifestandum in extremo judicio, & cum aterna damnatione. Deinde etiam

De Ministro Panie. efiam dată occasione monendi funt, ut primas tentationes aperiant, pro intelligendis mediis illas superandi, natura enim incipit in illa ætate se commovere, & quandoque faciunt alique, primò nescientes esse peccata, sed inducto pesfimo habitu difficillime emendantur. 6. 2. Nihil isti ætati magis utile est quam 1864. frequens confessio, nam sic augetur Deitimor & cura puritatis, præcaventur seductiones, vincitur pudor , sicque facilitis primo in parvis, postea in majoribus conscientiam aperiunt : sedbene instruendi, ut diligens examen & actus requisitos præmittant. Potest autem examen adolescentum este, præterilla, quæ de pueris dicta sunt, an tempus otiose transegerint; pecuniam parentum prodegerint : inhonestis cognominibus alios affecerint; malum imprés tati fint alteri : fuerint Parentibus caufa iras Examen juvenu eft ferme idem, & fi suadeant us ado circumstantiz, vel ipsi occasionem dent, interrogandi sunt, primò in genere, an non aliquid turpe cogitarint, dixerint vel fecerint. Circumstantias personarum non solent advertere, nisi jamantehac talia confessi, instructi sint à Cons fessariis: debent autem assuefieri omnes pœs min nitentes, ut ipfimet diftinguant speciem & adpecca dant numerum in mortalibus. Hzc autem ztas grande studiose deterrenda est à turpiloquiis, quia hæc , cum apud plerosque sunt initium seductionis; ab ım, a illis venitur ad turpes tactus &c. §. 4. Si Confessarius advertat, quod quan- 1804. tiåer doque accedant ad alium Confessarium, perihilo. mittat, necullo signo ostendat sibi displicere, tremo quiamelius est sic, quam sacrilege consiteri: seindt anamentanto diligentiùs eis advigilet, quando eciam XXX 2 redim

illug

oilit

Uòdt

fum.

n,t

E E Call

anibu pæn

11101

mtw

ia veil

inge

e prz-

ics, a

nre:

os,da

) æille

a qu

olican

à pu

mpn

uibu

plum

Lib. VI. Pars il. 1060 redibunt. Si autem tales ab alio Confessario clam ad se veniant, audiat ista vice, sed coneu disponere, ut se aperiant suo , nequeenime melior, imò vix est alius medus conservand innocentiam autemendandiipsos,quam fi u no urantur Confessario, & ejus confika sequantur. Sapienter dieit S. Carolus Borrom. in la ftruct. Paftor. p. 2.c.6. fi quem deprehenderint,qu fine ratione legitima Confessarium suum deserat, a netur eundem peropportune reducere, quemadmodui enim Medici, qui naturam temperamentumque on porisin infirmis perfpectum habent, non facile permi tari solent, quod morbis necessaria facilius inpenin remedia norint, sic neque videntur panitentes, ni magno delectu, à Medicis suis discedere debere, cum i melius animarum pulneribus adhibere opportuna a utiliainstituta possint.

vel

run

mn

off

Nu

gno

rur

dol

De

qui

di,

len

li. l

dei

De

no

De

rur

ta

tra

inf

CO jur

ma

gr rii

fel

Di

fa

5. 4. Caute procedendum cum adolescen tibus & juvenibus , quæ enim vident vel at diunt, observant diu, narrant aliis, de hisipi met postea prudentiores judicant: major cui habenda est, ut satisfiat judicio, quod habi bunt, quam quod nunc habent : nec plus eisd cendum, quam pati possis resciri ab aliis. Etian invitis ingerenda sunt pia documenta & monita, sunt enim semina, quæ si nonjam, polle

fructum dare poterunt.

Q.260. Quidobservare debeat Confessarius Ruft. corum aliorumque rudium. R. feqq. §. 1. Eaden ferme observanda sunt de his , quæ de puent funt dicta, nam sæpe sunt æquè vel magis ignorantes: Hinc 1. poterunt simili modo ad dolo rem disponi : forte etiam serviet hic modus, quærendo, si offendisses magnum Principem qui tibi dediffet omnia, qua habes, qui te alere,

De Ministro Panit. velletque facere hæredem maximorum bonorum: & è contrà li non placaretur, posset te omnibus pænis afficere, nunquid doleres te eum offendisse? Habeine etiam parentes adhuc? Nunquidamas illos, & putas merito effe dignos, qui à te non offendantur, quia te lis amârunt semper & tibi benefecerunt? Et nunguid doleres, fi graviter offendisses? Sed nunquid Deustibiadhuc plus fecit? Hunc tu offendifti, qui præterea in se dignissimus erat non offendi,quia est Deus summe bonus, summe perfe-Aus, propter infinitam majestatem & præcellentiam suam dignishmus semper amari & coli. Nunquid ergo doles & proponis non offendere amplius? Dic ergo corde, quod dicam ore: Deus meus & dominus meus! doleo me fecisle,quæ tibi displicent, quia tibi summo Domino meo, maximo benefactori & amabilistimo Déodisplicent, & propono cavere imposte-

Mario

netur

ime

vand

fi u.

quan

in la

71,911

t, 11.

nodun

16 601

ermu-

nnegn

2 111

cum 1

una K

efcen-

rel au

JIS IM

or cuil I habe

eisdi .Etian

mon

politi

s Rull. Eadem

риет

igno.

dolo

odus,

cipem, aleret,

YCE

rum, ideoque me de illis accuso. 6. 2. Examen illerum potest esfe: An blasphe- 1807. marint per Christi Sanguinem, per Sacramenta &c. An jurarint, & quidem advertenter contra veritatem: (debentque plerique prenitentes intrui,quid fit jurare, nam aliàs sæpistimè per confcientiam erroneam peccant, putantes le jurare, cum tamen id, quo dictum fuum confirmant, juramentum non sit.) An imprecati fint grave malum alicui, feriò, ex animo : Neglexe rint sua culpa, vel serovenerint ad Missam die festivo: Grave odium habeant in aliquem : Dixerint contra honorem alicujus, vel alicui in faciem contumeliose locuti fint: Inebriaverint le usque ad privationem rationis, & hoe quidemprævidentes: Die vetito comederint car-

XXX #

1062 · Lib. VA. Pars II.

nes: Aliquem defraudarint , furatifint , de mnum intulerint, faverint, inferre voluering, fi potuissent : An usi fint signis superstitiosis we observationibus vanis, de quibus Busenb. 1.3.1 1. n. 41. relatus plura habet. Circa turpia cum illis agendum eft, uti cum juvenibus, commi niter incipiendo ab operibus, & descendendo ad yerba, ofcula, tactus, pollutiones, defideria cogitationes. Quandoque etiam juvat apud a liquos fic facere hos examen , ut recogitent, quid mali fecerint in ultimo die festivo, quod enim in uno faciunt, solent etiam facere inq. liis: deinde quid mali fecerint ultimo die profano: denique quid alio die extraordinario, y, g. die convivii, nuptiarum, itineris, autlimili quo solent esse majores occasiones peccandi.

men

fuis]

VIXE

rit,c

caffe

vi. A

dem

effe

quit

fupp

calo

Spec

rud

mni

falu

quæ

neq

capi

fi h

ten

0000

bet

VILL

fru

tim

int

rial

bus

fie

qu

lu

60

men

5

1808

§. 3. Sià rudi homine non polfis ullamma teriam elicere, pete aliquid de priore vita: f neque de hac certum aliquid in specie affent possit, sed tantum in genere dicat, sæpe pecavi, propone ipfi præcipuas species peccatorum, in quæ tales homines labuntur. Quòd fi nihil adhue in specie possint agnoscere, potestimò juxta Laym debet fine absolutione dimitti nam tales sæpe nullum habent grave peccatum; & quamvis haberent, hoc sæpe utileelt, inquit Gob. t. 7. n. 430. ut metu carendi abiolutione alia vice excitentur ad melius examinandam conscientiam. Teret, in Inftr. idiotæc. 1. 5,2.91 fichabet : Si advertis rudern illum este bonz mentis, & à no longo tempore confessum, elice cum eo contritionem, & dicto super eum, mile. reatur, dimitte cum Cruce fine absolutione: Si verò diu, v. g. à medio anno non est absolutus tutius est sub conditione absolvere, prins 13

De Ministro Panit. men interrogatum, an non doleat de omnibus suis peccatis, & etiam de eo , quod ita incuriè vixerit, ut advertere non poffit, in quo peccarit,cum tamen dubium non fit, eum fæpe peccasse, de qua incuria si doleat, dicit posse absol. CUM vi. Addit Burgh. cent. 2. caf. 17. poenitentem rumit. dem, qui non potest satis confiteri, non facile endo esseremittendum, alioqui non redibit, hinc inieria, quitetiam Steph t.5.d. 5. n. 166. Confessarius 1d 2. suppleat, breviter percurrendo præcepta Deent, calogi & Ecclesiæ, aliasque materias ad ipsos dnoq spectantes. Experientia etiam compertum ett, ına. rudes adultos, cum de peccatis interrogati opro. mnia negant, sæpe nescire scitu necessaria ad 0, V. muli salutem, & inde esse tantam obcæcationem, que sola instructione tolli poterit. 6. 4. Si poenitens fit ita ftupidus & hebes, ut. 1809. ma nequidem necessaria necessitate medii possit 2 : b Ferre capere, variè cum tali est procedendum : nam ecca. fi hebetudo oriatur ex consuetudine committendialiqua peccara, quæ mentem veluti obrum cœcant, uti funt luxuria & ebrietas, differri denihil imà bet absolutio, & priùs abducendus est à talibus vitiis, quia durante impetu talium vitiorum man ; 0 frultraerit instructio: sicque voluntate paulaiquit timàmalo abductà informandus erit plenius 10ne intellectus. Quod fi nesciatur, an hebetudo odam naturex peccatis, videri debet, an in alisre-.q.1, bustemporalibus fit solers & induttrius, nam 0012 helt, suspicio est ortam esse ex peccatis, ideoelice que interrogandus erit, sed caute, circa peccata mile. luxurizaut intemperantiz. E contrà li hebee: 51 tudo origiur ex naturali complexione, quod utus colligitur ex eo, fi etiam ad alia temporalia fit is ta: hthes, si de catero oftendat se esse bona volunmen XXX 4

da.

run

18 V¢

3.F

ndi.

1064 Lib. 71. Pars 11. tatis & innocenter vivat, Confessarius pratti ipfi in actus fidei, spei, charitatis, doloris & pro positi, prout capere poterit, sieque dispositu absolvat saltem sub conditione, si capaxel. jubeatque communicare. Quod si tam hebe fit ingenio, ut nullam propriam cognitionen de quibusdam mysteriis formare possir, 7an & Gob. n. 311. dicunt effe zquiparandum fe tuo vel infanti, Deus enim à nemine exiget mi jorem notitiam, quam per vim intellectush. bere possit. Denique si hebetudo oriatur ex fe nectute, & hic fenex priùs sciverit ea, que fun scitu necessaria, potest illi impendiabsolutiod Communio, quamvis jam nonita clarè vide. tur ea capere. Si autem antehac non sciven ista, nec satis christiane vixerit, laborandum, u citò addiscat, quantim fieri potest, & disponatur ad dolorem, ne accedente majore sento minor sit capacitas.

Q. 261. Quid observare debeat Confessarius Euclesiasticorum, Judicum, &c. Patrum-filiorum-familias &c. B. S. 1. Ecclesiasticis maxime inculcandum, ut scandala caveant: casti & sobrii sintosficii sui partes mature expleant; causa enim cur frequenter omittantur Horæ, plerumque est dilatio in noctem. Materiæ præcipuæ, cira quas peccant, sunt simonia, Horæcanonica, Missa, habitus & tonsura, administratio Sacramentorum in mortali, pluralitas Beneficiorum sine causa, abusus proventuum ecclesiasticorum, de quibus omnibus videri potest Buscorum, de quibus omnibus videri potest Buscorum.

fenb. relatus 1. 4. n. 1355. & 1370.

S. 2. In quibus maxime peccent Judices, habes 1.4.n. 1420. 1428. 1440. 1469. In quibus Advocati, ibidem n. 1506. In quibus Referen.

LES,

tes,

n. 1

bus

nat

Co

ten

tis

fari

in a

me

cur

Cal

mil

rib

tat

qui

lo

bea

fur

les

ne

mo

abo

dil

du

fil

li

pe

De Ministro Panit. 1065 tes, Secretarii, Notarii, Procuratores, ibidem Hari & pro. n. 1508. In quibus Accusatores, n. 1509. In quibus Testes, n. 1514. In quibus Rei, n. 1521. & mustic ax el 1525. Instructiones speciales pro Judicibus, Sehebe natoribus, illustribus personis, haber Lohner De Convers. Apolt. p. 2.c.2.5.3. & 4. Speciatim au-Onen Tana tem pro divitibus 6. 5. ut optbus bene utantur. 6. 3. In plerisque samilis plus authorita- 1812. nh et ma tis habet vir quam uxor, & tum debet Confesrûs ha farius magis laborare de viro bene instruendo: ex fe. in aliquibus plus uxor quam vir, & tum per ile fun lam debet quæri bona institutio familiæ, Exaitiod men Patris- & Matris-familias potest esfe, An videz. coret, ut subditi præcepta observent, Missas, riveril Catechilmos, Conciones audiant : An cos nia m, u mium onerer : An contumeliis, injuriis, verbeoona ribus afficiat: An peccantes puniat: An permitfenio tat lascivas conversationes suorum, turpiloquia, blasphemias &c. An in aliquo, sit scandaus Ec le domefficis, ac præfertim prolibus. Quid de--fami beant præstare famulantibus, dictum est 1. 3. p. lcan. 1.n. 706. Conjugatorum peccata potissimum i fint funt, imprecationes contra conjugem vel proenim les, mala educacio prolium vel domesticorum, mque negata redditio debiti, Usus inhonestus Matri-CITCI monii periculum pollutionis, fœtûs ejiciendi, 11102, abortus. Quandonam peccent contra justitiam acra. dilapidando res communes, vel occulte subficio. ducendo aliquid, dixil. 3.p. 1, àn. 1017. §. 4 Confessario conjugum dabat hæc con- 1813. fialti-A Bu ilia S. Xaperius apud Turfell. in vita 1.6 c. 17. Nolisaile conjugis alterius de altero querelis credere, sæices , penim & falluntur & fallunt, sed summa animi æuibus quitate utrumque audies , nec incognit à caus à coneren. demnabis alterutrum. . . . Coram uxore cape, culpam 168 confe-XXX 5

conferas in maritum, quamvis haud dubié penes illum sit culpa, sed re in præsentia suppressa, deinde sine au bitris eum monebis. A. Omni cura in id eris intentum ne uxoris patronus videaris venire contra virum, nam ut mulieres natura subimpudentes sunt ac procaces se cité viris, ipsorum noxas, præsertim Sacerdotum ju dicio damnatas objiciunt, quocirca satius estre dismulata observantiam maritis debitam proponere uxoribus, & simul demonstrare ipsus, quòd viros suos sen despicatui habuerint, gravi utique dignas esse pom Plura documenta pro conjugatis suggerit Lobner supra s. 10. à n. 3. Specialiter pro Patriburser supra s. 10. à n. 3. Specialiter pro Patriburser supra s. 8. Quàm autem sit cautè conversandum cum mulieribus dicam n. 1891.

1814. S. 5. Quotuplicia fint bona filiorum familias, & quid notandum fit circa eorum furtam falaria, ad quæ putant se jus habere laborant in domo paterna, dixi l. 3. p. 1. à n. 1026. 1031. 1034. De famulis & ancillis dictum est ibidem à n. 706. 971, 1037. 1043. Examen filiorum familias & famulantium maximè fieri debu circa furta & impudicitias: ac fignanter resectendum est, an non fint in proximis occasionibus peccandi, quas, ut absolvi possint, deben actu deserere, aut efficaciter velle ac posse si cere remotas, secundum dicenda n. 1831.

1815.

Q 262. Quidobservare debeat Confessarius Me dicorum & c. mercatorum, opisicum, militum. R. §. 1 Obligationes & peccata Medicorum, pharmacopœorum, chirurgorum, habes l. 4. n. 1535 Mercatorum, ibidem num. 1539. Et specialita Mercator graviter peccat, quando paratus el pro merce quodvis pretium, etiam injustum accipere, si posset: Item si falsò juret, & docen-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN gm quo bus tio! 256 ron re:

nam

den

dus

spec târii tiun in q

9

liun

mili

quai n. 4 lo al talib

utd

0

five five mot

in po

De Ministra Panit. 1069 dut est mortale esse in confirmationem rei etiillum am levis fallæ interponere authoritatem Dei, ne ari quod raro faciunt, nam modiasseverandi, quientul bus putant le jurare, sapissime non funt voca-25Man tio Dei in teftem, uti constat ex dictis 1, 2, nu. ices fa. 256. 258. hinc ne peccent per conscientiam er-2111 14. roneam, dici debet illis quid fit & non fit jurae diffi re: item quid fit & non fit invidere proximo euxo: nam sæpe per errorem credunt se peccare, fi os facto optent ad officinam fuam venire illos, quos viрагия dent merces emere in alia vicina. E Loh 6. 2. Peccata opificum habes 1. 4.n. 1539. 1816. ibus specialiter autem interrogandi sunt, an labo-. Pro tarint die festivo, retinuerint plus quam preerfantium contractum, subduxerint partes materiæ, inqua pro aliis laborabant. fami 6. 3. Peccata militum, ac specialiter Officia- 18190 taaut lium belli, habes 1. 3. p. 1. n. 867. Sunt autem antei milites sæpe addicti superstitionibus, circa 1031 quas examinandi funt, prout habetur ibidem idem n, 41. Si ante prælium vel in communi pericurum. loabloluti funt non recensitis omnibus mordebei talibus, monendi sunt, quòd remoto periculo refle. teneantur se speciatim accusare de omnibus ; calio ut directe absolvantur. ebent Q. 263. Quid observare debeat Confessarius ho-Te fa minis scandalosi. R. Per hominem scandalosum intelligo illum, qui causa est, cur alii peccent, s Me liveid faciat malo exemplo, five turpiloquiis, 2. 9.11 livealiter. Deterrendi sunt tales studiosissime, armamotivis quæ habet Gerson p. 2. Num. 3. opusc. 1533 Depracept. Decal. capit. 18. Quidquid agat homo ialitet inpersona sua, supreme capeat alium ad male agenus ell dum sollicitare: aut verbis, aut factis, exemplis vel conuftum limaliquid agere, quod de se sit occasio ruinæ peccati, ocen' dus (pecia-

1.

1068

specialiter coram juvenibus aut personis innocentil Hocetiam proprium est singulareque demonum cium, quemadmodum bonorum Angeloruminten specialiter homines inducere ad bonum. Compenia est etiam frequenter accidere, quod homines aliorum malum impulsores vix aut nunquam delicti sui w. dignam pointentiam affecurantem persiciant, qui nequeunt cos corrigere ad bonum , quos deceperum, jam forte damnati sunt, vindictam à Deo postulant æternamque ets maledictionem jugiter imprecanis sicuti ex opposito jam salvati aliorum doctrinis 8 factis aut opera diligenti (quo nullum Deo opusi Sacrificium acceptius effe potest, & ad peccata dole. dum validius) pro suis adjutoribus preces indesiciente effundunt. In Reg. Mor. S. De pænit. addit, Quil duxit alios ad peccatum, tenetur pro posse eos posmi. dum ad viam virtutis reducere, non minus quam a damno temporalillato.

1819. Q. 264. Quidobservare debeat Confessaius un suetudinarii vel recidivi. R. seqq. S. 1. Consueu dinario quandoque neganda est vel disferenda absolutio, etiamsi dicat se habere dolorema propositum, quia quandoque non potest pudenter credi illi, uti constat ex dictis n. 1762. La quamvis nunc putaretur habere sufficientum dolorem & propositum, adhuc aliquando potest differri absolutio, ob rationes à n. 1764. La latas. Francol. De discipl. pæn. l. 3 c. 10. n. 4. ali, Remedium Sacramenti & frequens ejususus, cumma apparet satis utilis, rationabilius subtrahitur.

tudinarium primă vice, quâ se accusat de pecatis suz consuetudinis, licet nulla adhucemendatio przeesserit, dummodo eam serio proponat, przeipue si ultro nemine cogente ad con-

feffio

felfi

cont

rifta

fitus

ablo

lere

ofter

mali

prio

prop

mut

figna

logu

doct

con

aut

eum

abfo

dam

fint

dixi

tura

fion

pius

calic

rit n

fion

nife

quò

fella

rum feriò

5.

tragi

S.

De Ministro Panis.

1069

fessionem venerit, uti habet communissima contra Huygens, Gabrielis, Opftra. & alios Rigoriftas. Ratio est, quia fic confitens est rice dispo-

fitus, & dat spememendationis, ergo.

mon

1nten

pertun

FUINE

ut con

, 94

DEFRON.

ulante

ante

inis 8

opusu e dolen

ficientn

Quifa

poftmi-

145 40%·

luette

rema A pro-

62.1

enten o pot

64. al 1. 211

umnon

nfue

pecca-

emen

ropo= d con

fettio

6. 3. Dixi in l. 3.p. 1.n. 273. eum posse statim 1821. absolvi, qui ex consuetudine, quam jam expellere non potest, sæpe relabitur. Hican. 1729. oftendi frequentem relapsum, etiam qui ex malitia fit, non semperesse signum, quod in prioribus confettionibus defuerit dolor aut propositum, sed tantum esse signum nunc immutatæ voluntatis, adeoque si nunc iterum sint figna novi doloris & propositi, recidivus, per se loquendo, potestabsolvi. Deinde mulci viri doctiffimiresolverunt, si consuetudinarius sit confessus, quamvis dubitaretur de vero dolore uam a aut propolito, tamen supposita confessione eum, per se loquendo, habere jus aliquodad absolutionem saltem sub conditione accipiendam, secundum dicta n. 1770. Quænam autem sintsigna sufficientia novi doloris & propositi, rend dixian. 1734. Et signa pro spe etiam jam secuturzemendationis sunt, si pœnitens à Confes. fionefacta rarius vel difficilius peccarit: fi fapius fibi vim fecerit contra tentationem : fi occasiones aliquas relapsus vitaverit: si adhibuerit media præscripta contra relapsium : si occaliones externas vitârit : si novum dolorem manifester, ita ut Confessarius credere debeat, quòd seemendare velit: si ex professo ad Confestium accesserit, quem purabat suggesturumefficaciora remedia: si se offerar ad priora leid& fludiosiùs adhibenda.

§ 4. Quando recidivæ peccati fiunt ex sola 1822. figilitate intrinseca, uti fit in blasphemiis, odiis,

odiis, delectationibus morosis, mollitie, no docent Laym. Fill. Lugo aliique communication Sporer n. 230. ordinarie posse toties abstri, quoties Confessarius prudenter judicates serio dolere & proponere imposterum emodare, quia est rite dispositus: hinc 5. Hierrelatus Cap. Septies dist. 3. De Poen. ait, Nonsola septies sed septies delinquenti, si commutur ad pontitentiam, peccata condonantur. E com si recidive siant ex occasione aliqua extrinse erit vel non erit absolvendus, secundum de

cendan. 1831.

Obje. Ipsimet consuetudinarii, si interroge tur, an imposterum nunquam amplifis peccal velint, agnoscunt imposhbilitatem quandan moralem, & dicunt, factain, quantum in mem, conabor : quandoque ingenuè fatentur ibielle impossibile, ergo nunquam possunt prudenu judicari feriò proponere. Rt. Dato antec. I cons. nam imprimis seriò proponimus invinialibus, & tamen scimus nos relapsuros, De inde oftendinu. 1733. ad serium proposium etiam circa mortalia non requiri, ut credatt relapius non fecuturus, fed fatis est nuncadell seriam non relabendi voluntatem, cum qui quamdiu flabit, stare non possit voluntas relabendi, quamvis forte prævideatur per fragili tatem immutanda, sicuti enim S. Petrusnon ideo judicatus est indispositus ad Communionem, quodà Christo sciretur lapsurus, na nu consuetudinarius censendus est indisposito ad absolutionem, quamvis moraliter sciatur esse relapsurus. Dixi, dato antec. nam izpt contrarium dicunt. Si tamen consuetudinarius iple desperet de sua emendatione, difficulter

qu

per

ret

pla

Co

Be. 1

pro

erg

mit

pol

Co

dine

1 Hdi

lun

eft

pro

pofi

vict

lun

tere

Sap

con

Con

tecto

pre

phi

De Ministro Panit.

ter habebit verum propositum, hinc priusquam absolvatur, disponi debet, ut speret, non per vires suas, sed per Dei gratiam, cui si cooperetur, poterit, uti docuerunt innumera exem-

pla ipli fimilium.

5 100

nunin

abid

attu

emt.

er.rel

on solm

mpent

conti

rinleg

umo

rogt

eccart

andam

meen

fibielle

denter

tec. a

inve-

s, De

oficun

edatur

adelle

n qua

s rela-

ragili

usnon

unio-

ea net

ofitus

ciatur

) (xpt

dina-

ficul.

Inft. Toties relabendo frangit fidem datam Confessario, ergo ipsi amplins credi non potest. R. n. ant. nam antehac no dixit, nonrelabar amphis, sed dixit, propono non relabi amplius, & hoc propositum habet, quamvis postea relabatur, ergo non fallit Confessarium, ficuti Religiosus vovens castitatem, non dicit, non labar, sed pro. mittonon labi, ideoque valer votum, quamvis

postea labatur. Ex dictis,

Inferes. 1. Audiendum non esse fuenin in 1822. Comment. Historico dogmatico d. 6. q.9. c. 4. a 7. ubi ait, Quimortaliter peccarunt ex consuetudine, nondebent absolvi, nisi multo ad viri prudentis judicium tempore conversionem operibus probaverint. Et subdit, Toti antiquitati persuasum fuit contritionem non effe dies unius opus, sed multorum menlum, imo & nonnunquam annorum. Contra enim elt, quòd secundum dicta n. 1768. sape plùs profit absolutio quam dilatio, nam fi hæc dispolitio juvetur per Igratiam Sacramenti, spes eft, quod proxime fit rediturus, & fic paulatim victurus consuetudinem ; ubi è contrà periculumest, ne hæc dispositio pereat, ne homo interea moriatur, vel in desperationem veniat. Sapienter dixerunt Episcopi Belgii Bruxellis congregati, in Decreto ad fuos 23. Apr. 1697. Confessarius à quibuspis peccatoribus gravibus, etians tudivis, stata lege non exigat, ut per notabile tempus preme exercuerint opera panitentia, sed sum SS. PP. topendat, Deum in conversione peccatoris non

BATTS

tam considerare mensuram temporis, quam doloni, 18240

Inferes 2. Etiam audiendum non elle Gem. tum Tom. 4. tr. 6. c. 5. q. 19. ubi docet pro hor Sacramento requiri constans propositum: & quo constans fit , debere innotescere Confessario. antequam absolvat. Addit 6. 7. q. 15. Trid. vel. le, ut absolvendus cessarit à peccato, eumau tem non censeri cestaste, qui relapsus est, quam. vis post ultimam confessionem rarids peccani Contra est, nam sententia illa manet confutat ex dictis, & ex illa sequitur eum, qui primavi ce conficetur mortale, vel etiam sola veniala non esse absolvendum, quia neicitur, anhibeat propositum constans, constat autemet super dictisn. 1728. id diei non debere, & effe conm

praxin totius Ecclenz.

S. 5. Inter media emendandi consuetudi mili narium, primum est, ut semper utatureoden v.29 Confessario, unde si advertatur currere ab uno de. ad alium, merito dubitari potest de ejus dolo near re vel proposito, quia adhibere non vultme sun dium , quod utilissimum & fereunicumel, 2. I nempe unum Confessarium habere & ejus con pug filia sequi. Confessarius autem ab eo electus, specialiter rogabit Deum pro illo. 2. Conabitu nosse ejus naturam, genium, inclinations passiones, ut sic mediis & affectibus naturas comodatis eum ducat, quia quando natura quie concurrit, res facilitis peragitur. 3. Semperof elt rendet illi benevolentiam & constantem cha. auc ritatem, necullo signo prodet desperationem enin de emendatione ipsius, 4. Studebit pro inve vit, niendis & suggerendis ipsi aptis remediis. Et luit quia recidivæ plerumque fiunt circa aliquode peceatis capitalibus, debet Confessarius scired iug.

fugg

quo

fimi corp tis n fort Super tris

10.1

veit fert

De Ministro Panit. suggerere specialia remedia contra singula, quorum aliqua do ex Auctoribus n 1760. relatis.

dolons.

Gene.

ro hor

quòd

Tario,

d. vel.

ım au.

quam.

tutan

Contra Superbiam. Litt. A.

1. Confidera, quid fuifti? nihil. Quides? quoad animam multis tenebris obseptus, pesfimis inclinationibus subjectus, multitudine peccatorum oppressus, forte hostis Dei: Quoad corpus, faccus fordium: undique repletus multis miseriis. Quid eris ? brevi esca vermium, ccarit forte titio infernalis, nisi te Deus adjuvet, qui mâvic superbis resistit, humilibus autem dat gratiam, 1. Pc. tris . v. 5. Igicur quid superbis terra & cinis? Eccli. malia anha 10. v. 9: 2. Odibilis coram Deo cft & bominibus temet superbia.... Instium omnis peccati est superbia, qui contri tenueritillam, adimplebitur maledictis, Eccli. 10.v. 15 Econtrà humilitas est virtus Christi, qui humiliavit semetipsum, ad Philip. 2. v. 8. Et Matt. 11. etudi codem V.29. ait, discite à me, quia mitis sum & humilis corabuno de. 3. Quid utilitaris capies ex vana gloria? aradolo nearum laborem fuader, æternægloriæ fruiltme dum aufert : receperunt mercedem suam, Matt. 6. v. mel 2. Humiliatio via est ad humiliratem : si vis exiscon pugnare superbiam, age cum humilibus; in Aus, veltitu, domo & omnibus externis, quantim abitut fert decorum status tui, moderationem adhijones, be; quæin te bona sunt, potius absconde; ad HEAR detectus & peccata propria mentem reflecte; fi natut quidinte æstimatur vel laudatur, tuum non perof. ett, hinc laudem refer ad Deum omnis boni m cha. auctorem. Tuum Domine est bonum, tua gloria, que ionem enim de bono tuo gloriam sibi quærit & non tibi quæinve. rit, hic fur est & latro, & similis est diabolo, qui voiis. Et lutt furari gloriam tuam, S. August. solil. c. 15.

> Contra avaritiam. 1. Avaromhil est scelestius.... nihil est iniquius, Iom. VI. quans

B.

quode

(cirea

fug-

quam amare pecuniam , hic enim & animam fur Fuge penalem habet, Eccli. 10. v. 9. 10. 2. Animusm 3. 1 paucis nec multis bonis temporalibus fatir forti potest, unde fi hæc immoderate quæris, in m opus petua eris inquietudine: resolve non plusvel xim quam post adhibitam moderatam follicing feint nem tuam Deus disponer te habere : Domin prac regit me & nihil mihi deerit, Pfal. 22. v. 1. Inpu tur. inidipfum dormiam & requiefcam, Pf. 4. v. 9. Di plo minus dicit Matt. 6. v. 3 3. Quærite primumrenm meun Dei & justitiam ejus, & hac omnia adjicientur poh los c 3. Omnia brevi relinquenda funt, nifi quz pn vern missa per manus pauperum fuerint : Veritata quid terna dicit Matt. 6. nolite the saurizare vobis these tuun ros interra, ubi ærugo & tinea demolitur, & ubifim dia effodiunt & furantur : thefaurizate autem vobis the pari sauros in calo, ubi neque ærugo neque tinea demolini & ubi fures non effodiunt nec furantur : quem h audies , cupiditatem tuam an Christum ! tilis Exemplo fint nobis ipse Christus & innum dun Christum sequentes : si melior fuisset adba min tam æternitatem via , quam divitiarum con bon temptus, tenuisset Christus & docuisset 5.Qui fperas ex divitiis , quas relinques hæredibu forte ingratis, prodigis, abufuris?

Contra luxuriam.

C.

1. Fuge conspectum & maxime familiarit tem eam, quæ te ad libidinem movet, quall cumque & cujuscumque illa sit, nam hief giendo vincitur: recedendum ab eis, qui lo quelà, gestu, exemplo vel qualicumquesas ad aliquid turpe excitant. Si hæc efficaciter not caves, vis ignem contrectare & non uri, lutun tangere & non maculari : absque hos omni proposita & protestationes tux nulla sunt.

1

mel

prir lisa

fim

Dei

dec ben

pro

erg CUI

> Cei M

de

De Ministro Panit. um sur Fuge otium & honestis semper exercitiis vaca. musm 3. Nenutrias corpus delicate, abstine à vinis s fair fortioribus & calidioribus cibis : fi quandoque inpu opuserit sumere, cum illis incalueris, tum mausvel ximè fis cautus. 4. Sensus custodi. 5. Primas licino scintillas tentationis statim excute, facilius Domin przeluditur malum quam admissum excluda-In tur. 6. Juvat etiam uti flagello vel cilicio, exem-.9. Di plo Apostoli 1. ad Corinth. 9. v. 7. castigo corpus nregm meum & inservitutem redigo. 7. Pone tibi ob ocutur vol los cadaver hominis, quem perdite amasti, vide uzpu vermes, saniem, foedistimam putredinem; audi critate quid dicat, Memor esto judicu mei, sic enim erit & is the tuum: miht heri & tibi hodie, Eccli. 38. v. 23 Remeubifm diacontra mollitiem dabunturan. 1829. quæ obis the pariter valent contra alia peccata luxuria. Contra invidiam. iem h 1. Perpende ejus imprudentiam, nam inuum ! tilisest invidia, quæ tantim confert ad peccannume dum, nulli nocet nisi invido, non enim ideo

adbe minus haberille, cui invides; & si hic carerer im cor bono, quod illi invides, non ideo tu illud vel 5.00 melius haberes. 2. Inhonesta est invidia, nam edibu prima regula honestatis est, quod tibi velles, velisalteri, 3. Qui alteri malè yult, sibi vult peffime, quia se in statu peccati constituit. 4. Quod iliarit Deus favet homini, etiam tu fave, nihil tibi ideo quall decedit, imò per hoc mereris similem à Deo benedictionem. 5. Debes tandem bene velle proximo, nisi æternum perire velis; melius est ergo citò bene velle, ne vita fine merito, imò cum demerito transeat, & ut per hoc Deo placeas, qui solem suum facit oriri super bonos & malos, Matt. 5. v. 45. 6. Ut supprimas invidiam, Rudecommodis istius hominis, seriò & fincerè

Yyy 2

quære

emolitic

hìch

qui lo

ue facto

icer not

lutum

ommil .

fint, 1 Fugt

quære illi prodesse, ubi potes, damna illiun verte, affabilem te & benevolum illi exhibe

Contra gulami

Ch

pate

Qui

fice

chá

(ern

flec

obl

cid

ani

noi

COL

fim

cre

hìc

gn

an

me

7107

m

1. Remove, fi potes, quæ possunt guln E irritare, qualiseft ciborum fugvitas, varietai condimenta: si debes talia sumere, vide,utun ris non fruaris, id eft, non filte in corumde ciis, te oblectando, fed refer ad finem bonun nutritionis melioris vel honesta recreationis ideoque illis tantum utere, quæ huc condo cunt. 2. Confidera gulam, bestiarum potinul voluptatem: imò pecudes non plus sumun quam natura & necettitas politulet. 3. Gulan tellectum offuscat, bona desideria extingui reddit hominem ineptum fu s officis, fin despicabilem & contemptum, certo vitama breviat. 4. Gulamin cibis vinces, fiinment semper aliquid tibi subtrahas, maximequi magis arridet palato & minus conducit family ti. Pro ebrietatis vitio emendando, videdim da à n. 1851.

Contrairam.

voceris: ad ista præpara animum per propos tum patientiæ, & sic moderatiùs seres: Can potationes vel lusus, si occasiones tibi suntin tum & rixarum. 2. Undecumque sit eausap tiendum est: Cogita quoties Deus justamen tra scelera tua conceptam iram continuen Deus te patienter sert, & tu vilis homo malt proximo. 3. Saltem Christo id da, qui hom te petit: & quamvis non mereatur proxima meretur tamen Christus jubens diligere im cem, benefacere his, qui oderunt nos. 4 Mo veat te Sanctorum exemplum & imprim

De Ministro Pante. 1079 Christi, qui cum malediceretur, non maledicebat; cum pateretur, non comminabatur, 1 Petri 2. v. 23. 5. Quid prodest iratua? solitibi nocet: plus proficeres tibi & proximo , fi abique passione in charitate corriperes: Responsio mollis frangit iram, fermo durus suscitat furorem, Prov. 15.v. 1. 6. Reflecte super præterita, & advertes plus semper obfuisse tibi iram quam profuisse. 7. Injuria, que fir tibi, plus nocet inferenti. 7. Si quid accidat displicens vel adversum, converte statim animum ad aliud quidvis occurrens : faltem non erumpe statim sed collige teipsum, paucis confiderans, an non expediat magis tacere, dilfimulare, sermonem alio convertere &c. non crede spiritui, qui statim dicit, de tuo honore hic agitur, id pati non debes, oppone te, repugna, vindica. 9. Si non postis commotionem animi impedire, saltem contine linguam à contumeliis, imprecationibus, blasphemiis, jura. mentis, per multum jurans implebitur iniquitate, & nondiscedet à domo ejus plaga, Eccli. 23. v. 12. Multo magis contine manum à verberationibus . & pugnis: In patientia vestra possidebitis animas ve-Aras, Lucæ 21. V. 19.

Contra acediam.

1. Crebra recordatio beneficiorum Dei debetin honesto animo excitare fervorem in divino servitio. 2. Memento vicinæ mortis, quæ bene operandi tempus auferet. 3. Perpende præmia fervidæ charitatis & è contrà damna teporis: Utinam frigidus esses aut calidus, sed quin tepidus es & nec frigidus nec calidus, incipiam te evomireex ore meo, Apoc. 3. V. 16. 4. Non proficerecht deficere; non progredi est regredi : Es ves lut navis in flumine, que fi in altum non protruda Yyy 3

illiut 4

hibe,

t gulan

pletan

dutun. m del

bonum

ations

condo

sinse ımum

Gulan

xtingu

s , face

itamah

in men

mèqua

ic fanis

de dico

ram pro

propos

s : Cam

funt in

aufapp

am cor

tinuent

malen

ui hot

roximil

ere in

4 MO

mprion

Chrill

1078 Lib. VI. Pars 11.

H.

trudatur, suo & aquæ pondere ad inforiorade. labitur. 5. Declina deditos otio, age cum illis qui alacriter Deo serviunt. 6. Manè quotide excita te per propositum istà die persestè ob eundi tua, vespere de hoc institue examen, è i neglexeris, de te ipso pænam aliquam exige. Vide exempla tot serventium Dei servorum qui longè jucundiùs vivunt, quàm isti inema sibi ipsis graves & molesti.

pug

nor

bra

nor

non

quo

cilè

vill

pro

ad v

div

dic

inc

let

ner

tol

ne

cifi

po

THI

SIC

pe

tu

fal

pr

di

Q

Remedia & adjumenta universalia.

1. Præcipuum & universale remediumado. mnia vitia extirpanda & inserendas virtum est, ut humiliter & frequenter cum houcis on Deum pro gratia & auxilio, ac crebro perpia aspirationes ad eum recurras. 2. Mane propont cavere tale vitium, & vespere de illo examen institue. 3. Frequenter confitere, & quiden statim, fi in peccatum fueris relapsus. 4. Fre quenter sume Eucharistiam. 5. Fuge improborum & sectare proborum societatem. 6. Le ge pios libros, & præfertim Scripturam.7. Confidera vitam Christi & Sanctorum. 8. Cogn præsentem tibi semper Deum & Angelos. Ponas peccatorum perpende, & è contragal dium ac fœlicitatem justorum. 10. In pœnam relapsûs afflige quandoque corpus per jejuni um, cilicium, flagellum ; injunge tibi eleemoly nam exerce aliquod opus charitatis, mifericon diæ humilitatis. 11. Necessaria est tibi magnitudo animi ad incunda hæc certamina, certumque victoriæ fignum est victoriam magnanimi ter sperare. 12. Etiam perseverantia necessarii est, quare nunquam desponde animum: Liel millies cadas, surge statim & innova pugnam ille solum est victus, qui armis & volument pugnan.

De Ministro Panit. pugnandi abjectis se adversario turpiter dedit. 13. Quamvis non statim advertas profectum nonideo nihil profecisti,nam nt horologii umbram progressam videmus, progredientem nonadvertimus , it segetes crevisse apparet, non apparet crescere,ita virtutem crescentem, quoniam minutis constat auctionibus, non facilè videas, sed tandem longiore intervallo crevisse videbis: labor ipse pugnandi est continuus profectus in humilitate & patientia, quæ etiam ad vitii victoriam conferent. 6. 6. Quandoque etiam terrendi funt reci- 1826. divi, propolitis extremis hominis, morte, judicio, inferno: item periculo damnationis ob incertitudinem vitæ, ob facilitatem casuum lethalium, ob invidiam dæmonis, qui homi-

orade.

millis

Hotidit

tè ob.

n, &

Kige.

orum

mertel

nado.

irtutt

ia orti

er pizi

copone

xamen

quidem

. Fre.

mpro-

6. Le

7.Con.

Cogiti

elos. 9.

rà gall

cenam

jejuni.

emoly

ericor.

nagnk

ertum.

animi

ceffaril

: Lice

gnam :

Juntaté

Ignan.

nem in mortali constitutum statim è medio tolleret, nisi infinita Dei misericordia impediret. Quandoque movendi sunt objecta pattione Christi, quem quoties peccant, iterum crucifigunt, quantum in fe est. Etiam terror injici potest proposita Dei justitia per exempla illorum, quos punivit: item proposita abysso judiciorum Dei, qui unicuique homini numerum peccatorum præstituit, quem si impleat, privaturgratia efficace, nec refurgit, fed culpa fua infallibiliter perit, unde merito timet quisque,ne primus relapsus sit peccatum ultimum. Quosdametiam movere poterit hæc interrogatio, Quid si homo esset tibi subditus, cui dedisses omnia,quæ habet, ac cumulafies maximis benehous, li tamen ille toties, tam deliberate, tam malitiosète cotemneret, vilipenderet, & quanthmin se esset, è medio tolleret, quid illi tace. res possesse post veniam decies, vigesies aut

Yyy 4 centics

centies datam adhuc condonare? an nondele, vires in illum? Idem posset in te Deus, & sonte brevi faciet, nisi peccandi consuerudinemab. rumpas. Quitamen sunt ex natura pussilanima vel turbati ingenii, non multum terreri deben, ne in desperationem incidant, sed laudand sunt, si quid emendârint, & ostendi debet possibilitas totalis emendationis, si vimaliquam sibi faciant, & pergant cooperari gratia Dei, qua eò faciliora reddet omnia, quò ipsi melin dintius sur se continuerint.

ri

d

diutiusque se continuerint.

6. 7. De poenitentia illis injungenda dixin 1827. 1272. Utiliores sunt, quas retulin. 1267,126 Quibufdam prodest, si imponatur, ut mane pri ma, vespere ultima cogitatio sit de aliqua le tentia vel veritate æterna, v. g. Brevisvita, long æternitas. Fat ea,quæmoriens facta fuisse voles. Qui prodest homens, si mundum universum lucretur, dimi però sua detrimentum patiatur. Etiam experi oportet varia remedia, nam non omnes uno nee idem homo femper eodem modo juvatu Gerson p. 2. Num. 32. opusc. De præcept. Dea Capit. 17. dicit fæpe utiliter imponi, ut quou relabetur, toties det pauperi eleemofynami Dicunt inquit, sepius insipientes aliqui, seapuill ira, luxuria, perjurii, & si quid est simile, abstinui non posse, qui tamen hoc ipso falubri remedio villa mendaces facellime confutantur, cum unius Albin Franci in emenda cujuslibet transgressionis eis infilli pana ipsos à perpetratione injusti operis retrahed Etiam potestipsis pro poenitentia imponi, " quoties relabentur, toties pænam aliquamipl fibi imponant statim peragendam: & Confe larius ex hac poena, quan fibi imponent, coll get qualis fit conatus & quam efficax defide rium le emendandi.

De Ministro Panit.

n delz.

& forte

eman.

animu

debent,

udandi

et pol-

liquam

æ Dei

melin

a dixin

7.1261 anè pri

ua len

ta, longi

les, Quit

er, animi

expeni res uno

uvatur

Deca quotio

fynam à peccati

abstinen

dio velus

s Albino is influit

et raheret.

oni, u

uamip Confe

IE, collidelide

9.8,

1081

6. 8. Si habeat Recidivum in materiis plu- 1828 rium peccatorum, non aggrediatur specialiter emendationem omnium simul, sed primo studeat tollere radicem caterorum, aut illa priùs que magis scandalofa sunt instituto super illis examine pasticulari, ufquedum unum post wind expugnetur. Quod fi Confessarius feserit, quod in feeft, totum eventum committat Deo, ad quem folum spectat convertere animas: unde nec vane extollatur , fi videat confilia fua prodesse, nec dejiciatur, si minus proficiant: Angeli ferem. 51. v. 9. dicebant, Curarimus Babylonem, & non est sanata. Denique notat Carden. in 2. criti d. 39. n. 15. quando consucrudinarii advertuntur elle vere ponitentes, & incipiunt se emendare, monendos esse de confessione generali, prudenter enim timeri poteft, ne antehac aliquando confessi fint fine fincero dolore aut proposito, alioquin non tam diu in pestima consuetudine hæsissent.

Q. 265. Quid Confessario sit agendum speciali- 1829. ter cum illo, qui frequenter relabitur in pollutiones & peccata mollutet. Rt. G. 1. De hocita scribit Toletus in fumma 1. 5. c. 13. Hoc peccatum eft difficillime curationis, quia occasio semper cum homine est: estque praterea adeo universale peccatum, ut crediderim ma... ximam partem damnandorum infici hoc peccato. Vix puto esse aliud efficax remedium quam frequentissimam confessionem apud unum eundemque Confessarum, ut fist ter in hebdomada, si fieri possit, est enim hoc Sacramentum maximum franum, & qui hos non uttur, non sibi promittat emendationem, nisi per miraculum à Deo factum vel rarissimum privilegium. Idem tenet Polancus in Director. c. 3. ubi ait 3 Crebro confiteri sacramentaliter, mulsorum remedio-

21

ti

rì

pe

F

C

Sa

ta

ce

n

n

rum instar alia pleraque complectitur. De efficacio Communionis contra hoc vitium, dixil.6.0. 1. n. 683. foletque dæmon libidinofis injicen horrorem ab hoc Sacramento, ad quod tanto magis invitandi funt. Varia tamen remediali. bere debet in promptu Confessarius, maxim fub initium, cum advertit poenitentem incipa. re le turpiter tangere, ut graviffime deterrant principiis enim facilius obstatur, quam malum emendetur, quando invaluit. Remedia, prz. ter ca, quæ hactenus infinuavimus, late fup. peditant Drexelius in Niceta, & Veron in manua. li Sodalitatis c. 10. Gobat autem T. 7. an. 548.d Sporer n. 3 2 2. dicunt le expertos, quod sequen. tia multis fuerint salutaria. 1. Confessarius inquirat, ad quem Sanctum, vel ad quod mylle. rium vitæ aut Pallionis Christi pænitens magis afficiatur, tumque ei pro poenitentia injungat, ut per certum tempus, v.g. ufque ad proximam confellionem mane & vesperi dicat flexis genibus, Domine Deus, qui stammas æternasigni fulphures præparasts omnibus libidinosis, statuo coram tes & propono in honorem amantissimi hujus Patron mei & Passiones Christi, me hac die, hac nocte abstenturum ab omni turpiltaciu mei ipfius: quando autem actu urgebit tentatio, repetat apud se ea verba 2. Si consentiat Confessarius, voveatservatt castitatem per unam v. g. septimanam : Confessarius autem id non permittat, nisi ubi fere certam sperat victoriam, necunquam permittat , ut voveat in perpetuum 3. Beatævirgin ante aram vel iconem offerat & obstingat ma nus suas, cum firmiffimo proposito cas obit verentiam ipfius intra tot dies non extendendi ad turpem tactum. 4. Ante Crucifixi imaginem quoti-

De Ministro Panit. 1082 quotidie statuat continere manus suas ad honorem facrorum vulnerum, quæ Christus pro Se in manibus accepit, & ad reverentiam facratissimi sanguinis, qui ex illis fluxit. 5. Multis profuerunt hæ precationes ad Christum , B. Virginem, &S. Josephum, dicte mane, vesperì, & quando urget tentatio. 7 ESU purissime, per sanctam Virginitatem & Incarnationem tuam emunda cor & carnem meam , in nomine Patris & Filit &c. Purissima Virgo Maria, per Sanctam Virginitatem & immaculatam Conceptionem tuam emunda cor & carnem meam, in nomine Patris &c. Castissime sponse to sephe, per sanctam virginitatem & fanctificationem tuam emunda cor & carnem meam, in nomine Patris & Filn &c. 6. Quotidie mane & velperi, & quoties tentatio urget, aliquam brevem sententiam volvat in mente, v. g. Momentaneum, quod delectat, æternum quod cruciat. Mors certa, judicium formidabile, æternitas infinita. Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante : quis habitabit expobis cum ardoribus sempiternis? Stoz 1. 2. n. 161. etiam ponit hos versus. och leb / weiß aber nicht wie lang: ich stirb / weiß aber auch nicht wan: ich fahr / weiß wieder nicht wohin: wiefomms / daß ich nit frommer bin. Quamdiuvivam, nescio; nec mortis horam præscio; vado, sed quò, non video; mirum, quòd me noncorrigo. 7. Quando tentatur, reflectat se ad Deum libi præsentem, qui severissime judicabit etiam de hacactione : Item ad Angeluns cultodem, qui accusabit. 8. Potest etiam incuti metus abbreviandæ vitæ, ut fic motiva naturalactiam impellant ad exequenda supernaturala; certum enim est hoc vitio exhauriri summo

Ficacia

1.6.p.

l tantò

dia ha-

axim

ncipe.

rreat, nalum

prz.

è sup.

anua.

748.d

quen-

IUS In-

nyste.

magis

ungat,

proxi-

e Hexis

las ignii

corans

Patron

absten.

autem

verba.

ervare

Con-

bi ferè

ermit-

virgini

at ma-

obre-

ndendi

ginem quoti-

1084 Lib. VI. Pars 11.

vires corporis, ac per singulas pollutiones plus tolli roboris, quam si libra sanguinis esslueres, hinc sæpe sit, ut hi siant phthysici autalia tabe corporis præmoriantur. Alia media suggere prudentia, usus, circumstantiæ, & imprimi Spiritus S. Quòd si nulla remedia juvent, Confessarius suadeat pænitenti, ut ingrediatur Mateimonium, si ætas ferat, aut quandoque etiam statum religiosum, sed talem, in quo sitrigor & disciplina: Vix unquam suadeat statum eccle siasticum, inquit Sporer, quia in hoc statuvitium iliud nimis sacilè invenit somentasua occasiones majoris ruinæ.

1830.

5. 2. Illi, qui se emendant, sæpe affliguntur nocturnis pollutionibus, quas antiqua imaginationes obscoenz causant, sed terrerinonde bent, nam quia natura affuevir conficiendole. mini, quod non amplius per diem estandiur, hæs se exonerarin somno. Circa miseriamillam dat hoc confilium Gerson p. 2. Num. 38. opusc. De pollutione diurna, prop. 12. Pollutto diurna vel nocturna, dum sentitur effluere, non debt violenter prohiberi, si probabiliter existimetur, quod hujusmodi violentia frustra esset: nihilominus protis. ersitatione virtuits & proevasione periculi videturexpediens, ut homo conetur prohibere, quantum fentit vel experities commode fiers posse, quoniam etsi hacre tentio nocere debeat corpori, proderit anima: natura denique postmodum uno modo vel also talem humovem a feeticit.

eujus constituti in occasione proxima peccandi. R. Explicavi in 1. 5. à n. 252. quandonam censeaur esse periculum sive occasio proxima peccandi. Ibidem à n. 256. dixi illum peccare, qui se ex-

ponis

De Ministro Panit. ponit formali periculo vel certo vel etiam probabili tantum; aut qui voluntarie manet in occafione proxima peccandi: &ideo n. 271. dixi talem occasionem esse vitandam cum quocunque incommodo, etiamfi mors effet subeunda: ac consequenter concubinarium vel quemcunque alium actu peccare, & nequidem femel absolvi posse, qui domi retinet mulierem, ob quam ipfe est in periculo vel occasione proxima peccandi. Si tamen nunc effet nova & certa spes ex prudentibus motivis, quod illam effet proximè ejecturus, aut quòd talem occasionem per aliqua media fibi suggesta redditurus esset ex proxima remotam, adeoque facturus, ut hoc, quod hactenus ipfi fuiffet formale periculum, postea esfet materiale tantum, secundum dicta ibidem à n. 259 absolvi posset pro illa vice: attamen dixi ibidem non effe hoc facile credendum : Et postea si per experientiam adverteretur, quod permaneret periculum proximum relabendi, omnino absolvi non posser, nis actu antecedenter removisset talem occasionem, nti ibidem à n. 280 exposui & per plura exempla declaravi. Si pœnitens obtendat, senou posse vitare certam domum vel personam, dic ei ; si esset periculum in domo vel à persona illa contrahendi pestem, nunquid invenires modum & prætextum vitandi? jam multo magis, quia tibi afflabitur pestis animæ, quod per experientiam fcis. Q. 267. Quid observare debeat Confessarius ho- 1832. minis pudibundi, pusillanimis, desperantis de emendatione R. 1. Si advertat pudore deterreri , quominus confiteatur, animet his motivis: Debebis tandem aperire omnia vulnera anima, & què

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

es plas

ueret,

å tabe

ggeret

Con.

ir Ma.

etiam

rigor

tu vi.

fuad

untur

magi-

nde.

do se.

ditur,

amil-

m. 38,

ollutio

t debet

, quod

droen.

urex-

e fentit

bacre.

natura

humo-

us ali-

y. Ex-

eatur

candi.

se ex-

poms

Lib. VI. Pars 11.

1086

quò diutiùs exspectas, eò pejus ac difficiliusel. Tu occulrillimos morbos corporis aperisami. co vel Medico, ut faneris, cur non magis more bos animæ, cum scias Deum non aliter remil furum esse peccata? Non melius est se coran uno ad filendum obligatiffimo aperire cum certa spe veniæ, quam postea in extremo judi. cio coram toto mundo propterea confundi cum certa damnatione? ibi latere crit impoff. bile, comparere intolerabile. Quid refugistes. perire coram homine, fimili tibi peccatore, coi novum non est talia, & forte graviora audire! Sacerdos ea, quæ in confessione scit, minus scit, quam quæ ipse nescit, quæ enim nescit, seite potest & ea revelare, quæ autem in confessione scit, etiamsi aliunde sciverit, ea tamen ratione scandali revelare non aust. Hæc carniscim conscientia, qua te jam torquet, molestior censeri debet quam gloriosa sui victoria, quam pax & quies animæ confequetur: pus non cruciat, postquam est ex ulcere egestum, sic nec per catum remorder, postquam est in confessions detectum. Sierubescentiam istam non pots fustinere coram uno, quomodo sustinebis coram toto mundo? Diabolo fidelior es quam Deo, qui illius confilia contra Deum & intuam etiam perniciem detegere metuis: aliter non dissolves fœdus cum eo, quam per confeshonem peccatorum. Erubescentia peccatorum data est à Deo in satisfactionem pro præteritis in medicinam & cautelam contra relapius: è contrà nequissimus demon illa abutitur adau. genda scelera: & qui abstulit pudorem peccaturo, reddit confessuro, ut jam pudeat mundari, cum non puduerit coinquinari. Monerubuilti

f

V

el

1

De Ministro Panit.

iuseft.

sami-

S mora

remi

mgroo

e cum

o judi.

1 fundi

polli.

ste a.

re, cui

adire?

is feit,

feire Hione

atione

ificina

r cenquam

n cru-

c pec (Fione

potes IS CO.

quam

tuam non :

effio-

orum

eritis, us: è

idau-

ecca-

ınd2=

rerubuilti

buisti peccare in conspectu Creatoris, & jam in conspectu creatura confiteri erubescis Si pœnitens fit capax lectionis, detur ei legendus Viexmontius in Instit. ad poenitentiam parte 4. Denique fi tantus ellet pudor in enarrandis peccatis, ut non videretur posse vinci, dixi à n. 1196. posse dare peccata scripta, & postquam Confessarius legit, dicere, quod se de illis accuset.

6. 2. Pufillanimis erigitur his motivis ad 1833. sperandam misericordiam: Quia Deus est pater, qui filios prodigos in primam gratiam amantillime recipit, Luce 15. Medicus est, qui venit falvum facere, quod perierat, Matth. 18. Paltorelt, qui oves errantes quærit, & in humerisad ovile lætus reportat, Luc. 15. Redemptor elt, qui quos sanguine suo comparavit, non abpiciet: venit vocare non justos sed peccatores, Matthat 9. vide Regin. De officio poenitentis c. 5.l.1. Exempla pro erigenda spe ex Deibonitate & misericordia affert Voglerus Eroftbronn 1.3. C. 11.

§. 3. Si quali desperet de emendatione, eri- 1834. gathis motivis: Nulla funt peccata, quæ per Dei gratiam vinci emendarique non potint : neque Deus vult mortem peccatoris, sed magis utconvertatur & vivat, Ezech. 18. Si desperes detua zgritudine, przsiume de Medico omnipotente: major est potentia Medici, quam magnitudo tui morbi. Si potuit te dæmon perdere, quanto magis poterit te Deus restituere? Quipro totius mundi peccatis mortuus est, volutetiam tibi mortem suam prodesse. Nescis, quam potens sit & misericors Deus: imaginaris, sumtibi infensum, cum benignissime inviret

ad poenitentiam: confide, quia multus che ignoscendum: Tantummodo incipe, & senin auxilium ejus : qui dar velle, dat perficere Dif ficultatem apprehendis majorem, quam reioli fir: putas te abilinere non poste, sed potes: fores te perditurum oculos relabendo hodi, nonne abstineres? vides, quod mentiaristili dicendo te abstinere non posse: saltem hacde abstine pro honore Christipro te tam dun passi, cras propones similiter pro die isto, à quotidie majus Dei auxilium senties. Lege Viexmont. p.5.6 3. & 4.

pu

qu

cel

CITI

cei

nal

his

mo

noi

ape

que

teri

No

dies

1835.

S. 4. Si animo concidat, quia post adhibitum conatum pergit turpillimètentari, auteian quandoque relabi, excitet his motivis: HacDi bonitas est, quod recordatione præteritorum te affligar, ut tantò magis detefteris, & pro illi fatisfacias: fi non tentareris, minus effes cautus Demon te non itatentabat, chm ei servire, quia possidebatte: jam fortius tentat,uttesi servitutem iterum reducat : sed jam Dei servu gni es, qui major & potentior Dominus est, dummodo illi seriò adhæreas: vide, quomodo par vus David in virtute Dei superârit magnum Goliam. Si relaberis, statim resurge, id enimel ex fragilitate naturæ per cofuetudinem fractz quandoque etiam est ad majorem profedum ut infirmitatem tuam humiliter agnoleas, " scias te per solius Dei gratiam posse constanten manere. Si non cellas recidere, non celles reluigere: nonne mundas calceos, quamvis pravideas iterum inquinandos? Nonne miles cura vulnera quamvis nova prævideat in similibu præliis? Incarceratus, fi exire noller, quiatime set iterum incarcerari, nonne stultus esfet? & & tu

De Ministro Panit.

1089

& tu nolens pænitere, quia times relabi : an puras minus malum esse continuare peccare quam aliquando cessare? An ignoras cam este certaminis conditionem, non ut nunquam quis cadar, sed ut nunquam cedat : non is victus dicitur, qui læpe recidit, sed qui ad extremum

cellit. Legat Viexm. p. 5. c. 5. & 6.

us effad

c Centier

re. Dif.

n reipli

otes : f

hodi

ris tibi

hacdit

m dun

lto, a

. Legal

nibitum.

it etiam

-Ixc Du

ritorum

oro illi

cautus

ervirti

at te fub

i fervu

, dum.

do par

nagnum

enimell

fractz!

fectum

cas, a

Manten

es relut

is pravi

les ours

imilibu

uia timt

esset? fi

& tu

O. 268. Quomodo aget Confessarius cum homi- 1836. ne, quem advertit seriam poenitentiam differre velle in aliatempora, forte ettam usque admortem. Be. Conabitur ad indilatam poenitentiam adducere his motivis: Valde instabilis est vita hominis mors certillime eventura, sed incertillimum, quo tempore, modo, loco: docent id experientia & casus quotidiani. Pars major hominum ante annum co.in æternitatem abripitur. Deus, qui pœnitenti veniam spopondit, peccanti crassinum non promisit: angelum peccantem non exspectavit ad pænitentia: Adamum mox à peccato extra paradisum expulit : sieut benignus elt in tolerando ita justus in puniendo: & quem vult convertere, exspectarad tempus prafinitum, statuit cuique terminum, qui præteririnon poterit : jam admonuit Eccli. 5. v. 3. Nontardes converts ad Dominum, & ne differas de die in diem, subità enim veniet ira illius, & in tempore mdiche disperdette: monuit te per Evangelium, pemet, cum minimé putabis, sicut sur de nocte : vigilate uaque, quia nescitis diem neque horam. Voluit Deux latere ultum diem, ut velut ultimum ob fervaremus omnem diem. Quis caurus non effet in omnicibo, fi scirer uni adhærere venenum? sed dicis, jam tam diu vixi, nec me mors obruit : hocipsum fuic Dei beneficium, qui quò magis en jam longanimis & misericors s ed severior John, VI.

222

ve

ob

do

ten

nic

jud

non

Dei

ten

ubi

noi

cre

tun

tur

tat.

que

tan

exte

te f

fect

dat

mil

fun

fi g

nec

rub

for

tan

fen

1090 & districtior advenier ; quem enim, ut conve. eatur, exfpectat, non conversum durinsde mnat. Si tibi multi dies fine morte prættil runt, hocipsojames mortivicinior: avicula quò diutiùs infidet ramo, magis expofitaelle. lo jaculantis : seu vigiles seu dormias, man morti appropinquas, cuiviciniores, qua puras: mors senibus in januis est juvenibus infidiis. Remutud acceptâ ad utilitatem (o). poris, statim uteris, quia scis brevi repetto dam ; ficutere nunc vita mortali tibiadda incertos concessa, ut æternam non amina Poenitentia ad finem vitæ dilata est difficillim & vix feria: putafne, quòd arbor, quæ vix virui & nunquam recte floruit fructus proferat, cui propearuerit, jamque exscindenda erit? Aut Augustinum: fic enim refereur, De poen dift. Si quis positus in ultima necessitate sua agritudin voluerit accipere ponitentiam ... ponitentiam de possumus, securitatem autem dare non possumusma quid dico, damnabitur? sed non dico, liberabitur: orgo à dubio liberari, pis, quod est incertum evaderes pænstentiam, dum sanus es... si vis agere pænsin Biam, quando jam peccare non potes, peccatate din ferunt, non tuilla. Deus, ne peccata remittat, il mani arbitrii vult libertatem non necella tem ; in fine vitæ vult charitatem nontime rem, & quomodo tu ad charitatem affurge folo terrore instantis gehenna concutierism convertes te ad Deum, quia bonus est, sed qui justus, & jam jugulo instat per damnation sententiam. In tota scriptura non invenit nisi bonus latro, qui in fine verè pœnituerit le, ut nullus desperet; solus, ut nullus preli mat. Multa præterea languentem impedium

De Ministro Panie. verapœnitentia, avulfio à temporalibus ita perdite amatis, dolores acutisfimi corporis, obtusio sensuum, remorfus, terror, inquietudo conscientiæ, incertitudo instantis judicii, tentatio desperationis propter Deum tam diu contemptum, propter neglectum tempus pœnitentiæ, propter rejectas gratias : fit justo Dei judicio, inquit Gerson p. 2.n. 32. de przcept. Decal. Capit. 17. ut qui panitere de commissis cum possunt nonpolunt, cum pelint, nequeant, non enim tenetur Deus omni momento dare efficaces gratias, nec tenefür semper, quando velles, fed tu teneris, ubi & quando ille vult. Dæmon eo articulo non feriabitur, hic extremas artes adhibebit: creditur visibili specie apparere multis, ingerie tum priorum voluptatum recordationem s turbat phantafiam, ad desperationem sollicitat. Cur putas ita sudare agonizantes, contorquere oculos, dirum intueri? forte multinon tam ex vicinia mortis quam propter angustias cordis. Si virisaucti deprehensiin eo gruiculo exterriti fuerunt quid fier tibi? Quâtemeritate speras tum temporis converti, quando persecultimi homines timent perverci. Etiam dato, futurum esse, quod in fine vitæ per Dei

misericordiam pœniteas, adhuc gravissimæ

funtrationes statim poenitendi, nam imprimis

fi grave est nunc poenitere, gravius érit in se-

nedute, cum prava confuetudo erit robustior

& ztas ad patiendum infirmior : quò diutilis

subigo est in ferro, tanto difficiliùs eraditur;

fordes, quanto diutius in vase relinquuntur,

tantò agriùs aveiluntur. Deinde quid hic bre-

visvoluptas ad diuturnam poenam, quam me-

leur & auget? nunquid facilius nunc est diem Zzz z insu-

nyet.

LIS CA

eterik

vicula

elite.

magi

quan

ibusin

100 111

peten

addin

mittal

illim

VITUE

at, cun

3 AUG

dift.

rituan

iam de

uus:nn

bitur:

adere,

рсении

te dim

ttat,hi

ecellin

n timo

Turges

eris:no

fed qu

nation

rvenit

uerit

IS prz

ediunt

YEL

Lib. VI. Pars II. insumere poenitentiæ, quam in acerbiffimis !! tem purgatorii pœnis pati ad annos? crescum autem debita pænarum cum culpis, & inendibile est illis subitò remitti pænas, qui itau merè cumulant culpas. Neque confide in han dum suffragiis , cum sonitu peribit memori tuî, clamares usque ad diem judicii, miserenna mei,& non exaudirent. Alterutrum eligendum vel hic pati modicum pro peccatis cum ingenti merito novæ gratiæ, vel ibi torqueri mukun fine augmento gratiæ vel gloriæ. Plus valeti mundo cum pænitentia dies unus, quami purgatorio cum gravifima pcena annus inte ger. Præterea certum eft, quòd gaudium bom conscientiæ & delectario justorum longe ma jor fit voluptatibus impiorum: fola fui victom sub initium difficilis est , nam si probi pola cruces habent, funt uncta; fi spinas sentium, ornantur rofis; fi experiuntur laborem, scium æternam effe mercedem: non funt condignt passiones tam brevis vita, si comparentural culpam, quæ remittitur, ad confolationis gu tiam, quæ immittitur, ad futuram gloriam, qui promittitur. ô fi impius vel levi guftu spiritus 1em prælibaffer delectationem, facilè pro eavi lipenderet omnem aliam voluptatem. Accedit, quod peccator per ponitentiam opterpol mortem aternum frui Deo ter optimo maximo,quam ergo inhonestum est, & quam pude bit ipsum , floremætatis immolasse vitiisa fæcem senectutis Deo reservasse? Deniquequi differt poenitentiare magnis se gaudiis attinum privat, quidquid enim operis fit extragratiam , manet mortuum nec per ponitentiam

postea sit vivum. Videat igitur, quantis se peri-

CU

10

tis

ro

de

eu

fu

ho

qu

lu

hi

fei

N

De

et

bi

le

fu

De Ministro Poenit.

culis exponat, quantis objiciat malis, quantis privet bonis, & citò refipiscat. Vide Viexm.

tota p. 1.

is fal.

escunt

inert.

Ita to

hære

mon

remou

nubc

ingen.

ultum

aletin

iàm i

inte

bonz

gè ma

ictoria

polie

ntiuni

[ciunt

dignz

itur ad

is gra

in, qua

iritua-

iv sa c

Acce.

etpoll

maxi

pude.

ritiisd

quequ

æter

ra gra

entiam

e peri-

GUUS

O. 269. Quid aget Confessavius hominis nolen. 1837. tis condonare, indurati, desperantis de salute ob peccatorum multitudinem. R. S. 1. Nolenti condonare rotunde dicat, nec absolvi nec peccatu dimitti posse: & siquidem hoc sciatur extra Sacramentum, inducendi funt alii homines ipfi amici, qui deadversario molliter loquantur, declarando eum bene loqui de ipso, laudando prout possunt &c. Deinde proponendum exemplum Christi & Sanctorum, etiam orantium pro luis hostibus. Revocandum in mentem, quid oret quotidie, nempe, & dimitte nobis debita nostra sicut E nos dimittimus, itaque fi non dimittat, rogat hbinon dimitti. Præterea proponenda Dei voluntas dicentis, mihi vindicta, & ego retribuam, hincin jus Dei involatille, qui vult vindicare seipium. Item proponenda Christi sententia Matth. 18. Sic & Pater meus calestis faciet vobis, se non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus veftris. Si his non flectatur, roget, obteftetur, etiamque se provolvat ad ipsius genua, & exhibità Crucifixi imagine adjuret per fanguinolentas plagas, ut fi non hosti, saltem condonet injuriam Christo, qui peccata omnium in le lumpht: & ad ista teneri Confessarium docet Sporer 11.3 15. fi speret poenitentem flectendum, qua charitas obligat, ut etiam cum aliquo incommodo damnationem proximi impediamus, Plura fuggerunt Arfd. Tom. 3. p.5.c.2. §. 8. & Lohn. De conv. Apost.p. 2. c. 4. § . 3.

§. 2. Peccatori indurato dic, non tam ma- 1838. lumesse cecidisse, quam post lapsum nolle re-

ZZZ 3 furge-

po

de

Ex

til

di

ut

ta

qu

tu

pe

ac

fu

ra

40

Ju

furgere. Stozeundem ita aggreditur: Si enon me crimen publice commitifies, & jam venire severiffimus Judex cum ministris, qui te ad care gerem, & postea ad ignes, rotas, mortemacer. bishmam essent tracturi, nisi deprecareriscul pam, nunquid statim provolutus in genua id faceres? sed nunquid credis Deum elle Judi cem ita justum & rigidum, ut nullum delicum polite relinquere impunitum? An non credit hic effe præsentem cum tota sua omnipotentia quâte hoc momento ad infernum detruden posfer, si vellet? imò adfunt demones, qui ribi collum obtorquerent, nili Deus impedire: Itaque prostratus ad pedes Domini dic, Domini propitius esto mihi peccatori. Si non concutiatur Deitimore, conare emollire amore, propolitis Dei beneficiis & bonitate, de quibus Regin. De off poenit. c 5. f. 2. & 3. Plura luggerunt Arld. 5. 7. & Lohner 6 2. an. 9.

1839.

S. 3. Siæger fic obstinatus confiterinonve. lit, ora pro illo: submitte hominem ei gratum, qui poenitentiam fuadeat: infinua te fuaviter, de aliis rebus ei gratis loquens, & conare subinferre, saltem obesse non poste, si propter vitz incertitudinem paulatim se ad Dei gratiam disponat; hoc ipsum posse conferre ad recuperandam sanitatem. Si non moveatur, inquit in causam istius obstinationis, & conare cam removere. Si pergat renuere, propone julta judicia Dei, qui non irridetur, nec dat gratias, prout volumus, sed nostrum esse cooperari, quando dat: zternitatem fequi, quæ à statu a. nimæ, tempore mortis futuro pendeat. Siad. huc resistat, fac etiam à Medicis edici prafens mortis periculum, Potest etiam ipsi ob oculos ponh

De Min tro Pant. poni, quam miseranda sit in morte desperatio anima in obduratione decedentis, nam 1. videt se deserere omnia & ab omnibus deseri. 2. Exhorrescitad conspectum dæmonum, qui totius vitæ peccata iterum memoriæ objiciunt. 3. Sentit le jam à corpore extrudi in infelicem &ternitatem. 4. Ipsa jam sibi pronunciat Dei judicium, cognoscendo se perditam in æternum, fine spe tormenta zterna evadendi. Legatur Viexm. p. 1. c. 7. & de pænis inferni c. 8. item Vogleri Eroftbronn 1. 5. c. 3. 6. 4. Si dicat, major est iniquitas mea, quam 1840. ut veniam merear; reponat, major eft Dei pietas quam tua impietas; major Dei mifericordia quam tua miseria; majora Christi merita quam

now

niret I care

acer.

scul

ua id

Judi-

ctum

redu

entia,

1dere

i tibi

diret:

omine

ciatur

olitis

1. De

rfd. s,

n ve.

atum,

er,de

ubin

vitz

tiam

cupe.

quire

eam

ta ju-

tias ,

erari,

itu a.

Siad.

æsens

culos

ponh

tua demerita: peccata tua funt finita, Dei pietas & misericordia, Christi merita sunt infinita: peccata omnia collata ad Dei mifericordiam & ad Christi merita sunt velut aque guttula ad mare: fecundum multitudinem miferationum fuarum delebit multitudinem iniquitatu tuarum, hoc ipse promisit Ezech. 23. Quacunque horaingemuerit peccator, omnium iniquitatum ejus non recordabor. Desperatio maxime injuriosa est Deo: Judas magis peccavit in eo, quia desperavit, quam quòd Christum tradiderit. Exempla mifericordiz funt Ninivitz, David, Nabuchodonosor, Magdalena, latro &c. legatur Viexm.p. .. c.2. & 3. Regin. c. 5. f. 1. Etiam juvat tali desperanti revocare ad memoriam bona, quæ fecit aliquando, secundum illud S. Greg. moral. 1. 22. c.5. Sicut dum vivimus, debemus bona nostra à memoriarepellere, ne extollant, ita appropinquante exitu plerumque ea ad memoriam juste revocamus, ut Milliet siduciam præbeant & desperatum timorem

ZZZ 4

руетанг.

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

premant. Et quomodo etiam in articulo monis possit ponitentia agi, rectè deducit Viexm.p.6, c.6. Exempla, quibus spes nostra ex Deiboni tate & misericordia erigitur, affert Voglerus su

ter

fat

fib

fiai

ni

pro

ali

no

me

ab

far

ter

å

jui

ex

qu

an

ipi

Si

an

n

pràl. 3. c. 11.

1841. O. 270. Ouid observare debeut Confessaria captivivel condemnati ad mortem BL. S. 1. Confel. farium Rei inftruit Bufenb. relatus 1.4.nu 1521. Quid autem Reo licear, dictum est ibideman 1521. Confessarium Magæ, veneficæ, & similium, qui cum dæmone pactum habuerunt, instruit idem Bufenb. relatus 1.3. p. 1. nu. 41. Item Voglerus im Troftbronn 1.7.c.7. Communiter notant omnes, quamdiu in captivum lestentia lata non est, non facile audiendum pro confessione, præsertim fi neget illa, de quibus acculatur, quia periculum est, ne quantumis fecerit, etiam in confessione neget, ut Confes farium habeat patronum. Quod fi teneaturob crimina, quæ non negat, tum audiri potelt, ut & plerumque tum, quando sua sponte pen confiteri: nihilominus affecuret eum Confes larius, etiam cum juramento, fi opus, nihilob. futurum, quidquid inter se fincere loquentu extra Sacramentum.

ejus vita, tum enim non ita seriò se disponit, à si spe cadat, facilè alienabitur à Confessario, hinc potiùs disponat ad exspectandam resignate veluti de manu Dei quamcunque sententiam, interim prosuturum, si de peccatis seriò doleat, à in satisfactionem osferat ignominiam à molestias carceris Nihil aquivocè loquatur cum illo, ne postea coqueri possit se deceptum, quod potest esse causa gravis perturbationis in sine vita.

De Ministro Pcenit. 6. 3. Si Reus eft, & teneatur crimen etiam 1843. capitale fateri Judici hic & nune legitime interroganti, suadere imò & obligare potest, ut fateatur, nec ideo fit irregularis, Valq. Turr. Lugo, Aversa q. 16.6.12. quod Arr.d 43.n. 26. dicit fibi effe evidens, quia non est credibile Ecclefiam voluisse impomere irregularitatem actioni, ad quam hic & nunc tenetur Confessarius pro salute æterna sui pœnitentis. 6. 4. Quamvis secundum Vasq. Az. Leff. & 1844. alios apud Dian. p. 2. t. 5. R. 102, omnes, qui non sunt ministri justicia, per se loquendo, cooperari pollint ad fugam talis Rei, & instrumenta offerre ad effringendos carceres, tamen abeo, uti & à fuga suadenda abstineat Confesfarius, ne commoveat in fe Magiltratus. 6. 5. Confessarius non indicet ipsemer sen- 1845. tentiam mortis Reo, sed permittat id fier per alium: nec proponat ci trittia sed consolatoria & excitantia ad spem æternæ felicitatis. 6. 6. Damnatis ad mortem plerumque in. 1846. jungenda est levillima poenitentia, quam statim expleant, etiam cum iplo Confellario: possuntque el pro pœnitentia injungi cruciatus vel angores ante supplicium, aut etiam supplicium iplum, ut quantum potelt, patienter sultineat. Sipollit, adducat Reum, ut dormiat noche ante mortem, alioqui deficier viribus capitis: & expedit dormienti adesse aliquem, qui excitatum 6.7. Caveat, ne fit causa, cur mors apprope- 1847. tetur, ne forte, secundum sententiam aliquomm Doctorum, irregularitatem incurrat:unde tum, non præeat Reum, aut fi fiftat, non moneat, ut pergat, sed sequatur ipse, & sistenti le accommoder. ZZZ 5 6.8.

north

n.p.6.

bonie

us fu

[ario]

onfes.

1531.

man

: hmi-

1t, 10.

. Irem

nuni-

n sen-

m pro

uibus

umvis

onfele

urob

t, ut

petit

onfel.

il ob.

entut

pro

iit, &

fario,

igna. nten. ferio

niam

uatur

nis in

5.3.

1098 Lib. VI. Pars II.

1,8

ferv

LIE LI

inte

do

peti

aliq

tabe

tati

vot

qui

erit

tun

tun

fitt

val

lun

pol

der

Supp

pro

mu

pru

bus

pla

inft

die

5

1848 §. 8. Si existens in scalis adhuc confiterive lit, si priùs jam confessus est, & Judex difficulta concederet descensum, moneat de dolorett ciendo, & ibiabsolvat: si autem ex pertinan anteanon fuit confessus, rogandus Judex, u permittat descendere.

get crimen, Suar. & Sanch. nolunt, Hurt. & Patel. volunt absolvi: Avers. f. 1.1. recte dicit, fill tem dubie præsiumi possit non secisse, absolvendum, quia hic potins credendum Recti autem ipsemet Consessario sit sassus, nones absolvendum, nisi velit etiam in judicio satti quia ad hoc tenetur.

quam dicat contra Judices, sed solos privaim admonear, si opus, debet en im stare pro authoritate Judicum ne Reos concitet, & sic morten impatientius admittant. Plura videri possum apud Lohner De conversatione Apostolicap.:

c. 5. Voglerum Erostbronn 1.7.c.2.3.4. Polamin Methodo adjuvandi moribundos c. 18.

851. Q. 271. Quid agendum sit Confessario homini ebriosi, vel habentis ebriosam uxorem. Br. §. 1. E briosus obligandus est ad declinandas occasiones bibendi, vel ad bibendum non plus, quim sciat per experientiam se posse portare. Si monitus non faciat, in pœnam injungenda ablimentia à potu inebriante diebus illis, quim prævidetur sutura occasio. Si bibere debet, si quòd cogatur prandere vel agere cum aliis bibentibus, nec omnino possit nequide per stati dem declinare haustum, suggerenda sunt pre servativa & naturalia remedia pro cavenda ebrietate, qualia colligit Gob, in Quint. 5.6.5.

De Ministro Pant.

1, & 2. Peccat tamen venialiter, qui talibus præservativis utitur fine justa causa, & tantum ideo, multra debitum possibbere, hæcenim est intemperantia, & per tales potationes valetu-

do frangitur.

erive

boule

oreel

tingo

ex, II

us, ne

& Par

it,fill

ablol

Reo:

on el

faten,

a quic

rivatin

autho-

aorten

polium

1ca p.1

Polam

:. 18.

home

5. 1. E

ccalio

, quan

Si mo-

aabli

quibu

ebet, co

aliis bi-

er frau

int pre

avend

5.6.5.6

1,00

§. 2. Ut pollit se excusare & paulatim ap- 1852. petitum inordinatum corrigere, voveat per aliquod tempus abstinere à vino, vel non adire tabernam, aut faltem voveat non bibere ultra id, quod scie se ferre poste fine periculo ebrieratis. Quod li voveat omnino abstinere à vino, youm non debereffe ad longum tempus, nequidem ad mensem integrum, tum quia hoc eritipfinimis ditticile, ideoque vix observabit, tum etiam quia post hepar accensum & assuetum stomachum, si nimis subitus & violentus hi transitus ab extremo ad extremum, patietur valetudo, unde confultius erit obligare, ut paviatim fibi fubrrahat aliquid, donec periculum inebriandi evalerit.

S. 3. Matthias Faber Conc. 5. Domin. 16. 1853. poli Pentec, dat ebriolis supra s. digitos confideranda hæc quinque puncta. Quid fecifti? quantum perdidisti? qualis per ebrietatem evalisti? Qua supplicia meruiste? Quid jam toties promifisti? Eciam prodest injungere illi, ut à Confessione domum reversus dicar uxori, si hæc sobria sit & prudens; video, quanta mala mihi, tibi, prolibus, rei familiari afferat mea damnata ebrietas, plane constitui cum bono Deo vitam sobriam inflituere, & quia nosti tempus arque occasioms,quibus foleo in eam miseriam prolabi,quo. its videbis periculum adelle, mone me, impedietiam invitum, & postea agnoscam te bene fulle, fic enim volo fieri. Plura fuggerit Gob. f. 3.

1100

5. 4. Si vir apud Confessarium conques tur de uxore ebriosa, quærendum, an nonint met bt ebriolus : hafhrmet , dicendum, ut con rigat se primim, quia ebriosus frustra sobre tatem requirit in alio, Si neget, suadenduma uxori ad mensam concedat, quantum smi conditionis mulieribus concedi folet, aute am aliquanto plus. Si sic nil proficiar, una rationrbus accommodatisad persuadendi. abstinear, etiam aliorum authoritateminio ponat. Sineque hæe juvent, minetur verben addit Gob. ut etiam dec, ubi opus, in talienm casu dicit licitum esse verberare uxorem, en amfi sentiat ad plures dies, sed de hoc dixil. p. 1. n. 734. Per experientiam alicujus poni tentis scio, quod exemplum viri sobrii, patien tia & moderata ejusdem admonitio pluspo tuerint, quam verbera velrixa.

multuetur, alter, qui sobrius est, non objurge vel obstrepat eo tempore, sed patienter silem alioquin malum magis exasperat. Cogitet prodens suisse illud Recipe Medici, datum mulici, ut quamdiu ebrius maritus tumultuaretur, ipsi de aqua, quam in phiala dabat (erat autemnaturalis) partem aliquam ore elauso retinera Simile suit factum chirurgi, qui vocatus adorranda vulnera à marito inslicta uxori, primum emplastrum applicare voluit ori mulicris, decens hoc vulnus & foramen esse ante omniale

nandum.

1856. Q. 272. Quid observandum sit circa hominum convertendum vel conversam ad sidem. Bt. S. 1. Aliqui acatholici sunt pertinaces, & cum hisvix quidquam utiliter agitur; unde consultissimum

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN dut mu dæ effe edu in

eft i

nig

fun

dei

aus

fed Sac næ me que

30.

tyre ca, fcir

por

rii i Nec qua juys per

illa diff mai

5

De Ministro Panit.

nquen

on ipic

ut con

fobrie dum,

auten

utatu ndii,u

n inter

erben

lienm

17, 011.

dixiL

poent

patien

lus po.

ate tu

ojurge

e fileat,

et pru-

ulien

ur, iph

em na

inerel

ad cu-

rimum

is, di

miala

minen

. Alla

hisvix

imum

1101

estillos Deo in oratione commendare. Alii func exignorantia zelofi pro fide fua; & hi funt benignè excipiendi ac docendi veritatem. Alii funt frigidi , agnoscentes veritatem nostræfidei, sed ob frivolas causas vel humanos respeaus tardant; & hi terrendi sunt minando judiciadivina & proponendo extrema. Alii funt dubii, quibus oftendi debet, in quo conveniamus & discrepemus cum illis, tumque probandzillis noftræ veritates. Si quis prætendat non este honestum mutare religionem, in qua quis educarus est, dicilli, an ergo Christus non fuit in Judaismo enutritus eique conformiter vixit 30. annis? an etiam talis mortuus? plane non, sed everso Judaismo in ultima coena sumpsit Sacramentum novælegis, quod oppoluit cœnæ legali ibi ultimo fumptæ, & alias non lumendæ amplitis. Similiter Apoltoli omnes aliique converti ab Apostolis, item innumeri Martyres &c. Et fi argumentu valeret Gentilis, Turca, & quivis infidelis deberet mori, qualis eft.

§. 2. Convertendus edoceri debet omnia 1857. scitunecessaria necessitate medii. Deinde proponendi sunt illi successive articuli sidei contratii pius erroribus: Præterea etiam omnes alii. Nec reticendum videtur, etiam ad tempus, quamvis sciatur suturum, ut abhorreat, Verquamvis sciatur futurum, ut abhorreat, verquamvis sciatur futurum, ut abhorreat perdissimulari; sed posser postea conqueri sibi illa non esse proposita. Neque etiam videtur dissimulandus ille articulus, quòd Pontisex Romanus sit caput Ecclessæ, cum disponi debeat ad faciendam sidei professionem, in qua hoc sontinetur. Veri a. 9.

§. 3. Professio fidei proprio idiomate dan- 1858.

da

1102 Lib. VI. Pars 11.

da est illi & explicanda. Est autem duplex, un longior cujus usus est, quando conversus su publice profitetur. Alter publice hæreticus & publice profitetur. Alter brevior pro alsis, qui secretò convertumu Expedit tamen etiam his ista longior. Utran que dabo post n. 1862. Si sit publica, sitam communionem post recitaram à Ministro con sessionem, Sacerdote ad latus Evangeliigem sesso.

P

fit

tli

pi

Q

Q

fc

TE

d

t

Hexo. S. 4. Examen pro confellione non deben 1859. gide inflicui cum converso, neque dansilon catalogi peccatorum, hacenim ipfum terren Dicat Confessarius, cum ipse dixerit, quodo currer, se reliqua interrogaturum, Necexpe dit, ut ab illo exacte petatur numerus fingulo rum peccatorum, ne nimium fatigatus appre hendar onus confethonis effe gravius, quamu postea ferre postit, unde petere non debu quoties non jejunalti? carnes comediti dien tito &c.? sed he procedat. Quot annos habul Nunquid accusaste, quod à tempore usus tionis neglexeris omnia præcepta Ecclehz Quoties per annum solitus es adire cœnamhi reticams nunquid plerumque quater vel qui quies? ficenim Confessarius sufficienter agno feet numerum peccatoru iliorum imò probb bile est fatisfacere, si dicat se hactenus vixillen hærefi, fic enim virtualiter dicit se eo tempor nulla Ecclesiæ præcepta observasse. Si tamt specialem aliquem contemptum Papæ vel Et clefiæ habuerit, aut dixerit blafphemias velalumnias contra ecclefiaticos, plus quam regulariter hat ab hæreticis, aut dederit scandalum in rebus fider, velalios perverterit velin hare derinuerit, hæc effent speciatim explicanda

Fer1. T. 9. 2. 2.

De Ministro Panit.

6. 5. Quamvis convertendus gravia afferat 1860.
peccata, non arguat illum Confessarius, sed
potius ad spem veniz excitet, diceas mirum
nonesse, quod destitutus Sacramentis ita lapsus
str. Nec ab initio gravem imponat pænitentiam sed invitet ad proximas Indulgentias.
5. 6. Multi cum Laym. dicunt quemvis approbatum posse absolvere ab hæresi materiali.
Quod formales hæreticos attinet & reservationem pontificiam, videnda sunt dicta à n. 1613.
Quia tamen hæresis sæpe teservatur etiam Episcopis, & timeri poterit, ne suerit formalis,

fiquis non habeat speciale privilegium, expedit remittere ad alium, qui habet, aut talem facul-

tatem petere. 6. 7. Cautus effe debet Confessarius, ne ta- 1862. libus, qui se dicunt converti velle, nimium credat, aut multa appromittat, vel commendet aliis, tales enim quandoque funt homines frau. dulenti, qui non quærunt salutem animæ, sed sustentationem vel alia temporalia aucupantur. Hac aliaque plura Lohner De convers. Apolt. p. 2. c. 2. §. 1. Facillimum autem medium convincendi acatholicum est, probate Ecclesiam Catholico Romanam esse veram Christi Ecclesiam, eò quòd illi soli conveniant Notz verz Ecclesiz, quòd nempe sit una, sanlla, catholica, apostolica, ac consequenter quidquidilla proponit credendum, id esse verum: pro quo legi possunt libelli, Des Hayes der flein und getrewe Wegweiser / Coloniæ; Le petie Enfen Catholisch Schlecht und Recht: Aufzug auß der Beilis gen Schrifft/wosters geschrieben: Morts Oternac.

JNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

lex, un

rlusfin

. Alten

rtunu

Utram

fitam

tro con

lingem

deberr

Si long

terrent

uodos

ec expe

ingulo

sappre

quamu

debtt,

dieve

habe!

usûsn

clenz!

am hz

el quin

r agno

proba

rixificu

emport

tamel

velE0.

vel ca-

n regu

ndalum

hæren

icanda

9.50

1104

Lib. VI. Pars 11.

IUX

Ma

fu

ad

me tal

pro

Do

ch

tiu

ap

(u)

Professio fider Catholica

Secundum Bullam Pii IV. & prescriptum Tridentini.

EGO N. M. firma fide credo & profiteoro mnia & fingula, que continenturin Symbolo fidei, quo fancta Romana Eeclefia utitui, videlicet : Credo in unum Deum, Patremo. mnipotentem, factorem cali & terra, vilibi lium omnium & invisibilium: & in unum Do minum JESUM Christum filium Dei unigeni. tum, & ex Patre natum ante omnia facula: nei Deum de Deo, lumen de lumine, Deumve- tian rum de Deo vero : genitum non factum, con- ma substantialem Patri, per quem omnia facta no lunt : qui propter nos homines & propter no- cle itram falutem descendir de cælis, & Incarnatus un eft de Spiritu fancto ex Maria virgine, & homo rec factus eft, crucifixus etiam pro nobis sub Pon- per tio Pilato, passus & sepultus est: & resurrent fan tertia die fecundum feripturas, & adfcenditin ta calum, fedet ad dexteram Patris: &iterum pai venturus est cum gloria judicare vivos & mor- tor tuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum in Sanctum Dominum & vivificantem, qui ex Pa- te tre Filioque procedit, qui cum Patre & Filiofi- nei mul adoratur & conglorificatur, qui locutuseft firi per prophetas. Et unam, fanctam, catholicam, & apostolicam Ecclesiam. Conficeor unum la Baptisma in remissionem peccatorum & expecho resurrectionem mortuorum, & vitam venturi fæculi. Amen. Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Eccleiix obfervationes & Constitutiones sirmislime admitto, & a:nplector. Item facram Scripturam luxta

De Ministro Panit. juxta eum fenfum, quem tenuit & tenet fancta Mater Ecclefia, cujus est judicare de vero senfu & interpretatione facrarum Scripturarum, admitto ; neceam unquam nifi juxta unaniteoro. mem confensum Patrum accipiam & interpren Symtabor. Profiteor quoque septem esse verè & proprie Sacramenta novæ legis à Christo JESU utitur, cremo. Domino nostro instituta arque ad salutem huvilibi. mani generis, lieèt non omnia fingulis necessaım Do ria, scilicet Baptisinum, Confirmationem, Eunigenicharistiam, Poenitentiam, extremam Unctiofreula: nem, Ordinem & Matrimonium; illaque graumve- tiam conferre, & ex his Baptismum, Confir-, con- mationem, & Ordinem fine facrilegio reiterari ia facta nonposse. Receptos quoque & approbatos Ecterno- clefiz Catholicz rieus in supradictorum omnirnatus um Sacramentorum solemni administratione homo recipio & admitto, omnia & fingula, quæ de b Pon- peccato originali & de justificatione in sacrourrent fancta Tridentina Synodo definita & declaraenditin ta fuerunt, amplector & recipio : Profiteor iterum pariter in Missa offerri Deo verum & propitiamor- torium facrificium pro vivis & defunctis, atque iritum in fanctiffimo Eucharistiæ Sacramento esse veex Pa- te realiter & fubftantialiter Corpus & Sanguiilion- nem, una cum anima & divinitate Domini norusel firi JESU Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius subicam, unum lantiz vini in Sanguinem, quam conversioexpenem catholica Ecclefia transsubstantiationem n venappellat. Fareor etiam sub altera tantum specie afticas totum atque integrum Christum verumque iæ ob-Sacramentum sumi. Constanter tenco, Purganè adtorium esse, animasque ibi detentas fidelium turam suffragiis juvari : Similiter & Sanctos una eum juxta Tom. VII. Christo Aaaa

排制

1106 Lib. VI. Pars II.

Christo regnantes venerandos & invocando esse, eosque orationes Den pro nobis offent atque eorum Reliquias esse venerandas. Il la missime affero imagines Christi ac Deipan co semper virginis, nec non aliorum Sanctorus fel habendas & retinendas effe, atque eis debitte to honorem ac venerationem impertiendamle to dulgentiarum etiam potestatem à Christo i fei Ecclefia relictam fuiffe, illarumque usum Che eft Riano populo maxime Calutarem effe affirm d'i Sanctam Catholicam & Apottolicam Rom Di nam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum Matra co & magistram agnosco, Romanoque Ponisto ch Beati Petri Apostolorum principis successo po ac JESU Christi Vicario, veram obedientin inc spondeo ac juro: Catera item omnia à sau & canonibus & œcumenicis Conciliis, acprzo for puè à sacrosancia Tridentina Synodo tradit qui definita & declarata, indubitanter recipion me que profiteor fimulque contraria omnia atqui fis hæreses quascunque ab Ecclesia damnatas, av jectes & anathematizatas, ego pariter dami de rejicio & anathematizo: hanc veram catho El cam fidem, extra quam nemo falvus effe pott de quam in præsenti sponte profiteor & verauit & teneo, candem integram & inviolatam, ufer le ad extremum vitæ spiritum constantissio lie (Deo adjuvante) retinere & confiteri, atqui en meis subditis vel illis, quorum eura ad mei re munere meo spectabit, teneri, doceri & przd A cari, quantum in me erit, curaturum, egoide le N. N. Spondeo, voveo, acjuro; ficme Do n adjuver & hæc fancta Dei Evangelia: In print pio erat Verbum &6.

De Ministro Ponit. vocando JEN. N. crois, & confesse, avec fermeté & offere L constance, tous & chaque article compris en das. Il la profession de foy chrestienne & catholique; : Deipm comme la sainte Eglise Romaine tient & coninctorus fesse en ces termes. Je croy en un Dieu le Pere debim toutpuissant, createur du ciel & de la terre, de ndamli toutes les choses visibles & invisibles. Et en un hristo i seigneur Jesus christ ; fils unique de Dieu : qui um Che est ne du Pere devant tous les siecles, un Dieu affirm d'un Dieu, une lumière d'une lumière, un vray n Rom Dieu d'un vray Dieu, qui est ne, mais point fait; Mann consubstanciel au Pere; & par lequel toutes Pontifi choses sone faites : qui est descendu des Cieux successo pour l'amour & le salut des hommes; qui a été dientin incarné de la Vierge Marie, par le saint Esprit ; ia à la & s'est fuit homme, a aussi été crucifie pour nous acprzo sous Ponce Pilate, a souffert & été ensevely: o tradit qui est resuscité au troisséme jour, conforméecipion ment aux Escritures : qui est monte au ciel & afnia atqu fisàladroite du Pere, d'ou il viendra derechef, natas, avec gloire, pour juger les vivans & les morts : er damm de qui le regne ne finira jamais. Je crois au faine n cathol Esprit, qui est le Seigneur vivifiant, qui processe pon de du Pere & du Fils : qui est également adore veracm &glorifie avec le Pere & le Fils, qui à parle par m, usque les prophetes. Je crois une sainte Eglise cathoantission lique & apostolique. Je confesse un baptesme i, atque en remission des pechez. Et j'attends la resurad meil rection des morts; & la vie du siecle à venir. & prze Ainsisoit il. Je recois aussi & croy fermement egoiden les traditions Apostoliques & toutes les ordome Del nances de la fainte Eglise Catholique Romaine. In prim Je prends & entends la sainte Escriture dans le fens, que nostre Mere la sainte Eglise chrestiene tonjours tenu & tient encore à present, car à Azzz 2

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

gate

dete

les |

mer d'in

en la

ced

Por

que

auil

de I

tres

Telu

des

gen

proi

deR

Pier

verf

fur

fain

de t

Jere

Can

voir

a été

Tre

tes

dod

prot

rein

nees

post

hor

laqu

elle seule appartient de déclarer le vray fent l'Escriture, & en distinguer la vraye intellige ce, de la fausie. Je veux aussi toujours enue dre laditte Escriture sainte selon la commu explication des saints Peres & point autremen Je crois & confesse, que Jesus christ nostresa neur a institué sept vrays Sacramens de la nouvelle, qui sont tres utiles au genre human (quoy qu'ils ne soyent pas tous necessaires falut de chaque personne (A scavoir le Baput me, la Confirmation, l' Eucharistie, la Per tence, l'extreme-Onction, l'Ordre & le Marian Et que par ces Sacramens l'homme reçoit grace divine. Entre lesquels le Baptesme, Confirmation & l'Ordre, une fois receus, nel peuvent reiterer, sans commettre un façrili enorme. Pareillement je crois auffi, tout qui a été conclu & arreste au Sacre Concile Trente touchant le pechè originel & la juli sation du pecheur.

Je crois & confesse qu'en la sainte Messel offert à Dieu un veritable & reel Sacrisce propiciatoire, pour les vivans & les des unts: & au saint Sacrement de l'Autel se troure verile blement corporellement & en essence l'Corps, le Sang, l'Ame & la divinité de Jesu Christ nostre Seigneur: & que toute la substance du pain y est changée en la substance Corps, & la substance du vin en celle du Sang lequel changement de substance en substance sainte Eglise appelle Transsubstantiation. Je cropareillement & confesse, que sous les seules de peces du pain, on reçoit Jesus Christentiers ment & le vray Sacrament de son Corps parsistement. Je crois fermement, qu'il y a un Pur

gatou

De Ministro Panit. gatoire, & que les ames des fideles, qui y sont détenues, recoient soulagement & secours par les prieres & suffrages des vivans. Pareillement, qu'il est permis & aggreable à Dieu d'invoquer & honnorer les faints, qui regnent en la gloire avec Jesus Christ; & qu'ils intercedent effectivement pour nous : de plus que l'on peut & doit honnorer mesme leurs Reliques. Jetiens pour tres-asseure, que l'on peut aussi avoir & que l'on doit honorer les images de Jesus Christ, de la Mere de Dien & des autres saints. Je Confesse indubitablement, que Jesus Christ a donne à son Eglise le pouvoir 11102 des Indulgences, & que l'usage desdittes Indulgences est tres salutaire à la christiennete. Je is, nek crileg promets obeissance & soumission à l'Evesque de Rome, comme au vray successeur de saint tout Pierre (qui fut chef des Apostres & pasteur uniciles justi versel de l' Eglise) & au Vicaire de Jesus Christ fur la terre. Je reconnois & avoue, que la sainte Eglise Romaine est la Mere & Maistresse ieffec de toutes les Eglisses & de tous les Christiens. Jerecois & approuve tout ce que par les facrez Canons elle ordonne & commande de receverill voir & decroire, & particulierement ce qui nce a été decreté & ordonné au dernier Concile de : Jefus Trente. Jerejette, reprouve & condamne tou-16 stan meedi tes les erreurs, qui y sont contraires, les fausses doctrines & herefies, qui ontétèrejettées, re-1 Sang prouvées & condamnées, ou qui seront doancela reinavant rejettées, reprovées, ou condam-Je croj nees parladitte Eglise sainte Catholique & Aulese postolique. C' est cette vraye foy Catholique, ptiere horslaquelle il n' y a pas de salut à esperer, & parfa laquelle je confesse presentement de ma franin Put HOIS che Aaaa a

ensde

Higen

enten.

mill

e men

re feig.

elalo

man

iresi

Bapth

a Pen

ariage

16,1

ce pro-

: con

110 Lib. VI. Pars 11.

che & libre volonté, que par la grace de Din je veux tenir & consesser entierement, semment, & constamment jusqu'à mon dernu soupir. Je veux aussi tâcher & faire autant qui me sera possible, que cette mesme soy a creance soit tenue enseignée & preschée pa ceux qui appartiennent, & qui sont ou le ront sous ma charge, & c'est ce que je promen & que je jure moy N. N. ainsi m' ayde Dieus ses saints Evangiles. Au commencement estait Verbe & c.

da ge

em e

Gui

fort

21

ande

Rird

Sch

Ber

Ruc

der s

gen 3

und

lid) t

Ram

gelet

wien

noth)

mun

teD

Diete

werd

Pric

100

gen

men

d)en

wer

und

gun

1113

nea

UHO

20

Eb D. D. glaub und bekenne mit beständige Sergen alle und sebe Stud / so in dem Ebn lichen Glauben / ben die Heilige Romische Kuch au Diese Weiß gebrauchet / verfasset seind / nenibuch. I glaube in einen Gott Vatter den Ulfmachtigen Som fer Hummels und der Erden / aller sichtbahrenmom lichtbahren Dingen : und in einen herren Ich Christum den eingebohrnen Sohn Goties / ausdin Batter gebohren von Emigfeit / Gott von Gott/im poin Liecht/ wahren Gott vom wahren Gott/ gebohn und nicht erschaften / gleicher Substang und Wen met dem Batter / durch den afte Ding erichaften ich der und uns Menichen und unferes Henls willenden Simmel herunter gestiegen / und durch ben h. Un auf Maria der Jungfrawen Fleisch an sich genomm hat / und ist Mensch worden: Er ist auch vorument fer Pontio Pilato gecreutziget / hat gelitten / intign ben worden / und am dritten Tag / laut der Schriff wiederumb aufferstanden von den Lodten: Er itali gefabren in den himmel fißet zu der Rechten Goll des Vatters / und wird wiederumb kommen mit om ligfeit zu :Richten die Lebendigen und die Todten/ mit ches Reich's fein End wird fein. Ich glaube auch den S. Geift / ben Lebendigmachenben Herrn / der boll Watter und Sohn hergebet : Der sampt bem Walld und Sohn zugleich angebetten und geehret wird / bil

De Ministro Panit. bagerebthat burch bie Dropheten. Sch glaub auch de Dia ein einige / Heilige / Allgemeine und Apostolische fermt. Rich : Ich betenne einen Cauff ju Bergebung ber dernie Sunden / und warte auff die Aufferstehung der Abgeaut of forbenen/ und auff ein erviges zufünfftiges Leben. Um. foy 4 alle Apostolische Geistliche Satzungen sampt allen iée pa anderen Ordnungen und Gebrauchen ber Catholifchen OUL Lirden numbic) an / und halt fie festiglich. Die H. roma Schrifft versteheich und lasse sie ju / in und nach dem Berstand / welchen unsere D. Mutter die Christliche Dieud Rird bishero gehabt und noch halt / sentemahlen ihr ejtost allein jugehöret den wahren Berftand und Außlegung der h. Schrifft von dem falschen zu unterscheiden. Ich will auch gemelte H. Schrift allezett nach der einhelle andian gen Auflegung der H. Bätter verstehen / annehmen / ebnb und nicht anders. Ich glaube und befenne / bas mars erch auf lidund angentlid) fieben Sacrament Def nemen Ted. I flaments von Christo Jelu unferem herrn felbit eins Shirt gefest/und dem Menschlichen Geschlecht sehr nuslich undun wiewohlnit alle einem ieden Menschen zur Seeligkeit Stime 1 nothwendig fennd: Als nemblich der Lauff / die Fire auf du ming/das Sacrament des Altars/die Buf / die lete t/tim te Delung/ die Priesterwenhe / die Ehe: Und daß durch rebobill Dieje Sacrament bem Denschen Gnab mitgetheilet 2Bth werde: Aus welchen allen der Lauff / Firmung und n fenni Pricherliche Wenhung/ohn Gotteslasterung und grof= Ten bon fe Sindnicht mögen wiederholet und zum anderermal **负. 图**邮 getrauchtwerden. Ich nimb auch an und laßzu alle HUMINA sewehnliche und bewährte Brauch / fo inder Christis Unis Bly den Carbolischen Rirchen / ben der öffentlichen Herrlis a begra den Darreichung jeh gemelter Sacramenten gebraucht driff werden. Desgreichen glaub ich auch alles samptlich th out und sonderlich / was von der Erbfund und Rechtfertis (C)otti gung des Sunders im Seiligen Allgemeinen Concilio it have in Erienterflaret und beschloffen worden. Ich befenen/ me neand and glaube / das in dem Hochheiligen Umpt aud) II der Mes / Gott dem Herrn ein wares / angentliches der boll und versohnliches Opffer für die Lebendigen und die Bully Lodien/ aufgeopffetwerde / das auch in dem Allers D / Du Maaa 4 DO

bei

di

nt

bei (3)

Ito

Da

111

ler

Del

(5)

mo

ro

ill

Ca

pi

qı

0

8

li

CL

60

9

Bi

heiligste Sacrament bes Altars warhafftig / Leiblid und Wefentlich jugegen fene / ber Leib und bas Blut mit der Seel und Gottheit / unfers herrn Jefuelit fli / und das die gange Substang des Brods inde reib / und die Substant des Weins in das Blutchiff verwandelt werden: Welche Wandelung die Chriftien Catholische Rirch Transsubstantiationem , Mi ift / ein Berwandelung einer Substant in die anden nennet. Ich glaub auch und bekenn / bas unter eine len Gestalt der gange ungertheilte Christus Bollton mentlich/und bas mahre Sacrament feines Fronken nambs genoffen / und empfangen werde. auch festlich / bas ein Regfemt fene / und bas die Chriff glaubige Seelen dafelbsten burch die Fürbitt der Glau bigen Lebendigen Menschen Trost und Hulffemplan gen. Stem bas man auch die Liebe Seiligen / fomit Christo regieren / Ehren und Unruffen foll i und bas sie auch Gottfür unsbitten / darzu auch / das im Senithumb in Ehren follen gehalten werden. Ichhal beständiglich bafür / bas man die Bildnuffen Chriff der Mutter Gottes und anderer Heiligen aufhalten auch denselbigen gebührende Ehr und Neverengerm Ich glaub auch für gewiß / bas Christista gen foll. den Gewaltdes Ablaß der Kirchen gegeben hat : Aus das deffelbigen Alblak Gebrauch / der Christenheum Id bekenne auch Die S. Allgemeine Henliam sene. Apostolische Rirch / für eine Mutter und Meisten Ich versprich auch und gelobt aller anderen Rirchen. miteinem Schwift wahren gehorfam dem Romifdin Bischoff / als des H. Petri Obersien Apostels Ram komling / und bes herrn Jefu Christialhie auf Erbit Stadthalteren : Dergleichen alle andere Studit von den Heiligen Canonen und Allgemeinen Cont lien / furnemblich aber von dem Heiligen Tribenfilde Concilio auffgefest / verordenet und beschloffen wor den / bekenn und nimb ich unzweiffentlich an : hergb genaber alle Frethumben / Lehrftick und Regerenn fo von gemelter Catholischen Kirchen bishero bu dambt / verworffen und verflucht sollen werden/du De Ministro Pæntt.

Peiblid

Blut 1

11 Chri

s tu da

Chris

rittida

a Das

ander

r einer

ollfom

mena

glaub

Chris

Slan:

formi ind bas

as that

id) hall

prifti /

alten

his do

: 2000

yett gal

meine

eisterin

delott

nischen

Man

Erbil

eonor

itilda

il more

Hergh

rethen /

to vers

en/dic

1112

verbamme / verwersse und verstucke ich ebennassig/ biesen wahren Catholischen Glauben / ausserhalb den niemand kan seelig werden / welchen ich jeg frei wistig bekenn und Warhafftig halte / will ich auch (mit Hilfs Gottes) bis an mein legtes End / gang unwidersprechlich / unverwirt / und unverlegt halten und bekennen : Will auch / so viel mir möglich / allen Fleiß anwenden / das dieser rechte und warhafftige Glaub von meinen unterthanen / und allen denen fo meiner Gorg besohlen / gehalten / geiehrt und geprediget werde. Das verheisse / gelobe und schwere ich N. N. So Helf mir Gott und die Helige Gottes Evangelia. Im Ansang war das Wort / und das Wort war ben Gott / und Gott war das Wort / ic. Joan. 1.

Professio sidei brevior. Ex Verjuys Pastor.
Mission. in fine.

Ego N.N. coram N. & N. Sacrofanctis Evangeliis coram me positis, eisque attactis juro, me firmiter credere corde & profiteri ore illam sanctam fidem catholicam & apostolicam, quam sancta Romana Ecclesia credit, prædicat, profitetur & observat : & confe. quenter abjuro, revoco, abnego & detestor omnem hæresim, cujuscumque sit conditionis & seftæ extollentis se adversus sanctam catholicam Ecclefiam, & præcipue illam hærefin, cui hactenus adhæsi. Item juro me credere & profiteor ore [his exprimantur precipui articuli contrarii hæresi, quam deserit.] Juro & promitto, quod deinceps non aliter credam, nec dogmatizabo,nec à mihi subditis aliter teneri permittam. Sic me Deus adjuvet & hzc sancta Dei Evangelia. In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum &c.

Je N.N. en presence de N.&N. touchant

9114 Lib. DI. Pars 11.

les saints Evangiles, jure, que je crois de cour ferme, & que je confesse de bouche la saint foy Carholique & Apostolique, come la crois presche, confesse & observe la sainte Eglise Ro. maine, & cepourtant j' abjure, rejette, revoque, renie & deteste toute heresie , de quelle condition & fecte elle soit, qui s' eleve contte la saince Eglise Catholique, & principalement je dereste l'heresie, à laquelle j'ai jusqu' àpre. fent ête attache. Je jure auffi, que je crois à que je confesse (il faut ici exprimer les principa. les articles contraires à l'hereste quittée.) Je jure & promets, que doresnavant je ne croirai par autrement , nienseignerai, & ne permetteni qu' aucun de mes sujets soutienne autrement. Ainfi m' aide Dieu & fes faints Evangiles. Au commencement eftoit le Verbe &c.

Ich N. N. in Gegenwart N. und N. vor mir habend / und mit Unrurung der heiligen Evangelien / schwere / daß ich festiglich von Bergen glaube und mit dem Mund bekennt den Catholischen und Apostolischen Blauben welchen glaubet/prediget/bekennet und half tet die heilige Romische Kirch: und folgens verschwere ich / wiederruffe / sage ab und ver fluche alle Regeren / fie sen wie fie immer molle welche sich aufswirfft wieder die heilige En tholische Rirch/und sonderlich die jenige Reho ren/ welcher ich bif anjeho bin zugethangewe fen. Ich schwere auch/ daß ich glaube imdbu kenne (allhie sollen außtrücklich bekennet werden die Articulen/so der verlassena Regerey zuwieder) Ich schwere und ver (preche/

De Ministro Panit. spreche / daßich hinfuro anderstnicht werde glauben/lehren/ oder von meinen Unterthas nen laffen halten. Gohilff mir Gott und feis ne heilige Evangelia. Jin Anfang war das Wort / und das Wort mar ben Gott zc.

Q. 273. Quid observare debeat Confessarius ægri 18636 velmoribundi. w. S. 1. Confessarius ægri non statimingerat mentionem confellionis, nifi effet periculum mortis, sed amice falutet, quærat de morbo, doloribus, quiete &c. fuadeat refigna. tionem in manus Dei, qui vitz & mortis dominuselt. Captata occasione infinuer expedire confessionem, antequam invalescat vis morbi, qui difficiliorem reddit; nec id posse obesse sed profuturum pro quiete anima & etiam pro lalute corporis Si resolvat jam confiteri, præeat in actus necessarios. sublevando illum & alleviando onus confelhonis, quantim potelt. Si pro confellione dilationem petat, concedat, fed conetur efficere, ut determinet tempus, quo redeat ne pergat differre. Videat, ut aqua lustralis & effigies Christi crucifixi sir ad ma-

num apud ægrum. §. 2. Libri pro ægris ad mortem disponen- 1864. dis, inter cæteros funt, Germanice Nackatenus, Gelen-Hulff / Vogleri Trofibronn. Gallice, Craffet Præparation à la mort vel Bonnefons Le Crestien charitable: Latine, Servius, Amicus fid. Lobner De convers Apostolica cap. 6. Polance Methodus ad eos adjuvandos, qui moriuntur. Expedit, ut quivis recens ordinatus Sacerdos ex libris illis aut aliunde speciales sibi componat industrias & modos agendi cum zgris as juvandi moribundos. Modum fuaviter abdu-

cendi

CCent

fainte

Crou,

le Ro

revo.

quelle

ontre

ment

à pre-

018 X

ncipa.

jure

al pal

tterai

ment.

s. Au

. por

iligen

h von

Fenne

uben/

hald

Igens

हाउत ।

rolle

(CU)

Refer

geives

id bear

ittiet

ener

ber+

eeche/

cendi à nimio desiderio vitæ & timore mortis, proponir Polanc. c. 9. & 10. Modum tractandi ægrum impatientem, habet c. 11. Quomodo juvandus tentatus in side vel perdesperationem, habet c. 12. & segg.

li

1865.

5. 3. Confessarium ordinarie posse sub conditione absolvere moribundum, quamvis jam non sciatur dare figna ponitentia, si hoc falten dubie præsumi possie, dixian. 1156. & addo hic , 1. si talis moribundus semper fuerit infidelis, absolvi non debet nequidem sub condi. tione, quia non est probabile dubium, quodsit dispositus, sed moraliter certum est, quod non fit dispositus nec petat absolvi. Quodsiantehac oftendisset propensionem ad fidem, adhue requirerentur figna aliqua clariora quamin Christiano. 2. Talis moribundus aut etia postea mortuus absolvi non potest ab excommunicatione in ordine ad sepulturam, nisi dederit evidentia figua pœnitentiæ, utì decernitur Cap. A nobis 28. De sentent, excomm. Attamenin ordine ad absolutionem à peccatis nulla estreservatio pro articulo mortis. 3. Si zgerante delirium petiit absolvi, quamvis in deliriodicat senolle, potest & debet absolvi, quiavoluntas antecedens habitualiter permanet, & nune nescit , quid dicat. 4. Milites post confi-&um moribundi in exercitu catholico, cui permixti funt acatholici, recte absolvumurlub conditione, coipfo quod de exercitu cathelico fint, licet aliud fignum non dent. Quod fiexercitus ex majori parte sir acatholicus, vel si miltes ante noluerint confiteri, Schild. & Arfd.k. putant vix debere dari absolutionem, sed x dictis n. 1163. probabile est dari posse sub conditione illis, qui capaces funt.

De Ministro Pant.

Ottis,

Pandi

nogo

ratio.

con.

s jam

addo

inn-

ondi.

òd fit

l non

dhue

m in often

ımu.

derit

Cap.

enin

tre-

ante

o di=

VO#

, &

nfli-

per=

· lub

lico

xer-

11 1

Idik.

dix

on-

6.40

1117

6. 4. Si catholicus Sacerdos intelligat ho- 1866. minem acatholicum esse ad extrema dedudum, prudenter facit, nifi quid aliud obftet, fi eum accedat, etiam diffimulando se esse catho. licum fi id expediat, unde quamvis putetur effe Prædicans vel Minister hæreticus, potest cum eo elicere actus fidei, fpei, charitatis, perfecta contritionis de peccatis, manendo in illis, quæ nobis communia sunt cum hæreticis. Quod k patiantur circumstantia, potest postea rogare, annon, fi scirer se non esse in vera fide, vellet amplectialiam, & facere omnia ad falurem necessaria, an non vellet confiteri & absolvi, si hoc ad falutem foret pecessarium Si ad hæc annuar, secundum Gob. absolvi potest sub conditione, si dispositus es, ideoque docet Caram. quod lucheranus dicent, ô Deus! mortar in veraveligione, utra sievera, nescio, tu scis: propitius esto mihi peccatori, pollitablolvi : Vindex Gob. ad prop. 4 addit, fi spes sie, ut religionem catholicam admirtat, hanc proponendam: ii autem absolute renuat, posse ita disponi & absolvi, potest enim esse hæreticus materialis tantum, qui quamvis absolute posset salvari per contritionem persectam, tamen cum hæc fit difficilis, & ad valorem Sacramenti sufficiat dolor inferior, pro necellatate serviendum est moribundo, prout seçurillime fieri potest.

§. 5. Quibus dari debeat Viaticum, & quo-1867. ties dari possiti in eadem instrmitate, etiam non jejuno, dixi in 1.6 p. 1. à n. 604. Quibus extrema Unctio, dicam, quando de illa. Quandonam autem censeatur esse periculum vel articulus

mortis, dixi hic n. 1559.

5. 6. Simoribundus videatur este destitu - 1868.

tus

tus auditu, fæpe vox per nervos fenforios dela ta melius percipitur, fi formetur supra caputal cranium, quam in aures iplas, uti experienti quorundam docuit : unde expedit ibi inclama re moribundo. Dixi autem in 1.3.p. 1.n. 758, quomodo Confessarius in morbo contagiolo cavere possit periculum contrahendi. Et ibis dem n. 760. addidi Parochum non satisfacett officio suo, fi moribundum extremis munitum destituat. De modo fructuoce agendieum ægris & affistendi moribundis possunt plum videri apud Voglerum 1.1. c. 3.4.5 7.1. 5.c.1. &1. ubi recenser ægrorum & moribundorum præcipuas tentationes : Item apud Lohn supras, 8. & iterum §. 13. membro 5. Item apud Mar. tinum à Matre Dei in Gymnafio Philos. Christianæ pag 255. & segq. Subjicio aliqua ex didis Auctoribus:

Modus eliciendi actus pracipuarum virtutum.
Confessarius pralegit tarde, ne causet molestiam
vel satigationem: ager corde tantum elicit. Ex
Lohner.

Credo, Domine, quidquid per Ecclesiam, unam, sanctam, catholicam & apostolicam credendum proponis, & ideo sirmissimè credo, quia tu Deus dixisti, qui es infinita veritas, non potens falli nec fallere, non errare nec mentiri. Credo, Domine, adjuva incredulitatem meam.

Spero, ô Domine, quidquid promittere dignatus es, & ideo firmissimè spero, quiatu Deus promissiti, qui in promissis tuis servandis es Deus sidelissimus & potentissimus servare. In te, Domine, speravi, non consundar in zernum.

Quid

D

n

d

De Ministro Panis.

dels.

purad

lentil

lama

758.

giolo

t ibia

facere

muni

1 eum

plura

. & 2.

prz.

pras.

Mar.

Chri-

didis

utum,

eltiam

t. Ex

fiam,

icam

cre-

ritas

nec

ilita-

ttere

nia tu

andis

vare.

n 2.

Quid

1119

Quid mihi est in cœlo, & à te, mi Deus, quid volui super terram? nihil præter te volo, te super omnia amo, ô Deus, quia tu es summum bonum meum. O mi amantissime Deus! utinam infinito amore possem te d'ligere, quia infinitum meum bonum es. ô quam gaudeo, mi Deus, quia tu es, qui es, infinite bonus, infinite perfectus? utinam homines te amarent, sicuri propter infinitam bonitatem & perfedionem tuam in teipso dignissimus es amari!

Quis dabit capiti meo aquas & oculis meis fontem lacrymarum, ut defleam peccata mea? Doleo, mi Deus, doleo, quia te summum bonum toties offendi.

Quid retribuam tibi, Domine, pro omnibus, qua retribuisti mihi? Laudo & benedico te, Domine, & superexaltabo in sacula: laudent te pro me omnes Angeli & Beati in cœlo, lauderis in teipso & à teipso, sicuti infinite dignus esomnilaude.

Quis mihi det, ut quæ patior, patiar pro te, Redemptor mi JESU? Patiar tecum ô JESU: patiar pto te, JESU: libenter patiar, ut tibi conformer & placeam: auge, Domine, dolores; auge patientiam.

Quis ego sum, ut contradicam Domino meo? Quod est ante oculos ejus placitum, hoc siat: Fiat, ô Domine, sanctissima voluntas tua, sicut incœlo & in terra: siat de me, per me, circa me, sicut vis & disposuisti: paratum cor meum Deus, paratum cor meum ad omnia, quæ tibi placent, ut agam vel patiar.

Per breves aspirationes. Ex eodem Lohner.
Mi JESU, credo tibi & in te, quia es summa veritas. Mi JESU, spero in te toto corde,
quia

JNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Lib. 17. Pars II. 1120

quia es summa misericordia. Mi JESU, amo te ex toto corde, quia es infinita bonitas.

nia

mi

ber

1

F

fand

ôJ

feci

ut n

ater

lub[

met

terra

men

à Pai

To

N

Benedicta fit Sancta Trinitas & indivifa Unitas, confitebor ei, quia fecit mecum milericor. diam fuam,

Benedictus Pater, quia ex infinita lua milencordia redemit me, fanctiffimo corpore & fan guine fuo pavit me,ad fanctam Ecclefiam fuam vocavit me.

Benedictus fit Spiritus fanctus quia ex infinita misericordia sua illuminavit me, jultincavit me, in Ecclefia conservavit me.

Benedicta fit sanctiffima Dei Mater quia ex ineffabili sua charitate in filium suscepit & to beneficiis cumulavit me.

Benedictus fit fanctus Angelus Cuftos meus, qui ab ortu meo in Clientem suum suscepit, custodivit & gubernavit me.

Benedicti fint omnes sancti Patroni, qui per totam vitam meam tam fideliter precibus, hi, auxiliis & beneficiis suis foverunt me.

Benedicti fint omnes Sancti & Sancta Dei qui tam constanter Deum laudarunt & ordrunt pro me.

Domine, ne memineris iniquitatum mearum antiquarum, sed citò me anticipent milericordiz tuz.

O JESU fili Mariz Virginis, plene milericordia & pierate, ô dulcis JESU, secundum magnam misericordiam tuam miserere mei.

O Maria Mater filii Dei, advocata nostra, Tu ritus me filio reconcilia, tuo filio me commenda, Virg tuo filio meam animam post mortem reprz. 105 d

O omnes Sancti intercedite pro me, & ve-

De Ministro Panit. , amo niam peccatorum à Clementissimo Deo meo mihi omnibusque peccatoribus imperrate. a Uni-Credo, Domine, quia tu es suprema veritas. ricor Spero, Domine, quia tu es suprema fidelitas. Diligo te, Domine, quia es suprema bonitas. niseri Adoro te, Domine, quia es suprema Majestas. & fan Benedico te, Domine, quia es suprema lio fuam beralitas. Miserere mei, quia es suprema benignitas. infini. Religno me Tibi, quia es suprema æquitas. ficavit O JESU benignissime, propter nomen landum tuum esto mihi JESUS & salva me: uia ex ô JESU ne mea iniquitas perdat me, quem & 101 fecit omnipotens tua bonitas. Maria Mater gratiæ, Mater misericordiæ, tu meus, meabhoste protege, & horâ mortis suscipe. cepit, O Angele mi Custos, defende me in prælio, ut non peream in tremendo judicio. ui per O omnes Sancti & electi Dei impetrate miibus, hi, ut vobiscum sancte feliciterque mori & in zternum vivere Deumque laudare valeam. Det , Similes actus & affectus, Ex Polango. ora-Ommendo me tibi , Sanctissima Trinitas, Pater, Fili, Spiritus sancte, qui in unitate measubstantiz unus & verus es Deus. Commendo mife. metibi, Pater omnipotens, qui me, cœlum & terram, visibilia & invisibilia creasti. Comiferimendo me tibi , Domine JESU Christe, qui ndùm propter me & generis humani falutem , miffus nei. Patre zterno in hunc mundum, virtute Spira, Tu ritus sancti conceptus, natus homo ex Maria ienda, Virgine, passus, mortuus & sepultus, ad infeeprz' ros descendisti & liberaris ex eo sanctis Patribus Murrexisti tertia die, ascendisti in cœlum & fe-& ve- in ad dexteram Patris, inde venturus in die miam Tom, VII. Hudicii

Lib. VI. Pars II.

re

m

Eg

ob

pe

tui

tot

VII

1122 judicii ad omnes homines, qui tum resurgen, judicandos, ut illis, qui in gratia tua mom fuerint, vitam æternam dones : eos, quiinpu catis mortalibus decesserint , in supplicin æternum condemnes. Commendo me til Spiritus fancte , qui ex Patre & filio procedi qui vivificas unam , sanctam , catholicam apostolicam Ecclesiam, in quo septem San menta ad peccata remittenda & ad grain tuam hominibus conferendam conflituifii, Supplex à te peto, per JESUM Christums mum mediatorem nostrum, per beatissim ejus Matrem, per Angelos & Sanctos tuos, 1 me ad beatitudinem, quam tuis electis pray rafti, fimul cum Patre & Filio perducere digu ris. Amen.

Pater sancte, qui creasti me ad te, inquien est cor meum, donec perveniat ad te: ducasm precor, licet propter peccata indignissimu ad te ultimum & feliciffimum finem meun per infinitam misericordiam tuam. Pater, ut servum redimeres unigenitum Filium tu dedifti, ne permittasab ultimo mefine en in: dere, nec pereat in me tantum pretium , q redemptus fum, sanguinis videlicet & vita! nit tui dilectissimi. In Domino meo JESU Chi me Ro, qui factus est mihi justitia & sanctificati mi salva me & ad te videndum deducere digi ho ris: in co speravi, non confundar in æternu tun in justitia tua libera me. Quare tristis esanit mea & quare conturbas me? spera in Deo,qu lit niam à dextris est mihi, ne commovear: pi me pter hoc lætatum est cor meum & exulti chi lingua mea , insuper & caro mea requiescen Vit spe : adimplebis me lætitiå çum vultu til

De Ministro Panit. 1128 delectationes in dextera qua usque in finem. Domine JESU Christe, reparator meus es tu,instaura igitur, quæ ego destruxi in meipsoa repara detrimenta vitæ meæ, supple commisfiones & omissiones meas , dimitte imperfediones & ignorantias. Conjunge indignissi= mum obsequium meurn cum omnibus, quæ tu egisti & passus es ex tam perfecta charitate & obedientia, & cum divitiis fatisfactionum ac meritoru dilectionis tuæ Patri æterno illud of-

furgen,

a morni

ulinpe

pplicin

me tibi

rocedi

olicam

em Sam

gratia

tuisti

um fun

tillimn

tuos, I

ris pran

ere dign

aquietu

ducasm

iffimus

neun r

Pater,

um tu fine ex

ım, q

cvital

SU Ch

Ctificati

ere dign

æternu

sesanii

Deo, que

ear: pN

ultu tu

pertas ditetur coram justitia & bonitate tua. Domine, qui dixisti, Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex tota mente tua, ex totis viribus tuis, auge charimeminme, utificut tu vis diligi à me, & ego cupio diligere te, fic te diligam, & quod in has vira perfecte implere non possum, in altera implere te concedente valeam. Da mihi obsecro, ut non tantum super omnia diligam te, sed etiamin te & propter te & secundum te diligam, & fis mihi Tu omnia in omnibus, in hac vita &

ferre digneris, ut de tua plenitudine mea pau-

Quis mihi tribuat, ut perfecte diligam te, bo. nitas infinita ? quando occupabis totum cor meum? quando totus ero tuus, ficut totum me multis modis debeo? veniat jaru, quæso, illa hora, quâtotum me possidere digneris & totum cor meum tibi ego præbere postim.

Domine JESU Christe, qui perperua charitate dilexisti me, qua cum non essem, creasti me; quâ, cùm perditus essem, reparasti me; quâ, exulti cumtoties propria culpa periissem, ad gratiæ quielen Vitam resuscitafti me ; quâteipsum totum dedifimihi: sime totum toties debeo pro me, Bbbb 2 quid

Lib. VI. Pars II. 1124

quid debeo tibi pro te, qui infinite es melin me? Adde hoc beneficiis tuis, Deus meus, utin modo & puritimo amore diligam nunc & i

volu

lequ

neri

core

gella

alap

hæç

Ara,

mer

Sida

tebo

etiar

eft d

eum

iple

Quic

retri

tribu

mor

grati

ro. I

mea

fum;

AOIM

lempiternum.

Congaudeo & congratulor, superadorand & Superamanda Trinitas, de inhnita magnin dine perfectionis, pulchritudinis, fapientis potestatis & completiffimæ felicitatis tuz, cam incomparabiliter pluris quam meam i omnium creaturarum felicitatem zstimo, ut purilimum hunctul amorem in hocexil augeas & in patria perficias, obfecro.

Heu me infelicem peccatorem qui tanta bonitatem, tantam Majestatem Dei meitoin offendi, & cui debui totis viribus meis placen venerari & obedire, eum potitis contemp condona mihi tantam perversitatem mean Deus meus, secundum magnam miserion

diam tuam.

Alius modus. Exeodem Polanco. Harissime, recordare, quod Dominus SUS Christus propter te homo fatt hanc, quam vides (oftendit Christi Crucifiti giem) patrionem & morte amaritimam in nitat nuerit: dicergo corde, quod ego ore: Adon te, Domine JESU Christe, qui per sandin Crucem tuam redemisti mundum : adorou DR Domine JESU, Deus meus & Redempte I meus, qui pretiosa morte tua mundum vivil amp casti. Protestor coram omni Ecclesia triun man phante & militante, quod firmiter credo, vin fitu & morior in fide, quam fancta Mater Ecclei temi Catholica & Apostolica tenet. Video in hi effet imagine Crucifixi, quantam erga me diletto um nem habuerit Filius Dei, qui in tantis torment aum

De Ministro Panits melio voluit mori,ut æternam per iplum vitam con-,ut fint sequerer. Video sanguinem è sacratissimis vulcki neribus pro me effusium. Considero spineam coronam, doloris & irrifionis materiam: flaorand gella, quibus servilem in modum cæsus est: agnu. alapas, sputa & demum Crucis supplicium: 1entiz hacomnia passus est, ut deleret peccata nouz, a fira, & quomodo in ejus paffione, morteac eam t meritis non speremus cum firmiffima fiducia! no, a Sidamon objiciat, quod multum peccavi, facexil tebor, sed dicam, Dominus meus & Deus meus ciam multum pro me passus est, cujus passio tantan ch dignissima, cujus meritum est infinitum, in eum credo & in eo confido, languores nostros placen ipse sustinuit, iniquitates nostras ipse portabit. templ Quid retribuam Domino, pro omnibus quæ meam, recribuit mihi? certe nihil dignum possum reserion tribuere, sed, si ipsi placitum fuerit, calicem mortis pro ejus amore libenter amplector, & gratias agere ac eum laudare zternum defidenus Ji ro. In manus tuas, Domine, commendo me & fatt mea omnia, fiat in me voluntas tua, totus tuus ifixin sum, & tu totus sis mens in tempore & æterm sub nitate, Amen. : Adon Alu modi, agro praeundi invarios actus & affandı fectus. Ex Gymnaf. Philos. Christ. dorou DRofiteor fidem Catholicam, ejus veritates lempu I amplector & credo, eo prorsus modo, quo n vivil amplectitur & credit illas S. Mater Ecclesia Rotrium mana. In hac fide divina vivere morique cono, vim flituo, & pro qualibet veritate illius vitam con-Ecclei temno. Clementissime Deus, ego confiteor te o in hi effe Unum & Trinum, Patrem, Filium, Spiridilectio tum S., tres personas divinas distinctas, & u. rment aum Deum æternum, omnipotentem, infin-VOUE Bbbb 3

0.

1126 Lib. VI. Pars 11.

tum: hoe mysterium altissimum prosudadoro. Credo te, mitissime JESU Christe, sie verum Deum & hominem, incarnatum ex Miria semper Virgine: Credo te esse Redempto rem meum, qui per Passionem & morteum mundum reconciliasti Patri. Credo te instruisse septem in Ecclesia Sacramenta, interquest illud mirabile Sacramentum Eucharistiz, quo tu totus verus Deus & homo existis. Con firma me, Domine, in hac hora, ut hanc sida fortissimè teneam tanquam verus Ecclesia lius: prosectò impossibile est aliquid in cassi sum inveniri, quia nititur infinità infallist veritate tuâ.

fper

tual

ima

miff

nem

tuur

crea

mn

quo

orc

Plac

fimt

fecti bi, D

fac ,

ceat fert

(

con

titu

& R

pra pec

trà

tul

100

da

tib

lev

Do

J

Domine JESU Christe, qui dilexistime tradidifti teipsum pro me, firmislime speron magna bonitate & misericordia tua. Certilimè confido, Domine, me fore falvum perm rita tua infinita. Tu, Domine, es infinitelo nus, & in Scriptura tua testatus es te nollemi tem peccatoris, sed ut magis convertaturan vat : Ecce, Domine, ego toto corde convent ad te, certoque confido fore, ut in æternum vam. Confirma cor meum in hac hora, ut bu sentiam de infinita bonitate tua, quæ deledan benefaciendo & oftentando feipfam: Ecce,Di mine, occasio benefaciendi, ut glorisicerispi cendo & miserendo. Tu, Domine, cum poll fine pallione ac morte homines falvos facti maluisti, ut ubi abundabat delictum, supu abundaret misericordia tua, & copionim redemisti me, ita ut omnia peccata meacon redemptione tua fint quafi ftipula ficca com igue infinito: Quomodo ergo non sperabos niam & salutem sempiternam? Certilis (pero

De Ministro Pante. spero, Domine, me salvum fore per te: verba ofund tuasunt fidelissima & promissa tua sunt veris-Ite,effe sima, tu dixisti, omnis, qui petit, accipit, hac procx Ma. missione fundatus posco æternam redemptiompto sem,quam me consecuturum fortissime spero. ê tuan JESU Christe, Fili Dei vivi, bonitas infinie infli ia, vellem nunc possidere omnia corda Spiriter qui tuum beatorum & omnium Sanctorum, quos iltiz,u creasti, utte unicum & infinitum bonu meum Con immenfo amore diligerem. Domine, eo modo, c fiden quo possum, per assectum amplector omnia efixi ordahæc, & amo te super omnia propter te. n eafil Placet mihi, Domine, quod regnes in æternum fallibi & fis Rex omnium Regum, omnipotens, altiffimus, gloriofiffimus, beatiffimus & omni per-Ai met fedione perfectisfimus. Sacrifico me totum tii peran bhDomine, & cupio Arictissime adhærere tibi ; Certille fic, Domine amabiliffime, ut nihil mihi plaperm cat præter te, & indefeffis viribus in hac prænitèbo fertim horâ quæram te. lle mu Clementissime Domine JESU Christe uran contrarationem omnem five justiciæ five granvert titudinis, offendi te benigniffimum Dominum nùm

Clementissime Domine JESU Christe a contra rationem omnem sive justiciæ sive gratitudinis, offendi te benignissimum Dominum & Redemptorem meum, quòd in hac hora presertim confiteor. Poenitet me, Domine, peccatorum meoru propter te, non addam ultrà, ut peccem tibi. Detestor, Domine, omnem tulpam, mallemque obisse quàm peccasse, non committam amplius, ut te Deum meum offendam. Abominor, Domine, omnia peccata, quia tibi displicent: patiar potius mortem, quàm leviter peccem. Confirma me, Clementissime Domine, in hac hora, & totis visceribus diligem te Deum Dominum & Salvatorem meum,

Bbbb 4

ut bes

lectan

cce,Di

erisp

n pole

s facen

, Supti

ofiffin

a cora

COM!

rabow

fpen fpen

Lib. VI. Pars 11.

ol

tu

off

fu

no

na

æti

usc

mi

tur

bus

pet

nef

opi

næ

Rei

tuu acti

cha

ipf

rat

dić

ren

bus

fun

pos

mu

tiv

del

1128 ut ex amore tuo nascatur odium & detellatio peccatorum, quibus irritavi te.

Pactum infirmi cum Deo.

Itaque Charissime, nunquid credis firmite JESUM Christum elie verum Deum & homi. nem prote Crucifixum & mortuum ? An, vel ejus nomine alius respondet : Credo. Nunquid speras certo te fore salvum per merita Domini nostri JESU pro te Crucifixi & mortui? Sp. ro. Nunquid poenitet te peccatorum propu Deum summe bonum offensum; & proponi firmillime non amplius peccare? Maxime. Fa igitur etiam hoc pactum cum Deo & dice corde: Misericordiffime Deus, scis, quiain hi infirmitate mea non possum multis verbis ! precari; opto ergo toto corde, ut quoties art. riamea dederit pullum, quoties anhelitun traham, quoties faciam minimum motumma nûs, oculi vel alterius partis corporis mei, to ties tu benedicaris & lauderis ab omnibus crea turis tuis. Ex nunc pro tunc declaro, mi Domi ne,toties mihi placere & gaudium effe;eò quòn is qui es, perfectillimus, excellentissimus, adeoque potens, ut omnes egeamus tuî, tu verò nullius : Toties gaudeo te esse infinite sapientem, misericordem, justum & bonum. Totics gaudeo, Domine, propter opera bona, qualiquando acta funt & aguntur indies agenturque rmposterum ex amore tui, aliaque omnia, qua fieri possent ab iis quos creasti & creare potuit sub quanta possibile est perfectione: Toties la tor plurimum ob ea, quæ Dominus meus JE SUS Christus, Virgo sanctillima, Patriarcha Propherz, Apostoli, Martyres, Confessores Sancti Sanctæque omnes obiverunt, necnol

De Ministro Panit.

teffatio

rmitet

homi.

Ager,

omini

i? Spe-

ropter

poni

ne. Fa

dic en

bis !

sart.

elicun

m ma

1, to

s crea

Domi

ooup o

limus,

u verò

ipien-

Totles |

uæali-

urque

, qua

otuist ies læ

us JE archa

Mores.

ecnot

1129

obamorem illum, quo te æternum profequentur cum omnibus angelicis Spiritibus: Toties offero tibi quæcumque Sacrificia tibi oblata funt, offeruntur offerenturque imposterum, notanter autem Ss. Millæ Sacrificium : Toties mein manus tuas committo, ut de me disponastanquam de re maxime tua, ex nunc & in aternum : Toties displicent mihi peccata omnia, quæ à condito mundo perpetrata sunt & usquead finem ejusdem perpetrabuntur: utinam, ô bonum meum , vice cujusque peccati millia millium obsequiorum tibi impenderentur. Toties dimitto ex corde propter te omnibus, qui me unquam offenderunt vel offendent, & pro qualibet offensa mihi irrogata, peto Domine, ut des illis infigne quoddam beneficium & tandem mortem, qualem mihi opto felicissimam : Demum totice offero divinæ Majestati tuæ, quidquid boni possum offerre, maxime verò vitam, passionem & mortem Redemproris mei JESU Christi, acomne tuum in teipso beneplacitum, in gratiarum assionem pro beneficiis que à te accepi, & pro charitate, quâ ab zterno dilexisti me: huncque ipsum acum, quem nunc elicio, toties denuo ratum esse volo, quoties aliquod è signis prædiftis edidero: Quoties ergo jam difta occurrent, declaro intentionem meam esse, tot vicibus id ratum facere, quot creatura producta sunt veletiam produei possunt, imò quoties possibile & imaginabile est idipsum iterari ac multiplicari, atque hoc pure ob amorem tui, inagnitionem supremæ Majestatis tuæ, ex motivis sanctissimis & perfectissimis, que habere debeo vel possum: in signum autem, quod rata Bbbb 5 ha-

1130 Lib. VI. Pars II.
habeam, qua ita proposui, Domine, quod dixi
dictum volo, affectu quantum possum maximo

Christus & ejuschem merita offeruntur pro peccatis ac debitis nostris.

Gnosco, amantissime Pater, non esseme La parem immensis debitis, quæ per peccan mea contraxi memento tamen, ô Domine, Fi. lium tuum, meum autem Redemptorem | E-SUM Christum constituisse me hæredem me ricorum suorum, hoc jure nixus offero Majestati tux pro lytro impuritatum mearum cassiffirmum corpus JESU mei, operaSpirituss. in virgineo utero conceptum: Vice errorum, quibus à semitis justitiæ tuæ deviavi, offero pe. des ejus amabilis simos Cruci affixos : Quiave. rò mundi ego idola sæpius adoravi, genua tibi dedico ejusdem sanctissimi Filii eni, semperad te adorandum inflexa: Pro intemperantia gulz mez offero temperantissimum appetitum Salvatoris mei: Pro pessimis præcordiis meis,pilfimaviscera JESU Christi: Procordemen terreno & terrenorum amante, cœlefte cot Redemptoris mei : Pro inconstantia & impatientia mea, pectus & humeros JESU mei: Pro meis iniquis manibus, superbo capite, oculis lascivis & amicis obtrectationum auribus, manus Cruci confixas, confossum spinis caput, oculos languineis lacrymis suffusos, saturatai opprobriis aures, os denique illud felle & ace to potatum : Pro pessima lingua, plena criminum anima, memoriæ, intellectûs & voluntatil mez przpostero usu,linguam, animam, me moriam, intellectum & voluntatem Christio mnibus gratiz & gloriz thesauris illustres Postremo

De Minifero Panit. 1121 postremò pro cunctis viciis meis omnes Dominiac Redemptoris mei virtutes. Exercitium ad quinque vulnera Christ, quorum unum ad fingulas orationes osculatur æger. CAluto, piislime JESU, & tota devotione O ofculor roleum vulnus dextri pedistui, precorque, at per illud plenam omnium delictorum remissionem mihi concedas. Saluto, benignistime JESU, & tota devotione ofculor vernans vulnus finistri pedis tui, precorque, ut per illud instaures omnes ruinas perditz vitæ mez. Saluro, dulcissime / ESU, & tota devotione ofculor floridum vulnus dexteræ manûs tuz, precorque, ut per illud mortifices in me, quidquid tibi displicet. Saluto, optatisfime / ESU, & tota devotione ofculor charum vulnus finistræ manûs tuz precorque, ut per illud eum ornatum internum gratiæ mihi dones, quo tibi placeam. Saluto, desideratissime / ESU, & totê devotione ofculor amorofum vulnus fanctistimi lateris tui, precorque, ut per illud me totum tibi copules & unias. Tu, Domine, in iftis beatis vulneribus tuis me include & præsta, ut ex eis verum tui amorem æternamque salutem hauriam. Scribeilla in corde meo, pretiofisfimo sanguine tuo, ut in eis legam tuum dolorem pariter & amorem, ut in me ergate & dolor compastionis excitetur & ardor dilectionis accendatur. Sit mihi omni tempore ac præcipuè in hora mortis mez mihi certum in illis refugium & secura protectio. Amen. Encores -

dixi

cimo

PG 4

Te me

ccata

ie, Fi-

JË.

me-

Maje-

castis-

ttis S.

rum,

to pe.

ia ve-

a tibi

parad

gulz

n Sal-

s, piif-

e meo

te cor

impa-

mei :

,0CU-

ribus

caput,

uratai

& ace

crimi

ıntatıl

i, me

ristiolustres. Aremò

\$132 Lib. VI. Pars 11.

Exercitium omnis generis virtutum, quas æger uno verbo repetito interné eliciet, vel al us

uti

ar

U

Te

qu

m

po

of

po

pel

va

qu

pet

m

to

m

lu

qu

m

Vi

CO

po

m

op

D

ne

m

gu

fe

nominesphus.

Redo in Deum meum, quia ipse revelavit, qui est infinita veritas : Credo. Spero in Deum meum, quia gratiam in hac vita & glo. riam in altera promisit ipse , qui in promiss servandis fideliffimus est & potentiffimus fervare: Spero. Amore, Deus meus & omnia qui infinite perfectuses & amabilis : amo. Dolcoex toto corde, quia infinitam bonitatem tuamos. fendi: doleo. Adoro infinitam Dei mei Majellatem , à qua & in qua omne bonum effereco. gnosco: adoro. Veneror sanctissima nomini JESU, Mariæ, Josephi, ut fint mihi ultima tessera salutis: veneror. Exosculor sacratissima JESU pro me Crucifixi vulnera : exosculor, Colo omni submissione possibili venerabile Eucharistiæ Sacramentum : colo. Conficeor summam ingratitudinem, quâ benesiciis divinis abusus sum : confiteor. Confundor, quòd tam ingratus fuerim pro omni amore , benignitate & fidelitate Dei erga me : confundor. Gratias ago Deo meo,qui me ad imaginem & similitudinem suam creavit capacemque aterna beatitudinis effecit: gratias ago. Habeo tibigratias, amantissime JESU, prosacratissima incarnatione, passione ac morte tua: habeo gratiat. Utinam, ô amabilisfime Deus, nunquam teoffendissem , quia tues propter te dignissimus non offendi : utinam. Utinam, clementissime Deus, peccatores refipiscant & requirant te: utinam. Utinam omnes homines te cognoscant, ficuties perfectissimus, ament, sicuties optimus, glorificent, figuti es præcellentisfimus:

De Ministro Panis.

eger

elavit,

ero in Leglo.

mills

s fer-

a quia

coex

m of.

ijella.

reco.

mina

ltima

(fima

culor.

abile

divi-

quòd

beni-

.Gra.

fimi-

ernz

i gra-

a In-

atias,

e of-

imus

slime

it te:

cant,

opti-

nus:

1133

utinam. Utinam, ô optatisfimum bonu meum, ardentissime amarem te : utinam æstuantissimisdefideriis jugiter anhelarem ad te: utinam. Utinam, ô Domine, haberem tantum amorem & affectum adte, quantum unquam aliqua creatura habuit : utinam. Utinam te Deum meum tanta laude, honore & amore prolequi possem, quanto te Angeli & SS. omnes profequuntur: utinam. Propono; amabilistime Deus, potius mori millies, quam te unquam amplius offendere : propono. Peto, ô infinita bonitas, ut potius me mori quam te offendere permittas: peto. Peto speciolissime Domine JESU, tam validis amoris vinculis tibi adstringi, ut nunquam recedere, nunquam averti à te valeam : peto. Piislime Deus, vitam & voluntatem meam in manus tuas configno: configno. Operare in me, ô Domine, & utere me pro tuo beneplacito, intempore & æternitate: operare. Religno metotum, omnipotens Deus, sanctistima voluntati tuz, ut agas de me, per me & circa me, quidquid tibi placuerit : resigno. Da mihi, Deus meus, quidquid vis, quando vis & quantum vis: da mihi. Offero tibi, ô clementissime Pater, corpus & animam cum omnibus viribus & potentus meis: offero. Offero & dirigo, ô summe Deus, omnes meas cogitationes verba & opera ad gloriam nominis tui: offero. Offero tibi, ô cœlestis Pater, dilectissimű Filium tuum Dominum meum JESUM Christum, in unioneamorisillius, quo illum in hunc mundum mififti: offero. Offero tibi illius angustias, sanguineum sudorem, passionem & mortem ad felicem mihi mortem impetrandam : offero. Caudeo, mi Deus, quòd fis, qui es, Deus infinità pulcher,

Lib. VI. Pars II. 3134 pulcher, infinite fapiens, bonus & perfedu gaudeo. Gratulor tibi, Deus, quod omnes cre. turz non fint sufficientes ad te digne colendum & glorificandum : gratulor. Deus meus & o. mnia, fim totus tuus & tu totus meus: simulu, Denique hæctria roga Deum per Christime. rita, ut non decedas ex hoc mundo, nifirm susceptis ultimis Sacramentis; ut ultima cogi. tatio tua fit de Christi Passione & morte; utul. tima verha tua fint, quæ saltem corde expri. mas, JESU, Maria, Joseph, adeste mini in hoc extremo articulo: rogo. Oratio pro felici morte ter dicenda. Ex palmeto Nackateni. Omine JESU, per amaritudinem tuam, quam fustinuisti in Cruce, maxime quando benedicta anima tua de corpore egredieba. tur, milerere animæ meæ in egressu suo. Amen Pater nofter &c. Cafarius l. 12.c.51. refert quendi vi hujus orationis sine Purgatorio ad cœlos admissum. Testamentum hominis Christiani. In nomine sanctissima & individua Trim tatis, Patris & Filii & Spiritus S. Amen. CGo N.N. animam meam trado in manul Creatoris & Redemptoris sui: corpustet ræ, unde exivit, restituendum relinquo: temporalibus bonis, honoribus ac deliciis prompto

120

animo renuntio: te solo Deo ac Domino mo frui cupio.

De peccatis meis maxime doleo, ideo, quia te Deum meum, quem super omnia amo, olfenderim, seriam emendationem & latistactionem tuå ope præstandam promitto. Often fas omnes omnibus lubens condono, quod

idem

De Ministro Panit. idem, ut mihi fiat, humillime peto. Credo , quidquid Eccletia Catholica mihi credendum proponit. Spero me per infinitam misericordiam tuam, mi Deus , remissionem omnium peccatorum & vitam æternam confecuturum. Eundem te verum Deum trinum in Personis, fummum & unicum bonum meum amo ex toto corde meo, ex tota anima mea, & ex omnibus viribus meis. Mala perinde ac bona de manutua cum gratiarum actione accepto, & me totum divinæ Providentiæ tuæ fanctiffimoque arbitrio committo. Hancultimam voluntatem meam roborari & confirmari peto testimonio & auxilio ve-

ftro, ô S. Maria, ô S. Joseph, ô S. Angele Custos, ôs. Barbara, ô Ss. Patroni mei N.N. adeste, obsecro, piis desideriis ac votis clientis veltri

N. N.

fedu:

S crea.

endum

s & o.

m tetus.

Atime-

milite.

a cogi.

; utul.

expri.

e mihi

neto

tuam,

quan.

dieba-

Amen,

quenda

nı Jum.

Trini-

manus

us tet.

: tem-

mpto

meo

, quia

o, ot atisfa.

Offen

quod

idem,

Orationes pro felici morte. Ad B. Virginem.

Maria virgo pia, Mater Dei, cœli via, precor te per dolorem illum, qui transfixit animum tuum, quo tempore Filius tuus patiebatur, & per lætitiam, qua in ejus Refurrectionisgloria exultafti, ur me respicias misericorditer in extrema lucta constitutum : ea namque horaest, cujus caus atoro vitæ tempore cupio elle famulus & cultor tuus:in ea hora confirma timidam anima meam, repelle conatus infentifsimi dæmonis, & impetra, ut placide conquiescam: Per Christum Dominum nostrum.

Ad S. fosephum. Sance Patriarcha Joseph, adsis mihi in illa hora, quando præmortuam linguam linguam meam movere non potero ad te in-

VQCAIR-

Lib. VI. Pars Il. 1136

vocandum, nec oculos meos ad te levare : effo tune memor precum harum, quas ad te suppler nunc effundo. Subveni mihi in hora resolutionis mez, ne potestas inferorum adversim me prævaleat , Per Christum Dominum 110. strum.

Ad Angelum Custodem.

Ngele bone, qui eustos es meus fidelill. A mus, defende me in prælio, ut non per eam in tremendo judicio. Repelle inimicas po. testares in ea hora, qua ad æternitatem even bor, ut tecum aliifque Ss. Angelis laudem Deun m æternum. Amen,

Ad S. Barbaram.

Patrona morientium, gloriosa virgo à I martyr Barbara, memor pollicitations tibi divinitus factæ, ne patiaris me ex hacvin imparatum excedere sed verâ priùs ac integel confessione purgatum, Christique sponsitu ponit vivifico corpore munitum, Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Q. 274. Quid notandum sit circa Confessarium illius, qui tenetur ad restitutionem samæ vel aliorum bonorum. Bt. S. 1. Quos prudenter judicare pot est scire & satisfacere velle obligationi restituendi, ordinariè non tenetur cos admonenti est tamen apud plerosque consultius admonre saltem indirecte : Quandonam autem & quantum poenitens teneatur restituere, dicum est in 1.3.p.2. Et cavere debet Confessarius, 11 aut nimiùm aut nimis parum imponat. Quid agendum fit, fi exignorantia vel errore inde bitè obligarit aut deobligarit à restitutions dixihic à n. 1780.

5. 2. Caj. Molin. & alii communiter dicunt

non

tus n elle

nens

ablo. lapfu

jam (

tur or

ablo prins

actua

etian

torm

Vit, at

vatur

pleric

tellig

di. N

titur

debet

qui vi

temp

quid

velha

tum

diend

Juvat

vellet

næve

faciat

sur, fur

Qui [

Ton

De Ministro Panit. non esse absolvendum, qui antehac admoni-: esto tus non restituit : quod Lugo dicit regulariter esse observandum, nam sicuti voluntarie manens in periculo proximo peccandi non potest absolvi, ita neque hic, meritò enim timetur relapsus, cujus experimentum dedit. Sitamen jam essent circumstantiæ, ex quibus colligere. turmagis seriò velle & probabiliter facturum, absolvi posser, attamen recte injungetur, ut petprins ad Communionem non accedat, quam as po. adualiter restituerit , nifi effet specialis ratio VOCE etiam hoc permittendi. Trident. fest. 25. De Re-Deum form. c. 12. præcipit, ut qui decimas non folvit, aut impedivit, ne solverentur, non absolvatur, nisi plenarestitutione secuta: quod tamen plerique cum Sanch. in Decal.l. 2 c. 20.n. 10. in. telligunt, nisi excuset impossibilitas restituenc viu di. Motiva permovendi ad restituendum protegn fi tui ponit Viexm. tota parte 2., nam non diraittitur peccatum, nisi restituatur ablatum: nee Chridebet is apud homines timere confessionem, quivule apud Deum invenire gratiam, quæ arium temporalibus bonis utique præferenda est. Et iorun quid proderit tacuisse hanc obligatione suam e pot velharedibus aliena relinquere? certe ista tanreftitum conferent ad damnationem & ad impenere: diendam quoad catera Dei benedictionem. 1000 Juvat etiam interrogare pænitentem, quid ema vellet sibi fieri, si ablata, sibi essent bona fortuictum navelfama , an non veller fibi restitui? hinc us, ne faciat hocalteri quid fibi fieri vellet. Quid Q. 275. Quid observare debeat Confessarius fa- 1871. inde tui, surdi, muti, hominis linguæ pe-egrinæ. Bt. S. 1. ione Qui scitur esse plane faruus, absolvi non debet, quamvis genuslectat, se accuset, tundat Tom. VII. MOD pectus,

pplex

folu

rsum

n no.

eliff.

Lib. V1. Pars 11.

pectus, id enim facit, quia vidit & audivitalin facere: & reipla capax no elt peccati vel actuum fupernaturalium ad absolutionem przrequis. torum. Semifatuus est capax peccati, cumh beat libertatem saltem imperfectam, undel prudenter judicetur, quod hic & nunchabell faltem imperfecte actus ad poenitentiam pra requifitos, potestabsolvi saltem sub condition ne,ubi dubium est, etiam fingulis mensibus,in quit Gob. t. 7. nu. 468. Ut verò quis credatu non effe plane fatuus, non fufficic, quod dille guat inter status hominum, exhibeat reveren tiam clericis, aliqua mandata recte exequatu hæcenim fieri possunt fine libertate & absqu vis et discretione interbonum & malum morale debet itaque in hoc consuli debet judicium pruden tent se tum, & fi dubium fit,an fit femi-at planel tuns, in articulo mortis disponi debet, qua facilej tuna porest, ad poenitentiam, & absolvish per fig conditione.

S. 2. Qui quandoque delirant, quandoqu traarti sapiunt, posiunt tempore lucidi intervalliat scripto folvi, non aliter ac illi, qui semper sapiunt. Q per sig in aliquo rantum objecto delirat, v. g. fi fe put & num effe Regem, & in reliquis non det figna ames dumill tiæ, absolvi potest, quia talis deliratio oriripo signan est aut per species circa hoc objectum tantim tioned turbatas vel malè ordinatas, aut per apprehen hativit fionem vel defiderium nimis vehemens am absolvi hoc unicum, arque ita homo talis manebita fidei,ci pax actuum liberorum circa alia objecta, Gil tràalii n. 469.

§. 3. Surdaster Confessario ignocus,quist Dei,vit dire non potest, nisi Confessarius clamet , W ripossu ita loquatur,us circumftantes audiant, remit 1/2. q

tentiz,

debe

fario

leat i

VI,OF

gare,

gitis

conv

ferat

gari c

quam

fidica

teatur

éa,qua

6. 4

ceffaria

De Ministro Panit. debet ad locum separatum : Si autem Confesalios sario nota fit illius innocentia, eò quòd non somuun leat nifi venialia afferre, audiri potest & absolquih. vi,opus enim non erit talem de aliquo interron ha gare, & pœnitentia imponi potest oftensis dingel gitis vel Rosario, prout inter ipsos antehac abeat convenerit. Quod fi prudens metus fir, ne afprz. ferat materiam mortalem, circa quam interro-11110gari debeat, remitti debet ad alium locum : Et 15,111 quamvis Gob. n. 463. dicat non displicere fibis datu sidicatur talem eo ipso, quòd tali loco confi... diffin teatur, dare potestatem Confessario loquendi eren uaum ta,quæ ad absolutionem sunt necessaria,quambsqu vis etiam ab aliis audiantur, tamen hoc non rale debetuniversaliter admitti, quia plerique puuden tant le ita confireri, ur non fit opus interrogari. nels §. 4. Si poenicens sie mueus & non surdus, 1874. quan facile juvari potest per interrogationes, quibus wild persignarespondeat. Si postquam didicit neteffaria scitu & creditu fiat furdus & mutus, exdoqu traarticulum mortisabsolvi non potest, nisi illia scripto vel fignis ostendat, quod doleat: Et si t. Q perfigna possit fignificare species peccatorum put & numerum, ad hoc tenetur, uti & ad accedenames dumillum Confessarium, qui præ reliquis ea ripol signanovit, vel per usum cum illo, vel ex relantim tione domesticorum, Gob. à n. 476. Quod fi à rehet nativitate fit surdus & mutus, putant aliqui cin absolvinon posse quia non viderur capax actis bica sidei, cum nihil sciat de revelacione Dei : è cona, Gil tràalii putant posse absolvi, si det signa poenitentiz, est enim capax peccati, item agnitionis quim Dei,vitz zternz &c. quæ per figna illi declara-, a tipoffunt: & ita ex Tann. testatur Gob. t. 4. nu. emit 132. quòd aliquis à nativitate surdus & mutus

Lib. VI. Pars II. 1140 ctiam mysteria Ss. Trinit. & Incarnationis po tuerit signis oftendere , Deo forte per intelle ctum perspicaciorem vel magis illuminant supplente, quod deest in sensibus : ideoquepu tat Gob. talem absolvi potuisse etiam sepius extra articulum mortis: & confequentel cundum Lohn. & Dian. p. 5. t. 6. R. 3. obligat dus erit semel in anno confiteri, quamvis no posset se accusare de aliquo certo peccato, qui fufficit accellife eo animo, ut le acculet, di per hoc sufficienter faceatur le peccasie: pou autem illi pro pænitentia injungi, ut pedi tundat, flectat junctis manibus vel expant brachiis, nam probabile est non requiriadh tisfactionem sacramentalem, ut peragature intentione complendi Sacramentum, ideoqu potest injungi opus, quod postea faciet velu

facit, Lohn.

\$875. §. 5. Si quis sit à nativitate surdus, mun
& cœcus, censeri debet velut perpetud amen
cùm non videatur ullo modo edoceri possen
sacras, adeoque nullum Sacramentumest
sonferendum præterquam Baptismus, In
Lohn. Gob. Qui autem post usum rationisa
vel morbo factus esser surdus, mutus & cœcu
vix poterit cognoscere aliquid de absolution
sibi danda, unde secundum Lohn sola exten
Unctio videtur illi esse danda; sed non v
deo, cur dari non possit etiam Eucharistia pi
Viatico.

1876. §. 6. Si Confessarius ob imperitiamling non possit percipere mortalia, si commodel ri potest, remittere debet ad alium perin linguæ: si autem sine gravi incommodoren ti non possit, & saltem aliquod veniale int

lexer

lexe

aut (

tem

ficit

1. 2.

leftu

runt

fuo t

jam

Con

Spec

relic

g.Ge

Subo

sit ,

Wel

fitas

turp

falte

CITCU

negi

ntten

feffi.

ter,

crile

velo

effe

omr

Eccl

De Ministro Panie. lexerit , tum non tantum in articulo mortis is po aut quando præceptum obligat, sed etiam alio ntelle tempore licite absolvitur, quia in tali casu sufnatur ficit integritas formalis, Sa, Laym. Castrop. Stoz ue pu 1. 2. n. 91. Semper autem videtur effe permoplus lestum szcularibus, si postquam se preparaiter fe runt, inauditi remittantur, quando alius linguz ligan peritus diu aberit, Gob. t.7. nu. 485. Tenetur is no mmen talis pænitens mortalia non inteliecta 0, 91 suotempore confiteri alteri intelligenti, & ideo , CUI jam posset omnino de illis tacere, si certò sciret pott Confessarium hunc non intellecturum quoad pect speciem. Quod si sola venialia habeat, potest Kpant accedere Confessarium semiperitum linguz 3 1 adli ature relicto perito, Gob. 6. 7. Si quis sciat linguam principalem, v. 1877. deoqu g.Germanicam, quamvis non intelligat aliquas eltu dialectos seu modos loquendi alterius linguz subordinata, v. g. Westphalica, Gob. n.486.dimutt sit, quòd licitè se exponat pro audiendis amen Westphalorum confessionibus: sed ubi necesoffen stas nulla est, videtur dicendum, quòd teneanell tur priùs intelligere tales modos loquendi, vel , Ten faltem in confessione petere explicationem aut DIS CI Cœcu circumlocutionem, alioquin fine justa caufa negligit integritatem materialem. ution Q. 276. Quid observare debeat Confessarius pee - 1878. Xtrell . mientis generaliter confitentis, vel antehac male con-IOD Y fest. w. S. 1. Aliqui ideo confirentur generali-Itia pi ter, quia hactenus sæpe soliti sunt confiteri sacrilegè vel fine examine, dolore aut proposito, ling velquia putant se aliqua mortalia nunquam ode elle confessos, que qualia fint, nesciunt : & isti peritu omnes per ordinem præceptorum Decalogi & remi Ecclesiz examinandi sunt, sicuti si nunquam e into lexen Cccc 3 estent

Lib, VI. Pars 11. 1142 effent confessi. Alii faciunt pro majoresen dica ritate fua, aut ad magis expianda peccata, au pæi quia ingressi funt statum religiosum, in quoi fet (alte fatuitur : & cum his ita eft procedendum, u 9 primo interrogentur, an non ab ultima con festione in aliquo Deum graviter offenderin ten fiaffirment , ut hæc peccata primo dicanti n. 5 run specie & numero: si negent, aut quando ha eas jam dixerunt, permittantur de priore via de c cere, quod occurrit, neque importunus fit Con enin fessarius in exquirenda specie vel numero, m am pænitens fieri vellet, quia cum semel fint bu peri confessi, uti suppono, opus non eli pænien ann novam molestiam facescere. illis. S. 2. Si ponitens velit, poteft, per se loque nem do, mortalia nunquam confessa miscere cui illiu aliis confeihs, uti dictu eft à n. 1181. Et quan vis poenitens dixerit se velle de tota vitaco festi fiteri, tanien omittere potest mortalia aliqui fecu dummodo ea antehac sit rite confessus, expe dixi n. 1183. fed notat Lohn. Religiosos, qu tisu bus præcipitur fingulis annis confiteri genta mot liter per hoc non satisfacturos præcepto. Pn quo cipua autem cura Confessarii esse debn hon ut generaliter confitens studiose eliciat ad eui prærequificos, præcipue autem fincerumdol rem & propositum, longe enim plus de his TIUS borandum quam de enarratione peccatoru lisi §. 3. Quamvis, secundum aliquos, nont tes fer obligatio imponendi ponitentiam pro 9112 la confessione generali, ne idem bis punian fell tanien ob nova peccara addi debet aliqua ver communiter etiam ob priora, quia fic cer gra tur velle ponitens, & ita consulitur integni Sacramenti. Quòd fi pœnitens mixtim om

De 2 Ivo Pamit. dicat, confessa & non confessa, imponi debet pœnitentia proportionata, veluti fi nullum effer confessus, cum enim nullum distinguar ab порр altero, vult omnia accipi veluti non confessa. m, u 6. 4. Confessio generalis non est permit- 188 m a con tenda scrupulosis, nisi cum cautelis notatis l. 1. erini n, 541. aliis verd, qui in peccatis luxuriæ vixeantu runt, una tantum vice permittenda, ne sordes dom eas sapius movendo se iterum inquinent: unrita o de curandum, ut jam accurate peragant, fic it Con enim saltem indirecte remittentur omnia etiro,III. amper oblivionem omissa : impostera autem nt ben permittantur generaliter confiteri tantum de miten annoin annum, aut in genere accusare se de illis. Nec expedit ralibus suadere confessiooque nem generalem, nifi poltquam major impetus ere cuo illius vitii elt reprehus. quan 6. 5. Cumillo, qui hactenus sape est conita coi fessus sacrilege vel invalide, procedendum est aliqui secundum dicta à nu. 1206. 1216. 1220. Non us , I expeditautem semper, ut quando quis adver-OS, QU murelle male confestus, statim prima vice genen moneatur de confessione generali, quia hoc o. Pri quoldam nimium perturbat, præfertim fi lint debet homines anxii vel pudibundi vel plane rudes, at adi qui putant impossibile sibi esse recordari om dol mnium, quæ fecerunt: itaque tum Confessale hish rius nulla facta mentione confessionis generaatorui lisinitituat interrogationes circa fingulas æta-, nont tes pænitentis, percurrendo præcepta, contra pro que potilimum peccare potuerit, ficque conunian telhonem generalem eliciat ab ipso vix adqua 1 vertente: in fine autem petat, an aliquid fit c cen grave, quod præterea tota vita commiserit, & ntegri CCCC 4 n on din

e fecu

3 211

tum denique eliciat numerum sacrilegatum confessionum & Communionum.

6. 6. Qui fecit confessionem generalem piz. #883. misso diligente examine, secundum 7. Sant Dian. Stoz 1. 1. p. 3. n. 613. Illf. n. 124. non tent tur amplius de vita anteacta cogitare, & fipoliea occurrat dubium, an hoc vel illud peccatum fit confessus, nifi certus fit esse omissum, potel præsumere se esse confessum, & omnia dubi de vita præterita deponere, alioquin, inquiunt, nunquam erit finis dubitandi acfet Confessarios vexandi. Putarem tamen per mittendum, ut ter aut quater adhue addat, qua incident, fi non meminerit se esse confession, secundum dicta I. 1. à n. 541. maxime fi non semper fuit timoratz conscientiz, secundim dicta hìc n, 612.

Pro juvando ponitente & reducenda pocatorum memoria utile erit hic ponere catalogum peccatorum ex Manuali Sodalitatis & Directorio Polanci collectum.

Catalogus peccatorum, pro instituenda confessione generali.

Litt.A. Quomodo in sequentibus peccatis consitendus su numerus & distinguenda species insima, dixi à num 921. 945.979.

> Circa 1. præceptum, quod est colere Deum super omnia. Circa sidem.

A N crediderit omnia, quæ S.Romana Ecclefia credit, vel habuerit opinionem in aliqua re fidei Romanæ contrariam.

An verbis vel fignis externis infidelitatem aliquam vel hærefin prodiderir aut probave

Fit,

rit,

fid

reb

tice

qui

cep

Ave

inca

rit :

obti

ului

cipi

vul

veli

dati

turi

coll

veri

peco

den

A

A

A

A

De Ministro Panit. rit, etiam folus nullo audiente, & contra quem fidei articulum. An fuerit nimiùm curiofus in investigandis n prz. rebus fidei, & an de aliquo fidei articulo dubi-Sand n tene taverit, & de quo. fi poli-An apud se habuerit vel legerit libros hereticorum aliosve libros ab Ecclesia prohibitos. Catum Ansciverit orationes aliaque necessaria, que Potel quisque Christianus scire tenetur, ut funt Prædubi cepta Decalogi & Ecclesia, oratio Dominica, , In-Ave Maria, Credo & mysteria principalia fide: acfed An usus sit aliquo genere superstitionum, 1 per incantationum, divinationum per se vel alios. An schedulas superstitiosas apud se habueeffum, rit adsanitatem, indurationem, aliamve rem fi non obtinendam, & an alios induxerit ad earum Anfidem habuerit somniis vel auguriis,accipiendo illa pro regula actionum fuarum. An curaverit fibi ex lineis manuum , fignis vultus &c. prædici futura. Circa spem. Nniminm præsumendo de divina miseri-B. A cordia commiserit aliquod peccatum, velin malo perseveraverit, differendo emendationem. An in rebus adverfis fiduciam potius in creaturis & in auxilio hujus mundi quam in Deo collocaverit. An diffirendo misericordiz divinz desperaverit de emendatione vitæ vel de remiffione peccatorum vel de æterna saluté obtinenda. Circa charitatem. N murmuraverit contra Deum, conque-C A rendo quali non esset justus, vel reprehendendo ejus Providentiam.

garun

it, quz

ndùm

pec.

italo-

& Di

a

us fil

mun.

m

cele

ali-

tem

ave.

Fit

D.

Lib. VI. Pars 11.

An per timorem aliumve respectum hum. num cogitaverit offendere Deum, autnonsa. cere, quod pro suo officio & Dei servitio sat. re tenebatur.

An aversionem cum quodam horroreaden habuerit & à rebus divinis ad salutem sum pertinentibus.

An maledixerit vel blasphemaverit Deum

aut Sanctas aliasque creaturas.

An abulus verbis Scripturæ ad profana, ma

ximè ad turpia, scurrilia.

An exposucrit se periculo aliquorum pecatorum mortalium, & quorum: item an complacuerit sibi in peccato olim commisso, à quo illo.

An persecutus sit vel calumniatus suerit hominibus piis, detrahendo bonis corum operbus, vel impediendo, ne illa sacerent: & speciatim an impediverit aliquem ne ingredere tur Religionem.

Circa 2. præceptum, Non affumes nomen Deituinvanum.

A vi juraverit falsum, sciens esse vel dubitant esse falsum, sive joso factum sit, sive de re levi.

An juraverit promittendo rem licitam, quam postea sine causa rationabili non observaverit, aut an intentionem habuerit non servandi, cum juraret.

An causam dederit alicui, ut falsum jurare, vel non observaret juramentum licitum.

An jurărit adjunctă maledictione, v. g. diabolus me auferat, tale malum mihi eveniat, fi non fecero &c.

An

RUIT

exe

int

ten

fae

lite

inc

no

VC

&1

cal

ımı

act

ma

VC.

ler

cal

211

do

Ye

De Ministro Poenit. An juraverit se malum aliquod vel peccatum commiffurum, aut non facturum bonum. An juraverit minando aliqui fine intentione exequendi juramentum. Anin judicio juraverit fallum, vel juridice interrogatus non responderit conformiter intentioni Judicis, vel confilium dederit aliis id faciendi. Quo casu non solum peccar mortaliter, sed etiam obligatur ad restitutionem , fi inde secutum est aliquod damnum proximo. An habuerie consuerudinem sæpe jurandi, non curando aut non considerando, an verè vel falso jurarer, An fecerit votum faciendi aliquod bonum & non fit executus, vel executionem diu fine causa distulerit. An voverit aliquid cum intentione non adimplendi votum. An voverit se nihil boni , aut aliquid mali acturum, aur bonum quidem acturum sed ob malum finem. Circa 3. praceptum: Memento ut diem fabbathi fanctifices. E. N dies festos violaverit, faciendo vel man-A dando aliis opera prohibita ab Ecclelia, velconsentiendo illis, qui faciant. Au omiserit audire Missam aut ejus notabilempartem die, quo præcepta erat, vel aliis caulam dederit omittendi: An ad eam seroveneritex sua culpa, exponendo se perículo non audiendi totam. An per notabile tempus in Missa die festivo

dormierit, fabulatus sit, voluntarie distractus vel aliare inani occupatus sucrit.

AB

uma.

onfa.

face.

à Deo

fuam

)eum

, ma-

ecca-

2 00

e ho

peri-

dere.

H

itani

uam

ave-

andl,

aret

dia-

it, li

An

An curarit subditos suos diebus festivis interesse Misse.

Te

fu

no

(

fa

772

210

de

in

di

n

tr

SI

An confessus sit saltem semel in anno, & cu.

An confessus sit sine przvio examine conscientiz, dolore, proposito deserendi peccatum vel occasionem aliquam peccandi.

An ex pudore vel alia de causa reticuerit aliquod peccatum in confessione, aut ex desedu sufficientis examinis aliquando non sit integre confessus omnia mortalia.

An ponitentias in confelhone injunctas ne. glexerit, vel nimiùm distulerit.

An quovis anno tempore Paschali communicaverit eà dispositione, quà oportet.

An cum conscientia certa vel dubia pecent mortalis receperit Eucharistiam vel aliudali. quod Sacramentum, aut an cum tali conscientia administraverit aliquod Sacramentum.

An jejunarit in quadragesima, vigiliis, quatuor temporibus, cum esset obligatus: quisque autem obligatur expleto anno 21. ætatis, nis justa causa excuser.

An die aliquo prohibito comederit carnel aut alios cibos in sua provincia prohibitos, vel causa suerit, cur alii comederent.

An violaverit ecclesiam aliquo peccato carnis vel essusione sanguinis. Vide dicia n. 1016.

An incurrerit aliquam excommunicationem, vel in ea susceperit aliquod Sacramentum, aut intersuerit officio divino.

An contumelia aliqua vel irreverentia affecerit imagines, Reliquias SS. aliamve rem facram.

An obligatus ad Horas canonicas, omisent

De Ministro Pænit.

1149
recitare totas vel ex parte, aut in eis recitandis
suerit voluntarie distractus, debito tempore
non orarit.

Circa 4. praceptum: Honora patrem & matrem.

A N parvo honore affecerit patrem aut matrem, contemnendo illos vel offendendo
sactis aut verbis contumeliosis. Qui veniant nomine parentum, & injuriis contra alsos propinquos,
vide dicta à n. 1005.

in.

k cu-

con-

ecca-

tali-

fedu

egre

s ne.

ımı.

ceatt

ali.

cien.

qua-

lque

niti

rnes

08 1

car-

6.

-011

nen-

affe.

rem

ferit

reci-

1.

An maledixerit patri aut matri vel in corum absentia cos sit execratus, affecerit dedecore, detraxerit de corum honore vel fama.

An inobediens fuerit patri aut matri in rebus justis: an etiam in rebus, que cedere poterant in damnum domús vel anime sue.

An parentibus in necessitate constitutis sub-

An desideraverit eorum mortem, ut hæreditate potiretur vel liberaretur imperiis.

An executus sit ultimas corum voluntates.

An ex nimio parentum amore parvipende-

nos usus converterit, vel eis subduxerit aliquid, mendaciis pecunias extorserit.

An leges justas vel mandata Superiorum transgressus sit.

An detraxerit vel malum aliquod optarit Superioribus ecclesiasticis aut sæcularibus. De peccatis aliis & injuriis contra Superiores, vide dicta à n. 1010.

An pauperibus non subvenerit in extrema velgravi necessitate, aut nimis durus suerit contra cos verbis aut factis.

Paren-

F.

Parentes examinent se, an maledixerint suit prolibus, non educaverint, sicut debebant, in stituendo eos in orando & doctrina Christiana, attinendo ad observationem præceptorum Dei & Ecclesia, reprehendendo & cassigando, dum male agerent, avocando à malis e osoriis, occupando honestis exercitiis Quod diciturde prolibus, intelligitur etiam de servis, ancillis à aliis, quorum curam habere tenentur.

Circa 5. præceptum: Non occides.

A N aliquem habuerit odio, & quamdiu in

G.

An optaverit alicui mortem, grave malum vel damnum, in anima, corpore, fama, honore, bonis fortunæ.

An iratus fuerit alicui cum intentione no cendi illi, vindictam fumendi, graviter lædendi, occidendi, fi potuisser vel ausus fuisset.

An contendendo cum aliis, verberaveritaliquem, vulnerârit, occiderit, commiserit aliis, ut facerent, factum nomine suo approbârit, adid dederit confisium, auxilium, favorem, velsatem in animo optârit talia masa proximo.

An provocaverit aliquem ad duellum, provocatus in illud confenserit: suerit secundant in duello alieno, non impediverit, cum posses, intersuerit, aspexerit duellantes.

An nolucrit veniam petere vel pacem inite cum eis quos offenderat, vel pro injuriailla non sufficienter satisfecerit.

An noluerit condonare injuriam ab alio il-

An ex odio omiserit alloqui, salutare, deserre ordinaria signa vel obsequia amicitia, prout

alias

ali

ho

mo

ma

mi

DI

ini

cal

tat

fus

jui

cal

110

0

941

eis

VO

in

tu

ne

De Ministro Panit. alias folebar: aur fi abfuerit odium, an aliquid horum omiserit cum scandalo proximi, An in rebus advertis & infortuniis optaverie mortem, aut ex furore seipsum verberårit, sibi maledixerit vel diabolo tradiderit, diabolum invocarie, & hæc ex animo, an ore tantum. An maledixerit vivis vel defunctis. Animpatiens fuerit ad quævis verba vel injurias, & ideo eruperit in execrationes, blasphemias dicendo, Sacramenta, Sanguis Christi, Mors Dei OG. An per susurrationem excitârit discordias & inimicitias interalios, ficque mala & damna causarit alicui proximo. An ex odio vel invidia doluerit de prosperitate temporali aut spirituali alterius: an gavisus sit de aliquo malo vel damno alterius. An exira impetiêrir alios verbis acerbis, injuriolis, contumeliolis. An verberaveric injuriose personam clericalem vel religiosam, ita ut in excommunicationem inciderit. Circa 6. & 9. præceptum: Non fornicaberis: Non concupisces uxorem proximi. DRospeciebus omnibus hic integre explicandis videri H. possunt dicta à n. 1022. communiora sunt sequentia. An habuerit cogitationes inhonestas, & in eis voluntarie hæserit se oblectando, etiam sine voluntate & desiderio faciendi opere : dicat , in quibus cogitationibus five de quibus objectis turpibus. An peccaverit cum conjugata, consanguinea, voto castitatis obligata &c. An

rt fuil

it, in

rittia.

orum

ando,

rtilly

turde

llis &

liu in

alum

nore

no.

den-

talla

19,41

adid

I fal-

oro.

dans

flet,

nire

illa

o il.

fer-

lias

1152 Lib. VI. Pars 11.

An desideraverie cum tali peccare, salteni

da

pol

dec

rit,

ean

ieci

qua for

tata

ject

çula

vel

led

ulu

riis

neg.

Vide

Ipec

facri

& ar

min

plur:

A

A

A

 T_{i}

(

tile

potuisset vel ausus fuisset.

An peccans vel post peccatum conaus impedire conceptionem, ejicere semen a fœrum, aut ad hoc consilium dederit.

An animo libidinoso aspexerit fæminas, adolescentes, turpes imagines vel statuas, o mædias obscænas, pecudes coëuntes &c.

An usus sit verbis lascivis cum intention peccandi vel provocandi alios ad peccatum aut saltem prævidens alium per hoc possessan dalizari: & dici debet, an hi scandalizati, sur rint liberi, conjugati, voto castitatis obligati &c. Item an libenter audiverit ejusmodi colloquia.

An impudice attigerit feminas vel adole scentes, aut permiserit se tangi ab aliis: ubi de amplexibus, osculis &c. item de sodomiad aliis peccatis contra naturam, de quibus vide dilla

n. 1038. 8 an. 1080.

An inhoneste attigerit bestias vel aliud pu catum cum eis commiserit. Vide an. 1083.

An in seipsum peccaverit peccato mollititi polluendo se, seu maculando, turpiter tangen do, aspiciendo: & an eo tempore cogitàni de aliqua persona cum intentione peccand cum illa.

An in ecclefia commiserit ejusmodi pollutionem.

An animo peccandi miserit nuncia, littera, munera: aut mediator suerit respectu aliorum, ubi de consiliis, auxiliis datis ad peccan aliorum.

An adiêrit vel transièrit locum aliquem cum mala intentione aspiciendi fœminas & se oble

Etandi:

De Ministro Panit. fandi: & de periculis peccandi, quibus fe exposuit; & de occasionibus peccandi, quas non declinavit. An pollutioni in somno ortæ causam dederit, vel postea evigilans eam promoverit, aut in eam vel in ejus delectationem consenserit. An carnali amore personam aliquam fir prosecurus, quamdiu in eo statu perseveraverit & quainterea fecerit vel facere tentaverit : an forte etiam fuerit causa, cur persona illa sit notata aliquâ infantiâ. Anlegerie libros impudicos, cecinerit cantilenas obscœnas &c. delectando se in illis objettis turpibus, aut etiam aliis dando scandalu. Qui sunt conjugati, examinabunt se in partie culari,an mente, cogitando de aliis mulieribus, vel intentione, non habendo pro fine prolem led pure delectationem carnalem, habuerint usum Matrimonii; item an modis non ordinariis sed fædis vel periculosis; item an conjugi negaverint debitum, saltem nimia morofitate. Videri posunt dicta an. 1052. Circa 7. & 9. praceptum : Non furtum facies: Nonconcupisces rem proximi. N rem alienam sustulerit per fraudem vel In. A rapinam, explicando quantitatem: & in specie, an sustulerit rem sacram vel de loco facro. An damnum intulerit alicui, & quantum ! &anreftituerit. An rem alienam retineat fine voluntate Domini, & non restituat statim, cum postit. An cum non fit folvendo fuis creditoribus, plura accipiat mutua vel confumat, quam nea celle fit, & ita proximus damnum patiatur. 10m. V11. Dadd AD

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

altem

atus fi

ien au

1111128

as, co.

ntion

atum

le fean

1, fue

bligat

di col

adole

ubi di

omiad

ede ditta

id per

ollitie

angen

gitani

ceand

poll!

itteras

11 2110-

eccatt

m cum

e oble

tandi:

\$ 3.

C.

8154 Lib. VI. Pars 11.

An rem inventam retinuerit pro se : Iden est de rebus, quæ ad manus ejus venerunt, sen mon restituat suis Dominis, sciens esse aliena

An emendo vel vendendo fraudem fecti aut in mercatura, aut in pretio, aut in ponden & mensura.

n

ei

ra

pid

DI

eti

rit

lig

cal

An emeritab eis, qui potestatem vended non habent, ut à servis & filis familias.

An emerit res, quas sciebat vel dubitabant furto sublatas, aut sciens aliquid de ejusmo rebus consumpserit.

An habuerit voluntatem accipiendi, fi pole vel retinendi rem alienam, vel animuma quirendi & congerendi opes, ut dicitur, p

fas & nefas.

An commiserit aliquam usuram, vel seem contractum usurarium, vel societatem inputam in mercatura.

An acceptă solutione vel salario adgent dum officium vel opus peragendum, nonbit

& fideliter illud gefferit.

An ministros suos vel operarios fraudam rit mercede sua, aut cum damno ipsom distulerit solutionem, vel pro mercede obut serit aliqua illis non necessaria.

An litem moverit contra justitiam , veli lite justa usus sit fraude aliqua aut deception

ad vincendum.

An usus sit adulterina moneta: industra sudis vetitis, vel per fraudem in sudo aliqui sit sucratus, vel suserit cum eis, qui non possures suas alienare, ut sunt filii familias &c. surto uxorum, filiorum, famulorum, vide l. 3. p. 1. 28. 971. 1014. 1032.

An defraudaverit gabellas justas, vel exeptitas yestigalia injuste,

De Ministro Panit. 1155 : Iden An fimoniam aliquam commiserit , quont, lieu cumque modo. aliena An ecclesiam privaverit Decimis, & aliis, quæ 1 fecere ei debebat. ponden An per media illicita vel malas informationes obtinuerit remaisquam, que nullo jure endend ei obveniebat, vel an alios impediverit injuste, is. quominus bonum aliquod fuum, vel lucrum abatt consequerentur. Jusmod An confilium vel auxilium dederit, vel alio quocumque modo participaverit cum fure , , fi pole raptore, detentore rei alienæ : vel cum posset num# & deberet, non impediverit damnum proximi. ur, po Circa 8. præceptum: Non loqueris falfum te timonium. el fecen N falsum testimonium dederit in judicio K. em inp A vel extra, vel alium ad hoc induxerit. An mentitus sit, maximè cum præjudicio d genu vel damno proximi. De mendacio in Confessione, on be vide dicta an. 1175. An famæ alicujus detraxerit, vel falsò impoaudaw nendo aliquod crimen, vel verum crimen adipforun hucoccultum revelando, aut niminim exage obtri gerando. Anin faciem etiam alicui dixerit contumelias contra honorem vel famam, aut fæda & > Vell eption probrofa ei nomina imposuerit, vel soli vel etiam alis audientibus. dullen An in regravi murmuraverit vel sugillaveo aliqui rit circa vitam aliorum, maxime hominum pofilm honoratorum, ut funt Prælati, Magistratus, Re-&c. 1 ligiofi, honestæ matronæ. 3. p. 1.1 Anaures faciles præbuerit detrahentibus ; calumniantibus, murmurantibus de proximo: Ansecretum fibi commissium revelaverit : I exego Dddd 2

1156 Lib. VI. Pars 11.

vel an revelaverit, quod in secreto vidit de audivit; speciatim perpendat concernental gillum confessionis.

An alienas litteras aperuerit vel claufas an

ficio legerit.

An temerarium judicium habuerit de fatte vel dictis proximi, interpretando in mala partem & in corde suo condemnando an de malo: vel saltem valde temerè suspicado

An animo obligandi se, aliquid alteri prom serit & promissionem non servarit, maxis si proximo inde secutum est damuum.

Circa peccata capitalia.

AN judicaverit bona, quæ habet, corpun nimæ, fortunæ, non habere à Deo sed àl & suâ industrià: aut si quidem judicetsh bere à Deo, attamen præsumat se propriism ritis sine divina gratia accepisse, non dandon omnia gloriam Deo.

fibi inferiores.

An gloriatus fit in realiqua, que fit pou tum, velad se extollendum commiserita quod peccatum.

no, & multo magis de malo à le perpenan

ave verum fit five falfum.

An fuerit inordinate ambitiosus desidente do honores & dignitates, & ideo quadams serit, qua non debebat.

An, ne parvi fieret ab aliis, fecerit aliquol quod non debebat, cum scandalo proximia omiserit facere, quod debebat, ut corrigeren

relie

Thom &

De Ministro Panie. reprehendere delinquentem, conversari eum vidit w bonis, confiteri, aliaque opera Christiana nential exercere. An pertinaciter veritatem impugnaverir, ne las and videretur victus vel male locutus. An per arrogantiam alios contemplerit, fade fatte ciendo aliquid in corum confutionem vol n mala ido em despectum. Anex fastu nimios sumptus fecerit in veftipicando bus, famulis & alifs statui suo non convenientiri prom bus. Adde profutionem & prodigalitatem cum maxim 1. dispendio familia, parentum, fratrum. An comederit aut biberit intemperantius: an cum notabili damno fanitatis. orpui, An biberit usque ad privationem rationis fed all cet fehr vel cum periculo inebriationis. An alium inebriarit, vel intenderit inebria priism re, vel periculo illius expoluerit. andop An ex pigritia vel tædio rerum spiritualium bonum aliquod opus, quod facere tenebaturs rirtutes t, velp De reliquis capitalibus ante dictum eft. tangu Circa peccata aliena. AOdi, quibus homo participat de peccatis fit peol M. aliemis, his verfibus continentur. iserita Consulo, præcipie, consentio, provoco, laudo, iquo bo Non retego culpam, non punto, non reprehendo, rpetrati Participo, protegoque: meŭ in caput ista redundant: Hinc confiderer, an malum dederit confilium efidera velauthor fuerit alteri, ut malii committeret. edam f An præceperit vel coëgerit aliquem committere aliquod peccatum. aliquoi An consenserit peccatis alierum, eaque approbarit, vel exemplo suo malo fuerit caula, Ximia cur alius peccaret vel permaneret in peccato. igerevi regio Dddd 2

An provocaverit alios ad peccandum, fug. gesserit modum, vel occasione fecerit peccandi

An adulando iis, qui malè agebant, vellandando ipfa opera mala, caufa fuerit peccato, rum alienorum, vel cur non refipuerint au poenituerint.

An cum posset & deberet non manischan aliorum peccata iis, quorum officium erat con

rigere.

An non impediverit aliquod peccaum proximi, quia neglexit eum punire vel remo vere occasionem.

An omiserit reprehendere vel admonus peccantem, cum deberet & posset sacere.

An fuerit focius vel quocumque modo par

ticeps peccati alieni.

An hospitio receperit, foverit, occultărit, de fenderit homines male agentes.

Qui in officio functione, statu speciali sunt velsurunt, debent specialiter circa ista se examinare.

pænitens confiteatur fola dubia, venialiavel impufectiones. B. S. 1. Mortalia dubia esse quando que materiam necessariam confessionis, du à n. 598. & addidi n. 614. peccatum dubium non debere se solo subjici absolutioni danda absolutè, ne si reipsa peccatum non fuerit, su cramentum frustretur.

docet cum quibusdam Jansenistis Gummarusin meth. tract. 1. ad obj. 6. nisi quis esset magnis sanctitate conspicuus, qui malitiam clarèvi deat & detessetur: permittit tamen sieri confessionem etiam solorum venialium, sedabique intentione Sacramenti vel absolutionis.

Simil

Sir

titi

dur

mo

nic

VEI

del

lis

air

fet

ter

lus

ten

ne

nia

poer

lev

se,

qu

ve

inc

die

tu

de

fiu H

fier

\$10

94

117

De Mimstro Panie. Similiter author libri Gandavi impressi, cui titulus, Notitia necessaria hoc tempore ad conficendum & communicandum utiliter, urget more primorum Christianorum, qui quotidie communicabant fine confessione, non esse confirenda venialia, maxime indeliberara, & quamvis fint deliberata, quæ difficulter vitantur, quia de ila lis difficulter habetur ferium propofitum Addit, quod in hac vita fit quidam status perfedionis, in quo non indigeamus amplins confeffione, neque in eo statu solitos fuisse confiteri primos Christianos. Alius libellus, cui titulus, Aurea fodina suffossa, pag. 43. & 44. dicie tempore SS. PP. non fuisse in usu confessionem peccatorum venialium. Opftraedt Mechliniz 7. Aug. 1687. poluit hanc Thefin : Ignote panitentes, etiam si tantum levia confiteantur, e.g. se leviter mentitos veltratos vel in Sacro distractos fuesse, passim non sunt absolvendi. Sed contrà est quia certum est ex dictisa num. 593. quòd venialia fint materia sufficiens Sacramenti, & utiliter ca confiteantur etiam pii homines. Deinde omnino rejici deber sententia illa, quæ dicit viris perfectis non elle confitendum, labitur enimeriam justus sæpe, aut saltem potest de priore vita confiteri, ut gratiam in seaugeat & à lapsibus præservetur. S. Franc. Salefus p. 2. Introd. ad vitam devotam c. 19. ait, Humiliter & devote quot hebdomadis confitere, & fe fieri potest, quoties ad sacram Communionem accedis tametsi nullum peccati alicujus mortalis in conscientiatua remorfum fentias, etenim per confessionems, quaminstitues, non solum venialsum peccatorum, quæ confiteberts, absolutionem, sed Gincredibile ad eadem imposterum evitanda robur recipies, uti & ingens ad Dddd & eadem

fug.

candi, el lau.

cato.

at aut

chân

it core

catum

emo.

onere

par.

it,de

el fue-

us,

mper-

ndo.

bium

andz

2 Sa

rialia,

rusin

agna

rè VI

con-

onis.

1160 Lib. VI. Pars 11.

eadem discernenda lumen, nec non abundantem guardam ad omnem jacturam & dispendium, quantitatus, obedinatulerant, reparandam: adhae humilitatus, obedinatua, candoris & charitatis virtutem exercebis. Epitres in solo hoc confessionis actuvirtutes, quaminatu quocunque usurpabis. Hujus Sancti sudicium platics facio e cuires sancti sudicium platics sancti sudicium platicum platics sancti sudicium platics sancti sudicium platics sancti sudicium platicum platicum platicum platics sancti sudicium platicum p

fin

aul

fac

inc

me

&

dic

fit

nic

no

ma

m

lit

pr

tu

ni

te

u

C

q!

ris facio, quam Jansenistarum.

S. 3. Dixi à n. 621. quamvis forte valid 1886. fiat, attamen non esse licitum extra casumu cestitatis se tantum in genere accusare desoit venialibus, bene tamen in specie, v.g. dicendo menticus fum , licet non addatur numeru quot autem & qualia mendacia tum reminatur, dixi ibidem. Qualis esse debeat dolord venialibus, dixi à n. 681. & addidi à num. 716. quandonam dolor de venialibus centeatura vocari: motiva autem, quibus pœnitens addu ci pollitad dolorem de venialibus, dedinum 1727. Præterea dixi àn. 902. quale propoli tum requiratur circa venialia: quomodo ven eliei possit propositum essicax circa veniala quamvis cavere non possimus omnia, explica vi à n. 907.

1887. § 4. Notat ex Gersone Rayn in Heter. Tomal s. p. 8. n. 3 8. posse sieri, ut crebra & nimis sollicita confessio venialium obsit, reddendo antiam plùs æquo timidam: etiam parumuna est texere longum catalogum omnium venilium, sed melius est in specie accusare sed paucis, de quibus certò dolet; de aliis auten omnibus in genere Cardinalis Bona De Missa 4. §. 2. ait: Inipsa consessione vitanda prolixitat o nimia diligentia in sevioribus culpis recensendis. Quò si pœnitens semper rediens cum essem venilibus hic & nunc non daret sufficientia sem

De Ministro Panie.

finceri doloris & propofiti, excitandus effet, aut ad specialem dolorem circa aliquod veniale determinate, quod gravius eft & creditur facilius efficaciter displiciturum; aut suaviter inducendus, ut ex priore vita repetat ahquod mortale, peccata enim etiam antehac confessa & plene remissa adhuc esse materiam sufficientem novæ absolutionis, satis certum est ex

dictis n. 589.

em gu

tamb

bedien

. of plu

renali

mply

valid

umu

de foli

cende

erus

otttan-

lord

11.715

turre

addi

num i

opoli

o veni

ialia

ephon

m.14

foll

o ani-

n utili успа-

e le di

auten liffa c

ital &

Qued venu-

figna

inceri

§.5. Communis sententia est contra 7. Sanch. 1888. d.i.n. 4. quod Confessarius debeat permittere, ut pænitens etiam meras imperfectiones confiteatur, quamvis enim secundum dicta I. 5. à n. 211. & 214. imperfectiones, neglectus inipirationum divinaru, transgrestiones Regularum non obligantium lub peccato, de se non fint materia sufficiens absolutionis, attamen ordinarie habent adjunctum peccatum, quod fit materia sufficiens, adeoque accusans se de talibus deliberate committis absolvi poliet; in praxi tamen exquirendum elt certum peccatum, ne Sacramentum exponatur periculo nullitatis. Et etiam bic recte notat Gab.n. 513. non lemper operæ pretium este, ut pænitens texat longum catalogum ejulmodi imperfedionum, fæpeenim alii pænitentes impediunturaut faltem el jactura temporis, fatis au. temerit, siin genere etiam de illis le accuset. Cavendus item, inquit Bona Supra multorum error, quise prolixe de us accusant, quæ pecsata non sunt, ut de pravis habitibus & passanibus & de cersumstanties impertinentibus, quod fint superbi, iracundi & proni ad malum, quod Deum non amaperint ex tota cordis intensione &c.

6. Quando prenitens non affert mate- 18896 Deddd 5

riam necessariam, & quia etiam non scitur, a afferat sufficientem, aut meritò dubitatur, a essicaciter doleat de suis ventalibus, ideoque illi non datur absolutio sed sola benedictio, putarunt aliqui id non posse sieri poeniteminscio seu non admonito, sed non invenio causamente cium de danda absolutione vel sola benedictione pertinetad solutione vel sola benedictione pertinetad solum Confessarium; quò autem absolutio non detur, ipse causa est, quò non ostendit se dispositum, & ex hoc, quò non admoneatur, nullum ei damnum velin commodum causatur, ergo causa nulla est, cu admoneri debeat: In hoc autem non esse simulationem administrationis Sacramenti, dixil

6. p. 1. n. 158,

1890. Q. 278. Quid observare debeat Confessariusmu. lierum B. S. 1. Confessarius mulicrum debet habere magnam patientiam, ut audiat nugas, que solent ab ipsis admisseri in ipsia confessione; ut expilu. tur vericatem eorum, quæ dicunt, modo ajentes, molt negantes; ut suadeat non expedire, quod ita crebion. petant confessiones generales; ut sinat protrahicon fessionem ad diffusos discursus, quæ verbis valdecom pendiosis posset peragi; ut ferat idem peccatum in ta dem confessione iterum atque iterum exprimi, & quidem sine ulla omnino necessitate; ut insurgentum scrupulorum nubes disjiciat; ut pusillanimes inspin salutis æternæ erigat; ut remissionem injuriarum am mo tenacius inharentium suadeat; ut inducatad sugam occasionum proximarum ; ut denique suffinial muliebrem levitatem, inscitiam ac inconstantiam. Hæc Pelliz. tr. 10 c.3.n. 162.

891. S. 2. Confessarius debet esse cantissimus in conversatione cum mulieribus: S. Hieron. in

Epift.

Ep

pir

dill

call

ne

214

tibi

010.

fing

bos

hal

0111

M

poli

1141

Au

25

सीरा

fun

rep

An

opi

Ser

ten

De

Sor in I

De Ministro Pcenit. 1162 Epist. ad Nepotianum ait : Omnes puellas & virgines Christi aut aqualiter ignora aut aqualiter dilige : nec sub codem tecto mansites, nec in præterita callitate confidas: Nec sanctior Davide, nec Salomone elle potes sapientior. Memento quod paradisi colo. num de possessione paradisi mulier ejecerit. Periculose tibi ministrat, sujus pultum frequenter attendis. Si propter officium Clericatus vidua ate visitatur aut pirgo, nunquam domum solus introeas: tales habeto socios quorum contubernio non diffameris: caveto omnes suspiciones, & quidquid probabiliter singi potest, ne fingatur, ante devita. Crebra munuscula & sudariola & fasciolas & vestes ori applicitas & degustatos cibosblandusque & dulces litterulas sanctus amor non habet. Mel meum, lumen meum, meum desiderium, omnes delictas & lepores & rifu dignas urbanitates & ceteras inepitas amatorum in comædits erubescemus,in faculi hominibus detestamur, quanto magis in Monachis & Clericis, quorum & Sacerdotium propolito, & propolitum ornatur Sacerdotio. Videas non. nullos accinctis renibus, pullátunica, barbáprolixá à mulieribus non posse discedere &c. Similia habet S. August. Tom. 8. in Plalm. 50. & Tom. 10. ferm. 250. De tempore: alibi ait, Nec tamen quo fanthores sunt, minus cavendæ: crede mihi, Episcopus sum,in domino loquor, non mentior, cedros libant, id est, magnos Ecclesia Pralatos sub hac specie corruisse reperi, de quorum casu non magis præsumebam quam Ambrosii & Hieronymi. Raynaudus Tom. 12. opusc 1. in præf. n. 6. refert dixisse S. Franciscum Straphicum ob quorundam è suis familiaritatem nimiam cum Clariffis: Timeo Fratres, ne Deus abstulerit nobis uxores. & diabolus dederit nobis Sorores. Propter ista pericula Societas JESU in Reg. 16. Sacerdotum fic habet: In audiendis 6018 =

Ur, it

F 3 40

coque

ictio,

stenk

o cau.

Alludi.

enedi-

dnog

t, quie

quòd

relin.

A, cor

fimu.

dixil

45 121 U.

debet

es, que

mode,

brotte

22 COX4

in ea-

J qua-

neteun

s spem

n anle

ed fur Aineat

ittain.

US III

n. in Epift.

1164 Lib. VI. Pars 11. confessionibus, fæminarum præsertim, severospill se quam familiares exhibeant: in universum tang paterna quadam & spiritualis gravitas in eiselung Arque etiamideo S. Xarerius reste Tursellinen vital.6. c. 17. Quoniam in familiavitate mulique ferme plus periculi est quam emolumenti, magnopm author erat confessaries, ut en confessionibus, molla quis, in congressibus earum, in reconciliationeum conjugibus caute essent intentique ad suspiciones m moresque horum, & non tantitim ad culpain crimen vitandum. Addebat S. X.w. uxori affirmant enixius servicuram Deo , si abstineret à confie. tudine viri, non elle credendum, quia mulibin ille fervor facile refrigefcit, nec unquam fere sufcipiu fine gravi aliqua vivorum offenfione. Sylvius in nois, ad c. 22, Inftruct. Paftor. S Car. Borrom. an Cavendum est unicuique, præsertim Sacerdou, ne fo specie necessicatis, consilie vel auxilii nimiam familio vitatem contrahat cum quantumcumque devotame. liere, contingit enim, ut ubi videtur effe charitat , il vere sit vittosa cupiditas.... Quatuor sunt potissima, qua Sacerdotes quosdam reddunt inglorios ac mun les (utinam non noxios) Pocula, Mulieres, Prasum ptio. & corum, quæ diditiffe fe putant, Ufusindifin. tus. Videri potest Rayn. Tom. 12. De sobri conversatione cum mulieribus.

Q 279. Quid observare debeat Consessainte rum, qui specialiter prositentur devotionem aut perfectionem. R. S. 1. Aliqui poenitentes volum esse contemplativi sive hypermystici, omnia extraordinaria sectantes, imò & loquentes vo cibus extraordinariis, quales sunt, submersion abyssali presundo, annihilatio sui, essucus à Deo, meditatio negativa, sanitas sociessis, languor tananti esc. hos egregiè perstringit Rayn. in Heter.tom.

16

16

du

de

OII

4.

fe

VII

ad

tu

102

les

ha

28

die

gu

fee

da

ut

de

au

Po

De Ministro Panit.

os poblis

et talled

eluces:

ulieran

ighopen

in collo.

one can

ones m.

rimem

annik

onfue.

scipius

nott

Ti. all

ne for amilio

itamu.

tellium,

a sum a sum

difere.

fobru

us to

olunt

MIM

68 VO!

er/10th

o, me-

rtarcill

tom.

1169

16.f. 3. p. 2. docerque lape comitari ingentem superbiam, proprii judicii tenacitatem, fultas imaginationes, infanias falfas Itaque tales reducendi funt ad veram humilitatem internamo de qua Rayn. f. 4 p. 1. à n. 9. deinde ad puram in omnibus intentionem de qua habet ibidem p. 4. & aliqua figna intentionis non puræ dedi I. 5. nu. 317, in hue. Postmodum dirigendi suns secundum communes Regulas spiritus, quas virifancti & Afcetæ tradunt. Ferendæ autem non funt persona, ac prasertim mulieres, qua advertuntur lemper loqui velle de rebus ipiritualibus vel docendi causa vel ad dandum virtutis aut spiritualis scientiæ suæ specimen: Novi quasdam, inquit S. Hier. in Epist. ad Nepotianum, maturioris atatis, sed libertinigeneris, adoliscentulis delectari, filios quærere spirituales, paulaumque superato pudore &c.

6. 2. Sepectiam sunt poenitentes, qui qui- 1893. busdam devotiunculis addicti sunt, & simul hærent in viriis: Corn. a Lapide in c. 34. Eccli. V. 28. ait, Alupeculiares devotiones fibs indicunt, v. g. du Sabbathi jejunant, rosarium recitant, officium leguntin honorem B. Virginis, & interim in gravibus scleribus persistunt, persuasi neminem posse perire & dammari, qui colat B. Virginem, eè quod ipsa sit mater misericordiæ: quæ omnia diabolus eis astute suggerit; utper hosce errores & illusiones eos pertrahat in gehennam. Itaque sollicité edocendi sunt, ilta quidembona esse, sed nihil prosucura fine cura gratiz Dei semper conservanda. Quomodo autem corrigendæ sint personæ aliquæ ad externam sui mortificationem nimium pronz , aut putantes visiones se habere, docet Ludov, de Ponte in Epift. 20. post ejus vitam,

5. 3.

1466 Lib. VI. Pars 11.

ru

fc

pi

ef

m

lic

VI

di

fe

10

D

pa

CU

lin

ho

lit

Ita

ce

TIS.

1111

ac

fei

de

no

tu

qu

fur

De

du

en

div

the

1894. S. 3. Confessarius sæpe incidet in anims
capaces perfectionis, pro quibus dirigendism
digebit speciali lumine, obtinendo per orato
nem & per lectionem librorum spiritualium
Ex piis Ascetis collegi sequentia veluti doce.

menta:

1. Non omnes uno regendi sunt spiritunt uno ducendi modo: modum, quo tuvel alu juvatur, non obtrudes importune omnibus: ideo priusquam directionem incipias, conat pœnitentis intimos animi motus conflitutio. nemque perspicere, ut instructiones tuas pollis ejus capacitati & naturæ accommodare. Apud unumquemque , excitandum & fovendum est desiderium maxima persectionis, quamvishie vel ille ad earn non puteturper. venturus, nam & Deus desideria ad martyrium immisit Sanctis, quos martyres esse nolebat. Attamen ad perfectionem ducantur per gradus & ordinate: nec statim ab osculo pedum saliendum ad osculum oris, sed transcundum per osculum manuum, operando & imitando actiones Christi, plusque imitando quamme ditando. 3. Necessaria omnibus est mortificatio aliqua: Probatione eriam opusest, ut videas, quis in anima spiritus dominetur, & quis sit dominans affectus malus, qui primo superandus est : attamen caurela necessariaestin probatione, ubi indoles ad amorem propenta est, aut ubi temperamentum atra bileabundan nam tum facile oritur inordinata affectio vel nimia dejectio. 4. Sape expedit animas eximiis à Deo donis ornaras sibi ipsis subducert quali per contemptum corum, que recensent, ne fi ostendatur zstimatio, illis praparetur

De Ministro Panit. ruina per superbiam : hinc in obscuritate aliqua continendæ funt, ut non sciant se scire vel sciri. 5. Anima adhuctenera, quas Deus sibi primo conciliat , mollius tractande funt; nec estomnino abeundum à divinis confiliis animam suaviter ducentibus: attamen cum nobilioribus animabus & paulum provectis ea suavitate disciplinæ utendum elt, quæ severitetem contineat : cum illis tamen non eft utendum severiore disciplina, qui communi sorte feruntur, sed tantum cum illis potelt fieri insolium probandi genus, apud ques beneficia Deifingularia funt & infolita, quia gratia tum pariformiter affunduntur, ut anima ad dithcultates par efficiatur. 6. Animarum nobilium probationes non fint quæfitæ vel apertæ, hocenimfi advertant, facile ad omnem humilitatis & abjectionis modum fele fingent , fed ita fiat probatio ex re nata, ut non videatur recedere à communi modo vulgares animas dirigendi, hipccommunia & levia quandoque imponenda, quasi se ad earum imbecillitatem accommodando, & sic reprimetur superbia fervorque ad gravillimas probationes immoderatior: extraordinarii labores pœnalitatum non debeneimponi , sed animæ sic sunt inftituenda, ut illos sua sponte deposcant. 7. Sequendus est instindus divini ductis , qui unicuique propriz perfectionis mensuram ponit, summa enim & propria cujusque perfectio est Deum fequi : unde cum certum fanctitatis gradum singulis definiverit Deus, non est altius enitendum, quam quò Deus vocat : hinc anima divinitus ad metum impulsa, abstrahenda non elt, sed moderatoris est suo ductu consentire divi=

animus

idisin.

oratio.

lalium

docu.

tu nec

el alios

bus: &

onare

tutio.

poths

re. 1,

oven.

onis,

r per-

muir

lebat.

gra-

dum

Idum

ando

me-

fica-

t VI-

quis

upe-

eltin

enia

idati

o vel

exi-

cere

fent,

etur

2168 Lib. VI. Pars 11.

in t

cre

bea

niu

ME

mu

fan

reci

mo

ri,b

perf

tion

pag.

pary

peris

meo To

divino, ne opus Dei, confiliis suis evertat h licet desiderium majoris perfectionis excutadum sit, hoc fiat circa modum proprium, u nempe ea excolantur, ad quæ mover Deus, m aliquando folam exteriorem vitam homis bus regendam relinquit, modum verò inimi riori tenendum solus docer. 8. Circa eos, qu benignæ funt indolis, sciendum, inprimismi esse difficilius, quam discernere virtutemu turali corum indoli convenientem, eisque am difficillimum erit eandem acquirere, m in opere & exercitio natura agit non virui præfertim cum natura, utpote innata, fitfo tior, usus autem facere debeat virtutes nonm tura. Suadendæ tamen & profequenda fin iunt virtutes natura accommodata, nambi gratia naturis le attemperat, ut luaviùs him consequatur, & homo constantius in cumu dat. Nihilominus adhuc indoles ad cerm tent virtutem prona, cum exercenda elt virtus, rexit primenda læpe eft, ne se nimiùm effundat, & exemplum à Christo datum revocanda; facil enim probatio fit, fitne virtueis actus vel indi lis. Deinde in talibus hominibus opinio vitti tis comparatæ eidem comparandæ officit,ni virtutem fæpe putant, quod naturæ elt, ideoqu Acci follicite edocendi funt, quodnam it proprint dulc & supernaturale virtutis motivum, ut ex col gere confuescant. 9. Suaviter corrigendique bera in rebus agendis proprii funt cerebri & tent quo sioris judicii: Ad prudentiam spectat non ob firmare mentem ad aliquid faciendum vel o quar mittendum, sed proponere firmiter, ita tame cum ut mutatis caufis & circumstantiis immutani risin imas fine violentia: nec mens ita dengenda

De Ministro Panit. in unam rem, ut ad alia forte magis necessaria velutilia reddatur minus apta. 10. Nunquam crede illorum spiritui, quos adverteris studiose extraordinaria fectari , nisi ex certis signis habeas id esse ex impulsu divino. Perfectio uniuscujusque est, ordinaria opera bene peragere, utnempe mane bene surgamus, bene meditemur, bene oremus, legamus vel audiamus Mifsam, bene doceamus, legamus, laboremus, bene comedamus & bibamus , bene ludamus & recremus nos, bene conversemur cum proxi. mo, bene faciamus examen conscientiæ vesperi,bene nos demus quieti: qui hæc bene facit, perfectus est: tum autem bene facit, fi faciat tempore ac modo debito, & imprimis intentione pura quia Deus sic fieri vult, & ut sie adus fints impleatur sanctissimum ejus beneplacitum.

ertat, El

excita

um, u

)eus, qu

homin

ò in inn

eos, qu

misnin

utemm

(queei

re, nu

virtu

, fit for

nonn

ida fur

namil

rtus, i

dat,&

ida,

el indo

on ob

velo

tamen

enda el

§. 4. Hue spectant monita quædam & sen= 1895. cerur tentiæ, quibus ad perfectionem se & alios direxit Ludov. De Ponte, & habentur in ejus vita pag. 416. 1. Fac pro Deo, quod potes, & Deus faciet pro te, quod tu non potes. 2. Bene fac parva, & Deus te juvabit, ut poffis majora. 3. io vitti Ne differas bona tua proposita, quia si jam non icit, na facis, quod potes, quotidie poteris minus. 4. ideoqu Accipe dulcia hujus vitæ pro amaris, amara pro oprim dulcibus, & habebis pacem. 5. Habeas tu curam Dei & Deus habebit curam tuî. 6. Esto liendi, de beraliserga alios, & Deus crit erga te. 7. Da, quodate perunt, & Deus dabit tibi, quod tu petis, 8. Si desideras implere voluntatem Dei, quare fallis obedientiam properando ad alia, cum jam habeas, quod desideras? 9. Si turbanisinterinis in ee, quod facis, signum est, quod into quæras aliquid proprium. 10. In me Tom. VII. Ecce

Lib. VI. Pars II. 1170 nihil, in Deo omnia. 11. Ego sum, qui 100 fum : Deus est, qui est. 12. Verus amor De mavult hic pati quam gaudere: bibere calien amaritudinis quam dulcedinis. 13. Verusamu Dei magis quærit gloriam Dei quam proprint 14. Verus amor mavult dare quam accipered fi defiderat accipere, dandi causa defiderat i Verus amor mayult amare quam cognologi pluris astimat obedientiam quam scientia 16. Cura facere omnia & sola, quæ Deus yu &fic ejus voluntatem impleveris. 17. Cunh cere voluntatem Dei prompte ac pure, qui ipfius voluntas est, & ut ei placeat, & ficfem cam in terra, ficut in coelo fit. 18. Tantuman Deum, quantum abhorres teipsum. 19. Ille verè abhorrer, qui fugit honores & voluptant quærit verò contemptum ac dolores. 20. Em pro fociis vitæ paupertatem, contemptum dolorem, quia hos etiam fibi comites Chris Dominus noster elegit, 21. Quantalcum habeas occupationes, cura eas obire cum un pace ac quiete interna, ac fi nihil aliud elle gendum. 22. Reprime anxiam cupiditati absolvendi opus, ur transcas ad aliud, nihvi male peractum. 23. Magia cura in tuisotto

quid te oporteat sacere, quam quid gratiz

mercedis pottis pro illis recipere. 24. Anxian ra favorum accipiendorna Deo facit inepu

ad illos accipiendos, quia indicium ettemp

humilitatis & intentionis non purz, & inluj inducit teporem in agendo, dum est magis

tentus, quid recipiat, quam quid & quomo

mnibus bonis, dignum verò malis omnib

andignum præmio, dignum pænå. 26. Sitt

[e]

qu

nil

ob

qui

feq

mo

noi

ren

Jul

riat

pin

ten

qui

fe n

37.

ofte

fe, r

per

1m

Dei

1101

rita

he i

De Ministro Panit. sentires te promeritum pœnas inferni, non querereris de malis, quæ habes, nec de bonis, que non habes, 27. Quid Deus tibi debet, vel quid pro illo fecisti, ut queraris eum tibi non dare, quod cupis? 28. Si vis continuo meminisse Dei, cura tuîmet oblivisci. 29. Recordabitur tuî Deus, fi tuî tu obliviscaris. 30. Mei oblivisci est oblivisci mei honoris, voluptatum, fanitatis, vitæ, confolationum etiam fpie ritualium, & quidquid meam in remest, nisi quantum Deus me vult meminisse propter obsequia sua & majorem gloriam. 31. Plàs cura fic fecen mortificationem quam contemplationem quia immortificatus quærit orationem , sed non invenit, mortificatum autem ipsa oratio luptate quarit & invenit 32. Experientia novi timorem infantum effe poenam superborum. 33: Julitiz divinz est, ur qui vane & fine causagloriaur; etiam vane & fine caufa rimeat. 34.Propinquus est malo, qui propter ignaviam contentus est minore bono. 35. Procul à malo est, qui semper quærit majus bonum. 36. Deus illi semanifestat, qui humiliter seipsum abscondit. 37. Deus illi se abstondit, qui vand seipsum ostentat. 38. Lingua terræ est, loqui bene de se,malè de aliis, nunquam de Deo. 39. Lingua celestis est, loqui malè de se, bene de aliis, semperde Deo vel pro Deo. 40 Relinque litterans imperfectam, cum Deus te vocat, quia plus valetres bene cœpta quam male finita. 41. Tune Deuste ordinat, cum obedientia tuas cogitationes disturbat. 42. Summa miseria abundare conceptibus, egere affectibus, divitem effe veritatum, egenum virtutum. 43. Homule, dispont domui tuz, cras forte morieris. 44. Simula-Ecce 2

qui non

mor De

e calicen

rusamo

roprian

cipere

derat 1

nofcett

cientia

)eus yu

Curali

rè, qu

ium ana

9. Ille

20. El

sptumi

Chrit

Cumqu

um tan

id elle

oiditate

nifive

s office

gratiz

Anxial

ineptu

eft exign

& infu

magis

Mome

ignum

omnibil

S. SIVE

crum Divinitatis est facere bonum sine turbi, tione, cum amore sine quæstu, cum magnani, mitate sine præsumptione. 45. Villice iniquitatis, vide quid agas, cras forte reddes rationem villicationis tuæ.

896. Q. 280. Quid observare debeat Consessarius, sadvertat panitenti suo immitti à Deo varias consolationes vel desolationes internas. B. Sequentia collegie ex piis Ascetis, qua servire possunt productions.

quali directione:

S. 1. Consolationes seu visitationes divi næ non omnibus contingunt æqualiter: Tyrones funt velut in hyeme, in qua fol communiter latet, & potius sunt frigora ac frequents pluviæ. Proficientes funt in Vere, in quod major varietas; fæpius tamen apparet fol. Perfecti funt in æftate, in qua multi æftus continuusque fere sol: sunt tamen etiam hicquan doque nubila, tempestates & horrendi frago res, qui non diu durant, sed interillosme dios izpe fol erumpit clarior, aut affulgentmi ra fulgura divinarum illustrationum, que le reno cœlo non apparuissent. Expectandzal tem funt à Deo non extorquende confolation nes: & media obtinendi funt, 1. petere mode rate, quantum Deo placet & tibi expedit.2. Av curate obire exercitia spiritualia ordinaria, maxime in summis ariditatibus. 3. Humilen elle & gratum, quando Dei visitationes adviniunt. 4. Moderate sollicitum essein eisconfervandis. c. Sequi, quò impellunt, & conan capere fructum, ad quem tendunt.

1897. S. 2. Indicia advenientis consolationis funt, impulsus subiti & admonitiones anima, ut attenta sit & quieta: item desiderium ser-

vens

r

fo

ne

pe

di

qu

ex

qu

VII

CO

fer

VII

01

De

on

tHI

11

du

VII

agi

VII

Ve.

do

ne

tai

De Ministro Panie. vens & confidens petitio interni Dei colloquii. 6, 3. Indicia præsentis Dei visitationis sunt, 1898. 1. quædam subita & sine naturali causa facta quali commutatio animæ à priori statu obscuro vel tepido vel timido. 2. Cognitio Dei vel veritatis alicujus cum nova luce vel modo infolito, cum fatisfactione, quiete & fuavitate, generans odium vanitatis alicujus, vel motum peculiarem ad Deum vel virtutem. 3. Subita

e turbi

agnani.

niquita.

ationem

farius,

confola.

ia colle

prod

es divi-

: Tyro

nmun-

quentes

quoch

ol. Per-

conti-

c quan-

i frago

los me

entm

quæ le

ndzau

olatio

mode

C. 2. AC

naria i

milem

sadve.

is con-

conall

ations

nimz,

m fer

vens

dilatatio mentis & defiderium perfectionis, quod semper est certillimum Dei præsentis in-

dicium: item amor puritatis, mortificationis, exercitii virtutum, imitationis Christi, perpetuz conversationis & unionis cum Deo. 4. Acquiescentia circa Deum virtutesque vel res di-

vinas. 5. Elevatio quædam animi ad laudes & complexus Dei, idque cum suavitate, nam hie semper comeditur favus cum melle & bibitur

visum cum lacte. 6. Sensus humilis de se soli. to profundior. 7. Acceptatio contemptûs pro

Deo,fine moleftia. 8. Facilis despectus rerum omnium mundanarum, quæ cor jam dilatatum implere non possunt, adeoque quod jam

à solo Deo sentitur impleri posse. Reprimendus est autem impetus, quo anima motus di-

vini suavitate ebria vix sese continet, nihil non agit, quafi vult Dei confilia penetrare, suisque

viribus & conatibus divinum opus prævenire velaugere,ac divinæ gratiæ opem quodammo-

§. 4. Indicia abeuntis visitationis sunt, 1. 1899. fi hze remittant & anima redeat ad dispositionem quasi naturalem & ordinariam. 2. Solita inquietudo,timor,obscuritas,licet absque pectato fint & 2 Deo immittantur. 3. Solita aridi-

tas &c. Ecce 3 5.50

do superare.

1174 - Lib. VI. Pars 11.

5. 5. Visitationes diversimode fiunt, 1. in figuris & speciebus, quæ cadunt sub fensus ; in Moyfes vidit Deum in rubo. 2. In imaginatio. ne seu phantasia per figuras & similitudinesve lut fopice snime irruentes cum impetu, da ras, jucundas, plerumque hactenus incognita, multiformes, vivas, tonge efficacioresillis quas discursu formamus, affixas anima & din turnas: fic Petrus vidit in linteo omnis gene ris animalia. Ut autem hæ perfectæfint, debe à Deo explicari carum sensus. 3. Quandoqui funt mere incelle duales, & hæ funt perfetill. mæ omnium, dæmonis fraudibus non ob noxiæ. 4. Sequitur actualis unio omnium potentiarum inter se & cum Deo, quod fit, fi mi moria semper recordetur Dei præsentis, int. lectus perpendat magnalia, voluntas amon plena fit, imaginatio varias Dei imagines for met , in quas appetitus à creaturis abstratu feratur, fi denique sensus & caro exultenta delectentur in eo, quod animus fentit, idqui amplestantur filentes ab omni creatura & de lectatione terrena. 5. Adhæc gignitur quadan experimentalis cognitio Dei,nam quali palp tur præsens Patris omnipotentia in subitism randis mutationibus & dispositionibus; Hill Sapientia videtur in repentinis illustrationibus Spiritûs S. bonitas gustatur in excessibus & luvitatibus amoris; aliquo interno gustu & la fu discernitur Deus, sed hosest manna about ditum, quod nemo scit, nisi qui accipit, Apoc. 2.V.II

d

ľí

§. 6. Signa boni spiritus & visitationumd vinarum sunt, 1. si omnia sint conformia ventatibus catholicis & tendant ad sinem bonum a. Si sint in sola parte superiori anima, velin

1901.

De Ministro Panie. hac primo ortæ, licet etiam ad inferiorem transeant, nam solus Deus potest immediate agere in partem superiorem anima. 3. Ab expertis dignoscuntur quodam sapore & sensu interno divinis locutionibus & motibus proprio nec verbis explicabili. 4. Bonz funt, fi sensum & saporem quendam humilitaris in fundo cordis imprimant. Effectus autem hujus humilitatis sunt, non desiderare res extraordinarias, revelationes vel raptus: nec propenderead exercitia virtutis fingularia, qua admimionifint, sed quantum in fe est, totum hoe fugere, ponendo sanctitatem in ordinariis. Præterea indignum se omnino judicare donis illis Dei, non extollere se, nee de se velut sancto præsumere propter talia, sed habere se velut ingratum Deo pro tantis; non ideo fe in animo præferre aliis, optare & gaudere de contemptu propter talia, fi v. g. Confessarius judicet talia esse deceptiones diaboli ; habere simul magnam cognitionem fui nihili, hanc enim addu. cunttalia lumina Dei ; non posse ex eis in vanamgloriam assurgere; pro viribus talia occultare; cum advertuntur initia extraordina rizvisitationis, refugere ad humilitatem & quafinolle admittere, quantum in fe eft ; niff aliter placeat Deo. Ex his fequitur Deum non ostendere talia superbis & subjectis vanz gloriz, nefint eis in ruinam : unde fi quæ funt in superbis, sunt à proprio spiritu vel dæmone meridiano. Deinde sequitur misere decipi illos, qui putant se à spiritu bono talia habere, si optent ejusmedi res extraordinarias, aut cum habere videntur, fi ideo se magni faciant, fi contemnant non habentes illas , fi fensa sua Ecce 4 leviter

1t, 1, in

itus ; ho

ginatio.

tu, cla-

resilla

æ & din

is gene

t, debe

andogu

rfectilli.

ion ob-

ium po-

s, intel

as amon

mes for-

oftractu

ultenta

, ides

a & de

quædan

fi palpa

oitis mi

ionibus

u & len

a abloom

.2. v. 17

ia ver

bonum e, vel in

1176 Lib. VI. Pars 11.

leviter manifestent quasi in aliorum utilitatem id faciant, fitriftentur animumque dejician, cum ab aliis contemnuntur, fi fimul superbiz tentationes admittant & glorientur degrata devotionis, fibique complaceant, aut fibipersuadeant, quod sua diligentia obtinuerint, quòd major sit, quam revera est, quod in illa alios excedant, quòd illa melius utantur quamalii Misceri tamen possunt rebus bonis etiamtale tentationes vanitatis, imò & aliquid potell quandoque adhærescere , sed leviter & non diu, aut certe illæ extraordinariæ gratiæ reddentur suspectæ. 5. Signum aut effectus boni spiritus est resignatie proprii judicii & voluntatis in manus Dei & illorum, qui loco Dei sunt. 6. Desiderium patiendi pro Deo.7.Mot. zificatio passionum eò præcipuè tendens, utinzernas animæ labes, immoderationem omnem & imperfectiones eriam foli Deo cognitas & mendet. 8. Pax & quies, quæ in anima relinquitur cum conquiescentia, licet initio fit reverent tialis timor. Atque hzc pax & suavitas oritut in folis justis, inducitque disgustum omniscarnalis & mundanz voluptatis; in peccatoribus autem, quibus refistit spiritus bonus, excitatut turbatio, quia malo horum spiritui contrariatur. 9. Lachrymz & teneritudines aliquz cordis possunt esse à natura, aut etiam à malo spiritu; an autem sint à bono, explorandument ex aliis fimul fignis. 10. Si fimul excitentur pravi motus , autres indecora exhibeantui, merito suspectæ sunt tales visitationes.

tur consolationes, sunt, 1. quia sepenobista pedit non habere, eò quòd nesciamus uti, aut

quea

nis

ria

me

UU

VO

for

ple

ctt

ole

rii

6.

de

tas

in

De

fic

ti

fli

tu

fu

de

De Ministro Panit. 1177 guod in vitium essent abituræ, aut in valetudinis detrimentum. 2. Quia similibus abutimur aut antehac abuit fumus ad vanitatem vel gloriam propriam, nam difficile est hæc Dei dona modeste amplecti, & saltem anima sæpe illis utiturad gulam quandam spiritualem, aut ad inanem de se opinionem, ex quo fit,ut in gratiarum actione lit parca, & parcior in practico talium bonorum ulu, cum tamen familiaritas divina humilem Dei adorationem procreare deberet,ac menti humanæ ingenerare, tum reverentiam ergo opus hoc folius Dei, tum fervorem majorem in obsequio divino. 3. Quia focordes fumus in recollectione interna : im+ pleri enim non potest visitationibus divinis anima, qua impletur diftractionibus & curis (acollaribus, quia ubi vas vacuum non adeft, fat oleum, 4. Reg. 4. 4. Quia in exercitiis ordinariis necdum sumus perfecti. 5. Ut sciamus solius Dei bona effe, & ferventiùs desideremus. 6. Ne abstrahamur ab aliis negotiis vocations debitis. 7. Ut exerceamus solidas virtutes positas in Deo & non in confolationibus, atque lic impenfis noftris & de nostro quafi laboremus Deo. 8. Ob defectum mortificationis, avulsionis à creaturis, abnegationis perfectæsuî. 9.

§. 8. Desolationes plurimum juvant ad vir 1903. tutem: in frigore planta dilatat radicem profundiusque mittit, in calore fructum protrudit: desolatio est frigus, consolatio calor ; utrumque necessarium est ad mittenda radicent deorsum & faciende fructum surfam, /faic 3 7.

Adprobationem, mortificationem, patien-

tiam exercendam, & ad majus meritum no-

Ecce 5

Itatem

iciant,

perbiz

gratia

bipert, quòd

laalios

mali n tales

potel & non

z red.

boni

volun-

co Dei .Mor.

, ut IIIa

mnem itas e-

ingui.

veren oritut

us car.

oribus

itatur

raria.

e corlo [pi-

umelt

tentut

antur

ahan-

bis ex-

i, aut quea

Lib. VI. Pars 11.

20

fid

bil

CL

prefi

ne

jai

VC

Ve

pe

sa he

lin

M

q

1904.

1178

S. 9. Nobiles animæ in mœroribus quani doque relinquendæ sunt , nam singulare hoe est Dei consilium, tum ut expiet incipientium peccata, tum utin humilitare contineat men. tes, quæ adhuc contaminatæ ad amplexusdi. vinos anhelant, tum ut fortes animas ad magne præparet . Et quis pænas à Deo sancitas con. solatione sua minuere attentet ? aut fortalle non æque divinæ justitiæ litandum est ac clementiz! Quin & profectorum virtus in mero. re probanda est & augenda, ut etiam discant Dei dona majori cum puritate conservare, Cum Domino placer quiescere vel dormire, quis servorum eum interpellare audeat? Ei. am affuefcat anima tum interiori filentio, &in Deo propter Deum non propter divina dom amor purior probationque deserviet. Caven. dum itaque, ne tum negligantur ordinaria; potitis addendum aliquid quam demendum, quia in tædio gustus est Deo, & majus meritum virtutis.

1905.

nis duo maxime observanda sunt, imprimismihil tum deliberandum vel innovandum cira
bona proposita, sed perseverandum in constitutis tempore divinæ consolationis. Deinde
profunde agnoscenda sunt hæc, 1. quòd Deu
te tractet, uti mereris, imò plùs demerituses,
nihil autem boni debetur tibi. 2. Talia petissi,
quoties Dei voluntatem in te sieri petissi: qui
nunc quereris & deprecaris? 3. Amantianima
satis sit Deum sic velle, quare patere sine recusuad Deum, sine oratione, ut libereris, detti
silo die me non rogabitis quidquam, inquit Christu

De Ministro Panit. m. 16. v. 23. Hæs mihi fit sonfolatio libenter velarere omni mundano solatto, Tho. de Kempis I. 2.c. 16. Sitamen fentias te fatifcere, confiden ter recurre ad Deum. 4. Multa & magna ex amore Dei pati, dicebat sanctus Ignatens esse compendiofillimam ad perfectionem viam, quia anima his ab omni creatura & folatio suo abstracta sali Deo affigere se debet. Q. 281. Quid observare debeat Confessarius ho- 1906. minis tentationibus variis agitativel tribulati Br. G. 1. Quomodo relistendum sir tentationibus circa fidem, judicia temeraria, cogitationes blasphemas, dixil. 1, à n. 551. Quomodo tentationibus circa castiratem, dixi l. 3. p. 1. n. 914 Remedia valde bona contra præsentem quamcunque tentationem suggerit Stoz. 1. 2. à n. 169. præcipua funt, cogitare Deum judicem fibi hic esse præsentem, qui certissime puniet : tentationem esse à dæmone, qui idem accusator erit; jamagi, ut vel Deo vel dæmoni placeas, & utri voles placuisse, quando morieris? Si te sentias velut imparem tentationi, recurre ad Deum per preces, dicendo, domine, viin parior, respon de pro me : Domine adjuva me , salvum fac servum wam domine: Domine salva me, pereo: Egone pecsabo in conspectu tuo domine? non fastam & Si nec hocjuvet, sensum doloris fac tibi per morsum linguz vel pressionem carnis, cogitando, momentaneum est, quod delectat; æternum, quod crunat : muta fitum corporis ; facaliquidaliud, quod primò occurrit; converte phantaliam ad quidvis primo obvium. §. 2. Si pugnaveris cum tali tentatione, non flatim judica te succubuisse, quamdiu enim molestiam attulit & optasti non habere, ei non

con-

uan.

e hoc

rttum

men.

us di-

ragna

con.

rtalle

c cle-

cero-

iscant

sigva

Eti.

dona

aven-

aria !

um,

ritum

tatio.

nis ni-

circa

oniti.

einde

Deus

us es,

tiifti,

: quid

recur-

decet

re: 1s

Foani

1180 Lib. VI. Pars 11.

consensisti: Monetque Gerson apud Rayn. in Hater. Tom: 16. s. 1. pu. 8. n. 38. valde errareil. los, qui censent se liberandos importuniame cogitationum seedarum, blasphemarum, hareticalium aliarumque similium, si semperes consiteantur, cum è contra sic augeatur timos em magis infigatur tentatio, que obliviones contemptu melius suisset dissipata.

0

2

d

n

67

ti

lu

iff

ſu

vi

cu

al

h

111

3

ni

1008.

§. 3. S. Bonav. Opusc cui cieulus, Remedium defectuum Religiosi, c. ult. fic habet. Si de prad. stinatione aut prascientia Dei diabolus tibi aliquam tentationem immiferit, sic et respondeas: quidquid fi de me, certum est te esse dannatum : si autem & ig damnabor, & post hanc vitam Deum meum haben non debeo, habebo per totum tempus vitæ præsentis, & tanto ardentius, quanto brevius novero me habiturum. Et tu diabole, si tecum esse oportet, scias, quòdiamdiu in Dei servitio perseverabo corde, ore, opere, omni membro, omni momento, quamdiu possum. Simili modo procedit Gerson, quem refert Tann, in fine Tr. de Prædest. n. 10. In hac recogitatione, si forte damnandus est, humiliatus dicit. Justus Domine & rectum judicium tuum. Non quodda. mnationem eligat, absit, quianec Deus hocvultipsum velle, sicut nec peccare nec desperare, dum viatorell, dicit potius cum fob, Etiamsi me occideris, tamenin te sperabo. Et conversus ad Dominum cum pio & hu mili affectu, scio inquit, equissime judex quoniam damnati in inferno te odiunt , te injustum , teini. dum, te crudelissimum judicant, te blasphemant, to sanctisque omnibus ore rabido maledicunt, scio, quod illic constitutus (heu me miserum) sic agerem: atveto dum interim affectibus tam efferis & blafphemusareo, amote, qui solus es amabilis, te justissimum, " amantissimum, te clementissimum dijudico, tecollaudo,

De Ministro Panit.

in He

rareil. mitate

1, ha-

pereas

timor

onear

nedium

prade-

lequam

quid fit

हर्ष १३०

habere

utis, &

urum,

dtam-

e, 0111-

m. Sie

Tanu,

stione,

ustuses

iod da-

t ip sum

tor elt,

menin

& hu

ontani

e invi-

nt, tibi

, quod

at vero

nis ca-

m, te

te sol-

laudo,

laudo, tibi fanctifque omnibus tuss ore pio benedico ; quidquid postremo de me futurum ordinaverit voluntastua; credo & ore profiteor, quontam nulla est iniquitas apud te, qui sanclus es in omnibus operibus tuis. Subdit n. 16. Quontam ignotum est, quos pult inter homines Deus, & qualiter salvos fiere, operandum est bonum, relinquendo Deo judicia in futurum. Hic obiternotandum, non expedire, præferum apud indoctos, loqui, minus concionari de hoc mysterio, asterendo aliquos este prædestinatos, aliosà Deo reprobatos, uti monet S. Aug. De dono Persev. c. 22. sed si opus sit de prædestinatione loqui, fic effe loquendum, quod omnes ex Dei gratia prædestinati esse censeamur.

6. 4. Quoldam fatigat hactentatio; an po- 1909. tiùs vellent hac vel ista mala, aut etiam damnationem æternam fubire, quam hoc vel illud peccatum committere; & quia non videntur se plene posse resolvere ad poticis subeunda illa mala aut etiam damnationem, timent ne hociplo in peccatum consentiant. Gerson Tr. 8. super Magnificat partit. 3. huic tentationi sic obviat: Dicat, inquit, neutrum eligo, displicet peccatum, horreo incendium: nuncincendium nonincumbit eligendum. , Quod si vehementius urgeatur aliquis eligere, quid ageret adveniente tali casu prout erat martyrium tempore Tyrannorum, respondeat se humilians sub Deo & S. Angelo ejus, dicatque, dominus non patiatur me tentari supra id, quod possum, & sicasus eveniret, qualem proponis, spero in Domie. mibonitate, quod faceret cum tentatione proventum, utpoffem suftinere, vel aliter quam per pessatum evadere. Caveat igitur arroganter prædicere cum Petro, tham si oportuerit me moritecum, non te negabo, dicat potius, imperfectum meum viderunt oculi tui, sis

adiu.

1182 Lib. DI. Pars 11.

adjutor in opportunitatibus, intribulatione, auin talem tentationem me non inducas. Itaque vult Gerson opus non esse alterutram partem positi. vè eligere, sed excludendam talem comparationem saltem velut otiosam cogitationem,

uti dixi n. 732.

5. 5. Farigat etiam quesdam tentatio, u 1910. aspicere non audeant res aliquas, licet de se ho. nestas, imò eriam Christum Crueifixum, al aspiciant, dicunt in se concitari turpes mous aut imaginationes fædas, creduntque feinilla consentire. Non puto cedendum esse his timo. ribus, sed directe contra faciendum, permitsendo quidquid inde nascitur, id enimest contra voluntatem, & plerumque nascitur proper illum ipium nimium timorem. Quare tentaus directe aspiciat talia, aut faciat illa, que omini vult ejusmodi stulta tentatio, alioquinnum quam vincet. & domontandem eò adducet, ut ad omnia fie timeat, atque ita nec confiterinte communicare audebit, timens ex his similes ef fectus, quos phantafia vel dæmon similite causare poterit.

fi

11

21

111 fa

fu

69

fe

ti

prz-

S. 6. Motiva ac modos confolandihomi-1911. nem tribulatum proponit fusè Lohn. de convers. Apost. p. 2. c. 3. ubi initio docet consolationem debere esse piam, ordinatam, suavem opportunam. Postmodum suggerit motiva speciatim consolandi cos, qui affliguntur, ob tristitiam animi, paupertatem, jacturambonorum temporalium, detrimentum famzvel honoris, mortem alicujus, persecutiones, graves tentationes. Ibidem c. 2. 6. 9. proponit confolationem personæ interide afflictæ, & speciatim contra Monialium tentationes, que

De Ministro Pænit.

præcipue sunt, tædium ob solitudinem religiosam, desolationes internæ, aversio Superiorum, prolapsiones in peccata & desectus.

§. 7. Id solatio esse debet quibuscunque & 1912.

ex quacunque causa afflictis, quòd afflictio ex amore nostri immissa sit vel permissa deo, eam dirigente in bonum nostrum: ac reipsa est maximum Dei benesicium, dummodo sciamus applicare nobis & bene uti. Certe tota doctrina Christi consisti in triplici amore, mortis sensum, abjectionis, afflictationum. Et sicut anima corpori de se mortuo conjungitur, sic mens divina unitur anima carenti vità patura.

mens divina unitur animæ carenti vita naturæ & sensuum: item sicuti nemo adit vitam gloriosam, nisi mortuus vita naturali, ita nemo init vitam spiritualem, nisi defunctus vita sensuali, quod sit, si tribulationes patienter ad mittantur & animose sustineantur. Situa de-

surit consolario, sit mihi tua voluntas & justa probatio pro summo solatio, Tho. de Kempis 1. 3. c. 16.

Q. 282. Quid observare debeat Confessarius ho- 1913.
minis scrupulosi vel meticulosi. Ri. S. 1. Conscientiæ
scrupulosa malum curandique difficultas iis, qui scrupilita fuere, tam insolens, ut vix credibilis appareat. Sand tarniscina eli intolerabilis, amaror vita spiritualis, insolen prosectus impedimentum, tinea actionum, corporis & potentiarum stagellum, tristitua & perturbationis barathrum, cordis ac animi tabes, sape tam sera, ut dis a morte inselicior censeatur & ad desperationimus que adducere posset, Schorrer Theol. ascet.
p. 3. s. 2. c. 6. n. 4. ideoque debet Consessarius erga sic afflictos esse siummà patiens & blandus.

§. 2. Que ant cause scrupulorum, an hi fint 19146

utin

auth

e vult

politi.

apara-

mem.

), 11

Se ho.

, ali

motus

milla

timo.

rmit-

t con-

opter"

ntatus

mitti

nun.

cet, ut

rinec

les ef

11liter

omi-

CON-

fola.

avem

otiva

r, ob

nbo-

1æ vel

gra-

ponit

cspe-

quz-

1184 Lib. VI. Pars II. utiles, quomodo dignoscendi, quidingente observandum sit circa directionem scrupulo. fa forum, dixi l. 1. à n. 512. Et à n. 541. quomodo procedendum fit cum ferupulofo circa peccan præterita & corum confessiones, possuntque etiam videri dicta hican. 611. 1221. Quomo. do procedendum fit cum illo, qui timet, n variis tentationibus internis confentiat , di 1. 1. à n. 545. Et à n. 556. quomodo cumillo, qui semper timet, ne cum dubio operenni Quomodo verò procedendum fit cum ferupu. loso circa Horas Canonicas, dixi l. 4. an. 1350 Quomodo cum scrupuloso circa Missam legen. dir dam, dixi hic à n. 160. Nec jam occurritale fut quid ad ista addendum. res Q. 283. Quid observandum sit Confessarioil. tus lius, qui deliberat de re aliqua, & præcipuedestata tan vitæ eligendo. B. Proponat & explicer ei lequentia, quæ potissimum desumpsi ex libello Extitùn citiorum S. P. N. Ignatii. S. 1. Electionem vitæ fundamentum pono, in-Via: quit, S. Greg. Naz. orat. 23. ex quo bene aut male nobiscum agatur: nam æternitas pendeta morder fed te, mors à vita, vita ab electione: unde hocopus gravillimi momenti est, in quo agitur de negotate tio omnium maximo, quodest æterna lalus nûs propriæ animæ. Et quid proderit etiam per quà centum annos aliter vixisse vel egisse, quam voles te fecifie in morte & zternitate? qua 8916. ren S. 2. Profundeintelligendum eft, 1. hnem qua omnis hominis & omnium actionum humana titu rum elle, in hac vita fervire Deo fecundum fanchifimum ejus beneplacitum, & in alteravita, aternum salvari. 2. Ad eum finem asseguendum datal esse nobis omnes creaturas ipsasque etiampo. 7

De Ministro Panie. tentias animæ & corporis veluti media neces-

saria & opportuna, dummodo eisutamur, uti Deus vult nos eis uti. 3 Certas à Deo actionesanobis requiri, certum vivendi modum & statum, in quo nobis speciales gratias dabit ad finem certo affequendum, non daturus, fi culpå nostrå tales actiones vel statum illum neglexerimus, quamvis negaturus non fit suffi-

cientem gratiam, cum qua damnantur, quicunque damnantur.

in genere

crupulo.

uomodo

a peccan

Huntque

Quomo.

net, n

at, divi

umillo,

peretu

fcrupu.

n. 1350.

n legen.

irritali.

effarioil.

e de statu

fequen-

o Exer-

10, Ine

aut ma-

à mor-

ocopus

e nego-

ia falus

am per

am vo-

finem

ımana-

anchilli-

ternun

datai

m po.

tentias

5. 3. Difficile est eligere vel agnoscere quid 19174 anobis fieri velit Deus, & quæ media nobis ordinaverit, nescimus enim, an nobis magis pro futuræ fint divitiæ quam paupertas, an honoresmagis quam contemptus, an hic potius statusquamille, hæc potius actio quam ista: & tamen omnis error in hoc negotio damnofus est & valde periculosus: hinc sequitur 1. quantumeft ex parte nostra , nos debere esse in omnimoda indifferentia & æquilibrio ad omnes vias, officia & actiones aggrediendas, & ad usum omnium creaturarum, nec plus propendere debere ad hanc quam ad illam partem, stddebere exquirere & exspectare Dei voluntatem ac nutum, ficuti fervus Domini, aut instrumentum aliquod exspectat motum manus se moventis, ita ut non potitis velimus hoc quamillud, nisi secundum Dei voluntatem, quam quarimus cognoscere. Et hac indiffetentiafive aquilibrium tanti momenti est, ut quamdiu illam non habet aliquis, no fit dispoitus ad deliberandum vel eligendum. Sequi. tur 2. si quis perfectus esse velit, non tantum indifferentem esse debere sed eriam magis proundere adid, per quod finis ille suus & salus Iom. VII.

1185

zterna potest perfectius & securius obtinent. cet in se difficilius effer , quia hoc Deo mais placitumeft, & rectæctiam rationi confor

dil

VIL

mo

div

diff

COS

pol

faci

con

eft,

ad

bus

diù

fuu

nec

dus

in c

que

con

nano

pius

lemp

mius, meliusque ad finena ducit.

1186

S. 4. Aliæ dispositiones ad electionem in faciendam funt, 1. animum huic rei toumi feriò intendere, cæteris omnibus negotista. zisper sepositis. 2. Animum habere pacatumi tranquillum : tum autem erit pacatus, find lis agitatus variis spiritibus vires naturales la liberè exerceat. 3. Nullas admittere rationa quæ non fint è cœlo, seu quæ sapiant carnen & sanguinem, aut recidant ad humanuma terrenum aliquid, sed omnia debent manur ex uno illo principio, quod est, desiderium gli viæ Det & salutis suæ æternæ, quem fincerun animum fi habuerit electurus, fiduciam cerum potest habere, quod Deus non finet eum den pi, qui cum læpillime le offerat non quærent bus vel petentibus, se non subtrahet homin cum in toto corde & veritate imploranti. Maxime cavendum, ne potins concludate mediis quam de fine, unde male fieret, fipril decerneret, v.g fibi comparare Beneficiume clefiasticum, & tum postea vellet quærere per fecte servire Deo: Itaque qui vult bene delibe vet rare & eligere, debet totum se offerre Deo, & solum conjicere oculos in finem suum ult mum, actum deliberare an his vel illis medil tian uti debeat necne ad illum finem affequendum

5. 5. Pinis ultimus semper spectandus & Dire regula in omnibus eligendis est hæc, Dethom & obsequium, nostraque eterna salus, ita ut qui quid nobis magis deservier ad hunc finem! nobis eligendum fit, quod minus eò condum id non fit eligendum.

De Ministro Pant.

ineril.

o magis

confor

nem m

totumi

tiis tan-

atuma

, finul

alesim

ations

carne

numai

manag

um gh

incerun

a certan

lærenti-

ranti. 4

ludat d

ciume

ere per

Deo, a

ut quid

inem#

nduch 6,6

1187

6. 6. Tres sunt modi eligendi & agnoscen. di Dei voluntatem circa fe, Primus est, si divina virtus voluntatem nostram fic impellat, ut fine mora & indubitanter sequatur impulsionem divinam, ficut legimus Paulo & Matthæo accidiffe vocante Christo. Secundus est, fi in oratione vel extra illam , voluntas Dei satis clarè cognoscatur, eò quòd internè quasi sentiatur & innotescat tempore confolationis, discernique possitesse à Deo hane motionem ad tale quid faciendum. Tertius est, si quis animo tranquillo confideraverit finem, ad quem à Deo conditus eft, & discussis hine inde rationibus mediisque ad talem finem assequendum opportunioribus, elegerit hoc, per quod se putar commodids securiusque perventurum ad eum finem sum. Primus modus plane extraordinarius est, umden neca Deo petendus aut exspectandus. Secundus modus adhiberi potest, si nempe homo sine homii ulla ratiocinatione aut discursu circa rem deliberandam adhibito, post orationem statuat se in conspectu Dei cum resignatione & desiderio fiprit cognoscendi divinam voluntatem, proponatquementi suz rem , de qua deliberat, ac paulùm inhæreat defixo in Deum animo, & obserdelibe vet, an sentiat in anima sua inclinationem ad hoc velillud, an experiatur circa hoc velillud um uli consolationem & veluti quandam acquiescensmedii tiam, an è contrà desolationem & veluti fugam sendum seurepugnantiam interna. Et hi motus postea ndus d Directori proponendi erunt, ab eoque exami-Deihoni nandi juxta regulas discretionis spirituum Sæpusautem usurpari debet hic modus, & videndum, an perseverent istæ motiones, tendant que temper in Deum & non incipiant se inslectere Ffff 2

188 Lib. VI. Pars II.

ad aliquid terrenum : quod fi fiat, aut contra riz vel dubiz motiones quandoque succedant explicet eas Directori, qui discernet, quanam fine bonæ vel malæ. Tertius modus, in quo intel lectus voluntatem adducit ad eligendum lon. ge fecurior & firmior eft, deberque femperad hiberiab omnibus, nam rari primo modovo. cantur, fecundo autem non poterunt tutoju vari omnes quia non omnes sentiuntistator solationes, & sæpe sentiunt illas jam inham jam in illam partem , præterea difficiled discernere an hæ consolationes & motusaba fint & an non infinuet se amor proprius alius inordinatus affectus, unde debebit feur dum tertium modum per viam rationis & in tellectus ab omnibus institui electio.

n

fu

fi

ri

di

fi

fe

ne

re

in

tu

S. 7. Duplici modo potest institui hacett ctio per viam intellectus, Prior meduselt, 1. " præmisa oratione, qua Dei lumen implomit proferam in medium rem deliberandami g officium, fitne acceptandum an rejiciendus 2. Adducto ante oculos creationis mez in qui est Der obsequium & mea falus , in neutit declinabo partem, sed velut in medio aqui brio subtistam, parato interim animo, utinta partem totus ferar, quam novero divinzgli riæ & saluti meæ fore aptiorem. 3. Obsecrati Dei clementiam, ut dignetur menteminstrut & impellere voluntatem, quocunque pott mihitendendum fit. 4. Perpendam quant commoda ad finem meum affequendum # cedent extali officio, & quænam ex codemis commoda ac pericula impendeant : przen quænam non admisso illo officio tam commi da quam incommoda possim exspectares

it contraaccedant. quanam uo intel. um lon. mperad. nodovo.

t tuton iftas con n in han fficile el tusaDu prius ve oit fecun-

nis & in hac de elt, I. II plorabo andami ciendu mez hi neutri o æqui utinea vinæglo blecrab instruct ue potil quanti ndum # odemin

præten

comm

are.s.H

pts

præmissis ratiocinabor in utramque partem, comparando commoda & incommoda, ac juxta ipfius rationis dictamen seposico omni carnis appetitu eligam hoc vel illud. 6. Electionem factam, in oratione offeram Deo, perfecte demum, fi ei placer, recipiendam & stabiliendam. In hac oratione observabo, quomodo smaffectus, & quos motus fentiam, referamque Directori, ut cos mecum discernat, & declaret, an electionem bene instituerim necne.

6. 8. Posterior modus bene eligendi per 1922. viamintellectus est, 1. præmisså de more oratione, quâ Dei lumen imploratur, excutiam fundum cordis mei, & videbo, an affectus omnis, quem habeo ad hanc rem vel illam, proficifcatur ex amore & intuitu folius Dei, an veròfortalle ex aliqua causa naturali vel occulto amore mei & desiderio commoditatis, honorisaut boni temporalis. Si in meiplo persentiscam, quod solo intuitu Dei & salutis mez ducarad hoc potius, quam ad alia, fignum est velle Deum, ut hoc eligam & non alia, nam o mnis affectus, qui pure ad Deum tendit, ex Dei bonitate cœlitus infunditur, 2. Confiderabo, fi quis mihi vir amiciflimus, cui omnem perfectionem optarem, occurreret dubius super electione hujulmodi, quidnam ego illi decernendu maxime essem consulturus : quo anim . adverso agendum & mihi ducam, uti suaderemalteri. 3. Mecum insuper reputabo, fi mors ingrueret, quem me mallem observasse modum in præsenti deliberatione : juxta hunc igitur eligendum nunc esse facile intelligam. 4. Prospiciam, quando pro tribunali fistar judisandus, quo me confilio hac in re ulum elle

Ffff 3

1190 Lib. VI. Pars 11.

vellem, quo agnito nunc utar, ut eo tempos magis sim securus. His perpensis concludaz electionem, & uti ante offeram Deo compto bandam.

S. 9. Qui deliberat de statu vitæ ineundo. 1923. scire debet tres in genere esse status, secularing ecclestasticum, religiosum, ad quorum unum Den unumquemque vocat, & non omnes ad eu. dem, quia Deus est ficuti magnus Paterfami lias, qui vult unum fibi servire in hoc, aliumi alio officio, unum domi, alium foris &c. Hig. nerales status subdividuntur in particulare, nam Secularis est vel Matrimonii vel Celibi tus, & in utroque aliqui funt mercatores, i ristæ, medici, opinces, milites &c. Ecclesalin est vel cum cura animarum, utì Parochi, w fine illa cura, utì Canonici, Vicarii, Sacerdon Super patrimonio suo ordinati &c. Religiosus velillorum, qui contemplationi & fibi folishe viunt, uti Carthufiani; vel aliorum, qui in adio ne externa occupantur, uti Religiofi belload dicti pro Ecclesia; vel aliorum, qui mixtama utroque vitam habent, & non tantum fibila etiam proximo quoad fpiritualia ferviunt, Carmelitæ, Augustiniani, Franciscani, Domini cani, Jesuitæ &c. Quisque debet se primoreio vere ad statum in genere, postea ad statum particulari, & denique ad statum in ind

viduo.

1924. §. 10. Singuli ististatus afferunt sua commoda in ordine ad salutem consequendam:

Secularis, per eleemosynas, per piamedum
tionem prolium, per bona exempla apuddo
mesticos, per administrationem justicia, destri
sionem patria &c. Ecclesiasticus, per frequenti

tiona

ru

pa

fer

bit

6X

lite

ptt

Ve.

na

qu

ma

De Ministro Panie. 1191 tionem chori, per decantationem divinarum laudum, per administrationem Sacramentorum, per occupationem ferme continuamin cultu divino, per occalionem benefaciendi pauperibus amicis & aliis &c. Religiosus, per observationem votorum substantialium, per separationem à rebus mundanis, per meditationes & alia pia exercitia, quæ regula præscribit, per vigilem curam Superiorum, per bona exempla Confratrum &c. E contra etiam finguli illi status habent sua incommoda, eò quòd afferant occasionem & pericula peccandi, Saculans, per injustitiam, avaritiam, discordias in conjugio, exempla mala corrupti faculi, bella, lites, persecutiones invidorum &c. Ecclestafticus, pernimiam libertatem, conversationes periculosas, abundantiam corum, que sunt illicia peccandi &c. Religiosus, per tentationes, quæ aliquando causantur, ob solitudinem, indiscretionem Superiorum, immortificationem Fram

f. 11. Ut deliberans eligat, non debet ad hocprzeise attendere, quis status sit in se per-stessior, alioqui omnes deberent sieri Religiosi, sedattendere debet, quis status respective ad sestemblior, id est, quis status futurus sit magis accommodatus, ut ipse melius serviat Deo in hac mia, of in altera securius salvetur, consideratis o-mnibus, tam que in ipso deliberante sunt bona velmala, uti sunt bone vel male inclinationes naturales, boni vel mali mores aut habitus; quam que in ipsis statibus sunt, e possent concurrere ad promovendam in ipso virtutem velvicia. Et quia multi hoc non considerant, male eligunt, licèt siant Religiosi, qui si in se-

Ffff 4

1925.

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

tempon

ncludam

compto

eundo,

ecularem.

um Deu

ad cun-

terfami

aliumi

cc. Hige

culares,

Coelib

ores, in clesiastim

chi, ve

cerdota

ligiofuse

folisie

i in actio

belload

ixtama

n fibile

Domini-

mòrelol

tatum in

Ha com

endam

m educi

ize, defen

equent

\$1000

culo mansissent, suissent salvari, nunc damnitur, quia eligunt statum respective ad senon convenientem, & in quo propter naturam in eptam vel habitus pravos non observabunila, que in tali statu sunt observanda.

S. 12. Nemo deliberare deber de co flate, 1926. in quo non putat fe cum ordinaria Dei gratie poste vitare peccata mortalia : hinc qui no putat se posse hæc vitare in statu sæculari, del berare debet de solo statu ecclesiastico & mi. gioso : qui non putat se in statu ecclesialito posse esse castum & sobrium, de hoc statudelle berare non debet, cum hic status der maxima occasiones ad peccata in istis materiis: similim qui non purar se posse caste vivere, deliberat non debet de flatureligiofo. Et deceptions. gna est, si cogicet, emendabo hoc vel illud vitium, fuero ecclesiasticus vel Religiosus, nam peremen. dationem aliquam præsentem prins probate deberer, an spes sit, quod aliquando plenet

mendaturus fit. 1927. S. 13. Inchoaturus deliberationem det Orationi, dicens cum Paulo, Domine, quidm vis facere ? & cum Salomone, Daminselum tuatum affifiricem sapientiam, ut seiam, quidau ptum sit apud te &c. Post orationem, sic discurrat secum. Adillum flatum Deus me pocat, inqui omnibus consideratis, que in me & inistissation funt Jezo potero melius servire Deo & securius salvan, atqui consideratis omnibus, que in me & inifis fatt bus funt, ego patero melius servire Deo & securius sa vari in hoc statu , v g. sæculari , quaminalis, m Deus me vocat ad statum sacularem. Major propo fitio conftat ex dictis. In sola minore eftdiffe cultas, unde iterum fie discurrat. Inillo ftatupi

ero

CUT

pec

pra

(tai

CU

tu

fta

tui

H

tat

fta

du

lat

&

po

De

die

Re

fin

pe

pr

na

au

ob

pr

å

De Ministro Panit. ero, omnibus confideratis, Deo melius fervire & fecurius falvart, in quo ftatu potero facilius pitare omnia peccata mortalia, hoc enim faciendo servantur præcepta Dei, & obtinetur falus, atqui potero in latu faculari facilius quam in aliis vitare omnia peccatamortalia, ergo. In minore iterum est difficultas, pro qua imprimis confiderer ex parte fua, ad quæ peccata fit pronior, & à quibus maximè peccatis haberet fibi timere, fi effet in fiatu faculari. Deinde etiam confiderer reliquos flatus, & videat, quis illorum fit magis remoturus ab occasionibus illorum peccatorum, & allaturus plura auxilia ad vitanda illa peccata. His confideratis & inter se comparatis facile dignoscet, in quo illorum statuum facilius sir vitaturus peccata mortalia, & confequenter quis status respective ad ipsum sit melior ac eligendus. Quod fi id necdum fatis discernat, confulat Confessarium, cui nota est conscientia sua, & audită ejus instructione certò id cognoscere poterit. §. 14. Sicagnita per intellectum Dei volun- 1928. tate, ex hac faciet electionem, quam offeret

Deo, maxime post Communionem, pergens dicere, loquere Domine, quia audit servus tuus 1. Reg. 3. v. 10. & quafi exspectans Dei motionem, simul advertat, an etiam sua voluntas eò propendeat, & ex quibus motivis, fi enim accedat propensio nostræ voluntatis ex motivis supernaturalibus, tantò certior erit Dei vocatio : fi autem voluntas nostra refugiat, attendendum, ob qua motiva, & siquidem naturalia sint , an proveniant à carne aut sanguine, restectant ad commoditates corporis, honorem proprium, &c., non attenta hac voluntatis reluctantia

Ffff 5

mnin-

ie non

am in.

ountil.

o statu,

gratia

ui non

i, deli.

& reli.

fialtico

u deli-

RUINE

milita berare

10 m2-

um, I

emen. robare

ene e

det quidm

fedrun ed acce.

discur.

, 171 911

fatibus.

Salvan tes fatt

reus al.

is sergi propa.

Aditt.

tu pot

1194

permanendum eft in electione concepta, qui ordinaria & sufficientissima certitudo vota. tionis divinæ est, quam concludit rectaratio, cujus dictamen homini à Deo datum est, util regula actionum & deliberationum omnium, ubi è contrà propensio voluntatis fallax est, cum natura corrupta nimium propendeatad fuas commoditates. Si autem motiva, cur vo. luntas reluctetur, videantur rationabilia & fupernaturalia, reperenda est series deliberatio. nis, & videndum, an forte alicubi fit erratum, & tum maxime consulendus Director fiveConfessarius, ut deliberationis modum examinet ac discernat, uter spiritus aut inclinatio fitrefiz rationi & Dei voluntati conformis : Ecclefiaffi; c. 32. v. 24. monet, Fili fine consilio nihil faciai, & post factum non panitebis : attamen hicneminem consule, nisi quem advertas indifferentem effe & tantum falutem animæ tuæ guzrere.

1929. S. 15. Pro illis specialiter, qui se resolvant ad statum religiosum in genere, ut postinte resolvere in particulari ad certum Ordinema in individuo ad certum Monasterium, observanda funt segq. 1. De illo tantum flatureli gioso & Monasterio deliberare debet, inquo vigeant disciplina, pax, concordia, mutuacha ritas. 2. Inutile est examinare, quisinter Ordines religiosos sit de se perfectior, quod Mona-Iterium fit magis celebre &c. hoc examinare debet quisque, quis Ordo & quod Monasterium respective ad se sit futurum melius, secundum dictan. 1925. ille enim Ordo (idem eft de Monalterio) erit ipli melior, & consequenterille est, ad quem à Deo vocatur, in quo ipse potent magis promovere Dei gloriam, plùs obsequii

præ.

p1"

fua

tim

mo

ob

tel

dić

re

COL

mo

ter

ferv

anti

exe

eni

& fi

nui

lefc

mun

quay

re hi

lect

tion

grat

aut

cuti

man

cert

mut

cur

pa c

De Ministro Pænie. 1195 praftare Deo, & ita perfectius operari falutem fuam: hocautem resciet, considerando, partim quæ in fe funt talenta naturæ & gratiæ, par-

tim que in fingulis Ordinibus funt media & modi secundum ista talenta pro Dei gloria & obseguio ac consequenter pro obtinenda salutesua bene operandi, sicque poterit se reddere certum de Dei vocatione, ac secundum supra.

dicta eligere.

quia

VOCA-

ratio

utfit num,

x eft,

eatad rvo.

& fu.

atio.

tum, Con

ninet

rectz

liasti;

uctas,

iemi.

eren-

erere.

vunt intle

em &

bser-

relia quo

cha-

Ordi-

ona-

mare rium

dùm

Ma-

rille

terit

equi

prz.

6. 16. Qui ita conclusir in electo statu servi- 1930. re Deo & saluti sux, instanter roget Deum pro constantia, jam enim maxime conabitur damon per se velalios bonum propositum evertere : Ecclefiafti. c. 2. v. 1. dicitur, Fili accedens ad servitutem Det sta in justite & timore & prapara animam tuam ad tentationem.

6. 17. Quod electum est, mandandum executioni, quamprimum fieri potest, nunc enim recens est Dei motio & auxilium fortius: &fialiquando, cur non jam? Si non jam, forte nunquam. Christus Luc. 9. vocavit duos adolescentes, unus dixit, Domine permitte mihi primumire & sepelire patrem meum : alter dixit , sequarte Domiue, sed permitte mihi primum renuncianhis, qui domi sunt : uterque, quia non est statim securus Christum, derelictus est & amisir vocationis gratiam. Nescittarda molimina Spiritus S. gratia, S. Ambr. Si tamen causa sit exspectandi, aut quod conclusum est, non possis statim exesutioni mandare, cave interim peccata, ne gratiamvocationis tuæ perdas, experientia enim certa docuit sæpe per unicum mortale sic immutatum effe animum , ut ipfimet nescirent, cur & quomo do ita immutati essent, quia nempa deseruerat cos ista specialis Dei gratia. Illis, qui

1196 Lib. VI. Pars 11.

qui statuerunt inire statum Matrimonii, specialiter inculcandum, imprimis ut intereacasti maneant, alioqui, forsan etiam ex Dei pena, carituros gaudio prolium. Deinde ut posta bonâ intentione & constituti in gratia statum illum ineant, alioqui carituros benedicione. Demum suadendum, ut post sponsalia plent constituta non diu differant Matrimonium, quia intermedium illud tempus plurimorum peccatorum periculis obnoxium est.

Quit

Una

V4

omi

pruc

S. _

am

tiui

bat

den

nur

juv

Det

mil

mil

fun

tiæ

Ver

cer

do

in b

ver

ftie

ver

ftur

Aus

qua

que

fru

offe

res

bis

que

1921.

6. 18. Pius Asceta suggerit hæc axiomata, quæ deliberans præ oculis habere debet: 1. Piz omnibus obsequendum inspiranti Deo : Jobi 9. dicitur,quis restitit ei & pacem habuit ? 2. Inspirat Deus, quæ magis sunt secundum volunta. tem ejus. 3. Voluntas Dei est sanctificatio nostra & salus, 1. ad Theff.4. non qualiscunque, sed certior, sed abundantior. 4. Quid prodest home ni fi mundum universum lucretur, anima verosue detrimentum patiatur, Matth. 16. Quid proderit in hac brevi vita delectari, honorari, fi cruciari & probris affici æternům oporteat ? 5. Face, quæ moriens facta fuiffe voles. 6. Confiderandum Dei judicium, & nihili faciendum, quid. quid obmurmurent homines : Nonne benete cum agitur, fi aliis displicens placeas Deo?quim multiavari, dummodo vilis pecuniz aliquid lucrifaciant, contemnunt omnia humana dicteria. 7. Ad æterna creatus es: nunquidnon magnum status æternus? 8. Regnum cælorum vim patitur & violenti rapiunt illud, Marth. 11. 9. Perfectius id putandum, quod magis ex virtuteelt hoc magis est ex virtute, quod magis rationi, & corrupta natura minus conforme eft. 10.Qua rendum, ubi fecurius & majori cum gloria falvabor: Quis

De Ministro Panit. 1197 Quis viator eligit viam periculosam aut lutofam , fi videac securiorem & mundam? 11. Ilnam tantum animam habes: hac falvata falva funt omnia : hac damnata perdita funt omnia.

Spe-

calti

cena, oltea

atum

ione,

olenè

im i

mura

lata,

Piz

Jobi

nfpi-

inta-

10jira

fed

01111-

ofue

erit.

CIATI

C e2,

rau.

uid.

e te-

uàm

quid.

nama

non

pin

Per-

e elt:

11, 0

)uz·

abor:

Qui

Q. 284. Quid denique adhuc no tandum sit circa 1932. brudentiam Confessarit. Bz. Instructiones, quas S. Xuverius dabat Millionariis Apostolicis, etiam Confessariis serviunt pro sua & poeniten. tium directione: in huncautem fenfum dicebat. 1. Authoritas est quidem necessaria accedentiad munus Apostolicum, sed hæc Dei donum eft, quam ii quis quærat præterquam adjuvante virtute funditus perdet, nec permittet Deus, ut constanter habeat, ne sic vilia fiant hominibus celestia dona. 2. Studiose questra familiaritas displicet, nimia confidentia nocet, afsumpta gravitas suspicionem præbet arrogantiz exigentis reverentiam; nil affectatum fit in verbis, gestibus, actionibus tuis: malis dici fincerus quam politicus: fi dillimulatione quandoque opus est, simulationem cave: pro aliis inbenigniorem semper partem inclina. 3. Converlatio semper ædificet : discipulorum Chriflieft, magistri sui doctrinam non tam tueri verbo quam exprimere vita: Induimus Chriflum, plus agere debet & valere in nobis Christus, quam demonin energumeno. 4. Non quare vanè placere homini, sed nec gratis velis quemquam offendere : parvus fine offentione fructus præferendus est majori cum minima offensione conjuncto. 5. Pravos alicujus moresemendaturus, non priùs manum admovebis, quam intimos ejus motus constitutionem que perspexeris : & quod alicui vis persuadere, illum

1198 Lib. VI. Pars 11.

illum ipfum confule de co, quod fuades, quid ipse suasurus esser alteri ? 6. Communimore age , fi non scias hunc effe malum : meliuselt errare cum multis quam velle solum sapere.71 Nil sponde, quod certo præstare non possi; Si non est causa dicendi aliquid , hocipsoell causa non dicendi. Non plùs affere, quamit necesse. Non facile utere superlativis, & potitis minus quam plus proferendum, nifiubihono. randus est alter, præstat enim in honore excedere quam deficere. 8. Non da præcepta vel instructiones, nisi rogeris, vel opportuna chantas aut necessitas suadeat. 9. Veritas jocola fæpe plus ferit & minus offendie. 10. Sapienter etiam dixit Ludov. Granat. 1. 2. Ducis pecc. p. 2. Quatuor novercæ veræ prudentiæ evitentur,que sunt pracipitatio, affectus, pertinacia, vana inepia; pracipitatio namque non deliberat . affectus excacat, pertinacia bonis consiliis portam occludit, vana ineptia, quamcumque deliberationem ingreditur, eam sine fructu dissolvit. Extrema fugiamus, virtus enim & veritas medium tenent: nunquam igitur omnia simul suntseprehendenda, nunquam omnia simul probanda, nunquam omnia negare, nunquam omniacre. dere, nunquam omnia non credere debemus: nunquam ob delictum paucorum damnandi mulci, nunquam ob sanctitatem aliquorum omnes justificandi sunt.

Denique ad veram prudentiam Confessarii spectat cognoscere & tam respectu sui quam aliorum in praxi resicere pseudo-prudentiz principia, qualia sunt, 1. Aliquando tempori credendum & dissimulandum, licet Dei honor vel propria aut aliena persectio retardetur; postea id compensari posse. 2. Homines jam non esse capaces tanta persectionis, uti olim:

imò

im

in

tia

pr

un

ve.

pe

nai

cea

COS

fol

per

COL

000

Viti

pru

pol

dig

inte

dum

con

De Ministro Panit.

quid

more

ius eft

ere. 7.

offis:

foelt

imfit

OFFILE

1000

exce-

vel

hari-

ocola

ien-

Decc.

roque

ptia:

cesat,

3 111-

eam

entin mnia

pro-

crea

uam uam

Tarii 12m

ntix

ori

HOL

ur ;

am

mò

1199

imò necantiquos semper ita fuisse scrupulosos in parvis. 3. Eos effe fingulares, qui pœnitentias aliaque agunt plura, quam Deus & Ecclefia przscribat. 4. Habendam esse rationem sui honoris, licet hoc non exigat majus Dei obsequi um. s. Existimare aliquid sibi perire, fi te huic vel illi submittas, ei cedas, ab illo quid patiaris, pejus illo habearis, is præ te honoretur, 6. Conandum, ut omnibus placeas, nemini displiceas, unde fit, ut licentius cum aliis agas, in jocos & exteriora te effundas, parum de internis follicitus.7. Officium erga proximum ita exactè peragendum, ut semper inde lauderis ac honoreris, licet, quæ propriæ funt perfectionis, ne gligas. 8. Valetudinis habendam effe rationem, corpus indulgentiùs tractandum, quærendas occasiones illud bene habendi, ut diu nos servitio Dei & proximi conservemus. 9. Ipse tam prudens & exercitatus es, ut teipsum regere posts, necaliorum confilio vel directione indigeas &c.

CAPUT III.

1933. 1

De adjunctis Pænitentia.

DUBIUM 1.

Quid sit sigillum Confessionis & qui ad illud teneantur.

R Esp. I. Sigillum hoc est obligatio juris divini strictissima in omni casu, etiam quo o
integri regni salus periclitaretur, ad tacendum, etiam post mortem pænitentis, dicta ino
consessiones id est, in ordine ad absolutionemo
sacra-

JNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

lite

fit,

fam

7.15

Turi

3. 1

Pro

poli

quia

mni

dica

lum

felli

felli

null

nota

mag

-11

&c. 1

Con

non R.22

dofi

non

feffu

23.

cont

18.1

hun

tanti

conf

quar

70

2 sacramentalem Jomnia, quorum revelatio 2 Sacramentum redderet onerosum vel odio. 2 sum. Underesolves.

"I. Violatio hujus sigilli duplicem habetma "litiam, Sacrilegii, contra reverentiam Sassa. "mento debitam, & injustitiz, ex pacto virtual "inter pænitentem & Confessarium de secreto "isto servando omni casu, Dia.p. s.t. 11. R.: 11. "Fag. Kellison. & C. Neque hic datur parvitas ma "teriz, Dia.t., R. 8. ex Mald. Bald. & c.

"II. Non inducitur hæc obligatio, 1. Pa "confessionem factam ficté, v.g. ad furandam, "illudendum vel Sacerdotem pervertendum, "etsi hoc casu adhuc prudenter tacendum, s. "Dia t. 11. R. 26. 2. Si quis extra confessionem "accipiat aliquid sub sigillo confessionis, qui "tantum est obligatio secreti naturalis, gravior

"aut levior pro rei exigentia.

" III. Non frangitur figillum. Primo, Sin regenere dicas, Titium tibi confessumesseve mialia aut este probum, innocentem, mod "non dicas in iis circumstantiis, ex quibuscol-"ligi posser, alios esse nocentes, vel confellot mortalia. Secundo, Si dicas N. tibi esse consti-"fum, eth in certis circumftantiis hocquoque periculosum sit Lay. 1.5.t. 6.c. 14 n. 21. Imo s sopcenitens verbo vel facto, (v.g. clamacceden-"do) fignificaverit se nolle sciri, quod sitcon refins, Confessarium revelare figillum volunt "Regin. Nav. & Merc. apud Dian. R. 47. quia pomitens confitendo Confessario extraordina prio veniret in suspicionem gravioris criminis Duod Tamb.in app.c. 3. dubie confirmat, alle prens, se vereri, ne talis accedat ad fractionem »figilli. Tertid. Si peccata ita referas,ut mort liter

De Sigillo Confess.

velatio

l odio.

oet ma

Sacra.

virtuali

fecreto.

R. 2.00

as ma

1. Pet

ndnm.

ndum

ım, r.

Ionem

s, quia

ravior

, Si in

modo

us col-

nfello

onfel-

uoque

mò fi

eden-

it con-

rolunt

ia pce-

rdina.

mins:

t,alle

onem

mora.

liter

1201

lter loquendo, persona innotescere non pof " fit, neque communitas aliqua etiam parva in " fametur, ut quod ibi talia vitia regnent, vid. b. 2.00 1.15.R.13. id enim effet contra figillum. Under Turr apud Dia.p.5.t. 11.R.45.& Tamb.in app.cap.33 1. reprehendunt Superiorem localem, qui» Provinciali forte dicat , in sua domo sæpe» postulari licentiam absolvendi à reservatis, » quiapotest redundare in ignominiam & da." mnum domfis; etfi idem Tamb. cap. 4. num. 2.32 dicat probabile effe, quod non fit contra figil " lum, & dicta licentia perita fuerint exera con " fessionem. Quarto Si utaris notiria extra con " fellionem acquisità, imò ipsum peccatum,» quod aliunde tibi innotuit, aperias, modo: nullam circumstantiam ex sola confellione» notam, nec certins referas, quam extra» confessionem nosti : quo in casu opus esto magnacautela, & tutifimum est filere, Lay."

IV. Quando plures, v.g. fludiofi vel aulici, 30 &c. tenentur ferre testimonium confeshonis;" Confessarium teneri id dare, eriam iis, quoso nonabsolvit, docet Kon.d.g.dub. t. Fag. & Dia. 10 R.12. tum neid negando prodat aliquo mo " do figillum & pænitentem ; tum quia dando» non mentitur, cum tantum testetur esse con-" fesium: Verum Bon.d. 5. 9. 6. 5. p. 4. & Lugo, d. 12 23. f. 4. docent, tali schedam negare, non essecontra figillum (idemque concedit Aversa q.» 18.f. 3. finon conster poenitentem accessisse» hunc Confessarium) tum quia nihil dicit, sed" tentim non approbat testimonio positivo» confessionem, ad quod non tenerur; nec quid » quam facie, ex quo possint cognosci delictas Tom. VII. Gggg

»pænitentis: tum quia aliàs via aperitur
»fraudibus, & multi improbi Parochosin
»Paschate deciperent: tum quia potestesses

»fuetudo, ut scribatur absolutum esse, quo
»fassum erit si scribat; & si omittat, sigillum
»franget: tum quia scandalosum erit & ini
»quum, publicæ meretrici perseveranti (utik
»occulto peccatori, sic passianti suam iniquia
»tem) testimonium dare confessionis: nequi
»confessario imputandum erit, quòdeumpo
»sitivè non desendat.

" V. Sub figillum cadunt. 1. Omnia peccan »pcenitentis tam futura quam præterita: (f "quidem hac animo fe accufandi fine manife "fara: fecus fi per modum fimplicis narratio onis, vel ut Confessarium ad simile peccatun minduceret. Dia. R 25.ex Suar. & alus 8.) ideo oque peccat mortaliter, qui five directe fivein »directe aperit aliquod veniale in particulari, metiam leve Titii, quia materia figilli parvin etem non haber, ut est omnium fere sentent "apud Dia p.5.tr. 5 R. 8. & Tamb in app.cap.8." oqui in genere dicit , eum fibi confessum el valiquod mortale, vel casum reservatum, mexcommunicationem, vel non este absolutur mob indispositionem : Imd Confessorem, qu odicat absolute, Ego Petrum non absolvi "frangere figillum, dicie Diap, 5 t. 11. R. 42. 11 so Suar. & alus 9.

2. Etiam peccata complicis, sive prudenter sive imprudenter detecti, Suar. Vasq. &. scomm. apud Dia p. 3 t. 4. R. 1 1 1. An verò licus sinterrogare de complice, ad e jus correctiones sfaciendam, illamque ex licentia pænitens sfacere, a stirmat Suar. & Fagun. contra Bon. Los.

arr

ma

nut

noi

pæ

1013

peri

pær

acci

mat

tens

natt

Exci

ricit

figil

con

dibi

åd

lison

cade

118 ,

non

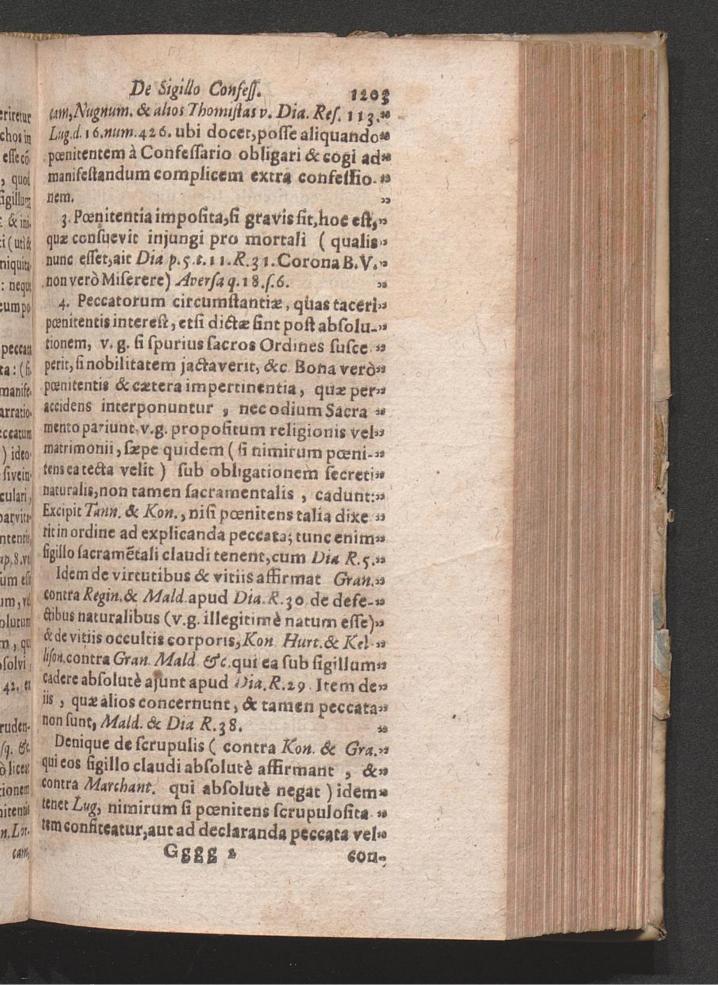
quie

cont

tene

D

I

1294 Lib. VI. Pars II.

sonscientiam afferat, ait cadere sub figillum,

quia est in obliquo saltem materia consesso.

"nis: Secus, si non cognoscatur ex pænient relatione, sed videatur & percipiatur, v.g. u modo consitendi. Ident dicit de aliis desidi bus naturalibus, v.g. quòd sit blæsus, tudi hebetis ingenii &c. Et sic excusat Consessi rium, qui de pænitente dixit, quòd imperi nentiis & næniis caput sibi frangat, vid. d. 23.1 "60. Gran. tamen id improbat, & Kon. apud si »R. 50. ait esse periculosum, & posse facile sta regis sigillum indirecte. Denique Tamb in appas

"doctrinæ isti nequide ut probabili acquesa, "atque eam à Dia l.c. immerito vocari comm. "nem, cum Gran, Hurt. Palaus. Bauny. &c. refn. "gentur: aliterque limitans ipse ait, si istidis.

"Etus,v.g. esse blæsum,rudem, scrupulosum "&c. sint passim noti,non cadere sub sigillum

»seeus, si sint ignoti, quia consessio immui

» Resp. II. Ad sigillum tenentur omnes, a sequos quomodocumque notitia sacrament solis confessionis pervenit; qualis est. I. Confissionis, qui si de auditis in confessione rogent potest negare, etiam, si opus est, cum juramento, subintelligendo, quòd possit dicere, w potius (ut dicit Lug.) quòd sciat scientiam

rionem, (excipit Henr. & Gran.cum Dia R.4)
rnisi ex illa negatione sequeretur cosessiones
rnon fuisse integram, v.g. 6 de publica mut
rice rogaretur, an non esset confessa fornisi

sad respondendum interroganti extra confe

»tionem; tunc enim declinando directam n ≈ sponsionem, dicendum esse, illam confessa »esse peccata sua, & se sunctum officio suo, sin

fi per

6 p

obl

per

Sua

qui

Inte

dit,

fact

fect

dot

ven

mui

traci

felli

acle

part.

Suar

bilis

natu

fam

tant

lequ

(exc

luer

tem

48.)

neri

requ

Dia

I,

tent

De Sigillo Confest. speccatum suum salvo figillo non possisse gillum, conficeri, debet omittere, quia figillu fricitis» nfellio. obligat, quam integritas confessionis. II. Superior, qui se fiftit absolutus à reservato, velo V. g. 11 à quo petitur licentia absolvendi à reservato," defett. Suar. Lug. &c. cotra Henr. Vafq. Kon. & Palauman , Fuell qui secreto tantum naturali teneri volunt. III.» onfell. Interpres. IV. Qui furtive vel casu aliquid au so mper dit, licet inculpate. V Omnes, quibus aliquid» d. 23.1 ferilege revelatum est : unde de hoc nec interoud Du fecolloqui poffunt. VI. Laicus, qui pro Sacer-" ilè frandote est habitus. VII. Doctor vel alius, qui cum» napp.c.s yenia poenitentis consulitur, ut habet com. " quiela munior sen entia, contra Vafq.vid. Dra. part. 2,30 ommi. trad. 15. Refus. VIII. Qui alterius rudis conc. refrafellionem scripfit. IX. Qui scriptam invenito fti defe. aclegit, ut docet Rodr. Fag. Mald. & c. apud Dia. > ulofum part.3.tract 4. K.112. & part. 5.t. 11. R. 27. contrass igillum Suar. Bon. & Laym. quorum sententia proba-s monum bilis: Juxta quam, eth talis teneatur secretor naturali, peccetque mortaliter, fi gravia ac dif-105, 1 famantia vulget, secus tamen , fi sciens fevia= ment tantum elle, ea legat ex curiofitate: Unde con-» Confe fequenter in casu gravistimæ necesfitatis, ta-" ogetu iem confellionem scriptam liceret revelares ramen excipit Lugo, nisi tamen per scripturam vo » e, VI lucrit confiteri ut mutus, vel petere faculta ... ntiâ util tem absolvendi à casu reservato, vid.d.13. num. » confel 48.) X. Etiam secundim aliquos, ipse pœni. 1a R.41 tens, Verum probabilius est, eum tantum te ... Tionen neri secreto naturali, ratione materiz, si ea ida a mere requirat, tacere audita à confessario, vid. Laym.so fornia Dian.p.5.t.11. R. 8. Underesolves. tam # I. Extra confessionem, cum licentia pæni-» nfeffan tentis, potest agi de auditis in confessione, sive» Gggg 3 fi per

10.)[111

enitenti

scum ipsomet, five cum quocunque alio,eff *periculosum fir, D. Tho. Suar. Pra. Tan. 81, "Circa quam licentiam requiritur, 1. ut fitformalis & expressa, nam prælumpta, tacita, in rterpretativa, virtualis, (etiam in bonuipfiul. met poenitentis) non sufficit, Fag.p.2 1.6.Tann, "Mald. & ceteri Doctores comm. 2. Ut fit liben mac spontanea, non vi, injuria, dolo vel pu »preces importunas extorta, vel etiam perme tum reverentialem iphus Confessarii obten ra, Henr. Fag.l.s. Dian. R. 10. & 24. 3. Nonre. "vocata; nam poenitentem pro libitu, etiam sine caufa, cam revocare semper posse, dout "Fag. & Dian. Il.cc. 4. Non opus effe ut habea otur in scripto Suar. Fag.ll.cc. Imò si dubiumsi, man Confessor cum licentia locutus fuerit, Sa recerdoti potius quam pænitenti credendum, nex Graff. & Henr. affirmat Dian. R.4. veletiam nquam hæredibus; v, g. si ex licentia defuncti revelet restitutionem ab iis faciendam, Tand Mald. Qui tamen monet, eo casu non essediocendum, cam deberiex delicto, sed solum equod talibus tantum dari voluerit; satiusque Pluaderi moribundis, ut talia secreto condimcillo hæredibus injungant, vid. Dia. R. 32. 6 Perinde este, sive ea licentia detur verbolivi »facto, quod quidem æquivaleat expresse conecessioni, v. g. si poenirens extra confessionem mincipiat loqui cum Confessario de dicis u "Confessione, tunc enim posse hunc prosequi vidocet Aversa q. 18. s. 7. Tamb. in appendic. 1. riun vex Bonac.

II. Frangitur figillum, fi cum pænitent mextra confessionem, fine ejus venia agas di Pauditis in confessione aut ca te scire offen-

das

L14)

tial ref

Box

t.4.

pot pra

guu

Her

R.2

iter

&p.

non

alii 3

eum

fo,

quo

CIVIL

audi

liad

aliun

apuc

vam

fort

Vitas

que

1,0.8

tos (

lum

De Sigillo Confest. das: Quod verum putat Sans, contra Suar, &: 10,01 Lay., etiamficum eo tractare velles de effen » in, di tialierrore in ea commisso, quem illi significa." fit for refine ejus venia, non licere docet Regin. Fag. 20 ta, in Bon & alii contra Fill. Turr. Sc. apud Dian p.3 20 ipfiul. t.4.R.87. Dixi, extra, quia intra confessionem" 6. Tann. poteft fieri mentio præcedentium, ut patet ex: t libera praxiconfessariorum, qui ob recidivam ar vel per guunt, & absolutionem aliquando negant, Ita» er me. Henr. Prep. Gran. Mald. S. apud Dia p. 5 t. 11.20 obten. R.20. ubi ipse cum Fagun. negat id licere fines onre. expressa licentia pœnitentis, nisi de iis, quæ is" etiam iterum conficetur vel faltem tangit,v.Dian.l. c." docet &p.2.t.1.mifc.R.12. &p.9.t.11.R.18. habea. III. Frangit figillum, qui dicit fe in tali mo. " umfit naferio audiville grave peccatum ; tametii» it, Sa nonnominet personam. Dian p.5.t.11.R.35.&> dum, aliz. cum Maid. Additque, graviter peccare» etiam eum, qui dicit in hoc vel isto Ordine Religio » efundi fo, hoc veliftud peccatum fuiffe admiffum," Tan.a quodex sola confestione novit. Imò nec de» esse di civitate vel certo loco, quo quis confelliones» folum, audivit, licere dicere, quod gravia fiant, velta » iusque lia de talia peccata committi soleant, (nifi ido condi aliunde constet) docet Hurt. Kell. & Mal.» 32. 5 apud Dia. R. 35. quia potest redundare in gra " bolive vamen & infamiam iphus communitatis, &>> æ conforte etiam civium in particulari, quando c1->> 10nem vitas non est ampla, & pænitentes suspecti, at->> ctis m que adeo confessio fierer illis odiola, vid. Dian." oleguh Le&R. 36. ubi cum Malder, docer Confessa-" d.6. 1, num, qui paucos habet poenitentes fibi subdi » tos (v. g. Moniales unius monasterii) scanda-" litente lum dare, li coram illis concionetur de vitiis" gas di audi-Gggg 4 often. das

mauditis in confessione , quia confessiale

nit

CO

A

bo

od

ril

CO

Sa

que

ful

qu

na

po

ter

ter

rat

tra

mi

die

Pluffunduntur pudore.

IV. Notitià in sola confessione accepta, nul. plo cafu utilicet, fi periculum fit revelationi, » saltem indirecta. Verum fi nullum sit periqu. plum, ut vel poenitens, vel usus scientizinno. prescat, etfi probabile fit, licere uti adalterin ngubernationem, v.g. negando suffragiume squem ex sola confessione scie indignumelle evel claudendo oftium , per quod quisnotti mingrediturad peccandum; item cognità pronditione futura, monendo de diligenti cullo. edia; impediendo clam matrimonium, quan. ado fcieur impedimentum, ut docet Vafq. Hem, PNav: &c. Contrarium tamen verius videtur aguod docet Fumus, Sanch. Kon. Lay. Dia. p. 314 R. 76.& p.5.t. 11.R.3. & alii, quia hac doctrini posset ponitentem absterrere à confessione Et quidem Superioribus Religionum talisqu. »bernandi modus prohibitus est, Anno 1594 seum in Societate JESU jam ante idem flate. ntum ellet, prohibitumque contrarium docen, op. Dia.p. 4.t.4. R 202 Contrà verdad sui ipsiu ngubernationem licere in tali casu ca scienti outi, videri probabilius, v. g. abstinendo a plice in quo scieur esse venenum, destectendo và tilva, in qua paratam fibi mortem sciatti ounius latronis confessione, docet Syl. Hem. >Kon. Lay. hic c. 15. contra Sua. Dia. p. 5. t. 11. K. 46. DExcipit Lug nifi actio, vel omiflio Confessant inducat notitiam peccati, vel damnum alle rat confitenti, contra Kon.d.9. dub. 4. &c. qui putat licere, etfi inde mors poenitenti imm! meretà sociis inferenda,v.l.c.num.108.

. V. Denique facere aliquid, ex quo soli por

nitenti

nitenti innotescere possiti id sieri ex notivian confessionis, esse contra sigillum negat D. Th. Bon. Sot. Vasq. Sc. affirmat Syl. Val. Kon. Diap. 3.4.4.R. 46. Idque consirmat Fag. Gran. Lug. & Aversq. 18. s. s. si tale sit, quod poenitenti ru no borem vel molestiam afferat, v.g. si vultum ein austeriorem ostenderet, vel cum declinaret no diosam aut difficiliorem non reddat, v.g. sin audisset cum ad indignationem incidisse experior facto vel dicto ipsius Confessarii, inde pue ipse à talibus factis vel dictis abstineat & c. au que ipse à talibus factis vel dictis abstineat & c.

ADDENDA.

Wast. 285. Quid præterea notandum sit circa 1934. dobligationem sigille By. Segg S. 1. Confessarius renetur servare figillum, 1. jure ecclefiastico, quia ita gravilhme præcipit Ecclefia Cap. Sacerdos, De Poenit. Dift. 6. & Cap. Omnis utriufque sexus, De Poenit & Remiss. 2. Jure divino supposità institutione Sacramenti, quia hocipso quod Christus confessionem instituerit, voluit nasci tale secretum & tantam securitatem, ut posset rationabiliter obligare fideles ad confitenda omnia peccata etiam interna fine periculo faciendi confestionem ex isto capite pœnitentibus odiosam. 3. Jure naturali, nam fi recta ratio dictet fervandum effe fecretum etiam extra confessionem sacramentalem commissum & promisium, ita ut contra justitiam peccet, qui revelat, multo magis commissum & promillum in confessione.

§. 2. Certum quidem est ex traditione & ju- 1935. dicio sotius Ecclesia ac etiam ex sensu commu-

Gggg 5

131

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

æ facild

pericu. zinno.

alterius giumei, messe, is nosii

tå pro. i cuflo. , quan-

q. Henr.

p.3.t 4.
octrina
effione,
alis gu.

1594 Ratulocere

i iplim cientil o à cactendo

Henr. R.46.

fessarii 1 asse-1 c. qui

li poo-

Lib. VI. Pars II.

CUIT

A

tan

pol

rio

eri

alic

nis

\$18 C

tem

mei

nati

effe

fu fi

nun

noc

gen

quo

pæi

call

face

ing

quò

mei

mal

nor

ceff

facr

rev

Pœ

1210

ni omnium fidelium, quod in nullo prorfug. su licitum sit absque consensu poenitentis reve. lare fecretum facramentale, neque in hocdif. pensare posse etiam totam simul Ecclesiam, at tamen incertum manet , undeilla ftrictifim obligatio nascatur , nam 1. non est pracista jure naturali obligante ad secretum, quiale. cretum naturale non ita obligat, quin exgit vissimis causis salcem bonum commune concernentibus liceat illud revelare. 2. Aliquidi. cunt inde effe, quod Sacerdos revelans confel. fionem mentiretur, quia ipse non scituthomo sed ut gerens vicem Dei, postea autemminifestaret ut homo. Contra est nam imprimit postea dicere posset se scire tanquam gerenten vices Dei , nunc autem manifestare tanquam hominem, in quo nullum esset mendacium, ficuti neque tum est, fi revelet cum licentiape. nitentis. Deinde si tantum ratione mendacii teneretur, ergo peccaret tantum venialiterre. velando veniale, hocautem est faisum. q. Alii dicunt ideo esse, quia revelatio opponitut fignificationi ipfius Sacramenti, in quo Dem tegit peccata poenitentis; secundum illud pfal. mi 31.v. 1. Beatt, quorum remisse sunt iniquitati & quorum tecta sunt peccata. Contra est, nam imprimis ratio illa est tantum congruentiamoralis, ex qua desumi non potest tam stricta obligario. Deinde, ergo licita non erit confelho publica, neque cum venia pœnitentis licebititvelare secretum Confessionis, quia poenitent licitum non est impedire fignificationems eramenti. Denique licitum erit revelare peccatum, cujus absolutio juste negata est, maximen impœnitens illi immoriatur, namtale peca-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK De Sigillo Confest.

um non tegitur, id eft, non remittitur à Deo. A. Alii dicunt scientiam ex confessione habitamesse sacram & superioris ordinis, cum ad falutem poenitentis ordinetur, ideoque non posse licite ordinariad fines extrinsecos & inferioris ordinis. Contra est, Ergo saltem licitum erit revelare pro falute poenitentis, ut impediaturejus relapfus: Item ut fides conservetur in aliquo regno &c. Deinde res superioris ordinis potest aliquando ordinari ad rem inferiovisordinis, v. g. Milla ad recuperandam fanita-

tem ægroti, ergo.

fusta.

s reve.

ocail.

im, at

dillim

CISE EX

ulafe.

ex gra

e con-

qui di-

onfel.

homo

mani.

orimis

entem

quam

cium,

a pœ-

ndacii

erre-

. All

nitur

Deus

l pfal.

uttates

ı im-

nora.

obli-

fellio

itre-

itenti

m Sa.

ccca-

men

ecca-

tum

6. 3. Strictissima illa obligatio sigilli sacra- 1936. mentalis oritur ex jure naturæ, nam ficuti jure natura necessarium fuit, ut omni casu illigita estet voluntaria pollutio, quia si pro aliquo casufuillet licita, homines ob nimiam propensionem in illas voluptates facile judicassent esse nuncillum casum, quo liceat, quod gravistimè nocuiffet educationi prolium & propagations generis humani, itali homines scirent pro aliquo casu licitamesse revelationem sigilli, Confellarii læpe crederent fibi hic & nunc licere, penitentes autem merito timerent, ne jam effet calus, quo peccatu fuum revelari posset, quod faceret confestionem odiofissimam: & ideo, inquit Lugo d. 23. num. 4., memini me legisse, quod apud Abiltinos vel Æthiopes hoc Sacramentum fere abierit in desuetudinem propter malitiam Sacerdotum, qui figillum religiosè non observabant; ergo recta ratio dictat necellarium fuisse, ut nullo prorsus casu figillum sacramentale effet absque consensu poenitentis revelabile : hins Nav. Super cap. Sacerdos De Poen, dist, 6.n. 118. ait, nihil mali adeo grave oc-

CUTY CYE

currere potest, quo non sit gravius & pejus Enlise Christiane confessionem Christianis exofam fieri, a fimul as consesserimus confessionem contra confitentis poluntatem revelari posse, exosa fiet illa & toti Eule fiæ molesta, ergo ob nullam causamid fieri potest. Et in hoc folo jure naturæputant obligationem illam sufficienter fundari, Hurt. Lugo, Dicaft d. 12. dub. 1. E contrà Henrig Vafq. Valent. Tun, Con Laym. Arr Regin. Aversa q. 18. S. 1. Haun. L. n.127. Gorm.p.z. à n. 380. dicunt eam obliga tionem non haberi ex folo isto jure naturalid fimul ex divino positivo nobis per traditionem manifestato, nempe ex speciali præcepto Chifi,qui figillum hoc pro nullo casu voluerit este revelabile, ne unquam periculum effet confes fionem ex metu revelationis esse aut fieri odio. sam. Prima sententia est probabilissima, secunda est facilior : nos dicimus faltem ex utroque capite concludi ftrictiffimam obligationem figilli facramentalis pro nullo cafu abulla humana potestate dispensabilis.

CO

la

tiv

dt

ni

di

VI

01

fin

tic

ob

mi

tio

62 (

pra

acc

tahi

cati

pra

fen!

cate

Quid.

9

1937. S. 4. Licet fractio sigilli quoad malitiam justitiz oppositam posset esse peccatum veniale, si leviter tantum lædatur sama vel jus proximi, tamen quoad malitiam religioni oppositam semperest mortale, quia Sacramentum per hoc redditur valde odiosum, quæ est gravissima irreverentia, Mendo diss. 10. n. 146. Soz l. 2. nu. 256. Si autem absit revelatio peccaià tantum reddatur odiosum Sacramentum, pustat Gob. t. 7. n. 884. posse dari materiam levem, quia putat esse posse tam leve incommodum poenitentis, ut Sacramentum non ideo reddatur graviter odiosum, sed contradicunt Stoz & Viva in Append. ad prop. damnatas \$. 9. dub. 2.

De Sigillo Confest. Quidquid fit de hoc, debet nihilominus in confestione exprimi, an figillum sit fractum in re levian gravi, ut constet, quale fit peccatum contra justitiam, Lugo, Tamb. Stoz n. 188. 6. 5. Ex dictis colligitur, 1. figillum effe il- 1938. lam ipsam obligationem jure naturali & positivo tam divino quam ecclefiastico introductam, vi cujus aliquis debet omnia, quæ nonnifiex confessione cognovit, ita indispensabiliter tecta fervare, ut in nullo excogitabili cafu directe vel indirecte manifestare postir, quamvis salus totius mundi per hoc comparari aut omnium hominum damnatio impediri pollet. 2. Si Confessarius non posset confiteri integre fine fractione figilli, non posse nequidem in articulo mortis integre confiteri, quia major est obligatio ligilli quam integritatis materialis, & filicet tacere peccatum ob damnum vel infamiam proximi, magis ob hanc caufam, Silv. Nav. Suar. Fill. Castrop. t. 23. p. 18. Q. 286. Ex qua confessione oriatur hac obliga- 1939. tio sigilli. 14. Ex confessione Sacramentali, cir-

ca quam hæc funt notanda.

ert, at

fitentis

Eule

est. Et

onem

aft. d.

. Tur.

m. 1.4

bliga,

ræssed

onem

Chri

it effe

onfes.

odio.

ecun-

roque

onem

a hu-

itiam

enia-

roxi-

poli

ntung

tgra-

. Stoz

atic

, pus

vem,

dum

8d2-

toz &

10, 21

Quid.

fat cum animo accipiendi absolutionem à przsente Sacerdote, non autem si cum animo accipiendi absolutionem à przsente Sacerdote, non autem si cum animo accipiendi ab absente, secundum dicta n. 1202. talis tamen consessio fieret Sacramentalis, si postea factus przsens Sacerdoti illorum peccatorum adhuc memori diceret, me accuso de peccati ad te scriptis, secundum dicta n. 1196. ce przsumendum est poenitentem mittentem absenti scripta peccata id intendisse, adeoque peccata sicabsenti scripta erunt materia sigilli.

§. 2. Confessio etiam tum est sacramenta- 1940.

lis, fi fiat Sacerdoti ad habendum confiliumpio pacanda conscientia, volendo confiteri, fi oppi fuerit, quamvis nunc reipsa absit dolor vel propositum emendationis, talisenim manifellan est inchoa ive vel dispositive vel saltem redu. ctive confessio: unde etiam ex tali confessione vel accusatione sequitur obligatio figilli,quam. vis ex indispositione pænitentis, aut desch integritatis, aut etiam ex malitia Sacerdousvi ex defectu jurisdictionis, approbationis velin. tentionis non fit fecuta valida abfolutio, unha bet communis & certa cum Mendo Diff, 10.1 126. Quod fi quis Sacerdoti nolenti audirena ret peccata intendens ab eo absolvi, Suaria Aversa q. 18. f. 3. negant oriri figillum: sed pro-- babiliùs affirmant Mald. Dian. Lugo d. 23. 11.4 ficuti figillo tenetur etiam laicus, qui calud invitus audivit peceatum alterius confitenti Sacerdori, uti recte Suar. & alii cum Aversa l. s contra Sot. & Tann.

fell

Ca

du

do

noi

CON

auc

eft

abf

mil

gni

ma

con

2.17

gar

1.2.

dar

bus

nor

fio f

figil

han

fint

Gob

Ś

1941. S. 3: Si quis pure historice vel jactantiz cau så narraffet Sacerdoti peccata fua, talisman festatio non fuisset sacramentalis, fieret tamen facramentalis, fi eidem Sacerdoti peccatorum illorum adhuc memori diceret, me accuso deput

catis illistibi antehac narratis.

S. 4. Si quis etiam in confessionali genu. flectens absque animo confitendi dicat alle quod peccatum Sacerdoti, & addat se committere illud sub sigillo, & Sacerdos etiam velum fub figillo notitiam illam admittat, non ideott sub figillo, cum non fiar in ordine ad ablolutionem, nec fit accusatio ullo modo sacramentalis, unde Sacerdos tenebitur tantum ad lene eum naturale, Suar. Vafq. Fill. Gob. Averfa, Burgh

De Sigillo Confess. cent. 3. caf. 8. Stoz n. 219. Similiter nec fub figillum cadit, fi quis peccatum manifestet Confefferio folummodo ad confilium habendum proinfamia, pœna vel alio malo avertendo, Callrop. Stoz n. 220. Neque tum, fi fiat ad illudendum Confessario, aut ad illum seducendum, Stoz n. 229. 232. Neque fi ad fimulandum le confiteri, cum tamen de nullo peccato le accufet, fed tantum petat schedam confessionis, docentque Laym. Lugo, Stoz n. 220. & 235. tali non posse dari restimonium confessionis, quia confessus non est. 6. 5. Sihomo rudis sua peccata alte edicar 1943. ante statuam alicujus Sancti, & aliquis adstans audiat, non tenetur sigillo, quia credibile non eft, quod fecerit ex intentione facramentalis absolutionis, sed tantum fecerit ex desiderio remissionis obtinenda vel ad testandum magnum dolorem fuum, Gob. n. 824. 6. 6. Si quis cum animo saltem se accusandi 1944. manifestarit peccata Sacerdoti & petat scheda confettionis, Henriq. Bonac. Lugo, Dicast Gorm, p. 2.nu. 386. & alii putant confellarium polle negare, sed probabilius est cum Con. Laym. Aversa f.2. // n. 258. Stoz n. 235. teneri dare, fi soleat direalis eam petentibus, quia negare in talibus circumstantiis esset indirecte dicere, quod non litrite confessus vel absolutus. An confeshofactanon Sacerdoti inducat obligationem figilli, dicetur n. 1950. 1952. 1954. Q. 287. Quas sententias expediat sequi circa 1945. hanc materiam de sigillo. Bc. Si plures iententiæ fint probabiles,in praxi, expedit fequi illas, quæ lavent ligillo, Dian in procemio ad p. 5. t. 11. 60b. tr.7.n.853. Sto2 1.2.n.205. Ratio elt 1. quia Autho-

umpro

li opur

rel pro-

feltatio

n redu.

ellione

quam.

defem

otisvel velin

utiha

r. 10.1

re nar Suar &

d pro-

3. B. 44

calud

firentis

la ligi

æ cau

mani

tamen

torum

de pet

genu.

at all-

mmit-

veluti

deoeff

bfolu.

amen.

(ecre

Burgh

Cent

16 Lib. VI. Pars II.

Authores, qui dicunt hoc vel illud non cadue Tub figillum, farentur obligationem fecretin. turalis vel fidelitatis, ergo ut quis tanto masil peccato quovis removeatur, melius erie tenen in praxi, quod etiam sub figillum cadat, 2. Qui sequitur sententias non faventes figillo, com. muniter committit scandalum saltem apud rudiores purantes figillum frangi. 3. Quando jura videntur effe fere paria, potitis favendum eft caufæ piæ quam non piæ, fententia autem pro figillo est causa pia, cum ster pro reveren. tia tanto majori Sacramenti. 4. Quando duz sententiæ sunt probabiles, non debeo sequile lam, quæ erit in damnum tertii , nifi hic pra. moneatur & confentiat, v. g. quando probabi. le est equum esse & non esse meum, non debes illum vendere Titio nisi præmonito & confentienti, atqui aliquid effe vel non effe contra figillum hoc plurimum interest pænitenus, ergo quando utrumque est probabile, nonde beo fine illius licentia fequi negativam, quaipi merito poterit esse gravis vel damnosa. 5. la re etiam politive dubia potius judicandum el in favorem pœnitentis & confessionis, neque potest prævalere possessio libertatis, quamdiceretur habere Confessarius ad loquendum, nam hic obstar periculum scandali, vel saltem, quod confessio reddatur odiosa, ergo hic vincitur possessio, cum non sint omnia zqualia. Hinc

quid in an extra confessionem, revelarenon potest, tum quia periculum certum reddendi confessionem odiosam prævalet ex Christi in stitutione contra libertatem loquendi, tum

and the

etian

etiai

defin

dub

Regi

culu

mo

fitp

tali

pær

cunt.

6. 1

funt

fion

quo

Lug

tens

ejus

qua

fub

grai

cata

qua

COL

tion

tham quia cùm præceptum sigilli nunquam desinat obligare nec unquam dispensetur, in dubio de tali præcepto sequendum est tutius, Regin. Bonac. Schild. t. 6. c. 5. §. 3. contra Bardi, cujus opinio, inquit Gob. n. 848. habet plùs speculativæ quam practicæ probabilitatis. 2. Nemo potest uti scientia confessionis, si tantum strprobabile & non moraliter certum, quod ex tali usu nulla revelatio nec ullum gravamen pænitentis orietur, quia sequendo oppositum confessio hominibus sieret odiosa.

cadere

ett na.

ragira

tenere

2. Qui

com-

apud

uando

ndum

autem

veren-

o duz

quid

c præ-

obabi.

debeo

con-

contra

entis,

uæ iph

5. In

um eft

neque

am di-

dum ,

faltem,

ic vin-

qualia.

eritali-

renon

ddendi

risti in

, tum

emam

Q. 288. Quid addendum sit circa illa, que di cuntur materia sigilli seu cadere sub sigillum. B. seqq. 6. 1. Sub figillum cadunt, quæ aliquo modo funt materia vel objectum peccati in confessione manifestati, uti votum castitatis, contra quod conjux confitetur se petivisse debitum. Lugo d. 23.n. 52. Stoz n. 232. 233. Item fi pœnitens confiteatur se maledixisse Cajo propter ejus morofitatem, se gavisum esse de infamia, quam Cajus passus est propter imprudentiam, hzemorositas & hze imprudentia Caji cadunt subsigillum, fi poenitens nolit ea revelari : fi tamen Confessarius advertat pœnitentem non turare, an ea manifestentur necne, non erit contra figillum, Stozn. 233. Præterea virtutes aliaque dona possunt esse materia figilli, v. g. fa pænitens confiteatur se fuisse Deo pro iis ingratum, Lugo n. 48. Stoz n. 191. 233. Item peccata existimata & peccatorum circumstantize quas pœnitens non libenter manifestaret extra confessionem. Item defectus naturales, qui occasione peccati confessi innotescunt, S. Th. Illf. n, 164. Item quidquid potest ducere in cognitionem vel peccati vel confitentis peccatum,fi · Tom. VII. Hhhh

1047

Lib. VI. Pars II. 1218

tale quid in confessione ideo dicat, aut exm. do loquendivel confitendi manifestet, a putat id esse utile ad sua peccata melius de dalu randa, & non vellet fciri extra confessionen etiamfi reipfa ad declaranda peccata utile no nece fuerit Con. Lugo, Stoz n. 191. 232. Et nihil ho rum nequidem indirecte revelari potelt tian conf apudipfum pænitentem feu cum ipfoloque. do extra confessionem Ratio omnium home est, quia sic redderetur Sacramentum odiosim ne ci Ille autem censetur indirecte revelare, qu dicto vel facto dat occasione prudenter sis vela can di de prenitente tale quid, quod ex folacon jiam fessione scitur, Lugo n 106. Stoz n. 192. Attame non omnes conjecturæ leves, quas malitioni canti nafuti facile faciunt, funt figna fracti figilli,n mate mo enim cavere potest omnes ejulmodi om pon fiones indirectas, S. Tho. Scot Lugo, Tamb. Gil effe ; n. 800. Gorm 2. n. 398. Quod in poenitens vil men tutes fuas & gratias divinas in confessione a nem plicet, non ratione alicujus peccati circa il figil commiffi, sed tantum ut status anima fit Co festario notus, non cadunt sub sigillum, Stozi ganti 233. Uti necilla, quæ pænitens non agreff tur, sciri,utì quod fit Sacerdos,uxoratus, Gallus vi five Germanus &c. Lugo, Tamb. Aversa q. 18.1.4. licite

6. 2. Peccata aliena, fi narrentur ut connen peccatis propriis, ed quod ob explicationen alius propriorum fit facta mentio alieni, utilimam folu dicat le imprecatam filio, quia erat furatui, Suar funt materia figilli : fi verò tantum historii effe narretur fine connexione cum peccato pro cont prio, probabilius est contra Harts in Dil 1. Theol. De figillo n. 222, non esse materiams volu gilli, quia habent se plane impertinenter 1,7

conf

pœn

9.

COME

120.

De Sigillo Confess. ex mo. onfessionem, non secus ac alia facta, quæ 130, 0 penitens de le narrat : cavendum tamen fcanis den dalum & offentio poenicentis. flionen 6. 3. Si complex peccata complicis absque 1949. tile non necefficate manifester Confessario, De La Crux ihil ho dicit non effe materiam figilli, quia est resad eft etien confeshonem impertinens, sed probabilius loques contradicunt Suar. Aversa, Mendo diff. 10. n. n hora 120, 148. quia dictum est ex intrinseca occasiodiofum ne confessionis & velut aliquid ad eam aliquare, qu liter spectans , imo sæpe fiet , ut occasione reter sufi velati peccati complicis veniri possitin notisolacos tiam peccati poenitentis. Attamu 6. 4. Peccata, quæ acatholicus dicit Prædi- 1950. alition anti, intendens ut Deus illa tegat, non funt gilli, materia figilli, quia fic confitens non credit odi oce ponitentiam esse Saeramentum, nec peccata amb, 61 effe materiam absolutionis Stoz n. 221. Gob. taitens vi men n. 785. recte dicit, si sperarit absolutiosione o nem sacramentalem à Prædicante, hunc teneri irca illi figillo. esit Cos Q. 289. Quid addendum sit circa illos, qui obli- 1951. m, Stozi gantur sigillo. Re. In genere illi omnes obliganagress tur, ad quos notitia rei sigillo clausa pervenit, Gallus vi five immediate five mediate, five licite five il-8.f. 4. licite: hinc t connen f. 1. Obligatur superior, cui poenitens vel cationen alius manifestavit reservatum, etiamsi pro abtifimatt folutione remittat ad alium Confessarium, e furatui, Suar. Fagund, Lugo, Dicast. d. 11. n. 323. dicens historia effe certum , Stoz 1. 2. n. 26. Aversa q. 18. f. 5. cato pro contra Vafq. Con. & alios. 5 in Dil J. 2. Etiam obligatur interpres, per quem 1952. teriami volui confiteri, quamvis postea non confitear, nenteril S. Th. Spot, Suar. & alii cum Aversa & Stozn. Hhhh 2

mani

velit

d. 23

dine

mult

figille

conf

lis co

cata I

pæn

neat.

fet, t

Eco

neri

nat I

fione

fio: E

tus p

lascr

legiff

bus (

nec (

loqu

6, 91

larin

conf

ie po

le Sa

gillo

g.

9.

1220

212. contra Cajer. Sot. & alios. Item quipe examen me disponit ad confessionem lim cui me aperio hodie, ut me dirigat pro confi fione crastina. Item si ignarus lingua petami aliquo, quid fignificet tale peccatum, utcorf. teri postim, Stoz contra Con. Item cui dicon velle confiteri, & propterea illum confulo, aut quomodo hoc vel illud tenear confu quamvis non illi fed alteri confiteri velim, fi gund. Dian. Stoz n. 213. 261. Gorm. p. 2. 11.401 sontra Suar. Henriq. Aversam , Ills. n. 263.00 negant, fivelim confiteri alteri. Item tentu sui ego, jam non potens scribere, dictavim peccata, postea ex ipfius scripto confession Prepos. Stoz n. 214. Item quem sciviquida necdum effe Sacerdotem, attamen per errorn invincibilem putavi habere potestatemabil vendi , Nav. Fagund. Prap. Hurt. Dian. Gol. 7. n. 785. 853. Stoz n. 217. contra Toler. Su Wafq. Laym. Lugo , Dicaft. Aversam f. 3. Gorm. 384. Item qui audivit à Confessario ebin Somniante, fatuo peccatum poenitentis, Am 1. 5. Stoz n. 262. Et quoad omnia ista confer Gormaz n. 391. Quod fi quis non possit mani Stare peccata , nifi alius audiat , hicaliuste tur , Fag. Con. Laym. Tamb. Stoz n. 218.com Sot. & alios. Si quis autem spontead majort confusionem publice sit confessus Confessus fimulque aliis , Con. & Castrop. dicunt solm Confessarium teneriad figillum, Stoz putati meri etiam alios, fi ita velit pænitens, cimi unica confessio, sed si non restringat magili Confessarium quam ad alios, ipso facto con tur dare licentiam loquendi & Confessario aliis, cum cadem locutio fit & confessio de

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

De Sigillo Confest. manifestatio peecati, & si velit esse publicam nespectu aliorum, non est ratio dicendi, quòd velit effe occultam respectu Confessarii , Lugo

d. 13. n. 39. Averfa f. 5.

qui per

n. Ittm

conff.

etame

it conf.

dicom

ulo, a

onfitti

ım, h

. 11. 40.

263.00

tenetu

tavina

fessura,

quidea

errora

n ablo

1. Gob.

oles. Suc

Gorma

ebrie

is, And

confen

t mann

ius ten

8. cont

majort

nfellan

nt folm

putati

, cùmí

magita

to cent

effarion

Tiods

man

6. 3. Qui legit schedam , cui peccata in or- 1953. dine ad confessionem inscripta erant, secundim Caftrop. Aversa f. 5. Ills. n. 263. aliosque multos, ad quos inclinat Busenb. non tenetur fgillo, quia obligatio figilli nascitur ex actuali confessione, scriptio autem illa non est actualisconfessio, nec fignum , quo pænitens pecesta manifestat Confessario, sed tantum fit, ut penitens fibi ea manifestet & memoriam retineat. Limitant Laym. & Lugo, nifi pænitens schedam tradidiffet Confessario, qui perdidiffet, effet enim idem , ac fi audiffet confitentem. Econtrà talem, qui schedam legit, absolute tenerifigillo, docent præter citatos à Busenb. Nav. Graff. Vega , Dian. Gorm. n. 403. ad quos inclinat Tamb. quia talis scriptio fit propter confesfionem, & reipfa videtur effe inchoata confefho: Et laltem fatentur omnes, it pænitens mutuper schedam fuisser confessus, peccata in illascripta fore materiam figilli : Hinc talis, qui legillet, Item Superior, interpres & alii, de quibus dictum est à n. 1951, nec cum Confessario nte cum prenitente iplo postea postent iterum loqui de peccatis fic cognitis, uti recte Aversa f. 6. qui recte notat idem esse de duobus Confeslaris, quibus pœnitens eadem peccata effet confessus.

9. 4. Sacerdos postea resciens se non habuis lepoteltatem absolvendi, aut se antea non tuit itsacerdotem imd nec baptizatum, tenetur figllo, confelho enim hociplo fuit facramenta-

Hhhh 3

lis, quod facta fit animo fe accufandiilli, quem putabat effe Sacerdotem vel habere potelle tem, Lugo, Dian. Gob. in Exp. t. 2. 11. 440.

5. Ponitens iple non itateneturfigille 1955. quin Confessario dare possit licentiam illu

revelandi, etiamfi de hoc non loquaturema confessionem, S. Bonav. Rich Palud Silv. Nav. Suar. Vafq. Lugo d. 23. m. 133. Stoz n. 183. conm Alenf. Scot. Dur. Maj. Gabr. Angel, Ratio eft, quia ficuti, quamvis figillum epistolarum sitin bo. num communitaris, ejusque obligatiosites Jure gentium tamen quiaest principaliter in favorem feribentis, hic feribens poteft tollet obligationem figilli & facere potestatem apt. riendi suas litteras etiam ad tertium feriptas; ita cum obligatio figilli sacramentalis sitinfavorem poenitentis, poterit tollere figillum: E licet Clericus non possit facere potestatem licité se verberandi, non est hic paritas, nam Clericus non potest facere, ut non maneat Cleicus, hunc autem Ecclefia ob reverentiam flatil absolute verat verberari : E contrà pœniten potest facere, ut non maneat figillum, quo ab lato Confessarius novit peccata tanquam ho-

mo, ergo libere potest de illis loqui. S. 6. Putarunt aliqui cum Adr. Palud. Na. 1956. ficuti Confessarius tenetur ad figillum circi peccata ponitentis, ita teneri ponitentem al figillum circa illa, quæ Confessarius ei dicitor casione peccatorum, ut sic securius dicantur, quæ merito taceri vult Confessarius. Sed rette contradicit communis cum Aversa C. 5. & Rayn. in Heter. Tom. 16.f.1. p.8.n. 50. dicit extradibium effe, quod figillum non in gratiam Con fessarii sed solius poenitentis à Christo sit insti-

min

cet 11

fella

tasv

defe

Titie

Layr

tene

caus

leien

tia à

cum

non

nih c

Stoz

pæn

penc

vult

figill

conf

facra

cui fi

temp

fter c

Et D

5. t.

fella

illå t

cente

farto.

tanti

tiam

ex ir

9.

De Sigillo Consess.

ntum: attamen potest sieri, ut prenitens pecete manisestando ea, ex quibus colligatur Confessarii indiscretio, imprudentia, nimia severitas vellaxitas, sic eniminjuste infamatur ob desectum vel delictum occultum.

§. 7. Si Consessarius cum licentia dixerit 1997.

Titio peccatum prenitentis, Vasq. Côn. Hurt.

Laym. Castrop. Aversas. §. & 7. negant Titium tenerisigisto, nisi peccatum esser revelatum ob causam spectantem ad absolutionem, quia talis sientia non oritur ex consessione sed ex licen-

quem

oteffs.

igillo,

n illud

r extra

D. Nan.

Contra

ft, quia

in bo.

o sit de

iter in

tollere

n ape-

eptas,

tinfa-

ım:E

em ii.

n Cle

Clen

ftatů!

miten

uo ab

n ho

l. Nav.

CITCE

em ad

cit of

antur

Rayn.

ra du.

Con

t inth

utum:

Laym. Castrop. Averfa f. s. & 7. negant Titium tenerifigilto, nifi peccatum effet revelatum ob causam spectantem ad absolutionem, quia talis fientia non oritur ex confessione sed ex licenna penitente data: E contrà S. Tho. & alia com Ills. num. 263. dicunt teneri, quia præsumt non debet, quod pænitens dederit licentiam, nisiobcausam, quæ respiceret absolutionem: Stoz probabiliùs dient id pendere à voluntate penitentis, qui fi permittat câuti , ac fi independenter à confessione esset acquisita, non voltapud Titium esse sacramentalem vel sub figillo; fiautem velit communicari, uti ex confettione eam habet Confessarius , manes facramentalis & sub figillo apud quemcunque, cuificcommunicatur : præsumi autem debet semper, quod sic communicetur, nisi clare conltetde opposito, Lugo d. 23. n. 29. Stoz n. 199. Et Dian, retractatà opposità sententià notat p. 11. 11. R.7. & 11. in hoc casu debere à Confellario admoneri Titium, ut non aliter utatur Må notitiå.

Q. 290. Quid præterea notandum sit circa li-1958.
uniam loquendi, quam-pænitens dare potest Consession. n. seqq. § 1. Si pænitens non ultro sed
tantum ad petitionem Consessarii det licentiam loquendi, communiter censeri debet data
ex metu reverentiali adeoque invalide, Dicast.

Hhhh 4 dis

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

d. 12. n. 66. Tamb. De confess. 1. 3. c. 3. nu. 5. Vel certe cum periculo invalidatis, Diana p 5.1.11, R. 10. Stoz I. 2. n. 197. addens quamvis peni. tentes dicant se libenter ears dare, sæpe tamen in animo refugere, & fic Sacramentum adhu reddi odiosum, fi quis ea licentia utatur: Hine Aversa 1.7. & Mendo diff. 10. q. 5. merito dif. suadent Consessariis per se corripere complicem ex licentia pœnitentis: Quod fi opuseffet, nec per alium fieri poffet, suadent extra contel. sionem dari licentiam. Posse autem esse casum, quo ponitens teneatur complicem manifelia. re Confessario, dixin. 1752. Quòd si bonum commune vel charitas proximi non postulet specialiter & necessario operam Confessarii, v.g. ut suppleat pro poenitente in denunciando sollicitatore, suadet Tamb., ut onus illud in le non suscipiat, præceptum enim denunciandi secundum dictan. 1757. obligat pænitentem ipsum: Docetque Viva ad prop. 7. Alex. VII, poenitentem ipsum tum teneri ad hoc facien. dum per litteras vel per alium internuntium, Addit Viva in Append. S. 9. non esse facile petendam licentiam utendi notitià confessionis, quia hæc ipsa petitio communiter reddit confeffionem odiosam.

fit monere vel revelare complicem, putant Palud. Sot. Bann. Angel. Vasq. Rosel. Tann. Tamb. Stoz n. 230. non sufficere poenitentis sed etiam requiri complicis licentiam, quia quamvit confessio per hoc non siat odiosa poenitenti, si odiosa aliis: Deinde quia peccata complicis etiam cadunt sub sigillum, arqui sigillum non tollitur, niss cum licentia illius, cujus res agitur, seu

enins

cuji

ton.

Caft

dict

hab

quo

gati

teni

cem

ped

700

inti

Stor

diff

62,1

loq

fior

COL

bak

vel

re

Ita

nu

nif

gil

lui

ni

9

De Sigillo Confest. 1225 cujus funt peccata, ergo. E contrà S. Th.S. Anion. Adr. Gerf. Nav. Suar. Henrig. Lugo, Dicaft. Caltrop. Aversa q. 18.f.4. Ills. n. 265. probabilitis dicunt sufficere licentiam poenitentis, hic enim habere debet potestatem tollendi figillum, à quo, & propter quem folum inducta est obligatio figilli. In praxi tamen expedit, ut pœnitens extra confessionem manifestet complicem, fi hic fit corrigendus aut aliud malum impediendum. 6. 3. Poenitens potett licentiam datam re- 1960. vocare vel limitare, non tantum quando dedit intra confelhonem, sed etiam quando extra, Stoz n. 198. contra Laym. & Gob. nisi forte dedifferextra confessionem & independenter ab ea, Regin. 1. 3. n. 61. 6. 4. Quando pœnitens extra confessionem 1961. loquitur cum Confessario de dictis in confesfione, ii id non faciat in ordine ad novam confelhonem, Gob, putar tolli figillum, sed probabilius est cum Stoz n. 203. pænitentem, fi velit, posse tic loqui, ut maneat figillum, tractare enim potest ea extra confessionem, que non ita potuit in confessione: & magnum foret o. nus non posse de iis agere cum Confessario, nih vel rursus confitendo vel solvendo sigillum. Q 291. Quidpræterea sit notandum sirca fractio- 1962. nem ligilli. Be. In genere tum frangitur figillum, hreveletur aliquid per solam confessionem notum & spectans ad figillum, fimul manifestando personam, quam concernit, si hos hat fine expresso consensu illius : hinc 5. 1. Confessarius frangit sigillum, si de pecsato prenitentis per solam confessionem sibi Hhhh 5

Vel

t,11,

œni.

men

dhue

Hine

dif-

npli-

eliet, nfel-

fum.

festa.

num

arii,

in se

ntem

VII,

cien-

num,

è pe-

onis,

pol-

itant

amb.

tiam

mylt

ei, fit

S ella

tol.

r,feu

enins

noto loquatur cum aliis, qui illud aliunde ube runt, etiam audientes non advertant, quodex confessione loqui incipiat , Bonac. Fag. Lugh,

Ve

fu

ill

eff

po

m

mi

M

CII

fes

CO

ni

lo

re

ali

da

ati

ne

pr

Ve

VÌ Si

cri

711

eu

Ci

nı Sy

Stoz M. 193.

S. 3. Etiam frangit figillum, fi peccatorid confessione noto neget Eucharistiam velaliud Sacramentum: Si publice conquerentifibinegatam absolutionem vel Eucharistiam, dieat, ne conqueraris, non potui: Si dicat, jam estresti. tutus gratiæ per confessionem mihi factam:Si nolit audire eum, quem aliàs solitus est audire, qua jam putat effe indispositum aut nolle occasionem proximam vitare, quidquid contradicat Viva in append.ad prop. damnatas §. 9. Item: Si ex scientia in confessione hausta speeialem inquisitionem instituat circa subditos : poterit tamen Superior sciens talia in suacoma munitate graffari attendere, uti alias feciffet. Si injungat gravem pænitentiam, quam tantum coramaliis, qui judicare poteruntesse penitentiam, possit peragere, nisi ponitens expresso & libero consensu acceptet, Fagund. Stozn 237. Ratio dictorum est, quia sic saltem indirecterevelat peccatum & quidem grave ponitentis, vel sie repellendo censetur pænitenti exprobrare peccata præterita. Si autem repellatiquia scrupulosus est, hoc erit ei notum aliunde quam ex confessione, & tum repellendo non utetur scientia confessionis, Viva supra.

1964. 6. 3. Qui dicit, primus, quem audivi, fuit adulter, exponit se periculo frangendi sigillum, quia facile fier, ut immemor hujus dicti alia vice dicat, ubi vel quem primo audierit, aut forte visus est audire primum, Stoz n. 226. addens idem periculum quandoque esse posse,

De Sigillo Confest. si quis nude dicat se audivisse adulterum, quia vel complex vel ipse adulter forte aperuit sum peccatum, autaliunde saltem innotuit illi, cui Confessarius hoc dicu, unde cum sciatur esse confessus huic Confessario, nec prudenter possit tale peccatum de alio poenitente przsumi poffunt effe circumftantiz, ut indirecte manifestet hujus peccatum. 6. 4. Qui dicit, Tirum pro confessione auditum 1965.

bo.

d ex

Luga

orid aliud

I ne-

licat,

rettia

m:Si

dire,

-20 S

atra-

5. 9.

Ipe.

: 802

om=

er. Si

tùm

œni-

resto

2370

ère-

tis ,

pro-

quia

inde

non

fuie igil-

dicti

rit ,

226.

offe,

non absolve, frangit figillum, communis cum Mendo diff. 10.n. 127. contra Cal. Item qui dicit necdum abfolvi, quia communiter longa confesho notat vel multa peccata vel defectum conficentis, Gran. Tamb. contra Suar. Excipe, nifi sciretur confessionem esse generalem vel longi temporis, ita ut poenitens non agre ferret. Si autem pænitens coram Confessario & aliis dicat fe non effe ab eo absolutum, hoc ipso dat Confessario licentiam hocipsum fatendi, attamen non ideo potest dicere causam, cur negata fit absolutio, Stoz n. 235. Quod fi Confessarius diceret se non absolvisse defectu materiz, non frangeret figillum, Gorm.p.2 n. 400.

S. 5. Confessarius frangit figillum , si in præsentia pænitentis & aliorum quantumcunque multorum indererminate dicat , unus vestrum tale peccatum commisit, quia quamvis Cap. Si Sacerdes De off. Jud. Ord. dicatur, Si Sacerdos sciat pro certo aliquem esse reum alicujus criminis, vel si confessus fuerit & emendare noluerit, msi judiciario ordine quis probare possie, non debet eum arguere nominatim sed indeterminate, sicut dises Christus, unus vestrûm me traditurus est: nihilominus sicarguendo confessio redderetur odiosa, Sylv. in Resol. sub finem oratione 5. dicens

citatum capitulum loqui de peccato aliunde noto. Putant etiam Suar. Vasq. Côn. Lugo & alimulti frangi sigillum, si quis dicat, Religiossi talis Ordinis vel Monasterii mihi confessus est tali peccatum, in hoc Monasterio sape petitur licentia pro casureservato & c. quamvis resciri non possit, quis in individuo suerit reus: ité si dicat, in tali urbe grassantur adulteria, quia hoc redundat in gravamen totius communitatis adeoque etiam Rei in ea communitate comprehensi: Aliitamen cum Nav. Sylv. Aversa q. 18. s. 4. dicunt non frangi sigillum, si nulla gigni possit suspicio de ulla particulari persona, attamen posse esse contra justitiam vel causare scandalum.

hos

his

Infl

luci

pro

COL

cui

fol

nes

ipo

elli

ho

ull

nu

fin

po

fe

fic

n.

lu

ni

ni

folvere pueros, publicè interrogat, qui d'eccrint, quia peccata, que narrantur, exponit periculo revelationis Nav. Lugo d. 23. n. 42. Excufat Gob. t. 7. n. 8 64 si faciat, ut exploret, an capaces sint absolutionis, dummodo posteavocatos ad confessionale singulos jubeat iterum
se de eis sacramentaliter accusare: sed excusatio illa nulla est, si pueri antea putabant se sa-

cramentaliter confiteri.

de more communicare debent, in confessione inveniantur hactenus impudice vixisse, Opfiraedt in Past. bono p. 4. c. 10 § 5. dicit absolvinon posse, quamvis ex omissione communionis aut dilatione Matrimonii colligeretur aliquod crimen in confessione esse deprehensum, necideo Pastorem frangere sigillum, quia tantim officio suo fungitur. Contra est, nam negando absolutionem facit, ut alteruter resciatur esse indispositus ad Communionem, & per

De Sigillo Confest. 1229 hoe confessio certo fit multum odiosa. Itaque hie sequendum confilium S. Caroli Borromæi in Inftr. Paft. p.2.c.16., ubi clare fignificat, fi ablolutio citra periculum & infamiam poenitentis procrastinari non possit, ut promoveat Pastor contritionem , ut potest, & fi emendationem cum fignis doloris in se recipiat poenitens, abfolvat.

6. 8. Si sponsus fassus sit multas fornicatio. 1969. nesa se cum sponsa commissas à paschate, & Vide Sporey sponsadicens se in paschate ultimo confessam pte 3/n.802 neget omnes, sciens tamen fornicationes tales Tet. 867 esse peccata, absolvi non debet, sed dissimulantersuper eam dici,misereatur &c. quia nec per hoerevelatur peccatum sponfi, nechoc affert ullum incommodum sponsæ, quænihilominus deberet peccata illa & hanc confessionern suo tempore repetere: Pastor verò omnia dissimulando assistat eorum Matrimonio, Suar.

Dicaft. Illf. n. 128.

unde

& all

10/11

tale

a pro

sht,

n tali at in

tiam

lita-

non

iode

e esse

sab.

fece-

eri.

XCU-

n caa vo.

rum ula.

e la-

nt &

one

Op-

olvi

n10-

211-

um,

tan-

ne-

cia-

per

hos

6. 9. Non frangit sigillum, qui interrogat 1970. pœnitentem de peccato ex sola complicis confessione noto, dummodo illi de hujus confellione nullam suspicionem moveat, Castrop. Stoz n. 249. Neque ille frangit, qui omittit modum luum agendi, quem ex confessione novit pœnitenti elle ingratum, etiamli hic advertat propter confessa sua peccata id fieri, hie enim pcenitens censetur ipso facto ad hoc dare licentiam, Lugo, Stoz, Bufenb. Aperfa f. 8. Illf. n. 253. Neque ille frangit, inquiunt Gob. Tamb. Lugo d. 23. n. 102. qui familiarius agit cum pœnitente propter spiritualem ejus indigentiam, v.g. it vocetad fe, fi volentem exerceat in studus, ut he honeste occupetur & abducatur à malia con-

consortiis, quamvis ille advertat hoc ideo sie ri: sed limitat Stoz, dummodo pœnitens ali quo modo ostendat se consentire, quod prasu mitur, inquit Steph. n. 221. si non ostendat sibi hoc esse molestum. E contrà frangit sigillum, qui ideo ostia claudit, claves tollit, ne pœnitens ultrà exeat vel abutatur, aut qui ideo cum sæpius visitat, ut sic terreat, per hoc enim non sine molestia & gravamine indicatur pœnitens suum peccatum ex sola confessione notum, er go est revelatio sigilli aut saltem per hoc confessio redditur odiosa, Aversa, Stoz n.250.com tra Côn. Castrop. Tamb.

effe

fra

mi

da

qu

&:

ve

rite

Sto

COI

ter

ma

nu

effi

fur

fur

res

Ca

no

tui

tu

cit

Ell

29

en

cal

fu

据

pottil

1971. 6 10 Nonfe

S. 10. Non frangit sigillum, qui restituitable latum, licèt dominus inde capturus sit conjecturam aliquam de authore furti, nam ea conjectura imprudens est, & id planè per accidens sequitur ex illo sacto, si enim tertius aliquis restitueret qui non audivisset confitentem, non violaretur sigillum, ergo necsi Confessarius restituat, Less in Auct. v. Restitutio cas. 2.

9. 11. Si quis dicat Cajum esse confessum peccata, aut esse confessum peccata venialia, Regin. Lugo, Dicast. Busenb. & alii cum Aversas. 4. dicunt non frangi sigillum: Limitat Gob. n. 790. Gorm. n. 393. cum Hurt. nisi diceretesse confessum plura venialia, limitationem rejiciunt alii, quia omnibus notum est non esse hominem, qui non peccet sepius, & quivis supponitur confiteri plura quam unum peccatum. E contra alii dicunt frangi sigillum, quorum sententiam Fagund. dicit non esse improbabilem, nam potest quis ad confessionemire, quamvis nulla habeat vera peccata, Stoz n. 223. & satis est habere unicum veniale, ut absolvi

De Sigillo Confest. 823 I poffit, ergo cum posset tantum unum veniale effe confessus , dicere confessum effe plura eft frangere figillum, nifi forte notorium effet omnibus, quod poenitens foleat peccare venialiter,tum enim hoc ipfo quod palam confiteatur, dat cuivis, etiam Confessario, licentiam italo : quendi, Stoz n. 224. Addunt Caffrop. Stoz n. 225. & alii contra communem, etiam per hoc frangifigillum, fi quis dicat, Cajus in confirendis minutiffimis fuis peccatis mihi moleftus eft,revelatenim peccata plura, & hoc audire est meritò odiolum pœnitenti: multò magis, inquie Stoz contra Lugo: erit fractio figilli, fi dicat effe confessum nova venialla: item fi dicat pænitentiam, quam impoluit, maxime fi fit paulo major, v. g Rofarium vel etiam Miferere, Stoz

O fie-

s ali.

ræių.

atlibi

Ilum,

œni.

eum

non

itenti

n, er-

COIL-

COU:

itab.

ectu.

COII.

dens

iquis

non,

arius

ffum

alia,

rsal.

, n.

effe

reji-

: ho

sup.

um.

rum

abi-

re,

223.

olvi 間局

num. 237. 6. 12. Quamvis publice notum fit Cajum 1972 effefurem, frangis figillum, fi dicas eum fua furta cum magna contritione effe tibi confesfum, Aperfa, Stoz n. 222. Quod fi tantum dicereseum omnia lua peccata effe rite confessum, Caltrop. Con. Laym. Tann. Lugo, Illf. n. 246. dicuns non elle contra figillum, cum nullum peccatuminspecie, nec mortale in genere reveletur, sed sola confessio, unde reipsa tantum dicit, vel non fecille furta, vel li fecerit elle confessum. E contrà Dian. p. 5. t. 11. R. 42. dicis elle contra figillum, quia in iftis circumftantiis aquivalenter dicit effe confessum furta, potest enim ex vi verborum fine temeritate fic concludi, confessus est omnia sua peccata, sed peccata ejus funt etiam furta, ergo confessus est furta: hinc Regin. & Stozn. 223. dicunt, fi contet a tempore commissorum furtorum esse

confessum, non frangi sigilium, si autem non constet, frangi indirecte ob rationem datan; unde quia communiter non constat, quòd confessus non sit, poterit sine scrupulo dici, quòd peccata sua sit rite confessus, Fagund. Apria, Stoz: Expedit tamen, inquit Regin. petere si centiam à publico peccatore soquendi ea de notoriis ejus peccatis, quæ ad honorem ejus à adissicationem aliorum faciunt.

mqt

fari

tes

enin

vem

rept

fole

Initi

A/CA

CHICH

lum

quar

notte

åre

pecca

epita

aliqu

ferr

tent

cave

Cler

hoc

fima

non

in a

fulp

Y.g.

por

9

1974.

6. 13. Si publicus peccator confessus sed non absolutus petat à Confessario Euchani. stiam dicarque se absolutum, non potest Confessarius eum arguere falsitatis , potestamen & debet, secundum dietal. 6: p.1. à n. 138. ei Eucharistiam publice petenti negare, dicendo, tu confessus es & ego feci officium meum, nihilominus cum sis publicus peccator, debes ante Communionem publicam priùs publice oftendere, quod mutaris tuum malum flatum, Regin. Lugo, Aversa, Stoz n. 234. Quod fi Con. fessarius illum non publice notum torvo oculo à Communione deterreret, frangeret figil-Ium, hinc S. Carolus suprà p. 3. c. 1. ait, si usque adeo occultum effet impedimentum Communionis, ul ex pravia duntaxat confessione constaret, nihilextia confessionem præstare tenetur, quam serventi eos oratione Deo commendare, & si ad Communionemse præsentes sisterent, nullo eam pacto negare. Quam sententiam omnino sequendam dicit ibidem in notis Sylv. quamvis contradicant plurimi cum Ilf. n. 254. Ratio autem est, quia torvui ille aspectus est revelatio & exprobatio pecati, non aliter ac fi verbis diceret eum proptet peccatum esse indignum, hinc l. 6.p.1.num.146. dixi reo peccari ex sola confessione noti, fior-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

De Sigillo Confess. wite petat dandam esse Communionem. Denique dicendum est frangi figillum, si Confesfarius altâvoce velalio modo per circumstantes intelligibili arguat poenitentem, hoc ipfo enim manifestat hunc afferre materiam gravem, circa quam mereatur specialem correptionem vel examen exactius, quam fieri solegt in venialibus. Merito S. Carolus Borrom. Inftr. Paftor. c. 12. ait, Caveat omni modo, peccati ase auditi gravitatem gestu corporis vel nutu capitis incumstantibus prodere. Addit c. 19. Verbum nullum ex ore ejus excidat, ex quo, aliquo modo in peccati quantumvis levissimi, quod in confessione dictum sit, notitiamejus venire possit. Et Cap. Omnis De pœn. &remiss. dicitur, caveat autem omnino, ne verbo aut signo aut also quovis modo, aliquatenus prodat peccatorem.

Q. 292. An & quomodo liceat aliquando Con- 1975. sessario uti scientia confessionis ad avertenda mala vel evitanda peccata: Bt. S. 1. Docuerunt aliqui fuisse aliquando salvo sigillo licitum Confessariis deferre ad Episcopum enormia crimina pœnitentium, ut mala , quæ ex illis nasci poterant, caverentur, sed recte cos confutat Francol. in Cler. Rom.p. 1. d. 12. patet enim ex dictis per hoc confessionem reddendam esse odiosisimam.

m non

latam;

d con-

quòd

Aperla, ere li-

ea de

ejus &

us led

ichari.

t Con-

tamen

38. ei

cendo,

n, ni-

debes

ublice

tatum,

i Con.

o ocu-

t figil.

le usque

onis, ut

ilextra

os ora-

mem le

Quam

bidem

lurimi

OLAR

pecca.

ropter

0.146

, fi oc-

culte

§. 2. Malderus docet usum scientiæ confes - 1976. sionis non esse illicitum, si fundari possit etiam in aliis cognitionibus non dependentibus à confessione, & nemo inde venire possit in suspicionem factæ confessionis aut secreti ejus, v.g. Confessarius ex confessione novit sibi porrigendum in potu venenum, potest, inquit, declinare potum prætensaalia causa, imo te-Iom. V 11. Lili meri

Lib. VI. Pars 11. 1234 neri dicit Con. ne vitam prodigat. Item ex con. fessione scit, quod Titius domum redituropa ret mortem, potest non redire, inquit Sand quamvis Titius recogitet id fieri ex scienia confessionis: Et pro hac sententia refert Illf.n. 244. Scot. Henriq. Castrop. Tamb. Sporer & alios, addens à n. 257. si in similibus casibus pœni. tenti nullum aliud incommodum causeur præter impeditionem peccati vel occasioni peccati, non frangi figillum, quia hoc nonell reipsaincommodum sed beneficium. Alii ul. teriorem dant rationem, quia Confessarius uni. tur jure suo, cui non fuit præjudicatum per confestionem auditam, nec quisquamideore. trahetur à confessione. Similiter docent S.Th. Regin. Mald. fi Confessarius ex confessioneno. verit peccatum unius è communitate, à quosit periculum seductionis aliorum, posse & excharitate teneri dicere illi, qui curam habet, utdiligenter vigilet super gregem suum. Itemqui ex confessione scit Regem occidendum, pollt in genere monere, ut sibi caveat. Putatenam Con. quod Laym. dicit effe probabile, si Superior ex confessione sciat subditum nochu per alle quod oftium exire ad peccandum, quod p sti curare illud claudi; E contrà Suar. Dasq. Prep. Bonasp. Dicast. Steph. Aversa q. 18. f. 8. Stoz nu 253. dicunt Confessarium vel Superiorem telem fic debere se gerere, tanquam finihillo ret, audita enim in confessione minus scit quan que nescit, inquit S. August. & ex confessione settun est quasi nescitum, inquit S. Tho.in supplem.q.11. a. 1. ad 1. Et cum sciat ut Dei locum tenens, non potest uti pro humano commercio, alias divina confundit cum humanis: hinc Delrio dia!

ift.

tia

10

ni

Et

fra

10

Ve.

fec bil

Ge

Con

De Sigillo Confest. omnino probabilius esse, quod de omnibus istis filere debeat, seque & omnia Deo commit= tere,tum quia hoc plurimum facit ad reverentiam Sacramenti fimulque ad augendam apud omnes securitatem figilli, tum etiam quia quamvis Confesiarius non teneatur in omnibus perinde se habere atque si nihil sciret; sed in his folum, in quibus effet odium confessionis vel gravamen pœnitentis, tamen ut fententia opposita redigatur in praxin, opus est tam multiplici circumspectione, ut difficile sie non violari figillum, ita etiam Harts à nu. 170. Et obrationes datas docent Silv. Bonac. Dicalt. Stozn, 251. contra Tamb. & Lugo d. 23.nu. 125. fi ideo nolim legere Missam in Ecclesia, quam exiola confessione scio esse publice pollutam, frangifigillum: sed Aversa s. 8. dicit talia esse licita, finec revelatio peccati nee ullum grayamen pænitentis inde resultet.

6. 3. Authores plures quam 40. ques refe- 19776 funt Sanch. De Matr. I. 3. d. 16, n. 2. Mendo diff. 10.q.8. Stozn. 244. docent Confessarium, qui ex sola confessione novit poenitentem indignum elle officio, posse ideo illi in electione gratuita & secreta denegare suum suffragium 3 quautitur jure, quod habet ad non promovendum indignum; imò aliqui dicunt ad hoc teneri, halioquin pateretur bonum commune: sed hac sententia non videtur practice probabilis,namanno 1682. die 18. Nov. in Congreg. Generali Universalis Inquisitionis emanavit hoc decretum. Prævia matura confultatione DD. Consultorum facta futt discussios sequentis propositioms, scientia ex confessione acquisita uti licet, modo hat fine directa aut indirecta revelatione

Iiii 2

& gra-

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

x con.

iro pa

Sand

cientia

t Illfin.

calios,

pœni.

ausetur

cationis

nonest Alii ul.

ius uti-

im pet

deore.

t S. Tho.

ine no.

quotit

ex cha-

, ut di-

em qui

it etiam

iperio!

per all.

ills q b

. Prapi

rem ta

ihil sci-

cit quan

re settum

m.q.11.

rio dicit

mnino

& gravamine poenitentis, nifi aliud multogravius ex non usu sequatur, in cujus comparatio. ne prius merito contemnatur. Addità deinde explicatione five limitatione, quod fit intelligenda de usu scientia ex confessione acquisita cum gravamine pænitentis, feclusa quacunque revelatione, atquem safu, quo multo gravius gravamen ejusdem paniun. tis exnonusus sequeretur: Et statuerunt dictambro. positionem, quatenus admittit usum dicha scienus sum gravamine pænitentis, omnino prohibendamili. etiam cum dicta explicatione five limitatione, & prefenti decreto prohibent, ne quis ultrà audeat talem doctrinam publice aut privatim docere aut defenden fub pænis arbitrio S. Congr. infligendis, mandanin etiam universis Sacramenti Pænitentiæ Ministris, il abeain praxin deducenda prorsus abstineant. Itaque nunc est certum, illicitum esse uti scientia confestionis cum aliquo gravamine pœnitentis, quamvis abfit omnis figilli revelatio, & quamvis multo majus gravamen ejuldem pænitentisex non usu sequeretur. Quoad superiore Religionum Clemens VIII. in decreto 26. Mail 1594. mandat, ut caveant, ne notitia confelsionis utantur ad exteriorem gubernationem: quod pro Societate JESU severissime prohibuit anno 1590. Claudius Generalis apud III n. 259. ideoque non licet ipfis ratione talisnotitiæ Ratuere novas leges, crebriùs vilitare, ma gls attendere &c. etiam fecluso omni reveli tionis periculo Stoz num.' 254. contra Fagunt. Tamb. & alios, quorum sententia non eltamplins probabilis, Viva in append. ad prop damn. S. 9. dub. 1. Ad hoc, quod diciturelle gentem uti jure , quod habet ad repellendum indignum, nego habere jus, fi ex fola confel

ce

di

di

r

De Sigillo Confest. 1237 fione noverit effe indignum : unde illicitum eft aliquem ideo removere ab officio etiam ad nutum auferibili, Bonac. Stoz nu. 25 1. Mendo q. 9. aut admonere superiorem, etiam simulando le aliunde habere notitiam criminis, Dicaft. Stozn.255. aut ideo fe oftendere illi afperiorem facto vel verbo, Lugo, Stoz, aut negare alicui arma, quem ex confessione scio habere aliquid contra me : aut famulum fuum dimittere ; quem fic cognoviesse furacem, Stoz num. 251. Quòd fi Confessarius talem famulum in Confessionali juberet clavem reddere aut sua sponte discedere, frangeret figillum, quia hæc justio estactus non spectans ad confethonem, ergo censetur confestionem interrumpere & extra illam hoc loqui, Lugo, Aversa s. 8. Stoz. Ratio omnium elt, quia quidquid afterret incommodum pœnitenti, quamvis abesset periculum revelandi peccatum, & ita clamfieret, ut nemo adverteret, merito redderet confessionem odiolam, li poenitentes scirent sibi talia incommodaheri polie propter notitiam in confellionedatam. Hinch Cajus confessus effet se vitio carnis deditum elle & pronum ad seducendos alies, Confessarius sciens condormire pueris innocentibus nequidem indirecte poster facere, urinde amoveretur, fi hoccederet in aliquodejus incommodum, quamvis nec Cajus nec ullusalius adverteret hoc heri ex scientia confeitionis, Steph. n. 219. addens n. 221. cum Lugo d. 23. n. 102. & Aversa s. 8. si nullum eslet inde incommodum prenitentis, non frangi ligillum, quia nec peccatum revelat, nec contelhonem reddit odiofam. Similiter fi superior ex confessione sciat aliquem non esse Sacerdo-Iiii 3

ogra-

aratio-

deinde

enda de

wamine

atque in

entten.

am pro-

Clentie

dame le,

, of pra-

at talem

lefendere

andantes

uftris, at

Itaque

iâ con-

tentis,

quam.

eniten.

periore

6. Mai

confel-

ionem:

prohi-

pud /

talis no

are,ma

revela

Faguni.

est am-

id prop

itur,eli-

lendum

confel

fiont

1238 Lib. VI. Pars II.

tem adeoque omnes confessiones apud illum esse irritas, non ideo posset illum non designare in Confessarium, si aliàs hoc erat facturus, si enim tantum materialiter & ex causa cooperatur istis sacrilegiis, Dicast. Item frangit sigillum Magister Novitiorum, si, quem propter vitia vel alios desectus ex sola confessione no vit esse ineprumaut fore perniciosum religios sold Ordini, ideo suo voto in Capitulo rejiciat aut aliter directe vel indirecte faciat rejicia prosessione.

le 1

60

hu

di

H

lic

1978.

6. 4. Quando ex non ulu scientiæ confel. fionis deberer Confessarius facere aliquid in. trinsecè malum, usus illius scientiæ est licius & necessarius, uti fi maritus invità uxore susce. pisset Sacerdotium, & in proximo periculo mortis uxoris, audiens ejus confellionemintelligerer peccatum, ex quo cognosceret Matrimonium fuum ab initio fuisse invalidum, si putatitia uxor convalesceret, non posset maritus ei petenti reddere debitum, quamvisipla adverteret eum negare propter scientiam confelfionis, nam talis redditio debiti effet certo fornicatio intrinsecè mala, Deus autem per obligationem figilli non potest velle id, quod est intrinfece malum, Illf. n. 25 3. Addit, fi fciamex confessione aliquem non esse Sacerdotem, me posse desinere ipsi conficeri, quia sic simulate susceptionem Sacramenti est intrinsece malum : Consentit Sanch. fi hoc non fit isti homini displiciturum, ideoque per hoc confessio non hat illi odiofa. E contrà. Lugo n. 105. Dicalt. d. 12. n. 158. Viva S. 9. Stoz n. 251. probabilius dicunt posse & debere pergere ita confiteri, nam dicere sua peccata non Sacerdoti fine inten-

De Sigillo Confest. tione absolutionis, non est intrinsece malum, & ex causa ista videtur talis simulatio ac cooperatio ad peccatum illius hominis effe materialis tantum. 6. 5. Si Confessarius ex confessione sciat 1979. mulierem solere conficeri carnalia, & exinde se multim tentari, non potelt emanere, fi removere possir periculum proximum lapsfis, alias

illum

iigna-

us, fic

cope.

t figil-

ropter

ie no.

ligio.

ejiciat,

rejicià

onfel-

id in-

licitus

fusce.

riculo

m in-

Matri-

n, li

mari-

is ipla

con-

certo

er ob.

od eft

amex

1, me

nulare

ma-

omini

o non

aft. d. us di-

nam

nten-

tione

frangit figillum, Dreaft.p. 11. t. 5. R. 15. Steph. n. 222. Aversa supra. Si tamen per hoc exponeret sepericulo proximo lapsûs, deberet emanere, quia se tali periculo exponere est intrinsecè malum. Item pottet emanere, fi feiret eam vocare, non animo confitendi fed v.g. follicitandiillum ad peccatum, Aversa, id enim novit aliunde quam ex confessione sacramentali.

Q. 293. An Confessarius post datam absolutionem vel in alia confessione possit non petitavenia lo quicum pænitente de auditis in confessione. Br. S. 1. Potest statim post absolutionem, v.g. admonendo de vitandis occasionibus, quia cum in continenti, id est, poenitente & Confesiario adhuc existente in confessionali, fiat, censetur judicium adhuc durare saltem integraliter, Prap. Henrig. Tann. Dicaft. Tamb. Averfa, Lugo d. 23. n. 129. Stoz n. 194. Illf. n. 250. contra Fagund. An autem hoe liceat, quando poenitens è confethonali discellit, dixi n. 1776. Item an hoe liceat ad corrigendum vel fupplendum defeduma Confessario commissium, dixi n. 1776.

6. 2. Si Confessarius in hac confessione lo- 1981. quatur cum poenitente de auditis à se in alia contellione, non frangit ligillum, quia loquitur meodem foro, Gran. Mald. Lugo aliique multi sum Apersa q. 18. s. 6. quod certum este I111 4

dicit Ills. n. 251. contra Fagund. & Dianam, sie enim sit cum consuetudinariis, & hoc pertiner ad officium Judicis ac Medici. Si autem loquatur de spectantibus ad sigillum sibi aliundeno. tis, v. g. qui dictaverat peccata pro confessione alteri facienda, non potest nequidem inconfessione de istis loqui pænitenti, quia notita illa non pertinuit ad hujus Confessarii forum.

Lugo n. 128.

1982. Q. 294. Quomodo ille, qui obligatur sigillo, de. beat respondere, si interrogetur circa materiam sigilli. By. Aliqui Lovanienses apud Sandaumad prop. 26. ab Inn. XI. damnatam dicunt non posseal. firmare, quod aliquid sciar, ne frangat figillum; nec posse negare, ne mentiatur, sed debere in terrogantem arguere ineptiæ & dicere, taliainterrogari non debere, neque ad taliaresponderi posse. Doctrina illa valeret, si omnes in praxieodem modo agerent, aut saltem finserrogatus nunquam, nequidem ubi posset à quamvis intentaretur mors, responderetaliquid de aliquo suo pænitente, & hoc sciretur ab omnibus, sed cum plerique quandoquene. gent, fi nempe ponitens non fit tale quidconfessus, aut saltem audientes non sciant interrogatum habere talem morem, ut nulli unquam respondeat, praxisilla non valet, quie interrogans judicabit hoc esse factum, quod interrogat : unde ut secretum tegatur, procedi potest secundum segg.

3. S. 1. Si Confessarius interrogetur, an pœ nitens ei sit confessus peccatum, quodestnotorium, communiter negare non debet ne reddat pænitentem suspectum de confessione non integra; nec debet affirmare, ne frangat

tigil.

jud

off

ful

CU

pu

fur

effi

nic

ter

be

di

fig

na

CU

A:

fp

60

De Sigllo Confest.

n, fie

rtiner oqua.

de no. Hone

1 con-

otitia

orum,

llo,de-

figilli.

prop.

Meaf.

illum

re in aliain-

espon-

nes in

n fi in

offet & et ali-

iretur ue ne-

d con-

interli un-

quia

quod

ocedi

n pæ

ft no-

e red flione

angat

figil

1241

figillum: itaque dicat pænitentem feciffe, quod judicavit effe faciendum, & fe functum effe fuo officio.

6. 2. Si per talem responsionem causetur 1984. suspicio de peccato pœnitentis, aut si rogetur fimpliciter , an non sciat peccatum etiam occultum pænitentis, dicat se nihil scire,& fi opus fit, hocipfum juret, quamvis antea juraffet se fine restrictione vel æquivocatione responfurum, quia intentio interrogantis non potest esse, nisian sciat humano modo, id est, communicabili & spectante ad commercium humanum, ergo secundum dictal. 3.p. 1. n. 284. non mentitur sic respondendo ad intentionem interrogantis, Lugo d. 23. n. 73. Stoz n. 266. Hinc S. Th. in supplem.q. 11.a. 1. ad 3. ait, Homo non adductur in testimonium nili ut homo, & ideo sine lesione conscientia potest jurare se nescire, quod scis tantum ut Deus.

6. 3. Si Confessarius urgeatur, an non sciat 1985. modo sacramentali, incomunicabili, ut Deus, aut quocunque alio tandem, adhuc negare debet, & li opus addere juramentum, non restringendo purè mentaliter, hoc enim esse illicitum dixiibidem n.285.fed quia circumftantiæ confignificant cam his vocibus Confessarii negan . tis, & faciunt hunc fenfum, ut liceat mihi dicere, nam non sola verba significare sed etiam circumstantias humano modo cognoscibiles, ostendil. 3.p.1.n.284. Jam verò omnibus conllat, quòd interrogatus in materia figilli teneatur celare veritatem , ergo eircumstantiærespondentis,nescio, addunt hunc sensum, ut liceat mihi dicere. Nec refert, si interrogans urgeat, an non ita sciat, ut non liceat dicere, nam IIII 5

adhuc potest dicere ac jurare, quod nesciat, iterum enim consignificabitur, ut liceat mihi dicve, & frustra vult interrogans, ut excludatur hocadditamentum, circumstantia enimhoc ipsium necessario semper addunt, Laym. Tam, Steph. Stoza n. 274.

S. 4. Alium modum suggerunt Tann. & 1986. Stoz n. 273. ut Confessarius, si aliter non possit Salvare figillum, utatur vocibus pure materia. liter tanquam sonis non fignificativis, volendo per illas nihil fignificare. Ratio autem, curvo. ces in illis circumstantiis non fint fignificativa, hæcest, quia vis significativa vocum est volun. tas illorum, qui eas instituerunt ad hocvelillud fignificandum, atqui instituentes nonvolucrunt nec velle potuerunt, ut tales vocesel. fent fignificativæ in calu, quo per illas revelaretur figillum, id enim velle foret impium, nec Dei vel Reip. approbatio potest accedere, qua tamen debet accedere, ut fit obligatio utendi vocibus, ficuti institute funt, ergo voces in his circumstantiis non sunt fignificative : quod autem interrogans excipiat illas ut fignificativas & fallatur, fibi imputet, injuftenim interrogat.

1987. S. 5. Quando Confessarius ita injuste interrogatur de re sigillo clausa, & non potestaliter
tegere quam simpliciter dicendo se nihil scire,
non est opus, ut signate cogitet de uno velaltero ex relatis modis respondendi absque mendacio, sed sufficit, si animum habeat non mentiendi, & respondere velit in eo sensu, in quo
juxta Ecclesia & Doctorum mentem cum veritate sic loqui potest, certum enim est debere hie
esse aliquem modum licitum salvandi sigillum,

nee

nee

fimi

ficu

elt r

hib

me

dum

nor

fact

tun

for

qui

T. :

fe d

fell

ten

Co

nifi

nor

qui

pot

fibi

dat

mit

log

lice

hæ

dur

pra

6

De Sigillo Confest. nte occurrit magis congruus quam unus ex his. Et quod dictum est de confessario, valet de omilalio obligato ad figillum: extra hos autem fimilesque casus gravis Hmos foret mendacium ficuti vocibus, Porrò quando veritas celari potest modo minàs suspecto de mendacio, hicadhiberi debet , & tum prius utendum extremo medio, quando necessitas urget. Q. 295. Quomodo pro foro externo sit agen- 1988. dum circa materiam figilli. Bc. S. 1. Confessarius non præsumitur revelâsse figillum , tum quia fatta, præsertim illicita, non præsumuntur, tum etiam quia in dubio circa res concernentes forum præsumitur pro Judice, unde in dubio is qui afferit, probare debet, Fagund, Bardi, Schild. T. 2. c. 5. §. 3. Stoz n. 198. 279. 6. 2. Revelans peccatum poenitentis, utiple 1989. sedefendat, tenetur probare se illud extra confessionem intellexisse vel cum consensu pœnitentis loqui. Si poenitens neget se consensisse, Confessarius probæ vitæ satis probat jurando, nifi revelatio effet in grave damnum pænitentis veltertii, tum enim pænitens prælumitur non confentiffe, Suar. Rardi, Schild. Stoz n. 279. quinotat, quando ex omnibus nihil certi erui potest, potins credendum Confessario dicenti fibi datam effe licentiam , ob rationem §. 1. datam. §. 3. Confensus poenitentis mortui præsu- 1990. mitur datus, quando Confessarius probævitæ loquitur ex confessione ad commodum unius, licet fit ad incommodum alterius, uti fi indicet heredem defuncti teneri ad aliquid restituendum, præsertim si juret. Cessarettamen hæc presiumptio, si Confessarius non sie probe vi-

t, ite-

dice -

datur

nhoc

Tann.

in, &

postit

teria-

endo

rvo-

tivz,

olun.

relil-

n vo

esel-

vela-

n,nec

, quæ

rendi

in his

quod

icati-

n III.

nter-

cire,

alte-

men-

veri-

e hig

lum,

nee

tæ; si non coram Judice vel illo, quem resconcernit, sed ex levitate locutus sit; si revelato cedat in bonum Confessarii; si dicataliquidin grave præjudicium tertii & leve commodum alterius, Menoch. Schild. suprà.

pofiti

frang

miht

frang

CITCU

niter

tem '

6.

mod

Con

dina

pret

Regi

n. 24

resp

fa v

tant

excl

valo

eum

chm

ceat

gitf

effe

figil

fus

quo

n. 4

nar

gilli

lari

gra

per

5

1991. Q. 296. Quá præterea circumspessione hismarito utendum set. Br. S. 1. Non facile loquendum
de auditis in confessione, præsertim coramsecularibus, qui judicabunt Confessarios semper
memoria tenere sua peccata ac propterea setespici aut despici, ex quo confessio siet odiosa.

1992. §. 2. Si Confessarius aliunde sciat peccaum pœnitentis, potest ex hac altera notitia deillo loqui, dummodo absit scandalum, & audientes intelligant eum istam scientiam aliunde habere, Aversa q. 18. s. 4 Gob. n. 788. 815. Non potest autem ideo considentius rem assirmare, quia ex confessione scit esse veram, nec manifestare ullam circumstantiam ex solà confessione notam, Gorm. n. 406. Quòd si aliunde confesius peccati velit propter illud pœnitentem punire, dicat, priusquam consiteatur, se puniturum pro æquo, vel ad alium Confessarium dirigat, ne postea pœnitens habeat suspicionem fracti sigilli, Laym. Stozn. 222.

tremam Unctionem non interroget Confessarium, an æger sit absolutus, sed tantum, anste confessarium incautum exponat periculo frangendi sigilli vel mendacii, si sonte mon absolvisset, Stoz n. 237. Pessimè autemsacit Pastor, si ab ægro recedens dicat deberems gis exercere actus amoris prædominantis, aus ita loquatur, ut homines intelligant absolutum mon esse, quia hoc ipso, quòd prodatur indis-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

De Sigillo Confest. pofitio, proditur peccatum mortale, ergo frangitur figillum. 6. 4. Qui dicit, hodie mulier, miles, Sacerdos, 1994. miniconfessus est tale peccatum, exponit se periculo frangendi figillum, quia exprimendo ftatum & circumstantiam temporis facit, ut persona pœnitentis vel agnosci vel in suspicionem pruden. tem venire posfit , Fagund. Stoz n. 239. §. 5. Quando est sermo vel occasio fimili 1995. modo loquendi de pluribus pœnirentibus, fi Confessarius unum laudet & de aliis taceat, ordinarie franget figillum, quia indirecte & interpretative alios accusat, de quibus tacet, Fagund. Regin, Laym. Castrop Aversa f. 1. S. Quinvo. Stoz n.240. Aliud est, si absolute laudare ur hic fine respectu ad alios, de quibus non effet talis caula vel occasio loquendi, autiexcessus laudis tantus effet, ut ideo nihil decederet aliis. Et fie excusari potest Consessarius , qui cum unius valde pii vita scribenda est, dicit Historico eum nunquam peccasse mortaliter : Si tamen, chmin vitam alterius poenitentis inquiritur, taceat aut tergiversetur dare testimonium, franguigillum, Stoz Suprà

offe przterito Confessario ordinario, frangit sigillum, nisi causam aliam det, cur sie confessario sit, quia sic ingerit suspicionem peccati, quod noluerit suo confiteri, Stozn. 241. Gorm.

1.406. Similiter qui videt aliquem extraordinario Confessario clam confitentem, frangit sigillum, si dicat aliis, quia videns ex ipsa clancularia confessario, sicuti si quis videret gestus, per quos mutus confitetur, inde conciperet no-

titiam

CO11-

elatio

uidin

mubc

la me-

ndum

miz.

mper

fere-

la.

atum

deillo

dien-

ie ha-

. Non

nare,

nani*

ellio-

cone

ntem

puni-

rium icio-

el ex-

fella-

anlit

forte

mfa-

e ma

auth

utum

indif-

poli.

1246 Lib. VI. Pars II. titiam aliquam de ejus peccatis, Stoznigo, contra Lugonem.

lutt

teft

Co

fine

pot

vel

fola

se I

de

nec

hor

rit

cor

alic

dir

vić

pol

far

pol

fe i

pro

pœ

nit

tali

ext

gra

qua tis

Jur

1997. S. 7. Qui dicit de suo pœnitente, consesso nem ejus fuisse valde longam, suisse scriptam per tot paginas, frangit sigillum, si pœnitem clàm confessus est, nolitque id abaliis resent quia hoc ipso significatur, quòd multa peccas habuerit. E contrà si in loco publico est confessus, hocipso dedit sicentiam Confessario de aliis eum videntibus soquendi de diuturniam confessionis, nemo enim censetur velle caste vari in secreto, que ipse facitin publico, sin n. 242. Gob. T. 7. à n. 927.

1998. §. 8. Pourre dicit esse mortale ad recreationem seu joci causa narrare audita in confessione, quamvis absit omne periculum revelationis, quia valde irreligiosum est ad jocos adhibere, quod ex illo sanctuario est acceptum. Sed hæc sententia videtur esse nimis rigida. Alli cum Steph. n. 230. dicunt esse saltem illicitum.

1999. Q. 297. Que sint pænæ eorum , qui violant se gillum: & quomodo possit in judicio contra eos procedi, B. S. 1. Cap. Sacerdos De poen, dift, 6. fatunul pæna depolitionis & perpetua acignominiola peregrinatio, sed Clemens III. Cap. Omnisumaj. que sexus, de Pæn. & remiss. præter pænamde positionis ab officio sacerdotali postea statuit, ut loco istius peregrinationis detrudaturinatctum Monasterium, vel in aliam arctam custodiam, inquit Stoz I. 2. n. 276. quæ pæna cadit in Iolum Sacerdotem Confessarium, quiprzsumptuose revelat peccatum confessum & aliàs ignotum, estque pæna sententiz à judit ecclesiastico ferendæ. Contra alios vel etiam sontra Confessarium aliter frangentem figilDe Sigillo Pænie.

alias

um proceditur aliis pœnis arbitrio Judicis : & testantur plures apud Gob. T. 7. n. 842. tales

Confessarios quandoque plecti capite.

11.199

nfellio.

riptam

eniten

relcini

Decean

It con-

Tario &

rmitate

ca fer-

, Sinz

reatio.

fellio.

elatio.

sadhi-

m. Sed

a. Alii

citum,

lant si

proceds,

atunut

iniola

utrius.

ım de-

tatuit

in arcufto-

a cadit

ii prz.

im & judice

etiam 1 figila

lum

6. 2. Gravis dubiratioest, quomodo pro- 2000. cedipoffit contra violazores figilli, nam nemo fine expressa licentia poenitentis manifestare potest vel agere de pescato, quod immediate vel mediate, licite vel illicite cognitum eft ex fola confettione, ergo ii pænitens priùs exprefse non consentiat, fieri non poterit accusatio de figillo circa aliquod peccatum ipfius fracto, neque Confessarius poterit hoc fateri, neque de hoc poterunt audiri testes, neque Judex poterit ad illud fatendum cogere aut cooperari ad convincendum, quia fic faceret, ut peccatum aliquod ex sola confessione notum saltem indirecte manifestaretur. Hoc argumento convictus Gob. in Quin. T. 5. c. 42.17. docet non posse judicialiter procedi contra talem Confesfarium. Rationem à priori dat, quia Christus potuit, & consequenter dicendus est sic voluisse instituere hoc Sacramentum, ut in omni prorfus casu sigillum maneret inviolabile, nisi pænitens revelari permitteret. E contrà Stoza n. 284. contendit polie judicialiter procedi contra talem Confessarium, etiam invito pœmtente, 1. quia jurisdictio Ecclelia debet effe talis, ut ficuti de internis in foro interno, fic de externis in foro externo possit judicare, & ubi gravillime læditur reverentia Sacramentorum, enam punire, non obstante voluntate cujus-

quam hominis privati irrationabiliter negan-

tislicentiam, huic enim non deber effe subjecta jurisdictio Ecclesia, cujus leges non pendent à

consensu nequidem totius populi. 2. Quia

odic

cont

bital

pecc

reve

riun

lum

Deo

li. U

men

calu

quò

est p

com

fenci

boni

lesca

quan

Oph

fella

dice

fcier

tern

ince

bon

mè

fran

enin

eptil

lute

dati

com

rum

cat 7

0

alias mortuo pœnitente vel absente vel reddito amente nunquam poterit puniri talis Con. fessarius, quia non poterit peri licentia, adto. que fruftra funt Canones statuti contra eins modi delicta Reip. Christianæ damnofillim. 3. Si lex figilli vetet, ne in figillifraguminqui. ratur, lex illa eft contra feipfam & tollit media ad fui conservationem necessaria, frustra enim est lex, ubi non est Judex, qui observantiam urgeat : imdimpunitas, quam talis lex figilli. frago daret, effet maxima occasio frangendifi. gillum. Iraque purat Stoz dicendum, quòd pof. fit talis Confessarius ad Judicem deferri, Judex inquirere, testes in judicio deponere, reusiple fateri & puniri, etiam fine licentia ponitentis & salvo figillo. Rationes ulteriores dat; quit faltem poterit talis inquifitio & probatio fien, ut Confessarius convincatur & fateaturse fregiffe figillum, abstrahendo quomodo & in qui materia, per quod probabile est non frangiligillum à Confessario, uti fatetur Gob. Deindeo. mnis pænitens debet & censetur in hoc confentire, ut fervetur figillum, & ubi violatumelt, ut redintegretur, debet enim pro hocessecon sensus omnium communis, requiritque illum ipla lex naturæ, Dei & Christi: & quamvisforte injuriam remitteret poenitens, poteft tamen reus à Judice puniri, uti à Judice punitur sur, licet injuriam remittat & nolit punitiille, cu est furatus, debet enim prævalere bonum commune, cui perauctoritatem publicam servite debet punitio scelerum. Estque hæc potestas inquirendi & puniendi favorabilis pœnitenti, punitione enim facta redit apud omnes obligatio prior figilli, ergo non facit confessionem

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN De Sigillo Confess.

reddi-

s Con.

,adeo.

raejuli

illima.

inqui.

micola

a enim

antiam

figilli.

endifi.

od pof-

, Judex

Usiple

itentis

5 quia

o heri,

se fre-

in qua

ngi ii-

ndeo-

c con

ım elt,

e con-

illum

is for-

tamen

ar fur,

e, cui

ervire

tas in-

enti,

onem

iolam

1249

odiofam & confequenter ex hac parte non eft contrafigillum. Ita Stoz, qui ad rationem dubitandi respondet non esse contra figi lum, fi peccatum poenitentis per accidens & indirecte reveletur per aliquid , quod unice est necessariumadservandum & redintegrandum figillum, & ad exercendam potestatem à natura , Deo & Christo datam pro conservatione figilli Utraque sententia est probabilis, Gobati tamen sententia videtur probabilior, maxime in calu, quo pœnitens expresse negaret licentiam, quod enim tum impediatur potestas Ecclesia, effperaccidens, & rard fier , quia poenicens communiter confentier, uti & plerumque consemire tenetur, ne ejusmodi scelera communi bono ita perniciosa per inpunitatem invalescant.

O. 298. An expediat consulere Confessarios , 2001. quando agitur de aliquo promovendo, Re. Affirmat Ophraedt in Præfatione Paktoris boni, quiaConfessarius optime novit spiritum interiorem. Sed dicendum est non expedire, tum quia corum scientia est tantum pro gubernatione fori interni; tum quia datur occasio poenitentibus, ut sincere non confiteantur, fed quærant habere bonum nomen apud Confessarios; turn maxime quia datur incautis Confessariis occasio frangendi figilli vel erroris caufandi, quamvis enim Confessarius sciat poenitentem este inepillimum attamen cogitur commendare velutdignum, ne filentium vel frigida commendano det suspicionem mali. Quòd fi unum commendet & non alterum, contra hunciterum movet suspicionem : Itaque rogatus dicat, que aliunde publica sunt & faciunt ad Iom. VII. Kkkk

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

Lib. VI. Pars II.
commendationem, item (si ita est) essesses
quentem & constantem in suscipiendis Sacramentis &c. Quòd si per hoc moveret suspicio.
nem mali, addat absolute esse devotum, pium
& probum.

2001.

DUBIUM 11.

Quale sit praceptum & qua obligatio confessionii,

Resp. Przeceptum consitendi, tum divinum, tum ecclesiasticum, sub mortali obpligat omnes, ac solos baptizatos, qui habent
mortale: illud in articulo mortis; hociverò,
postquam ad annos discretionis pervenerint;
% simul ut consiteantur proprio Sacerdoti, vel
malteri, cum ejus venia, semel in anno, computando ab una confessione ad aliam, ut quidam
docent, vel ab initio Januarii ad sinem Decembris, ut habet communior; vel denique l
paschate ad Pascha, ut consuetudo sere obtinuit, propter communionem, Suar. d. 35. s.

Nasq q. 90. a 2. Lug. d 15 sect. 3. 4. 6. & 7. Con. d. s.

Nasq q. 90. a 2. Lug. d 15 sect. 3. 4. 6. & 7. Con. d. s.

Nasq q. 90. a 2. Lug. d 15 sect. 3. 4. 6. & 7. Con. d. s.

Nasq q. 90. a 2. Lug. d 15 sect. 3. 4. 6. & 7. Con. d. s.

Nasq q. 90. a 2. Lug. d 15 sect. 3. 4. 6. & 7. Con. d. s.

Nasq q. 90. a 2. Lug. d 15 sect. 3. 4. 6. & 7. Con. d. s.

I. Tenentur hoc præcepto. 1. Hæreticiæ

Apostatæ, pueri doli capaces, saltem post

eseptennium. vid. Dia.p.4.tr.3. Res. 52. Lug. num.

144. & 149. 2. Ingrediens periculosam na
vigationem, vel conflictum. 3. Mulier tenera

primum paritura, vel quæ solet habere partus

edisficiles. 4. Reus morti adjudicatus. 5. Qui

vusua habet mortis maturalis.

II. Improbabile est quod docet Sa. V. Consefessio, Ecclesiam non obligare ante pubertaetem, cum auni discretionis citius attingantur,

& con-

& CC

non

puel

re,C

que myf

men verò

tis c

11.22

obli

ditio

priv

nial

quil

Paft

nem

dica

Suar

cun

ten

que

nier

nen

lite

doc

COL

fev

can

cul

fid

I

I

De Pracepto Confess. 其皇宗在 le fre kconstet, mortaliter peccari posse sub annum" Sacra: nonum vel decimum, imò antè: Unde fi talis" picio. puer crasso saltem modo videatur cognosce ->> re Deum per hoc vel illud offendi, oftendat " que dolorem & propofitum, ac præcipua fidei». mysteria cognoscat, debet absolvi ; fecus ta." men fi non notetur futticiens ufus rationis. Si» verò dubium fit, potest, (imò in articulo mor-» Jionis, nis debet) absolvi sub conditione v. Lay. lib. 5,33 tr.6.cap.5. Dia.p.4.t.4.R.53. & Lug.l.cit.& d. 17.30 divi-1.22. ubi docet, etiam extra articulum mortis» li obobligationem præcepti, & talem esse sub con-" abent ditione absolvendum, ne gratia sacramentali» verd, privetur. erint; III. Non obligatur, qui tantum habet ve » oti,vel nialia, etfi confuetudo habeat, & cogi etiam? mpu. quisque postit , ut in Paschate saltem se fistat" 11dam Pafteri, ut cum reliquis eum ad communio." m Denemadmittat; ad quod Pastor tenetur, si alter» ique à dicat, se mortalis culpænon esse conscium," obti Suar.d. 36.s. 2. &c. communiter. 5. 1.2, IV. Probabile est, eum, qui uno anno, five» n. d. si cum, sive sine culpa, non sarisfecit præcepto,33 teneri adhuc quamprimum potelt, anno se ... ticia quente, quia terminus non apponitur ad fi » n post niendam, sedad non differendam obligationum. nem: Ac proinde talem toties peccare morta->> m naliter, quoties oblatam occasionem negligit," епега docer Bon.d. 5.9.5. S. 2. Suar. Vafq. Lug num. 177,22 partus contra Sylv. Val. Laym. Dian. & qui dicunt per-00 , Qui severare in uno eodemque peccato. V. Satisfaciunt ii, qui confitentur Mendi. 30 . Concantibus, etiam in Paschate, quia hi habent fa-» ertacultatemà Sacerdote propriissimo omnium » antur, fidelium, & Pastore Pastorum, Ita communiter» : 60 II . Kkkk 2

Plum

1252 L.b. VI. Pars II.

monues contra Glossatorem, & Auctorem Paro.

chiani obedientis, contra quos vide inresponsi

Francisci Fontani, editis Viennæ Austriæ, Anno

1634. allegatam auctoritatem duorum Con.

ciliorum, Viennensis & Tridentini, 20. Pon.

tisicum, 50. Doctorum, & præter totiusor.

bis consensum, multorum quoque Parocho.

rum, testantium eos esse optimos Parochia.

nos, qui Regulares adeunt, & ab iis instituun.

tur, v. supra l. 3. t. 3. cap. 1. dub. 3. Item Nav. Azor.

Fagun. Trull l. 3. c. 4. d. 2. n. 6. Dia. p. 8. t. 1. R. 88.

bens mortale, timet, ne illud obliviscatur,

Kon. Henr. Lug. n. 4 1. & alii contra Med. &c. Si

tamen prævideret se non habiturum occasionem consitendi deinceps toto hoc anno, de

beret prævenire, etiam in medio anni, Lug.

num. 182.

VII. Probabilius est, non satisfieri prz. meepto Ecclesiz per confessionem invalidam, mut docet Suar.d. 36. s. 7 Fillius. Laym. Lugo, s. 6. ms. 5. etsi probabile contrarium putet esse Fag. mvid. Dian part. 3.t. 4. Res. 120. Item nec per conmfessionem venialium, ut docet Dia. p. 4.t. 4. Res. m206. ex Hurt. & Mercero.

wphysice non possunt, v. g. quibus deest Conwfessarius, 2. qui moraliter non possunt; v.
wg. qui prudenter timent revelationem siwgilli; vel qui non possunt sine notabili inwcommodo vitæ, fortunarum, &c. Kon. Tamb.

≥6.4. §.3.

ADDEN-

fe ol

mile

præ

celli perl

tant

fide:

habu

tiam

Trid

tenti

cato

tiam

Sacr

cap.

nem

adso

hab

fic A

&p

con

iter

Vol

qua

aut

वदी।

tun

ADDENDA.

Paro-

ponlis

Anno Con-

Pon-

us or-

ocho.

chia-

tuun-

AZOY.

88.

ui ha-

catur,

Fc. Si

calio-

0,00

, Lug.

prz.

idam,

0, 1.6.

e Fag.

con-

4. Ref.

ı. qui

Con-

nt;v.

m fi-

li in-

Tamb.

EN.

Vast. 299. Quid in genere notandum sie circa 2003 praceptum & necessitatem ponitendi.B. segq. 6.1. Datur speciale præceptum poenitendi, per fe obligans omnes, qui mortale personale commiserunt, nam poenitentia aliqua est secundum præsentem Dei ordinationem necessaria necessitate medii ad falutem illis, qui in mortale personale sunt lapsi, S. Th. 3. p. q. 86.a. 2. putantque Aversa q. 1. f.3. & Platel. n. 505. effe de fide, quia Lucæ 13. v. 3. dicitur, Nisipanitentiam habueritis, & v. 5. Si pænitentiam non egeritis, omnes similiter peribitis. Eccli. 2. v. 22. Si panitentiamnonegerimus , incidemus in manus Domini. Trid. feff 14 De poen. c. 1. ait, Fuit quidem poenitentiauniversis hominibus, qui se mortali aliquo pecsato inquinassent, quovis tempore adgratiam & justitiam affequendam necessaria,illis etiam, qui Baptisine Sacramento ablui petivissent. S. August. uti refertur cap. Meminem 43. dist. 1. De poenit. ait, Neminem putes à quocumque seu magno seu parvo peccate ad correctionem fine pænitentia posse transire. Similia habentalii PP, frequentissime. Ratio, cur Deus sichatuerit, est, quia homo est agens liberum, &per peccatum fe libere avertit à Deo , ergo congruum fuit, ut fi vellet redire ad gratiam, iterum se converteret ad Deum per motum voluntatis sux,nec conveniens erat, ut Deus quafi nolenti peccatum dimitteret, aptissimus autem motus se convertendi ad Deum erat actus poenitentia.

§. 2. Hoc præceptum pænitendi non tan- 2004. tumest positivum divinum sed etiam naturale,

Kkkk 3

S.Th.

1254. Lib. VI. Pars 11.

S. Th. q.84.a.7. ad 1. Tann. q.6.11.42. Averfagil f. 4. Esse positivum divinum, constat ex scripto ris n. 663. & 2003. citatis, quæ non tantume. clarant necessitatem medii, sed etiamintiman præceptum, utl etiam illa Joan. 6.v. 54. M manducavericis carnem filit hominis &c. Deus enim qui instituit, etiam fieri præcepit. Effe etiamne turale colligitur inde, quia supposità infin. tione Dei, qui voluit poenitentiam effe medi. um ad finem ultimum, recta ratio dictat, adeo. que obligat lex naturæ, ut omnis homoratio. nalis ad finem ultimum ordinatus, & suppositâ elevatione etiam lege naturæ obligatus ad eum tendere, adhibeat hoc medium pro fine illo obtinendo necessarium. Fundatur autem hæc obligatio naturalis etiam in aliis, imprimi in præcepto naturali charitatis erga Deum; deinde in præcepto naturali charitatis erga feipsum: præterea in præceptis naturalibus aliarum virtutum,uti fuse prosequuntur Art. f. & Averfa 1.5.

Ad

&

fat

Ш

ne

fic

de

ta

n

fe

p

Obji. Deus non potest dispensare in legenaturz, sed potest dispensare in lege pœnitendi, quia posset impœnitenti remittere peccatum, ergo. B. Deus non potest dispensare in legenaturz, directè, id est, hic relinquendo materiam legis & tollendo obligationem, c, quia Deus non potest relinquere peccatum deobligando à pœnitendo. Non potest dispensare in directè, tollendo materiam legis, n, posset enim impœnitenti remittere peccatum, quo sublato tolleretur materia, & consequenter obligatio

pænitendi.

ponitendi non obliger, per se loquendo, statim

De Pracepto Confess. 1255 poft commissium mortale, S. Th. Dur. Ang. Med. Adr. D. Sot. Can. Viguer. Suar Vasq. Valent. Henriq. Con. Lugo, quos citat & sequitur Aversa q. 1.f.6. & S. Item Ochag. cum Dicaft.d. 3. dub. 3. Item Gerson, Bonat. Laym.cum Castrop. tr. 23.p.4.nu.8. Gonet d.7. n. 96. Tann. Arr. Haun. Platel. Steph. Stoz l.1.p.2.n.60. & plurimi alii, contra Innoc. IV.S. Anton. Archid. Argent. Maj. Caj. P. Sot. Marf. Palud. Silv. Abul. Cardenam in 2. crifi d. 6. 6.3. Probatur 1. ex fensu communi fidelium & praxi Confessariorum, nemo enim se accusat dehoc, quod non statim pænituerit, nec Confessarii de hocinterrogant. Si dicas fideles circa hoc non esse bene instructos, contrà est, sic omnes Curatores animarum accusas vel ignorantiz vel focordiz vel malitiz : imò nec excusabitur Ecclesia, que cum facile posset, nullibi obligationem illam declarat, Prob. 2. Illud præceptum non eft positivum, nam nullibi eft fails clare expressium, & cum plerique ignorent illud, non est sufficienter promulgatum, ergo nec obligat. Neque est naturale, nam ut aliquid cenfeatur effe debitum ex lege naturz, non eft satis, quòd ipsum afferat plùs boni quàm omissioipsius, alioquin quidquid est de consilio, esset delege naturæ, sed necesse est, ut obligatio ad tale aliquid plùs boni afferat toti generi humano, quam negatio talis obligationis, uti recte Perez, Efparf. Palav. à n. 250. Haun. n. 932. jam verò obligatio ad statim poenitendum non afferret toti generi humano plùs boni quàm negatio illius obligationis, nam difficillimum eft statim esticaciter , præsertim ex motivo perfectissimo detestari hoc, quod immediate ante placuit, & cum motivum illud non habuerit Kkkk 4

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

perfequi

feriptu.

tumet.

ntimant

54. Mi

is enim.

lam na

institu.

e medi.

at,adeo.

o ratio.

uppoli-

itus ad

pro hne

autem

primi

)eum :

rga fe

us alia

Arr. S. a.

egena-

itendi,

catum,

in lege

mate.

, quià

eobli-

are in

t enim

ublato

ligatio

eptum

fratim post

vim faciendi, ut abstinerem, quomodo subità habebit vim efficiendi, utabjiciam peccatum, quod jam complexus fum? ergo talis obliga. tio exponeret plerosque continuis periculis novi peccari, adeoque non afferrer toti generi humano plùs boni , quam illius obligationis negatio. Conf. quia incaurum & malumeltel. firmare aliquid effe peccatum mortale, ubi il. lud nec sufficiente auctoritate nec evidente ratione oftendi potest, nam hoc est ponere laqueum pedibus ambulantium, inquit Gabriel & exillo Gol, in Exp. tr. 1.n. 55. & Sporer in Theol. Sacram.p. 1. c.3 n. 174. Sed nec auctoritas sufficiens,chm oppositum teneant plures , necevidens ratio probat istam obligationem, uti patebitexso. lutione objectionum, ergo. Ex his,

Inferes, contra Alensem, Palud. S. Anton. Silv.
Marsil. Abul & alios apud Tann. q. 6. n. 44. mul.
tò minus esse obligationem totics retractandi
mortale remissium, quotics ejus memoriarecurrit, cum enim facillimè recurrat, continuò
ferme renovari deberent retractationes, que
obligatio homines exponeret adhuc pluribus

Obji. 1. Eccli. 5. v. 8. dicitur, Ne tardescons perti ad Dominum, & ne differas de die in diem, subide enim veniet ira illius. Et c. 21. De pristinis depresare, ut tibi dimittantur, quasi à facie colubri sugepet cata, sed oportet statim sugere faciem colubri, ergo. Be. Monet, 1. ut peccata actualia non continuentur. 2. Ut poenitentia siat ante sinem vitiz. 3. Suadet, ut homines mortales de preteritis statim doleant, ne forte periclitentur de salute. Nullibi dicit, quod manere in mortale habituali ad aliquod tempus sit novum mortales.

tale.

fac

pe

tra

cat

CX

les

tu

GY

pa

da

A.

De Prætepto Confess.

1257

tale. Quando dicit peccata esse sugienda uti saciem colubri, intelligit non esse repetenda persata actualia.

Inst. 1. S. Th. 2. 2. q. 68. a. 8. dicit non sicere permanere in peccato, etiam ad modicum tempus. B. Loquitur de permanentia in actuali voluntate non restituendi, quæ est actuale peccatum, cum sit actualis continuatio injuriæ.

Inst. 2. SS. PP. dicunt nos debere agere permenuam poenitentiam. B. Volunt, vel quia quo-

hst. 2.55. PP. dieunt nos debere agere perpetuam pœnitentiam. Bt. Volunt, vel quia quotidie peccamus, ideo semper indigere pœnitentià; vel pœnitentiam semel habitam esse perpetuam habitualiter, id est, non debere retractari, nec directè, volendo te non pœnituisse, nec indirectè per repetitionem ejus dem pec-

cati, Suar. Aversa f. 8.

fubitò

catum.

obliga.

ericulis

generi

ationis

eftaf.

ubi il.

ice ra-

queum

o Got

am.p.

is,com

s ratio

ex fo-

n. Silo,

mul.

ctandi

ria re-

ttinuò

, qua

aribus

es con• , subito

preca-

ge pec-

lubri,

con.

m vi-

tur de ortali

mor-

Obji. 2. Qui statim non arripit ponitentiam, exponit se periculo proximo iterum peccandi, quia est hostis Dei, qui subtrahet gratias actuales, hinc S. Th. 1.2.q. 109. a. 8. O cum communi docet neminem posse diu fine gratia habituali vitare omnia mortalia ; & ideo etiam S. Greg in Ezech. hom. XI. ait, Peccatum, quod per penitentiam citius non deletur, aut peccatum est aut causa peccati simul & pæna peccati, omne enim, quod prius committitut, pessatum est, sed si citius pomitendo non tergitur, justo judicio omnipotens Deus obligatam peccatis mentem etiam in culpam alteram permittit caderesut qui flendo & corrigendo noluit mundare, quod fecit, peccatum incipiat peccato cumulare. n. n. aff. Neque enim Deus folet peccatoribus flatim subtrahere auxilia ordinaria: nec dæmon habet potestatem dominativam in voluntatem peccatoris, cui fua libertas manet:nec peccatum habituale fecundum fetrahit ad no-Kkkk g

JNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

vum peceatum, cum habeat se mortuo moi do. S. Th. & S. Greg. intelligendi funt, quod quandoque fiat, ut Deus subtrahat auxilisissi, qui nimis diu differt poenitentiam, vel quiaad. hue actualiter adhæret peccato antique, vel quia non orat Deum pro auxilio, vel quianon pænitet, quando urget præceptum pæniten. tiæ : Hinc Gerson in Regul mor. S. De penic. ait , Homo non semper tenetur immediate conficii peccatum, imo nec conteri sub pœna novi peccatimor. talis: dat etiam spatium poenitentia Deus, qualesiit fragilitati nostra sufficere. Denique omnia illa tantum probant, quòd ille, qui nimium diffe. rendo adverteret se fieri nimis debilemadre. fistendum tentationibus aut ad observanda alia præcepta, per accidens obligareturad fa. tim pænitendum.

Inft. 1. Qui differt pœnitentiam, exponit se periculo proximo moriendi in peccato, cim mors improvisa multos opprimat. 12. Morsim provisa inter centum non opprimit unum, ergo non semper est periculum proximum mortis improvisa, alioquin semper possemusablovià reservatis, communicare pro viatico en am non jejuni &c. Si tamen quis ponaturin periculo proximo mortis, v. g. per pralium, insidias hostium, morbum vel navigationem periculosam, per accidens erit praceptum statim

pænitendi.

Inst. z. Christus Matt. 24. & 25. adducta parabola decem Virginum vigilare pracipit, uit docent \$5. PP. apud Carden à n 54. & colligium ex pænis æternis, quæ intentantur negligentibus, sed qui non statim pænitet, non vigilat, quia est in som no peccati, nec vultab eo surge.

101

18 9

quan

land

oper

niter

BECC

fueri

re Sp

niter

tem.

mst

mne

tur i

non

hen

moi

fubo

catu

maj

tiva

TIS

qua

pro

Pri

ftai

ned

21

ne

ma

h

ne, ergo. Br. Ex istis plùs inferri non potest, quam esse præceptum pro omni tempore vigilandi, 1. ne peccetur. 2. Se parandi per bona opera à Deo vel Ecclesia nobis præcepta. 3. Pænitendi ante articulum mortis. Virgines satuæ peccarunt, quia tum non vigilarunt nec paratæ suerunt, quando satis cognoscebant adventare Sponsum, hinc etiam peccant, qui non pænitent, quando cognoscunt adventare mortem. De extero etiam prudentes virgines ad tempus non vigilarunt sed dormitaverunt omnes & dormièrunt.

mm

bout

gilli,

aad.

vel

поп

iten.

enic,

lfiteri

mor.

le set

illa

liffe.

dre-

anda

Ita-

onit

cum

im-

, el'a

nor-

ab.

eti.

pe-

, In-

pe-

atim

pa-

utt

gitur

nti-

ilat,

rge.

Inft. 3. Qui potest antea pænitere & moritur in mortali, est dignus reprehensione, ergo non poenitendo peccavit. z. Est dignus reprehensione, quia pænitentiam distulit usque ad mortem, c, quia per aliquod tempus distulit, subdist., est dignus reprehensione propter peccatum ideo commissum, n, propter desestum majoris providentiz, qui ad summum est post-

tiva imperfectio, c. ant. & n. confeq.

Obji. 3. Qui contraxit grave malum corporis, tenetur ex charitate erga seipsum illud quamprimum potest tollere. Item qui videt proximum pecæsse tenetur ex charitate quamprimum potest inducere, ut resurgat, ergo multo magis tenetur aliquis statim tollere malum statum suz animæ. R. Sicuti tune tantum teneor tollere grave malum corporis mei, quando est proximum periculum ne mihi asserat aliud grave malum, vel ne siat incurabile, vel ne impediat me ab aliis actionibus præceptis, ita tum tantum tenebor tollere peccatum, quando est periculum proximum, ne per hoc inducar in aliud peccatum, aut ne postea pæni-

tere non possim, aut quando per illudimedia rer ab observatione aliorum præceptorum à hoc docet S. Th. in 4. dist. 17. q. 3 a. 1. quastin 4. ad 2. Non est de necessitate salutis corporalis, qui instrmus statim Medicum quarat, nist quando nues sitas curationis incumbit, & similiter est de morbo parituali Idem est de altero Exemplo, sicuti enim tum tantum teneor corripere proximum, quando prudenter timetur, ne vel pergatpes care, vel postea non pæniteat, vel aliter sibino vum damnum accersat, ita tum tantum tenebor statim pænitere, si alioqui esset mihi orium fumile malum.

Inft. 1. Homo non pænitens continuator cisionem suz animz, ergo peccat. R. Continuat occisionem, actu causando vel positive volendo illam, n, permittendo jam positam, usquedum urgeat przeeptum illam removendicam. & n. conseq.

Infl. 2. Qui esse causa, ut alter ad longum tempus permaneret in mortali, peccaret mortaliter, ergo etiam, qui ipse ita liberè permanet. Re. Permisso ant. n. conseq. Causans in altero censeretur causa moralis directa illius permanentiæ: sed non poenitens censetur tantim permittere illam permanentiam. Deindesseuti impedire alterum à consecutione magniboni quamvis non necessarii, potest esse peccatum, quia alter potest esse invitus & habere jus, ut non impediatur à me; è contrà non ideo pecco, si meipsum ita impediam, ita hic. Et quòd sepe aliter me habere debeam ad alterum quàm ad me, patet, si enim lædam famamalterius, pecco, non pecco, si lædam meam.

Obji. 4. velle este in peccato est inhonestum,

fed

fed

erg

nel

diff

teri

tan

do

re i

Ita I

tho

nat

COI

no

acti

bitt

que

201

ver

pro

cto

fati

ten

ten

erp

ter

hai

De Pracepto Confess. sed qui differt pænitere, vult esse in peccato, ergo. R. Velle effe in peccato actuali est inhonestum , c , in peccato fantum habituali, subdift : fi ipfi adhuc placeat malitia peccati præteriti, c., fi malicia illa non amplius placeat fed tantum ad tempus permittat negationem condonationis, n. maj. & fimiliter diftincta min. n. conleq. Inft. 1. Nolens poenitere dicit, volo perseverare in malo, sed actus, quo volo perseverarein malo, est malus, ergo. R. Dicit, volo perfeverare in malo actuali, n, habituali, fubdift. iaut velit ipsam peccati malitiam, n, ita ut tanmm velit dilationem fatisfactionis vel condonationis, c. maj. & fimiliter distinctamin. n.

confeq.

apedi.

im:&

ualtu

5,944

necel.

rbo pla

enim

t pec-

DI 110-

tene-

·UIITC

at oc-

olen-

ique-

c.ant.

ngum

mor-

rma.

laite.

per-

ntum

licu-

boni

tum,

, Ut

pec-

qued

rum

alte-

tum,

fed

Inst. 2. Actus, quo volo perseverare in bono etiam habituali, semper est bonus, ergo
actus, quo volo perseverare in malo etiam habituali, semper est malus. Re. n. conseq. Actus,
quo volo bonum habituale, approbat totum
actum bonum: è contrà actus, quo volo perseverare in peccato habituali, non semper approbat totum peccatum habituale, nam in resto dicir malitiam actús præteriti, quam non
approbat, in obliquo autem dicit negationem
staissactionis vel condonationis, quæ negatio
dese mala non est, cum Deus possit illam velle, & ideo etiam ipse peccator potest illam saltem permittere ad tempus.

Inft. 3. Peccaror scit cum negatione pænitentiz conjunctam esse inimicitiam cum Deo, ergo qui vult ad tempus non pænitere, vult ad tempus inimicitiam cum Deo. R. n. conseq. nampossum positive velle non pænitere, quia

V.L.

video omissionem pænitentiz mihi hit à nunc esse licitam, neque ideo positive voloini micitiam Dei sed tantum permitto, sicuti Des potest positive velle mihi non remittere peut tum, quamvis videat cum illa negatione si conjunctam malitiam peccati, quam tame non ideo intendit sed permittit. Item siculoni positive vult peccatum originale prolissed pumittit, hæc enim aliunde jam supponuntures causata & per accidens connexa.

lequ

0111

turs

liga

111 6

tint

dan

pæ

trit

Hat

ten

COL

pri

Sup

COI

op

tut

nit

mo

Ta

Sto

 H_{i}

Inst. 4. Peccatum habituale est malumguvissimum, ergo sicuti peccatum est primò velpeccatum, ita & velle ejus permanentiama
n.conseq.nam est malum jam antè contrastum
cujus permanentia non est malum novumu
distinctum, sed idem malum diutius permis
sum, in quo non est nova gravis indecentia.

Obji. 5. Si rebellis diceret Regi, noloja pænitere, censeretur contemptus Regis, en similiter si quis non statim se reconciliet Da Br. n. conseq. Homines non introspiciunt con hinc ex tali dicto vel etiam ex sola dilation pænitentiæ præsumunt contemptum vel con tinuationem malæ voluntatis: Deus videt con & cognoscit hominem seriò cogitare reconciliari Deo, nunc autem quasi dicere, nolo nume punitere, quia tu Deus nunc non præcipis, pænitebua tem me suo tempore, quando præcipies, in quo nulla est contemptus.

Obji. 6. Peccatum habet rationem injuni in Deum, sed pro injuria debetur restituto, quamprimum aliquis commode potest, ess B. Peccatum habet rationem injuriz in Dem sate dicta tantum, obligatio autem restituent

De Pracepto Confey. 1263 lequitur tantum ex læfione justitiæ firiche dicta. Quiadmittunt jus ftrictum Dei respectu creatura, dicunt injuriam tum tantum fundare obligationem statim restituendi, quando dilatio ineffectu pergeret nocere, tum enim effet conimuatio injuriz, Deo autem nulla injuria potest ineffectunocere, cum Deus non fit in se capax damni vel incommodi. Si tamen ex dilatione pænitentiz oriretur Deo novum damnum extrinsecum, fatentur omnes fore per accidens obligationem statim pænitendi.

i hick

voloini.

uti Day

e pett

oned

n tama

m limi

nonido

led per

nturch

umgn

move

itiam.k

tractum

yumw

perm

entia.

noloja

is, ergo

liet Dea

unt cor

dilation

velcon

ridet cor

reconc

nunc pa

ettebli al

10 null

n injute

Aituno

At, erga

in Deun

figuend lequi,

Obji. 7. Qui peccavit contra fidem, tenetur fatim elicere fidem, secundum dicta l. 2. n.52., ergo qui peccavit contra quamcumque virtutem, tenetur statim elicere oppositum actum virtutis, quo peccatum illud deponat. R. n. confeq. Ideo tenetur prior ad eliciendam fidem, vel quia aliàs non deponeret continuationem suz infidelitatis, vel quia fides est virtus prima & maxime necessaria ad omnem actum supernaturalem: è contrà facile deponi potest continuatio alterius peccati fine actu virtutis oppolitz, neque talis alia virtus est fundamentum vitæ ipiritualis.

Exobjectionibus patet sententiam oppositam elle latis probabilem, & cum fit tutior, me-

rito suadenda est in praxi.

6. 4. Quiest in peccato mortali, per selo- 2006. quendo tenetur ex præcepto naturali per ponitentiam se reconciliare Deo ante articulum mortis, Vega, Henriq Sot, Suar. Con. Lug. Rhod. Tann.q.6.n. 61. Arr.d. 17. a n. 25. Caftrop. er. 23. p 4.n.g. Averf. q. 1. f. 7. Steph.t. 5.d. 5. num. 134. Stozl.1.p.2.n.63. contra Dur. Adr. Vasq. Palav. Haun. 1.4. 11.937. Espars. q. 87. a. 10. Dicast. d. 3.

n. 25.

MOI

ion

fum

rent

Aio.

[pec

RCCI

mor

dice

ficu

acci

hate

de h

clud

Joh. 2

tum

tiane

falte

unui

men

ditit

alii

don to d

117.

fost

6

n. 25. & toto dub. 5. Sporer n. 177. Probatur 1 ex Scriptura & SS. PP. apud Tann. àn. 62. qui monent accelerandam pænitentiam, alioqui iram Dei superventuram, perquodinnung esse præceptum. 2. Omnis homo, etiam julias tenetur per decursum vitæ, & quidem saping quam fingulis quinquennis amare Deum fo. per omnia, uti constat ex dictis 1, 2. à num, 121, estque hoc præceptum naturale, uti omnessa. tentur, ergo multo magis tenetur peccator fic amare Deum adeoque poenitere faltem vir. tualiter, quia lex natura & charitatis tumeres Deum tum erga se, multo magis illum obli. gat ad reconciliandum Deum fibi inimicum& ad providendum suz faluti zternz, quz alia pateretur periculum : hinc 3. Per le & intrin. fecè maium est se exponere periculo proximo faltem probabili æternæ suæ damnationis, sed qui non vult pœnitere ante articulum mortis, exponit se periculo proximo saltem probabili æternæ suæ damnationis, nam SS PP. inter quos S. Ambrof. Tom. 4. post 1.2. De pænin exhort, ad pœn. postquam dixit de eo,quemin fine vitæ pæniter, sic habet, An securus hincexiat, ego non sum securus; pæntentiam dare possum, securitatem dare non possum : viste Frater à dubio libe. rari, vis, quod incertum est, evadere, age pænitentiam, dum sanus es. Eadem attribuuntur S. August. Cap. Si quis autem 4. De poen dift. 7. & Cap. Si quis positus 2. ibidem de tali dicit, non prasum. enus, quod bene hins exit. Et Cap. Nullus 6. ibidem, Quontamvix vel rardest tam justa conversio, timendum est de panitente sero.... persculosissimumes & enteritu vicinum, ad mortem protrahere panitentie remedium. Ratioest, quia homo in articulo more

De Pracepto Confest.

latur 1.

62. qui

Hogun

nnuun

) Julius

fæpilis

um lu.

m. 133.

mesfa.

ator in

m vir-

m erga

n obli-

cum &

æ alias

intrin.

oximo

118, led

nortis,

obabi-

. inter

cen in

cexeaty

m, fecu.

to libe.

natiani,

August.

ap. Si elumi-

idem,

tumen-

melte

itentia.

ticulo

more

1265

mortis communiter est perturbatus ex causis ioncernentibus præterita, præsentia & sutura: accedit sæpe vis morbi impediens rationis ua sum, insestatio dæmonum importune se ingenentium & terrentium: quandoque ex desemine virium tum est torpor mortualis, anquisiatio conscientiæ remordentis, subtractio specialium auxiliorum in pænam imprudentis & temerariæ dilationis pænitentiæ. Si dicas; hac esse per accidens, adeoque tantum per accidens sore obligationem pænitendi ante mortem. Contraest, nam obligatio illa non est dicenda esse per accidens, si semper accidat pesiculum, in quo est talis obligatio, sed semper accidit tale periculum moribundo, ergo.

§. f. Incertum elt, quandonam determihate extra periculum mortis præceptum naturalepænitendi per se obliget peccatorem, quia de hoc nihil declararunt Scriptura, Concilia; PP. aut Pontifices, nec ratio aliquid certo concludit, hincita variant fententiæ, nam Scot. Baffol. apud Amicum d. 9. n. 41. dicunt semel tantuni obligare ante mortem : Nav. & alii cum Ame, n. 51. dicunt obligare, quoties propitiandus est Deus ob imminentem publicam calamitatem. Alii cum Castrop. dicunt obligare laltemintra tres aut quatuor annos; Arr. intra unum, & id patere dicit Tann. n. 65. addens menlem aut etiam septimanam videri elle fatis dicturnum tempus: S. Antonin, Marlil. Sot. & alii apud Tann. n. 5 6. volunt obligare omni die dominico & festivo, sed hos carere fundamento dicit Stoz 1: 1. p. 2. n. 56. Alii cum Averfa q. f. 17. relinquunt arbitrio prudentum pro diverloftatu personarum & circumftantiarum : Suar: Tom: VII. LIII Con.

2007:

lec

LI

calt

nai

ti C

lo,

que

tel

Ta

mo

cep

Con. Rhod. Lugo d. 7. n. 243. dicunt tenerinon diutiùs differre actum poenitentia justificativa quam actum charitatis, de cujus obligation etiam varias sententias recensui l. 2. an. 171 sed Aversa recte notat ob majorem necellin. tem & periculum, quod peccatum affert, me. ritò brevius tempus constitui pro obligatione

pœnitentiz quam dilectionis Dei.

Obji. Dictum eft n. 763. etiam ideo ad con. tritionem non requiri certam intensionem, quia determinari non potest, quanta debene effe, ergo fimiliter hic dicendum eft nonelle obligationem pænitendi extra periculum mortis, quia determinari non potelt, quando. nam effet illa obligatio. R. n. confeq. Obligatio certæ intentionis in contritione caufaret mole stiam intolerabilem, non item obligatio ad pænitendum ante periculum mortis, nam pænitendo, v.g. intra octiduum polt commilfum mortale fatisfacimus huic pracepto penitendi, & illi possumus semper satisfacere, quò citius eò melius. Deinde allignamus adhu aliam regulam,ut nempe teneamur faltem non diutius differre poenitentiam quam dilectio nem Dei: fimile nihil à nobis cognoscibilette tuunt requirentes certam intensionem in contritione.

2008.

6. 6. Poenitentia formalis in re non eline. cestaria ad falutem necessitate medii post mortale personale, quia secundum dicta n. 774 ad juftificationem sufficit amor Dei super omnis, faltem in illo, qui non recordatur peccato. rum, amor enimille est virtualis ponitentia æquivalenter contritio, non solum quiaconwaturaliter hanc infert, vix enim poffibileelt,

De Præcepto Confess. ut amans Deum super omnia, fi recordetur peccati, quod est summum malum Deo, illud non deteftetur, sed etiam quia tota vis contritionis ad Deum reconciliandum est ratione dilectionis Dei fuper omnia, ergo hæc dilectio fecundum se habet eandem vim reconciliandi Lugo d. 5.n. 95. Arri. d. 7. f. 2. Palav. n. 248. Dicalt. d.2. n. 9 1. Haunol 1 4. n. 918. Dixt 1. In ve, nam votum pœnitentiæ formalis in re suo tempore eliciendæ necessarium est, tum ratione implendi præcepti pænitentiæ formalis tum ratione suscipiendi Sacramenti Poeniten. tiz, quod requirit formalem dolorem, tum etiamratione Baptismi ab adulto, qui mortale personale commisit, suscipiendi, ad quem multicum Suar. de Baptismo d. 28. s. 1. saltem ex pracepto prærequirunt pænitentiam formalem, ex illo Act. 2. v. 38. panitentiam agite & baptizetur unufquifque vestrum, & ex Trid. seff 6.c. 6. moventur adversus peccata per odium aliquod & detestationem, hoc est, per eam pointentiam, quam ante Baptismum agi oportet. Dixi 2. saltem in iltem non lo,qui non recordatur peccatorum, nam fi re. cordetur, putant S. Th. Bellarm. Suar. Con. Rebile fta ques, Platel. Gorm. nu. 261. fi excluderetur de in contellatio peccati, non sufficere amorem Dei; attamen adhuc sufficere probabiliter putant Tann. Arr. Lugo, Avers. q. 3. 1. 8. §. 7. Probabilius videtur, quod omnis ho. 2009. mo, regulariter loquendo, teneatur ex prz. cepto naturali poenitere per contritionem in articulo mortis, Suar. Valent. Nugn. Zambr. Præp. Gran. Sanch Gonet, Carden in 1. crifi d.49.c 40. n. 30. Steph.t.5.d.5.n. 131. Stoz 1.1. p.2.n. 55. Gorm. P.1.11.462, aliique communius cum Tann, q 6. LIII 2 n. 66.

erinon

hcativa

gation in. 176

cellitz.

rt, me.

gatione

ad con.

ionem,

deberet

nonelle

riculum

uando.

bligatio

et mole-

gatio ad

, nam

ommil

pto pæ-

sfacere,

is adhuc

dilection

estine.

oft mor

774.20

omnia,

eccato.

renuad

uia con-

bile elt,

alic

20

tan

qui

ext

left

ne

tò

cle

del

let

gra

del

pe

fal

3,1

ter

fin

n. 66. contra Canum, Henriq Vafq. Amicd. 9.11.67, Becan. Fagund. Laym. Turr. Salas, Lugo, Averf. 9.1, f. 9. Sporer n 174. Dian. Moyam & alios, qui pu tant eum non obligari ad contritionem , qui cum attritione suscepisser Sacramentum Ponitentiæ, sed probatur, nam fi unquam, debent hic habere locum verba SS. Ambr. & Aug. cap. Si quis autem 4. De poenit. dift. 7. tene cerum, di. mitte incertum : Salutis enim æternæ negotium eft omnium maximum, in quo femel erraffeel zternum periiste, ergo recta ratio postulat, ut hic adhibeatur medium tutius, quale omi hominiest contritio, nam nemo scit seesselle berum ab omni mortali, nec omnino certus el le liberandum effe per attritionem cum Sacramento, quia posset tibi defuisse Baptismus, sine quo nemo est capax alterius Sacramenti, posse Confessarius non esse rite ordinatus, caruile intentione debità, errasse in proferenda formi &c: Nec satis erit, fi elicias amorem Dei super omnia, nam ex dictis n. 2008. non est certum quod hic amor sufficiat, quando occurrum peccata & potest haberi formalis penitentia ergo erit obligatio determinate ad contritio nem. Conf. quia fi addas contritionem, facili quodinte est, hinc poteris confidere Deum etiam ex parte fua non defuturum: è contrà l negligas, non facis, quod in teelt. Ratto conve mientiæ est, quia cum homo sciat se per petticatum aliquando fuisse perfecte averlum ! Deo, velitque nunc perpetud in altera vitatle perfecte aversus à peccato & conversus at Deum, aquum erat, ut in fine viæ seiterum perfecte averteret à peccato ad Deum.

10. Obji. Non teneor, nequidem in articolo

mortis,

De Pracepto Confess. 1269 mortis, procurare omnimodam certitudinem, glioquin tenerer elicere continud intensiores & extensiores actus contritionis, item tenerer rebaptizari saltem sub conditione &c. Rt. Teneor procurare certitudinem moralem, quantam possum cum moderata diligentia & per media confueta Ecclefiz, hinc non teneor ita intendere aut extendere actus contritionis, tum quia non est probabile certam intensionem vel extensionem requiri, tum etiam quia cum nemo dicere possit, quanta determinate intensio vel extensio requiratur, estet intolerabilis moleftia fic se divexare, semper cum incertitudineunquam attingendi gradum debitum. Multò minus teneor ad iterationem Baptismi quem iterari noluit Christus & prohibet Ecclesia, ubi de illius valore prudenter dubitari non potest. Pro supplendis autem omnibus defectibus, etiam Baptismi, item pro tollendis omnibus dubiis etiam parum prudentibus valet contritto, quæ ab unoquoque & absque gravimolestia adhiberi potest, ergo adhiberi debet, etiam à Martyre, inquit Platel.n. 165. fi peccata occurrant.

§, &. Actus poenitentiæ, proutest specialis 2011. virtus, de qua dixi n. 578. non est necessarius ad salutem, uti satis certum est contra Tann.d. 6. q. 3.n.27. quia quidquid potett hicactus, multò magis poteit actus charitatis, religionis vel alterius limilis virtutis, quamvis nequidem im-

peretur à speciali poenitentia.

§. 9. Originale, fi solum fit, remitti potett 2012. une ulla proprie dicta poenitentia, quia cum non fuerit physice voluntarium, non est opus phyliceretractari, fed sufficienter retractatur

LIII 3

9.11.67

er/. q.1,

qui pu m, qu

um Pæ

debent

Aug. cap.

reum, di-

egotium

rraffeeff

ulat, U

le omni

le effeli-

ertus eff

m Sacra

aus, fine

ti, pollet

caruiffe

a formi

er luper

certum,

eurrun

nitentia

ntritio.

, facis,

e Deum

contrà li

o conve

r pecca.

rfum a

vitaelle

rfus ad

e iterum

articulo

mortis,

Lib. VI. Pars II. 1270 moraliter , fi quis sua vei aliena voluntate, quando sua non potest, submittat se remedio, quod Deus ad illud delendum inftituit. Atque etiam ideo videtur Alex. VIII. damnasse han 19. prop. Homo debet agere totavità panitentiam pro peccato originali: actualis enim ponitentiali detestatio & dolor de peccato commisso cum proposito non peccandi de catero, quodintel. ligi non potest nisi de peccato personali. Ratio autem eft, quia originale quoad culpam &penam plene remittitur per Baptismum, utiertum est ex Trid. fest. 5. can. 5. & fest. 14.c.2.ergo malè requirunt Janseniani aliquam nostram pro eo fatisfactionem.

tali

liu

3.6

mr

me

cie

bu

Ba

59

ne

V

malem

2013.

S. 10. Ad salutem nesessaria non est in hat vita pomitentia de venialibus, quia no pugnant enm gratia, & sufficit retractari post mortem; in præsente enim ordinatione Dei requiriur ad remiffionem etiam venialium aliqua no zractatio, S. Th. q. 87.a. 1. & ratio data eft n. 2003. Retractatio autem sufficiens respectuve. mialis est quivis actus virtutis positus in ordine ad delendum tale veniale, Magift. Caj. Suar. Va. lent Castrop. t.2 3.p.2. Dicast. d. 2. n. 402. contra Vafq. Laym. Averf. q.4. f. 5. Attamen non fuff. cit, fi fit actus tantum naturalis, quia non habet proportionem ad salutem, ad quam conducit remissio venialium: Nec quodvis veniale remittitur per quemvis actum fupernaturalem, v.g. per actum temperantiæ non remittiturve niale furtum, sed talis actus debet effe retratte 210 talis venialis & cum illo habere oppolition nem saltem virtualem, quæ confistit inactu,qu ex vi sua determinaret ad retractationem for-

De Pracepto Confess. malem & efficacem, fi occurreret memoria Intate , alis venialis, S. Th.q 87.a. 1. Lugo d.9.n. 24. medio, 6. 11. Veniale de facto non remittitur, 2014. Atque quamvis formaliter per actum supernaturalem le hans tetractetur, mili remissum fie vel fimul remittattentiam tur mortale, tum quia veniale de facto non reentiaelt mittitur nisi per gratiam , quæ pugnat cum o-To cum mni mortali, tum ctiam quia remissio veniadintel. 1. Ratio

lium tendit ad familiaritatem cum Deo , quæ supponitamicitiam, S. Th. q.87.2. 4. Aversa C. 3. contra Dur. Nec tamen fi justus retracter, etiam formaliter, omnia venialia, remittuntur omnia, aliàs nunquam remitterentur vi Sacramenti , quod requirit saltem attritionem afficientemilla, quæ remittuntur, sed remittentur plura vel pauciora, prout actus virtutis erit perfedior vel imperfectior, aut prout magis afficiet hæc quam ifta, vel si æqualiter afficiat o-

mnia, Deus determinabit, quæ & quot remit-

tantur, Platel. & alii contra Suar. Dicast. Stoz 1.1.

p.2.n.71. An autem idem dicendum fit, quando quisconfitens in specie se accusat de veniali-

bus non determinando numerum, dixi n.624. Q. 300. Quid in genere not and um sit circa præuptum & necessitatem confessionis. Br. S. 1. Dari przceptum confitendi omnia mortalia post Baptismum commissa, constat ex dictis à num. 595. Attamen confestio in re non est deterninatenecessaria necessitate medii ad remissionem mortalium, nam si confestio inculpabiliteromittatur, potelt homo per contritionem vel amorem Dei super omnia justificari, uti constat ex dictis. Est tamen confessio saltem in voto ita necessaria, utì habet Trid. sest. 14. De pœn.c. 4. quia nullus dolor est sufficiens dispo-

LIII 4

litie

depæ.

uti cer-

:. 2.ergo

offram

in has

ugnant

ortem:

uiritur

ua re-

a elt n. ctuve.

ordine ear. Va.

contra n fuffi.

habet nducit

ale re-

alem,

tur ve

tracta-

ofitios

Au,qui

m for-

palem

1272 Lib. VI. Pars II.
fitio ad justificationem nisi sit votum saltem
implicitum observandi omnia præcepta graviter obligantia, inter quæ est præceptum confessionis.

cli

ali

fu

ba

14

Va

¢X

Ш

nı

ar

A

fu

B

PI

10

fe

ni.

re

Obji. Si confessio ideo dicatur necessarians, cessitate medii in voto, ergo jejunium, resimitio, & quidquid est præcepturn dici debebit es. se ita necessarium. Rr. Hoc solutum essel. 6. p.

1.11.587.

2016. S. 2. Hoc præceptum confitendi omna mortalia non est, absolute loquendo, naturale, quia Christus poterat ad justificationem requirere tantum contritionem aut saltem constissionem de peccatis in genere, ergo està solavo. Juntate Christi, quòd sit obligatio consitend omnia & singula mortalia. Supposito tamen quòd Deus cam confessionem, saltem proutin voto, voluerit esse medium salutis, lex natura obligans ad quærendam salutem, etiam obligat ad hoc medium.

de confitendis omnibus mortalibus, nequiden tota Ecclesia potuisset hoc præcipere, quiara adeo dissicilis excedit potestarem humanam, maxime quia talis confessio non habuissetannexam remissionem peccatorum, Lugo d. 15. n. 90. Rhod & alii communiter. Supposito autem quòd Christus instituisset Sacramentum Pernitentiæsed non instituisset determinate confessionem, putant Suar. Vasq. Becan. & alii cum Avers. q. 15. s. z. Ecclesiam potuisse hanc przcipere, sed Cón. d. 5, n. 42. Lugo n. 91. Arr. d. 51. s. adhuc dicunt ob nimiam difficultatem non potuisse præcipere confessionem exactam de omnibus, uti nemini potest præcipere statum

De Pracepto Confess. religiosum. Etiam communis est sententia Ecdesiam non posse præcipere bis confiteri omnia sua peccata, admittit tamen Lugo cum aliis multis poste præcipere iteratam confessio. nem unius velalterius, sed adhuc oppositum fusè tuetur Ary. f. 2. cum aliis pluribus. Probabilius tamen est cum Suar. Con. Fagund. Nugn. Ill.n. 17. Arr. n. 42. contra Alenf. Palud. Silv. Can. Valg. & Amic. d. 18, n. 112. Ecclefiam posse sub excommunicatione præcipere confessionem annuam, ita ut negligens ipfo facto cenfuram illam incurrat, quia potest præcipere confessio. nem validam, secundum dicenda n. 2032. ergo multo magis potelt punire illum, qui confesfionem plane negligit. 6. 4. Probabiliuseft, quod Ecclesia possit 2018. pracipere confessionem venialium, S. Th Lugo à n.129. Dicalt.d.7.n. 115. Arr.n. 33. Bosco d. 7. f. 6. n 97. contra Palud. Silv. Sotum, Suar. Caltrop. Aperf. q. 10. f. 2. confessio enim venialium est

falten

pta gra.

Im con.

Tarians.

resting.

el. 6. p.

omnia

n requi-

confes.

folavo.

nintendi

proutin

natura

m obli

ivinum

quidem

quia rei

anam,

ffet an-

d. 15. n.

autem

m Pœ

ii cum

c prz.

tam de

statum reliadus externus virtutis valde utilis & non adeo difficilis. Imò probabilius est fundatores Ordinum quandoque præcepisse confessionem etiamvenialium, faltem fub veniali, uti limitat Avers. putantque Espars. q.90. ad 10. a. 2. Dicast. nu. 118. Bosco à nu. 104. præcipere posse etiam submortali. Item probabilius est cum Valq. & Boscon. 110. contra Arr. n. 36. Ecclesiam polie przcipere confellionem venialium mere internorum, quod enim directe præciperer, ellet sola confessio merè externa. Neque ex dictis fequitur, quod venialia fierent materia necessaria confessionis, nam sola confessio fieret materia necessaria præcepti,liberum autem manes ret confiteri que cunque peccata, vel quodcune que veniale. LIII 5

2019.

6. 5. Præceptum divinum confitendiomnia mortalia obligat per se in periculo mortis, sive hoc fit ex morbo five ex imminente navigatio. ne, prælio, partu periculofo, extremo supplicio &c. S. Th. Suar. Con. Castrop. Lugo n. 37. quod Di. caft. n. 20. dicit effe certiffimum , cum enimit obligatio confitendi omnia mortalia, effaltem in morte, post quam illi satisfieri non polfer : hine dixi l. 4. n. 1533. ratione hujus prz. cepti teneri Medicum monere infirmos de periculo. Addunt cum aliis Dicaft.n.21. & Gorm, p. 2.n. 22. eum, qui in eodem periculo postconfessionem semel factam iterum peccat moraliter, teneri iterum confiteri quamvis nonteneatur iterum communicare. Recte tamendocent Bonac. & alii cum Dian. p. 3.t. 4.R. 130.con. tra Henriq. eum, qui in periculo mortis neglexir confiteri, non ideo teneri flatim confitri poft hoc periculum, nam propterea tumte. nebatur, quia tum aderat periculum mortis, ergo hoc cessante cessat hac obligatio.

920. S. 6. Probabilius est, quòd præceptumillud per se etiam obliget sæpius in vita, Amic. Rhod. Ills. n. 13. Platel. n. 735. Gormaz & aliicontra Castrop. Dicast. Bosco & alios: cùm enim Christus instituerit confessionem eo sine, ut homines deterrerentur à recidiva & opportunas acciperent medicinas, debuit sæpius per vitameste obligatio consitendi. Deinde si Christus tantum pro morte obligasset ad confessionem, Ecclesia non posset dici determinasse clesia non posset dici determinasse præceptum divinum quoad tempus, nam sine determinatione Ecclesiæ erat per se obligatio pro periculo mortis, quod autem Ecclesia præceptum divinum determinarit quoad tempus, diceturn

2023.

n

De Pracepto Confest. 1023. Denique qui præcipit aliquid & non determinat tempus, vult illud non differri nimis diu,nec exfpecari tempus extremum, ergo.

§. 7. Esse præceptum omnia mortalia confitendiante Communionem, dictum eft l. 6. p. 1. n. 511. & an. 533. Specialiter autem Sacerdotem, qui necessitate urgente absque confesfione celebravit, obligari quamprimum confite-

ri, dictum est ibidem à n. 543.

Omnia

tis, live

Igatio.

pplicio

od Di.

nimfit

eft fal-

on pol-

s prz-

de pe-

Gorm,

ft con-

norta.

on te-

en do-

o.con-

tis ne-

onfice-

um te-

nortis,

n illud

. Rhod.

contra

hriftus

mines

ccipe-

melle

s tan-

m,Ec-

eptum

mina-

riculo

divi-

eturn.

2023.

6. 8. Aliqui Rigorista docent peccatorem, 2022. quantum vis fibi contritus videatur, teneri non tantum ante susceptionem fed etiam ante ministrationem cujusvis alterius Sacramenti confiteri : Sed contrà eft, 1. nam fecundum dicta n. 751. Clemeus VIII fatis declaravit oppositum, & sufficere contritionem dixi cum communiffimal. 6. p. 1. n. 751. 2. Cùm de hoc nullum inveniatur præceptum, tanta obligatio afferenda non est fine maxima authoritate vel evidente ratione, uti dixi n. 2005. neutrum autem hic oftendi potest : hinc Card. Lugo d. 5. n. 114. ait nullum elle dubium apud Theologos & fideles, quod tum sufficiat contritio. Per accidens tamen sapius est obligatio confitendi, uti1. Sitalis suscepturus vel ministraturus aliud Sacramentum non pollet conteri. 2. Si ellet periculum reincidendi in nova peccata, nisi sapius conhteretur, de quo casu Lugo s. 4 & Dicast. dub. 15. fuse discurrunt. 3. Si confessio requiratur velut conditio, v. g. ad obtinendam dispensanonem voti castitatis vel impedimenti in contracto Matrimonio 4. Addunt Medin. & alii apud Avers. & Dicast. n. 24. si periculum sit, ne alioqui peccata obliviscatur : sed hanc obligationem negant, Henriq. Con. Turr. Villal. Fill.

Diano

1276 Lib. VI. Pars 11.

Dian. Arerf. Dicast. Castrop. Gorm. n, 38. Lugar.
At qui uti & Dian. meritò non obligat etiamed
feribenda peccata, ne è memoria excidant, id
enim foret onus gravissimum & secundumse
expositum periculo manisestationis, saltems
siat diu ante confessionem Quòd si ex dilatione
vel omissione talis scriptionis obliviscaturaliqua, erit per accidens, & tenebitur consten,

præ

17.1

tilit

nis ;

HUC

hab

9. 1

char

11. 3

13.

diri

quò

zato

difp

quò

req

per

pre

cipe

Bap

mat

Bap

pro

nun

que

tum

funi

nen

Nec

les,

fusc

hen

9

6

F

quando redibunt in memoriam.

6. 9. Datur præceptum omni anno saltem semel conficendi omnia sua mortalia, uticonftat ex Conc. Later. relato n. 595. ac definit Til. feff. 14. De poeni. can. 8. Si quis dixerit confessionem omnium peccatorum, qualem Ecclesia servat, ela se impossibilem & traditionem humanam apiisabo. lendam, aut ad eam non tenercomnes & singulos utrusque sexus Christi sideles juxtamagni Conc. Lateran. constitutionem semel in anno, & obid suadendum effe Christi sidelibus, ut non consiteantur tempore quadragesimæ, anathema sit. Quod autem hoe præceptum non fit purè ecclefiafticum fed dis vinum, declarat Trid. ibidem c. 5. his verbis: Neque per Lateranense Concilium Ecclesia statuit ut Christi fideles confiterentur, quod jure divino necesta rium & institutum effe intellexerat, sed ut præceptum confessionis saltem semel in anno ab omnibus & singulis, cum ad annos discretionis pervenissent, impleretur, Itaque dicendum est cum communistima, Christum præcepisse confessionem omnium mortalium, determinationem autem, quando & quoties id fieri deberet , reliquisse Ecclesiz, que determinavit tempus anni, qua determinatione tanquam conditione supposità jam præceptum illud divinum obligat omnianno semel confiteri; attamen simul obligatetiam

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK

De Pracepto Confess. praceptum ecclefialticum , uti recte Amic. d. 17. n. 60. Illf. n. 13. Gorm. àn. 63. Frequentem confessionem in illis, qui gentiliter vivunt , non esse signum prædestinatio-

nis, conftat ex dictis l. 6. p. 1. n. 672.

go tte

nad

t,id

mie

mi

one

ali.

eri,

tem

-IIO:

Trid.

110-

38/1

aboa

ulos

La

tena

pore

hog

die

: SIC

Jut. Jan

um gu.

tur,

12 1

ım do

129

m-

am

no

am 120

Q. 301. Quis teneatur præcepto confessionis an- 2024. nuc, B. S. 1. Non baptizati non tenentur, uti habet communisfima cum Caftrop: T. 23. p. 20. 6. 1. n. 6. & Avers q. 15. f. 3. Contra Scot. Rishard. Angel. Silv. Hiquaum apud Bosco d. 7. f. 5. n. 3. quorum sententiam Vasq. & Dicast. d. 7. n. 13. vocant improbabilem, præceptum enim dirigitur ad folos Christi fideles. Nec obstat, quòdl. 6. p. 1. n. 595 dixerim etiam non baptizatos obligari przcepto Communionis, nam disparitatem recte assignat Lugo d. 15. n. 26. quod non baptizatus possit facere hoc , quod requiritur ad Communionem, nimirum recipere Baptismum & communicare, hinc propter obligationem Communionis tenetur recipere Baptismum : E contrà quamvis reciperet Baptismum, non ideo teneretur confiteri, quia materia confessionis sunt sola peccata post Baptilmum commissa, qualia non habet, ergo propter obligationem confessionisnon potest nunc teneri ad Baptismum.

6. 2. Baptizati omnino omnes , per se lo= 2025. quendo, tenentur, etiam hæretici, nontantum vi præcepti divini sed etiam ecclesiastici, suntenim subditi Ecclesiæ & præceptum neminem excipit , Lugo à n. 144. Gorm. p. 2. n. 39. Necobitat, quod præceptum dirigatur ad fideles, nam fidelis hic dicitur, qui per Baptismum suscepit fidem, & nomine fidelis sæpe comprehendi etiam hæreticos ostendit Dicast. n. 79.

Hine

1278 Lib. VI. Pars 11.

Hinc I. 1. n. 794. dixi etiam excommunicites teneri vi hujus præcepti petere absolutionem: item incarcerati, fi aliter confiteri non politica tenentur facere, ut à carcere liberentur, un colligitur ex dictis l. 6. p. 1. n. 626. Apostolins post promuigationem sufficientem eodem præcepto tenebantur : de his tamen fusedif. current Lugo à n. 27. & Dicast. à n. 49. putatque Rhod. in Pentecoste fuisse confirmatosingra. tia, adeoque postea non peccasse mortaliter nec indiguisse hoc Sacramento; ante Pentecosten autem non obligasse hoc præceptum, & con. sentit Averf. supra. Denique obligatur etiam Papa, uti recte Suar. Lugoàn. 142. Averf. Gorm, n. 27. præceptum enim quoad substantiam est divinum , & quamvis effet ecclefiasticumtan. tum, adhuc teneretur quoad vim directivam saltem sub veniali, secundum dicta 1.1.n.675,

Burgh. cent. 2. cas. 24. putant pueros ante septennium non obligari hoc præcepto, quia leges positivæ sunt tantum de comuniter contingentibus, L. Namadea, st. De legibus, communiter autem non contingit, ut pueri ante septennium habeant plenum usum rationis, quem leges positivæ supponunt in illo, quem obligant. Oppositum videtur probabilius, cim enim Concilia præceptum non referant adætatem sed ad annos discretionis, id est, adplenum usum rationis, si malitia superet ætatem & pueri ante septennium peccent mortaliter, æquè obligabuntur atque alii.

2027. §. 4. In dubio, an puer habeat plenum usum rationis, Tamb. De Commun. c. 4 num. 19. dict non teneri hoc præcepto confessionis, tum

quia

quia

gem

folu

qual

& B

ligar

nis,

cipil

con

rum

mol

etia

1. U

cerc

hun

1101

app

ext

facil lari

Qui

not

ann

nut

gul

rela

Du

debi

in E

XI.

VII

Po

De Pracepto Confess. 1279 quia possessio est pro ipsius libertate contra legem, tum etiam quia lex est de confessione ab soluta, idelt, de confessione mortalis certi, quale non potest afferre talis puer : sed Caffrop. & Bosco n. 38. rectè dicunt post septennium ob ligari, quia tum præsumitur plenus usus rationis, ergo lex est in possessione, lex autem præcipit confessionem, abstrahendo an absoluta an conditionata sequatur absolutio : Neque verumest, quod lex sit tantum de confessione mortalis certi, nam secundum dicta à nu. 605. etiam est obligatio confitendi dubia.

catos

Cint.

加,

liph

dem

dif.

itque

gra.

rnec

often

con.

tiam

iorm,

n est

tan-

vam

75.

lana

ante

quia

con-

om.

ante

118

uem

cum

da-

pie.

tem

iter,

fum

dicit

tum

quia

Q. 302. Cuifacienda sit confessio annua. B. S. 2028. 1. Ut fatisfiat, debet confessio fieri proprio Sacerdoti, id est, habenti potestatem absolvendi hunc pœnitentem & ad hoc approbato: Nec sufficit, quòd sit Regularis, qui pro approbatione se præsentarit Episcopo fueritque dignus approbatione & injuste fit repulsus,uti constat exhac 13. prop. ab Alex. VII. damnata : Satis. facit pracepto annua confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo præsentato, sed ab eo injuste reprobato: Quamvis enim Episcopus sic rejiciens peccet, nonideo Regularis evadit approbatus.

§. 2. Quamvis fuerit aliquando obligatio 2029. annuè confitendi proprio parocho, tamen nunc certò satisfaciunt, qui confitentur Regularibus privilegiatis, uti satis oftendit Busenb. relatus. n. 2002. & patet ex Bulla 22. Leonis X. Dum intra mentis arcana, S. 6. Pauli III. 48. Licet debitum. Item ex constitutione Joannis XXII. in Extrav. Vas electionis, De hæreticis: Benedicti XI. in Extrav. Inter cunctas, De privilegiis. Clem. VIII. Significatum fuit nobis, apud Platel. n. 738. Possuntque videri Azor I. 13. c. 2. q. 2. & Suar. d. 26.

Lib. DI. Pars Il. 1286 d. 26. f. 2. qui pluribus id probant. Quanti autem ordinarie non teneatur Parochus peris iplum audire subditum ; sed satis sit reminne ad delegatum, uti cum communi Aversaq. 16 f. 11. tamen fi quis pro annua confessionevel in articulo mortis confiteri vellet iplimet Pirocho, Poffev. Dian. Averf. dicunt tum forte ob: ligari per seipsum audire. Vide dictal. 6. p. 1.1 17. 133. 2030. 5. 3. Si quis confessus alia mortalia omiles rit reservatum, quia hic Confessarius non habebat potestatem ad reservata, putat Bosto nui 125. iterum teneri isto anno confiteri, quia non est confessus proprio Sacerdoti, proprius enim erat ille tantum ; qui posset ab omnibut directe absolvere. Contradicit probabiliter Herings, quia ille erat proprius respectu omnium, quæ hic & nune debebant exprimi & ex opposita sententia sequeretur eum , qui toto anno non posser recurrere ad Superiorem, toto anno non teneri confiteri, non enimtene. tur ad confessionem, per quam non satisfit. S. 4. Si S. Petrus affumpto corpore me confitentem audiret & absolveret, absolutio cen-

fitentem audiret & absolveret, absolutio cenferi deberet valida, non enim fiet, nisi Deus velit eum esse extraordinarium Ministrum hujus
Sacramenti, qualem posse esse Angelos & Beatos certum est cum S. Th. 3. p. q. 64. a. 7. Putat
tamen Lugo in Resp. mor. c. 1. dub. 16. non sote
satisfactum præcepto confessionis annuz, tum
quia non suissem confessios Sacerdoti proprio,
tum etiam quia non subjecissem peccata mea
clavibus Ecclesiæ, quas jam non habet S. Petrus
fed Papa ejus successor.

16320 Q. 303. Qualis debeat esse confessio, ut satufat

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN præce hanc nullar confe conf

huic p

opin qui d babil

> visit rè no fubst simen

Dica

bitar etiar tisfla dicti quòc ga,fi obex

constant de production de prod

pera ante

De Pracepto Confest. hule pracepto. B. S. 1. Per confessionem volunprie nullam non satisfit nequidem Ecclesiæ pracepto, hine Alex. VII. merito damnavie hanc prop. 14. Qui facte confessionem poluntarie nullam, Satisfacit pracepto Ecclesta, Ratio eft, quia confessio nulla sive invalida reipsa non est confeshossuper quam postit cadere absolutios ergo idemeft,ac fi nihil fiat , nihil autem fa ciendo non fatisfit præcepto pofitivo : unde opinio multorum apud Moyam d. 1.q.8.nu 21. quidocuerunt oppositum, nunquam fuit probabilis.

6. 2. Nec latisfit per confelfionem quam- 2033: visinvoluntarie nullam, quia impliciter & vete non est confessio ; ergo nequidem ponitur

Substantia præcepti, Platel.n. 744.

amyle

:313C

Ittere

9.16

nevel

et Pa.

tè ob:

P. 1.1

milea

n ha-

co nui

quia

prius

nibus

iliter

mni.

& ex

toto

, to.

ene.

it.

con=

cen-

s ve-

ujus

Bea-

utat

fore

tum

)r10,

mea

etrus

tsfiat

§ Probabilius eft sufficere validam & infor- 2034: mem, Suar, Valent. Bonac. Lugo, Con. Castrop. Arr. Dicall, Illf. n. 16. Bosco n. 74. dicens non esse dubitandum, Nec obstat quod per Communionem etiam materialiter tantum facrilegam non fatisfiat præcepto Communionis annuz; uti dicument l. 6. p. 1. nu. 629. nam disparitas eft, quod Communio materialiter tantum sacrilega, il ante confumptas species non removeatur obex gratix, lit & manear omnino infructuola , ideoque non attingatur finis præcepti: E contra confessio valida suo tempore reviviscit a prodelt, quando per contritionem vel per subsequens Sacramentum removetur obex. Dixi, probabilius, nam etiam probabiliter contradicum alii cum Averf. q. 15. f. 6. & Platel. 1.745: quia finis præceptiest, hic & nunc recuperare gratiam, maxime in articulo mortis & ante Communionem, ut sic consulatur partint Tom. 171. M mi m m faluti

1282 Lib. VI. Pars II.
Saluti pœnitentis partim reverentiz Sacramu, ti Eucharistiz.

quem confessum absolvere, non ideo hic sais. fecisset præcepto, nam per confessionem hic intelligitur Sacramentum Pœnitentiæ, sivetalis confessio, quam sequatur valida absolutio, Dur. Sot. Med. Nav. Suar. Vasq. Sal. Laym. Castrop. aliique cum Avers. supra contra Palud. Gabr. Vist. Silv. Cón. quod probabile reputant Fagund. & Dian p. 3. t. 4. R. 79. quamvis oppositum teneant ût probabilius. Addit tamen Bosco n. 78. forte excusandum, si anno sequente posset ab eodem Sacerdote accipere absolutionem, ne cogatur duobus eadem peccata aperire, quod videtur nimis molestum.

2036. Q. 304. Quorum peccatorum confessio sitmateria necessaria hujus præcepti. R. Mortalia per
absolutionem remissa & etiam sola venialia
esse materiam sufficientem confessionis dixi
à 11.589. & à 593. Mortalia autem omnia post
Baptismum commissa & nunquam directé subjecta absolutioni esse materiam necessariam
dixi nu. 595. Quodà nu. 605. extendictiam ad
peccata negative dubia. Itemà n. 615. dixi, ad
quid teneatur, qui confessus est mortale certum
tanquam dubium, vel contrà: quibus suppositis addo segq.

37. S. 1. Habens peccata tantum interna tenetur hoe præcepto, non tantum prout divinum est sed etiam prout ecclesiasticum, ita ut oppositum Suar. vocet plus quam temerarium, quamvis Dicast. d 7. à n. 82. conetur desendere. Ratio est, quia Ecclesia directe præcipit astum externum confessionis, ad quem præcipien-

dum

dum

recte

catur

6.

Alex.

anno

tècol

tenet

tenti

130.

Vasq.

aliiqu

ex Flo

ceptu

loqui

Pæn.

venia

confe

ra. P

Gorm

beret

paro

melin

ablo

recta nem

polle

tat S

9.

anno

grav.

R. 12

quia

De Pracepto Confess. 1283 dum authoritatem habet à Christo, ergo indincte saltem obligatetiam ad confitendum pecatuminternum, si aliud non adsit.

men.

etalie

latis.

mhic

veta.

lutio,

aftrop.

Vid.

ind.&

neant

forte

odem

gatur

detur

t man

a per

nialia

dixi

polt

fub.

riam

mad

ci,ad

tum

ofi-

enea

num

po-

m,

ere.

tum

en-

um

6.2. Si quis habeat tantum venialia, S. Bonav. 2038, Alex. Rich. Nugn. Rhod. aliique apud Avers. q. 15. La dicunt nihilominus effe obligationem ifto anno confitendi, quia Ecclefia pracipit absoluteconfessionem, ergo si non habeat mortalia unebiturad confitenda venialia: & hanc fententiam vocat probabilem, Gob.in Exp.t. 4 àns 130. sed probabiliùs tenent oppositum Suar. Vala. Lugo ; Castrop. Arr. Dicast. Gorm. Tamb. alique plurimi cum Avers: suprà & colligitur ex Florentino ac Tridentino, nam dicunt effe præceptum confitendi omnia peccata, ergo non loquuntur de venialibus, nam Trid. fest. 14. De Pen.c. c. dicit non esse præceptum confitendi venialia: & idem est de mortalibus antehacrité confellis, funt enim materia adhuc magis libem. Putant tamen Lugo, d. 19. n. 133. Castrop. Girm. n. 20. eum, qui nollet confiteri, quia haberet sola venialia, nihilominus teneri se sistere parocho & illi hunc conscientiæ suæ statum delarare, ut sciat, cur parochianus suus præceptum illud non impleat : Estque absolute melius confiteri venialia, ut ab his detur directa absolutio, à mortalibus autem, si adsint, indinda, vix enim fiet, ut qui toto anno confeltio. nemomittit, non peccet mortaliter, quamvis posteanon recordetur, uti cum Lugo & aliis no= tat Steph. t. 5.d.5. n. 237.

§ 3. Habens unicum mortale, à quo hoc 2039; anno confitendo excusatur, v. g. ob periculum gravis damni, secundum Suar. & Dian. p. 3. t. 4:

R. 125. non tenetur confiteri de venialibus a quia cum confessio peccati mortalis hic & nunc

Mmmm 2

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

1284 Lib. VI. Pars 11.

fit moraliter impossibilis, hoc præceptum, quod est de solis mortalibus confitendis, hick

nunc non obligat.

lia, si die anni ultimâ peccet mortaliter vel recordetur mortalis non confessi, teneturulii.
mà illà die consiteri, quia necdum satisfecerat
præcepto, cùm confessio venialium non sit
materia præcepti, Vasq. Regin. Laym. Bonac Ligg,
Arr. Avers. q. 15. s. & certum esse dicit Castrop
quamvis contradicant aliqui cum Rhod. Illetamem satisfecit, qui mortale anno præcedente
commissum & per oblivionem omissum hoc
anno confessius est, quia licèt remissum esseria
directè, adhuc tamen erat materia necessaria
hujus confessionis.

5. 5. Qui per annum saltem semel confes. sus est mortale dubium cum venialibus, saisfecit, nec tenetur iterum confiteri, quamvis postea incidat in mortale certum, Lugo n. 169, Dieast. n. 134. quia erat obligatio confitendiil. Iud dubium, ergo posuit materiam pracepti. § folum peccatum dubium confessus esfet, Lug n. 171. Dicaft. Arr.d. 52. n. 61. adhue dicumia tisfecisse, sed probabile est oppositum, quias illud peccatum dubium non fuit vere peccitum, absolutio fuit nulla nec Sacramentumre ipla susceptum est, ergo non est certus seelle valide confessium, lex autem est de confessions, quam sequatur valida absolutio, & que sitverum Sacramentum, quæ lex est in certa postel. fione, & cui non videtur fatisfactum per loll. tionem ita incertam. Et ob hanc rationem universaliter verum est, quodille, qui seits hoc anno habuisse mortale, & prudenter du-

bitat

bitat,

lus, ad

fieri deb

septo. B

119. Sa,

Lugo, L

Suar. E

nam T

quadra

velut p

8. dan

tioner

dendu

dragel

obliga

se qua

cipien

honen

tempt

annun

præci

com p

pedie

port ,

rendi

Necol

pace

tem f

literi

Pont

mel i

re pai

inpa

De Pracepto Confess. 1285 bitat, anhoc anno unquam sit valide confessus, adhuc teneatur consiteri.

11 9

liga

Ilti.

crat

n lit

1120,

trop.

eta.

ente

hog

in

aria

fes.

nyis

169, liil-

ti. Si

Ligi

tla.

114 11

cca.

effe

one

Ve.

Hel.

olu

110

itle

du.

tah

Q. 305. Quando, & anetiamsepius in anno 2042. firidebeat confessio mortalium, ut fatisfiat huic praupto. R. S. 1. Probabilius eft cum Sot. Vict. Hen-119. Sa, Vafq. Valent. Con. Laym. Bonac. Fill. Caftrop. Lugo, Dicalt. Arr. Tamb. Bosco, Gorm. contra P. Sor. Suar. Fagund. & alios obligationem confitendi annuè non esse alligatam tempori paschali, nam Trid. feff. 14. De Pæn.c. 5. morem tempore quadragelimali confitendi folummodo laudat velut pium & meritò retinendum: Can.autem 8. damnat eos, qui dicunt, vel non esse obligationem confitendi semel in anno, vel esse suadendum, ut confessio non fiat tempore quadragefimæ, ergo manifelte innuit tempus pro obligatione elle annum, pro confilio autem efse quadragetimæ. Similiter Conc. Lateran. præcipiens Communionem in paschate & confessonem saltem semel in anno, satis significat tempus pracepti pro confessione esse totum annum: Congruentia fuit, quia hæc confetho przcipitur ex suppositione culpæ mortalis, quæ compolit committi omni tempore anni, expediebat confellionem non alligari certo tempori, ne occasio daretur eam nimium differendi usque ad illud determinatum tempus. Necobilat, quod in Extrav. Vices De Treuga & pace, dicatur parochianos de jure teneri faltem semel in paschate proprio Sacerdoti conliteri, nam legenti contextum patet mentem Pontificis fuille tantim dicere, quod laltem 16 mel in anno debeat parochianus recognoicereparochum, quod fi alias non fecerit, debeat inpatchate, de quo ideo, specialiter meminit, quia Mmmm3

quia tum solent omnes confiteri, & qui est in mortali, per accidens tenetur ratione Communionis.

186.

illo

med

mel

ultra

re, q

dilat

Dian

tot

cert

volt

iteri

mer

quo

refe

nett

dire

dio

qui

erg

Lay

effe

bili

ho ob.

nu

anı

lig

1861

5

9.

S. 2. Annum pro implendo hoc pracepto 2043: numerant à paschate ad pascha Sot. Nav. Suar, Con. Laym. Bonac. Fagund. Arr. Averf. 1. 5. quiafic interpretatur usus fidelium. E contrà Vafa, Nugn. Sylv. Castrop. Lug. Rhod. Dicast. Gorm. Bosco d. 7.f. 6.nu. 132, numerant à 1. Januarii adulti. mam Decembris, quia nomine anni per praceptum expressi in communi acceptione intel. ligitur, quod à 1. Jan. decurritur usque ad ult, Decemb. Alii numerant à primo peccato mortali post confessionem : Alii ab ultima confes. sione: Alii à principio usus rationis, sed has fententias recte confutant Lugo d. 15. an. 154. & Bosco à nu. 139. Quamvis autem numeres à paschate ad pascha, nihil refert, quòd confesfio aliquando differatur ad 13. menses, &aliquando bis fieri debeat intra 11. menses , ed quod pascha possit hoc anno venire maturits & sequente serius, vel contrà, namidem fitin Communione, & totum illud tempus adhuc est unus annus ecclesiastions, atque sic semel conficetur omnianno. Similiter qui numerant à 1. Jan. ad ult. Dec. communiter dicunt cum Castrop. Lugo, Dicast. d.7.n. 129. Gorm.n. 68. fatisfacturum huic præcepto, qui confitereturhos anno 1. Jan. & sequente anno ult. Dec., quamvis inter illas confessiones intercederent duo anni , quia adhuc verum effet, quòd semel omni anno effer confessus : Alii cum Sporernu. 533. contradicunt in hoc, quia nonattingitur anis præcepti, qui est reconciliatio cum Deo hon nimiùm dilata, sed respondet Dicast. num.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN De Præcepto Confess. 1287
186. quamvis hic sit sinis Ecclesiæ, tamen pro
illo obtinendo non præcepit adhiberi aliud
medium præter confessionem omni anno semel, quæ ponitur.

A in

OM4

epio

Suar,

ialic Vasq.

Bosco

ulti. præ-

itel.

ult,

nor-

has

154

es à

nfes-

ali-

, ed

rids

fitin

lhuc

mei

rant

cum

atis-

hoe

am-

dua

mel

nu.

itut

Deo

um.

861

g. 3. Quò quis diutiùs differt confessionem 2044. ultra annum, probabilius est eò graviùs peccare, quia longiùs recedit ab intentione præcepti: dilationem tamen illam esse unicum peccatum continuatum dicunt Valent. Con. Nugn. Laym. Dian. & alii cum Avers. E contrà Bonac. dicit esse tot peccata, quot occasiones negliguntur, & certum est, si aliquando retractasset priorem voluntarem, jam volendo consiteri, & postea iterum noluisset, tum multiplicandum numerum.

S. 4. Qui prævidet se postez impediendum, 2045. quominus isto anno confiteatur mortalia vel reservata habenti potestatem absolvendi, tenetur prævenire, sicuti qui serò non poterit audire Miffam, tenetur audire mature, qui à prandio non poterit orare Horas, tenetur mane, quia tum adest præceptum & impleri potest, ergo debet, Suar. Vafq. Henriq. Con. Regin. Bonac. Laym. Castrop. Rhod. Gorm. Avers. Bosco, Arr. dicens effe claristimum , est autem contra De Lacrux apud Dian. p. 3.t. 4. R. 69. Putat tamen probabiliùs Dicast. à nu. 184, contra alios non teneri hocanno anticipare pro anno sequente, nam obligatio anni sequentis nondum adest, ergo nune non posset satisfieri præcepto respicienti annum fequentem.

S. 7. Si quis priore anno non sit confessus, 2046.
S.Anton. Silv. Tabie Valent. & alii dicunt non obligari sub initium hujus anni, quam sententiam Dian. Fill. Tamb. vocant probabilem.

Mmmm 4 Dic

1288 Lib. V1. Pars II.

Dicast. n. 146. probabilistimam, quia obligatio conficendi videtur alligata illi anno uti obiga. tio Horarum est alligara tali diei, cum quo ob. ligatio definit. E contrà Sot Nav. Med. Ville, Suar. Vafq. Con. Castrop. Rhod. Arr. Bosco, Gorm. Lugo alique cum Aperfa q. 15. f 5. probabilità dicunt nunc fatim obligari , quia annus erat ad urgendam executionem, ne nimium differretur, non ad terminandam obligationem, un etiam dixi 1.6.p. 1. num. 644. de Communione pafchali ideoque Dicast. hanc sententiam etiam vocat probabilissimam: Ratio autemest, qua non ceffat finis præcepti, qui elt reconciliatio cum Deo, uti è contrà cessat finis præcepti, fi quis heri non oraverit Horas, nam hoiserat bona occupatio Clerici pro ista die.

um,

injun

BUJUS

guen

gia ir

tione

adhu

trop.

Gorn

hoc

& B

plus

S.

aliuc

conf

& ali

ri,

Con. Dian

Calt

Hen

omi

n.29

ann

con

næ

mur

care tra i

ide

Bol

TI 1

con

grg

2047

S. 6. Qui multis annis non confessus, conntendo hodie satisfacit pro omnibus anne præteritis, quantum nunc fatisfieri poteft,quia per unam illam confessionem obtibet nem præcepti, qui est reconciliatio cum Deoper confessionem omnium mortalium coulque commissoru: & quamvis conficeretur sapius, non obtineretalterum finem, qui erat non differre confessionem ultra annum, quod nune est impossibile, Avers. Bosco à num. 154. Gorm. pum. 68. Si tamen adhuc ante finem hujus anni relaberetur in mortale, Suar. Nugn. Con. Hurt Fill Bongs. Laym. Averf. Sporer à num. 533. probabilius dicunt fore obligatum aditerum confitendum hoc anno, maxime fi prior con. festio facta eft sub initium anni, quia hac confessio censeretur fuisse pro præterito anno, cujus obligatio necdum erat sublata, jamantem adveniret nova obligatio per novumpeccatume

mm, ficutifiquis ex pœnitentia à Confessario injuncta obligatus je junare semel omni mense hujus anni, si hoc mense omittat, tenetur sequenti mense bis: probatque sus à Cresp, à Borque in select q. 12. non posse per unam confessionem satisfieri pro pluribus annis, quando adhuc satisfieri potest per plures, E contrà Ca-strop. Lugo n. 180. Dicast. n. 142. Bosco à nu. 145. Gorm. n. 36. dicunt etiam fore satisfactum pro hoc anno, quod probabile esse agnoscunt Con. & Bonas. quia confessus est hoc anno semel, plus autem non requirit præceptum.

atio

183.

10b.

ictor,

orm.

iliùs

crat

ffer-

, धरो

lone

tiam

quia

2110

i, fi

crat

on-

nnis

quia

nem

per

QUE

MUS,

dif-

unc

m.

1148

Can.

33.

um

on.

one

cu.

em

04-

IIIe

§. 7. Qui confessus est aliquod mortale & 2048. aliud omifit ex oblivione, non ideo tenetur eo anno iterum confiteri, quia tantim præcipitur confellio mortalium memoriæ occurrentium, & alias fieri posser, ut decies tenereris confireri, si decies recordareris novi mortalis, Suar. Con. Fag. Bonac. Fill. Lugo , Averf. Dicast. Tamb. Dian. R. 124. Bosco à n. 120. & certum effe dicit Caltrop. t. 23. p. 20. S. 3. n. 2. contra Med. Sot. Henry. Si autem scienter aliquod mortale omifillet, fed ex justa caufa , putant Arr. Gorm. n.29.tum faltem fore obligationem intra istum annum hoc mortale confitendi, quia non est confessus mortalia, que occurrebant memona : Addit Corduba effe obligationem quamprimum confitendi, sed Lugo n. 166. dicit Cordubans carere fundamento, fatis enim effet faltem intraistum annum confiteri : docetque præterez idem Lugo cum Suar. Averf. Con. Dieaft n. 138. Bosco à n. 123. nequidem opus esse ideo confiteri iterum intra istum annum , quia jam semel confessus est , quantum hic & nunc tenebatur . ergo latisfecit præcepto. Si tamen confessus es-

Mmmm 5

set alicui non habenti potestatem absolvendià mortalibus, satentur Lugo n. 168. Aver/suprà, Dicast. n. 137. teneri intra istum annum sua mortalia consiteri habenti potestatem, quia Ecclesia præcipit consiteri sua mortalia proprio Sacerdoti, id est, habenti potestatem in moralia, quam non habuisset ille prior Sacerdos.

6.

huju

nequ

na I

anno

tat ,

aute

quai

non tio f

vale

ratio

quo

qui

nof

Itani

coni

ratio

VOV

cafti

obe

Itan

deb

mel

ceat

reat

Om

req

con

not

neg

Hæ

fed

cur

(

9. 8. Si quis post confessionem mortalium, quæ eousque secerat, eo anno incidat in novum mortale, Sor. Med. Suar. Henriq. & alii cum Avers. dicunt esse obligationem iterum constendi, quia necdum est confessus omnia mortalia eo anno commissa, sed probabiliùs negant Vici. Con. Regin. Laym. Becan. Hurt. Dian. Art. Castrop. n. 3. Dicast. n. 133. Bosco n. 115. Gorm. n. 28. quia tantum præcipitur una confessio omnium mortalium tum memoriæ occurrentium, quæ sacta est: & hanc sententiam certam esse dicit Lugo n. 164. aliàs sieri posset, ut qui decies ceneretur confiteri, si statim consitereur commissum, &croties relaberetur.

2050. Q. 306. Quid excuset ab hoc pracepto consession mis annua. R. S. 1. Excusat impotentia physica & moralis, & modo, quo à n. 1140. dictument similes impotentias excusare à pracepto confessionis materialiter integra, item sicutil. 6. p. 1. n. 511. & à n. 533. dictum est similes impotentias excusare à pracepto confessionis ante

Communionem.

potest nist per interpretem, qui consiterinon potest nist per interpretem, non teneripre cepto confessionis annuæ: attamen videriesse obligationem sic consitendi in articulo mortis.

Addidi n. 1194. Si quis consiteri non possituis se scripto, ad hoc teneri, si non sit morale periculum manifestationis.

§ 5

De Præcepto Confess.

6. 3. Qui non potest confiteri, non ideo vi 2052. hujus præcepti tenetur illo anno conteri, quia neque lex naturalis neque divina neque humana præcipit contritionem omni determinate anno fed confessionem, Con. d. 3. n. 22. Nec obflat, quod contritio sit pars confessionis, qui autem non poteft totum , tenetur ad partem , quam potest, nam præterquam quod contritio non fit pars necessaria confessionis, cum attritio sufficiat, adhuc tamen axioma illud tantum valer, quando totum constat partibus ejustem rationis, ita ut ponendo partem attingat hoe, quod eft totum secundum substantiam, v.g. qui vovit 8. diebus jejunare, fi non possit 8. sed possit. 4. tenetur ad 4., quia semper ponet subflantiam jejunii, quod est res ex voto debita. E contrà fi totum non constet partibus ejusdem rationis, non ideo tenetur ad partem, hinc qui vovit statum religiosum , si non possit servare castitatem, non ideo tenetur ad paupertatem & obedientiam, quia per hoc non habebit subflantiam status religion, qui erat resex voto debita.

Q. 307. Quas pænas incurrat non conficens fe- 2053. mel in anno. Re. Incurrit poenam , ut vivus arceatur ab ingressu ecclesia, mortuus autem careat ecclesiastica fepultura, uti habetur in cap. Omnisutriusque sexus, De poen. & remiss. Neque requiritur, ut neglexerit utrumque præceptum, confessionis & Communionis, sed satis est, in non impleverit utrumque, five fialterutrum neglexerit, uti cum communi Suar. d. 36. f. 5. Hæ tamen pænæ non incurruntur ipso facto, led sunt ferendæ per Superiorem ecclesiasticum fententiæ.

Q. 308.

ndià

ipra,

n fue

12 Ec.

oprio

110

8.

ium,

vum

cum

onfi-

nor-

gant

Arr.

m, D.

00.

renrtam

quis

etur

e/10.

ylica

neft

on-

1.6.

po.

into

101

ræ.

effe

ctis,

ni-

pe-

31

1292 Lib. VI. Pars II.

2054. Q. 308. Quissittenor Bullacana. R. Ratio.
ne reservationis multorum casuum dixialique
de Bulla cænæ, à n. 1609. quam existimo hoc
loco opportunè addi: Hicautem est ejus tenos,

BULLA COENÆ.

D Aftoralis Romani Pontificis vigilantia & fo. licitudo, cum in omni Christianz Reipublica pace & tranquillitate procuranda profui muneris officio affiduè verfatur, tum potifi. mum in Catholicz fidei, fine quaimpossibile est placere Deo , unitate atque integritatereilnenda maxime elucet : Nimirum , utfideles Christi non fint parvuli fluctuantes , neque circumferantur omni vento doctrinz in nequita hominum, ad circumventionem erroris, sed omnes occurrant in unitatem fidei & agnitionil Filii Dei in virum perfectum, neque se in hujus vitæ societate & communione lædant, autinter Te alter alteri offenfionem præbeat, fed potiis in vinculo charitatis conjuncti, tanquamunim corporis membra fub CHR ISTO capite, ejufque in terris Vicario Romano Pontifice Beatiffimi Petri Successore, à quo totius Ecclesiauni tas dimanat, augeantur in ædificationem, atque ita divina gratia adjutrice, fic præsentisvis tæ quiete gaudeant, ut futura quoque beatitudine perfruantur. Ob quas sane causas Romani Pontifices prædecessores nostri, hodiernadie, que anniversaria Dominice Cone commemo ratione solennis est, spiritualem ecclesiassicz disciplinæ gladium , & salutaria justitizarma per ministerium summi Apostolats ad Dei gloriam, & animarum falutem folenniterexti

optal

taten

fore rem

g. mus

lii, 8

toru

quol

nos

Anat

Apo.

COS

cunc

que

libet

hære

tes,

ter l

quo

pub.

lore

ftra

obe

dun

mat

tûs,

tate

nor

nat

run

uni

nec Voi

9

ure consueverunt: Nos igitur, quibus nihil optabilius est, quam sidei inviolatam integritutem, publicam pacem & justitiam, Deo autore, tueri, vetustum & solennem hunc mo-

rem sequentes.

Ratio

aliqua

ohoc

enor.

& fo.

eipu-

ro fui

tiffi.

libile

reti-

deles

cir-

Uitia

, led

onii

ujus

nter

tus

ning

jul-

uil-

uni-

Vie

ItU.

ani

ile,

110

102

ma

Dei

(elle

CLE

6. 1. Excommunicamus, & anathematizamus, ex parte Dei Omnipotentis, Patris, & Fili, & Spiritus Sancti, auctoritate quoque Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac Nostra, quoscunque Huttitas, Wicklephistas, Luteranos, Zuinglianos, Calvinistas, Ugonottos, Anabaptistas, Trinitarios, & à Christiana fide Apostaras, ac omnes, & singulos alios Hæreticos quocunque nomine censeantur, & cujuscunque sectæ existant, ac eis credentes, corumquereceptatores, fautores, & generaliter quoslibet illorum defenfores, ac corundem libros herelim continentes, vel de Religione tractantes, fine auctoritate nostra & Sedis Apost. scienterlegentes, aut retinentes, imprimentes, feu quomodoliber defendentes ex quavis causa publice, vel occulte, quovis ingenio, vel colore, necnon Schismaticos, & eos, qui se à nofira, & Rom. Pontificis pro tempore existentis obedientia pertinaciter subtrahunt, vel rece-

6. 2. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos cujuscunque status, gradus, seu conditionis suerint: Universitates verò, Collegia, & Capitula quocumque nomine nuncupentur, interdicimus: ab ordinationibus, seu mandatis nostris, ac Romanorum Pontiscum pro tempore existentium ad universale suturum Concilium appellantes: necnoneos, quorum auxilio, consilio, vel favore, appellatum suerit.

5. 3. Item excommunicamus, & anathei matizamus omnes Piratas. Cursarios, aclatrunculos maritimos, discurrentes Mareno. strum, præcipue à Monte Argentario usque ad Tarracinam, acomnes corum fautores, receptatores, & defensores.

§. 4. Item excommunicamus, & anather matizamus omnes, & singulos, qui Christia norum quorumcunque navibus, tempestate, seu in transversum (ùt dici solet) jactatis, vel quoquomodo naufragium passis, sive inipse navibus, sive excissem ejecta in mari, velinlitore inventa, cujuscunque generis bona, tam in nostris Tyrrheni, & Adriatici, quamincateris cujusque maris regionibus, & litoribus, surripuerint; ita ut nec ob quodcunque privilegium, consuetudinem, aut longissimi etiam immemorabilis temporis possessimo seu alium quemcunque prætextu excusari possint.

§. 5. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, qui in Terris suis nova Pedagia, seu Gabellas, præterquam in casibus sibi à jure, seu ex speciali Sedis Apostolica licentia permissis, imponunt, vel augent, seu imponi,

velaugeri prohibita exigunt.

§. 6. Item excommunicamus & anathematizamus omnes falsarios literarum Apostolicarum, etiam in forma Brevis, ac Supplicationum, gratiam, vel justiciam concernentium, per Romanum Pontificem, vel S. R.E. Vice-cancellarios, seu gerentes vices eorum aut de mandato ejustem Rom. Pontificis signatarum, necnon falsò fabricantes literas Apostolicas, etiam in forma Brevis, & etiam falsò signantes Supplicationes hujusmodi sub nomine Rom.

Pon-

Ponti

vices

5.

tizam

&alio

vel H:

dis fer

ratos,

ferrui

queal

frum

iplo (

&ipla

Chris

illos,

ftiana

rum p

Chris

ticos

res fa

vel fa

fanti

perso

& Sec

julimo

non f

5.

tizam

P,209

necei

Rom

hiber

cient

que f

nis, d

Pontificis, seu Vicecancellarii, aut gerentium

vices prædictorum.

athei

CL2.

eno.

uead

rece.

athe

illia.

fate,

, vel

1pin

In li-

tam

cz.

auc,

rivi-

nam

ieu

int

the.

Pe-

fibi

ntia

nig

na-

C3-

10-

m;

ce-

de

m

18 3

tes

m

Ti-

§. 7. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Saracenos, Turcas, & alios Christiani nominis hostes & inimicos velHzreticos per nostras, five hujus sanctæ Sedissententias expresse, & nominatim declantos, deferunt, seu transmittunt equos, arma, ferrum, filum ferri, stannum, chaiybem, omniaquealia metallorum genera, atque bellica infrumenta, ligamina, cannabem, funes, tam ex ipso cannabe, quàm alia quacumque materia, &iplam materiam aliaque hujulmodi, quibus Christianos, & Catholicos impugnant, necnon illos, qui per se, vel alios de rebus statum Chriflianz Reipub. concernentibus, in Christianorum perniciem, & damnum ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos, necnon hæreticos,in damnum Catholicæ Religionis, certioresfaciunt, illisque ad id auxilium, confilium; vel favorem quomolibet præstant. Non ob. fantibus quibuscumque privilegiis, quibusvis personis, Principibus, Rebuspublicis, per Nos, & Sedem prædictam hactenus concettis, de hujulmodi prohibitione expressam mentionem non facientibus.

§. 8. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, seu invadentes eos, qui victualia, seu alia ad usum Rom. Curiz necessaria adducunt, ac etiameos, qui, ne ad Rom. Curiam adducantur, vel afferantur, prohibent, impediunt, seu perturbant, seu hzc sacientes desendunt, per se, vel alios cujuscunque suerint ordinis, przeminentiz, conditionis, & status, etiam si Pontificali, seu Regali, aut alis

1296 Lib. VI. Pars II. alia quavis Ecclesiastica, vel mundana presula geant dignitate.

ibmq!

igente

dictis (

caular

dunt,

ant ;

indire

confili

tur, cu

fuerin

9.

matiz

facula texent

Apolto

tiam,

nitori

allofu

dicta,

tiinoi

Com

Apolt

eman

laicar

etiam

lation

nes,11

præd

plicit

lu, vi

Tabe

raru

To

§. 9. Item excommunicamus, & anathe. matizamus omnes illos, qui ad Sedem Apolto. licam venientes, & recedentes ab eadem, sua vel aliorum opera interficiunt, mutilant, spoliant, capiunt, detinent necnon illos omnes, qui jurisdictionem ordinariam, vel delegatam, à Nobis, vel nostris Judicibus non habentes, illam sibi temerè vendicantes, similia, contra morantes in eadem Curia, audent perpetrare

§. 10. Item excommunicamus, & anathe, matizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes, seu de. prædantes Romipetas, seu Peregrinos ad Urbem causa devotionis, seu peregrinationisae. Cedentes, & in ea morantes, vel ab ipsarce dentes, & in his dantes auxilium, confilium, vel savorem.

S. 11. Item excommunicamus, & anathe matizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes S.R.E. Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Sedisque Apostolicæ Legatos, vel Nuncios, auteos à suis Diœcesibus, Territoriis, Terris, seu Dominiis ejicientes: Necnon ea mandantes, vel rata habentes, seu præstantes in est auxilium, consilium, vel savorem.

S. 12. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos qui per se, vel per alios, personas ecclesiasticas, quascunque, vel seulares ad Romanam Curiam super eorum causis, & negotiis recurrentes, ac illa in eadem Cutia prosequentes, aut procurantes, negotio-

umque

'zfula

lathe.

olto.

, fua,

Spo-

es,qui

m , à

s, il-

ontra

trare

athe.

antes,

u de.

d Ur.

isac.

rece.

lium,

athe

inter,

eran.

RE.

Epis

Nun-

Ter

man-

in eis

the-

lios

zcu.

cau.

Cu-

t10-

que

imque gestores, advocatos, procuratores, & igentes, seu etiam Auditores, vel Judices super idis causis, vel negotiis deputatos, occasione causarum, vel negotiorum hujusmodi occidunt, seu quoquomodo percutiunt, bonis spoalant, seu qui per se, vel per alios directe, vel indirecte, delista hujusmodi committere, exequi, vel procurare, autin eisdem auxilium, consilium, vel savorem præstare non verenur, cujuscunque præeminentiæ, & dignitatis sucrint.

6. 13. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes tam Ecclefiasticos, quam fzculares, cujuscunque dignitatis, qui prætexentes frivolam quandam appellationema gravamine, vel futura executione literarum Apoltolicarum etiam in forma Brevis, tam grae tiam, quam justiciam concernentium : Necnom mationum, inhibitionum, fequeftrorum,moniteriorum, processium, executorialium, & aliofum decretorum, à Nobis, & à Sede prædica, seu Legatis Nunciis, Prasidentibus, Palatinostri, & Camera Apostolica Auditoribus, Commissariis, aliisque Judicibus, & delegatis Apoltolicis emanatorum, & que pro tempore emanaverint, aut alias ad Curias sæculares, & laicam potestatem recurrunt, & ab ea, instante tiam Fisci Procuratore, vel Advocato, appel. lationes hujufmodi, admitti, ac literas, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria, & alia pradicta, capi, & retineri faciunt, quive illa impliciter, vel fine eorum beneplacito, & confenlu, vel examine executioni demandari, aut ne Tabelliones, & Notarii, super hujusmodi literarum & processium executione, instrumenta, Nnnn Tom. VII.

\$298 Lab. VI. Pars II.

vel acta conficere, aut confecta parti, cujuin. tereft, tradere debeant, impediunt, vel pohis bent, ac etiam partes, seu corum agentes, con-Sanguineos, affines, familiares, notarios, exequ. tores, & subexecutores litterarum, citationum, monitoriorum, & aliorum przdictoruma piunt, percutiunt, vulnerant, carcerant, detinent, ex Civitatibus, Locis, & Regnisejiciun, bonis spoliant, perterrefaciunt, concutiunt, à comminantur per se vel alium, seu alios, publi. cè, vel occultè, quive aliàs quibuscunque perio. nis, in genere, vel in specie, ne pro quibusvisto. rum negotiis prosequendis, seu gratiis, velle teris impetrandis ad Romanam Curiam aut. dant , aut recursum habeant, seu gratias ipsa, vel litteras à dicta Sede impetrent , seuimpe tratis utantur, directe vel indirecte prohiben, Statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Nourios, seu Tabelliones, vel alias quomodolibe retinere præsumunt.

S. 14. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & fingulos, qui perfe, vi alios, auctoritate proprià, ac de facto, qui rumcunque exemptionum, vel aliarum grain rum, & litterarum Apostolicarum przetexu, beneficiales, & decimarum, ac alias causas spirituales, & spiritualibus annexas, ab Auditorbus, & Commissariis nostris, aliisque Judicibus Ecclesiasticis avocant, illorum ve cursum, & audientiam, ac personas, capitula, conventus, collegia, causas ipsas prosequi volentes impedium, ac se de illarum cognitione tanquam Judica interponunt; Quive partes actrices, que illa committi secerunt, & faciunt, ad revocandum, & revocari faciendum citationes, vel inhibitores.

nes,

B#8 5

gend

tales I

yelal

rum /

celluu

dolib

confil

textu

mand

cari fe

coran

sequa.

Przho

amer

filiari

riali, R

geant

Abbat

adinf

que po

ram f

larian

Juris

hi fac

quovi

dinati

quzv

quavi

am pr

Bulla Cane. up in. mi, aut alias litteras in eis decretas, & ad fal prohi= mendum, vel confentiendum eos, contra quos S, conules inhibitiones emanarunt, à censuris, & execu. penisin illis contentis ablolvi per statutum ionum, velaliàs, compellunt, vel executionem litterarum (2. rum Apostolicarum, seu executorialium, pro-, detieffuum, ac decretorum prædictorum, quomoliciunt, doliber impediunt, vel fuum, ad id favorem, unt, & confilium, aut affenfum præftant, etiam præpubli. extu violentiz prohibendz, vel aliarum prze perlo. unionum, seu etiam donec ipsi ad Nos infor-Tvis comandos, ut dicunt, supplicaverint, aut supplivelli. arifecerint, nisi supplicationes hujusmodi n acct. foram Nobis, & Sede Apostolica legitime proas iplat, sequantur, etiamsi talia committentes fuerint uimpe Przfidentes Cancellariarum, Confiliorum, Parhibett lamentorum, Cancellarii, Vicecancellarii, Con-It Noufilarii ordinarii vel extraordinarii quorum doliber sunque Principum fæcularium, etiamfi Impeiali,Regali,Ducali, vel alia quacunque præfulanatht. geant dignitate, aut Archiepiscopi, Episcopi, le, vel Abbates, Commendatarii, seu Vicarii fuerint. , 901 9. 15. Quive ex corum prztenlo officio, vel gratu. adinflantiam partis, aut aliorum quorumcuntextu. que personas Ecclesiasticas, Capitula, Convenlas fpitus, Collegia Ecclesiarum quarumcunque coditoti ramse ad suum tribunal, Audientiam, Canceldicibu lariam, Confilium, vel Parlamentum, præter 1,00 40. Juris Canonici dispositionem, trahunt, vel tra-15, 001hisaciunt, vel procurant directe, vel indirecte, diunt, quovis quæsito colore: Necnon qui statuta,orudices dinationes, constitutiones, pragmaticas, seu zillas quzvis alia decreta in genere, vel in specie, ex ndum, quavis causa, & quovis quæsito colore, ac etiibitio. am prztextu cujulvis consuctudinis, aut privi-Nnnn z legila

nes,

1300 Lib. VI. Pars II.

legii, vel aliàs quomodolibet fecerint, ordinais verint, & publicaverint, vel factis, & ordinais usi fuerint, unde libertas ecclesiastica tolliur, seu in aliquo læditur, vel deprimitur, autalia quovis modo restringitur, seu nostris & didz Sedis, ac quarum cum que Ecclesiarum juribus quomodolibet directè, vel indirectè, tacitè, vel

expresse præjudicatur.

S. 16. Necnon qui Archiepiscopos, Episco. pos, aliosque superiores, & inferiores Pralaton & omnes alios quoscunque Judices ecclesialis cos ordinarios quomodoliber hac de causadi. recte, vel indirecte, carcerando, vel moleffando corum agentes, procuratores, familiares, nes. non confanguineos & affines, autaliàs impe diunt, quo minus sua jurisdictione ecclesialid contra quoscunque utantur, secundim quod Canones, & facræ Conflitutiones ecclefiathicz, & decreta Conciliorum generalium, & przlutim Tridentini, fatuunt ; ac etiam eos, qui pol ipforum Ordinariorum, vel etiam ab eisdele gatorum quorumcunque fententias, & dem ta, aut aliàs fori ecclefiaftici judicium elude tes, ad Cancellarias, & alias Curias facularent surrunt; & abillis prohibitiones, & mandau etiam pœnalia, Ordinariis, & delegatis przo-Ais decerni, & contra illos exequi procuran sos quoque, qui hæc decernunt & exequunum seu dant auxilium, confilium, patrocinium, & favorem in eisdem.

S. 17. Quive jurisdictiones, seu fructus, redditus, & proventus ad Nos, & Sedem Aportolicam, & quascunque ecclesiasticas persona ratione Ecclesiarum Monasteriorum, & aliorum beneaciorum ecclesiasticorum peninen-

(68 LI

causa

idles

licen

ftant

perfe

rum;

eccle

redd

fimil

centi

mod

dant

qui p

auxi

vere

gnit

Imp

feu I

Pote

CIIS,

fider

tes d

in L

Con

ris,

mat

& JI

exe

fon

g.

Bulla Cana.

1901

18 usurpant, vel etiam quavis occasione, vel ausa, sine Romani Pontificis, vel aliorum ad idlegitimam facultatem habentium expressa

licentia lequestrant.

rding

dinatis

ollitur.

utalian

& diaz

Juribu

cité, vel

Episco.

ælatoi,

lefialli

uladi.

estando

es, nec.

s impe.

Raffic

m qued

iafficz,

præler

ui pol

18 dele

deer

luder

arest

andau

præd.

curan

untur

ım, a

rudu

n Apo-

rfont

& alio.

einen-

6. 18. Quive collectas, decimas, talleas, przfantias, & alia onera clericis, prælatis, & aliis personis ecclesiasticis ac corum , & Ecclesiaium, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum ecclefiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & proventibus hujusmodi absque smili Romani Pontificis, speciali, & expressa licentia, imponunt, & diversis etiam exquisitis modis exigunt, aut sic imposita, etiam à sponte dantibus, & concedentibus, recipiunt, Necnon quiper le, vel alios directe, vel indirecte prædida facere, exequi, vel procurare, aut in eifdem auxilium, confilium, vel favorem præftare non verentur, cujuscunque fint præeminentiæ, dignitatis, ordinis, condicionis, aut status, etiams Imperiali, aut Regali præfulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, & alit Potentatus quicunque etiam Regnis, Provinciis, Civitaribus, & Terris quoquomodo Præsidentes, Consiliarii, & Senatores, aut quavis enam Pontificali dignitate infigniti. Innovantes decreta super his per sacros Canones, tam in Lateranensi novistime celebrato, quam Conciliis generalibus edita, etiam cum cenfuris, & pænis in eis contentis.

6. 19. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoscunque Magistratus, & Judices, Notarios, Scribas, Executores, Subexecutores quomodolibet se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus contra personas esclesiasticas, illas processando, bannien-

Nnnn 3 do,

Lib. VI. Pars 11. 1202

do, capiendo, seu sententias contra illas profes rendo, vel exequendo, fine speciali, specific, & expressa hujus sanctæ Sedis Apostolica licentin quique hujusmodi licentiam ad persona, à casus non expressos extendunt, vel aliasilla perperam abutuntur, etiam fi talia committes tes fuerint Confiliarii, Senatores, Przfidente, Cancellarii, Vicecancellarii, aut quovis alio no.

mine nuneupati.

5. 20. Item excommunicamus, & anathe. matizamus omnes illos, qui per se, seu aliosdi. recte, vel indirecte sub quocunque titulo, vel colore invadere, destruere, occupare, acdeii. nere præsumpserint, in totum, velin partem, Almam Urbem, Regnum Siciliz, Infulas Sardi. niz, & Corficz, Terras citra Pharum, Patrimo nium Beati Petri in Thuscia, Ducatum Spole tanum, Comitatum Venaysinum, Sabinensem, Marchiæ Anconitanæ, Massæ Trebariæ, Romandiolæ, Campaniæ, & maritimas Provincias, il. larumque Terras, & loca, ac Terras specialis commissionis Arnulphorum, Civitatesque no-Aras Bononiam, Czsenam, Ariminum, Bent ventum, Perusium, Avinionem, Civitatem Caftelli, Tudertum, Ferrariam, Comaclum, & alia Civitates, Terras, & loca, vel jura ad ipfam Ro manam Ecclesiam pertinentia, dictaque Ro. manæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subje-Eta, necnon supremam jurisdictioneminilla Nobis, & eidem Romanz Ecclefiz competen tem de facto usurpare, perturbare, retinere, & vexare variis modis præsumunt, necnonadazrentes, fautores, & defenfores corum, feuillis auxilium, confilium, vel favorem quomodolibet præstantes.

us,

tenta

Nobi

existe

effect

9. lus pe

nili i

tunc;

facie

am p

toru åqL

ac M

vel a

dinil

Don

tatit

cis p

&al

Nos

cret

ptul

inne

van

præ

the

nis

rint

mu

rali

cun

9

profes

ha, &

centia

128,00

liasilla

nitten.

denten

liono-

natht.

lios di-

o, vel

c deti-

artem,

Sardi-

rimo.

Spole-

niem,

oman.

128,11-

ecialis

ne no.

Bene-

n Ca-

kaliss n Ro

e Ro.

lubje,

nilla

eten.

ere, &

dha

uillis

doll-

. 21

6. 21. Volentes præsentes nostros procesfis, acomnia, & quæcunque his litteris contenta, quousque alii hujusmodi processus, à Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente fiant, aut publicentur, durare, suosque effectus omnino fortiri.

6. 22. Cæterumà prædictis sententiis nul-Imperalium,quam per Romanum Pontificem, nifi in mortis articulo constitutus, necetiam tune, nifi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstita, absolvi postit, etiam prætextu quarumvis facultatum, & indultorum quibuscunque ecclesiasticis, fæcularibus, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ac Militarium regularibus, etiam Episcopali, vel alia majori dignitate præditis;ipfisque Ordinibus, & corum Monasteriis, Conventibus, & Domibus, ac Capitulis, Colleguis, Confraternitatibus, Congregationibus, Hospitalibus & loeis piis, necnon laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgentibus, per Nos, & distam Sedem, ac cujusvis Concilii decreta, verbo, litteris, aut alia quacunque seriptura in genere, & in specie concessorum, & innovatorum, ac concedendorum, & innovandorum.

6. 23. Quòd fi forte aliqui contra tenorem przsentium talibus excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel corum alicui absolutionis beneficium impendere de facto przfumple. rint, eos excommunicationis sententia innodamus, gravids contra cos, spiritualiter & temporaliter, prout expedire noverimus, processuri.

§. 24. Declarantes, ac Protestantes quamsunque absolutionem, etiam solenniter per

Nnnn 4

Nos

1 304 Lib. VI. Pars 11.

Nos faciendam, prædictos excommunicios fub præsentibus comprehensos, nisi priùsanz, missis, cum vero proposito ulteriùs similianon committendi, destiterint : Ac quoadeosqui contra Ecclefiasticam libertatem , ut pramiii. tur, ftatuta fecerint, nifi priùs statuta, ordina tiones, constitutiones, pragmaticas, & demes hujusmodi publice revocaverint, & ex Archiviis feu capicularibus locis, aut libris, in quibus annotata reperiuntur, deleri & cassari, ac Nos de revocatione hujusmodi certiores secerini, cos non comprehendere, nec eis aliter suffra. gari, quin etiam per hujufmodi absolutionem, aut quoscunque alios actus contrarios, tacitos, vel expressos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam nostram, vel Successorum nostrorum quantocunque tempore continuatam, inpramissis omnibus & singulis, ac quibuscunquejuribus Sedis Apostolicæ ac S R. E. undecunque, & quandocunque quæsitis, vel quærendis, nullatenus præjudicari, posse, aut debere.

S. 25. Non obstantibus privilegiis, Indulgentiis, indultis, & litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus, supradictis, vel corum alicui, seu aliquibus aliis cujus cunque ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, & przemimentiz fuerint, etiamsi, ut przemititur, Pontificali, Imperiali, Regali, seu quavis ecclesalica, & mundana przesulgeant dignitate: vel corum Regnis, Provinciis, Civitatibus, seulocia przedicta Sede, ex quavis causa, etiamper viam contractus, aut remunerationis, & sub quavis alia forma, & tenore, ac cum quibus clausus, etiam derogatoriarum derogatoria concessis, etiam continentibus, quòd excomponentia setiam continentibus, quòd excomp

muni-

muni

poffi

plena

de pr

mod

priis

men

imm

tumo

oble

mint

tueri

Q

nore

infer

tes,

cale

pub.

tur

con

nen

pen

mo

rint

fint

tiar

ner

pul

litte

har

loc

tri;

9.

municari, anathematizari, vel interdici non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de privilegiis, indulgentiis, & indultis hujusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, & dignitatibus eorum, mentionem, necnon consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac præscriptionibus quantumcunque longissimis, & aliis quibuslibet observantiis, scriptis, vel non scriptis, per quæ contra hos nostros processus, ac sententias, quo minùs includantur in eis, se juvare valeant, vel tueri.

atos

112,

non

s qui

Httl:

ina.

areta

rchi-

libus

Nos

fint.

ttra-

iem,

tos,

ole-

rum

prz.

e IU-

que,

nul.

dul

era.

rum

nis,

mi-

on.

altı.

¢0.

OCIS

per

fub

IVIS

FHE

Quz omnia quoad hoc, corum omnium tenores, ac fi ad verbum, nihil penitus omisso, insererentur, præsentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omnino revocamus,

szierisque contrariis quibuscunque.

publicam omnium notitiam faciliùs deducantur, chartas, seu membranas processus ipsos
continentes, valvis Ecclesiæ S. Joannis Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostol, de Urbe appendi faciemus, ut ii, quos processus hujusmodi concernunt, quòd ad ipsos non pervenerint, aut quòd ipsos ignoraverint, nullam possintexcusationem prætendere, aut ignorantiam allegare, chim non sit verisimile, id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus
publicatur.

6. 27. Insuper, ut processus ipsi, & præsentes litteræ, ac omnia, & singula in eis contenta ed siant notiora, quò in plerisque Civitatibus, & locis suerint publicam, universis, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episco-

Nunn 5 pis,

1306 Lib. V1. Pars II.

pis, & locorum Ordinariis, & Prælatisubilibet constitutis, per hæc scripta committimus, åin virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipien. do mandamus, ut per se, vel per alium, seu aliot præsentes literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, semel in anno, aut si expedire viderint, etiam pluries in Ecclesis suis, cum in eis major populi multitudo addivina convenerit, solenniter publicent, åad Christi sidelium mentes reducant, nuncient, å declarent.

S. 28. Cæterum Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, aliique locorum Ordinarii, & Ecclesiarum Prælati, necnon Rectores, cæterique curam animarum exercentes, ac Presbyteriszculares, & quorumvis Ordinum regulares, adaudiendas peccatorum confessiones, quavisauctoritate deputati, transumptum præsentium Litterarum penes se habeant, easque diligenter legere, & pereipere studeant.

§. 29. Volentes earundem præsentium transumptis, etiam expressis, Notarii publici manu
scriptis, & sigillo Judicis ordinarii Romanz
Curiæ, vel alterius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prossus
sidem in judicio, & extra illud ubique locorum
adhibendam fore, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 30. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, innovationis, innodationis, declarationis, protestationis, sublationis, revocationis, commissionis, mandati, sc voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prasum-

pferit,

plet

Beat

nov

Hiss t

BL. 5

DE

nive

rii 1

croi

crat

[co

bris

tivi

can

16.

quie

felt

fub

Api

plic

cat

eft

bre

Decreta S. Congregationis.

pserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

n.

0

eu

Ut

118

di-

ad &

Ĉa.

IL-

U.

Um

Uª

m

er

jo.

2

-

18

m

10

R

Q. 309. Quænam Decreta circa materias hacte- 2055: nus tractatas emanarint à S. Congregatione Rituum. B. Sequentia 314. sunt mihi communicata.

DECRETA SACRÆ CONGRE-GATIONIS RITUUM.

1. Consecrator ecclesiz potest in actu consecrationis statuere aliam diem pro anniversario ejus dem consecrationis. 19. Februarii 1585. ante institutam Congregationem sacrorum Rituum.

2. Dedicationis festum extrà actum consecrationis non potest amplius mutari ab Episcopo inconsultà Sede apostolicà. 16. Octobris 1604.

3. Si ecclesiæ dedicatio occurrat in festo Nativitatis B. Virginis Mariæ, siat de ea: Missæ duæ cantentur, & infra Octavam siat de digniori. 16. Octobris 1604.

4. Dedicatio ecclesiz cathedralis celebranda quidem est in Dicecesi sub ritu duplici primz classis, sed sine octava. 2. Maji 1619.

5. Regulares tenentur quidem celebrare festum de dedicatione ecclesiæ cathedralis, sed subritu duplici secundæ classis sine octava. 8. Aprilis 1662.

6. Regulares tenentur celebrare sub ritu duplici primz classis cum octava festum de dedicatione & de titulari ecclesiz illius Conventes, in quo morantur. 3. Junii 1681.

7. Eucharistia in festo Corporis Christi non est deserenda per vias Hebrzorum. 22. Februarii 1593.

1308 Decreta

8. In festo SS. Corporis Christinon sunta. nendz cantiones vulgari sermone. 21. Manii 1609.

9. In festo Corporis Christi non est deste renda in processione Eucharistia Sacerdotum humeris, sed celebrantis manibus 2. Junii 1611.

10. In festo Corporis Christi deseratureu. charistia à celebrante: & in vesperis diei Ostavæ, si stat processio, deseratur ab eo, qui cantavit vesperas, modo saltem sit Canonicus in Collegiatis. 12. Junii 1627.

11. Si Episcopus in festo Corporis Christi non deferat Eucharistiam, Canonici tameninduant sacras vestes. 17. Martii 1628.

12. Ne fiat concio coram SS. Sacramento in altari exposito capite tecto. 16. Februarii 1630.

13. Non convenit, quòd prima dignitasce. lebret Missam ante processionem SS. Sacramenti: & deinde altera dignitas minor geste illud in processione. 31. Junii 1632.

14. Si festum SS. Corporis Christi incident in vigiliam S. Joannis Baptistæ, jejunium celebretur in Feria quarta proximè præcedenti:de vigilia verò nihil eo anno siat. 24 Sept. 1638.

15. Infra Octavam SS. Corporis Christi, non est agendum de officiis translatis ritu duplici primæclassis non decoratis: ideoque si sestum S. Antonii Patavini, quod apud Franciscanos celebratur sub ritu duplici secundæclassis, inciderit in prædictum sestum de Ss. Corpore Christi, transferatur post octavam. 12. Julii 1664.

16. Recitantes ex legitima concessione offieium de Ss. Corpore Christi in feria quinta per annum non impedita; illud recitare debent, it

pra-

præsci sam v

12.]1

ment leluja

Sabb 18

poris

fimp

ricco

octa

lecti

illud

1

quit

dup

fti,r

seq1

fue

cen

cra

& t

nui

38.

818

li.

me

Va

2

17

prescribitur in die ejuschem solemnitatis: Missam verò celebrare de communi seu votivam.

12. Julii 1664.

17. In expositione aut repositione Ss. Sacramenti ad v. Panem de celo, semper additur, Aleluja; præterquam à Septuagesima usque ad Sabbatum sanctum. 23. Februarii 1666.

18. In officio de die infra octavam Ss. Corporis Christi non legitur nona sectio de sesto poris Christi non legitur nona sectio de sesto.

18. In officio de die intra octavam sa Coraporis Christi non legitur nona lectio de festo simplici. Quod si festum illud simplex occurrerite odie, quo sit de festo duplici infra eandem octavam, tune non omittitur sed legitur mona lectio de codem simplici; dummodo festum illud non sit duplex primæ classis. 8. Junii 1669.

19. Infra Octavarn Ss. Corporis Christi non sunt dicendæ Missæ votivæ privatæ aut de Re-

quiem. 21. Junii 1670.

e.

m

18,

12.

ih

illi

n=

111

20.

20

et

n

CI

m

n.

e

20. Occurrentibus eadem die duobus festis duplicibus infra Octavam Ss. Corporis Christi, non est de translato agedum die immediate sequenti non impedită, sed post Octavam, nisi sucrit ex solemnioribus primæ classis. 7. Descembris 1680.

21. In processionibus, quæ fiunt cum Ss. Sacramento, qui incedunt ante illud, in occursu & transitu à latere ejustem, debent facere genustexionem, dummodo videant prædictum Ss. Sacramentum. 1. Martii 1681.

22. In festo Ss. Corporis Christi non est fas sienda processio cum Sacramento sine pluvia-

li. 22: Januarii 1701.

23. In Tabernaculo, ubi asservatur Ss. Sacramentum, non sunt retinendæ Reliquiæ, nee vasa sacroru oleorum, nec aliud. 22. Febr. 1593.

24. Tabernaculum Ss. Sacramenti in cathedrali-

Decreta 1210 dralibus non debet esse in altari majori prom functiones pontificales, que fiunt versis m bus ad altare. 28. Novembris 1594. 25. Ante oftiolum Tabernaculi Ss. Euchai ftiz, in quo depicta vel insculpta est imago Sil vatoris, non est retinendum vas florumy quid fimile; sed collocandum in humilionia decentiori loco. 22. Januarii 1701. 26. Reliquiæ, quibus in Altaris confecration ne utitur Episcopus, debent este Sanctorumb Ecclesia approbatorum. 13. Septembris 1593 27. Altare portatile tune consecrationem amittit, quando frangitur vel loco movem repositorium Reliquiarum. 5. Martii 1603. 28. Vicario Episcopi Missam cantanti so. lemnem non ministrant Canonici : neque fi circulus ante ipsum. 8. Martii 1595. 29. Episcopo absente non potest Vicarius Missas celebrare Conventuales, nec pontifique les. 16. Maji 1600. 30. Absente Episcopo spectat etiam ad Vi carium Generalem edicere & dirigere procesiones cum confilio Capituli. 24. Augusti 1619, 31. Ad Horas omnes, quæ recitantur in choro, ardeant in altari duæ saltem candelæ.7. Augufti 1595. 32. Matutinum in cathedrali recitandumell mane, non autem vesperi pro die sequenti. 18. Octobris 1595. 3.3 Maturinum defunctorum pro generali corum commemoratione recitandum est manè die secunda Novembris, non verò pridit vesperi. 1. Septembris 1607. 34. Si consuerudo deferendi processionaliter Ss. Sacramentum feria fexta Parasceves, in feretto

ferett

abiqu

randa

35

Sand

Relig

quib

8.NO

ta fin

bran

Nov

zato

bris

tare

dan

nual

con

pier

re c

rum

pre

mal

obl

tari

4

33

38

30

S. Congregationis. 1211 feretro nigris velleribus contecto non potest bique graviori incommodo extirpari,est toleanda. 29. Martii 1596. 35. Tolerari non debet, quod in locis publicis & fordidis stent depictæ diversæ Cruces ac o Sal. Sanctorum imagines in derifum Christianæ mye Religionis. 22. Maji 1596. Oria 36. Non sunt consecranda ea Altaria, sub quibus recondita funt Defunctorum cadavera. ratio. 8. Novembris 1599. 1mab 27. Si sub altari, vel sub ejus gradibus, huma-1593 ufint defunctorum cadavera, non est ibi cele. manic branda Missa, donec aliò transferantur. 10. Veter Novembris 1599. 28. Corpora Sanctorum nondum canonit1 fo. zatorum non possunt poni sub Altari. 16.080ae fil bris 1604. 19. Moniales completo officio possunt reciarius tare aliquem pfalmum, orationem vel colleifica. dam, quia hoc non est officio addere. 12. Januarii 1600. d Vi 40. Moniales, quæ Breviario Romano uti ocelconsueverunt, non sunt compellendæ ad reci-619, piendum monasticum. 6. Maji 1622. cho-41. Moniales ip fæ tenentur legere vel canta-Au. recantu hrmo divinum officium, non verò ca. rum Capellani. 11. Maji 1635. m elt 42. Nomine processionum generalium com-18, prehenduntur Rogationes. 12. Martii 1601. 43. Mutica non decet in officio quadragetiilars mali, præsertim cum instrumentis. & si est occafio alicujus scandali. 27. Martii 1601. 44.Sacerdoti Missam novam celebranti licet oblationes accipere, modò non discedat ab Al-Mi. 1. Octobris 1601. 45.

·0帧

ren

chari

03.

ma-

ridie

Jali-

8,11

45. Dignitatibus hincinde distributis inchos ro, incenfentur ex cum Canonicis ab una pane, deinde aliæ cum aliis Canonicis ab altera pane. non verò dignitaces omnes fimul ante omnes Canonicos. 7. Decembris 1601.

46. Archidiaconus sustinens baculum Epi. scopi thurificandus est post diaconos assisten. tes, ubi non adfit contraria confuetudo. 18,

Aprilis 1607.

47. Affiltens presbyter debet Episcopum thurificare ad fedem, quicumque ille fit, non verò diaconus Evangelii. 19. Maji 1607.

48. Absente Episcopo thurificandus eft celebrans triplici ductu. 30. Januarii 1616.

49. Finito Evangelio Millæ folennis, cui affi. Rit Episcopus cum cappa, thuriheanduselte. tebrans, non verò Episcopus. 4. Augusti 1663.

50. Canonici in Dominicis fingillatimaspergendi lunt aqua benedicta, non verò unico idu in circulum. 20. Decembris 1601.

51. Nonest impedienda devotio ad imagi-

nes lanctas. 17. Aprilis 1602.

52. Canonici tenentur in choro pfallere, alias non fatisfaciunt obligationi fuz. 20. A. prilis 1602.

53. Canonici debent cantare alta voce, sed no potesteos Episcopus cogere. 23. Nov. 1602,

54. Allistentia, quæ fit ad Missam & vesperas,

hat cum pluviali. 3. Augusti 1602.

55. Qui affiftie in choro Miffæ conventuali, non potest portare pileolum per totum Canonem: in aliis verd divinis officiis uti potelt. Novembris 1602.

56. Missa conventualis canenda est quotidit i n Collegiatis, quarum Clerus est numerolis &

udditu

57. 1

dam Mi

nes. 28.

58.5

nit etia

ma: &

cathedi

Missa. 1

59.1

fis canta

nicorui

nonelt

potest

nun

gnatis

nuarii

61.1

Capell

cum di

tandi

functi

rerint

tam in

vatis

omitt

22. N

vetera

vam c

fithic

tinua Ton

64.

63.

62.

S. Congregationis. 1313 additus non tenues. 14. Januarii 1603. 57. Tenentur omnino Canonici ad cantandam Missam de die , ut lucrentur distributiones. 28. Januarii 1612. 58. Sub nomine festi novum lectionum, venit etiam Dominica, ideoque non est feria prima: & si in ea occurrerit festum duplex ; in en. athedralibus & collegiatis canendæ funt duze Miffz. 12. Martii 1618. 59. Non potest omitti altera ex duabus Mifum freantandis ob celebrationem Capituli Canonon nicorum. 16. Maji 1626. 60. Ob Missam votivam seu pro defunctis CE = nonestomittenda Missa conventualis; neque potest introduci consuetudo in contrarium di. mum : salva semper Rubrica de Votivis assicegnatis fingulis diebus in fine Missalis. 16. Ja-63. pernuarii 1627. 61. Poteft Episcopus cogere Canonicos, ut à ictu Capellanis in quadragesima cantari faciant cum diacono & fubdiacono. 17. Julii 1627. agi. . 4 62. Abrogatur omnis confuetudo non cantandi Missam de die ultra Votivam seu pro deere, · A. functis. 23. Augusti 1628. 63. Si infra hebdomadam passionis occur-(100 m) terint dies infra Octavam apud privilegiatos, , fed tamin Missa conventuali de feria quam in pri. 6021 vatis de Octava , vel eriam de eadem feria , eras, omittenda est tertia oratio Ecclesia vel pro Papa. mali 22. Novembris 1659. 64. Licet in illis ecclesiis, in quibus adest inanoveterata consueredo cantandi Missam Votift. 5. vam de B. Maria fingulis diebus Sabbathi, poftidit hthicpius usus seu populorum devotio con-US OC tinuari eriam in Sabbathis festo duplici impeddl-0000 Tom. VII.

04

te,

nes

Decreta 1314 ditis, non est tamen omittenda Missa conven. tualis, 2. Decembris 1684. Milli 65. Sacerdos, qui celebrat Miffam conveni Defu tualem, in qua chorus tenetur cantare symbo. lum , non potest illam prosequi co tempore, certo quo à choro cantatur symbolum pradicum politi 17. Decembris 1695. 66. Non est facienda Altaris thurificatio in votiv Missa conventuali dierum solemnium, siabs. 1662 que cantu & Ministris celebretur. 22. Jan. 1701, dupl 67. Qui sunt de gremio alicujus ecclefizide. bent recitare officium, quod in choro dicium Requ & licet extra ecclesiam vel Diœcesin morentu, lebra decet eos recitare officium proprium ecclefiz cend ipsorum. 8. Septembris 1602. facti 68. Clerici, licet adscripti alicuiecclesiad gulti ejusdem servitio, non tamen obligati choro, di éx d quicunque alii Clerici fæculares Regulares in civitate vel Diœcesi commorantes, non quot iplot tenentur recitare officia propria Sandorum illius Dicecesis, vel quæ de consuetudine in the maji dem ecclefia recitantur in choro. 8. Sept, 1601, anin 69. Episcopus Regularis debet officiumita inde estare, juxta ritum suz Diœcesis, non verò Ra effet gulæ, & occurrente festo Regulæ in festo Die gant celis, hoc erit præferendum. 11. Junii 1605. JUXI 70. Capellanus Episcopi, qui cum coreciti officiti, debet fe illi conformare. 11. Junii 1606 71. Intra clausuram omnino prohiberide bet celebratio Missa eriam ad communicanda infirmas, non obstante antiquishma consuent dine. 1. Decembris 1602. 72. Abusus antiqui in processionibus, tole lendi funt cum magna cautela, ne majoralaldala sequantur, 13. Maji 1603. 73:

74

76

7

qui :

feria

riun

cere

non

bre

S. Congregationis. 1215 73. Septimum candelabrum adhibeatur in tn. Missistantum Episcopi solemnibus, sed non Defunctorum. 19. Maji 1607. ven-74. Anniversaria & Missa de Requiem, que nbo. terto die dici debent , eo impedito transferri ,3100 possunt in sequentem. 19. Maji 1614. tum, 75. In festo duplici non sunt dicendæ Missæ votive privatæ aut de Requiem. 5. Augusti 10 in 1662. quod intelligendum est etiam de festo iabs. duplici translato. 1701 76. Non sunt transferendæ Missæ privatæ de e, de. Requiem, que ex benefactorum præscripto ce citur: lebrande incidunt in festum duplex ; sed dientur, tende sunt de festo currente cum applicatione clefiz facrificii juxta mentem Benefactorum. 5. Auguiti 1662. efizak 77. Anniversaria & Missa de Requiem, quæ ro,d ex dispositione restatorum cum cantu sunt arch quotannis celebrandæ, possunt cantari, etiamsi поп ipsorum obitus dies inciderit in festum duplex orum majus. 22. Novembris 1664. in et. 78. Missa de festo duplici celebratæ in Altari 1601, animabus perpetuo privilegiato, & in quo pro= m reindequotidie eriam in duplicibus celebrande o Re essent Missa de Requiem ex obligatione, suffra-Dice gantur, acfi celebratæ fuissent pro defunctis 05. juxta formam privilegioru. 22. Januarii 1667. recitat 79. Sacerdotes five Capellani fint five non; 1605 quirecitant officium semiduplex, simplex vel ri de feriale, fi celebrent in aliqua ecclefia Regulaanda rium in qua fit de festo duplici, non debent difuette. cere Missam de Requiem. 9. Junii 1668. 80. Decretum extenditur etiam ad Altaria , tole non in perpettium fed ad feptennium feu aliud Icanbrevius vel longius tempus : ac non omnibus fed 0000 2 73

fed aliquo vel aliquibus tantum hebdomidz diebus privilegiata, ac proinde Missa desello duplici, quæ sive ex obligatione sive ex sola sidesium devotione celebrabuntur, suffragentur, acsi celebratæ suissent pro desunctis. 23. Septembris 1669.

\$1. Durante expositione Ss. Sacramentinon potest regulariter celebrari Missa de Requiem: meque cantari pro adimplenda mente testato. ris sive Amniversario satisfaciendo, licèt currat officium hujusmodi Missa admittens. 2. De.

cembris 1684.

82. Cumprimum habita fuerit notitia de obitualicujus personæ, cantari poterit Missade Requiem, etiam in festo duplici, quod nonsta de præcepto, nam in hoc casu prædista Missa erit differenda. 4. Maji 1686.

83. Hæc decreta licèt comprehendant tantum festa duplicia, intelligenda tamen sum etiam de Dominicis, de diebus infra Octavas Epiphaniæ, Paschatis, Pentecostes & Corporis Christi: & de omnibus aliis diebus, quibus juxta Rubricas non possunt celebrari Missa De sun et composition de la composition del composition de la composition de la composition de la composition de la composition de la

84.In Vigilia Epiphaniæ omnino prohibensur Missæ Votivæ privatæ & de Requiem. 17.

Aprilis 1697.

85. Cineres distribuendi in feria quarta post Dominicam Quinquagesime debent esse aridi, non vero in modum luti. 23. Maji 1603.

86. Si processio Litaniarum majorum terminetur ad ecclesiam S. Marci, cantetur ibi Missa de S. Marco, non verò de Rogationibus. 23. Maji 1603.

37. Vesperz Defunctorum pro prima de

mente

menfi

88.

præfe

thuril 89

Epifc

celeb

fiftere

Mitra

Julii

Cano

mani

oner

non

nuar

noni

hora

GILLIT

cem

cond

per (

affif

pun

nial

COS

Jan

9

9.

92

91

S. Congregationis. menfis possunt dici post vesperas dominica dz velfesti. 23. Maji 1603. flo 88. Affistences Episcopo, licer minus digni, No praferuntur omnibus aliis & ante dignitates enthurificantur. 23 Maji 1603. 89. Non tenentur omnes Canonici affociare 231 Episcopum ab eo Altari, in quo Missam planam non celebravit, usque ad Sedem Episcopalem, fi afem: fiftere voluerit Miffæ conventuali. 5. Julii 1603. ato-90. Consuetudo, ut Dignitates & Canonici irrat Mitrem, Gremiale, Baculum, Thuribulum & De. similia ministrent Episcopo, est servanda. 5. Julii 1603. a de 91. Episcopus non debet in ecclesia salutare Tade Canonicos aperiendo caput, sed benedicendo onlit manu. 10. Januarii 1604. Milla 92. Dignitates, que habent prebendas cum onere cantandi Evangelium seu Epistolam tannontenentur ministrare inferioribus. 10. Jafunt nuarii 1604. avas 93. Si Episcopis interesse voluerit Horis Caporis nonicis, statuere debet certam adventus sui uibus horam , qua elapsa poterit inchoari offie De cium. 16. Januarii 1605. 94. Diaconus & subdiaconus accipiunt pabencemab Episcopo celebrante, statim post Dia-. 27. conos affiftentes. 15. Martii 1608. 95. Duorum Canonicorum affistentia sema post per convenit Episcopo, five celebret ipse five aridi allistat divinis. 10. Maji 1608. 96. Dignitates tenentut associare Episcoterpim cum Canonicis ex debito, liset caremoer ibi niale Episcoporum nominet tantum Canoniibus. cos, ubi non adfit contraria consuetudo. 10. Januarii 1609. a die 97. 0000 3 nensu

97. Archidiaconus non potest assistere Episcopo in habitu prælatitio non chorali, lichtit Protonotarius, 6. Martii 1610

teuno

legiata

rii 160

unum

uti Mi

17. Ju

conce

ad fur

ptem

parvo

terin

nuari

Mitra

cemb

pote

11

11

alicu

exter

cerd

fuau

in çi

voti

ram

dec

1

11

11

110

11

108

109

98. Canonici parati assistentes Episcopo przeedunt Vicarium Generalem, & suntant ipsum thurificandi. 6. Martii 1616.

99. Canonicus paratus debet haberelocum

ctiam à decano. 26. Junii 1610.

Episcopo non debent sedere in sede cum post. tergali; sed in scamno oblongo tapete vel pan. no cooperto, in latere Epistolæ. 19. Maji. 1614.

debet facere officium presbyteri allistentis: la est Sacerdos & recusans, cogendus est pænis & census. 28. Maji 1616.

po celebrati, licer fir unica. 12. Decembris 1610.

circulos ante Episcopum, non autem Vicaria, Generalis 28. Septembris 1630.

104. Licet Episcopus non celebretsed tantum assistat Misse solenni, celebrans debetad confessionem respondere Episcopo usquead Indulgentiam inclusive non verò simul cumillo dicere In nomine Patris. 4. Augusti 1663.

105. Ubi adest inveterata consustudorecitandi in choro psalmos pœnitentiales in Ferili quintis. Quadragesimalibus post completorium, & psalmos graduales in Ferilis tertiis ejuldem temporis, codem loco retineri potest. Augusti 1603.

106. Non est relinquendum Officium debitupro Officio devotionis. 29. Novembris 1603

197. In ecclefia collegiata exempta prafer-

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

S. Congregationis. 1219 guno Canonico cum Episcopo & Abbate Colkgiatz ejusdem cum suis Canonicis, priùs incensetur Canonicus, deinde Abbas. 7. Februagelit rii 1604. 108. In eodem palatio non conceditur nifi 0000 unum oratorium privatum. 4. Maji 1604. ante 109. Non potest Abbas extra suam ecclesiam uti Mitrà & Baculo : neque ea ante se deferre. cum 17. Julii 1604. 110. Abbati celebranti unica tantum Mitra meric polt. conceditur. 29, Januarii 1628. 111. Miffa folemnis Abbatialis ter in anno panad summum est canenda, non tamen cum fe-614 11125, ptem fed cum fex candelabris & cum abaco tis: ti parvo. 29. Januarii 1628. nis & 112. Baldachinum Abbatis fine auro fit , & terinanno ad summum adhiberi potest.29. Jaisco. nuarii 1628. 620. 113. Delicentia Ordinarii poterit Abbas uti uetos Mitrà & Baculo extra proprias ecclefias, 6. Deariu cembris 1631. 114. Titulus antiquus ecclesiæ mutari non tanpotestà confraternitate. 26. Octobris 1604. etad 115. Missæ ad satisfaciendum eleemosynis uead alicui ecclesiæ traditis non sunt celebrandæ per nillo exteros, ubi commodè possunt satisfieri per Sacerdotes ejus dem ecclesiz. 28. Januarii 1606. reci-116. Non potest Episcopus extendere ad Ferin luam Diœcesim officium illud, quod fieri solet leto. incivitate. 16. Januarii 1607. ejul. 117. Gloria in excelsis cum Credo omittitur in telt. 1 votivis pro re gravi, si violacea adhibeantur paramenta. 19. Maji. 1607. debi-118. Res gravis pro licita Votiva solemnis 160% desantatione cum Gloria & Credo, ca est, pro alen. 0000 4 16

qua convenit totus Clerus cum Episcopo, vel apud Regulares in corum comitiis Generalibus seu provincialibus, cum cantatur Missaprore corundem judicio gravi. 19 Maji 1607.

bent in processionibus incedere paratisseut Canonici cathedralis. 19 Maji 1607.

dus est ad Missa & Vesperas solemnes in tridao Paschatis, in Sabbatho in Albis & in Dominicis usque ad Ascensionem: in aliis servanda est locorum considerado. 19. Maji 1607.

tatur in choro Officium parvum B. Virginis Mariæ in semiduplicibus & Dominicis, non obstante Bulla Pii V. nam ibi dicitur: sine prajudito sancta consuetudinis. 1. Septembris 1607.

122. Ad invitatorium, Antiphonas, Responforia & Versiculos in officio parvo B. Maria Virginis non additur Alleluja tempore paschali: 18. Martii 1626.

123. Etiam mutato proprio Breviario & Romano acceptato retinenda est ea consueudo recitandi quotidie officium parvum B. Virginis Mariæ. 2. Januarii 1627.

124. In ecclesiis Titularibus B. Mariz Virginis facienda est in suffragiis Commemoratiode eadem B. Maria, non obstante, quòd in choro recitetur ejusdem officium parvii.13. Junii 1684.

125. Coadjutor Episcopi non sedet celebrans, nisi in faldistorio: neque habet Diaconos assistentes, neque Canonici parantur, neque ponitur septimum candelabrum. 1. Septembris 1607.

126. Prædicus Episcopi Coadjutor nonui-

如

tur Ba

bris 16

127

Diaco

filten

tur ce

ri in

Pasch

ne, A

Apol

omn

bus a

nom

gula

pulfa

dam

men

Sand

mete

byte 1608.

Rom

in te

Icop

nun

char

quir

aiff

13

13

13

12

S. Congregationis. 1221 jur Baculô nisi in ordinationibus. 1. Septemls. bris 1607. 127. Coadjutor Episcopi celebrans præter 910 Diaconum & Subdiaconum debet habere affiltentem Canonicum pro libro.7. Augusti 1627. de-128. Inaltari privati Oratorii, cui concedicut jur celebratio Missa, non potest tamen celebrari in Natali Domini , Epiphania , primâdie en. Paschatis, & prima Pentecostes, Annuntiatioopt ne, Assumptione B Virginis Mariæ, in festo Ss. ICIS Apostolorum Petri & Pauli, nec in solemnitate 100 omnium Sanctorum. 17. Novembris 1607. quibus adde Sabbatum Sanctum. eci-129. Ecclefia parochialis in Diœcesi venit sub mig nomine Matricis, ante quam idcirco neque Reob. gulares neque Confrairiæ possunt Campanas 41610 pulsare in Sabbato Sancto. 9. Februarii 1608. 130. Etiamfi Collegiata habeat omnimo-On. dam præcedentiam supra Matricem, nonta-RITE men potest priùs pulsare Campanas in Sabbato ha-Sancto. 23. Februarii 1619. 131. Simplex reconciliatio Ecclesiæ seu Cœ-3 6 meterii non consecrati potest committi Prestubytero in dignitate constituto. 9. Februarii 1114 1608. Imò ex fimplici Sacerdoti juxta Rituale rgi-Romanum. 132. Prima Dignitas det candelam Episcopo go infelto Purificationis B. Virginis Maria, & Epioro scopus der statim prima Dignitati ante Vica-84. num Generalem. 14. Junii 1608. 6. 133. Omnes de Clero, etiam Canonici, Eu-00chariftiam fumant de manu selsbrantis in feria 116quintain cœna Domini, 17. Septerobre : 603. ep. 134. Sacerdotes in die cone Dominica fandiffimum Christi Corpus fumpturi , possunt 111 defer-0000 5 tur

\$322 Decreta

deferre stolam, vel ante pectus ad formamentes, vel à collo pendentem. 30 Septemb. 1679,

dea per

neSyn

quiart

firas 11

peri P

panæ i

minar

vemb

lub n

non F

Nove

nio B.

mittu

illius

12. J.

cœna

tumy

facie

gnita

15

mad

Regi

Janu

hcat

fit c

les,

1

1

14

145

140

quinta in cœna Domini, antiquus mos communis Cleri in Missa solemni ejus dem dieisum ma religione hactenus retentus nullatenus omittatur ob aliquarum celebrationem Missa.

rum. 13. Septembris 1692.

136. Si festum S. Josephi venerit in seria quinta in cœva Domini, non solum servandum erit præceptum vacandi ab operibus servilibus, sed etiam præceptum audiendi Missam, ideoque per Ordinarios locorum accurate providendum, ut eo die aliquæ Missæ privatæ ante celebrationem solitæ Missæ conventualis non desint. 13. Septembris 1692. Idem dicendum, si festum Annuntiationis occurreri in prædicta feria quinta.

137. In Choro teneri non debentaliz Imagines quam Sanctorum. 7. Augusti 1609.

138. Neque Abbates neque Regularium Superiores possunt benedicere paramenta ecclesiarum non sibi subdirarum. 24. Augusti 1609.

139. Neque simplices Sacerdotes, neque Protonotarii possunt benedicere proprias vestu. 17. Julii 1627.

140. Commendarario seu ejus Procuratori non defertur liber osculandus in Missa. 17. Septembris 1611.

141. Collegiata infiguis ab ejus erectione præcedit alias Collegiatas antiquiores 24. Martii 1612.

142. Inferiores Episcopo non debent sume re de Altari paramenta pro Missa. 7. Julii 1612. 143. Altare portatile ligneum cum Aralapi-

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

S. Congregationis. 1323 deapermitti debet non obstante Constitutio-IIIne Synodali, dummodo habeat folitum Reliquiarum repositorium. 1. Novembris 1612. CTIA 144. Solus Episcopus potest habere fene-·m. firas in ecolefia, per quas in cam prospectus ha-Im. beri poffit. 19. Januarii 1614. \$ 00 145. Potest Episcopus prohibere, ne cam-**1**2. pananondu benedictæ pulsentur. 5. Julii 1614. 146. Non debent Regulares in Canone nocria minare Superiores suos; it Antistites. 12. Noanvembris 1615. icr. 147. Regularium superiores non veniunt Mif. sub nomine Ordinariorum : & consequenter 1120 non possunt affignare aliquam ex Dominicis IV4-Novembris pro recitatione Officii de patroci. vennio B. Virginis Maria, quod multis in locis perdem mittitur celebrandum in aliquo die dominico iris illius mensis à locorum Ordinariis eligendo. ma-12. Januarii 1701. 148. Clavis hostiæ repositæ in feria quinta cenz dominica non est danda laico, quan-Su jumvis nobili. 30. Januarii 1616. cle. 149. Canonicus hebdomadarius officium 609, faciens deber habere locum super omnes Di-210= gnitates & Canonicos. 17. Junii 1616. ftes, 150 Prima Sedes in choro coceditur Hebdomadario parato tantum. 22. Augusti 1626. tori 151. Crux in processionibus deferenda està 17. Regularibus cum velo pendente seu pallio. 14. one Januarii 1617. 152.In Personarum incensatione tota thuri-241 ficatio facienda est cum unico thuribulo, si talis fit consuetudo. 21. Julii 1618. Mile. 153. Collegiata simplex præcedit Parochia-1612. les,etiamsi antequam erigeretur, illis cederet. apidea 854e 23. Martii 1619.

1324

Decreta 154. Canonici ecclesiæ cathedralis przes dunt Canonicos collegiatz, 10. Augusti 1619.

164

nis B.

orum (

compl

Tanuar

nomir

actibu

aum !

rem,n

cembi

fit fac

ad Pr

do. 2

feu N

nend

quan

ti: ne

lamp

Sedis

quo

fenfi

aut P

pta,

rant

13.]

Miff

dela

Juli

I

10

16

16

165

155 Prior collegiatæ, fi interfit in cathedra. li, thurificandus est duplier ductu, ficut Dignita. res & Canonici,licet non habeat præcedentiam superillos, 19. Augusti 1619.

156. Potest Episcopus cogere Canonicos ad discendum cantum Gregorianum, etiamper subtractionem fructuum. 6. Maji 1620.

157. Regulares in celebratione Milfæ polsunt annunciare dies festos & jejunia in suis ec. clehis. 2. Julii 1602.

158. In oratione, A cunctis, nomina Patro. norum, S. Michaelis Archangeli & S. Joannis Baptistz, przponenda sunt Apostolis. 22. Au. guiti 1620.

159. Si in communibus Sanctorum suffra. giis facienda fit commemoratio de Cruce tanquam Detitulo ecclesia, sufficiet ea ordinaria, quæ habetur in pfalterio, quando scilicet Officium currat feriale. 30. Martii 1621.

160. In feria sexta in Parasceve non est administranda Eucharistia nifi infirmis. 19. Februarii 1622.

161. Celebrans in Parasceve mittat particulam in Calicem: neque le fignet cum Calice.18, Augusti 1627.

162. In Officio de festo Conceptionis B. Mariz Virginis non aliud nomen adhibeatur quam Conceptionis. 24. Maji 1622.

163. Rubricze de Ave Regina cœlorum, addisum est ly inclusive: ideoque in fine completo. rii diei secundæ Februarii omissa Antiphona finali, Alma Redemptoris, dicenda est Ave Regina salorum. 27. Julii 1624.

S. Congregationis. 1325 164. Licet transferatur festum Purificationis B. Virginis Mariæ, attamen Ave Regina coeforum dicenda est die secunda Februarii post completorium etiam in ecclesia propria. 11. Januarii 1681. 165. Regulares Ordinis Minimorum, dum pominant in Orationibus, versiculis ceterisque Mibus inter divina officia occurrentibus, fanaum Franciscum prædicti Ordinis Fundatorem, non debent adjungere ly de Paula. 23. Decembris 1624. Unde apparet quid in fimilibus fit faciendum. 166. Symbolum S. Athanasii, quod dicitur ad Primam, laudabilius in choro recitatur stando. 23. Decembris 1624. 167. Imagines illorum, qui cum fanctitatis seu Martyrii fama decesserunt, non suntappora. nendæin oratoriis vel ecclesiis tam secularibus anquam regularibus, antequam declarentur Bearia, uneque ad corum fepulchra accendendæ funt H. lampades , aut tabellæ affigendæfine licentia Sedis Apostolicæ. 13. Martii 1625. ad. 168. Nonideo præjudicandum erit in aliquo illis, qui aut per communem Ecclesiæ confensum vel immemorabilem temporis cursum CUaut per Patrum virorumque fanctorum feri-28. pta, vel longiffimi temporis scientiaac tolerantià Sedis Apostolicæ vel Ordinarii coluntur. riz àm 13. Martii 1625. 169. Facultas concedendi usum pileoli in ldi. Missa spectar ad Papam. 24. Aprilis 1626. 170. Celebrans, qui distribuit Cineres, Canto. delas & Ramos, detecto capite distribuat. 18. ona THE Julii 1626. 171. Absente Episcopo benedictiones Can-64 dela-

ia-

20

0[-

eç.

ro.

1118

LU.

Fe.

Desreta 1226 delarum, Cinerum, Palmarum & Fontis, fant ab co, qui cantaturus est Missam. 12. Junii 1617. 172. Ille idem, qui benedicit Cineres prima die quadragefimæ vel Candelas in festo Purifi. cationis, aut Ramos in Dominica Palmarum, debet etiam cantare Missam sequentem. 11. Aprilis 1640. 173. Candelæ, Cineres, Palmæ diftribuun. tur stando cum Mitra in capite ab eo, qui privi. legium habet eam gestandi. 18 Februarii 1610. 174. In Miffa feriæ quartæ Quatuor Tempo. rum occurrentis in die octava Nativitatis B. Virginis Mariæ dicenda est præfatio commu. nis, non verò de B. Maria. 12. Decembris 1616. 175. Signum, quod fit cum Patena à front ad pectus, fit integre cum figno Crucis. 14 Martii 1627. 176. Ad Missam Vicarii Generalis nonde. bent accendi quatuor candela,nec allistereduo Capellani. 7. Augusti 1627. 177. Infra Octavam Epiphaniæ, Palchatisk Pentecostes, nec non in feria quarta Cinerum, in hebdomada majore, in Dominieis & in Vigiliis Nativitatis Domini & Pentecoftes , non possunt dici Votiva Missa privata , nequede Requiem. 28. Augusti 1627. 178. Si festa Ss. Apostolorum Philippi & Jasobi, ac Inventionis S. Crucis occurrerint infra Octavam Ascensionis, Præfatio in Millactit de Apostolis vel de Cruce, at Communicantes de Ascensione. 28. Augusti 1627. Idem dicendum de aliis festis ac de Mistis Votivis propriamhabentibus Præfationem, & infra eandem Odavam celebrandis, ficut & hoc prorfus fervan.

179.

dum infra Octavam Epiphaniz.

179.

Deusref

mz cla

ttiam II

telebra

pite fen

181.

Epilco

mentu

nec ali

cis; ic

182

fancto

tiam fe

slauft

tum,

muro

intran

cande

184

gulari

tudin

185

do, c

put,

qua p

non

ne re

lis 16

brati

183

180.

. S. Congregationis. 1327 179. Oratio imperata à Superiore, veluti ant Deus refugium, omittenda est in duplicibus pri-27. mz classis. 28. Augusti 1627. Romæ omittitur lmâ miam in festis fecundæ claffis. th. 180. In fine Missa ad quodcumque Altare um alebratæ fit reverentia Cruci infra gradus, capite semper aperto. 28. Augusti 1627. 181. Vicarius ut vicarius non potest absente Un-Episcopo Missas cantare solemnes, Ss. Sacramentum aut facras Reliquias paratus deferre, 6501 nec aliis se immiscere functionibus ecclesiattipois; fed tantum præesse, ut omnia suo ordine s B, fant. 19. Septembris 1627. mu-182. Si Litaniæ majores occurrerint in die 626. fancto Paschatis, transferantur in feriam teronte iam sequentem. 25. Septembris 1627. 131 183. In ecclefiis Regularium habentium dauftra fiant proceifiones intra clauftra tande. mm, fiveronon habeant claustra, fiant prope duo muros ecclesiæ, sive exeundo ab una porta & intrando per aliam ecclesiæ portam, sive per 18 & candem. 26. Februarii 1628. um, 184. Extra ambitum ecclesiæ non licet Re-Vi. gularibus facere processiones, nisi de licentia & non consensu Parochi : salvis privilegiis, & consueede udinibus, fi quæ funt. 26. Februarii 1628. 185. Officium fit duplex minus de illo fan-]2do, cujns habetur Reliquia infignis, scilicet cat 10put, brachium, crus, vel ea pars corporis, in erit qua passus est Martyr, dummodo sit integra & sde non parva, & modò sit approbata, cujus ratioum ne recitandum est symbolum in Missa. 8. Aprihacta. 118 1628. 186. Festum, quod in aliqua ecclesia celeran e bratur ratione Corporis vel infignis Reliquiz, non 179.

non habet Octavam, nisi specialiter concedante à Sede Apostolica. 12. Augusti 1653.

187. Qui recitat officium de Sancto, de quo habet infignem Reliquiam in propriaecclesia, fi celebret co die in alia ecclesia, debet omitte. re Credo. 2. Decembris 1684.

188. De Sancto, cujus habetur Corpusvel infignis Reliquia, non potest fieri officium, ni. fi constet de identitate, & nisi reperiatur in Mar. tyrologio Romano; Reliquiz verò à locorum Ordinariis approbatz possunt exponiad fide. lium venerationem. 19. Octobris 1691.

189. Missa de Ss. Rosario & de Monte Car. melo, Ordinibus Prædicatorum & Carmelitarum respective & specialiter concessa, non sun ab aliis celebrandæ sine speciali licentia. 8. A. prilis 1628.

190. Missa de Ss. Rosario potest quidemdina secularibus, sed ut in festo ad Nives, cum oratione propria, quæ apponisolet in calce Missa.

190. Octobris 1678.

191. In illa ecclesia, ubi adest Capella vel Altare Ss. Rosarii, potest celebrari officium decodem Ss. Rosario sub ritu duplici majori in Dominica, quæ vel occurrit in Kalendis, vel prima est post Kalendas Octobris. 23. Septemb. 1688.

192. Non possunt locorum Ordinarii tam sæculares qu'am regulares addere Kalendariis etiam propriis Sanctorum officia, nissea duntaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis vel saerorum Rituum Congregationis seu Sedis sapostolicæ licentià conceduntur. 8. Aprilis 1618.

193. Non est celebranda per totam civite tem vel Diocesin Missa, nec recitandum Officium de Sancto, eò quòd in loco adsit ecclesia

parochia-

paroch

is, aut

propri

choro

ceptis :

voluni

adhibe

ils utal

Junii

196

proces

28. AL

dario

Augul

tonot

quibu

Nove

cum a

gem n

hgnif

ratu.

Offic

decre

die f

dem

ur.

20

20

19

198

197

195

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

S. Congregationis. 1329 prochialis, vel regularis, vel etiam Abbatias, aut aliqua infignis Reliquia; sed tantum in propria ecclesia, nisi habeatur specialis licentia. 8. Aprilis 1628. 194. Officium Defunctorum diei potest in thoro separatim ab officio diei, in diebus exeptisà Breviario, pro adimplenda testatorum voluntate. 12. Junii 1628. 195. In facramentorum administratione ne viar. adhibeant Canonici rochetum & cappam , fi rum isutantur in choro, fed cottam & ftolam. 12. ide. Junii 1628. 196. Canonici Regulares possunt in publicis Car. processionibus uti Rocheto & superpelliceo. lita-28. Augusti 1628. funt 197. De Titulis Altarium, nifi fint in Kalen -. A. dario Romano, nullum recitetur Officium. 28. Augusti 1628. dici 198. Annuli usus in Missa prohibetur Proora. tonotariis non participantibus, Doctoribus liffa. quibuscunque & Canonicis cathedralium. 20, Novembris 1628. I Al-199. Possunt Canonici Missam celebrare e cocumannulo aureo, & de rigore uti; fed fine Do: gemma & fine aliqua effigie. 4. Augusti 1663. rima 200. Solemniter consuevisse fieri Officium, 688. ignincat festum populi, aut Cleri cum appatam ratu. 9. Decembris 1628. aris 201. De Sancto canonizato non potest fieri dun-Officium extra propriam ecclefiam fine novo el ladecreto. 9. Decembris 1628. is A. 202. Officium cum Missa B. Rochimejus 1628. die felto conceditur tantum in ecclesiis in ejul-Alts. dem honorem Deo dicatis, nifi aliud permitta-011 ur. 26. Novembris 1629. clefia Tom. VII. 2030 chia-Pppp

OUP

lia,

-211

Ve

ni.

203. Non possunt eligi in Patronos, nisilli solum, qui ab Ecclesia Universali sub tiulo Sanctorum coluntur, non autem beatissati duntaxat. 23. Martii 1630.

204. Electio de Patrono civitatis fieridebes per secreta suffragia à populo mediante Concilio generali illius civitatis vel loci; non autem ab Officialibus solum; & accedere debes consensus Episcopi & Cleri illius loci. 23. Martii 1630.

205. Idem servandum in Patrono Regni, qui pariter eligendus erit per secreta suffragia, à populo singularum civitatum Provincia.

23. Martii 1630.

206. Repræsentantibus Regnum, Civitatem, Provinciam, nulla competat facultatellend Patronos, nisi ad hochabeant speciale mandatum & ulteriùs interveniat consensu Episcopi & Cleri dictarum civitatum. 22. Mattii 1630.

207. Causæ electionis novorum Patronorum deducendæ sunt in sacra Congregatione & ab eadem examinandæ ac tandem cause cognita, ab eadem Congregatione approbanda es & confirmanda. 23. Martii 1630.

208. Si in locis Diœcesis nullus reperiatur electus Patronus, tenetur Diœcesis non solim ad festum de Patrono civitatis, sed etiamal octavam. 28. Septembris 1658.

209. In Patronorum five Protectorum przcedentia servandus est ordo Hierarchiz Ecclefiz, & inter Ordinem Hierarchicum anterioritas in electione, 12. Martii 1690.

210. Non sunt inferendi in litaniis alii San-Ri, przter ibi descriptos; neque temporepestis

adden

idden

becial

nuncia

in fine

iccitat

tione

fuelea

nonp

213

ham;

tum B

Millar

ter &

let qu

gionu

Febru 210

Domi

iujus

21

inque

debei

conce

pollu

diem

hebd

lanu

21

bitum,

S. Congregationis. idendi funt Titulares, & civitatis Patroni fine filli peciali concellione. 22. Martii 1631. tulo 211. Qui præ timore vel balbutie non proicati nunciat Evangelium S. Joannis, quod legitur in fine Miffæ, fed ejus loco aliud fuo arbitratu debet icitat, fuspendendus est à Missarum celebra -Con. tione , quonfque illud rite pronunciare af-1 44fuelcat. 5. Julii 1631. debet 212. Pyxis, in que affervata fuit Eucharistia, Mar« nonpotest vendi vel pignorari. 27. Aug. 1622. 213. Canonici in Processione intra ecclegni , fam, incedant capite detecto : & extra cam ragia, tum Birreto in Capite. 30. Martii. 1633. mciz, 214. Ubi non est aurora physice, pro licità livita Millarum celebratione, attendaturea moraliasell. ter & politice, quando scilicer ibi terminari soeciale let quies & inchoari labor, juxta probatam Refenfu gionum consuecudinem. 18. Septembris 1634. 115. In Kalendariis locorum fiat nota, adli-. Mathium, quando officia non funt de præcepto. 6. rono Februarii 1638: 216. Festa ad libitum, occurrentia in diebus ationt Dominicis, Octavis & Natalitiis Sanctorum alicaula banda tujus Dicecefis vel Religionis, funt omittenda; 14. Januarii 1682. 217. Officia ad libitum occurrentia eo die, eriatut foldm inquo alias aliquod festum translatum, poni amad deberer, velin quo agendum effer Officium concessium semel in hebdomada vel in mense; possunt celebrari, protracto ulterins ad aliam n przdiem festo translato, vel omisso Otheio per Ecclehebdomadam aut per mensem concesso. 24. erion anuarii 1682. i San-218. Si festum ad libitum non potuerit ce= e pettis ltbrari, & habuerit etiam ritum fimplicem de prædden Pppp a

32

præcepte, eo anno non omittatur sed celebred tur ritu simplici. 13. Junii 1682.

Decreta

Indul

tionil

& Of

przd

Kalen

ficio

preci

coru

rend

Beat

tur a

va&

VOCE

165

Mill

poff

gine

Vot

lis

dis.

nis,

t101

cita

Mif

ger

fyr

2

2

2:

22

22

219. In occursu non potest transferri 0ff. cium proprium alicujus Diœcesis vel Religio. nis, ut eo die agatur de sesto ad libitum, ni omittatur. 2. Decembris 1684.

220. Officia ad libitum occurrentia infra Octavas non privilegiatas, etiam particularia alicujus Diœcesis vel Religionis non sunt celebranda sed omittenda. 19. Januarii 1693.

221. Non licet in media nocte Nativitatis Dominicæ celebrare successive alias duas Missas, & in eis sacram Communionem exhibete sidelibus illam deposcentibus, sed utrumque omnino prohibitum. 7. Decembris 1641.

222. Festum de Patrono principaliori loi est præceptivum cum obligatione audiend Missam & vacandi ab operibus servilibus. 13. Septembris 1642.

fervare festa veluti de præcepto, qua industri funt ex voto. 8. Aprilis 1643.

224. Regulares, qui sunt in possessione pracedentia, pracedant in publicis sunctionibus & ubi non constat de possessione, pracedantis qui sunt antiquiores in loco controversia. 6 Octobris 1645.

225. Organum haberi debet etiam in ettle

fiis collegiatis 27. Julii 1646.

Cruce, quæ dicuntur infra hebdomadam Pal fionis, non est omittendus psalmus fudicam Deus, neque Gloria Patri ad introitum & lavibo; licet hæc omnia omittantur in Missa de Tempore. 10. Februarii 1647.

S. Congregationis. 227. Nemo potest excedere limites verbales Indultorum Sedis Apostolicæ super Beatificationibus, præsertim in celebratione Missarum & Officii cum Octavis fine expressa licentia przdictæ Sedis Apostolicæ. 5. Octobris 1652. 228. Beatorum nomina non apponantur in Kalendariis, nisi illius tantum loci carumque personarum, in quo & à quibus cultus cum Officio & Missa celebratur. 27. Septembris 1659. 229. Non sunt invocandi Beati in publicis precibus, præter indultas & approbatas : nec Vitatis corum Reliquiæ in Proceffionibus circumfe-18 Mif. rendæ 27. Septembris 1659. hibere 230. Licet non fint celebrandi dies festi in imque Beatorum honorem, hoc tamen non extenditurad festa devotionis. 27. Aprilis 1660. ri logi 231. Indulta recitandi Officium cum Octadiendi va&celebrandi Missam de Beatis non sunt re-18. 11. vocata per Decretum editum sub die 27. Sept. 1659. Decretum hocest 17. Aprilis 1660. nentur 232. In illisecclesiis, in quibus Officium & nduâi Missa de Beatis recitari & respective celebrari possunt, licet eorum Reliquias exponere, imae prz gines vel simulacra super Altari collocare, ac nibus Votivas tabellas ibidem appendere. 17. Aprilantii lis 1660. fiz. 6. 233. Episcopi Regulares, qui ex Indulto Sedis Apostolicæ gaudent privilegiis suæ Religioeccle. nis, de quibus funt capaces pro corum conditione, non possunt de Beatis suz Religionis revelde citare officium, & in propriis cathedralibus m Paf Missam celebrare, & Altare prædictis Beatis eriedicame gere. 17. Aprilis 1660. lava. 234. In Missis de Beatis non est dicendum fiffa de symbolum, ubi scilicet est permissa hujusmodi cele-Pppp 3 2271

ebrei

O#"

ligio. 1 114

Infra

ularis

t cele-

3.

h

Decreta gelebratio. 22. Julii 1664. nifi adfit Reliquia, rot pi 235. Tam Minores Conventuales quam rift se Observantes Reformati S. Francisci possuntin propriis suorum Ordinum ecclesiis folemni. mniu zare festum S. Antonii Patavini ea ipsadie, in cari ac quam inciderit, dummodo Reformati à Pro. ceffionibus abstineant eode loco. 20. Sept. 1658, gulti 236. Nullo modo sunt permittenda duz processiones de codem festo in codem lococo felto propi dem die. 9. Aprilis 1663. ptura 237. Non licet in ecclefiis, in quibus nonal. initiu fervatur Ss. Sacramentum, celebratio Miffz in feria quinta in coma Domini: nec ejuldem augustissimi Sacramenti asservatio in sepulchro. extra die p 24. Junii 1959. cium 238. Manus Sacerdotis ad, hanciguur obla. cedu tionem, debene ita extendi, ur palmæ fine apertz, pollice dextero super finistrum in modum Velp Crucis supra manus, non verd infra manus. 4 nori Augusti 1662. 239. Pallio in hebdomada majori legenda zian in Miffis privatis in cornu Evangelii, licetin tx, Milla folemni legatur à celebrante in com curr Epiltolæ. 4. Augusti 1662. 240. Non folum Cruces & Imagines Salvatoris sed etiam icones Altarium & omnesaliz imagines Sauctorum regendæ funt in prims Vesperis de Dominica Palfionis. 4. Augulti 1663; 241. Hebdomadarius in decantandis Horis canonicis non debet uti stola. 4. Augusti 1663. 242. Cruces, que fiunt à Sacerdote super oblata, non funt faciendæ manu transversaled manu recta in transversa parte Crucis, 4. All gusti 1663. 243. Pars inferior Hoftiæ, non autem lupe-

24

24

24

2

2

Ma

ras

11.

Cu

CUI

bri

br

nu

S. Congregationis. for przeidenda est, quando dicitur Pax Domiuft femper pobifcum. 4. Augusti 1663. 144. Sacrificia in die Commemorationis omium fidelium Defunctorum poffunt applicariad libitum : seilicet in genere pro omnibus, um in specie pro aliquibus defunctis. 4. Augusti 1663. 245. Lectiones primi Nocturni in Officio de felto duplici Majori sumendæ sunt (nisi sint propriæ) exejus Communi; non verò ex scriptura occurrente. 12. Julii 1664. licet occurrat initium. 246. Dedicatio Apostolorum & Salvatoris extra Urbem non habet integras Vesperas, fi die præcedenti vel sequenti, celebretur Offisium duplex minus. 12. Julii 1664. Idem dicedum de die Octava Dedicacionis. 247. Dies Octava non privilegiata dimidiat Vesperas in concurrentia cum festo duplici minori. 12. Juli 1664. 248. Si transferatur festum S. Luciæ in fetiam secundam ratione Dominicæ Privilegiacetin tz, Vesperzerunt de die Octava Conceptionis cum Comemoratione S. Luciæ. 1. Martii 1681. 249. Quæcunque dies Octava B. Virginis Mariz debet habere integras utrasque Vesperes in concurrentia cum festo duplici minori. rimis 11. Augusti 1691. 250, Primæ & fecundæ Vefperæ Angelorum 1663 Horis Custodum dividendæ suntà Capitulo, si concurrant cum festo duplici minori.27. Septembris 1698. 251. Non permittitur ad altare majus celet. 44. bratio Missæ, dum dicuntur in choro Matutinum & Horz. 15. Septembris 1664. fupe-252= Pppp 4 LIOL

1112,

Uam

nt in

nni-

, m Pro-

658.

duz

gos o

maf

Tz in

n au:

chro,

obla.

aper-

dum 15. 4!

enda

ornu

alvasaliz

663.

Super

såfed

252. Ad octavam benedictionem in selle Conversionis S. Pauli Apostoli non dicitur in gus conversionem colimus; sed cujus sessum. 23. Rebruarii 1666. Patet hinc, quid sit saciendum in Officiis Translationis, Apparitionis, Otd. nationis, vel Inventionis, aut similium.

253. Ubi celebratur Festum S. Raphalle Archangeli, ad octavam benedictionem dice tur, cujus festum, non verò quorum festum, u

Septembris 1692.

254. Simul fint transferenda festa S. Matti Evangelistæ & Ss. Apostolorum Philippi & Ja. cobi, priùs reponatur festum S. Marci, deinde festum Apostolorum. 18. Septembris 1666.

255. Festum duplex occurrens ante Ostavam non privilegiaram non est transferendum post Ostavam, sed infra candem selebrandum prima die non impedita. 30 Septembris 1699.

vel Religionis, quod occurrit die vigelini quintà Februarii, est transferenduminamo Bissextili ad primam diem non impeditamo dummodo non sit duplex prima classis.

257. Officium semiduplex, quod occurrin Dominica infra Octavam non privilegiam non est celebrandum in feria secunda sequent licèt non impedita, si habeatur reponendum aliud sestum altioris riths. 1. Martii 1681.

258. In repositione duorum vel plurium festorum ritum habentium eundem, & die of currentium diversa, attendatur prioritastrant lationis, nisi attendenda sit major dignima 13. Junii 1682.

259. Si plura fint transferenda festa, qui

çâden

aden

ratio I

repot

curlu

tas, fi

10.][

medi

trans

cia pr

Decr

quoa

infra

eft R

ne fe

cemb

duo

rebai

rum

nis, p

lari

Sept

inD

Patr

18,5

res (

Reg

Mi.

cun

gr.

2

21

26

S. Congregationis.

1337

Idem die occurrunt, & quibus non convenit
nio majoris dignitatis, attendatur in eorum
repositione major apparatus vel populi concursus, ex quo vocatur etiam major solemnitas, supposito tamen quòd sint ejus dem ritus.
10. Julii 1686.
260. Non est transferendum in diem im-

mediate sequentem sestemendum in diem immediate sequentem sestum illud, ante cujus
translationem habentur reponenda alia officia priùs translata ejus dem ritus, non obstante
Decreto edito sub die 30. Septembris 1679.
quoad verò sestum semiduplex in Dominica
infra Octavam occurrens, omnino servanda
est Rubrica Generalis Breviarii ac Translatione sestorum num. 5. Decretum hoc est 22. Decembris 1696.

261. Si occurrerint vel fuerint transferenda duo festa ejustdem ritus, que unica die occurrebant, quorum unum sit universale & alterum particulare alicujus Diœcesis vel Religionis, prius siat de universali, deinde de particulari, nisi obstet ratio majoris dignitatis. 27.

Septembris 1698.

felte

Ir she

3. Pe

ndum

Ordi.

haelig

dica.

11, 14,

Marci

& Ja.

einde

66.

Oda.

ndum

ndum

I 679.

cecefu

gelimi

anno

Tis. 7

erritia

atam,

quenti

ndum

urium

lie of

trank

gnitas

eâden

1.

262. Ad Responsorium breve Completorii in Dominica Passionis, ne omittatur, Gloria Patri, si die sequenti siat de sesto semiduplici.

18. Septembris 1666.

263. Si festum duplex, de quo agunt Regulares (sub quo nomine etiam veniunt Moniales)
habuerit Missam propriam omnibus & solis
Regularibus concessam, Sacerdotes seculares
celebrantes in eadem ecclesia Regularium,
Missam quidem dicant de sesto duplici, sed
cum Missali Romano, ex Decreto Sac. Rit. Congr. 19. Novemb. 1622 Decretu hoc 9. Jun. 1668.

Pppp 5

264. Si Moniales non habeant Missale à Rol mano diversum, Sacerdotes in earum ecclesia celebraturi possunt dicere proprias Missaipsis Monialibus concessas. 27. Augusti 1672.

265. Conceditur omnibus Monialibus Ordinis Cisterciensis, que utuntur Breviario Romano, ut adaptare possint juxta ritum predicti Breviarii Romani plura officia una cum Missis propriis anno proximè preterito sub die 9. Decembris toti Ordini Cisterciensi concessa, eaque sic accommodata faciant typis imprimi: necnon secundum easdem Festivitates valeant celebrari facere Missas per Capellanos ecclessis earundem servitio addictos, cum Missali Romano & juxta illius Rubricas. 23. Junii 1703.

266. In Missis votivis privatis nonest dicendus Hymnus Angelicus, nisi suerit Missa Angelorum, in qua quotidie est recitandus: vel Missa de Beata Maria, in qua quolibet Sab-

bato dici debet. 14. Maji 1672.

267. Clausula posita in Brevibus Indulgentiarum scilicet, Volumus autem, ut si ulias Christi sidelibus dictam Ecclesiam visitantibus, aliqua alia Indulgentia perpetua vel ad tempus nondu elapsum duratura, concessa suerit, præsentes literæ nullæsint; non comprehendit Altaria Privilegiata pro Desunctis. 23. Junii 1676.

68. Sub generali Indulgentiarum suspenfione, que sit anno Jubilei, non comprehenduntur Altaria Privilegiata, nec aliz Indulgentiz pro solis Desunctis concesse. 24. Jan. 1700.

269. In aspersione Aquæ benedictæ, quædie bus Dominicis sit à Sacerdote Albâ & Stolâ induto, vel etiam cum Pluviali, immediatè cele-

braturo

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN bratu elt an pende bris 17 nis B.

batis !

pum bus e quali fimpl 27

> non i ma, aliter 27 tyris

annu

infra 1681 27 nicas ma c

raru mini de d

mar

fine ad e priv

S. Congregationis. braturo Millam conventualem, Stola aptanda chance pectus ad modum Crucis, non verò pendens à collo ad utrumque latus 30. Septem. bris 1079. 170. Missa affignata Festivitati Conceptios nis B. Virginis Mariæ non est dicenda in Sabbatis ut Votiva. 30. Septembris 1679. 271. Si occurrat Officium novem lectionum de pluribus Virginibus fimul & Martyributeo die, quo cadit festum fineplex ejusciem qualitatis, fervanda est pro Commemoratione simplici Anciphona Istaruest enim. 7. Dec. 1689. 272. Officie Sanctorum, quæ alicubi fuper sun de mense Decembri, trapsferri possunt in annum sequentem. 7. Decembris 1680. 273. Officia concessa semel in hebdomada non sunt celebranda in Adventu, Quadragefima, Quatuor temporibus,nec in Vigiliis, nifi aliter in concessione exprimatur. 1. Martin 1681. 274. Ubi festum S. Thoma Episcopi & Martyris celebratur sub titu duplici, si occurrerit in co Dominica, die sequenti fiat officium de die infra Octavam Nativitatis Domini. 1. Martii 1681. 275. Quotiescunque in Sabbato ante Dominicam privilegiatam officium fuerit de septimadieinfra aliquam Octavam, Pfalmi Vesperarum erunt de psalterio, Capitulum de Do. minica sequenti, cum sola Commemoratione dedie Octava 1. Martin 1681. 276. In Processionibus Candelarum, Palmarum, & fimilium , quæ fiunt intra ecclefias fine Sacramento, non est pulsanda campanula ad elevationem Ss. Corporis Christi in Missa privata. Quod fi pulsetur & advertatur eleva-\$10g

94

118

11/4

di.

Im

ub

n-nc

m.

tes

120

um

23.

di-

illa

vel

ab.

en=

rista

unn

nt:

oro

:n:

en.

en-

ie.

III.

leura

tio, tune genufiectendum utroque genuattini cuntibus ante Altare, ubi Miffa celebratur, à deposito Ss. Sacramento progrediendum Si. militer fi aliqui transcant in elevatione Calicia 1. Martii 1681.

277. Qui habent privilegia celebrandi 084. vas in Quadragesima, non ideo debent fatte Commemorationem in feria quarta Cinerum,

24. Januarii 1682.

278. Si in Quadragefima officium occurrerit infra Octavam, debent prædicti privilegiati dicere Missam conventualem de feria cum Commemoratione Octava, Miffa verò privatæ dici possunt de Octava cum Commemora. tione feriæ, ut præscribit Rubrica Missalis Tit. 3. de feria & vigilia num. 2. Decretumest 24 Januarii 1682.

279. Regulares non tenentur recitare Offcia de Patronis minus principalibus, nissint descripta in Kalendario Romano, vel in proprio dictorum Religiosorum, 24. Jan. 1682.

280. Regulares tenentur quidem celebrate fub ritu duplici primæ classis Festum de Patro. no principali loci, Regni seu Provincia, & de Titulari ecclesiæ cathedralis; sed ad corum Octavas non tenentur. 20. Martii 1683.

281. Si Festum S. Confessoris transferatur in proxime sequentem diem, in Hymno, Il Confessor, nulla fiat mutatio Versiculi; sed dia tur, Meruit beatas, dummodo prima Velpera non fint impeditæ. 13. Januarii 1683.

282. Translato Festo S. Confessoris ultra sequentem diem, in Hymno, Iste Confessor, factenda est mutatio Versiculi, dicendo Merut |4"

premos. 14. Junii 1692.

2831

28

Ss. R

fi fin

tis, fi

OCCU

veli

ratu

CONC

expr

telli

rem

non

Nati

te C

Cor

Sepi

riæ

offi

Vel

dia

2

non

tis.

me

dup

is.

die

08

fair

fine

2

2

2

S. Congregationis. 283. Officia affixa diebus Dominicis, ut de Ss. Rofario & de Patrocinio B. Virginis Mariz, fi fint impedita festo altioris ritus vel dignitatis, sunt omittenda. 20. Martii 1683. 284. Officium Nominis B. Virginis Mariz occurrens in festo Exaltationis sanctæ Crucis, velinalio altioris ritus aut dignitatis, transferatur, non verò omittatur. 20. Julii 1686. Si concedatur pro aliquo Festo ritus duplex, fine expressione majoris vel minoris, concessio intelligatur de duplici minori, etiamfiad honorem Deiparæ facta fuerit. 20. Novemb. 1683. 285. In festo Nominis B. Virginis Mariz non est facienda Commemoratio de ejusdem Nativitate, & in secundis Vesperis de Nativitate cadentibus in Sabbatho, non est facienda Commemoratio de prædicto Nomine. 20. Septembris 1684. 286. Si officium Nominis B. Virginis Mariz venerit in die Octava Nativitatis ejusdem, officium erit de Nomine, omissa in utrisque Vesperis & Laudibus Comemoratione de pradico die Octavo Nativitatis. 15. Sept. 1685. 287. Solà ratione Ss. Sacramenti expoliti, nonest dicendum symbolum in Millis privatis. 2. Decembris 1684. 288. Potest fieri Comemoratio de Ss. Sacramento, si expositum sit etiam in Missa de festo duplici; quod non sit primæ vel secundæ clasfis. 2. Decembris 1684. 289. Qui celebrat Missam de B. Maria, co die, quo fit de aliquo festo semiduplici infra Oftavam ejusdem B. Mariæ, debet dicere Missam de Octava, sed more Votivo fine Gloria & fine Credo, nifi fuerit Sabbatum, quia tunc dicendura

M.

å

CIE,

age.

tre

um,

rre-

lati

um

IVa-

-\$1C

Tit,

Offi-

int

=01C

2,

rare

tro.

k de

rum

tur

Att

licaera

ltra

aci-

: 14.

1342 Detreta

condum erit Gloria fine Credo. 2. Decemb. 1614

Maria, si celebret Votivam de aliquo Sancto, mon debet dicere, Gloria, neque Præfationem B. Mariæ. 2. Decembris 1684.

291. Non est omittenda una exassignatis 0. rationibus in Missali, velut Acunchis, ut ejus dem loco dicatur aliqua Orario imperata ab Episco. po, veluti Deus refugium: neque ut recitetus penultimo loco Oratio pro Desunctis; 2. De. cembris 1684.

292. Quando dicitur Oratio A cunchi vel Ecclesia, non est dicenda Oratio contra Paganos, vel alia hujusmodi, quia sufficienteruna continet, quod & altera. 16. Aprilis 1682.

293. Quando dicitur Collecta vel Missa contra Paganos, non potest mutari nomen Paganorum, dicendo, Turcarum, Hæreticorum &c. 29. Julii 1689.

fidelium Defunctorum occurrerit Dominica; velalicubi festum de præcepto diei Dominico æquale, Ossicium cum Missa Desunctorum transferatur in sequentem diem, etiamsesto duplici impeditam. 5. Octobris 1688.

295. In Sabbato sancto omnino prohibentur Misse privatæ, etiam post pulsationem campanarum, in quacunque ecclesia aut Oratorio privato, non obstante contraria consuetudine. 11. Februarii & 11. Martii 1690.

296. Si festum Annunciationis B. Virginis Mariz occurrerit in feria sexta in Parasceve vel in Sabbato sancto, transfertur ejus Officium una cum przcepto audiendi Missam & vacandi ab operibus servilibus ad feriam secundam

post

Boft

diem

prim

Quò

reret

tiatio

plex

Ann

ciatio

pone

nus i

ciati

TILLS.

ea oc

vilib

ciati

edito

21

tur I

gent

169

mni

tuti

clus

Mar

illæ

sem

3 lebr

2

phi d

S. Congregationis. 1343 soft Dominicam in Albis ; protracto ad aliam diem festo in ea occurrente, nisi fuerit duplex primæclassis. 11. Martii 1690. Notandum 1. Quod fi alicubi in prædicta feria fecunda occurreret duplex primæ classis, ibidemque Annuntiatio celebraretur sub eodem ritu, adhuc duplex illud effet transferendum & celebranda Annunciatio : Notandum 2. Quod licer Annunciatio fit fecunda claffis, fi tamen haberetur reponendum Officium primæ classis, nihilomi. nus in prædicto casu esset agendum de Annunciatione. Notandum 3. Quod protrasta ulteriùs Annunciatione ob festum altioris ritûs in ea occurrens, non ideo protrahenda obligatio audiendi Missam & vacandi ab operibus servilibus.

297. Si simul transferenda sint festa S. Josephi & Annunciationis, priùs reponatur Annunciatio, deinde S. Josephi, non obstante Decreto edito in contrarium sub die 12. Junii 1682. De-

cretum eft 14. Junii 1692.

B.

em

0.

m

ço.

tur

)¢.

vel

gar

una

anc.

gan

oc;

um

a ;

100

um

to

en-

me

rio

nis

vel

mu

ndi

am

oft

298. Translato Festo, in cujus die conceditur Indulgentia, non transfertur etiam Indulgentia, nisi ex concessione speciali. 10. Junii 1690.

299. Si primæ Vesperæ de S. Martina impeditæ suerint sesto duplici vel Dominica, Hymnus proprius Vesperaru uniatur Hymno Matutini, & ex duobus siat unus, sub unica conclusione, A nobis abigas. 26. Aprilis 1692.

300. Ubi die decima octava Decembris celebratur Officium de Exspectatione B. Virginis Mariz, omittendz sunt ad laudes Antiphonz illz, quz occurrunt in illa Feriz in proprio de tempore. 12. Maji 1692.

1344 - Decreta

301. Si prædictum festum Exspectationis venerit in feria quarta Quatuor Temporum, nec erit dicenda nona lectio in Officio, nec legendum ejus Evangelium in fine Missa, sedillud S. Joannis; ideoque de feria sola fiat Commemoratio in Officio & in Missa. 12. Maji 1692.

302. A die decima septima Decembris in. clusive usque ad Vigiliam Nativitatis exclusive, sieri potest quodcunque Officium novem lectionem, sive occurrens sive etiam trausa-

tum. 17. Maji 1692.

303. Si festum de septem doloribus B. Vir. ginis Mariæ, quod multis in locis celebratur ferià sextà post Dominicam Passionis, impediatur ab Officio majoris ritus vel digutati, transferatur in Sabbatum sequens non impeditum, & non ulterius. 26. Februarii 1693.

304. Si Vigilia S. Mathiæ occurreritultimal die Bacchanalium, observetur eadem die jejunium, non verd anticipetur. 23. Januarii 1694.

305. Evangelium pro solemni Palmarum Benedictione, canendum est in cornu Epistole ab illo, qui celebrat, absque Diacono & Sub-

diacono. 27. Aprilis 1697.

306. Festum Translationis, Ordinationis, Apparitionis vel Inventionis, quod alicubica lebratur ratione Corporis vel insignis Reliquiæ, celebrandum est sub ritu semiduplici, niss ste festum unicum vel principale & supposita concessione, si bis celebretur. 6. Decembris 1698.

307. Festa duplicia & semiduplicia translata, præferenda sunt Officio S. Benedicti semel in hebdomada concesso. 8. Februarii 1699.

100,

30

riis lie

lemn

tuum

alieuj ulus 1

21. M

risdic

1699

firanc

lamp

duo I

rii 17

tius L

nuari

Palla

22. Ja

dupli

elt tra

medi

dupli

tunc

Septe

quatu

do fi

inligi

tum e

31.

311

31

30 lemn

S. Congregationis. 208. Regulares obtentaà locorum Ordinaiis licentia orecenus vel in scriptis faciendi folemnes Proceimones extra limites Convennum suæ Religionis cum statua aut Reliquia alicujus Sancti, possunt uti Pluviali, licet ejus ulus non fuerit expressus in licentia obtenta. 11. Martii 1699. 109. Usus Pluvialis in Proceffionibus folemnibus non est testimonium nec signum Jurisdictionis in utente Sacerdote. 21. Martil 1699. 310. In paramentis nigris non est admini. franda Eucharistia. 22. Januarii 1701. 311. Quando exponuntur Reliquiæ ultra lampadem, debent continuò ardere in Altari duo lumina, alias non exponantur. 22. Janua-312. Sacerdos in Sacrificio Missa congruentiùs utitur cingulo lineo quam serico. 22. Januarii 1701. 313. In Sacrificio Missa non est adhibenda Palla drappo ferico à parte superiori cooperta.

22. Januarii 1701.

onis

m,

C E.

dil.

om.

Maji

s in.

lui.

vem

nsla-

Vir

ratur

mpe-

tatily

mpe-3.

tim

16/11

694

arum

ftolz

Sub.

onli,

bice-

Reli-

lici,

ppo-

cem=

nsla.

eme

19.

308.

314. Festum semiduplex, occurrens in festo duplici infra Octavam non privilegiatam, non efttransferendum post illam, quando dies immediate sequens alio festo duplici vel semiduplici impedita non fuerit, sed faciendum tune est officium die immediate sequenti. 30. Septembris 1679.

Q. 310. Quid not and um sit circa ista trecenta & 2056. quatuordecim Decreta. R. seqq. S. 1. Decreta illa do fide, qua accepi: Ultimum à solertissimo &

infigniter perito Rubricista mihi communicatumeft, relique omnia Prage funt impressa; in

Igm, VII. Qqqq quibus

1346 Decreta
quibus apicem nullum immutavi, sedtanim
præposui numerum, ut quando ad illa tenitam, possint ex præsixo numero statiminate.
veniri.

Me,ut

im 10

has jqua

berabi

apud 1

pantia

Religi

accom

quant

diense

dicatio

lecular

fine O

dixi l.

in De

genfer

moda

Dedic

de die

quam

num.

fimpl

Quod

de fefte

titur >

do festa

9.

dupli

infra

bet D

§. poris

9.

5.

& verè emanata à S. Congreg. Rituum, equidem nescio, namex dictis I. 1., n. 574. contat,
non quidquid circumfertur tanquam decte
tum vel declaratum, statim hocipso prudente
eredi posse aut admitti, prout obtruditur, sue
sufficiente approbatione Ordinariorum, subscriptione debita &c. Nihilominus quanda
non resciam oppositum, habebo relata Decrea
pro authenticis, & quidquid hactenus dixi vel
dicam, exactè redigam ad illorum dispositiomem seu tenorom.

gatione eisdem verbis, prout his jacent, utipatebit ex disendis: Hos opto, ut Collector & compendiator semper attigerit & expressem genuinum sensum: constabit ex disendis num 2061. vel eum qui Pragæ, vel eum, qui Leodi collegit, in aliquo defecisse.

fervantur, quia in his partibus ignorantur: Eti
quis casu in libro legat ves audiat de tali aliqui
movo Decreto, nescit, an authenticum situame, hine communiter non redigitur ad praxis,
& consequenter negligitur.

§. 5. Longè plura Decreta, quam hiconfignata sint, etiam circa materias hactenu tractatas emanârunt à Ss. Congregationibus mam per decursum omnium librorum plur retuli, de quorum veritate dubitare nonpotestam: attamen putavi etiam hae adjiciende

S. Congregationis. Lucpaulatim innotescant omnia, & ita fen bhim in inducatur in Ricibus externis uniformiemit. usquæ fingulariter exornabit Eccleliam, & limin. berabicà multis cavillationibus hæreticorum apud imperitum vulgus accusantium discreentica pantiam ceremoniarum apud nos ; saltem si coul. Religiofi advertant hæcemanaffe, plerique fe nitat, mommodabunt & speselt, ut etiam aliifeiecre. quantur horum exemplum. tenter 6. 6. Circa Decrerum 4. Directorium Leo- 4061. r, fine diense anni 1710. refert illud hoc modo: De-, 100. dicatio Ecclefia Cathedralis celebrari deber à amdiq lecularibus in tota Diecesi sub ritu primæ classis sed ecreta fine Odava, præterquam in ipfa civitute : & iden IXI Ve dixil. 4. n. 1257., quamvis hoc non notetur olitio. in Decreto hic relato juxta impressionem Prangre-6. 7. Merito Regulares omnes se accoma 2062, atipator & modant Decreto 5. de non celebranda Octava essen Dedicationis ecclesiæ cathedralis, sed tantum dedie ipfa fub ritu fecundæ claffis fine Octava, s num, quamvis in contrarium attulerim aliqua in 1. 4. Leod 6. 8. Dixil. 4. n. 1287. infra Octavam Cor- 2062. n ob poris Christi non legi nonam lectionem de r : Eta aliquo simplici: addenda est hæc exceptio Decreti 18. Quod fifeflum illud fimplex occurrerit eo die, quo fit it necraxin defesto duplici infra eandem Octavam, tuna non omitmur, sed legitur 9. lectio de eodem simplist, dummode festumillad non sit duplex primæ classis. c con-6. 9. Pro Regula generali posuil.4.n.1274. 2064. ctenu duplicia, licet haberi non possine primo die nibus infra Octavam, posse sequentibus : addenda est plura hec exceptio Octave Corporis Christi,uti hapotebet Deeretum 20. Occurrentibus eadem die duospusio 明 Qqqq 2

Decreta
bus festis duplicibus infra Octavam SS. Corporis
Christi, non est de translato agendum die immidiat
sequenti non impedità, sed post Octavam, nis sunit
ex solennioribus prima classis. Quoad alias Octavas, maner Regula.

tatile perdat consecrationem, quando frangitur vel loco movetur repositorium Reliquiarum: quod multò magis valet de altari fixo; à ita jam videtur decisium, de quo tam multi Auctores hic De Sacrificio n. 306. relati in utramque partem disceptabant.

num Defunctorum in die Animarum recitati debeat mane die 2. Novembris & non pridie: hincemendandum est, quod cum communi dixi 1.4.n. 1292.

ejus gradibus humata sint Desunctorum cadavera, non esse ibi celebrandam Missam, done aliò transferantur. Si tamen humata sint profundè in cella aliqua sub alio fornice constructa, videntu rsatis separata ab altari, nu ullo modo super illa cadent verba Sacerdon ad Introitum osculantis altare & dicentis, que vum Reliquiæ hic sunt.

re in choro cantare, alioquin non satisfacent obligationi suz: & sententia communis related.

1.4. num. 878. dicit alioquin sucrari non poste distributiones.

tantum posse, dum sunt extra Diecesin sum; recitare officia suæ ecclesiæ, quod dixil.41. 3244. sed etiam decere, ut illa recitent.

9.19

6. 1

pro re

utur (

466. 2

9. 1

& Reg

cere P

rum.

retuit

forma

6.

Episco

Milla

men c

polie

quod

Evan

tile d

quod

Milli

ponc

am i

iltum

5.

Offic

epulg

pre/

धाव है

pora

tillin

9.

S. Congregationis.

§. 15. Secundum Decretum 117. in votivis 2070.

pro regravi, si sint violacea paramenta, omititur Credo: quod non notavi hic de sacrif. n.

466. attamen notavi postea n. 502.

§. 16. Decretum 138. habet, quòd Abbates 2071.

& Regularium Superiores non possint benediere paramenta ecclesiarum sibi non subditarum. Et hoc est conforme illi, quod ex Aversa
retuli hic n. 353., cui meritò deberent se conformare omnes.

poris

dist

tuerie

Octa.

por.

angi.

quia.

XO; ox

multi

ID U.

atuti-

citari

ridie:

mun

TI VE

CSG4.

done

t pro.

con-

, net

5,940.

debe

facert

relata

polle

non sc

uam,

1. 4. D.

9.19

6. 17. Secundum Decretum 142. inferiores 2072. Episcopo, dum se induunt paramentis pro Missa, non debent ea sumere de altari. Ubi tamen commoditas non est illa alibi deponendi, possent deponi & sumi, non in medio altari, quod solis Episcopis convenit, sed in loco Evangelii vel Epistolæ, utì notavi hìcn. 575.

6. 18. Ex Decreto 37. & 143. altare portatile deberet habere repositorium Reliquiarum,
quod aliqui non observant, præsertim qui in
Missionibus circumferre non possunt crassa &
ponderosa altaria: sed facilè parari poterit etiam in tenui lapide parvum receptaculum ad
istum sinem.

§. 19. Decretum 188. fic habet in originali: 2074.

DECRETUM GENERALE.

C'Um Sacror. Rituum Congregationi innotuerit quamplures abusus irrepsisse circa recitationem Officii sub prætextu Decreti ab eadem Congregatione wulgati de anno 1630. Sin Breviario Romano impressi, in quo permittitur posse in ecclesia recitari Officia & Missas celebrari de illis Sanctis, quorum Corpora aut Reliquiæ insignes in ea asserbantur: Eminentissimi Patres eidem Sac. Congregationi Præpositiis.

Q999 3

dem

Deireta. 1350

dem abusibus evellendis pracupue intenti, inham Decretes alias in firmit bus edites , declararum pela Au Officia Sanctorum ratione Corporis , feunfigns Reliquia recitanda, intelligi debere de Sandisduna taxat in Martyrologio Romano descriptis, & duy. modo conflet de identitate Corporis, seu Reliquen. signisilliusmet Santti, qui reperitur in Mariyoloja Romano descriptus. De cateris autem Sandismpa. dicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a San. Ala Sede non fuerte specialiter concessum, Officiaris. pari & Miffas celebrari veruerunt, non objtante, qual ipforum Corpora velinfignes Reliquiæ in ecclefin affapentur: Quibus tamen ab Ordinarus locorum appro. batis debitam Fidelium venerationem (prouthalle nus servatum est) exhibendam esse censuerunt , sel absque Officio & Missa sub pænis de non satisfaciento pra septo recitandi Officium, ali: fque in Conflicutioni Beati Pit V. contentis. Die 11. Augusti 1691.

Et facta de prædictis Sanctiffimo per me Serets. rium relatione, Sanciitas Sua hujusmodi Decreum approbavit, as, ut debita exequationi demandeur, locorum Ordinariisinjungendum effe pracepit, Du

19. Octobris ejusdem anni 1691.

Retulil. 4 n. 1260. Româ rescriptum nobis effe , quod Decrerum illud effet subtractume typographia apostolica, adeoque censeritant revocatum: nunc verò melius edocus fum, nempe Decretum illud nullatenus revocatum effe fed omnino vigere : quare standum estillo: ac proprerea hocanno 1712. Colonia nonha buimus Officium aut Missam de Ss. Conftanto & Fausto, nec posthac habebimus, nisi S. Sedu id specialiter nobis concesserit.

S. 20. Dixi hic n. 403. usum annuli in Mil 2075. probiberi Protonotariis, Doctoribus, Canon-

plus erdir libitu trans ulteri

dis cat

Additi

11 M2

uti, fec

9. 1

prout

didi n

cibus:

privil

per re

diebu

Octav

Oftav

dicitu

intra

110, 9

Horei

to 221

gretui

duna

infra

partic

non f

§.

die,

dixil

ris or

9. do f priu

S. Congregationis. dicathedralibus, nam ita habet Decretum 198. Additur tamen in Decreto 199. Possunt Canonia Milam celebrare cum annulo aureo, & de rigore ui, fed fine gemma & fine aliqua effigie. 6. 21. Decretum 216. circa feftaad libitum, 2076. proutin originali eft, retuli l. 4.n. 1269. & addidi n. 1274. posse officium fieri de semidupli-

dis.

10/115

Willia. lun.

ologu

pie-

San.

crecu.

, 9時 2/17-

ppro.

hacle-

3 /4

cremao

utions

creta-

retum

detier,

, Du

nobis

ume

tacité

fum,

atum

tillo:

n ha-

antie

Sedu

Mill

nool-

61

abus ad libirum in diebus infra Octavam non privilegiaram. Idem repetivi hic n. 344, quia per relatum Decretum non excludebantur à debus infra Octavam, sed cantum à diebus Ofavis, dies autem octava & alii dies infra Offavam valde differunt, & quod de die offava dicitur, non videbatur extendendum ad diem infra Octavam, ufquedum clarior daretur declarano, quam hactenus non videramus. Hancelanorem declarationem jam habemus in Decre-10220, quod emanavit undecim annis post Decetum 216.& conformiter ad illud jam tenendum eft , quod officia ad libitum occurrentia infra Octavas etiam non privilegiatas & etiam particularis alicujus Diœcesis vel Religionis,

non fint celebranda sed omittenda. 6. 22. Si Officium ad libitum occurrateo 2077. die, in quo poni deberet festum translatum; dixil 4. n. 1270. fi festum ad libitum effet altions ordinis, de hoc posse fieri : Decretum 217. plus dicit, nam non distinguit, an sit altioris erdinis an æqualis sed simpliciter dicit, officia ad hbuum occurrentia eo die, in quo alias aliquod festum translatum poni deberet , poffe celebrari , protracte ulterins ad alsum diem festo translato.

§. 23. Decreto 219. cavetur, ne pro haben- 2078. do festo ad libitum transferatur Officium proprium alicujus Diœcesis vel Religionis eodem die

Q999 4

die incidens, quod non obstat jam diein, 2077. nam hoc Decretum 219. agit de sello tum incidente, Decretum 217. de sesso to & reponendo.

mnes tres Missas in Nativitate Christi posseles
ante auroram : & hoc stat cum Decreto 221.

Non licet in media noste Nativitatis dominica celle
brare successive alias duas Missas : dividi enimade
huc possunt illæ Missæ per plures horas, cum
Sol isto die, priùs oriatur post octavam, adeo
que aurora priùs adsit circa medium septima.

2080. S. 25. In Decreto 136. ftatuitur, utfifelt S. Josephi vel Annunciationis B. Virginis inc. dant in diem Jovis sanctum, isto die celebren. tur etiam pro foro externo : deinde Decreto 296. ftatuitur, fi festum Annunciationis occurrerit die veneris vel Sabbato sancto, ut transferatur ejus Officium una cum præcepto audiendi Missam & vacandi à servilibus ad feriamse. cundam post Dominicam in Albis &c. In Archi dicecesi Coloniensi statutum est auctoritate Ordinarii 20. Jan. 1690. ut fi imposterualteru. trum festum incidat in septimanam sanctam, festum S. Josephi anticipetur feria proximaan te Dominicam Palmarum nonimpeditafesto 9. Lectionum: Annunciationis autem posticipe. tur feria proxima post Dominicam in Albissimiliter non impedita festo 9. Lectionum, & utrumque tam à Clero in choro quam à populo in foro. Si autem alterutrum incidatinaliquam Dominicam Quadragesimz, in chorok foro transfertur in diem proximam nonimpeditam festo o. Lectionum.

2081. § 26. A Regula communi, quam S. Con-

grega

gregat

ram I.

brand

cretur

Virgit

cunda

am tr

tionis

quam

poner

licet 1

ponat

thiæ i

ftam (

vitan

tutun

S. Ma

apud

tero

exjul

dum

currer

dem d

ferin

mils

tus I

pore

cont

sme.

9.

S. Congregationis. 1353 gegatio posuerat in Decreto 258. & tradideaml. 4. n. 1268. nempe inter festa de præcepto ranslata, si sint ejusdem classis, id prius celebrandum esse, quod priùs erat translatum : Decretum 297. excipit festa Annunciationis B. Virginis & S. Josephi, quæ licet fint ejusdem feunde claffis, tamen ubi festum S. Josephi etiam transferendum effet enm festo Annunciationis, mandat priùs reponi festum Annunciationis; & insuper Decretum 296, mandat, quamvisaliud Officium primæ classis etiam reponendum effet, ut officium Annunciacionis, licet fecundæ tantum fit classis, ante illud reponatur.

IT.

tho

18/24

0.

legi

221,

cell.

ad.

cum

ico.

12,

fella

nc.

ren.

reto

cur-

ste.

ien.

lie.

Al-

tate

ilu-

m,

an.

efto

ipe.

s fi=

, &

pu-

211-

000 pe.

gan

6. 27. Dixil. 3. p. 2. n. 1273. fi vigilia S. Mat- 2082. thix incidat in unum diem è Bacchanalibus, jusam causam esse, cur Episcopus dispenser, ad vitanda scandala & peccata populi. Addidi stamum esse in pluribus diœcesibus, ut si festum S. Matthiæ incidat in diem Cinerum, jejunium apud Regulares anticipetur in Sabbato. De cætero si aliter non disponatur per Ordinarium exjustis causis & legitima potestate, observandum est Decretum 304. S. vigilia S. Matthie occurrerit ultimâ die Bacchanalium, obserpetur eâ-

dem die jejunium, non verd anticipetur.

§. 28. Si plura occurrant, in quibus disces- 2082. serimà Decreto aliquo velà doctrina vera, demisèpeto admoneri, ne etiam inscius & invitus Lectorem in errores inducam. Si suo tempore fiat alius typus , referam suis locis ac in contextu inferam hæc aliaque Decreta, ac

emendabo ea, in quibus defecero.

29995

TRACTA-